HRVATSKI SABOR

P.Z. br. 318

KLASA: 022-03/18-01/50
URBROJ: 65-18-02

Zagreb, 22. ožujka 2018.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, s Konačnim prijedlogom zakona,*** koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 22. ožujka 2018. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Andreja Plenkovića, predsjednika Vlade Republike Hrvatske, mr. sc. Mariju Pejčinović Burić, potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu vanjskih i europskih poslova, Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Margaretu Mađerić, državnu tajnicu u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te dr. sc. Maju Vučinić-Knežević, pomoćnicu ministrice za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: **022-03/18-11/27**
Urbroj: **50301-25/14-18-1**

Zagreb, 22. ožujka 2018.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Andreja Plenkovića, predsjednika Vlade Republike Hrvatske, mr. sc. Mariju Pejčinović Burić, potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu vanjskih i europskih poslova, Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Margaretu Mađerić, državnu tajnicu u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te dr. sc. Maju Vučinić-Knežević, pomoćnicu ministrice za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE VIJEĆA EUROPE O SPREČAVANJU I BORBI PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA I NASILJA U OBITELJI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, ožujak 2018.

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE VIJEĆA EUROPE O SPREČAVANJU I BORBI PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA I NASILJA U OBITELJI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji sadržana je u članku 140. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

a) Ocjena stanja

Međunarodnopravni instrumenti vezani za područje ljudskih prava govore o potrebi osiguravanja potpune ravnopravnosti muškaraca i žena te obvezuju države stranke na uvođenje nediskriminirajućeg zakonodavstva i osiguravanje jednakih prava za žene i muškarce, budući da pravo na jednakost u dostojanstvu i pravima predstavlja temeljno ljudsko pravo i osnovu socijalne pravde. Stoga je obveza svake države stranke navedenih međunarodnopravnih instrumenata ženama i muškarcima osigurati život bez diskriminacije.

Imajući to u vidu, ovakve odredbe ugrađene su i u sam Ustav Republike Hrvatske sukladno suvremenim demokratskim načelima i dostignućima. Ustav Republike Hrvatske posebnu pozornost poklanja zaštiti ljudskih prava, suzbijanju diskriminacije i sprečavanju zlostavljanja. Prema članku 14. Ustava Republike Hrvatske sve su osobe jednake pred zakonom te se svima jamči jednaka prava i slobode neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama, čime se, među ostalim, pokazuje visoki stupanj osviještenosti o nužnosti sprečavanja rodno uvjetovane diskriminacije. Članak 3. Ustava Republike Hrvatske kao jednu od temeljnih vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske propisuje ravnopravnost spolova, člankom 21. svakome se jamči pravo na život, dok je člankom 23. propisano kako nitko ne smije biti podvrgnut bilo kakvu obliku zlostavljanja.

Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (u daljnjem tekstu: Konvencija) sastavljena je u Istanbulu 11. svibnja 2011. godine i otvorena za potpisivanje državama članicama Vijeća Europe, državama nečlanicama koje su sudjelovale u njezinoj izradi i Europskoj uniji. Konvencija je u skladu sa svojim odredbama članka 75. stupila na snagu 1. kolovoza 2014. godine, a nakon stupanja na snagu Odbor ministara Vijeća Europe može, nakon konzultacija sa strankama i uz njihov jednoglasni pristanak, pozvati države nečlanice koje nisu sudjelovale u njezinoj izradi da pristupe Konvenciji u skladu s odredbama njezinog članka 76. Republika Hrvatska je 22. siječnja 2013. godine postala 27. članica Vijeća Europe koja je potpisala Konvenciju.

Svrha Konvencije, koja se skraćeno zove i Istanbulskom konvencijom, jest prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, zatim pridonijeti suzbijanju svih oblika nasilja i diskriminacije, promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca, razvoj sveobuhvatnih okvira, politika i

mjera za zaštitu i pomoć žrtvama svih oblika nasilja nad ženama (uključujući i obiteljsko), te pružanje podrške i pomoći organizacijama i institucijama u uspostavljanju učinkovite suradnje i usvajanja sveobuhvatnog pristupa u suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

Republika Hrvatska je stranka brojnih međunarodnopravnih instrumenata Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe na području zaštite žrtava nasilja, koji zajedno s nacionalnim zakonodavstvom te postojećim strateškim dokumentima čine pravni okvir usmjeren zaštiti žrtava nasilja u obitelji i nasilja nad ženama.

Od međunarodnopravnih instrumenata svakako treba istaknuti Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda Vijeća Europe i Protokole br. 1, 4, 6, 7, 11, 12, 13, i 14. (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 18/97, 6/99, 1/06 i 14/02), Konvenciju Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) i Fakultativni protokol uz ovu Konvenciju (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 12/93 i 3/01), Konvenciju Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 11/11), Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima djeteta (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 12/93), Ženevsku konvenciju o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata (1949.) i njezine Dopunske protokole I. i II. (1977.) (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 5/94), Konvenciju Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima (CETS br. 197, 2005.) (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 7/07), Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih i ponižavajućih postupanja ili kažnjavanja Ujedinjenih naroda (CAT) (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 12/93), Međunarodnu konvenciju o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije (CERD) (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 12/93), Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (CRPD) (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 6/07), Europsku konvenciju o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 4/08), Deklaraciju Ujedinjenih naroda o uklanjanju nasilja nad ženama iz 1993. godine, Preporuku Rec (2002)5 Odbora ministara Vijeća Europe o zaštiti žena od nasilja, Preporuku Cm/Rec (2007)17 o standardima i mehanizmima ravnopravnosti spolova, Preporuku Cm/Rec(2010)10 o ulozi žena i muškaraca u sprečavanju i rješavanju sukoba i izgradnji mira, Pekinšku platformu iz 1995. godine, Opću preporuku br. 19 UN CEDAW Odbora o nasilju nad ženama, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966.), Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966.), te Rezoluciju o ljudskim pravima 2005/41 prihvaćenu na 57. zasjedanju Komisije za ljudska prava 19. travnja 2005. godine. Prihvaćanjem Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda Vijeća Europe, koja je sastavni dio hrvatskog pravnog poretka još od 1997. godine, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) te Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, Republika Hrvatska je osudila diskriminaciju te pokazala odlučnost da ženama osigura ravnopravno sudjelovanje u svim područjima života, društvenom, gospodarskom, kulturnom i političkom.

Nasilje nad ženama predstavlja kršenje njihovih ljudskih prava i ekstreman oblik diskriminacije, a njegovo je uporište u nejednakosti spolova koje se nasiljem održava i produbljuje. Ravnopravnost muškaraca i žena temeljna je vrijednost i cilj Europske unije, kako je priznato u Ugovoru o Europskoj uniji /UEU/ (članci 2. i 3.) i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije /UFEU/ (članak 8.). Navedeno je priznato i u Povelji Europske unije o temeljnim pravima (članak 23.), kojom se ujedno priznaje i pravo na ljudsko dostojanstvo, pravo na život i pravo na integritet osobe te se zabranjuje nečovječno ili ponižavajuće postupanje, kao i svi oblici ropstva i prisilnog rada (članci 1. - 5.). Zaštita žena

od nasilja obveza je i prethodno spomenute Konvencije o pravima osoba s invaliditetom čija je Europska unije stranka zajedno s državama članicama[1].

Slijedom odredaba navedenih međunarodnopravnih instrumenata, a poradi poduzimanja potrebnih mjera u cilju uklanjanja stereotipa o ulogama muškaraca i žena, razvoja svijesti javnosti o ravnopravnosti spolova te zabrani diskriminacije u svim područjima života, Republika Hrvatska je pokrenula niz aktivnosti koje uključuju razvoj institucionalnih mehanizama, donošenje zakona, nacionalnih dokumenata i drugih propisa. U navedenom procesu važnu ulogu, uz resorna tijela državne uprave i civilno društvo, imaju Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske i Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova. Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske ima za cilj koordinaciju svih aktivnosti kojima je svrha uspostavljanje ravnopravnosti spolova u društvu, stvaranje uvjeta za promicanje ravnopravnosti spolova te praćenje provedbe i učinkovitosti Zakona o ravnopravnosti spolova i Nacionalne politike za ravnopravnost spolova. Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova djeluje neovisno i samostalno, prati provođenje Zakona o ravnopravnosti spolova i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova, razmatra slučajeve kršenja načela ravnopravnosti spolova, slučajeve diskriminacije prema pojedincima/kama ili grupama pojedinaca ili pojedinki koje su počinila tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druga tijela s javnim ovlastima, zaposleni u tim tijelima i druge pravne i fizičke osobe.

Od nacionalnog zakonodavstva i strateških dokumenata valja istaknuti Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (Narodne novine, br. 70/17), Zakon o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12), Zakon o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08 i 69/17), Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 i 101/17), Prekršajni zakon (Narodne novine, br. 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17), Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17), Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11), Zakon o zaštiti svjedoka (Narodne novine, br. 163/03, 18/11 i 73/17), Zakon o policijskim poslovima i ovlastima (Narodne novine, br. 76/09 i 92/14), Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17 i 130/17), Obiteljski zakon (Narodne novine, br. 103/15), Nacionalnu strategiju za prava djece u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2020., Nacionalnu strategiju zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2017. do 2022. godine, Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja, Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima i druge. U tijeku je donošenje Nacionalne politike za ravnopravnost spolova.

Potpisivanjem Konvencije Republika Hrvatska je iskazala interes i pridružila se naporima međunarodne zajednice, poglavito državama članicama Vijeća Europe i Europske unije, kako bi se na ovom području učinili daljnji napori i još jasnije formulirala odlučnost država u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Ujedno, iskazana je i trajna namjera u cilju poduzimanja mjera usmjerenih promicanju ravnopravnosti žena i muškaraca i suzbijanja svih oblika diskriminacije i nasilja nad ženama uključujući i nasilje u obitelji. Iako je zakonodavstvo u Republici Hrvatskoj u najvećoj mjeri usklađeno s odredbama Konvencije, njenim potvrđivanjem stvaraju se daljnje pravne pretpostavke za dosljednu i učinkovitiju primjenu domaćeg zakonodavstva i same Konvencije.

[1] Odluka Vijeća od 26. studenoga 2009. o sklapanju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom od strane Europske zajednice (2010/48/EZ), SL L 23, 27.1.2010., str. 35. – 36.

U Odluci o pokretanju postupka za sklapanje Konvencije, koju je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici održanoj 20. prosinca 2012. godine, klase: 552-01/12-01/03, ur.broja: 50301-04/04-12-2 bilo je naznačeno kako će biti potrebna izmjena postojećeg obiteljskopravnog zakonodavstva. Odredbe navedene Odluke posebice su uzete u obzir prilikom izrade novog Obiteljskog zakona (Narodne novine, br. 103/15) kojim je, među ostalim, propisano provođenje obiteljske medijacije, odnosno postupka u kojem stranke nastoje sporazumno riješiti spor iz obiteljskih odnosa uz pomoć jednog ili više obiteljskih medijatora. U slučajevima kada prema procjeni stručnog tima centra za socijalnu skrb ili obiteljskog medijatora zbog obiteljskog nasilja nije moguće ravnopravno sudjelovanje bračnih drugova u postupku medijacije, medijacija se ne provodi (članak 332. stavak 1. točka 1.), a što se (sukladno stavku 2.) na odgovarajući način primjenjuje i na ostale članove obitelji koji sudjeluju u postupku medijacije. Nadalje, sukladno članku 417. stavku 1. točki 2. u postupcima u kojima se odlučuje o ostvarivanju osobnih odnosa djeteta s roditeljem sud je dužan poticati roditelje na postizanje sporazuma i sudjelovanje u postupku obiteljske medijacije, osim u slučajevima obiteljskog nasilja.

b) Cilj koji se donošenjem Zakona želi postići

Cilj Zakona je potvrđivanje Konvencije kako bi njene odredbe, u smislu članka 141. Ustava Republike Hrvatske postale dio pravnog poretka Republike Hrvatske, a što će biti i temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.

Odbor Ujedinjenih naroda za uklanjanje diskriminacije žena je u svojim Zaključnim primjedbama o Četvrtom i petom periodičnom izvješću za Republike Hrvatsku (28. srpnja 2015. godine), dao preporuku (br. 19. a) za žurnom ratifikacijom Konvencije. Ujedno, ratifikacija Konvencije je jedna od preporuka Vijeća za ljudska prava donesenim temeljem podnesenog Drugog nacionalnog izvješća prema Univerzalnom periodičkom pregledu Vijeća za ljudska prava (UPR izvješća) o Republici Hrvatskoj usvojenog na 30. zasjedanju Vijeća za ljudska prava 25. rujna 2015. godine. Na potrebu ratifikacije Konvencije ukazuje i posebna izvjestiteljica Ujedinjenih naroda za problematiku nasilja nad ženama koja je dala navedenu preporuku (br. 74. a) još 2013. godine. I Europska unija, koje je Republika Hrvatska članica od 2013. godine, kontinuirano potiče države članice na ratifikaciju Konvencije te je i sama, obzirom da se snažno zalaže za borbu protiv nasilja i iskorjenjivanje nasilja nad ženama te na preporuku samog Vijeća Europe, potpisala predmetnu Konvenciju 13. lipnja 2017. godine čemu je prethodilo donošenje Odluke Vijeća (EU) 2017/866 od 11. svibnja 2017. o potpisivanju u ime Europske unije, Konvencije u odnosu na azil i zabranu prisilnog udaljenja ili vraćanja (non-refoulment) (SL EU L 131, 20. 5. 2017.) te Odluke Vijeća (EU) 2017/865 od 11. svibnja 2017. o potpisivanju, u ime Europske unije, Konvencije u odnosu na pitanja povezana s pravosudnom suradnjom u kaznenim stvarima (SL EU L 131, 20. 5.2017.)

Uzimajući u obzir sve navedene činjenice procjenjuje se da Republika Hrvatska treba provesti postupak potvrđivanja Konvencije, čime se iskazuje i formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana njezinim odredbama, a na temelju čega će taj pristanak biti izražen i na međunarodnoj razini polaganjem isprave o ratifikaciji kod depozitara, glavnog tajnika Vijeća Europe.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Konvencija kako bi njezine odredbe, u smislu članka 141. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Konvencija predstavlja prvi pravno obvezujući međunarodni instrument koji će služiti kao pravni okvir za zaštitu žena od svih oblika nasilja, sprečavanje, progon i uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

Konvencijom su uređeni sljedeći elementi:

- Poglavlje I. Svrha, definicije, ravnopravnost i nediskriminacija, opće obveze
- Poglavlje II. Integrirane politike i prikupljanje podataka
- Poglavlje III. Prevencija
- Poglavlje IV. Zaštita i potpora
- Poglavlje V. Materijalno pravo
- Poglavlje VI. Istraga, kazneni progon, postupovno pravo i zaštitne mjere
- Poglavlje VII. Migracija i azil
- Poglavlje VIII. Međunarodna suradnja
- Poglavlje IX. Mehanizam nadzora
- Poglavlje X. Odnos prema drugim međunarodnim instrumentima
- Poglavlje XI. Izmjene i dopune Konvencije
- Poglavlje XII. Završne odredbe
- Dodatak – povlastice i imuniteti (članak 66.).

Svrhe Konvencije, među ostalim, su zaštititi žene od svih oblika nasilja, spriječiti, kazneno progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, pridonijeti uklanjanju svih oblika diskriminacije žena i promicati pravu ravnopravnost žena i muškaraca, promicati međunarodnu suradnju. Radi učinkovite implementacije njenih odredbi, Konvencija uspostavlja specifičan mehanizam praćenja te pravni okvir za daljnju dogradnju zakonodavno-pravnog okvira potrebnog za učinkovitu prevenciju, progon i kažnjavanje počinitelja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Uz Konvenciju je usvojeno/pripremljeno i Pojašnjavajuće izvješće.

Konvencijom se propisuju djela nasilja koja uključuju tjelesno, psihičko i seksualno nasilje te seksualno uznemiravanje, prisilne brakove, sakaćenje ženskih spolnih organa i prisilne pobačaje, a većina kojih čini dio hrvatskog kaznenog i prekršajnog zakonodavstva, koje se odnosi na područje zaštite i sankcioniranja nasilja u obitelji, te sadrži odredbe o kažnjavanju poticanja, pomaganja i pokušajima počinjenja kaznenih i prekršajnih djela te sankcije. Konvencijom se ujedno propisuje uspostava jednog ili više tijela odgovornih za koordinaciju, primjenu i procjenu politika i mjera za sprečavanje i borbu protiv svih oblika nasilja obuhvaćenih Konvencijom. Konvencija također u svrhu dosljedne provedbe njenih članaka podrazumijeva nužnost međuresorne i međunarodne suradnje kao i mehanizam nadzora u vidu skupine stručnih osoba za djelovanje protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (GREVIO). Građanske tužbe, naknada štete žrtvama, sankcije i druge mjere, otegotne okolnosti pri određivanju kazne vezano uz kaznena djela utvđena u skladu s Konvencijom kao i zabrana obveznih alternativnih postupaka rješavanja sporova čine važan dio poglavlja V. Materijalno pravo Konvencije usmjerenog dodatnoj zaštiti žrtve nasilja. Naknada štete od

strane države dodjeljuje se osobama koje su pretrpjele teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja, u mjeri u kojoj ta šteta nije pokrivena iz drugih izvora kao što su počinitelj, osiguranje ili državna sredstva za zdravstvo ili socijalnu skrb. To ne sprečava stranke da zatraže povrat dodijeljene naknade od počinitelja, sve dok se pridaje dužna pažnja sigurnosti žrtve.

Posebno se ističe i područje prevencije kojim se određuje potreba podizanja svijesti šire i stručne javnosti o štetnosti i neprihvatljivosti nasilničkog ponašanja, njegovog utjecaja na djecu i potrebe sprečavanja takvog ponašanja. Naglašena je i potreba usavršavanja stručnih osoba koje rade sa žrtvama i počiniteljima nasilja, usavršavanje o koordiniranoj međuresornoj suradnji te potreba provođenja preventivne intervencije i terapijskih programa. Pružanje zaštite i potpore žrtvi podrazumijeva potporu žrtvama nasilja u vidu osiguravanja pristupa uslugama koje olakšavaju oporavak od nasilja, pomoć u pojedinačnim/skupnim pritužbama, specijalizirane usluge potpore žrtvama, osiguravanje dovoljnog broja skloništa za žrtve nasilja, kriznih centara za žrtve seksualnog nasilja, potporu i zaštitu djeci svjedocima u skladu s njihovom dobi, dostupnost naloga o zabrani pristupa ili naloga o zaštiti žrtvama svih oblika nasilja, nastavak istrage ili progona kaznenih djela čak i u slučajevima kada žrtva povuče izjavu ili pritužbu, mjere zaštite usmjerene žrtvama te besplatnu pravnu pomoć.

Odobravanje dozvole boravka za žrtve u slučaju prekida veze ili razvoda braka neovisno o njihovom trajanju, zabrana protjerivanja ili vraćanja žene žrtve nasilja kojima je potrebna zaštita u bilo koju zemlju u kojoj bi njihov život bio ugrožen ili bi bile podvrgnute mučenju, kažnjavanju ili ponižavajućem postupanju te odobravanje međunarodne zaštite i statusa izbjeglice žrtvama nasilja dodatne su mjere zaštite i pomoći žrtvama.

Konvencija je temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojim se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.

Vezano uz pojmove „spol“ i „rod“, bitno je naglasiti da se spol odnosi na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je rodom određen sustav društvenih uloga i očekivanja, odnosno način na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca.

Konvencija u članku 3. definira pojam „rod“ za potrebe same Konvencije. Konvencija pojam rod bazira na dva spola, muškom i ženskom i navedeni pojam označava „društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce“. Pojam rod prema ovoj definiciji nije zamišljen kao zamjena za pojmove muškarac i žena korištene u Konvenciji. Polazeći od činjenice da su istraživanja pokazala da određene uloge ili stereotipi pridonose da se nasilje nad ženama smatra prihvatljivim, Konvencija ima za cilj iskorjenivanje predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.

Nadalje, spomenuta definicija roda ne implicira obvezu država članica da uključuje u nastavne materijale posebne elemente koji se odnose na homoseksualnost i/ili transrodnost. U pogledu nastavnih materijala za sve razine obrazovanja težište je na promicanju vrijednosti i prosvjetljenju učenika u pogledu različitih oblika nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije. Pritom, Konvencijom se ne želi nametnuti određeni model državama strankama, već se ostavlja državama strankama da same odluče za koju vrstu školovanja i za koje dobne skupine učenika smatraju da je takav nastavni program primjeren.

Konvencija ne sadrži bilo kakvu obveze priznavanja trećeg spola, istospolnih brakova ili statusa izbjeglica za transrodne ili interseksualne osobe kao takve.

U hrvatskom zakonodavstvu, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08 i 69/17) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske unije, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, međunarodnopravnim instrumentima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji.

Konvencija omogućava priopćavanje rezervi, odnosno, u vrijeme potpisivanja ili prilikom polaganja isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu svaka država ili Europska unija može izjaviti zadržavanje prava ne primjene ili primjene samo pod posebnim slučajevima ili uvjetima odredbe članka 30. stavka 2., članka 44. stavka 1.e, 3. i 4., članka 55. stavka 1. u pogledu članka 35. vezano uz lakša kaznena djela, članka 58. u pogledu članka 37., 38. i 39. te članka 59. Rezerve su valjane za razdoblje od 5 godina te se mogu obnoviti na razdoblja jednakog trajanja.

Republika Hrvatska će prilikom polaganja isprave o ratifikaciji priopćiti rezervu da zadržava pravo primjenjivati samo u posebnim slučajevima ili pod posebnim uvjetima odredbe navedene u članku 30. stavku 2. Konvencije, a koje je navedeno u članku 3. ovoga Zakona.

Naime, Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice Europske unije, Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani Republike Hrvatske ili imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj i koje su državljani države članice Europske unije ili imaju prebivalište u državi članici Europske unije, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi Republika Hrvatska trebala nadoknaditi,

međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi Republika Hrvatska.

Uz međunarodne ugovore, pa tako i ovu Konvenciju moguće je priopćiti interpretativne izjave koje daje država, a kojom se točno određuje ili razjašnjava značenje ili doseg međunarodnog ugovora ili nekih njegovih odredbi.

Republika Hrvatska će prilikom polaganja isprave o ratifikaciji priopćiti interpretativnu izjavu sljedećeg sadržaja:

„Republika Hrvatska smatra da je cilj Konvencije zaštita žena od svih oblika nasilja te sprečavanje, progon i eliminacija nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja.

Republika Hrvatska smatra da odredbe Konvencije ne sadrže obvezu uvođenja rodne ideologije u hrvatski pravni i obrazovni sustav ni obvezu promjene ustavne definicije braka.

Republika Hrvatska smatra da je Konvencija u skladu s odredbama Ustava Republike Hrvatske, posebno s odredbama o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda te će Konvenciju primjenjivati uzimajući u obzir navedene odredbe, načela i vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske.“.

Svrha interpretativne izjave je točno odrediti i razjasniti značenje, odnosno doseg Konvencije ili nekih njezinih odredaba. Polazeći od toga, predloženom izjavom, Republika Hrvatska iznosi tumačenje cilja same Konvencije, a to je zaštita žena od svih oblika nasilja te sprečavanje, progon i eliminacija nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja. Takvim tumačenjem potvrđuje se da Konvencija, primjerice, nema za cilj priznavanje trećeg spola ili promjenu ustavne definicije braka.

Nadalje, konstatira se da je Konvencija u skladu s odredbama Ustava Republike Hrvatske, posebice odredbama Glave III. Ustava o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda. Navedena Glava Ustava sadržava i odredbe koje se odnose na obitelj, definiciju braka, prava roditelja na odgoj djece i slobodu vjeroispovijedi.

Stoga će Republika Hrvatska Konvenciju primjenjivati uzimajući u obzir odredbe, načela i vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske.

Ovim Zakonom potvrđuje se Konvencija čime se šalje čvrsta politička poruka o predanosti Republike Hrvatske borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja te stvara sinergija između djelovanja svih dionika čije aktivnosti su usmjerene ka borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona koristit će se financijska sredstva državnog proračuna Republike Hrvatske osigurana na pozicijama središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zaštite djece i obitelji, pravosuđa, unutarnjih poslova, obrazovanja i zdravstva te državnih tijela nadležnih za obavljanje poslova u vezi s ostvarivanjem ravnopravnosti spolova i zaštite ljudskih prava, sukladno njihovom postojećem djelokrugu rada i nadležnostima.

Provedba Konvencije uključuje i provedbu mjera Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji, te su u državnom proračunu za 2018. godinu osigurana financijska sredstva na pozicijama državnih tijela u iznosu od 71.082.327,00 kuna, dok su za 2019. osigurana

sredstva u iznosu od 70.566.264,00 kuna. Navedeni iznosi su zbroj financijskih sredstava već osiguranih za provedbu mjera Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji za 2018. godinu u iznosu od 69.592.327,00 kuna i 2019. godinu u iznosu od 69.076.264,00 kuna te dodatnih sredstava osiguranih za provedbu Konvencije u iznosu od 1.490.000,00 kuna za 2018. godinu i 1.490.000,00 kuna za 2019. godinu.

Sva sredstva potrebna za provedbu Konvencije u narednim godinama bit će osigurana u okviru limita ukupnih rashoda nositelja provedbe.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima.

Naime, potvrđivanjem Konvencije Republika Hrvatska se pridružuje državama koje su istu već potpisale i potvrdile, te za koje je ista na snazi te se jasno izražava podrška međunarodnom ugovoru, u cilju stavaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma predviđenih istim.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka ne mogu vršiti izmjene i dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj Prijedlog zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE VIJEĆA EUROPE O SPREČAVANJU I BORBI PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA I NASILJA U OBITELJI

Članak 1.

Potvrđuje se Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, sastavljena u Istanbulu, 11. svibnja 2011. godine, na engleskom i francuskom jeziku u izvorniku, a koju je Republika Hrvatska potpisala u Strasbourgu 22. siječnja 2013. godine.

Članak 2.

Tekst Konvencije, iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

KONVENCIJA VIJEĆA EUROPE O SPREČAVANJU I BORBI PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA I NASILJA U OBITELJI

Preambula

Države članice Vijeća Europe i druge potpisnice ove Konvencije,

pozivajući se na Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (ETS br. 5, 1950.) i njezine Protokole, Europsku socijalnu povelju (ETS br. 35, 1961., revidiranu 1996. godine, ETS br. 163), Konvenciju Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima (CETS br. 197, 2005.) i Konvenciju Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (CETS br. 201, 2007.);

pozivajući se na sljedeće preporuke Odbora ministara državama članicama Vijeća Europe: preporuku Rec(2002)5 o zaštiti žena od nasilja, preporuku CM/Rec(2007)17 o standardima i mehanizmima ravnopravnosti spolova, preporuku CM/Rec(2010)10 o ulozi žena i muškaraca u sprečavanju i rješavanju sukoba i izgradnji mira, te ostale relevantne preporuke;

vodeći računa o sve većem broj slučajeva sudske prakse Europskog suda za ljudska prava koji uspostavlja važne standarde u području nasilja nad ženama;

uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966.), Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966.), Konvenciju Ujedinjenih naroda o ukidanju svih oblika diskriminacije žena („CEDAW", 1979.) i njezin Fakultativni protokol (1999.), kao i Opću preporuku br. 19 CEDAW Odbora o nasilju nad ženama, Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima djeteta (1989.) i njezine Fakultativne protokole (2000.) te Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (2006.);

uzimajući u obzir Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda (2002.);

pozivajući se na osnovna načela međunarodnog humanitarnog prava, a posebno Ženevsku konvenciju (IV) o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata (1949.) i njezine Dopunske protokole I i II (1977.);

osuđujući sve oblike nasilja nad ženama i nasilja u obitelji;

prepoznajući da je ostvarenje *de jure* i *de facto* ravnopravnosti žena i muškaraca ključni element u sprečavanju nasilja nad ženama;

prepoznajući da je nasilje nad ženama manifestacija povijesno nejednakih odnosa moći između žena i muškaraca, koji su doveli do dominacije nad ženama i diskriminacije žena od strane muškaraca i do sprečavanja punog napretka žena;

prepoznajući strukturalnu narav nasilja nad ženama kao rodno utemeljenog nasilja, te da je nasilje nad ženama jedan od ključnih socijalnih mehanizama kojim se žene prisilno stavlja u podređeni položaj u odnosu na muškarce;

prepoznajući, s velikom zabrinutošću, da su žene i djevojčice često izložene teškim oblicima nasilja kao što su nasilje u obitelji, seksualno uznemiravanje, silovanje, prisilni brak, zločini počinjeni u ime takozvane „časti" i sakaćenje ženskih spolnih organa, koji predstavljaju tešku povredu ljudskih prava žena i djevojčica i glavnu zapreku postizanju ravnopravnosti žena i muškaraca;

prepoznajući stalna kršenja ljudskih prava tijekom oružanih sukoba koja pogađaju civilno stanovništvo, posebno žene u obliku široko rasprostranjenog ili sustavnog silovanja i seksualnog nasilja te mogućnost porasta rodno utemeljenog nasilja tijekom i nakon sukoba;

prepoznajući da su žene i djevojčice izložene većem riziku rodno utemeljenog nasilja nego muškarci;

prepoznajući da nasilje u obitelji nerazmjerno pogađa žene te da muškarci također mogu biti žrtve nasilja u obitelji;

prepoznajući da su djeca žrtve nasilja u obitelji, uključujući i kao svjedoci nasilja u obitelji;

u težnji za stvaranjem Europe bez nasilja nad ženama i nasilja u obitelji,

sporazumjele su se kako slijedi:

Poglavlje I. – Svrha, definicije, ravnopravnost i nediskriminacija, opće obveze

Članak 1. – Svrha Konvencije

1. Svrha ove Konvencije je:
   a. zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji;
   b. pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca, uključujući i osnaživanje žena;
   c. izraditi sveobuhvatni okvir, politike i mjere za zaštitu i pomoć svim žrtvama nasilja nad ženama i nasilja u obitelji;
   d. promicati međunarodnu suradnju radi suzbijanja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji;
   e. pružiti potporu i pomoć organizacijama i tijelima nadležnim za provedbu zakona učinkovitom suradnjom radi usvajanja sveobuhvatnog pristupa suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

2. Radi učinkovite provedbe njezinih odredaba od strane Stranaka ova Konvencija uspostavlja specifičan mehanizam nadzora.

Članak 2. – Područje primjene Konvencije

1. Ova Konvencija primjenjivat će se na sve oblike nasilja nad ženama, uključujući i nasilje u obitelji, koje nerazmjerno pogađa žene.

2. Potiču se stranke da primjenjuju ovu Konvenciju na sve žrtve nasilja u obitelji. U primjeni odredaba ove Konvencije stranke će posvetiti posebnu pozornost ženama žrtvama rodno utemeljenog nasilja.

3. Ova Konvencija primjenjivat će se u vrijeme mira i u slučajevima oružanih sukoba.

Članak 3. – Definicije

U svrhu ove Konvencije:

a. „nasilje nad ženama" smatra se kršenjem ljudskih prava i oblikom diskriminacije žena i označava sva djela rodno utemeljenog nasilja koja imaju za posljedicu ili će vjerojatno imati za posljedicu tjelesnu, seksualnu, psihičku ili ekonomsku štetu ili patnju žena, uključujući prijetnje takvim djelima, prisilu ili namjerno oduzimanje slobode, bilo da se pojavljuju u javnom ili privatnom životu;

b. „nasilje u obitelji" označava sva djela tjelesnog, seksualnog, psihičkog ili ekonomskog nasilja koja se događaju u obitelji ili kućanstvu ili između bivših ili sadašnjih bračnih drugova ili partnera, neovisno o tome dijeli li počinitelj ili je dijelio isto prebivalište sa žrtvom;

c. „rod" označava društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce;

d. „rodno utemeljeno nasilje nad ženama" označava nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nerazmjerno pogađa žene;

e. „žrtva" označava svaku fizičku osobu koja je izložena ponašanju navedenom u točkama a. i b.;

f. „žene" uključuje i djevojčice mlađe od 18 godina.

Članak 4. – Temeljna prava, ravnopravnost i nediskriminacija

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne i druge mjere za promicanje i zaštitu prava svih, a osobito žena, na život bez nasilja u javnoj i u privatnoj sferi.

2. Stranke osuđuju sve oblike diskriminacije žena i poduzimaju, bez odgode, potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi je spriječile, a osobito:

   - uvrštenjem u svoje nacionalne ustave ili drugo odgovarajuće zakonodavstvo načelo ravnopravnosti žena i muškaraca te osiguravanje praktičnog ostvarenja tog načela;
   - zabranom diskriminacije žena, uključujući i uz primjenu sankcija, kad je to primjereno;
   - ukidanjem zakona i praksi koji diskriminiraju žene.

3. Stranke će osigurati provedbu odredaba ove Konvencije, a osobito mjera za zaštitu prava žrtava, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što su spol, rod, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, pripadnost nacionalnim manjinama, imovinsko stanje, rođenje, seksualna orijentacija, rodni identitet, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, bračno stanje, migrantski, izbjeglički ili drugi status.

4. Posebne mjere koje su potrebne za sprečavanje i zaštitu žena od rodno utemeljenog nasilja neće se smatrati diskriminacijom u smislu ove Konvencije.

Članak 5. – Obveze države i dužna pažnja

1. Stranke će se suzdržati od sudjelovanja u bilo kojem djelu nasilja nad ženama i osigurat će da državne vlasti, dužnosnici, tijela, institucije i ostali subjekti koji postupaju u ime države djeluju u skladu s ovom obvezom.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi djelovale uz dužnu pažnju u sprečavanju, istrazi, kažnjavanju i osiguravanju naknade štete za sva djela nasilja obuhvaćena područjem primjene ove Konvencije koja su počinili nedržavni subjekti.

Članak 6. – Rodno osjetljive politike

Stranke će uključiti rodne perspektive u provedbu i procjenu učinka odredaba ove Konvencije te promicati učinkovitu provedbu politika ravnopravnosti žena i muškaraca te osnaživanje žena.

Poglavlje II. – Integrirane politike i prikupljanje podataka

Članak 7. – Sveobuhvatne i koordinirane politike

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne i druge mjere za usvajanje i provedbu učinkovitih, sveobuhvatnih i koordiniranih politika na državnom području cijele države koje obuhvaćaju sve mjere značajne za sprečavanje i borbu protiv svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije te osiguravaju potpuni odgovor na nasilje nad ženama.

2. Stranke će osigurati da politike iz stavka 1. stavljaju prava žrtve u središte svih mjera i da se provode putem učinkovite suradnje svih nadležnih tijela, institucija i organizacija.

3. Mjere poduzete u skladu s ovim člankom uključivat će, kad je to primjereno, sve relevantne subjekte, kao što su vladina tijela, nacionalne, regionalne i lokalne parlamente i tijela, nacionalne institucije za ljudska prava i organizacije civilnog društva.

Članak 8. – Financijski resursi

Stranke će osigurati odgovarajuće financijske i ljudske resurse za odgovarajuću primjenu integriranih politika, mjera i programa za sprečavanje i borbu protiv svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije, uključujući i one koje provode nevladine organizacije i civilno društvo.

Članak 9. – Nevladine organizacije i civilno društvo

Stranke će prepoznati, poticati i podržavati, na svim razinama, rad odgovarajućih nevladinih organizacija i organizacija civilnog društva aktivnih u borbi protiv nasilja nad ženama te uspostaviti učinkovitu suradnju s tim organizacijama.

Članak 10. – Tijelo za koordinaciju

1. Stranke će odrediti ili osnovati jedno ili više službenih tijela odgovornih za koordinaciju, primjenu, nadzor i procjenu politika i mjera za sprečavanje i borbu protiv svih oblika nasilja obuhvaćenih ovom Konvencijom. Ta tijela koordinirat će prikupljanje podataka iz članka 11., analizirati i distribuirati rezultate.

2. Stranke će osigurati da tijela određena ili osnovana u skladu s ovim člankom primaju informacije opće naravi o mjerama poduzetima u skladu s Poglavljem VIII.

3. Stranke će osigurati da tijela određena ili osnovana u skladu s ovim člankom imaju mogućnost izravne komunikacije i osnaživanja odnosa sa sličnim tijelima u drugim strankama.

Članak 11. – Prikupljanje podataka i istraživanje

1. U svrhu provedbe ove Konvencije, stranke će poduzeti:

   a. prikupljanje razvrstanih značajnih statističkih podataka u pravilnim vremenskim razmacima o slučajevima svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije;

   b. pružanje podrške istraživanjima u području svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije kako bi se proučili njegovi ishodišni uzroci i učinci, učestalost i stope kažnjavanja, kao i djelotvornost mjera poduzetih za provedbu ove Konvencije.

2. Stranke će nastojati provoditi istraživanja među stanovništvom u pravilnim vremenskim razmacima radi utvrđivanja učestalosti i trendova svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije.

3. Stranke će pružiti skupini stručnih osoba, kako je navedeno u članku 66. ove Konvencije, informacije prikupljene u skladu s ovim člankom kako bi potaknule međunarodnu suradnju i omogućile međunarodnu usporedivost.

4. Stranke će osigurati da informacije prikupljene u skladu s ovim člankom budu dostupne javnosti.

Poglavlje III. – Prevencija

Članak 12. – Opće obveze

1. Stranke će poduzeti potrebne mjere za promicanje promjena u društvenim i kulturnim obrascima ponašanja žena i muškaraca s ciljem iskorjenjivanja predrasuda, običaja,

tradicija i svih drugih postupanja u praksi koja se temelje na ideji manje vrijednosti žena ili na stereotipnim ulogama žena i muškaraca.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne i druge mjere za sprečavanje svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije od strane bilo koje fizičke ili pravne osobe.

3. Sve mjere poduzete u skladu s ovim poglavljem uzet će u obzir i odnosit će se na specifične potrebe osoba koje su postale ranjive uslijed posebnih okolnosti te će u svoje središte staviti ljudska prava svih žrtava.

4. Stranke će poduzeti potrebne mjere za poticanje svih članova društva, osobito muškaraca i dječaka, da aktivno pridonesu sprečavanju svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije.

5. Stranke će osigurati da se kultura, običaji, vjera, tradicija ili takozvana „čast" neće smatrati opravdanjem za bilo koje djelo nasilja obuhvaćeno područjem primjene ove Konvencije.

6. Stranke će poduzeti potrebne mjere za promicanje programa i aktivnosti za osnaživanje žena.

Članak 13. – Podizanje razine svijesti

1. Stranke će promicati ili provoditi, redovno i na svim razinama, kampanje i programe podizanja razine svijesti, uključujući i u suradnji s nacionalnim institucijama za ljudska prava i tijelima za ravnopravnost, organizacijama civilnog društva i nevladinim organizacijama, osobito ženskim organizacijama, kad je to primjereno, radi podizanja razine svijesti i razumijevanja kod opće javnosti o različitim manifestacijama svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije, njihovih posljedica na djecu i potrebe za sprečavanjem takvog nasilja.

2. Stranke će osigurati široko distribuiranje u javnosti informacija o mjerama koje su na raspolaganju za sprečavanje počinjenja svih vrsta nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije.

Članak 14. – Obrazovanje

1. Stranke će poduzeti, kada je to primjereno, potrebne korake kako bi nastavne materijale o pitanjima kao što su ravnopravnost žena i muškaraca, nestereotipne rodne uloge, uzajamno poštovanje, nenasilno rješavanje sukoba u osobnim odnosima, rodno utemeljeno nasilje nad ženama i pravo na osobni integritet, prilagođeno razvojnim sposobnostima učenika, uključile u redovni nastavni plan i program i na svim razinama obrazovanja.

2. Stranke će poduzeti potrebne korake za promicanje načela iz stavka 1. kako u neformalnim obrazovnim okruženjima, tako i u sportskim te kulturnim okruženjima i okruženjima za slobodno vrijeme te u medijima.

Članak 15. – Usavršavanje stručnih osoba

1. Stranke će osigurati ili osnažiti primjereno usavršavanje odgovarajućih stručnih osoba koje rade sa žrtvama ili počiniteljima svih djela nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije, o sprečavanju i otkrivanju takvog nasilja, ravnopravnosti žena i muškaraca, potrebama i pravima žrtava, kao i o načinima sprečavanja sekundarne viktimizacije.

2. Stranke će poticati da usavršavanje iz stavka 1. uključuje usavršavanje o koordiniranoj međuresornoj suradnji kako bi se omogućilo sveobuhvatno i odgovarajuće postupanje s predstavkama u slučajevima nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije.

Članak 16. – Preventivna intervencija i terapijski programi

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere za uspostavljanje ili pružanje potpore programima usmjerenima podučavanju počinitelja nasilja u obitelji usvajanju nenasilnog ponašanja u međuljudskim odnosima u cilju sprečavanja daljnjeg nasilja i promjene nasilnih obrazaca ponašanja.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere za uspostavljanje ili pružanje potpore terapijskim programima usmjerenima na sprečavanje počinitelja, osobito počinitelja seksualnih delikata, od ponovnog počinjenja delikta.

3. U poduzimanju mjera iz stavaka 1. i 2., stranke će osigurati da sigurnost, potpora i ljudska prava žrtava budu od primarne važnosti, te da, kad je to primjereno, ovi programi budu uspostavljeni i provedeni u uskoj koordinaciji sa specijaliziranim službama pružanja potpore žrtvama.

Članak 17. – Sudjelovanje privatnog sektora i medija

1. Stranke će poticati privatni sektor, sektor informacijske i komunikacijske tehnologije te medije, uz dužno poštovanje slobode izražavanja i njihove neovisnosti, na sudjelovanje u izradi i provedbi politika te donošenju smjernica i autonomnih standarda odgovornog ponašanja za sprečavanje nasilja nad ženama i povećavanje poštovanja njihovog dostojanstva.

2. Stranke će razvijati i promicati, u suradnji sa subjektima iz privatnog sektora, vještine među djecom, roditeljima i odgajateljima, o načinima suočavanja s informacijskim i komunikacijskim okruženjem koje omogućuje pristup omalovažavajućim sadržajima seksualne ili nasilne naravi koji mogu biti štetni.

Poglavlje IV. – Zaštita i potpora

Članak 18. – Opće obveze

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere za zaštitu svih žrtava od bilo kojih daljnjih djela nasilja.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere, u skladu s unutarnjim pravom, kako bi osigurale postojanje odgovarajućih mehanizama za učinkovitu suradnju svih nadležnih državnih tijela, uključujući sudstvo, državne odvjetnike, tijela nadležna za provedbu zakona, lokalna i regionalna tijela, kao i nevladine organizacije i druge nadležne organizacije i subjekte, u zaštiti i pružanju potpore žrtvama i svjedocima svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije, uključujući i upućivanje na opće i specijalizirane službe za pružanje potpore kao što je navedeno u člancima 20. i 22. ove Konvencije.

3. Stranke će osigurati da mjere poduzete u skladu s ovim poglavljem:
   - budu utemeljene na razumijevanju rodno utemeljenog nasilja nad ženama i nasilja u obitelji i da su usredotočene na ljudska prava i sigurnost žrtve;
   - budu utemeljene na sveobuhvatnom pristupu koji uzima u obzir odnose između žrtava, počinitelja, djece i njihovoga šireg društvenog okruženja;
   - budu usmjerene na izbjegavanje sekundarne viktimizacije;
   - budu usmjerene na osnaživanje i ekonomsku neovisnost žena žrtava nasilja;
   - omogućuju smještanje, kad je to primjereno, većeg broja službi za zaštitu i pružanje potpore u istim prostorima;
   - rješavaju specifične potrebe ranjivih osoba, uključujući i djecu žrtve, i da im budu dostupne.
4. Pružanje usluga ne smije ovisiti o spremnosti žrtve da podigne tužbu ili svjedoči protiv bilo kojeg počinitelja.

5. Stranke će poduzeti odgovarajuće mjere za pružanje konzularne i druge zaštite i potpore svojim državljanima i drugim žrtvama koje imaju pravo na takvu zaštitu u skladu sa svojim obvezama prema međunarodnom pravu.

Članak 19. – Informacije

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da žrtve prime odgovarajuće i pravovremene informacije o dostupnim uslugama potpore i pravnim mjerama na jeziku koji razumiju.

Članak 20. – Opće usluge potpore

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi žrtvama osigurale pristup uslugama koje olakšavaju njihov oporavak od nasilja. Te bi mjere trebale uključivati, prema potrebi, usluge kao što su pravno i psihološko savjetovanje, financijsku pomoć, stanovanje, obrazovanje, osposobljavanje i pomoć u pronalaženju zaposlenja.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi se žrtvama osigurao pristup zdravstvenim i socijalnim službama te da službe budu odgovarajuće opremljene, a stručne osobe osposobljene za pružanje pomoći žrtvama i njihovo upućivanje odgovarajućim službama.

Članak 21. – Pomoć u pojedinačnim/skupnim pritužbama

Stranke će osigurati da žrtve dobiju informacije i pristup primjenjivim regionalnim i međunarodnim mehanizmima pojedinačnih/skupnih pritužbi. Stranke će promicati pružanje osjetljive i stručne pomoći žrtvama u podnošenju takvih pritužbi.

Članak 22. – Specijalizirane usluge potpore

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi pružile ili osigurale geografski ravnomjerno rasprostranjene trenutne, kratkoročne i dugoročne specijalizirane usluge potpore svakoj žrtvi izloženoj bilo kojem djelu nasilja obuhvaćenim područjem primjene ove Konvencije.

2. Stranke će pružiti ili osigurati specijalizirane usluge potpore, koje pružaju žene, svim ženama žrtvama nasilja i njihovoj djeci.

Članak 23. – Skloništa

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale osnivanje dovoljnog broja odgovarajućih, lako dostupnih skloništa radi omogućavanja sigurnog smještaja i proaktivne pomoći žrtvama, osobito ženama i njihovoj djeci.

Članak 24. – Telefonske linije za pomoć

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere za osnivanje stalno otvorenih (24 sata dnevno, 7 dana u tjednu) besplatnih telefonskih linija koje pokrivaju državno područje cijele države radi davanja savjeta pozivateljima, povjerljivo ili uz dužno poštovanje njihove anonimnosti, u vezi sa svim oblicima nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije.

Članak 25. – Potpora žrtvama seksualnog nasilja

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale osnivanje dovoljnog broja odgovarajućih, lako dostupnih kriznih centara za žrtve silovanja ili seksualnog nasilja radi osiguravanja medicinskih i forenzičkih pregleda, potpore za doživljenu traumu i savjetovanje žrtava.

Članak 26. – Zaštita i potpora za djecu svjedoke

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da se pri pružanju usluga zaštite i potpore žrtvama dužna pozornost posveti pravima i potrebama djece svjedoka svih oblika nasilja obuhvaćenih opsegom ove Konvencije.

2. Mjere poduzete u skladu s ovim člankom uključuju psihološko-socijalno savjetovanje primjereno dobi djeteta svjedoka svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije uz pridavanje dužne pažnje najboljim interesima djeteta.

Članak 27. – Prijavljivanje

Stranke će poduzeti potrebne mjere kako bi potakle svaku osobu koja je svjedočila počinjenju bilo kojeg djela nasilja obuhvaćenog područjem primjene ove Konvencije

ili koja ima opravdanog razloga vjerovati da je takvo nasilje počinjeno ili da se mogu očekivati daljnja djela nasilja, da to prijavi nadležnim organizacijama ili tijelima.

Članak 28. – Prijavljivanje od strane stručnih osoba

Stranke će poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da pravila povjerljivosti koja su unutarnjim pravom nametnuta određenim stručnim osobama ne predstavljaju prepreku za mogućnost prijavljivanja, pod odgovarajućim uvjetima, nadležnim organizacijama ili tijelima ako imaju opravdanog razloga vjerovati da je počinjeno teško djelo nasilja obuhvaćeno područjem primjene ove Konvencije i da se mogu očekivati daljnja teška djela nasilja.

Poglavlje V. – Materijalno pravo

Članak 29. – Građanske tužbe i pravna sredstva

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi žrtvama osigurale odgovarajuća građanskopravna sredstva protiv počinitelja.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere da žrtvama osiguraju, u skladu s općim načelima međunarodnog prava, odgovarajuća građanskopravna sredstva protiv državnih vlasti koje nisu izvršile svoju dužnost poduzimanja potrebnih preventivnih ili zaštitnih mjera u okviru svojih ovlasti.

Članak 30. – Naknada štete

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale žrtvama pravo traženja naknade štete od počinitelja za bilo koje od kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom.

2. Odgovarajuća naknada štete od države dodjeljuje se onima koji su pretrpjeli teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja, u mjeri u kojoj ta šteta nije pokrivena iz drugih izvora kao što su počinitelja, osiguranje ili državna sredstva za zdravstvo ili socijalnu skrb. To ne sprečava stranke da zatraže povrat dodijeljene naknade od počinitelja, sve dok se pridaje dužna pažnja sigurnosti žrtve.

3. Mjere poduzete u skladu sa stavkom 2. osigurat će dodjelu naknade štete u razumnom roku.

Članak 31. – Skrb o djeci, pravo na viđanje djece i sigurnost

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da se, pri određivanju skrbi o djeci i prava na viđanje djece, uzmu u obzir pojave nasilja obuhvaćene područjem primjene ove Konvencije.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da ostvarivanje bilo kojeg prava na viđanje djece ili skrbi o djeci ne ugrožava prava i sigurnost žrtve ili djece.

Članak 32. – Građanske posljedice prisilnih brakova

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da prisilno sklopljeni brakovi mogu biti proglašeni nevaljanim, poništeni ili razvedeni bez nepotrebnih financijskih ili administrativnih poteškoća za žrtvu.

Članak 33. – Psihičko nasilje

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale inkriminiranje namjernog teškog oštećivanja psihičkog integriteta neke osobe putem prisile ili prijetnji.

Članak 34. – Uhođenje

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale inkriminiranje namjernoga ponavljanja prijetećeg ponašanja usmjerenog na drugu osobu, koje uzrokuje da se ona ili on boji za svoju sigurnost.

Članak 35. – Tjelesno nasilje

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale inkriminiranje namjernog počinjenja djela tjelesnog nasilja nad drugom osobom.

Članak 36. – Seksualno nasilje, uključujući silovanje

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale inkriminiranje sljedećih namjernih ponašanja:
   a. vaginalna, analna ili oralna penetracija seksualne naravi bilo kojim dijelom tijela ili predmetom u tijelo druge osobe bez pristanka te osobe;

   b. druge radnje seksualne naravi s drugom osobom bez pristanka te osobe;

   c. utjecanje da druga osoba, bez svojega pristanka, sudjeluje u radnjama seksualne naravi s trećom osobom.

2. Pristanak mora biti dobrovoljan kao rezultat slobodne volje osobe, što se procjenjuje prema okolnostima slučaja.

3. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da se odredbe stavka 1. primjenjuju i na djela počinjena na štetu bivših ili sadašnjih bračnih drugova ili partnera, sukladno tome kako ih priznaje unutarnje pravo.

Članak 37. – Prisilni brak

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale inkriminiranje namjernog prisiljavanje odrasle osobe ili djeteta na sklapanje braka.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale inkriminiranje namjernog mamljenja odrasle osobe ili djeteta na državno područje Stranke ili države u kojoj ta odrasla osoba ili dijete ne prebiva, s ciljem prisiljavanja te odrasle osobe ili djeteta na sklapanje braka.

Članak 38. – Sakaćenje ženskih spolnih organa

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale inkriminiranje sljedećih namjernih ponašanja:

a. odstranjivanje, obrezivanje ili drugi oblici sakaćenja cijelih ili bilo kojeg dijela ženskih velikih stidnih usana, malih stidnih usana ili klitorisa;

b. prisiljavanje ili utjecanje na ženu da se podvrgne bilo kojoj od radnji navedenih u točki a.;

c. poticanje, prisiljavanje ili utjecanje na djevojčicu da se podvrgne bilo kojoj od radnji navedenih u točki a.

Članak 39. – Prisilni pobačaj i prisilna sterilizacija

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale inkriminiranje sljedećih namjernih ponašanja:

a. obavljanje pobačaja na ženi bez njezinoga prethodnog i informiranog pristanka;

b. obavljanje operacije kojoj je svrha ili posljedica prekid sposobnosti žene za prirodnu reprodukciju bez njezinoga prethodnog i informiranog pristanka ili razumijevanja postupka.

Članak 40. – Seksualno uznemiravanje

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da svaki oblik neželjenoga verbalnog, neverbalnog ili tjelesnog ponašanja seksualne naravi s ciljem ili učinkom povrede dostojanstva neke osobe, osobito ako stvara zastrašujuće, neprijateljsko, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo ozračje, bude predmet kaznenih ili drugih pravnih sankcija.

Članak 41. – Pomaganje ili poticanje te pokušaj

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere da propišu kao kazneno djelo namjerno pomaganje ili poticanje počinjenja kaznenih djela utvrđenih u skladu s člancima 33., 34., 35., 36., 37., 38.a. i 39. ove Konvencije.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere da propišu kao kaznena djela namjerne pokušaje počinjenja kaznenih djela utvrđenih u skladu s člancima 35., 36., 37., 38.a. i 39. ove Konvencije.

Članak 42. – Neprihvatljiva opravdanja za kaznena djela, uključujući i kaznena djela počinjena u ime takozvane „časti"

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da se, u pokrenutim kaznenim postupcima zbog počinjenja bilo kojeg djela nasilja obuhvaćenog područjem primjene ove Konvencije, kultura, običaji, vjera, tradicija ili takozvana „čast" neće smatrati opravdanjem za takva djela. Ovo osobito obuhvaća tvrdnje da je žrtva prekršila kulturne, vjerske, društvene ili tradicionalne norme ili običaje prikladnog ponašanja.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da poticanje djeteta od strane bilo koje osobe na počinjenje bilo kojeg od djela navedenih u stavku 1. neće umanjiti kaznenu odgovornost te osobe za počinjena djela.

Članak 43. – Primjenjivost kaznenih djela

Kaznena djela propisana u skladu s ovom Konvencijom primjenjiva su neovisno o naravi odnosa između žrtve i počinitelja.

Članak 44. – Nadležnost

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi uspostavile nadležnost nad bilo kojim kaznenim djelom utvrđenim u skladu s ovom Konvencijom, ako je kazneno djelo počinjeno:

   a. na njihovom državnom području; ili

   b. na brodu pod njihovom zastavom; ili

   c. u zrakoplovu registriranom prema njihovim zakonima; ili

   d. od strane njihovog državljanina; ili

   e. od strane osobe koja ima prebivalište na njihovom državnom području.

2. Stranke će nastojati poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere za uspostavljanje nadležnosti nad bilo kojim kaznenim djelom u skladu s ovom Konvencijom ako je kazneno djelo počinjeno protiv njihovog državljana ili osobe koja ima prebivalište na njihovom državnom području.

3. Radi progona kaznenih djela utvrđenih u skladu s člancima 36., 37., 38. i 39. ove Konvencije, stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da njihova nadležnost nije uvjetovana time da se radi o inkriminiranim djelima na državnom području gdje su počinjena.

4. Radi progona kaznenih djela utvrđenih u skladu s člancima 36., 37., 38. i 39. ove Konvencije, stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da njihova nadležnost u pogledu točaka d. i e. stavka 1. nije uvjetovana time da se kazneni progon može započeti tek nakon prijave od strane žrtve kaznenog djela ili dostave informacija od strane države u kojoj je kazneno djelo počinjeno.

5. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi uspostavile nadležnost nad kaznenim djelima utvrđenima u skladu s ovom Konvencijom, u slučajevima kad se navodni počinitelj nalazi na njihovom državnom području i kad ga ne izručuju drugoj stranci isključivo na temelju njegovog ili njezinog državljanstva.

6. Kad više Stranaka ima nadležnost nad navodnim kaznenim djelom utvrđenim u skladu s ovom Konvencijom, uključene stranke će se, kad je to primjereno, međusobno konzultirati radi utvrđivanja najprikladnije nadležnosti za kazneni progon.

7. Ne dovodeći u pitanje opća pravila međunarodnog prava, ova Konvencija ne isključuje kaznenu nadležnost neke stranke u skladu s njezinim unutarnjim pravom.

Članak 45. – Sankcije i druge mjere

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da su kaznena djela propisana u skladu s ovom Konvencijom kažnjiva učinkovitim, razmjernim i odvraćajućim sankcijama, uzimajući u obzir njihovu težinu. Te sankcije obuhvaćaju, kad je to primjereno, kazne koje uključuju oduzimanje slobode koje može dovesti do izručenja.

2. Stranke mogu poduzeti druge mjere u vezi s počiniteljima, kao što su:
   - praćenje ili nadzor osuđenih osoba;
   - oduzimanje roditeljskih prava, ako se najbolji interes djeteta, što može uključivati sigurnost žrtve, ne može zajamčiti na neki drugi način.

Članak 46. – Otegotne okolnosti

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da se sljedeće okolnosti, ako već ne čine sastavni dio kaznenog djela, mogu, u skladu s mjerodavnim odredbama unutarnjeg prava, uzeti u obzir kao otegotne okolnosti pri određivanju kazne u vezi s kaznenim djelima utvrđenim u skladu s ovom Konvencijom:

a. kazneno djelo je počinjeno nad bivšim ili sadašnjim bračnim drugom ili partnerom, sukladno tome kako ih priznaje unutarnje pravo, od strane člana obitelji, osobe koja živi sa žrtvom ili osobe koja je zloupotrijebila svoj autoritet;

b. kazneno djelo ili srodna kaznena djela u povratu;

c. kazneno djelo je počinjeno nad osobom koja je ranjiva uslijed posebnih okolnosti;

d. kazneno djelo je počinjeno nad djetetom ili u njegovoj nazočnosti;

e. kazneno djelo su počinile dvije ili više osoba zajedničkim djelovanjem;

f. kaznenom djelu je prethodilo ili je praćeno nasiljem jačeg intenziteta;

g. kazneno djelo je počinjeno uz uporabu ili uz prijetnju oružjem;

h. kazneno djelo je imalo za posljedicu tešku tjelesnu ili psihičku traumu za žrtvu;

i. ako je počinitelj ranije osuđivan za kaznena djela slične naravi.

Članak 47. – Presude koje je donijela druga stranka

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi prilikom donošenja presude omogućile uzimanje u obzir konačnih presuda koje je druga stranka donijela povodom kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom.

Članak 48. – Zabrana obveznih alternativnih postupaka rješavanja sporova ili kažnjavanje

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi zabranile obvezne alternativne postupke rješavanja sporova, uključujući medijaciju i mirenje, u vezi sa svim oblicima nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da će se, ako se naloži plaćanje novčane kazne, s dužnom pažnjom uzeti u obzir mogućnost počinitelja da podmiri svoje financijske obveze prema žrtvi.

Poglavlje VI. – Istraga, kazneni progon, postupovno pravo i zaštitne mjere

Članak 49. – Opće obveze

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da se istrage i sudski postupci u vezi sa svim oblicima nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije provode bez nepotrebnih odgađanja uzimajući u obzir prava žrtve tijekom svih stadija kaznenog postupka.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere, u skladu s temeljnim načelima ljudskih prava i uzimajući u obzir rodno razumijevanje nasilja, kako bi osigurale učinkovitu istragu i progon kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom.

Članak 50. – Trenutni odgovor, sprečavanje i zaštita

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da tijela odgovorna za provedbu zakona žurno odgovore na sve oblike nasilja obuhvaćene područjem primjene ove Konvencije te da na odgovarajući način pruže žrtvama primjerenu i trenutnu zaštitu.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da se tijela odgovorna za provedbu zakona žurno i na odgovarajući način uključe u sprečavanje i zaštitu od svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije, uključujući i primjenu preventivnih operativnih mjera i prikupljanje dokaza.

Članak 51. – Procjena opasnosti i upravljanje rizikom

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da procjena opasnosti od nastupanja smrti, ozbiljnosti situacije i opasnosti od ponovljenog nasilja bude provedena od strane svih nadležnih tijela kako bi se upravljalo rizikom te da, ako je to potrebno, bude osigurana koordinirana sigurnost i potpora.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da pri procjeni opasnosti iz stavka 1., u svim stadijima istrage i primjene zaštitnih mjera, bude valjano uzeta u obzir činjenica da počinitelji djela nasilja, obuhvaćeni područjem primjene ove Konvencije, posjeduju ili imaju pristup vatrenom oružju.

Članak 52. – Hitni nalozi za udaljavanje

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da nadležna tijela, u situacijama neposredne opasnosti, imaju ovlast narediti počinitelju nasilja u obitelji da napusti mjesto stanovanja žrtve ili osobe izložene riziku, na dovoljno dugo vremensko razdoblje, te zabraniti počinitelju ulazak u mjesto

stanovanja ili uspostavljanje kontakta sa žrtvom ili osobom izloženom riziku. Mjere poduzete u skladu s ovim člankom prednost će dati sigurnosti žrtava ili osobama izloženim riziku.

Članak 53. – Nalozi o zabrani pristupa ili nalozi o zaštiti

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da su odgovarajući nalozi o zabrani pristupa ili nalozi o zaštiti dostupni žrtvama svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da nalozi o zabrani pristupa ili nalozi o zaštiti iz stavka 1.:
   - budu dostupni za neposrednu zaštitu i bez nepotrebnih financijskih ili administrativnih opterećenja za žrtvu;
   - budu doneseni na određeno vremensko razdoblje ili do promjene ili ukidanja;
   - kad je potrebno, budu izdani na *ex parte* osnovi koja ima izravan učinak;
   - budu dostupni neovisno o drugim pravnim postupcima ili dodatno uz druge pravne postupke;
   - mogu biti uvedeni u kasnijim pravnim postupcima.

3. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da povrede naloga o zabrani pristupa ili naloga o zaštiti, koji su doneseni u skladu sa stavkom 1., budu podložne kaznenim ili drugim zakonskim sankcijama koje su učinkovite, razmjerne i odvraćaju od počinjenja djela.

Članak 54. – Istrage i dokazi

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da će, u svim građanskim ili kaznenim postupcima, dokazi vezani uz seksualnu povijest i ponašanje žrtve biti dopušteni samo kad je to važno i nužno.

Članak 55. – Postupci *ex parte* i *ex officio*

1. Stranke će osigurati da istrage ili progon kaznenih djela, utvrđenih u skladu s člancima 35., 36., 37., 38. i 39. ove Konvencije, ne smiju ovisiti u potpunosti o prijavi ili pritužbi koju je podnijela žrtva, ako je kazneno djelo počinjeno u cijelosti ili djelomično na njihovom državnom području, te da se postupak može nastaviti čak i ako žrtva povuče svoju izjavu ili pritužbu.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale, u skladu s uvjetima predviđenim njihovim unutarnjim pravom, mogućnost da vladine i nevladine organizacije te savjetnici za nasilje u obitelji pomognu i/ili pruže potporu žrtvama, na njihov zahtjev, tijekom istraga i sudskih postupaka vezanih uz kaznena djela utvrđena u skladu s ovom Konvencijom.

Članak 56. – Mjere zaštite

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi zaštitile prava i interese žrtava, uključujući i njihove posebne potrebe kao svjedoka, u svim stadijima istrage i sudskog postupka, a osobito:
   a. osiguravajući njihovu zaštitu kao i zaštitu njihovih obitelji i svjedoka, od zastrašivanja, osvete i ponovne viktimizacije;
   b. osiguravajući obaviještenost žrtava, barem u slučajevima kad žrtve i obitelj mogu biti u opasnosti, o bijegu ili privremenom odnosno konačnom puštanju počinitelja na slobodu;
   c. obavještavajući ih, u skladu s uvjetima predviđenim unutarnjim pravom, o njihovim pravima i uslugama koje su im na raspolaganju te o razvoju događaja povodom njihove pritužbe, optužbe, o općem tijeku istrage ili postupka i o njihovoj ulozi u tome, kao i o ishodu njihovog slučaja;
   d. omogućujući žrtvama, na način koji je u skladu s postupovnim pravilima unutarnjeg prava, da budu saslušane, da podnesu dokaze i iskažu svoje stavove, potrebe i probleme, izravno ili putem posrednika, te da oni budu razmotreni;
   e. osiguravajući žrtvama odgovarajuće usluge potpore kako bi njihova prava i interesi bili pravilno predstavljeni i uzeti u obzir;
   f. osiguravajući mogućnost usvajanja mjera za zaštitu privatnosti i ugleda žrtve;
   g. osiguravajući da se, kad god je moguće, izbjegne kontakt između žrtava i počinitelja u prostorijama suda i prostorijama tijela za provedbu zakona;
   h. osiguravajući žrtvama neovisne i kompetentne tumače kad su žrtve stranke u postupku ili kad podnose dokaze;
   i. omogućujući žrtvama da svjedoče, u skladu s pravilima predviđenim njihovim unutarnjim pravom, bez osobne nazočnosti u sudnici ili barem bez nazočnosti navodnog počinitelja, uporabom odgovarajućih komunikacijskih tehnologija tamo gdje one postoje.

2. Djetetu žrtvi i djetetu svjedoku nasilja nad ženama i nasilja u obitelji osigurat će se, kad je primjereno, posebne mjere zaštite uzimajući u obzir najbolje interese djeteta.

Članak 57. – Pravna pomoć

Stranke će osigurati pravo na pravnu pomoć i na besplatnu pravnu pomoć žrtvama u skladu s uvjetima predviđenim njihovim unutarnjim pravom.

Članak 58. – Zastara

Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da rok zastare za pokretanje bilo kojeg pravnog postupka u pogledu kaznenih djela utvrđenih u skladu s člancima 36., 37., 38. i 39. ove Konvencije nastavlja teći tijekom vremenskog razdoblja koje je dovoljno dugo i odgovara težini odnosnog kaznenog djela, kako bi se omogućilo učinkovito pokretanje postupka nakon što žrtva postane punoljetna.

Poglavlje VII. – Migracija i azil

Članak 59. – Boravišni status

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da žrtve, čiji boravišni status ovisi o statusu bračnog druga ili partnera, sukladno tome kako ih priznaje unutarnje pravo, u slučaju razvoda braka ili prestanka veze, dobiju u slučaju osobito teških okolnosti, na zahtjev, vlastitu dozvolu boravka neovisno o trajanju braka ili veze. Uvjeti koji se odnose na dodjelu i trajanje vlastite dozvole boravka utvrđuju se unutarnjim pravom.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da žrtve mogu ostvariti prekid postupka deportacije koji je pokrenut u vezi s njihovim boravišnim statusom ovisnim o statusu bračnog druga ili partnera, sukladno tome kako ih priznaje unutarnje pravo, kako bi im se omogućilo podnošenje zahtjeva za vlastitu dozvolu boravka.

3. Stranke će izdati obnovljivu dozvolu boravka žrtvama u jednoj od sljedećih dviju situacija, ili u obje:
   a. kad nadležno tijelo smatra da je njihov boravak neophodan zbog njihove osobne situacije;
   b. kad nadležno tijelo smatra da je njihov boravak neophodan u svrhu njihove suradnje s nadležnim tijelima u istrazi ili kaznenom postupku.

4. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da žrtve prisilnog braka, dovedene u drugu zemlju radi sklapanja braka i koje su, kao rezultat, izgubile boravišni status u zemlji u kojoj su prebivale, mogu ponovno dobiti taj status.

Članak 60. – Zahtjevi za azil utemeljeni na rodu

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da se rodno utemeljeno nasilje nad ženama može priznati kao oblik proganjanja u smislu članka 1 A (2) Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine, te kao oblik teške povrede koja zahtijeva supsidijarnu zaštitu.

2. Stranke će osigurati da se rodno osjetljivo tumačenje prida svakoj od osnova iz Konvencije te da se, kad se utvrdi da postoji mogućnost progona po jednoj ili više tih osnova, podnositeljima zahtjeva dodijeli status izbjeglice u skladu s primjenjivim odgovarajućim mehanizmima.

3. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi razvile rodno osjetljive postupke prihvata i usluge za potporu tražiteljima azila, kao i rodno osjetljive smjernice i postupke za azil, uključujući i utvrđivanje statusa izbjeglice te zahtjev za međunarodnu zaštitu.

Članak 61. – Zabrana protjerivanja ili vraćanja osoba

1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi poštovale načelo zabrane protjerivanja i vraćanja osoba u skladu s postojećim obvezama prema međunarodnom pravu.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da žrtve nasilja nad ženama, kojima je potrebna zaštita, bez obzira na njihov status ili prebivalište, neće biti vraćene ni pod kojim okolnostima u bilo koju zemlju u kojoj bi im mogao biti ugrožen život ili u kojoj bi mogle biti podvrgnute mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.

Poglavlje VIII. – Međunarodna suradnja

Članak 62. – Opća načela

1. Stranke će međusobno surađivati u skladu s odredbama ove Konvencije, te kroz primjenu odgovarajućih međunarodnih i regionalnih mehanizama o suradnji u građanskim i kaznenim stvarima, dogovorima postignutim na temelju ujednačenog ili recipročnog zakonodavstva i unutarnjih prava, u najvećoj mogućoj mjeri, u svrhu:
   a. sprečavanja, borbe protiv i progona svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije;
   b. zaštite i pružanja pomoći žrtvama;
   c. provođenja istraga ili postupaka koji se odnose na kaznena djela utvrđena u skladu s ovom Konvencijom;
   d. izvršenja relevantnih građanskih ili kaznenih presuda koje su donijele sudbene vlasti Stranaka, uključujući i odluke o zaštiti.

2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da žrtve kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom, počinjenih na državnom području stranke u kojoj ne prebivaju, mogu podnijeti pritužbu nadležnim tijelima države u kojoj prebivaju.

3. Ako stranka, koja pruža uzajamnu pravnu pomoć u kaznenim stvarima, izručenju ili izvršenju građanskih ili kaznenih presuda, koje je donijela druga stranka ove Konvencije, uvjetuje postojanjem ugovora, primi zahtjev za takvu pravnu suradnju od stranke s kojom nema sklopljen takav ugovor, ona može ovu Konvenciju smatrati pravnim temeljem za uzajamnu pravnu pomoć u kaznenim stvarima, izručenju ili izvršenju građanskih ili kaznenih presuda koje je donijela druga stranka u pogledu kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom.

4. Stranke će nastojati integrirati, kad je to primjereno, sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, u programe pomoći za razvoj koji se osiguravaju u korist trećih država, uključujući i sklapanjem dvostranih i mnogostranih sporazuma s trećim državama radi olakšavanja zaštite žrtava u skladu s člankom 18. stavkom 5.

Članak 63. – Mjere u vezi s osobama izloženima riziku

Kad stranka, na osnovi informacija koje ima na raspolaganju, ima razumnih osnova vjerovati da je neka osoba izložena neposrednom riziku podvrgavanja bilo kojem djelu nasilja iz članaka 36., 37., 38. i 39. ove Konvencije na državnom području druge stranke, stranka koja ima informacije potiče se da ih bez odgode prenese drugoj stranci u svrhu osiguravanja poduzimanja odgovarajućih zaštitnih mjera. Kad je primjenjivo,

ove informacije trebaju sadržavati detalje o postojećim zaštitnim mjerama u korist osobe izložene riziku.

Članak 64. – Informacije

1. Stranka kojoj je upućen zahtjev će odmah obavijestiti stranku koja je uputila takav zahtjev o konačnom ishodu aktivnosti koja je poduzeta u skladu s ovim poglavljem. Zamoljena stranka također odmah obavješćuje stranku moliteljicu o svim okolnostima koje čine nemogućom provedbu tražene aktivnosti ili ju mogu značajno odgoditi.

2. Stranka može, u granicama svojeg unutarnjeg prava, bez prethodnog zahtjeva, proslijediti drugoj stranci informacije do kojih je došla u okviru vlastitih istraga kad smatra da objavljivanje takvih informacija može pomoći stranci primateljici u sprečavanju kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom ili u pokretanju ili provođenju istraga ili postupaka koji se odnose na takva kaznena djela ili da mogu dovesti do zahtjeva za suradnjom od strane te stranke u skladu s ovim poglavljem.

3. Stranka koja primi bilo kakve informacije u skladu sa stavkom 2. proslijedit će te informacije svojim nadležnim tijelima kako bi se mogli pokrenuti postupci, ukoliko se to procijeni primjerenim, ili kako bi se te informacije mogle uzeti u obzir u odgovarajućim građanskim i kaznenim postupcima.

Članak 65. – Zaštita podataka

Osobni podaci pohranjivat će se i koristiti u skladu s obvezama koje su stranke preuzele u skladu s Konvencijom o zaštiti pojedinaca glede automatizirane obrade osobnih podataka (ETS br. 108).

Poglavlje IX. – Mehanizam nadzora

Članak 66. – Skupina stručnih osoba za djelovanje protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji

1. Skupina stručnih osoba za djelovanje protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (u daljnjem tekstu „GREVIO") pratit će provedbu ove Konvencije od strane Stranaka.

2. GREVIO će se sastojati od najmanje 10 članova i najviše 15 članova, uzimajući u obzir rodnu i geografsku ravnotežu, kao i multidisciplinarno stručno znanje. Njegove članove birat će Odbor Stranaka između kandidata koje predlažu stranke, na razdoblje od četiri godine, s mogućnošću jednog reizbora, te će biti izabrani među državljanima Stranaka.

3. Prvi izbor 10 članova održat će se u roku od jedne godine nakon stupanja na snagu ove Konvencije. Izbor pet dodatnih članova održat će se nakon 25. ratifikacije ili pristupa.

4. Izbor članova GREVIO-a temeljit će se na sljedećim načelima:
   a. moraju biti izabrani u transparentnom postupku među osobama izraženih moralnih osobina, poznatim po svojoj visokoj razini stručnosti u području ljudskih prava, ravnopravnosti spolova, nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, ili pomoći i zaštite

žrtava, ili koje su pokazale profesionalno iskustvo u područjima koje obuhvaća ova Konvencija;

b. ni jedna stranka ne može biti zastupljena s dva državljana u članstvu GREVIO-a;

c. moraju predstavljati glavne pravne poretke;

d. moraju predstavljati relevantne subjekte i tijela u području nasilja nad ženama i nasilja u obitelji;

e. oni će djelovati u vlastitom svojstvu i biti neovisni i nepristrani u obavljanju svojih funkcija te moraju biti na raspolaganju kako bi obavljali svoje dužnosti na učinkovit način.

5. Postupak za izbor članova GREVIO-a utvrdit će Odbor ministara Vijeća Europe, nakon konzultacija sa strankama i dobivanja jednoglasnog pristanka Stranaka, u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Konvencije.

6. GREVIO usvaja vlastiti poslovnik.

7. Članovi GREVIO-a, te ostali članovi izaslanstava koji izvršavaju posjete državama, kako je navedeno u članku 68. stavcima 9. i 14., uživat će povlastice i imunitete utvrđene u dodatku ove Konvencije.

Članak 67. – Odbor Stranaka

1. Odbor Stranaka sastojat će se od predstavnika Stranaka Konvencije.

2. Odbor Stranaka sazvat će glavni tajnik Vijeća Europe. Njegov prvi sastanak održat će se u roku od jedne godine nakon stupanja na snagu ove Konvencije kako bi se izabrali članovi GREVIO-a. Nakon toga će se sastajati kad god to zatraži jedna trećina Stranaka, predsjednik Odbora Stranaka ili glavni tajnik.

3. Odbor Stranaka usvaja vlastiti poslovnik.

Članak 68. – Postupak

1. Stranke podnose glavnom tajniku Vijeća Europe, temeljem upitnika koji pripremi GREVIO, izvješće o zakonodavnim i drugim mjerama kojima se osigurava učinak odredaba ove Konvencije, na razmatranje GREVIO-a.

2. GREVIO razmatra izvješće podneseno u skladu sa stavkom 1. s predstavnicima odnosne stranke.

3. Naknadni postupci procjene bit će podijeljeni u krugove čije trajanje određuje GREVIO. Na početku svakog kruga GREVIO odabire posebne odredbe na kojima će se temeljiti postupak procjene te će poslati upitnik.

4. GREVIO određuje odgovarajuće načine za provedbu ovog postupka nadzora. Može osobito usvojiti upitnik za svaki krug procjene, koji će služiti strankama kao osnova za postupak procjene provedbe. Taj upitnik bit će poslan svim strankama. Stranke će odgovoriti na ovaj upitnik, kao i na sve druge zahtjeve GREVIO-a za informacijama.

5. GREVIO može primiti informacije o provedbi Konvencije od nevladinih organizacija i civilnog društva, kao i od nacionalnih institucija za zaštitu ljudskih prava.

6. GREVIO uzima u obzir i postojeće informacije koje su dostupne iz drugih regionalnih i međunarodnih instrumenata i tijela u područjima obuhvaćenim područjem primjene ove Konvencije.

7. Kod usvajanja upitnika za svaki krug procjene, GREVIO će uzeti u obzir postojeće prikupljene podatke i istraživanja u strankama iz članka 11. ove Konvencije.

8. GREVIO može primiti informacije o provedbi Konvencije od povjerenika Vijeća Europe za ljudska prava, Parlamentarne skupštine i nadležnih specijaliziranih tijela Vijeća Europe, kao i od tijela osnovanih u skladu s drugim međunarodnim instrumentima. Pritužbe podnesene tim tijelima i njihovi ishodi bit će dostupni GREVIO-u.

9. GREVIO može podredno organizirati, u suradnji s nacionalnim tijelima i uz pomoć neovisnih nacionalnih stručnih osoba, posjete državama, ako su primljene informacije nedostatne ili u slučajevima predviđenima u stavku 14. Tijekom tih posjeta GREVIO-u mogu pomoći specijalisti za određena područja.

10. GREVIO priprema nacrt izvješća koji će sadržavati njegovu analizu u vezi s provedbom odredbi na kojima se temelji procjena, kao i svoje preporuke i prijedloge vezane uz način na koji odnosna stranka može rješavati utvrđene probleme. Nacrt izvješća dostavit će se stranci koja je predmet procjene na očitovanje. GREVIO će uzeti u obzir njezino očitovanje pri usvajanju svojeg izvješća.

11. Na temelju svih primljenih informacija te primjedaba Stranaka, GREVIO usvaja svoje izvješće i zaključke vezane uz mjere koje odnosna stranka poduzima kako bi provela odredbe ove Konvencije. To izvješće i zaključci bit će poslani odnosnoj stranci i Odboru Stranaka. Izvješće i zaključci GREVIO-a bit će javno dostupni nakon njihovog usvajanja, zajedno s eventualnim očitovanjem odnosne stranke.

12. Ne dovodeći u pitanje postupak iz stavaka 1. do 8., Odbor Stranaka može usvojiti, na temelju izvješća i zaključaka GREVIO-a, preporuke upućene dotičnoj stranci (a) koje se tiču mjera čije je poduzimanje potrebno kako bi se proveli zaključci GREVIO-a, te ako je potrebno, odrediti datum za predaju informacija o njihovoj provedbi, i (b) usmjerene na promicanje suradnje s tom strankom u svrhu pravilne provedbe ove Konvencije.

13. Ako GREVIO primi pouzdane informacije koje upućuju na situaciju u kojoj problemi zahtijevaju neposrednu pozornost kako bi se spriječio ili ograničio opseg ili broj teških povreda Konvencije, može zatražiti žurno podnošenje posebnog izvješća o mjerama koje su poduzete za sprečavanje teškog, opsežnog ili ustrajnog obrasca nasilja nad ženama.

14. Uzimajući u obzir informacije koje je predala odnosna stranka, kao i sve druge pouzdane informacije kojima raspolaže, GREVIO može odrediti jednog ili više svojih članova za provedbu istrage i žurnog izvješćivanja GREVIO-a. Kada je to zajamčeno te uz pristanak stranke, ispitivanje može uključivati i posjet njezinom državnom području.

15. Nakon razmatranja nalaza istrage iz stavka 14., GREVIO prenosi te nalaze odnosnoj stranci i, kad je to primjereno, Odboru Stranaka te Odboru ministara Vijeća Europe, zajedno s eventualnim primjedbama i preporukama.

Članak 69. – Opće preporuke

GREVIO može usvojiti, kad je to primjereno, opće preporuke za provedbu ove Konvencije.

Članak 70. – Uključivanje parlamenata u nadzor

1. Nacionalni parlamenti bit će pozvani na sudjelovanje u nadziranju mjera poduzetih u svrhu provedbe ove Konvencije.

2. Stranke će podnijeti izvješća GREVIO-a svojim nacionalnim parlamentima.

3. Parlamentarna skupština Vijeća Europe bit će pozvana na redovito praćenje provedbe ove Konvencije.

Poglavlje X. – Odnos prema drugim međunarodnim instrumentima

Članak 71. – Odnos prema drugim međunarodnim instrumentima

1. Ova Konvencija ne utječe na obveze koje proizlaze iz drugih međunarodnih instrumenata u kojih su stranke ove Konvencije stranke ili će postati stranke, a koji sadrže odredbe o pitanjima koja su uređena ovom Konvencijom.

2. Stranke ove Konvencije mogu međusobno sklopiti bilateralne ili mnogostrane sporazume o pitanjima koja uređuje ova Konvencija u svrhu dopune ili osnaživanja njezinih odredaba ili olakšavanja primjene u njoj sadržanih načela.

Poglavlje XI. – Izmjene i dopune Konvencije

Članak 72. – Izmjene i dopune

1. Svaki prijedlog za izmjenu ili dopunu ove Konvencije, koji podnese neka stranka, priopćit će se glavnom tajniku Vijeća Europe koji će ga proslijediti državama članicama Vijeća Europe, svakoj potpisnici, svakoj stranci, Europskoj uniji, svakoj državi pozvanoj da potpiše ovu Konvenciju u skladu s odredbama članka 75., te svakoj državi pozvanoj da pristupi ovoj Konvenciji u skladu s odredbama članka 76.

2. Odbor ministara Vijeća Europe razmotrit će predloženu izmjenu ili dopunu i, nakon konzultacija sa strankama Konvencije koje nisu članice Vijeća Europe, može usvojiti izmjenu ili dopunu većinom predviđenom u članku 20.d Statuta Vijeća Europe.

3. Tekst svake izmjene ili dopune, koju usvoji Odbor ministara u skladu sa stavkom 2., proslijedit će se strankama na usvajanje.

4. Svaka izmjena ili dopuna usvojena u skladu sa stavkom 2. stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka vremenskog razdoblja od jednog mjeseca nakon datuma na koji su sve stranke obavijestile glavnog tajnika o svojem prihvatu.

Poglavlje XII. – Završne odredbe

Članak 73. – Učinci ove Konvencije

Odredbe ove Konvencije ne dovode u pitanje odredbe unutarnjeg prava i obvezujućih međunarodnih instrumenata koji su već na snazi ili mogu stupiti na snagu, prema kojima su priznata ili bi bila priznata povoljnija prava osobama u sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

Članak 74. – Rješavanje sporova

1. Stranke svakog spora, koji može nastati u vezi s primjenom ili tumačenjem odredaba ove Konvencije, prvo će nastojati riješiti spor pregovorima, mirenjem, arbitražom ili drugim metodama mirnog rješavanja sporova prihvaćenim njihovim međusobnim dogovorom.

2. Odbor ministara Vijeća Europe može uspostaviti postupke rješavanja sporova koji će biti dostupni strankama u sporu ako se one tako dogovore.

Članak 75. – Potpisivanje i stupanje na snagu

1. Ova Konvencija bit će otvorena za potpisivanje državama članicama Vijeća Europe, državama nečlanicama koje su sudjelovale u njezinoj izradi i Europskoj uniji.

2. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju. Isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju polažu se kod glavnog tajnika Vijeća Europe.

3. Ova Konvencija stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma na koji 10 potpisnika, uključujući najmanje osam zemalja članica Vijeća Europe, izrazi svoj pristanak biti vezani Konvencijom u skladu s odredbama stavka 2.

4. U pogledu bilo koje države iz stavka 1. ili Europske unije, koja naknadno izrazi svoj pristanak da bude njome vezana, Konvencija stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma polaganja isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju.

Članak 76. – Pristupanje Konvenciji

1. Nakon stupanja na snagu ove Konvencije, Odbor ministara Vijeća Europe može, nakon konzultacija sa strankama ove Konvencije te dobivanja njihovog jednoglasnog pristanka, pozvati bilo koju državu nečlanicu Vijeća Europe, koja nije sudjelovala u izradi ove Konvencije, da pristupi ovoj Konvenciji odlukom koju je donijela većina predviđena u članku 20. d Statuta Vijeća Europe i jednoglasnim glasanjem predstavnika Stranaka koji imaju ovlasti biti u Odboru ministara.

2. U pogledu svake države pristupnice, Konvencija stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma polaganja isprave o pristupu kod glavnog tajnika Vijeća Europe.

Članak 77. – Teritorijalna primjena

1. Svaka država ili Europska unija mogu, u vrijeme potpisivanja ili prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, navesti područje ili područja na kojima se primjenjuje ova Konvencija.

2. Svaka stranka može, u bilo kojem naknadnom trenutku, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe, proširiti primjenu ove Konvencije na bilo koji drugo područje određeno u izjavi i za čije je međunarodne odnose ona odgovorna ili u čije ime je ovlaštena poduzimati mjere. U pogledu takvog područja, Konvencija stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma na koji glavni tajnik primi takvu izjavu.

3. Svaka izjava dana u skladu s prethodna dva stavka može se, u pogledu bilo kojeg područja navedenog u takvoj izjavi, povući obaviješću upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe. Povlačenje stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma na koji glavni tajnik primi takvu obavijest.

Članak 78. – Rezerve

1. Nikakve rezerve ne mogu se staviti u pogledu bilo koje odredbe ove Konvencije, osim iznimaka predviđenih u stavcima 2. i 3.

2. Svaka država ili Europska unija može, u vrijeme potpisivanja ili prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe, izjaviti da zadržava pravo ne primjenjivati ili primjenjivati samo u posebnim slučajevima ili pod posebnim uvjetima odredbe navedene u:

   - članku 30. stavku 2.;
   - članku 44. stavcima 1.e, 3. i 4.;
   - članku 55. stavku 1. u pogledu članka 35. vezano uz lakša kaznena djela;
   - članku 58. u pogledu članaka 37., 38. i 39.;
   - članku 59.

3. Svaka država ili Europska unija može, u vrijeme potpisivanja ili prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe, izjaviti da zadržava pravo osigurati nekaznene sankcije umjesto kaznenih sankcija, za ponašanja iz članaka 33. i 34.

4. Svaka stranka može u cijelosti ili djelomično povući svoju rezervu izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe. Ova izjava ima učinak od datuma kad ju primi glavni tajnik.

Članak 79. – Važenje i pregled rezervi

1. Rezerve iz članka 78. stavaka 2. i 3. bit će valjane za razdoblje od pet godina od dana stupanja na snagu ove Konvencije u odnosu na stranku koje se tiču. Međutim, takve se rezerve mogu obnoviti na razdoblja jednakog trajanja.

2. Osamnaest mjeseci prije datuma isteka rezerve, Glavno tajništvo Vijeća Europe obavijestit će dotičnu stranku o tom isteku. Najkasnije tri mjeseca prije isteka stranka će obavijestiti glavnog tajnika da zadržava, mijenja ili povlači svoju rezervu. U nedostatku obavijesti odnosne stranke, Glavno tajništvo će obavijestiti tu stranku da se njezina rezerva smatra automatski produljenom na razdoblje od šest mjeseci. Propust odnosne stranke da obavijesti o svojoj namjeri da zadrži ili preinači rezervu prije isteka tog razdoblja dovodi do prestanka rezerve.

3. Ukoliko stranka stavi rezervu u skladu s člankom 78. stavcima 2. i 3., dužna je, prije obnove ili na zahtjev, dostaviti GREVIO-u objašnjenje o osnovama koje opravdavaju njezino produljenje.

Članak 80. – Otkazivanje

1. Svaka stranka može u svako doba otkazati ovu Konvenciju putem obavijesti upućene glavnom tajniku Vijeća Europe.

2. Takvo otkazivanje proizvodi učinak prvog dana mjeseca nakon isteka razdoblja od tri mjeseca od dana primitka obavijesti od strane glavnog tajnika.

Članak 81. – Obavijest

Glavni tajnik Vijeća Europe obavješćuje države članice Vijeća Europe, države nečlanice koje su sudjelovale u njezinoj izradi, svaku potpisnicu, svaku stranku, Europsku uniju i svaku državu pozvanu da pristupi ovoj Konvenciji o:

a. svakom potpisivanju;

b. polaganju svake isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu;

c. svakom datumu stupanja na snagu ove Konvencije u skladu s člancima 75. i 76.;

d. svakoj izmjeni ili dopuni usvojenoj u skladu s člankom 72. i o datumu na koji izmjena i dopuna stupa na snagu;

e. svakoj rezervi ili povlačenju rezerve stavljene u skladu s člankom 78.;

f. svakom otkazivanju koje je učinjeno u skladu s odredbama članka 80.;

g. svakom drugom činu, obavijesti ili priopćenju u vezi s ovom Konvencijom.

U potvrdu toga niže potpisani, propisano za to ovlašteni, potpisali su ovu Konvenciju.
Sastavljeno u Istanbulu, 11. svibnja 2011. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku, koji se polaže u arhivu Vijeća Europe. Glavni tajnik Vijeća Europe dostavlja ovjerene preslike svakoj državi članici Vijeća Europe, državama nečlanicama koje su sudjelovale u njezinoj izradi, Europskoj uniji i svakoj državi koja je pozvana pristupiti ovoj Konvenciji.

Dodatak – Povlastice i imuniteti (Članak 66.)

1. Ovaj dodatak primjenjuje se na članove GREVIO-a navedene u članku 66. ove Konvencije, kao i na ostale članove izaslanstava u posjeti državi. U svrhu ovog dodatka, izraz „ostali članovi izaslanstava u posjeti državi“ uključivat će neovisne nacionalne stručne osobe i specijaliste navedene u članku 68. stavku 9. Konvencije, članove osoblja Vijeća Europe i tumače zaposlene od strane Vijeća Europe u pratnji GREVIO-a tijekom posjeta državi.

2. Članovi GREVIO-a i drugi članovi izaslanstava u posjeti državi će, tijekom izvršavanja svojih funkcija koje se odnose na pripremu i izvršenje posjeta državi, kao i tijekom rada koji će uslijediti vezano uz njih, te putovanja u vezi ovih funkcija, uživati sljedeće povlastice i imunitete:

   a. imunitet od osobnog uhićenja ili pritvaranja i od zapljene osobne prtljage, te imunitet od pravnog postupka bilo koje vrste za izgovorene ili napisane riječi i radnje poduzete u službenom svojstvu;

   b. izuzeće od svih ograničenja njihove slobode kretanja prilikom izlaska iz zemlje ili povratka u zemlju prebivališta, te ulaska i izlaska iz zemlje u kojoj izvršavaju svoje funkcije, te od registracije kao stranca u zemlji koju posjećuju ili kroz koju prolaze u izvršavanju svojih funkcija.

3. Tijekom putovanja poduzetog u izvršavanju njihovih funkcija, članovima GREVIO-a i ostalim članovima izaslanstava u posjeti državi će, u pogledu carina i deviznih kontrola, biti odobrene iste olakšice kakve se odobravaju predstavnicima stranih vlada koji su na privremenoj službenoj dužnosti.

4. Dokumenti koji se odnose na ocjenu provedbe Konvencije, a koje nose članovi GREVIO-a i ostali članovi izaslanstava u posjeti državi su nepovredivi u mjeri u kojoj se tiču rada GREVIO-a. Nikakvo zaustavljanje ili cenzura neće se primijeniti na službenu komunikaciju GREVIO-a ili na službenu komunikaciju članova GREVIO-a i ostalih članova izaslanstava u posjeti državi.

5. Kako bi se osigurala potpuna sloboda govora i potpuna neovisnost u obavljanju njihovih dužnosti, članovima GREVIO-a i ostalim članovima izaslanstava u posjeti državi imunitet od pravnog postupka za izgovorene i napisane riječi i radnje poduzete u izvršavanju dužnosti i dalje se odobrava, neovisno o tome što odnosna osoba više nije uključena u obavljanje tih dužnosti.

6. Povlastice i imuniteti jamče se osobama navedenima u stavku 1. ovog dodatka s ciljem zaštite neovisnog izvršavanja njihovih funkcija u interesu GREVIO-a, a ne radi njihove osobne koristi. Odricanje od imuniteta osobama navedenima u stavku 1. ovog dodatka izvršit će glavni tajnik Vijeća Europe u svakom slučaju u kojem bi, po njegovom ili njezinom mišljenju, imunitet ometao izvršenje pravde i kada ga se može odreći bez štete za interese GREVIO-a.

COUNCIL OF EUROPE CONVENTION ON PREVENTING AND COMBATING VIOLENCE AGAINST WOMEN AND DOMESTIC VIOLENCE

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other signatories hereto,

Recalling the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (ETS No. 5, 1950) and its Protocols, the European Social Charter (ETS No. 35, 1961, revised in 1996, ETS No. 163), the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings (CETS No. 197, 2005) and the Council of Europe Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse (CETS No. 201, 2007);

Recalling the following recommendations of the Committee of Ministers to member States of the Council of Europe: Recommendation Rec(2002)5 on the protection of women against violence, Recommendation CM/Rec(2007)17 on gender equality standards and mechanisms, Recommendation CM/Rec(2010)10 on the role of women and men in conflict prevention and resolution and in peace building, and other relevant recommendations;

Taking account of the growing body of case law of the European Court of Human Rights which sets important standards in the field of violence against women;

Having regard to the International Covenant on Civil and Political Rights (1966), the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (1966), the United Nations Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women ("CEDAW", 1979) and its Optional Protocol (1999) as well as General Recommendation No. 19 of the CEDAW Committee on violence against women, the United Nations Convention on the Rights of the Child (1989) and its Optional Protocols (2000) and the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities (2006);

Having regard to the Rome Statute of the International Criminal Court (2002);

Recalling the basic principles of international humanitarian law, and especially the Geneva Convention (IV) relative to the Protection of Civilian Persons in Time of War (1949) and the Additional Protocols I and II (1977) thereto;

Condemning all forms of violence against women and domestic violence;

Recognising that the realisation of de jure and de facto equality between women and men is a key element in the prevention of violence against women;

Recognising that violence against women is a manifestation of historically unequal power relations between women and men, which have led to domination over, and discrimination against, women by men and to the prevention of the full advancement of women;

Recognising the structural nature of violence against women as gender-based violence, and that violence against women is one of the crucial social mechanisms by which women are forced into a subordinate position compared with men;

Recognising, with grave concern, that women and girls are often exposed to serious forms of violence such as domestic violence, sexual harassment, rape, forced marriage, crimes committed in the name of so-called "honour" and genital mutilation, which constitute a serious violation of the human rights of women and girls and a major obstacle to the achievement of equality between women and men;

Recognising the ongoing human rights violations during armed conflicts that affect the civilian population, especially women in the form of widespread or systematic rape and sexual violence and the potential for increased gender-based violence both during and after conflicts;

Recognising that women and girls are exposed to a higher risk of gender-based violence than men;

Recognising that domestic violence affects women disproportionately, and that men may also be victims of domestic violence;

Recognising that children are victims of domestic violence, including as witnesses of violence in the family;

Aspiring to create a Europe free from violence against women and domestic violence,

Have agreed as follows:

Chapter I – Purposes, definitions, equality and non-discrimination, general obligations

Article 1 – Purposes of the Convention

1 The purposes of this Convention are to:

a protect women against all forms of violence, and prevent, prosecute and eliminate violence against women and domestic violence;
b contribute to the elimination of all forms of discrimination against women and promote substantive equality between women and men, including by empowering women;
c design a comprehensive framework, policies and measures for the protection of and assistance to all victims of violence against women and domestic violence;

d promote international co-operation with a view to eliminating violence against women and domestic violence;
e provide support and assistance to organisations and law enforcement agencies to effectively co-operate in order to adopt an integrated approach to eliminating violence against women and domestic violence.

2 In order to ensure effective implementation of its provisions by the Parties, this Convention establishes a specific monitoring mechanism.

Article 2 – Scope of the Convention

1 This Convention shall apply to all forms of violence against women, including domestic violence, which affects women disproportionately.

2 Parties are encouraged to apply this Convention to all victims of domestic violence. Parties shall pay particular attention to women victims of gender-based violence in implementing the provisions of this Convention.

3 This Convention shall apply in times of peace and in situations of armed conflict.

Article 3 – Definitions

For the purpose of this Convention:

a "violence against women" is understood as a violation of human rights and a form of discrimination against women and shall mean all acts of gender-based violence that result in, or are likely to result in, physical, sexual, psychological or economic harm or suffering to women, including threats of such acts, coercion or arbitrary deprivation of liberty, whether occurring in public or in private life;

b "domestic violence" shall mean all acts of physical, sexual, psychological or economic violence that occur within the family or domestic unit or between former or current spouses or partners, whether or not the perpetrator shares or has shared the same residence with the victim;

c "gender" shall mean the socially constructed roles, behaviours, activities and attributes that a given society considers appropriate for women and men;

d "gender-based violence against women" shall mean violence that is directed against a woman because she is a woman or that affects women disproportionately;

e "victim" shall mean any natural person who is subject to the conduct specified in points a and b;

f "women" includes girls under the age of 18.

Article 4 – Fundamental rights, equality and non-discrimination

1 Parties shall take the necessary legislative and other measures to promote and protect the right for everyone, particularly women, to live free from violence in both the public and the private sphere.

2 Parties condemn all forms of discrimination against women and take, without delay, the necessary legislative and other measures to prevent it, in particular by:

- embodying in their national constitutions or other appropriate legislation the principle of equality between women and men and ensuring the practical realisation of this principle;
- prohibiting discrimination against women, including through the use of sanctions, where appropriate;
- abolishing laws and practices which discriminate against women.

3 The implementation of the provisions of this Convention by the Parties, in particular measures to protect the rights of victims, shall be secured without discrimination on any ground such as sex, gender, race, colour, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth, sexual orientation, gender identity, age, state of health, disability, marital status, migrant or refugee status, or other status.

4 Special measures that are necessary to prevent and protect women from gender-based violence shall not be considered discrimination under the terms of this Convention.

Article 5 – State obligations and due diligence

1 Parties shall refrain from engaging in any act of violence against women and ensure that State authorities, officials, agents, institutions and other actors acting on behalf of the State act in conformity with this obligation.

2 Parties shall take the necessary legislative and other measures to exercise due diligence to prevent, investigate, punish and provide reparation for acts of violence covered by the scope of this Convention that are perpetrated by non-State actors.

Article 6 – Gender-sensitive policies

Parties shall undertake to include a gender perspective in the implementation and evaluation of the impact of the provisions of this Convention and to promote and effectively implement policies of equality between women and men and the empowerment of women.

Chapter II – Integrated policies and data collection

Article 7 – Comprehensive and co-ordinated policies

1 Parties shall take the necessary legislative and other measures to adopt and implement State-wide effective, comprehensive and co-ordinated policies encompassing all relevant measures to prevent and combat all forms of violence covered by the scope of this Convention and offer a holistic response to violence against women.

2 Parties shall ensure that policies referred to in paragraph 1 place the rights of the victim at the centre of all measures and are implemented by way of effective co-operation among all relevant agencies, institutions and organisations.

3 Measures taken pursuant to this article shall involve, where appropriate, all relevant actors, such as government agencies, the national, regional and local parliaments and authorities, national human rights institutions and civil society organisations.

Article 8 – Financial resources

Parties shall allocate appropriate financial and human resources for the adequate implementation of integrated policies, measures and programmes to prevent and combat all forms of violence covered by the scope of this Convention, including those carried out by non-governmental organisations and civil society.

Article 9 – Non-governmental organisations and civil society

Parties shall recognise, encourage and support, at all levels, the work of relevant non-governmental organisations and of civil society active in combating violence against women and establish effective co-operation with these organisations.

Article 10 – Co-ordinating body

1 Parties shall designate or establish one or more official bodies responsible for the co-ordination, implementation, monitoring and evaluation of policies and measures to prevent and combat all forms of violence covered by this Convention. These bodies shall co-ordinate the collection of data as referred to in Article 11, analyse and disseminate its results.

2 Parties shall ensure that the bodies designated or established pursuant to this article receive information of a general nature on measures taken pursuant to Chapter VIII.

3 Parties shall ensure that the bodies designated or established pursuant to this article shall have the capacity to communicate directly and foster relations with their counterparts in other Parties.

Article 11 – Data collection and research

1 For the purpose of the implementation of this Convention, Parties shall undertake to:

a collect disaggregated relevant statistical data at regular intervals on cases of all forms of violence covered by the scope of this Convention;

b support research in the field of all forms of violence covered by the scope of this Convention in order to study its root causes and effects, incidences and conviction rates, as well as the efficacy of measures taken to implement this Convention.

2 Parties shall endeavour to conduct population-based surveys at regular intervals to assess the prevalence of and trends in all forms of violence covered by the scope of this Convention.

3 Parties shall provide the group of experts, as referred to in Article 66 of this Convention, with the information collected pursuant to this article in order to stimulate international co-operation and enable international benchmarking.

4 Parties shall ensure that the information collected pursuant to this article is available to the public.

Chapter III – Prevention

Article 12 – General obligations

1 Parties shall take the necessary measures to promote changes in the social and cultural patterns of behaviour of women and men with a view to eradicating prejudices, customs, traditions and all other practices which are based on the idea of the inferiority of women or on stereotyped roles for women and men.

2 Parties shall take the necessary legislative and other measures to prevent all forms of violence covered by the scope of this Convention by any natural or legal person.

3 Any measures taken pursuant to this chapter shall take into account and address the specific needs of persons made vulnerable by particular circumstances and shall place the human rights of all victims at their centre.

4 Parties shall take the necessary measures to encourage all members of society, especially men and boys, to contribute actively to preventing all forms of violence covered by the scope of this Convention.

5 Parties shall ensure that culture, custom, religion, tradition or so-called “honour” shall not be considered as justification for any acts of violence covered by the scope of this Convention.

6 Parties shall take the necessary measures to promote programmes and activities for the empowerment of women.

Article 13 – Awareness-raising

1 Parties shall promote or conduct, on a regular basis and at all levels, awareness-raising campaigns or programmes, including in co-operation with national human rights institutions and equality bodies, civil society and non-governmental organisations, especially women’s organisations, where appropriate, to increase awareness and understanding among the general public of the different manifestations of all forms of violence covered by the scope of this Convention, their consequences on children and the need to prevent such violence.

2 Parties shall ensure the wide dissemination among the general public of information on measures available to prevent acts of violence covered by the scope of this Convention.

Article 14 – Education

1 Parties shall take, where appropriate, the necessary steps to include teaching material on issues such as equality between women and men, non-stereotyped gender roles, mutual respect, non-violent conflict resolution in interpersonal relationships, gender-based violence against women and the right to personal integrity, adapted to the evolving capacity of learners, in formal curricula and at all levels of education.

2 Parties shall take the necessary steps to promote the principles referred to in paragraph 1 in informal educational facilities, as well as in sports, cultural and leisure facilities and the media.

Article 15 – Training of professionals

1 Parties shall provide or strengthen appropriate training for the relevant professionals dealing with victims or perpetrators of all acts of violence covered by the scope of this Convention, on the prevention and detection of such violence, equality between women and men, the needs and rights of victims, as well as on how to prevent secondary victimisation.

2 Parties shall encourage that the training referred to in paragraph 1 includes training on co-ordinated multi-agency co-operation to allow for a comprehensive and appropriate handling of referrals in cases of violence covered by the scope of this Convention.

Article 16 – Preventive intervention and treatment programmes

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to set up or support programmes aimed at teaching perpetrators of domestic violence to adopt non-violent behaviour in interpersonal relationships with a view to preventing further violence and changing violent behavioural patterns.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to set up or support treatment programmes aimed at preventing perpetrators, in particular sex offenders, from re-offending.

3 In taking the measures referred to in paragraphs 1 and 2, Parties shall ensure that the safety of, support for and the human rights of victims are of primary concern and that, where appropriate, these programmes are set up and implemented in close co-ordination with specialist support services for victims.

Article 17 – Participation of the private sector and the media

1 Parties shall encourage the private sector, the information and communication technology sector and the media, with due respect for freedom of expression and their

independence, to participate in the elaboration and implementation of policies and to set guidelines and self-regulatory standards to prevent violence against women and to enhance respect for their dignity.

2 Parties shall develop and promote, in co-operation with private sector actors, skills among children, parents and educators on how to deal with the information and communications environment that provides access to degrading content of a sexual or violent nature which might be harmful.

Chapter IV – Protection and support

Article 18 – General obligations

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to protect all victims from any further acts of violence.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures, in accordance with internal law, to ensure that there are appropriate mechanisms to provide for effective co-operation between all relevant state agencies, including the judiciary, public prosecutors, law enforcement agencies, local and regional authorities as well as non-governmental organisations and other relevant organisations and entities, in protecting and supporting victims and witnesses of all forms of violence covered by the scope of this Convention, including by referring to general and specialist support services as detailed in Articles 20 and 22 of this Convention.

3 Parties shall ensure that measures taken pursuant to this chapter shall:

- be based on a gendered understanding of violence against women and domestic violence and shall focus on the human rights and safety of the victim;
- be based on an integrated approach which takes into account the relationship between victims, perpetrators, children and their wider social environment;
- aim at avoiding secondary victimisation;
- aim at the empowerment and economic independence of women victims of violence;
- allow, where appropriate, for a range of protection and support services to be located on the same premises;
- address the specific needs of vulnerable persons, including child victims, and be made available to them.

4 The provision of services shall not depend on the victim's willingness to press charges or testify against any perpetrator.

5 Parties shall take the appropriate measures to provide consular and other protection and support to their nationals and other victims entitled to such protection in accordance with their obligations under international law.

Article 19 – Information

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims receive adequate and timely information on available support services and legal measures in a language they understand.

Article 20 – General support services

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims have access to services facilitating their recovery from violence. These measures should include, when necessary, services such as legal and psychological counselling, financial assistance, housing, education, training and assistance in finding employment.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims have access to health care and social services and that services are adequately resourced and professionals are trained to assist victims and refer them to the appropriate services.

Article 21 – Assistance in individual/collective complaints

Parties shall ensure that victims have information on and access to applicable regional and international individual/collective complaints mechanisms. Parties shall promote the provision of sensitive and knowledgeable assistance to victims in presenting any such complaints.

Article 22 – Specialist support services

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide or arrange for, in an adequate geographical distribution, immediate, short- and long-term specialist support services to any victim subjected to any of the acts of violence covered by the scope of this Convention.

2 Parties shall provide or arrange for specialist women's support services to all women victims of violence and their children.

Article 23 – Shelters

Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide for the setting-up of appropriate, easily accessible shelters in sufficient numbers to provide safe accommodation for and to reach out pro-actively to victims, especially women and their children.

Article 24 – Telephone helplines

Parties shall take the necessary legislative or other measures to set up state-wide round-the-clock (24/7) telephone helplines free of charge to provide advice to callers, confidentially or with due regard for their anonymity, in relation to all forms of violence covered by the scope of this Convention.

Article 25 – Support for victims of sexual violence

Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide for the setting up of appropriate, easily accessible rape crisis or sexual violence referral centres for victims in sufficient numbers to provide for medical and forensic examination, trauma support and counselling for victims.

Article 26 – Protection and support for child witnesses

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that in the provision of protection and support services to victims, due account is taken of the rights and needs of child witnesses of all forms of violence covered by the scope of this Convention.

2 Measures taken pursuant to this article shall include age-appropriate psychosocial counselling for child witnesses of all forms of violence covered by the scope of this Convention and shall give due regard to the best interests of the child.

Article 27 – Reporting

Parties shall take the necessary measures to encourage any person witness to the commission of acts of violence covered by the scope of this Convention or who has reasonable grounds to believe that such an act may be committed, or that further acts of violence are to be expected, to report this to the competent organisations or authorities.

Article 28 – Reporting by professionals

Parties shall take the necessary measures to ensure that the confidentiality rules imposed by internal law on certain professionals do not constitute an obstacle to the possibility, under appropriate conditions, of their reporting to the competent organisations or authorities if they have reasonable grounds to believe that a serious act of violence covered by the scope of this Convention, has been committed and further serious acts of violence are to be expected.

Chapter V – Substantive law

Article 29 – Civil lawsuits and remedies

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide victims with adequate civil remedies against the perpetrator.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide victims, in accordance with the general principles of international law, with adequate civil remedies against State authorities that have failed in their duty to take the necessary preventive or protective measures within the scope of their powers.

Article 30 – Compensation

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims have the right to claim compensation from perpetrators for any of the offences established in accordance with this Convention.

2 Adequate State compensation shall be awarded to those who have sustained serious bodily injury or impairment of health, to the extent that the damage is not covered by other sources such as the perpetrator, insurance or State-funded health and social provisions. This does not preclude Parties from claiming regress for compensation awarded from the perpetrator, as long as due regard is paid to the victim's safety.

3 Measures taken pursuant to paragraph 2 shall ensure the granting of compensation within a reasonable time.

Article 31 – Custody, visitation rights and safety

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that, in the determination of custody and visitation rights of children, incidents of violence covered by the scope of this Convention are taken into account.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the exercise of any visitation or custody rights does not jeopardise the rights and safety of the victim or children.

Article 32 – Civil consequences of forced marriages

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that marriages concluded under force may be voidable, annulled or dissolved without undue financial or administrative burden placed on the victim.

Article 33 – Psychological violence

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the intentional conduct of seriously impairing a person's psychological integrity through coercion or threats is criminalised.

Article 34 – Stalking

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the intentional conduct of repeatedly engaging in threatening conduct directed at another person, causing her or him to fear for her or his safety, is criminalised.

Article 35 – Physical violence

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the intentional conduct of committing acts of physical violence against another person is criminalised.

Article 36 – Sexual violence, including rape

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following intentional conducts are criminalised:

a engaging in non-consensual vaginal, anal or oral penetration of a sexual nature of the body of another person with any bodily part or object;

b engaging in other non-consensual acts of a sexual nature with a person;

c causing another person to engage in non-consensual acts of a sexual nature with a third person.

2 Consent must be given voluntarily as the result of the person's free will assessed in the context of the surrounding circumstances.

3 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the provisions of paragraph 1 also apply to acts committed against former or current spouses or partners as recognised by internal law.

Article 37 – Forced marriage

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the intentional conduct of forcing an adult or a child to enter into a marriage is criminalised.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the intentional conduct of luring an adult or a child to the territory of a Party or State other than the one she or he resides in with the purpose of forcing this adult or child to enter into a marriage is criminalised.

Article 38 – Female genital mutilation

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following intentional conducts are criminalised:

a excising, infibulating or performing any other mutilation to the whole or any part of a woman's labia majora, labia minora or clitoris;

b coercing or procuring a woman to undergo any of the acts listed in point a;

c inciting, coercing or procuring a girl to undergo any of the acts listed in point a.

Article 39 – Forced abortion and forced sterilisation

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following intentional conducts are criminalised:

a performing an abortion on a woman without her prior and informed consent;

b performing surgery which has the purpose or effect of terminating a woman's capacity to naturally reproduce without her prior and informed consent or understanding of the procedure.

Article 40 – Sexual harassment

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that any form of unwanted verbal, non-verbal or physical conduct of a sexual nature with the purpose or effect of violating the dignity of a person, in particular when creating an intimidating, hostile, degrading, humiliating or offensive environment, is subject to criminal or other legal sanction.

Article 41 – Aiding or abetting and attempt

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to establish as an offence, when committed intentionally, aiding or abetting the commission of the offences established in accordance with Articles 33, 34, 35, 36, 37, 38.a and 39 of this Convention.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to establish as offences, when committed intentionally, attempts to commit the offences established in accordance with Articles 35, 36, 37, 38.a and 39 of this Convention.

Article 42 – Unacceptable justifications for crimes, including crimes committed in the name of so-called "honour"

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that, in criminal proceedings initiated following the commission of any of the acts of violence covered by the scope of this Convention, culture, custom, religion, tradition or so-called "honour" shall not be regarded as justification for such acts. This covers, in particular, claims that the victim has transgressed cultural, religious, social or traditional norms or customs of appropriate behaviour.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that incitement by any person of a child to commit any of the acts referred to in paragraph 1 shall not diminish the criminal liability of that person for the acts committed.

Article 43 – Application of criminal offences

The offences established in accordance with this Convention shall apply irrespective of the nature of the relationship between victim and perpetrator.

Article 44 – Jurisdiction

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to establish jurisdiction over any offence established in accordance with this Convention, when the offence is committed:

a in their territory; or

b on board a ship flying their flag; or

c on board an aircraft registered under their laws; or

d by one of their nationals; or

e by a person who has her or his habitual residence in their territory.

2 Parties shall endeavour to take the necessary legislative or other measures to establish jurisdiction over any offence established in accordance with this Convention where the offence is committed against one of their nationals or a person who has her or his habitual residence in their territory.

3 For the prosecution of the offences established in accordance with Articles 36, 37, 38 and 39 of this Convention, Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that their jurisdiction is not subordinated to the condition that the acts are criminalised in the territory where they were committed.

4 For the prosecution of the offences established in accordance with Articles 36, 37, 38 and 39 of this Convention, Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that their jurisdiction as regards points d and e of paragraph 1 is not subordinated to the condition that the prosecution can only be initiated following the reporting by the victim of the offence or the laying of information by the State of the place where the offence was committed.

5 Parties shall take the necessary legislative or other measures to establish jurisdiction over the offences established in accordance with this Convention, in cases where an alleged perpetrator is present on their territory and they do not extradite her or him to another Party, solely on the basis of her or his nationality.

6 When more than one Party claims jurisdiction over an alleged offence established in accordance with this Convention, the Parties involved shall, where appropriate, consult each other with a view to determining the most appropriate jurisdiction for prosecution.

7 Without prejudice to the general rules of international law, this Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised by a Party in accordance with its internal law.

Article 45 – Sanctions and measures

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the offences established in accordance with this Convention are punishable by effective, proportionate and dissuasive sanctions, taking into account their seriousness. These sanctions shall include, where appropriate, sentences involving the deprivation of liberty which can give rise to extradition.

2 Parties may adopt other measures in relation to perpetrators, such as:

- monitoring or supervision of convicted persons;
- withdrawal of parental rights, if the best interests of the child, which may include the safety of the victim, cannot be guaranteed in any other way.

Article 46 – Aggravating circumstances

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following circumstances, insofar as they do not already form part of the constituent elements of the offence, may, in conformity with the relevant provisions of internal

law, be taken into consideration as aggravating circumstances in the determination of the sentence in relation to the offences established in accordance with this Convention:

a the offence was committed against a former or current spouse or partner as recognised by internal law, by a member of the family, a person cohabiting with the victim or a person having abused her or his authority;

b the offence, or related offences, were committed repeatedly;

c the offence was committed against a person made vulnerable by particular circumstances;

d the offence was committed against or in the presence of a child;

e the offence was committed by two or more people acting together;

f the offence was preceded or accompanied by extreme levels of violence;

g the offence was committed with the use or threat of a weapon;

h the offence resulted in severe physical or psychological harm for the victim;

i the perpetrator had previously been convicted of offences of a similar nature.

Article 47 – Sentences passed by another Party

Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide for the possibility of taking into account final sentences passed by another Party in relation to the offences established in accordance with this Convention when determining the sentence.

Article 48 – Prohibition of mandatory alternative dispute resolution processes or sentencing

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to prohibit mandatory alternative dispute resolution processes, including mediation and conciliation, in relation to all forms of violence covered by the scope of this Convention.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that if the payment of a fine is ordered, due account shall be taken of the ability of the perpetrator to assume his or her financial obligations towards the victim.

Chapter VI – Investigation, prosecution, procedural law and protective measures

Article 49 – General obligations

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that investigations and judicial proceedings in relation to all forms of violence covered by the scope of this Convention are carried out without undue delay while taking into consideration the rights of the victim during all stages of the criminal proceedings.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures, in conformity with the fundamental principles of human rights and having regard to the gendered understanding of violence, to ensure the effective investigation and prosecution of offences established in accordance with this Convention.

Article 50 – Immediate response, prevention and protection

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the responsible law enforcement agencies respond to all forms of violence covered by the scope of this Convention promptly and appropriately by offering adequate and immediate protection to victims.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the responsible law enforcement agencies engage promptly and appropriately in the prevention and protection against all forms of violence covered by the scope of this Convention, including the employment of preventive operational measures and the collection of evidence.

Article 51 – Risk assessment and risk management

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that an assessment of the lethality risk, the seriousness of the situation and the risk of repeated violence is carried out by all relevant authorities in order to manage the risk and if necessary to provide co-ordinated safety and support.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the assessment referred to in paragraph 1 duly takes into account, at all stages of the investigation and application of protective measures, the fact that perpetrators of acts of violence covered by the scope of this Convention possess or have access to firearms.

Article 52 – Emergency barring orders

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the competent authorities are granted the power to order, in situations of immediate danger, a perpetrator of domestic violence to vacate the residence of the victim or person at risk for a sufficient period of time and to prohibit the perpetrator from entering the residence of or contacting the victim or person at risk. Measures taken pursuant to this article shall give priority to the safety of victims or persons at risk.

Article 53 – Restraining or protection orders

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that appropriate restraining or protection orders are available to victims of all forms of violence covered by the scope of this Convention.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the restraining or protection orders referred to in paragraph 1 are:

- available for immediate protection and without undue financial or administrative burdens placed on the victim;
- issued for a specified period or until modified or discharged;
- where necessary, issued on an ex parte basis which has immediate effect;
- available irrespective of, or in addition to, other legal proceedings;

– allowed to be introduced in subsequent legal proceedings.

3 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that breaches of restraining or protection orders issued pursuant to paragraph 1 shall be subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or other legal sanctions.

Article 54 – Investigations and evidence

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that, in any civil or criminal proceedings, evidence relating to the sexual history and conduct of the victim shall be permitted only when it is relevant and necessary.

Article 55 – Ex parte and ex officio proceedings

1 Parties shall ensure that investigations into or prosecution of offences established in accordance with Articles 35, 36, 37, 38 and 39 of this Convention shall not be wholly dependant upon a report or complaint filed by a victim if the offence was committed in whole or in part on its territory, and that the proceedings may continue even if the victim withdraws her or his statement or complaint.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure, in accordance with the conditions provided for by their internal law, the possibility for governmental and non-governmental organisations and domestic violence counsellors to assist and/or support victims, at their request, during investigations and judicial proceedings concerning the offences established in accordance with this Convention.

Article 56 – Measures of protection

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to protect the rights and interests of victims, including their special needs as witnesses, at all stages of investigations and judicial proceedings, in particular by:

a providing for their protection, as well as that of their families and witnesses, from intimidation, retaliation and repeat victimisation;

b ensuring that victims are informed, at least in cases where the victims and the family might be in danger, when the perpetrator escapes or is released temporarily or definitively;

c informing them, under the conditions provided for by internal law, of their rights and the services at their disposal and the follow-up given to their complaint, the charges, the general progress of the investigation or proceedings, and their role therein, as well as the outcome of their case;

d enabling victims, in a manner consistent with the procedural rules of internal law, to be heard, to supply evidence and have their views, needs and concerns presented, directly or through an intermediary, and considered;

e providing victims with appropriate support services so that their rights and interests are duly presented and taken into account;

f ensuring that measures may be adopted to protect the privacy and the image of the victim;

g ensuring that contact between victims and perpetrators within court and law enforcement agency premises is avoided where possible;

h providing victims with independent and competent interpreters when victims are parties to proceedings or when they are supplying evidence;

i enabling victims to testify, according to the rules provided by their internal law, in the courtroom without being present or at least without the presence of the alleged perpetrator, notably through the use of appropriate communication technologies, where available.

2 A child victim and child witness of violence against women and domestic violence shall be afforded, where appropriate, special protection measures taking into account the best interests of the child.

Article 57 – Legal aid

Parties shall provide for the right to legal assistance and to free legal aid for victims under the conditions provided by their internal law.

Article 58 – Statute of limitation

Parties shall take the necessary legislative and other measures to ensure that the statute of limitation for initiating any legal proceedings with regard to the offences established in accordance with Articles 36, 37, 38 and 39 of this Convention, shall continue for a period of time that is sufficient and commensurate with the gravity of the offence in question, to allow for the efficient initiation of proceedings after the victim has reached the age of majority.

Chapter VII – Migration and asylum

Article 59 – Residence status

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims whose residence status depends on that of the spouse or partner as recognised by internal law, in the event of the dissolution of the marriage or the relationship, are granted in the event of particularly difficult circumstances, upon application, an autonomous residence permit irrespective of the duration of the marriage or the relationship. The conditions relating to the granting and duration of the autonomous residence permit are established by internal law.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims may obtain the suspension of expulsion proceedings initiated in relation to a residence status dependent on that of the spouse or partner as recognised by internal law to enable them to apply for an autonomous residence permit.

3 Parties shall issue a renewable residence permit to victims in one of the two following situations, or in both:

a where the competent authority considers that their stay is necessary owing to their personal situation;

b where the competent authority considers that their stay is necessary for the purpose of their co-operation with the competent authorities in investigation or criminal proceedings.

4 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims of forced marriage brought into another country for the purpose of the marriage and who, as a result, have lost their residence status in the country where they habitually reside, may regain this status.

Article 60 – Gender-based asylum claims

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that gender-based violence against women may be recognised as a form of persecution within the meaning of Article 1, A (2), of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and as a form of serious harm giving rise to complementary/subsidiary protection.

2 Parties shall ensure that a gender-sensitive interpretation is given to each of the Convention grounds and that where it is established that the persecution feared is for one or more of these grounds, applicants shall be granted refugee status according to the applicable relevant instruments.

3 Parties shall take the necessary legislative or other measures to develop gender-sensitive reception procedures and support services for asylum-seekers as well as gender guidelines and gender-sensitive asylum procedures, including refugee status determination and application for international protection.

Article 61 – Non-refoulement

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to respect the principle of non-refoulement in accordance with existing obligations under international law.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims of violence against women who are in need of protection, regardless of their status or residence, shall not be returned under any circumstances to any country where their life would be at risk or where they might be subjected to torture or inhuman or degrading treatment or punishment.

Chapter VIII – International co-operation

Article 62 – General principles

1 Parties shall co-operate with each other, in accordance with the provisions of this Convention, and through the application of relevant international and regional instruments on co-operation in civil and criminal matters, arrangements agreed on the basis of uniform or reciprocal legislation and internal laws, to the widest extent possible, for the purpose of:

a preventing, combating and prosecuting all forms of violence covered by the scope of this Convention;

b protecting and providing assistance to victims;

c investigations or proceedings concerning the offences established in accordance with this Convention;

d enforcing relevant civil and criminal judgments issued by the judicial authorities of Parties, including protection orders.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims of an offence established in accordance with this Convention and committed in the territory of a Party other than the one where they reside may make a complaint before the competent authorities of their State of residence.

3 If a Party that makes mutual legal assistance in criminal matters, extradition or enforcement of civil or criminal judgments imposed by another Party to this Convention conditional on the existence of a treaty receives a request for such legal co-operation from a Party with which it has not concluded such a treaty, it may consider this Convention to be the legal basis for mutual legal assistance in criminal matters, extradition or enforcement of civil or criminal judgments imposed by the other Party in respect of the offences established in accordance with this Convention.

4 Parties shall endeavour to integrate, where appropriate, the prevention and the fight against violence against women and domestic violence in assistance programmes for development provided for the benefit of third States, including by entering into bilateral and multilateral agreements with third States with a view to facilitating the protection of victims in accordance with Article 18, paragraph 5.

Article 63 – Measures relating to persons at risk

When a Party, on the basis of the information at its disposal, has reasonable grounds to believe that a person is at immediate risk of being subjected to any of the acts of violence referred to in Articles 36, 37, 38 and 39 of this Convention on the territory of another Party, the Party that has the information is encouraged to transmit it without delay to the latter for the purpose of ensuring that appropriate protection measures are taken. Where applicable, this information shall include details on existing protection provisions for the benefit of the person at risk.

Article 64 – Information

1 The requested Party shall promptly inform the requesting Party of the final result of the action taken under this chapter. The requested Party shall also promptly inform the requesting Party of any circumstances which render impossible the carrying out of the action sought or are likely to delay it significantly.

2 A Party may, within the limits of its internal law, without prior request, forward to another Party information obtained within the framework of its own investigations when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving Party in preventing criminal offences established in accordance with this Convention or in initiating or carrying out investigations or proceedings concerning such criminal offences or that it might lead to a request for co-operation by that Party under this chapter.

3 A Party receiving any information in accordance with paragraph 2 shall submit such information to its competent authorities in order that proceedings may be taken if they are considered appropriate, or that this information may be taken into account in relevant civil and criminal proceedings.

Article 65 – Data Protection

Personal data shall be stored and used pursuant to the obligations undertaken by the Parties under the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data (ETS No. 108).

Chapter IX – Monitoring mechanism

Article 66 – Group of experts on action against violence against women and domestic violence

1 The Group of experts on action against violence against women and domestic violence (hereinafter referred to as "GREVIO") shall monitor the implementation of this Convention by the Parties.

2 GREVIO shall be composed of a minimum of 10 members and a maximum of 15 members, taking into account a gender and geographical balance, as well as multidisciplinary expertise. Its members shall be elected by the Committee of the Parties from among candidates nominated by the Parties for a term of office of four years, renewable once, and chosen from among nationals of the Parties.

3 The initial election of 10 members shall be held within a period of one year following the entry into force of this Convention. The election of five additional members shall be held following the 25th ratification or accession.

4 The election of the members of GREVIO shall be based on the following principles:

a they shall be chosen according to a transparent procedure from among persons of high moral character, known for their recognised competence in the fields of human rights, gender equality, violence against women and domestic violence, or assistance to and protection of victims, or having demonstrated professional experience in the areas covered by this Convention;

b no two members of GREVIO may be nationals of the same State;

c they should represent the main legal systems;

d they should represent relevant actors and agencies in the field of violence against women and domestic violence;

e they shall sit in their individual capacity and shall be independent and impartial in the exercise of their functions, and shall be available to carry out their duties in an effective manner.

5 The election procedure of the members of GREVIO shall be determined by the Committee of Ministers of the Council of Europe, after consulting with and obtaining the unanimous consent of the Parties, within a period of six months following the entry into force of this Convention.

6 GREVIO shall adopt its own rules of procedure.

7 Members of GREVIO, and other members of delegations carrying out the country visits as set forth in Article 68, paragraphs 9 and 14, shall enjoy the privileges and immunities established in the appendix to this Convention.

Article 67 – Committee of the Parties

1 The Committee of the Parties shall be composed of the representatives of the Parties to the Convention.

2 The Committee of the Parties shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe. Its first meeting shall be held within a period of one year following the entry into force of this Convention in order to elect the members of GREVIO. It shall subsequently meet whenever one third of the Parties, the President of the Committee of the Parties or the Secretary General so requests.

3 The Committee of the Parties shall adopt its own rules of procedure.

Article 68 – Procedure

1 Parties shall submit to the Secretary General of the Council of Europe, based on a questionnaire prepared by GREVIO, a report on legislative and other measures giving effect to the provisions of this Convention, for consideration by GREVIO.

2 GREVIO shall consider the report submitted in accordance with paragraph 1 with the representatives of the Party concerned.

3 Subsequent evaluation procedures shall be divided into rounds, the length of which is determined by GREVIO. At the beginning of each round GREVIO shall select the specific provisions on which the evaluation procedure shall be based and send out a questionnaire.

4 GREVIO shall define the appropriate means to carry out this monitoring procedure. It may in particular adopt a questionnaire for each evaluation round, which shall serve as a basis for the evaluation procedure of the implementation by the Parties. This questionnaire shall be addressed to all Parties. Parties shall respond to this questionnaire, as well as to any other request of information from GREVIO.

5 GREVIO may receive information on the implementation of the Convention from non-governmental organisations and civil society, as well as from national institutions for the protection of human rights.

6 GREVIO shall take due consideration of the existing information available from other regional and international instruments and bodies in areas falling within the scope of this Convention.

7 When adopting a questionnaire for each evaluation round, GREVIO shall take due consideration of the existing data collection and research in the Parties as referred to in Article 11 of this Convention.

8 GREVIO may receive information on the implementation of the Convention from the Council of Europe Commissioner for Human Rights, the Parliamentary Assembly and relevant specialised bodies of the Council of Europe, as well as those established under other international instruments. Complaints presented to these bodies and their outcome will be made available to GREVIO.

9 GREVIO may subsidiarily organise, in co-operation with the national authorities and with the assistance of independent national experts, country visits, if the information gained is insufficient or in cases provided for in paragraph 14. During these visits, GREVIO may be assisted by specialists in specific fields.

10 GREVIO shall prepare a draft report containing its analysis concerning the implementation of the provisions on which the evaluation is based, as well as its suggestions and proposals concerning the way in which the Party concerned may deal with the problems which have been identified. The draft report shall be transmitted for comments to the Party which undergoes the evaluation. Its comments shall be taken into account by GREVIO when adopting its report.

11 On the basis of all the information received and the comments by the Parties, GREVIO shall adopt its report and conclusions concerning the measures taken by the Party concerned to implement the provisions of this Convention. This report and the conclusions shall be sent to the Party concerned and to the Committee of the Parties. The report and conclusions of GREVIO shall be made public as from their adoption, together with eventual comments by the Party concerned.

12 Without prejudice to the procedure of paragraphs 1 to 8, the Committee of the Parties may adopt, on the basis of the report and conclusions of GREVIO, recommendations addressed to this Party (a) concerning the measures to be taken to implement the conclusions of GREVIO, if necessary setting a date for submitting information on their implementation, and (b) aiming at promoting co-operation with that Party for the proper implementation of this Convention.

13 If GREVIO receives reliable information indicating a situation where problems require immediate attention to prevent or limit the scale or number of serious violations of the Convention, it may request the urgent submission of a special report concerning measures taken to prevent a serious, massive or persistent pattern of violence against women.

14 Taking into account the information submitted by the Party concerned, as well as any other reliable information available to it, GREVIO may designate one or more of its members to conduct an inquiry and to report urgently to GREVIO. Where warranted and with the consent of the Party, the inquiry may include a visit to its territory.

15 After examining the findings of the inquiry referred to in paragraph 14, GREVIO shall transmit these findings to the Party concerned and, where appropriate, to the Committee of the Parties and the Committee of Ministers of the Council of Europe together with any comments and recommendations.

Article 69 – General recommendations

GREVIO may adopt, where appropriate, general recommendations on the implementation of this Convention.

Article 70 – Parliamentary involvement in monitoring

1 National parliaments shall be invited to participate in the monitoring of the measures taken for the implementation of this Convention.

2 Parties shall submit the reports of GREVIO to their national parliaments.

3 The Parliamentary Assembly of the Council of Europe shall be invited to regularly take stock of the implementation of this Convention.

Chapter X – Relationship with other international instruments

Article 71 – Relationship with other international instruments

1 This Convention shall not affect obligations arising from other international instruments to which Parties to this Convention are Parties or shall become Parties and which contain provisions on matters governed by this Convention.

2 The Parties to this Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it.

Chapter XI – Amendments to the Convention

Article 72 – Amendments

1 Any proposal for an amendment to this Convention presented by a Party shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by her or him to the member States of the Council of Europe, any signatory, any Party, the European Union, any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 75, and any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 76.

2 The Committee of Ministers of the Council of Europe shall consider the proposed amendment and, after having consulted the Parties to this Convention that are not members of the Council of Europe, may adopt the amendment by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe.

3 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 2 shall be forwarded to the Parties for acceptance.

4 Any amendment adopted in accordance with paragraph 2 shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General of their acceptance.

Chapter XII – Final clauses

Article 73 – Effects of this Convention

The provisions of this Convention shall not prejudice the provisions of internal law and binding international instruments which are already in force or may come into force, under which more favourable rights are or would be accorded to persons in preventing and combating violence against women and domestic violence.

Article 74 – Dispute settlement

1 The Parties to any dispute which may arise concerning the application or interpretation of the provisions of this Convention shall first seek to resolve it by means of negotiation, conciliation, arbitration or by any other methods of peaceful settlement accepted by mutual agreement between them.

2 The Committee of Ministers of the Council of Europe may establish procedures of settlement to be available for use by the Parties in dispute if they should so agree.

Article 75 – Signature and entry into force

1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the non-member States which have participated in its elaboration and the European Union.

2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which 10 signatories, including at least eight member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2.

4 In respect of any State referred to in paragraph 1 or the European Union, which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 76 – Accession to the Convention

1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, after consultation of the Parties to this Convention and obtaining their unanimous consent, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe, and by unanimous vote of the representatives of the Parties entitled to sit on the Committee of Ministers.

2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of

deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 77 – Territorial application

1 Any State or the European Union may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 78 – Reservations

1 No reservation may be made in respect of any provision of this Convention, with the exceptions provided for in paragraphs 2 and 3.

2 Any State or the European Union may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply or to apply only in specific cases or conditions the provisions laid down in:

- Article 30, paragraph 2;
- Article 44, paragraphs 1.e, 3 and 4;
- Article 55, paragraph 1 in respect of Article 35 regarding minor offences;
- Article 58 in respect of Articles 37, 38 and 39;
- Article 59.

3 Any State or the European Union may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right to provide for non-criminal sanctions, instead of criminal sanctions, for the behaviours referred to in Articles 33 and 34.

4 Any Party may wholly or partly withdraw a reservation by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe. This declaration shall become effective as from its date of receipt by the Secretary General.

Article 79 – Validity and review of reservations

1 Reservations referred to in Article 78, paragraphs 2 and 3, shall be valid for a period of five years from the day of the entry into force of this Convention in respect of the Party concerned. However, such reservations may be renewed for periods of the same duration.

2 Eighteen months before the date of expiry of the reservation, the Secretariat General of the Council of Europe shall give notice of that expiry to the Party concerned. No later than three months before the expiry, the Party shall notify the Secretary General that it is upholding, amending or withdrawing its reservation. In the absence of a notification by the Party concerned, the Secretariat General shall inform that Party that its reservation is considered to have been extended automatically for a period of six months. Failure by the Party concerned to notify its intention to uphold or modify its reservation before the expiry of that period shall cause the reservation to lapse.

3 If a Party makes a reservation in conformity with Article 78, paragraphs 2 and 3, it shall provide, before its renewal or upon request, an explanation to GREVIO, on the grounds justifying its continuance.

Article 80 – Denunciation

1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 81 – Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the non-member States which have participated in its elaboration, any signatory, any Party, the European Union, and any State invited to accede to this Convention of:

a any signature;

b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 75 and 76;

d any amendment adopted in accordance with Article 72 and the date on which such an amendment enters into force;

e any reservation and withdrawal of reservation made in pursuance of Article 78;

f any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 80;

g any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Istanbul, this 11th day of May 2011, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Union and to any State invited to accede to this Convention.

Appendix – Privileges and immunities (Article 66)

1 This appendix shall apply to the members of GREVIO mentioned in Article 66 of the Convention, as well as to other members of the country visit delegations. For the purpose of this appendix, the term "other members of the country visit delegations" shall include the independent national experts and the specialists mentioned in Article 68, paragraph 9, of the Convention, staff members of the Council of Europe and interpreters employed by the Council of Europe accompanying GREVIO during its country visits.

2 The members of GREVIO and the other members of the country visit delegations shall, while exercising their functions relating to the preparation and the carrying out of country visits, as well as the follow-up thereto, and travelling in connection with those functions, enjoy the following privileges and immunities:

a immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage, and immunity from legal process of every kind in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity;

b exemption from any restrictions on their freedom of movement on exit from and return to their country of residence, and entry into and exit from the country in which they exercise their functions, and from alien registration in the country which they are visiting or through which they are passing in the exercise of their functions.

3 In the course of journeys undertaken in the exercise of their functions, the members of GREVIO and the other members of the country visit delegations shall, in the matter of customs and exchange control, be accorded the same facilities as those accorded to representatives of foreign governments on temporary official duty.

4 The documents relating to the evaluation of the implementation of the Convention carried by members of GREVIO and other members of the country visit delegations shall be inviolable insofar as they concern the activity of GREVIO. No stoppage or censorship shall be applied to the official correspondence of GREVIO or to official communications of members of GREVIO and other members of the country visit delegations.

5 In order to secure for the members of GREVIO and the other members of the country visit delegations complete freedom of speech and complete independence in the discharge of their duties, the immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts done by them in discharging their duties shall continue to be accorded, notwithstanding that the persons concerned are no longer engaged in the discharge of such duties.

6 Privileges and immunities are granted to the persons mentioned in paragraph 1 of this appendix in order to safeguard the independent exercise of their functions in the interests of GREVIO and not for their personal benefit. The waiver of immunities of the persons mentioned in paragraph 1 of this appendix shall be made by the Secretary General of the Council of Europe in any case where, in his or her opinion, the immunity would impede the course of justice and where it can be waived without prejudice to the interests of GREVIO.

Članak 3.

Prilikom polaganja isprave o ratifikaciji Republika Hrvatska će na Konvenciju iz članka 1. ovoga Zakona priopćiti sljedeću rezervu:

Rezerva
u skladu s člankom 78. stavkom 2. Konvencije

U skladu s člankom 78. stavkom 2. ove Konvencije, Republika Hrvatska zadržava pravo primjenjivati odredbe navedene u članku 30. stavku 2. samo u odnosu na žrtve koje pravo na naknadu štete ostvaruju sukladno nacionalnom zakonodavstvu kojim je uređeno pitanje naknade žrtvama kaznenih djela.

Članak 4.

Prilikom polaganja isprave o ratifikaciji Republika Hrvatska će na Konvenciju iz članka 1. ovoga Zakona priopćiti sljedeću interpretativnu izjavu:

Interpretativna izjava

Republika Hrvatska smatra da je cilj Konvencije zaštita žena od svih oblika nasilja te sprečavanje, progon i eliminacija nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja.

Republika Hrvatska smatra da odredbe Konvencije ne sadrže obvezu uvođenja rodne ideologije u hrvatski pravni i obrazovni sustav ni obvezu promjene ustavne definicije braka.

Republika Hrvatska smatra da je Konvencija u skladu s odredbama Ustava Republike Hrvatske, posebno s odredbama o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda te će Konvenciju primjenjivati uzimajući u obzir navedene odredbe, načela i vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske.

Članak 5.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zaštite djece i obitelji, pravosuđa, unutarnjih poslova, obrazovanja i zdravstva te državnih tijela nadležnih za obavljanje poslova u vezi s ostvarivanjem ravnopravnosti spolova i zaštite ljudskih prava u Republici Hrvatskoj.

Tijelo odgovorno za koordinaciju, primjenu, nadzor i procjenu politika i mjera za sprečavanje i borbu protiv svih oblika nasilja obuhvaćenih Konvencijom iz članka 1. ovoga Zakona je središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite djece i obitelji.

Članak 6.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Konvencija iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku te će se podatak o njezinom stupanju na snagu objaviti naknadno sukladno članku 30. stavku 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, br. 28/96).

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.
Člankom 1. Konačnog prijedloga zakona utvrđuje se da Hrvatski sabor potvrđuje Konvenciju, sukladno odredbi članka 140. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, br. 28/96), čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana njezinim odredbama, a na temelju čega će taj pristanak biti izražen i na međunarodnoj razini polaganjem isprave o ratifikaciji kod depozitara, glavnog tajnika Vijeća Europe.

Uz članak 2.
Članak 2. sadrži tekst Konvencije, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Uz članak 3.
U članku 3. navedena je rezerva koju priopćava Republika Hrvatska u skladu s člankom 78. stavkom 2. Konvencije.

Uz članak 4.
U članku 4. navedena je interpretativna izjava koju priopćava Republika Hrvatska.

Uz članak 5.
Člankom 5. stavkom 1. određuje se da je provedba Konvencije u djelokrugu središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zaštite djece i obitelji, pravosuđa, unutarnjih poslova, obrazovanja i zdravstva te državnih tijela nadležnih za obavljanje poslova u vezi s ostvarivanjem ravnopravnosti spolova i zaštite ljudskih prava u Republici Hrvatskoj.

Stavkom 2. određuje se da je središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite djece i obitelji tijelo odgovorno za koordinaciju, primjenu, nadzor i procjenu politika i mjera za sprečavanje i borbu protiv svih oblika nasilja obuhvaćenih Konvencijom.

Uz članak 6.
Člankom 6. utvrđuje se da na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Konvencija nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku te će se podatci o njezinom stupanju na snagu objaviti naknadno sukladno članku 30. stavku 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Uz članak 7.
Člankom 7. propisuje se stupanje na snagu Zakona.

PRILOG - **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
- **preslika ovjerene preslike izvornika Konvencije na engleskom jeziku**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Prijedlog Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji
Datum dokumenta	10. listopada 2017.
Verzija dokumenta	1
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Redni broj 71. u Godišnjem planu normativnih aktivnosti za 2017. godinu (Plan normativnih aktivnosti vezano za postupak procjene učinaka propisa -Na temelju članka 9. stavka 2. podstavka 2. Zakona o procjeni učinaka propisa, Narodne novine, broj 90/11)
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	1. Margareta Mađerić - Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku 2. mr. Sandra Batlak - Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu 3. Tajana Krstonošić - Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku 4. Dijana Matić - Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku 5. Daniel Glunčić - Ministarstvo vanjskih i europskih poslova 6. Anita Matijević - Ministarstvo unutarnjih poslova 7. Ivanka Taskov - Ministarstvo zdravstva 8. Božica Šarić - Ministarstvo zdravstva 9. Daria Iva Štedul - Ministarstvo pravosuđa 10. Ingrid Jurela Jarak - Ministarstvo znanosti i obrazovanja 11. mr. sc. Helena Štimac Radin - Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske 12. Danijela Gaube - Ured za ljudska prava i prava

	nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske 13. Nebojša Paunović - Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova 14. doc. dr. sc. Maja Munivrana Vajda - Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu 15. dr. sc. Dubravka Šimonović - nezavisna stručnjakinja 16. Sanja Sarnavka - nezavisna aktivistica predložena od strane Udruge B.a.B.e. 17. Neva Tolle - Autonomna ženska kuća Zagreb 18. Ivan Prskalo - Građanska inicijativa Ordo Iuris Hrvatska 19. Ivan Munjin - Udruga U ime obitelji.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Nacrt prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji bio je objavljen na stranicama Središnjeg državnog portala e-Savjetovanja, u razdoblju od 03. srpnja 2017. do 03. kolovoza 2017. u trajanju od 30 dana.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Povodom objave Nacrta prijedloga zakona, putem E-savjetovanja zaprimljeni su komentari/mišljenja 279 fizičkih osoba – predstavnika zainteresirane javnosti te 22 udruge.
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvaćanje	Analiza dostavljenih primjedbi (ukupno 374 primjedbi) koje nisu prihvaćene (50), koje su djelomično prihvaćene (2), koje su prihvaćene u cijelosti (0) i koje su primljene na znanje (322) objavljena je u zasebnom dokumentu.
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.

Javno savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o potvrđivanju

Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te Prijedlogu iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga Zakona

Zaprimljeni komentari:

R. br.	Komentator	Komentar	Obrazloženje
1.	**Centar za građansku hrabrost**	Feministička i humanistička udruga Centar za građansku hrabrost u potpunosti podržava potvrđivanje Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Posebno nas raduje što se ovim zakonom eksplicitno priznaje feministička kritika nasilja protiv žena kao rodno utemeljenog i strukturalnog nasilja, koji predstavlja manifestaciju povijesno nejednakih odnosa moći između žena i muškaraca. Kao udruga koja se zalaže za dosljedno provođenje ustavom zajamčenog načela sekularnosti skrećemo pozornost na čl. 42 stavak 1 prijedloga Zakona koji ističe da se kultura, običaji, vjera, tradicija ili takozvana "čast" neće smatrati opravdanjem za nasilje protiv žena i djevojčica. Nadamo se da će ova konvencija potaknuti žene, posebice u današnjoj Hrvatskoj, da se hrabrije i glasnije suprotstave kulturi mizoginije, opresivnim religijskim učenjima i sve većem nasrtaju Katoličke crkve na zdravlje i integritet žena i djevojčica.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
2.	**Miroslav Rovis**	Kako sam rano jutros (oko 6:30) obećao, postavio sam: Croatian Government Electronic Public Discussions 1 https://www.croatiafidelis.hr/foss/cap/cap-170801-gov-hr-hide/gov-hr-hide-1.php Također, dobio sam dopuštenje da prevedem ekstrakte do 1000 riječi iz: http://www.thenewatlantis.com/publications/number-50-fall-2016 To dopuštenje sam dobio od strane: Samuel Matlack Managing Editor | *The New Atlantis* www.thenewatlantis.com 1730 M St. NW, Ste. 910 Washington, D.C. 20036 pa ću i to uskoro, ako Bog da, uraditi. A daljnje što u svezi ovim važnim predmetom budem pokušao učiniti, poveznice će (naravno: ako Bog da, te ako bude demokracije... polovan je naš diktatorski raspoloženi Plenković, a nisu svi HDZ-ovci dobri, koliko god bolji bili od lijeve strane) biti na "portalu" https://www.croatiafidelis.hr/ pri vrhu. Svako dobro svima.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

3.	**Dalibor Stanić**	U potpunosti podržavam mišljenje udruge CESI. Istanbulska konvencija predstavlja sveobuhvatan pravni okvir koji može znatno doprinijeti smanjenju svih vrsta nasilja protiv žena. Kako bi ženama bila omogućena zaštita od nasilja i odgovarajuće kažnjavanje počinitelja, konvencija mora biti potvrđena u potpunosti, odnosno bez stavljanja rezervi na pojedine članke. Važnost Konvencije je i u tome što prepoznaje nasilje kao oblik povijesne nejednakosti muškaraca i žena i zato se govori o rodno-uvjetovanom nasilju. Kategorija roda koristi se u društvenim znanostima (jednako kao i kategorije rase, etniciteta, klase i sl.) kao važan „alat“ za kritičku analizu neravnopravnosti i diskriminacije. Razlikovanje kategorija „spola“ i „roda“ ukazuje na činjenicu da ljudi nisu samo biološka već i društvena bića. Stoga se kategorija ‘spola’ odnosi na tjelesne spolne karakteristike koje se u društvu i medicini određuju i pripisuju kao muške ili ženske, dok ‘rod’ podrazumijeva društveno konstruirane uloge, ponašanja, aktivnosti i atribute koje neko društvo smatra odgovarajućima za žene i muškarce. Protivnici Konvencije, a najčešće se radi o klerikalnim i anti-ljudsko pravaškim akterima, opiru se ostvarenju rodne ravnopravnosti jer (neutemeljeno) vjeruju da će tako biti ugrožena tradicionalna obitelj pa u tu svrhu koriste izmišljeni pojam „rodne ideologije“. Ovaj pojam je pojam izmišljen od strane Katoličke crkve i njenih saveznika i pojavljuje se nakon UN-ove konferencije u Kairu 1994. i Pekingu 1995. kada je Katolička crkva doživjela međunarodno priznanje seksualnih i reproduktivnih prava kao ogromnu prepreku pa je tražila globalnu strategiju kojom bi spriječila daljnji napredak na tom području. Manipulirajući osnovnim pojmovima rodne teorije, njihov je cilj ne propitivati i ne mijenjati tradicionalne rodne uloge, odnosno održati i učvrstiti predrasude i različite obrasce ponašanja utemeljene na ideji inferiornosti ili superiornosti jednog od spolova ili na stereotipnim ulogama muškaraca i žena. Ideja da „svatko može izabrati svoj rod i biti muškarac ili žena“ predstavlja vještu manipulaciju i pokušaj derogiranja prava transrodnih osoba. Za osobe čiji se rodni identitet razlikuje od očekivanog za spol koji im je pripisan, kažemo da su transrodne. Pretpostavlja se da se za većinu ljudi rodni identitet podudara s očekivanim za spol koji im je pripisan, što bi, krajnje pojednostavljeno, značilo da osoba koja je rođena kao žensko, osjeća se kao žena i njen rodni identitet je ženski te nema potrebu i ne želi “izabrati” biti muškarac. Nije moguće osobu, bilo pritiskom ili bilo kakvim drugim utjecajem, „pomaknuti“ iz njezina identiteta jer se radi o duboko ukorijenjenom unutarnjem osjećaju sebe. Nadalje, „rodna ideologija“ koristi se i	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.

		kao pojam za zastrašivanje i izazivanje osjećaja ugroženosti jer neokonzervativni i klerikalni društveni akteri žele promovirati u javnosti ideju da će Istanbulska konvencija ne samo negirati muškost i ženskost nego će ukinuti spolove, i nametnuti preodgoj djece, odnosno obrazovanje koje nije u skladu sa vjerskim i filozofskim uvjerenjima roditelja a sve to predstavlja zlonamjeran pokušaj plasiranja dezinformacija, netočnih i neznanstvenih tvrdnji te manipulaciju činjenicama. Kako ističe Povjerenik za ljudska prava Vijeća Europe, Nils Muižnieks, u suštini Istanbulske konvencije je borba protiv neravnopravnosti, koja se zasniva na borbi protiv rodnih stereotipa i to kroz obrazovanje i jačanje svijesti kao oblika prevencije nasilja u obitelji a sve mjere predviđene konvencijom jačaju obiteljske temelje i veze sprečavanjem i borbom protiv glavnog razloga razaranja obitelji, a to je nasilje.	
4.	**Davor Protić**	Poštovani, protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije i vrlo sam zabrinuta pokušajem uvođenja rodne ideologije u zakonodavni okvir RH putem Istanbulske konvencije. Posve sam sigurna da velika većina građana RH ne dijeli stavove koji se namecću rodnom ideologijom i pozivam nadležno resorno ministarstvo, nadležnu ministricu gospođu Nadu Murganić te predsjednika Vlade RH Andreja Plenkovića da sukladno stavovima velike većine njihovih birača zaustave ratifikacijski postupak Istanbulske konvencije. Razlozi za zaustavljanje ratifikacije Istanbulske konvencije su po mojem uvjerenju sljedeći: 1) Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi. 2) Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. 3) Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4) U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" /	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo

		"rodna ravnopravnost"). 5) Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 6) Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. U nadi da će Vlada RH usvojiti stav velike većine hrvatskog drustva srdačno Vas pozdravljam.	definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju

			se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje,

			uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili

			socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16), *Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu

			Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
5.	**Ženska udruga "IZVOR"**	Ženska udruga „IZVOR“ pozdravlja postupak ratifikacije Konvencije VE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji čime RH preuzima odgovornost da će odredbe Konvencije na odgovarajući način ugraditi u naš pravni sustav tj. obveza je države stranke uskladiti unutrašnje zakonodavstvo s odredbama Konvencije te poduzeti i druge odgovarajuće mjere za njezinu primjenu u RH. Smatramo da nema razloga za stavljanjem rezerve na odredbu koja propisuje odgovornost države za naknadom štete žrtvama koje su pretrpjele teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja u mjeri u kojoj ta šteta nije pokrivena iz drugih izvora. Naime, pravo na naknadu štete tj. kompenzaciju od strane države i pravo na korištenje pravnih mehanizama jedno je od najznačajnijih prava žrtve kaznenog djela koje predstavlja cjelokupan koncept plaćanja naknade žrtvi, bez obzira na izvor plaćanja ili mehanizme koji se koriste ili tipove gubitaka koje	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice

		treba nadoknaditi, a koji mogu biti imovinski (financijski ili novčani gubitci, medicinski, bolnički i pogrebni troškovi, gubitak budućih zarada i povlastica vezanih za zaposlene, neisplaćene plaće,kao i troškovi za štetu nanesenu imovini) i/ili neimovinski (svaki drugi nenovčani gubitak uključujući duševnu patnju, bol, neugodnosti, gubitak životne radosti, gubitak društvenog života, gubitak partnera ili partnerice itd.). Temeljna svrha tog prava je brza i efikasna reparacija posljedica nasilja koje su žrtve preživjele kao i obeštećenje posredne žrtve u slučaju da je smrt posljedica nasilja neposredne žrtve. Iako pitanje kompenzacije žrtava kaznenih djela uređuje nekoliko značajnih međunarodnih dokumenata (UN Deklaracija osnovnih pravnih principa za žrtve kaznenih djela i zlouporabe moći, Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda, Europska konvencije o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja, Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i dopunskog Protokola za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, naročito ženama i djecom (Palermo protokol) kao i Konvencija Vijeća Europe o suzbijanju trgovine ljudima) važno je istaknuti da neki međunarodni dokumenti nisu pravno obvezujući po svojoj prirodi (Deklaracija osnovnih pravnih principa za žrtve kaznenih djela i zlouporabe moći), dok neki, poput primjerice Europske konvencije o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja koja jest pravno obvezujuća i koju je RH potpisala još 2007., ali kako do danas nije ratificirana ista nije dio unutrašnjeg pravnog poretka RH. Također je važno istaknuti i to da niti jedan od međunarodno pravnih instrumenata koji definiraju pravo žrtava kaznenih djela sa elementima nasilja na kompenzaciju, a kojih je RH stranka, nema u fokusu da je počinjeni zločin usmjeren na ženu zato što je žena ili da nerazmjerno pogađa žene (uključujući djevojčice), točnije premise na kojima su nastali ti međunarodno pravni dokumenti polaze od hipotetske pretpostavke jednakih šansi svih da budu žrtve kaznenih djela čime se zločinu muškog nasilja protiv žena pripisuje neutemeljena neutralnost i time prikriva tko su to nerazmjerno žrtve određenih kaznenih djela, a tko su to nerazmjerno počinitelji određenih kaznenih djela. Navedeno, je najvidljivije na primjeru kaznenih djela protiv spolne slobode, no navedena analogija je prisutna i u drugim područjima materijalnog kaznenog prava. Unatoč tome što je odgovornost države za naknadom štete žrtvama kaznenih djela načelno normirana nacionalnim zakonodavstvom, važno je naglasiti da je ostvarivanje tih prava praćeno kako materijalnim i procesnim ograničenjima tako i drugim preprekama koje u realnom životu nerijetko imaju za posljedicu	EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.

		nemogućnost supstancijalnog ostvarivanja deklarativnih prava za one žrtve koje su uopće obuhvaćene pravnom normom, a nisu sve. U tom smislu važno je podsjetiti i na preporuke Odbora ministara Vijeća Europe (R(85)11, R(87)21, R(97)13 i R (2006)8 inzistiraju na potrebi uvažavanja potreba žrtve i pružanja adekvatnih informacija, zaštite i podrške, a kojima je posebno naglašena obaveza upoznavanja žrtve sa pravnim i administrativnim mehanizmima za naknadom štete, pri čemu počinitelji kaznenih djela moraju, što je moguće prije, nadoknaditi štetu prouzrokovanu žrtvi, a u slučaju da se od počinitelja ne može dobiti naknada štete, odgovornost je države da osigura financijsko obeštećenje. Državama se sugerira da ustanove sheme obeštećenja za žrtve kaznenih djela učinjenih na njihovoj teritoriju neovisno od nacionalnosti žrtve. Naknada štete treba biti isplaćena bez nepotrebnog odlaganja, u pravičnom i odgovarajućem iznosu. Ova kompenzacija treba biti osigurana za tretman i rehabilitaciju uslijed pretrpljenih fizičkih i psihičkih povreda. Preporuka sugerira da kompenzacija odnosno usluge i mjere predviđene za žrtve namjernih kaznenih djela, ne trebaju zavisit od toga da li je počinitelj kaznenog djela identificiran, uhićen, gonjen ili osuđen. Pitanje kompenzacije u građanskom, odnosno kaznenom postupku neraskidivo je povezano sa rizikom od sekundarne viktimizacije i za žrtve predstavlja zastrašujuće iskustvo koje može trajati jako dugo. Uz to, dokazivanje štete podnošenjem dokaza o prošloj i tekućoj viktimizaciji, kao i naziv i definicije nekih kategorija štete, kao što je "gubitak dostojanstva", mogu retraumatizirati žrtvu. Posljedice izostanka učinkovitog pravnog sredstva za ostvarivanje jednog od temeljnih prava žrtvi kaznenih djela, koja se ogledaju primarno kroz stjecanje statusa, kao nužnog preduvjeta naknade štete radi pretrpljene teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja, dobro ilustrira iskustvo žena koje su preživjele seksualno nasilje u ratu. Naime, za razliku od većeg broja zakona koji su doneseni neposredno po prestanku rata, a kojima su regulirani brojni statusi HRVI (porezne i druge olakšice, privilegije i favoriziranje u vidu ostvarivanja u prvom redu trajnih materijalnih prava putem visokih vojnih mirovina radno sposobnim muškarcima, stambeno zbrinjavanje zajedno sa ostalim članovima obitelji darovanjem nekretnine ili kupoprodajom nekretnine po ekstremno niskim cijenama koje ne odgovaraju tržišnoj vrijednosti, a iz čijeg stjecanja prava vlasništva su žene temeljem bračnog statusa, eksplicitno isključene [„Imovina stečena na temelju statusa ratnog vojnog invalida Domovinskog rata, ne može se smatrati imovinom stečenom u braku i kao takva ne može predstavljati bračnu	

		stečevinu stranka“. – Odluka Vrhovnog suda RH, br. Rev 1365/2008-2, od 10. veljače 2010.]; za razliku od toga, Zakon o pravima žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu NN 64/15 donesen je s odmakom od 20 godina nakon preživljenog ratnog zločina protiv žena i s obzirom na vrijeme donošenja njegovi učinci (uključujući kompenzaciju žrtava) su u osnovi reducirani na relativno mali broj žrtava (one žene koje su žive i koje ispunjavaju restriktivne zakonske uvjete). U dvije godine primjene Zakona, Ministarstvo branitelja je zaprimio 185 zahtjeva što okvirno predstavlja 7-8% procijenjenog broja žena koje su preživjele seksualno nasilje u ratu [http://www.hr.undp.org/content/dam/croatia/docs/Research%20and%20publications/socialinclusion/UNDP-HR-ISTRA%C5%BDIVANJE-SOS-2014.pdf].Iz navedenih razloga, smatramo da je preuzimanje odgovornosti za prihvatom konvencijskih odredbi u punom opsegu, bez rezervi nužan i realno provediv postupak u praksi. Stoga predlažemo povlačenje rezerve koju je RH u skladu s člankom 78. stavkom. 2. Konvencije stavila na primjenu odredbe navedene u članku 30. stavku 2. Konvencije na način da se se briše članak 3. Nacrta prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.	
6.	**Ana Delić**	Protiv!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.

7.	**Hrvoje Juzbašić**	Protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije zbog pokušaja uvođenja rodne ideologije u zakonodavni okvir RH, tj. zbog nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora, uvođenja u službenu upotrebu termina "rod" umjesto termina "spol", nametanje koncepta "roda" u obrazovanju i zbog kršenja ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda".	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao

			primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te

			djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti

			primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br.

			92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji

			inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
8.	**Vlatka Železnjak**	Premda smatram da je unapređivanje sprečavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji nužno i trajno potrebno jer predstavlja željeni društveni napredak, molim mjerodavne i odgovorne da s velikom pozornošću i kritičnošću sagledaju i uvaže sve implikacije i posljedice koje navode brojni iznositelji realnih kritika Istanbulske konvencije i rodne ideologije sadržane u njoj, te u skladu s tim ne ratificiraju Konvenciju u tom obliku.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
9.	**Petar Marija Radelj**	Očitovanje u javnu raspravu o potvrđivanju Istanbulske konvencije - Protiv nasilja nad naravi, ženom i obitelji 1. Ozbiljni nedostatci radnoga materijala za raspravu. Ne postoje postupkovne pretpostavke za valjani zakonodavan postupak na temelju Prijedloga zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulske konvencije, 210. ugovora Vijeća Europe) koji je Ministarstvo demografije dalo u javnu raspravu od 3. srpnja do 3. kolovoza 2017. Naime, na početku dokumenta koji je predmet internetskoga savjetovanja nositelj izrade propisa ističe kako je ustavna osnova za donošenje zakona članak 140. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske prema obrojčenju iz pročišćenoga teksta u Narodnim novinama, br. 85/10, tj. članak 133. stavak 1. Ustava prema izvornom obrojčenju i pročišćenom tekstu koji je objavio Ustavni sud. U svakom slučaju ustavna odredba koju je nositelj izrade propisa naveo kao mjerodavnu glasi: „Hrvatski sabor potvrđuje [1.] međunarodne ugovore koji traže donošenje ili izmjenu zakona, [2.] međunarodne ugovore vojne i političke naravi i [3.]	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Vezano uz primjedbu/komentar o ustavnoj osnovi za donošenje zakona, odnosno članak 140. Ustava Republike Hrvatske ističemo da se, prema uobičajenoj praksi u izradi i donošenju zakona, u okviru dijela Zakona pod nazivom „Ustavna osnova“ ne definira kategorija međunarodnog ugovora koji se prenosi u pravni poredak Republike Hrvatske već se samo poziva na određeni članak Ustava Republike Hrvatske. Primjeri zakona o potvrđivanju međunarodnih ugovora postupni su na web stranici Hrvatskog sabora, www.sabor.hr. Nadalje, vezano uz dio komentara o sadržaju zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora, odnosno o djelovima predmetnog zakona propisanim čl. 16

		međunarodne ugovore koji financijski obvezuju Republiku Hrvatsku.“ Nositelj izrade propisa nigdje nije naveo u koju od tri navedene kategorije pripada Istanbulska konvencija. Stoga ocjena postojećega stanja, osnovna pitanja koja se trebaju urediti predloženim zakonom kao i jasne posljedice koje će donošenjem zakona proisteći, nigdje nisu navedene. Prema tome javna rasprava nema elemente potpune, točne i pravodobne informacije javnosti. Njome se jednostavno prešućuju bitni sadržaji i posljedice. Dosljedno, ne postoje uvjeti za vođenje suvisle rasprave. To potvrđuju i komentari pristigli u javnu raspravu koja se pretvorila u sučeljavanje uvjerenja, a ne argumenata. Jednostavno, dokument koji je dan u javnu raspravu nema odgovore na ključna pitanja, ne potiče društveni dijalog ni preklapajuće suglasje. Stoga javnu raspravu treba ponoviti na temelju valjane, zakonite, iskrene i iscrpne radne podloge. 2. Sabor ne može potvrditi Istanbulsku konvenciju kao ugovor koji traži promjenu zakonodavstva. Ako bi Istanbulska konvencija služila kao poluga za promjenu internoga zakonodavstva, valja reći da je njezino potvrđivanje ustavnopravno nemoguće i neprihvatljivo bez prethodnoga očitovanja Ustavnoga suda o tom je li sadržaj te konvencije sukladan s Ustavom. Ustavni sud, kao što je poznato, nema ovlast ocjenjivati suglasnost s Ustavom međunarodnih ugovora nakon što su potvrđeni i stupe na snagu, pa je jedini način da ocijeni njihovu sukladnost s hrvatskim ustavnopravnim poretkom da se o tom očituje prethodno, prije potvrđivanja međunarodnoga ugovora, kako bi zakonodavac znao da je njegovo donošenje u skladu s Ustavom. U suprotnom bi potvrdi takva međunarodnoga ugovora trebalo pristupiti kao prethodnom postupku za promjenu Ustava. Naime, Istanbulska konvencija u pravni poredak unosi pojam „roda“ i člankom 3. točkom c) određuje ga – u netočnom prijevodu s engleskoga – kao „društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce“. Time Istanbulska konvencija niječe naravni, biološki, genetički, citogenetički, ustavni i tradicionalni binarni pojam spola, prema kojem ljudsko biće može biti muško ili žensko, muškarac ili žena, i prema kojem je ta razlika zadana, određena, nepromjenjiva, znanstveno provjerljiva i od časa stjecanja pravne osobnosti lako utvrdiva iz krvne pretrage, postojanjem ili nepostojanjem Y-kromosoma u profilu deoksiribonukleinske kiseline svakoga čovjeka; neovisna o kasnijim društveno oblikovanim ulogama, ponašanjima, djelovanjima i atributima koje neko društvo smatra prikladnim za pripadnike	Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, br. 28/96) ističemo da Nacrt prijedloga Zakona koji je upućen na javnu raspravu sadrži sve bitne elemente navedene u čl. 16. st. 2. točke 1.-5., a ostali djelovi, odnosno mišljenja nadležnih tijela, prikupljaju se u daljnjem tijeku postupka izrade Zakona. Navedeno se odnosi na iznose financijskih sredstava koje utvrđuje svako državno tijelo nadležno za provođenje odredaba Konvencije, sukladno svom djelokrugu rada i nadležnostima, a suglasnost na predložena financijska sredstva daje nadležno Ministarstvo financija. Vezano uz dio komentara o uvođenju termina „roda“ u hrvatsko zakonodavstvo želimo istaknuti da se definicija spola odnosi na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na

		pojedinoga spola. Na to treba reći da „rod“ nije ustavna kategorija, ni vrjednota ustavnoga poretka, ni temelj za tumačenje Ustava, sukladno članku 3. Ustava. Zagovornici potvrđivanja Istanbulske konvencije u Hrvatskom saboru prešućuju da traže njezinu potvrdu kako bi mogli tražiti usklađivanje Ustava s tom konvencijom. Naime, po naravi stvari Ustav je iznad svake konvencije; on je akt i organizam koji uspostavlja državu, naciju i pravni poredak i u tom je smislu neprihvatljivo i neprimjereno podmetati Istanbulsku konvenciju kao oblik ideologizacije društva, nastavka podjela u njemu, nametanja dženderizma i sekularizma. Pojam „roda“ ne pripada u temeljna ljudska prava i slobode, jer njih odredba članka 14. stavka 1. Ustava poimenično utvrđuje i priznaje svakomu u Republici Hrvatskoj neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi i društvenom položaju. Pojam „roda“ tu nije uvršten. Stoga se pojam „roda“ ne može legalno ni legitimno uvući u pravni poredak, da bi ga se predstavljalo ili nametalo kao temeljnu vrjednotu ili ljudsko pravo. Isto tako, pojam „roda“ ne pripada u zaštićene odlike osoba s obzirom na koje se člankom 17. stavkom 2. Ustava ne dopušta nejednakost. Te su osobine u Ustavu taksativno i zaokruženo navedene: rasa, boja kože, spol, jezik, vjera, nacionalno ili socijalno podrijetlo. Taj je popis zatvoren. Zagovornici potvrde Istanbulske konvencije ne mogu pomoću nje napraviti ustavni prevrat, podmetati ili nametati kao da je pojam „roda“ konstitucionaliziran. Konačno, pojam „roda“ ne može se svrstati pod ustavno jamstvo štovanja i zaštite osobnoga života, dostojanstva, ugleda i časti iz članka 35. Ustava, zato jer ustavotvorac nije prihvatio njegovo postojanje, doseg i pseudoznanstvene teorije kojima se taj konstrukt danas nameće. Iz navedenoga je očito da Hrvatski sabor ne može potvrditi Istanbulsku konvenciju kao međunarodni ugovor koji traži donošenje ili izmjenu zakona, jer bi Istanbulska konvencija tražila promjenu samoga Ustava. Njezina ratifikacija bila bi in fraudem legis. Ako je svrha Istanbulske konvencije zaštita žena od nasilja i zaštita od kućnoga nasilja, nije jasno koji bi se zakoni u domaćem pravu nakon te potvrde trebali mijenjati, kad je ta materija već razrađena kaznenim, prekršajnim i obiteljskim pravom. Iz materijala ponuđena u javnu raspravu ne vidi se zbog čega bi potvrda Istanbulske konvencije bila potrebna hrvatskomu pravnomu poretku, pokraj odredaba Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (Narodne novine, broj 137/09, 14/10 i 60/10), Prekršajnoga zakona (Narodne novine, broj 107/07, 39/13, 157/13, 110/15 i 70/17: članci 35/2, 45/7, 109.c/1/2, 130/3, 134/1/3, 135/1, 184/4)	hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna

		i Kaznenoga zakona (Narodne novine, broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15: članak 74. udaljenje iz zajedničkoga kućanstva, čl. 179.a nasilje u obitelji i drugih) 3. Sabor ne može potvrditi Istanbulsku konvenciju kao ugovor vojne i političke naravi. Nositelj izrade zakona za potvrdu Istanbulske konvencije je Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike, a ne Ministarstvo obrane ili Ministarstvo vanjskih ili europskih poslova. Da se Istanbulska konvencija smatra međunarodnim ugovorom vojne ili političke naravi, ta bi središnja tijela državne vlasti stajala iza inicijative i internetskoga savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. A ne stoje. Sabor ne smije ratificirati Istanbulsku konvenciju po toj osnovi, jer po svojoj naravi ona bjelodano nije međunarodni ugovor vojne naravi. Ne smije je potvrditi na tom temelju, jer po svojem sadržaju Istanbulska konvencija nije politički, nego kvazi pravni akt. Ona se jednostavno ne tiče međunarodnih političkih i vojnih odnosa. Stoga je krajnje neozbiljna i za žrtve nasilja uvrjedljiva i ponižavajuća lapidarna tvrdnja nositelja izrade propisa: „Ovim Zakonom potvrđuje se Konvencija čime se šalje čvrsta politička poruka o predanosti RH borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja te stvara sinergija između djelovanja svih dionika čije aktivnosti su usmjerene ka borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja“ (odlomak: „Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći“). Žrtvama nasilja nad ženama i žrtvama kućnoga nasilja ne treba „čvrsta politička poruka“, nego konkretno djelovanje da se spriječe i suzbiju pojave nasilja. Potvrdom Istanbulske konvencije ne će ojačati ni rad centara za socijalnu skrb, ni obiteljskih centara, ni policije, ni državnoga odvjetništva ni sudstva u prilog sprječavanja i suzbijanja nasilja i zaštite i zadovoljštine žrtava nasilja. Žrtvama nasilja i nasilnicima ne koristi nikakva „politička poruka“ ni „sinergija između djelovanja“, nego poučenost, mar i predanost službenika i dužnosnika kojima je posao iskorjenjivanje nasilja i liječenje njegovih posljedica. Po svojoj naravi konvencija je višestran međunarodni ugovor i kao takav mora biti pravno sredstvo (instrument, alat), a ne deklaracija ili rezolucija. Navedena rečenica potvrđuje da nositelj izrade propisa to nije shvatio, jer potvrdu Istanbulske konvencije doživljava kao „slanje čvrste političke poruke“ i „stvaranje sinergije između djelovanja svih dionika“. To je suprotno srži potvrđivanja bilo koje konvencije. Svrha potvrde međunarodnoga ugovora jest njegovo stupanje na snagu i susljedna primjena, postupanje po njegovim odredbama i izgradnja vladavine prava u kojoj takav ugovor zauzima	jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila

		mjesto iznad svih domaćih zakona, a ne „slanje političke poruke“ ni „stvaranje sinergije između djelovanja svih dionika“. Zagovornici potvrde Istanbulske konvencije ovim su razotkrili svoje nepravne, nelegalne, nelegitimne ciljeve. Potvrđuju da su njihovi ciljevi u biti politički i ideološki, a ne državnički, pravni, socijalni ili viktimološki osjetljivi. Izostankom konkretnoga zakonskoga okvira koji bi trebao biti plod potvrde međunarodnoga ugovora potvrđuje se da ta konvencija u hrvatskom pravnom poretku nije potrebna, jer je unutarnjim zakonodavstvom već uređena materija zaštite od nasilja nad ženama i od kućnoga nasilja. 4. Sabor ne može potvrditi Istanbulsku konvenciju kao ugovor koji financijski obvezuje Republiku Hrvatsku Na temelju radnoga materijala i očitovanja zainteresirane javnosti Hrvatski sabor ne može potvrditi Istanbulsku konvenciju, jer članak 191. stavak 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13) obvezuje da prijedlog zakona obuhvaća podatke o financijskim sredstvima potrebnim za provođenje zakona i o načinu osiguranja tih sredstava te druge okolnosti od važnosti za pitanja koja se uređuju zakonom, a u tekstu danu na javnu raspravu toga nema. Namjesto toga, pod naslovom „Ocjena i izvori potrebnih sredstava za provođenje zakona“ nositelj izrade prijedloga zakona ne spominje ni jednu potrebnu kunu troška, nego zamagljuje činjenice ovim riječima: „Za provedbu ovoga Zakona u razdoblju do 2020. godine osiguravaju se financijska sredstva u Državnom proračunu RH na pozicijama središnjih tijela državne uprave nadležnim za poslove zaštite djece, obitelji, pravosuđa, unutarnjih poslova, obrazovanja i zdravstva te državnim tijelima nadležnim za obavljanje poslova u vezi s ostvarivanjem ravnopravnosti spolova i zaštitu ljudskih prava, sukladno njihovom postojećem djelokrugu rada i nadležnostima.“ Ako je riječ o „postojećem djelokrugu rada i nadležnostima“, onda potvrda Istanbulske konvencije nije potrebna, opravdana ni svrhovita. Budući da je u javnoj raspravi prešućeno da je riječ o međunarodnom ugovoru koji financijski obvezuje Republiku Hrvatsku, nije primjenjiv ni taj dio ustavne odredbe zbog koje bi Hrvatski sabor trebao ili mogao potvrditi međunarodni ugovor o kojem je riječ. 5. Nesvrhovitost pravnih instituta za proklamirani cilj Istanbulska konvencija uspostavlja institute: „rodne perspektive“, „rodni identitet“, „rodno osjetljive politike“, „rodno osjetljive smjernice“, „rodno osjetljivi postupci“, „rodno	međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog

		osjetljivo tumačenje“, „rodno utemeljeno nasilje“ i „rodno uvjetovana diskriminacija“, koji su posve strani hrvatskomu ustavnopravnomu poretku i hrvatskoj tradiciji. Oni ne mogu biti u pomoći u sprječavanju nasilja nad ženama, kućnoga nasilja i suzbijanju tih nasilja. 6. Nejasna uloga Ministarstva demografije, obitelji, mladih i socijalne politike Prva je svrha Istanbulske konvencije, kako stoji u njezinu naslovu: sprječavanje nasilja nad ženama (preventing… violence against women; la prévention… contre la violence à l’égard des femmes), a Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike nije središnje tijelo državne uprave koje bi trebalo protežirati sprječavanja nasilja samo nad ženama, nego podjednako i nad muškarcima. Po logici stvari i zakonskim odredbama borba protiv nasilja u djelokrugu je Ministarstva unutarnjih poslova, njegovo sankcioniranje i slanje poruka o društvenoj neprihvatljivosti u djelokrugu je Ministarstva pravosuđa i sudbene vlasti, a liječenje žrtava u djelokrugu je sustava kojim ravna Ministarstvo zdravstva. Druga je svrha Istanbulske konvencije, kako stoji u njezinu naslovu: sprječavanje kućnoga nasilja (preventing… domestic violence; la prévention… contre… la violence domestique), a Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike nije središnje tijelo državne uprave koje bi se trebalo baviti unutarnjim poslovima po nečijim kućama, nego promicati demografsku, obiteljsku, odgojnu i socijalnu politiku. Treća je svrha Istanbulske konvencije, kako stoji u njezinu naslovu: suzbijanje ili borba protiv nasilja nad ženama i kućnoga nasilja (combating violence against women and domestic violence; la lutte contre la violence à l’égard des femmes et la violence domestique). Borbeno djelovanje po naravi stvari pripada sustavu sile, represije (policija, vojska, sudstvo), gdje se primjenjuje argument snage ili sile. Nasuprot tomu, plemenita zadaća Ministarstva demografije, obitelji, mladih i socijalne politike trebala bi biti promicanje snage ili sile argumenata za opstanak, ostanak i razvoj hrvatskoga pučanstva, naroda, od obitelji kao temeljne prokreacijske društvene jedinice društva i životne zajednice muškarca, žene i ljudskoga potomstva, preko poticanja mladih i mjera uspostave i unaprjeđenja socijalne države. Stoga nije moguće razaznati valjanu ulogu Ministarstva demografije, obitelji, mladih i socijalne politike kao nositelja izrade zakona kojemu je svrha prevencija i suzbijanje nasilja, a koji nije u službi demografije ni obitelji.	partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14).Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.

		7. Čim se zapravo bavi Ministarstvo demografije i obitelji? Kraj tolikoga iseljavanja živućega hrvatskoga stanovništva, kraj tolikoga izumiranja mnogih hrvatskih krajeva, kraj tolikih poteškoća koje suvremeni način život nameće održanju obitelji na okupu, kraj tolikih egzistencijalnih problema mladeži i kraj neuspostavljene učinkovite socijalne politike, postavlja se pitanje čemu služi i čim se zapravo bavi Ministarstvo demografije i obitelji: nametanjem rodne ideologije!?! Dobna i demografska slika zemlje je katastrofalna, obiteljske prilike vape za pomoći, a ministarstvu kojemu bi to bio posao, predlaže zakon koji je depopulacijski i vrlo prijeporaqn u smislu nacionalne i političke sigurnosti. Promicanje rodne ideologije vodi izumiranju naroda i namjernomu slabljenju nacionalnih interesa. Vrijedi podsjetiti da to Ministarstvo nije uspostavljeno ni osnovano iz početka u jesen 2016., kad je registrirano, nego je središnje tijelo državne uprave, koje se u prvoj polovini ovoga desetljeća dokazalo svojom protuobiteljskom politikom, preimenovano u: „Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku“. To i takvo službeno ime pokazatelj je da s tim ministarstvom od početka stvari nisu na svojem mjestu. U otvorenom pismu od 3. siječnja 2012. tadašnjemu predsjedniku Vlade tadašnja ravnateljica Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje istaknula je: „S obzirom na to da je model imenovanja ministarstava Ministarstvo + djelatnost kojom se ono bavi označena imenicom u genitivu dosljedno proveden u imenima svih hrvatskih ministarstava (npr. Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo financija, Ministarstvo pravosuđa) i da je taj sustav potvrđen već dulje vrijeme te da nije u suprotnosti ni s jednim od pravila hrvatske standardnojezične sintakse, smatramo da ga ne treba mijenjati. Ne treba ga nikako mijenjati ni zbog toga što je u imenima nekih drugih institucija (instituta, zavoda i sl.) i njihovih dijelova (odjela, katedra i sl.) u kojima se uglavnom ističe predmet njihova bavljenja, uobičajena uporaba prijedloga za“ (izvor) Od sadašnjih 20 ministarstava njih 19 ima ime u genitivu, samo ovo ima u akuzativu. Takvo je imenovanje suprotno ustaljenoj hrvatskoj predaji i nesukladno članku 12. stavku 1. Ustava, jer nije dio hrvatskoga standardnoga jezika. Sveza u akuzativu („za…“) u ovom je slučaju nepotrebna, neustaljena i nejasna. Prijedlog „za“ s izrazom u akuzativu označava svrhu ili usmjerenost, kao da je ministarstvo naknadnom namjenom određeno demografiji, obitelji, mladima i socijalnoj politici (kao: priča za laku noć, roba za otpis, koš za smeće), a ne da je poslužitelj (što izvorno znači ministrare, služiti) sustava ili cjeline koju opslužuje, prati i podupire. Od 20 ministarstava, njih 12 kao svoj	Dio komentara o nazivu, ustrojstvu, djelokrugu rada i nadležnostima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku nije predmet razmatranja ovog Nacrta zakona. Vezano uz dio komentara o usklađenosti hrvatskog prijevoda Konvencije i izvornika na engleskom jeziku ističemo da je Republika Hrvatska predmetnu Konvenciju potpisala dana 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.

		djelokrug ima po jednu imenicu u genitivu, njih pet po dvije imenica, dva po tri, a ovo jedino ima čak četiri: demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Taj i takav broj riječi u nazivu nepotreban je, neopravdan i pokazatelj je svaštarenja. Ministarstvo treba imati što kraći naziv kao identifikaciju. Poželjno je da to bude samo jedna jedina riječ. Ključna riječ koja objedinjuje socijalnu politiku, mlade i demografiju jest obitelj. Obitelj je poluga demografskoga napretka, institucija koja najbolje provodi socijalnu politiku i koja se najbolje skrbi o mladeži. Svaki segment kojim se poneko ministarstvo bavi ne mora biti naznačeno u njegovu imenu. Primjerice, odgoj, dječji vrtići, šumarstvo ili vodno gospodarstvo predmet su skrbi pojedinih središnjih tijela državne uprave, ali nisu naznačeni u njihovim imena. Nezahvalno je i nekorektno navoditi u imenu „socijalnu politiku“ ne razlikujući je od „socijalne skrbi“. Stoga se čini najprikladnije, najpamtljivije i najjednostavnije nazvati ga Ministarstvom obitelji. No, prije toga bi valjalo osigurati da će ono i djelovati u korist obitelji. Predloženom potvrde Istanbulske konvencije to ne čini. 8. Kršenje odredaba Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora Dosadašnji postupak radi potvrđivanja Istanbulske konvencije sadržava teška kršenja članka 16., 18. i 19. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96). Povrjeda članka 18. toga zakona očituje se u opisanoj neodređenosti ustavne osnove, zašto bi zapravo Hrvatski sabor trebao potvrditi predloženi međunarodni ugovor. Povrjeda članka 16. stavka 2. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora pokazuje se u činjenici da u javnoj raspravi javnost ostala prikraćena za većinu obvezatnih elemenata prijedloga za potvrđivanje međunarodnoga ugovora. Nositelj izrade propisa morao je upotpuniti i osigurati da, sukladno prisilnopravnoj zakonskoj odredbi: „Prijedlog za potvrđivanje međunarodnoga ugovora sadržava: [1.] ustavnu osnovu, [2.] ocjenu stanja i cilj koji se donošenjem akta želi postići, [3.] osnovna pitanja koja se predlažu urediti aktom, [4.] ocjenu sredstava potrebnih za provođenje akta, [5.] akt o potvrđivanju s obrazloženjem, uključujući tekst međunarodnog ugovora na hrvatskom jeziku i na jednom od jezika izvornika ako to nije hrvatski, [6.] obrazloženje ako se predlaže donošenje akta po hitnom postupku, [7.] mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske, [8.] mišljenje Ministarstva financija, [9.] mišljenje Ministarstva pravosuđa, [10.] druga mišljenja prema ocjeni predlagatelja.“ Pod „drugim mišljenjima“ držim nužnim drugo mišljenje o	

		prijevodu međunarodnoga ugovora, jer predloženi tekst na hrvatskom u nizu važnih detalja ne odgovara ni engleskom ni francuskom izvorniku Istanbulske konvencije. Napominjem i da je jedini ovlašteni provoditelj javne rasprave o potvrđivanju međunarodnih ugovora, sukladno članku 16. stavku 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, a ne Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike. Navedena odredba, naime, propisuje: „Postupak za potvrđivanje međunarodnog ugovora pokreće Vlada Republike Hrvatske na poticaj Ministarstva vanjskih poslova.“ 9. Zaključci Predlažem da Vlada osnuje radnu skupinu koja će, • u duhu prestanka razdiranja nacionalnoga korpusa i društva prijepornih temama i ideologijskim svađama, • uvažavajući široki interes za ovom temom i njezinu složenost, • nastojeći oko politike nacionalnoga zajedništva i pomirenja, • poštujući hrvatske vrjednote i tradiciju, a) vrjednovati javnu raspravu održanu od 3. srpnja do 3. kolovoza 2017. b) postupiti sukladno Ustavu, Ustavnomu zakonu o Ustavnom sudu, Bečkoj konvenciji o pravu međunarodnih ugovora, Zakonu o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, Poslovniku Vlade RH i Poslovniku Hrvatskoga sabora, poštujući odredbe Jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila, Zakona o pravu na pristup informacijama i Zakona o procjeni učinaka propisa, c) osobito razmotriti mogućnost stavljanja i priopćavanja pridržaja (rezervi), sukladno člancima 19.–23. Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 16/93), članku 2. točki 14. i članku 17. podstavku a) Zakonu o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora i odredbama same Istanbulske konvencije koja to člankom 78. stavcima 2. i 3. dopušta u odnosu na odredbe članka 30. stavka 2., -članaka 33. i 34., članka 44. stavka 1.e, 3. i 4., članka 55. stavka 1. u pogledu članka 35., članka 58. u pogledu članaka 37., 38. i 39. te članka 59., kao što je to već učinila Poljska, ali i: Andora, Austrija, Belgija, Cipar, Češka, Danska, Finska, Francuska, Gruzija, Latvija, Litva, Malta, Monako, Nizozemska, Norveška, Njemačka, Rumunjska, Srbija, Slovenija, Španjolska i Švedska (http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/210/declarations?p_auth=LitGFHmF). U slučaju izostanka potrebnoga suglasja, odluku o potvrdi Istanbulske konvencije, zbog njezinih širokih implikacija, treba prepustiti državnom referendumu. U Zagrebu, 3. kolovoza 2017. Petar Marija Radelj http://www.vjeraidjela.com/protiv-nasilja-nad-naravi-zenom-i-obitelji/	

10.	**Suzana Đipalo**	Poštovani, protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije iz sljedećih razloga: - Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi. - Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. - Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? - U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). - Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. - Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. S poštovanjem.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao

			primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te

			djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti

			primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog

			partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim

			ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
11.	**Lezbijska grupa Kontra**	Lezbijska grupa Kontra pozdravlja ratifikaciju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Tražimo da se briše članak 3. Nacrta prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, odnosno rezerva koja se tiče odredbe o odgovornosti države za naknadu štete žrtvama koje su pretrpjele teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja u mjeri u kojoj ta šteta nije pokrivena iz drugih izvora. Pravo na naknadu štete tj. kompenzaciju od strane države i pravo na korištenje pravnih mehanizama jedno je od najznačajnijih prava žrtve kaznenog djela koje predstavlja cjelokupan koncept plaćanja naknade žrtvi, bez obzira na izvor plaćanja ili mehanizme koji se koriste ili tipove gubitaka koje treba nadoknaditi, a koji mogu biti imovinski (financijski ili novčani gubitci, medicinski, bolnički i pogrebni troškovi, gubitak budućih zarada i povlastica vezanih za zaposlene, neisplaćene plaće,kao i troškovi za štetu nanesenu imovini) i/ili neimovinski (svaki drugi nenovčani gubitak uključujući duševnu patnju, bol, neugodnosti, gubitak životne radosti, gubitak društvenog života, gubitak partnera ili partnerice itd.). Temeljna svrha tog prava je brza i efikasna reparacija posljedica nasilja koje su žrtve preživjele kao i obeštećenje posredne žrtve u slučaju da je smrt posljedica nasilja neposredne žrtve. Također tražimo hitno usklađivanje svih prijedloga zakona i nacionalnih politika koji se tiču nasilja nad ženama, prije svega Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji sa odredbama ove Konvencije.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o

			broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
12.	**Danijela Skender**	Protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije zbog uvodjenja termina "rod" tj. rodne teorije. Rodna teorija je skovani ljudski koncept koji nema veze sa znanošću, protuprirodna je, ide protiv biologije, genetike, protiv naravi uvjetovane spolom te posljedično osigurava stvaranje novih psihičkih poremećaja, devijantnih odnosa i vrlo nesretnih ljudi. Osobito ovu teoriju držim opasnom za djecu koja ionako proživljavaju razne psihičke izazove u svom razvoju do potpunog sazrijevanja.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca.

			Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene

			okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput

			prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili

			socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br.

			132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
13.	**Bogomir Buklijaš**	Protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije i vrlo sam zabrinut pokušajem uvođenja rodne ideologije u zakonodavni okvir RH putem Istanbulske konvencije. Posve sam siguran da velika većina građana RH ne dijeli stavove koji se nameću rodnom ideologijom i pozivam nadležno resorno ministarstvo, nadležnu ministricu gospođu Nadu Murganić te predsjednika Vlade RH Andreja Plenkovića da sukladno stavovima velike većine njihovih birača zaustave ratifikacijski postupak Istanbulske konvencije. Razlozi za zaustavljanje ratifikacije Istanbulske konvencije su po mojem uvjerenju sljedeći: 1) Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi. 2) Nametanje neznanstvenog termina “rod” putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta “rod”, koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. 3) Kada se koncept “roda” primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. “zakona o rodnom identitetu”, država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je

		namijenjena samo njima? 4) U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). 5) Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 6) Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. U nadi da će Vlada RH usvojiti stav velike većine hrvatskog društva srdačno Vas pozdravljam.	definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i

			ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru

			bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i

			uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i*

			pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
14.	**Martina Valec-Rebić**	Protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije zbog pokušaja uvođenja rodne ideologije u zakonodavni okvir RH.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama

			koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
15.	**Marija Buklijaš**	Poštovani, protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije i vrlo sam zabrinuta pokusajem uvodenja rodne ideologije u zakonodavni okvir RH putem Istanbulske konvencije. Posve sam sigurna da velika vecina gradana RH ne dijeli stavove koji se namecu rodnom ideologijom i pozivam nadlezno resorno ministarstvo, nadleznu ministricu gospodu Nadu Murganic te predsjednika Vlade RH Andreja Plenkovica da sukladno stavovima velike vecine njihovih biraca zaustave ratifikacijski postupak Istanbulske konvencije. Razlozi za zaustavljanje ratifikacije Istanbulske konvencije su po mojem uvjerenju sljedeci: 1) Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi. 2) Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. 3) Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4) U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). 5) Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema

		promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 6) Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. U nadi da ce Vlada RH usvojiti stav velike vecine hrvatskog drustva srdacno Vas pozdravljam.	standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku

			razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv.

			zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u

			sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su

			pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
16.	**Centar za žene žrtve rata -ROSA**	Centar za žene žrtve rata - ROSA pozdravlja ratifikaciju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji čime Republika Hrvatska preuzima odgovornost da će odredbe Konvencije na odgovarajući način ugraditi u naš pravni sustav tj. obveza je države stranke uskladiti unutrašnje zakonodavstvo s odredbama Konvencije te poduzeti i druge odgovarajuće mjere za njezinu primjenu u RH. Ratifikacija ove Konvencije značit će prijeloman korak naprijed u koji će omogućiti stvaranje legalnog okvira na sveevropskoj razini za zaštitu žena od svih vrsta nasilja, te prevenciju, procesuiranje i eliminiranje nasilja prema ženama i nasilja u obitelji. Naime postojeće zakonodavstvo u RH ne definira nasilje u obitelji kao kršenje ljudskih prava niti kao diskriminaciju žena. Diskriminacija na temelju spola propisana je Zakonom o ravnopravnosti splova u čl. 6., međutim ona ne govori o nasilju, nego	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su

		o drugim oblicima diskriminacije. Smatramo, međutim da nema razloga za stavljanjem rezerve na odredbu koja propisuje odgovornost države za naknadom štete žrtvama koje su pretrpjele teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja u mjeri u kojoj ta šteta nije pokrivena iz drugih izvora. Naime, pravo na naknadu štete tj. kompenzaciju od strane države i pravo na korištenje pravnih mehanizama jedno je od najznačajnijih prava žrtve kaznenog djela koje predstavlja cjelokupan koncept plaćanja naknade žrtvi, bez obzira na izvor plaćanja ili mehanizme koji se koriste ili tipove gubitaka koje treba nadoknaditi, a koji mogu biti imovinski (financijski ili novčani gubitci, medicinski, bolnički i pogrebni troškovi, gubitak budućih zarada i povlastica vezanih za zaposlene, neisplaćene plaće,kao i troškovi za štetu nanesenu imovini) i/ili neimovinski (svaki drugi nenovčani gubitak uključujući duševnu patnju, bol, neugodnosti, gubitak životne radosti, gubitak društvenog života, gubitak partnera ili partnerice itd.). Temeljna svrha tog prava je brza i efikasna reparacija posljedica nasilja koje su žrtve preživjele kao i obeštećenje posredne žrtve u slučaju da je smrt posljedica nasilja neposredne žrtve. Iako pitanje kompenzacije žrtava kaznenih djela uređuje nekoliko značajnih međunarodnih dokumenata (UN Deklaracija osnovnih pravnih principa za žrtve kaznenih djela i zlouporabe moći, Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda, Evropska konvencije o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja, Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i dopunskog Protokola za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, naročito ženama i djecom (Palermo protokol) kao i Konvencija Vijeća Europe o suzbijanju trgovine ljudima) važno je istaknuti da neki međunarodn dokumenti nisu pravno obvezujući po svojoj prirodi (Deklaracija osnovnih pravnih principa za žrtve kaznenih djela i zlouporabe moći), dok neki, poput na primjer Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja koja jest pravno obvezujuća i koju je RH potpisala još 2007., ali kako do danas nije ratificirana ista nije dio unutrašnjeg pravnog poretka RH. Također je važno istaknuti i to da niti jedan od međunarodno pravnih instrumenata koji definiraju pravo žrtava kaznenih djela sa elementima nasilja na kompenzaciju, a kojih je RH stranka, nema u fokusu da je počinjeni zločin usmjeren na ženu zato što je žena ili da nerazmjerno pogađa žene (uključujući djevojčice), točnije premise na kojima su nastali ti međunarodno pravni dokumenti polaze od hipotetske pretpostavke jednakih šansi svih da budu žrtve kaznenih djela čime se zločinu muškog nasilja protiv žena pripisuje neutemeljena neutralnost i time prikriva tko su to	državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.

		nerazmjerno žrtve određenih kaznenih djela, a tko su to nerazmjerno počinitelji određenih kaznenih djela. Navedeno, je najvidljivije na primjeru kaznenih djela protiv spolne slobode, no navedena analogija je prisutna i u drugim područjima materijalnog kaznenog prava. Unatoč tome što je odgovornost države za naknadom štete žrtvama kaznenih djela načelno normirana nacionalnim zakonodavstvom, važno je naglasiti da je ostvarivanje tih prava praćeno kako materijalnim i procesnim ograničenjima tako i drugim preprekama koje u realnom životu nerijetko imaju za posljedicu nemogućnost supstancijalnog ostvarivanja deklarativnih prava za one žrtve koje su uopće obuhvaćene pravnom normom, a nisu sve. U tom smislu važno je podsjetiti i na preporuke Odbora ministara Vijeća Evrope (R(85)11, R(87)21, R(97)13 i R (2006)8 inzistiraju na potrebi uvažavanja potreba žrtve i pružanja adekvatnih informacija, zaštite i podrške, a kojima je posebno naglašena obaveza upoznavanja žrtve sa pravnim i administrativnim mehanizmima za naknadom štete, pri čemu počinitelji kaznenih djela moraju, što je moguće prije, nadoknaditi štetu prouzrokovanu žrtvi, a u slučaju da se od počinitelja ne može dobiti naknada štete, odgovornost je države da osigura financijsko obeštećenje. Državama se sugerira da ustanove sheme obeštećenja za žrtve kaznenih djela učinjenih na njihovoj teritoriju neovisno od nacionalnosti žrtve. Naknada štete treba biti isplaćena bez nepotrebnog odlaganja, u pravičnom i odgovarajućem iznosu. Ova kompenzacija treba biti osigurana za tretman i rehabilitaciju uslijed pretrpljenih fizičkih i psihičkih povreda. Preporuka sugerira da kompenzacija odnosno usluge i mjere predviđene za žrtve namjernih kaznenih djela, ne trebaju zavisit od toga da li je počinitelj kaznenog djela identificiran, uhićen, gonjen ili osuđen. Pitanje kompenzacije u građanskom, odnosno kaznenom postupku neraskidivo je povezano sa rizikom od sekundarne viktimizacije i za žrtve predstavlja zastrašujuće iskustvo koje može trajati jako dugo. Uz to, dokazivanje štete podnošenjem dokaza o prošloj i tekućoj viktimizaciji, kao i naziv i definicije nekih kategorija štete, kao što je "gubitak dostojanstva", mogu retraumatizirati žrtvu. Posljedice izostanka učinkovitog pravnog sredstva za ostvarivanje jednog od temeljnih prava žrtvi kaznenih djela, koja se ogledaju primarno kroz stjecanje statusa, kao nužnog preduvjeta naknade štete radi pretrpljene teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja, dobro ilustrira iskustvo žena koje su preživjele seksualno nasilje u ratu. Naime, za razliku od većeg broja zakona koji su doneseni neposredno po prestanku rata, a kojima su regulirani brojni statusi HRVI (porezne i druge olakšice, privilegije i favoriziranje	

		u vidu ostvarivanja u prvom redu trajnih materijalnih prava putem visokih vojnih mirovina radno sposobnim muškarcima, stambeno zbrinjavanje zajedno sa ostalim članovima obitelji darovanjem nekretnine ili kupoprodajom nekretnine po ekstremno niskim cijenama koje ne odgovaraju tržišnoj vrijednosti, a iz čijeg stjecanja prava vlasništva su žene temeljem bračnog statusa, eksplicitno isključene [„Imovina stečena na temelju statusa ratnog vojnog invalida Domovinskog rata, ne može se smatrati imovinom stečenom u braku i kao takva ne može predstavljati bračnu stečevinu stranka“. – Odluka Vrhovnog suda RH, br. Rev 1365/2008-2, od 10. veljače 2010.]; za razliku od toga, Zakon o pravima žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu NN 64/15 donesen je s odmakom od 20 godina nakon preživljenog ratnog zločina protiv žena i s obzirom na vrijeme donošenja njegovi učinci (uključujući kompenzaciju žrtava) su u osnovi reducirani na relativno mali broj žrtava (one žene koje su žive i koje ispunjavaju restriktivne zakonske uvjete). U dvije godine primjene Zakona, Ministarstvo branitelja je zaprimio 185 zahtjeva što okvirno predstavlja 7-8% procijenjenog broja žena koje su preživjele seksualno nasilje u ratu [http://www.hr.undp.org/content/dam/croatia/docs/Research%20and%20publications/socialinclusion/UNDP-HR-ISTRA%C5%BDIVANJE-SOS-2014.pdf] . Smatramo da je preuzimanje odgovornosti za prihvatom konvencijskih odredbi u punom opsegu, bez rezervi nužan i realno provediv postupak u praksi. Stoga predlažemo povlačenje rezerve koju je RH u skladu s člankom 78. stavkom. 2. Konvencije stavila na primjenu odredbe navedene u članku 30. stavku 2. Konvencije na način da se se briše članak 3. Nacrta prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Također tražimo hitno usklađivanje svih prijedloga zakona i nacionalnih politika koji se tiču nasilja nad ženama, prije svega Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji sa odredbama ove Konvencije.	
17.	**Ženska mreža Hrvatske**	Ženska mreža Hrvatske pozdravlja postupak ratifikacije Konvencije VE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji čime RH preuzima odgovornost da će odredbe Konvencije na odgovarajući način ugraditi u naš pravni sustav tj. obveza je države stranke uskladiti unutrašnje zakonodavstvo s odredbama Konvencije te poduzeti i druge odgovarajuće mjere za njezinu primjenu u RH. Smatramo da nema razloga za stavljanjem rezerve na odredbu	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve

		koja propisuje odgovornost države za naknadom štete žrtvama koje su pretrpjele teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja u mjeri u kojoj ta šteta nije pokrivena iz drugih izvora. Naime, pravo na naknadu štete tj. kompenzaciju od strane države i pravo na korištenje pravnih mehanizama jedno je od najznačajnijih prava žrtve kaznenog djela koje predstavlja cjelokupan koncept plaćanja naknade žrtvi, bez obzira na izvor plaćanja ili mehanizme koji se koriste ili tipove gubitaka koje treba nadoknaditi, a koji mogu biti imovinski (financijski ili novčani gubitci, medicinski, bolnički i pogrebni troškovi, gubitak budućih zarada i povlastica vezanih za zaposlene, neisplaćene plaće,kao i troškovi za štetu nanesenu imovini) i/ili neimovinski (svaki drugi nenovčani gubitak uključujući duševnu patnju, bol, neugodnosti, gubitak životne radosti, gubitak društvenog života, gubitak partnera ili partnerice itd.). Temeljna svrha tog prava je brza i efikasna reparacija posljedica nasilja koje su žrtve preživjele kao i obeštećenje posredne žrtve u slučaju da je smrt posljedica nasilja neposredne žrtve. Iako pitanje kompenzacije žrtava kaznenih djela uređuje nekoliko značajnih međunarodnih dokumenata (UN Deklaracija osnovnih pravnih principa za žrtve kaznenih djela i zlouporabe moći, Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda, Europska konvencije o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja, Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i dopunskog Protokola za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, naročito ženama i djecom (Palermo protokol) kao i Konvencija Vijeća Evrope o suzbijanju trgovine ljudima) važno je istaknuti da neki međunarodn dokumenti nisu pravno obvezujući po svojoj prirodi (Deklaracija osnovnih pravnih principa za žrtve kaznenih djela i zlouporabe moći), dok neki, poput primjerice Europske konvencije o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja koja jest pravno obvezujuća i koju je RH potpisala još 2007., ali kako do danas nije ratificirana ista nije dio unutrašnjeg pravnog poretka RH. Također je važno istaknuti i to da niti jedan od međunarodno pravnih instrumenata koji definiraju pravo žrtava kaznenih djela sa elementima nasilja na kompenzaciju, a kojih je RH stranka, nema u fokusu da je počinjeni zločin usmjeren na ženu zato što je žena ili da nerazmjerno pogađa žene (uključujući djevojčice), točnije premise na kojima su nastali ti međunarodno pravni dokumenti polaze od hipotetske pretpostavke jednakih šansi svih da budu žrtve kaznenih djela čime se zločinu muškog nasilja protiv žena pripisuje neutemeljena neutralnost i time prikriva tko su to nerazmjerno žrtve određenih kaznenih djela, a tko su to nerazmjerno počinitelji određenih kaznenih djela. Navedeno, je	uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.

		najvidljivije na primjeru kaznenih djela protiv spolne slobode, no navedena analogija je prisutna i u drugim područjima materijalnog kaznenog prava. Unatoč tome što je odgovornost države za naknadom štete žrtvama kaznenih djela načelno normirana nacionalnim zakonodavstvom, važno je naglasiti da je ostvarivanje tih prava praćeno kako materijalnim i procesnim ograničenjima tako i drugim preprekama koje u realnom životu nerijetko imaju za posljedicu nemogućnost supstancijalnog ostvarivanja deklarativnih prava za one žrtve koje su uopće obuhvaćene pravnom normom, a nisu sve. U tom smislu važno je podsjetiti i na preporuke Odbora ministara Vijeća Europe (R(85)11, R(87)21, R(97)13 i R (2006)8 inzistiraju na potrebi uvažavanja potreba žrtve i pružanja adekvatnih informacija, zaštite i podrške, a kojima je posebno naglašena obaveza upoznavanja žrtve sa pravnim i administrativnim mehanizmima za naknadom štete, pri čemu počinitelji kaznenih djela moraju, što je moguće prije, nadoknaditi štetu prouzrokovanu žrtvi, a u slučaju da se od počinitelja ne može dobiti naknada štete, odgovornost je države da osigura financijsko obeštećenje. Državama se sugerira da ustanove sheme obeštećenja za žrtve kaznenih djela učinjenih na njihovoj teritoriju neovisno od nacionalnosti žrtve. Naknada štete treba biti isplaćena bez nepotrebnog odlaganja, u pravičnom i odgovarajućem iznosu. Ova kompenzacija treba biti osigurana za tretman i rehabilitaciju uslijed pretrpljenih fizičkih i psihičkih povreda. Preporuka sugerira da kompenzacija odnosno usluge i mjere predviđene za žrtve namjernih kaznenih djela, ne trebaju zavisit od toga da li je počinitelj kaznenog djela identificiran, uhićen, gonjen ili osuđen. Pitanje kompenzacije u građanskom, odnosno kaznenom postupku neraskidivo je povezano sa rizikom od sekundarne viktimizacije i za žrtve predstavlja zastrašujuće iskustvo koje može trajati jako dugo. Uz to, dokazivanje štete podnošenjem dokaza o prošloj i tekućoj viktimizaciji, kao i naziv i definicije nekih kategorija štete, kao što je "gubitak dostojanstva", mogu retraumatizirati žrtvu. Posljedice izostanka učinkovitog pravnog sredstva za ostvarivanje jednog od temeljnih prava žrtvi kaznenih djela, koja se ogledaju primarno kroz stjecanje statusa, kao nužnog preduvjeta naknade štete radi pretrpljene teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja, dobro ilustrira iskustvo žena koje su preživjele seksualno nasilje u ratu. Naime, za razliku od većeg broja zakona koji su doneseni neposredno po prestanku rata, a kojima su regulirani brojni statusi HRVI (porezne i druge olakšice, privilegije i favoriziranje u vidu ostvarivanja u prvom redu trajnih materijalnih prava putem visokih vojnih mirovina radno sposobnim	

		muškarcima, stambeno zbrinjavanje zajedno sa ostalim članovima obitelji darovanjem nekretnine ili kupoprodajom nekretnine po ekstremno niskim cijenama koje ne odgovaraju tržišnoj vrijednosti, a iz čijeg stjecanja prava vlasništva su žene temeljem bračnog statusa, eksplicitno isključene [„Imovina stečena na temelju statusa ratnog vojnog invalida Domovinskog rata, ne može se smatrati imovinom stečenom u braku i kao takva ne može predstavljati bračnu stečevinu stranka“. – Odluka Vrhovnog suda RH, br. Rev 1365/2008-2, od 10. veljače 2010.]; za razliku od toga, Zakon o pravima žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu NN 64/15 donesen je s odmakom od 20 godina nakon preživljenog ratnog zločina protiv žena i s obzirom na vrijeme donošenja njegovi učinci (uključujući kompenzaciju žrtava) su u osnovi reducirani na relativno mali broj žrtava (one žene koje su žive i koje ispunjavaju restriktivne zakonske uvjete). U dvije godine primjene Zakona, Ministarstvo branitelja je zaprimio 185 zahtjeva što okvirno predstavlja 7-8% procijenjenog broja žena koje su preživjele seksualno nasilje u ratu [http://www.hr.undp.org/content/dam/croatia/docs/Research%20and%20publications/socialinclusion/UNDP-HR-ISTRA%C5%BDIVANJE-SOS-2014.pdf] . Smatramo da je preuzimanje odgovornosti za prihvatom konvencijskih odredbi u punom opsegu, bez rezervi nužan i realno provediv postupak u praksi. Stoga predlažemo povlačenje rezerve koju je RH u skladu s člankom 78. stavkom. 2. Konvencije stavila na primjenu odredbe navedene u članku 30. stavku 2. Konvencije na način da se se briše članak 3. Nacrta prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Također tražimo hitno usklađivanje svih prijedloga zakona i nacionalnih politika koji se tiču nasilja nad ženama, prije svega Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji sa odredbama ove Konvencije.	
18.	**Rosanda Buklijaš**	Poštovani, protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije iz sljedećih razloga: - Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi. - Nametanje neznanstvenog termina “rod” putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta “rod”, koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. - Kada se koncept “roda” primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU,

		(2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? - U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). - Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. - Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. S poštovanjem.	i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje

			obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar

			već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te

			Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu*

			(Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče

			o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
19.	**Antun Gugić**	Pod krinkom borbe protiv nasilja nad ženama ovom konvencijom u upotrebu se uvodi protuprirodni pojam što će se odraziti na život običnih ljudi. Popločano dobrim namjerama vodi nas se u pakao rodne ideologije koja je usmjerena protiv čovjeka. Neko je ovdje lijepo rekao, postoji muško i žensko, a sve ostalo su devijacije koje ne mogu biti standard i nešto opće prihvaćeno i normalno. S poštovanjem	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki

			koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao

			preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i

			pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o životnom partnerstvu osoba istog spola* (Narodne novine, br. 92/14), *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i*

			privremenoj zaštiti (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
20.	**Krešimir Grgić**	Čovik se rađa ka muško ili žensko, sve ostalo je bolest!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
21.	**Valentin Novak**	Ne slažem se sa dijelom istambulske deklaracije u kojem se spominje "rodna orijentacija" pojedinca, to je izmišljena glupost besposlenih pojedinaca bez uporišta u nauci. Čovjek se rađa kao muško ili žensko, a bolesne devijacije ne mogu biti pravilo. U najmanju ruku, terba im pomoći u lječenju. Jednakopravnost m i ž da, nasije ne.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Zakonom nije moguće mijenjati ili dopunjavati izvorni tekst Konvencije.
22.	**Sanja**	Premda Istanbulska konvencija navodno ima za cilj zaštitu žena od nasilja, u	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

	Štern-Vukotić	svojoj biti sadržava "rodnu ideologiju" čije provođenje u društvu ima iznimno negativne posljedice upravo za žene. Između ostalog, provedba agende "rodne ideologije" negativno utječe na žene u smislu da ih stavlja u neugodnu i opasnu poziciju u prostorima koji bi trebali biti namijenjeni isključivo njima (zahodi, garderobe, skloništa i sl.). Još jedno područje namijenjeno ženama koje je u velikoj opasnosti od utjecaja "rodne ideologije" jest ženski sport. Naime, zadnjih godina, brojni su primjeri muškaraca koji se pod maskom svoje "transrodnosti" natječu u ženskoj konkurenciji te suvereno dominiraju. Rodna ideologija, dakle, kada se provodi u sportu, omogućuje muškarcima da se natječu u ženskim kategorijama jer su izjavili da su žene, što je nepravedno i u konačnici dovodi do obezvrijeđivanja i gašenja ženskog sporta kao takvog.	Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach

			Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i

			muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio

			sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne

			ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim

			ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
23.	**Jadranka Pintar**	Protiv sam dijela Istanbulske konvencije u kojem se ozakonjuje rodna ideologija koja i te kako omogućava nasilje prema ženama i krši njihova prava. Jedan od primjera opasnosti koje donosi ozakonjenje "rodne ideologije" dolazi iz Kanade, točnije – države Ontario. Toronto Sun izvještava kako se Christopher Hambrook u 2012. lažno predstavljao kao "transrodna žena" imenom Jessica kako bi dobio pristup skloništima za žene žrtve nasilja te ih seksualno napastovao. Država Ontario je 2012. donijela tzv. zakon o rodnom identitetu koji omogućuje "transrodnim osobama" – muškarcima koji se izjašnjavaju da su žene korištenje prostorija (zahoda, svlačionica, skloništa i sl.) namijenjenih ženama, i obratno. Američki lanac trgovina odjećom Ross prošle je godine uveo politiku slobodnog izbora garderobe ovisno o "rodnom identitetu" osobe. To znači da osoba može izabrati mušku ili žensku garderobu, ovisno o tome izjašnjava li se kao muško ili žensko. Kako izvješćuje CBS, u svibnju 2016., u trgovini Ross u Mesquiteu (New Mexico, SAD), Lisa Stickles ostala je šokirana te doživjela veliku neugodnost kada je u ženskoj garderobi čula muški glas. Odmah je napustila garderobu te sa situacijom upoznala upravitelja na što je on odgovorio kako se "on [muškarac u garderobi] predstavio danas kao žena" te da "ako se osjeća neugodno s njim u garderobi mora pričekati da on završi". Lisa je odlučila pričekati te je ostala šokirana kada je vidjela kako muškarac u trapericama, majici i s bradom te dubokim glasom izlazi iz ženske garderobe. Dok je u navedenom slučaju iz trgovine Ross posljedica bila velika neugodnost i šok, primjer s mnogo gorim i štetnijim posljedicama za žene dolazi iz konkurentske firme Target koja u svojim dućanima također od 2016. godine dopušta "transrodnim" osobama izbor muških ili ženskih prostorija, ovisno o njihovom "rodnom samoodređenju". Takvu politiku iskoristio je Sean Smith, "transrodna žena", odnosno muškarac koji se predstavljao kao žena imena Shauna Patricia Smith: ulazio je u ženske garderobe i fotografirao žene dok se presvlače, te je uhićen zbog fotografiranja 18-godišnje djevojke u Targetovom dućanu u gradu Idaho Falls, kako izvješćuje New York Times. Nedopustivo je da jedan međunarodni ugovor kojemu bi cilj trebao biti zaštita žena od nasilja, donosi implementaciju političko-ideološkog koncepta "roda", koji, kao što je vidljivo u gornjim primjerima, najviše šteti upravo ženama, a bio bi nametan u javnim politikama i u obrazovnom sustavu (što je kroz zdravstveni odgoj već pokušao učiniti SDP-ov ministar Željko Jovanović). Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.

		žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima?	
24.	**Ivana Ropuš**	Protivim se ratifikaciji "Istanbulske" konvencije - konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Smatram da bi se više postiglo osvještavanjem kroz društvene kampanje i obrazovni sustav, a ne uvođenjem/provođenjem "Istanbulske" konvencije koja između ostalog negira značenje jednog od temeljnih obilježja ljudske osobe - spol. Slažem se sa svim navodima koja je navela udruga "U ime obitelji": 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. 2. Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 3. U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se

			temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost

			prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da

			se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom

			partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja,

			tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
25.	**Damir Ivan Konjevod**	Protiv sam ove konvencije iz sljedećih razloga: Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi, no Istanbulska konvencija donosi odredbe koji bi štetile ženama i društvu u cjelini: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. 2. Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 3. U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima

		raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava.	se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i

			žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko,

			seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se

			pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja*

			medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
26.	**Ivana Šikić**	Protivim se ratifikaciji konvencije jer pod krinkom važnog pitanja sprečavanja nasilja nad ženama i djecom, dovodi u neravnopravan položaj u društvu upravo žene i djecu. Republika Hrvatska već ima niz zakona o ovom pitanju, potrebno ih je dosljednije provoditi. Drugo, čovjek je od začeća određen muškim ili ženskim spolom, svojom genetskim naslijeđem. Muški ili ženski hormoni već u ranom stupnju fetalnog razvoja utječu na razvoj tijela ali i različitih dijelova mozga. To je neosporna znanstvena istina. Nikakva kategorija roda to ne može promijeniti.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama

		Ratifikacije ove konvencije ne samo da je nepotrebna, nego je znanstveno neutemeljena i štetna.	koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
27.	**Karolina Leaković**	Podržavam Prijedlog Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Konvencija Vijeća Europe, kolokvijalno Istanbulska konvencija, ženama u državama koje su je ratificirale jamči visoku razinu promocije ljudskih prava, zaštite od svakog oblika nasilja te unapređenja statusa žena u društvu općenito. Krajnje je vrijeme da se Hrvatska pridruži državama koje su Konvenciju ratificirale i ulažu napore u institucionalnu podršku i promociju prava žena na život bez nasilja, mizoginije, prijetnji, omalovažavanja, diskriminacije, kojoj su žene u Hrvatskoj svakoga dana izložene. Status žena u Hrvatskoj, prijetnje njihovu integritetu, svakodnevna su pojava, a država ne smije nijemo promatrati nasilje i ženomrzaštvo. Institucionalna podrška, legislativni okvir i odgovarajuća financijska sredstva, uz podršku feminističkim nevladinim organizacijama koje ženama pomažu desetljećima, uz obrazovanje, medijsku edukaciju, promociju nenasilja, solidarnost i jednakost - to žene s pravom očekuju od države, a to im Konvencija Vijeća Europe pruža. Ratificirajte je u Hrvatskome saboru što prije! To je prvi korak u uspostavi sveobuhvatnog mehanizma zaštite žena od nasilja u Hrvatskoj. Karolina Leaković, v.d. predsjednice Socijaldemokratskog foruma žena SDP-a Hrvatske	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
28.	**Frano Čirko**	Protiv sam ratifikacije Istanbulske konvencije iz razloga što ista omalovažava i obezvrjeđuje problem nasilja nad ženama i nasilja u obitelji time što preko leđa tog problema suptilno ratificira štetnu i neznanstvenu rodnu ideologiju. Iz teksta konvencije je u potpunosti jasno da je rodna ideologija primarni, a nasilje nad ženama i u obitelji tek sekundarni razlog donošenja Konvencije. Nasilje nad ženama i nasilje u obitelji je ozbiljan problem današnjice i ne smije biti kontaminiran niti jednom ideologijom, pa tako ni rodnom. Sve ostalo je bešćutno iskorištavanje problema nasilja za promociju ove ili one ideologije, što ova	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Republika Hrvatska je Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji potpisala dana 22. siječnja 2013. godine, čime je iskazala interes i pridružila se naporima međunarodne zajednice, poglavito državama članicama Vijeća Europe, kako bi se na ovom području učinili daljnji napori i još odlučnije

		Konvencija nažalost jest. Budimo pozitivan primjer Europi i svijetu, budimo odlučni u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te recimo NE Istanbulskoj konvenciji i NE ideologizaciji problema nasilja.	formulirala odlučnost država u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Ujedno, iskazana je i trajna namjera u cilju poduzimanja mjera usmjerenih promicanju ravnopravnosti i suzbijanja svih oblika diskriminacije i nasilja nad ženama uključujući i nasilje u obitelji. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Politika nulte tolerancije nasilja prema ženama jedna je od pet prioritetnih područja EU politike rodne ravnopravnosti. U „Strateškom planu za rodnu jednakost 2016 – 2019“ Europska komisija navodi da će: „Borba protiv rodno uvjetovanog nasilja te zaštita i podrška žrtava biti prioritet. Iskorjenjivanje nasilja zahtjeva izuzetne napore svih dionika, uključujući države članice, da unaprijede dostupnost, kvalitetu i pouzdanost statističkih podataka, unaprijede svijesti, potaknu promjenu stavova, sprječavaju nasilje, te osiguraju bolju podršku žrtvama i njihov pristup pravdi kao da i u potpunosti prenesu i provedu relevantno EU zakonodavstvo.“ Kao prvi među ključnim koracima pri ostvarivanju

			tog cilja Europska komisija ističe „Pristupanje Europske unije Konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) u opsegu EU nadležnosti i uzimajući u obzir pravni učinak pristupanja; potonju provedbu njenih odredbi i nastavak poticanja država članica u napretku ratifikacije“.
29.	**Mara Mušterić**	Poštovani, protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije iz sljedećih razloga: - Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi. - Nametanje neznanstvenog termina “rod” putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta “rod”, koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. - Kada se koncept “roda” primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. “zakona o rodnom identitetu”, država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? - U službenu uporabu se uvodi termin “rod” umjesto termina “spol” (npr. “ravnopravnost spolova” bi postala “ravnopravnost rodova” / “rodna ravnopravnost”). - Nametanje koncepta “roda” u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. - Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept “roda”. Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept “roda” bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima,	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za

		medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. S poštovanjem.	ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je

			konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje

			putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja,

			bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani

			u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
30.	**Petra Lovasić**	Podržavam ratifikaciju Istanbulske konvencije jer: - su pretežna većina žrtava žene, - su počinitelji većine nasilja muškarci, - je nasilje nad ženama strukturalno nasilje – to je nasilje koje ima za cilj (p)održati mušku moć i kontrolu; ovo su, nažalost, činjenice. Konvencija se temelji na razumijevanju da je nasilje nad ženama oblik rodno uvjetovanog nasilja koji žene doživljavaju jer su žene. Ne možemo ostvariti stvarnu ravnopravnost žena i muškaraca ako žene doživljavaju rodno uvjetovano nasilje u ovakvoj mjeri, a država i institucije pred time `zatvaraju oči´!!!! Također se slažem s komentarom fAKTIVA, koji prilažem u cijelosti: "Feministički kolektiv fAKTIV prati slučajeve nasilja prema ženama što uključuje i slučajeve ubojstava žena (femicida) koje se moglo spriječiti. Umjesto odgovornog postupanja državnih institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane.	

		Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije."	
31.	**Tomislav Marić**	Protivim se ratifikaciji "Istanbulske" konvencije - konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Hrvatski zakoni već sadrže sve potrebne instrumente za sprječavanje nasilja nad ženama; više bi se postiglo osvještavanjem kroz društvene kampanje i obrazovni sustav Slažem se sa svim navodima koja je navela udruga "U ime obitelji". To su: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. 2. Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 3. U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između

			kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne

			ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da

			imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim,

			spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga,

			članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
32.	**Tihana Naglić**	Podržavam ratifikaciju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
33.	**Nela Dunato**	PODRŽAVAM potvrđivanje konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, jer je to u interesu cijelog društva. Protivnici ove konvencije koriste netočne informacije i medote zastrašivanja javnosti kako bi promicali svoje konzervativne stavove. Svi ljudi, bez obzira na rod i spol, zaslužuju dostojanstven i siguran život bez nasilja.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
34.	**Ivan Džoja**	Nemojmo dopustiti nametanje rodne ideologije. Nemojmo dopustiti ratificiranje Istanbulske konvencije.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja

			rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
35.	**Trans Aid**	Udruga Trans Aid podržava ratifikaciju Istanbulske konvencije i slažemo se s komentarom udruge Zagreb Pride: Žene, lezbijke, gejevi, biseksualne osobe, transrodne osobe, interspolne osobe, queer osobe i osobe drugih spolnih i rodnih identiteta, su u Hrvatskoj u velikoj mjeri izložene raznim oblicima nasilja i diskriminacije u svim sferama života. To potvrđuje komparativno istraživanje Agencije za fundamentalna prava Europske unije (FRA) iz 2014. godine (file:///C:/Users/Zagreb%20Pride/Downloads/fra-eu-lgbt-survey-main-results_tk3113640enc_1.pdf) i istraživanje Zagreb Pridea iz 2013. godine koje je pokazalo da je čak 73,6% ispitanih osoba doživjelo neki oblik nasilja zbog svoje spolne orijentacije, spolnog/rodnog identiteta i/ili rodnog izražavanja. LBTIQ žene i feminine osobe izložene su višestrukoj opresiji, jer trpe kumulativne efekte nasilja i diskriminacije na osnovi roda, kao i na osnovi rodnog identiteta, rodnog izražavanja, spolne orijentacije ili spolnih karakteristika. K tome, LBTIQ žene i feminine osobe u Hrvatskoj nisu nimalo zaštićene od nasilja u obitelji i međupartnerskog nasilja, što pokazuje komparativno istraživanje provedeno u osam zemalja Europske unije (http://www.bleedinglove.eu/.../2016/04/Research-book-HR.pdf). Istraživanje je pokazalo da u Hrvatskoj trans žene doživljavaju više ozbiljnijih oblika nasilja u usporedbi s drugim ženama, a postoje i ozbiljne institucionalne prepreke u postupku prijavljivanja. Zbog tog je razloga potrebno značajno unaprijediti postupak pravnog priznavanja roda tako da se on temelji isključivo na principu samoodređenja te uvesti promjene u odnosu na zahtjeve za prihvat u skloništa za žrtve nasilja. Najzad, pokazalo se da LBT žene u značajno manjoj mjeri prijavljuju nasilje, što upućuje na visoku razinu nepovjerenja koje one imaju prema institucijama. Iz tog je razloga potrebno prakse institucija dodatno prilagoditi potrebama žrtava, senzibilizirati osobe koje rade sa žrtvama o specifičnim potrebama LGBTIQ osoba, podići razinu svijesti i općenito izmijeniti odgovor društva na pitanja obiteljskog nasilja i nasilja u vezama. Smatramo da će potvrđivanje i sustavna primjena propisa Istanbulske konvencije doprinijeti sprječavanju nasilja protiv žena i LGBTIQ osoba kao posebno ranjivih skupina u	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		Hrvatskom društvu, jer propisuje: 1) posebnu zaštitu osoba koje su žrtve višestruke diskriminacije, 2) edukaciju službenica_ka koje_i rade sa žrtvama, 3) redovite kampanje podizanja svijesti te 4) blisku suradnju institucija s organizacijama civilnoga društva. Potvrđivanje Istanbulske konvencije kao i primjena obveza i načela koje ona propisuje, nužni su i hitni koraci koje Hrvatska mora poduzeti kako bi dosegla međunarodne standarde zaštite ljudskih prava za kojima značajno kaska.	
36.	**Ivan Kraljević**	Apsolutno podržavam donošenje Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji i smatram krajnje nevjerojatnim da uopće postoje osobe koje bi bile protiv donošenja takvog zakona, osim ako se radi o onima koji bi podržavali takvu vrstu nasilja. Naravno, mišljenje takvih osoba se nikako ne bi smjelo uzimati u obzir, iz očitih razloga.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
37.	**Domine - organizacija za primicanje ženskih prava**	Nasilje nad ženama, nažalost nedovoljno je shvaćen društveni problem, što se prije svega, negativno odražava na žrtvu, koja ne nalazi podršku unutar sustava. To su iskustva Savjetovališta za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji udruge Domine iz Splita, kao jednog od malobrojnih servisa takve vrste na području Dalmacije. Čak i kad postoje zakonska rješenja, ona se ili krivo tumače, pa onda i primjenjuju ili se nedovoljno ozbiljno shvaćaju, što prečesto ima za posljedicu smrt žrtve, a ponekad i počinitelja. Udruga Domine prati statističke pokazatelje nasilja u obitelji na nivou 4 dalmatinske županije prema kojima je sve više prijavljenih kaznenih djela nasilja u obitelji, a koji se odlikuju posebnom brutalnošću. S druge strane, nasilje nad ženama kao takvo nigdje nije evidentirano i nemoguće ga je pratiti. Ratifikacija Konvencije i njezina stvarna primjena u praksi trebala bi doprinijeti standardizaciji praćenja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Poseban problem je neosviještenost i needuciranost osoba koje djeluju u sustavu prevencije, zaštite i progona (centri za socijalnu skrb, sudovi, državna odvjetništva, policija…), što bi se također trebala unaprijediti ratifikacijom ove Konvencije. Ratifikacija Konvencije i njezino usklađivanje sa Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji (Nacrt prijedloga) te kaznenim i prekršajnim zakonskim odredbama kao i s Nacionalnom strategijom zaštite od nasilja u obitelji (Nacrt Prijedloga) te njezina stvarna primjena bez dvojbe će podići standard prevencije, zaštite i potpore ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji, te kaznenog progona počinitelja i nadzora. Pozdravljamo konačno uvođenje pravnog termina nasilje nad ženama. Naime, nasilje nad ženama koje nisu u bračnim,	**DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA** u dijelu usklađivanja pravne terminologije glede rodne ravnopravnosti tj. ravnopravnosti spolova Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu

		izvanbračnim ili partnerskim i izvanpartnerskim vezama ostaje neevidentirano. Radi toga nemamo cjelovitu sliku, koliko stvarno mladih djevojaka i žena i to samo onih koje prijave nasilje bivaju žrtve raznih oblika psihičkog, fizičkog, seksualno i drugih oblika nasilja. Nadalje, ratifikacijom Konvencije, stvorit će se, nadamo se, preduvjeti za održivi sustav servisa podrške prije svega žrtvama nasilja. Podsjetimo da u Republici Hrvatskoj ne postoji niti jedan krizni centar za žrtve nasilja, za žene i druge žrtve seksualnog nasilja ili SOS besplatni telefon, dostupan od 0-24 sata. Primjena Konvencije omogućit će veću podršku servisima na lokalnoj razini, te obvezu države da redovito podnosi izvještaje o primjeni Konvencije nadzornom tijelu GREVIO, koje je već započelo sa svojim radom, ubrzo nakon stupanja na snagu Konvencije u kolovozu 2014. Smatramo da nema mjesta isticanju rezervi u primjeni Konvencije, a osobito rezerve u čl.3. Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, a u vezi čl.78.st.2. Konvencije. Smatramo da sve žrtve nasilja imaju pravo na odštetu, a ne samo žrtve kaznenih djela, temeljem Zakona o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih dijela. Također je potrebno uskladiti pravnu terminologiju te koristiti pravno prihvaćen termin ravnopravnost spolova, umjesto rodna ravnopravnost, kako se navodi u Ocjeni stanja (Glava II.), a sukladno čl.3. Ustava RH. Domine - organizacija za promicanje ženskih prava	navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
38.	**Mirjana Kučer**	Kao aktivistica u borbi za zaštitu prava žena i pravnica u savjetovalištu za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji mogu samo pozdraviti ratifikaciju Istanbulske konvencije te se nadati da će Zakon o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji biti usvojen bez rezervi. Njegovo konačno usvajanje, predviđeno za studeni ove godine trebalo bi podići razinu postojeće prevencije, zaštite i podrške, te progona, kao i nadzora primjene odredbi koje bi dalekosežno trebale dovesti do smanjenja stope nasilja prema ženama, ravnopravnijeg položaja žena i muškaraca u društvu i u konačnici do smanjenja nasilja općenito. Posebno smatram važnim uvođenje pojma nasilje nad ženama, te stvaranje preduvjeta za uspostavu održivog sustava prevencije i zaštite, a što uključuje, stavljanje žrtve na prvo mjesto, osvještavanje i edukaciju zaposlenih u nadležnim institucijama, suradnju s organizacijama civilnog društva i održiv sustav financiranja.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale

			pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
39.	**Prostor rodne i medijske kulture K-zona**	U posljednjih 10 godina u Hrvatskoj je ubijeno oko 300 žena. Hrvatska mora preuzeti odgovornost za ova ubojstva i nasilje nad ženama nazvati pravim imenom - izravnim oblikom kršenja ljudskih prava. Korak u tom smjeru je i ratifikacija Istanbulske konvencije koju izričitio podržavamo, kao i naknadnu primjenu obveza i načela Konvencije. Hrvatska bilježi porast rodno uvjetovanog nasilja (nasilja kojem su izložene žene isključivo zato što su žene ili kojem su žene disproporcionalno izložene) od strane njima bliskih osoba, no Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji nije rodno osjetljiv te nasilje u obitelji ne definira kao kršenje ljudskih prava niti kao diskriminaciju nad ženama. Svi koji smatraju da se pretjeruje kada se govori da su žene nasilju izložene disproporcionalno više, trebaju znati da je tijekom 2016. godine 17 žena i djevojčica ubijeno od strane trenutnih i bivših partnera, supruga i(ili) muških bliskih članova obitelji. O tome da bolje nije niti 2017. govore samo par recentnih medijskih objava, no valja istaknuti da je broj slučajeva koje ne vidimo u medijima, te koji čak nisu prijavljeni niti policiji, neizmjerno veći. • Ubio ženu, pucao u sebe pa umro u bolnici https://www.vecernji.hr/vijesti/ubio-zenu-pucao-u-sebe-pa-umro-u-bolnici-1185542 • Policajac ubio suprugu policajku https://www.vecernji.hr/vijesti/ubojstvo-u-obitelji-policajaca-muskarac-ubio-	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		suprugu-1183884 • Uhvaćen manijak osumnjičen za dva silovanja http://www.slobodnadalmacija.hr/novosti/crna-kronika/clanak/id/499136/uhvacen-manijak-osumnjicen-za-dva-silovanja-19-godisnjak-u-kaficu-brutalno-silovao-konobaricu-u-pothodniku-napao-maloljetnicu-stiskao-je-i-davio-pa-prisilio-na-spolni-odnos • STRAVIČNA TRAGEDIJA U SPLITU Ubio suprugu pa se objesio u obližnjoj crkvi http://www.jutarnji.hr/vijesti/crna-kronika/foto-stravicna-tragedija-u-splitu-ubio-suprugu-pa-se-objesio-u-oblizniojoj-crkvi/6288101/ • Muž ubio ženu pa sebe, policiji trebale maske da iznesu tijela iz kuće http://100posto.hr/news/muz-ubio-zenu-pa-sebe-policiji-trebale-maske-da-iznesu-tijela-iz-kuce U veljači 2017. godine Dubravka Šimonović, specijalna izvjestiteljica Ujedinjenih naroda za nasilje nad ženama, istaknula je da povećani broj ubojstava upućuje na sustavne probleme. Isto tako istaknula je kako u Hrvatskoj ne postoji politička volja za borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja, a Istanbulsku konvenciju nazvala najmodernijim i najdetaljnijim pravnim okvirom za borbu protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja. U travnju 2017. godine, urgirao je i povjerenika za ljudska prava Vijeća Europe Nils Muižniekis, potičući Vladu na ratifikaciju Konvencije. Muižniekis je kazao da je u suštini Istanbulske konvencije je borba protiv neravnopravnosti, koja se zasniva na borbi protiv rodnih stereotipa i to kroz obrazovanje i jačanje svijesti kao oblika prevencije nasilja u obitelji, a sve mjere predviđene Konvencijom jačaju obiteljske temelje i veze sprečavanjem i borbom protiv glavnog razloga razaranja obitelji, a to je nasilje. Upozorio je i na kritičare Konvencije koji žele spriječiti vlade u propitivanju tradicionalnih rodnih uloga i stereotipa. Kako se ističe i u samoj Konvenciji, važno je prepoznati strukturalnu prirodu nasilja prema ženama kao rodno uvjetovano nasilje te činjenicu da je nasilje prema ženama jedan od ključnih društvenih mehanizama držanja žena u podređenom položaju u odnosu na muškarce. Propitivanje rodnih uloga i stereotipa ključno je mjesto prevencije rodno uvjetovanog nasilja jer upravo tradicionalna drugotna uloga koju žena ima u društvu i otvara prostor obiteljskom i partnerskom nasilju te razara samu obiteljsku zajednicu. Apsurdno je stoga da se samoprozvani zaštitnici obitelji protive ratifikaciji Konvencije te manipuliraju i zastrašuju javnost netočnim pričama o „rodnoj ideologiji“. Kako navodi CESI u svom komentaru, „Važnost Konvencije je i u tome što prepoznaje nasilje kao oblik povijesne nejednakosti muškaraca i žena i zato se govori o rodno-uvjetovanom nasilju. Kategorija roda koristi se u društvenim znanostima (jednako	

		kao i kategorije rase, etniciteta, klase i sl.) kao važan „alat“ za kritičku analizu neravnopravnosti i diskriminacije. Razlikovanje kategorija „spola“ i „roda“ ukazuje na činjenicu da ljudi nisu samo biološka već i društvena bića. Stoga se kategorija ‘spola’ odnosi na tjelesne spolne karakteristike koje se u društvu i medicini određuju i pripisuju kao muške ili ženske, dok ‘rod’ podrazumijeva društveno konstruirane uloge, ponašanja, aktivnosti i atribute koje neko društvo smatra odgovarajućima za žene i muškarce.“. Valja istaknuti i kako je pogrešno, što neki komentari ovdje ističu, da Istanbulska konvencija ne prepoznaje nasilje prema muškarcima, naprotiv izričito se ističe da su žene obiteljskom nasilju izloženije, no da žrtve mogu biti i muškarci, kao i djeca. Tražimo da Hrvatska napokon pokaže da ima volju suprotstaviti se nasilju prema ženama i rodnoj diskriminaciji te graditi društvo uistinu utemeljeno na ravnopravnosti. Podržavamo također prethodne komentare udruge CESI, feminističkog kolektiva fAKTIV, Ženske sobe, GONG-a i Zagreb Pride-a.	
40.	**Mia Gonan**	Podržavam donošenje Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Žene, lezbijke, gejevi, biseksualne osobe, transrodne osobe, interspolne osobe, queer osobe i osobe drugih spolnih i rodnih identiteta, su u Hrvatskoj u velikoj mjeri izložene raznim oblicima nasilja i diskriminacije u svim sferama života. To potvrđuje komparativno istraživanje Agencije za fundamentalna prava Europske unije (FRA) iz 2014. godine (file:///C:/Users/Zagreb%20Pride/Downloads/fra-eu-lgbt-survey-main-results_tk3113640enc_1.pdf) i istraživanje Zagreb Pridea iz 2013. godine koje je pokazalo da je čak 73,6% ispitanih osoba doživjelo neki oblik nasilja zbog svoje spolne orijentacije, spolnog/rodnog identiteta i/ili rodnog izražavanja. LBTIQ žene i feminine osobe izložene su višestrukoj opresiji, jer trpe kumulativne efekte nasilja i diskriminacije na osnovi roda, kao i na osnovi rodnog identiteta, rodnog izražavanja, spolne orijentacije ili spolnih karakteristika. K tome, LBTIQ žene i feminine osobe u Hrvatskoj nisu nimalo zaštićene od nasilja u obitelji i međupartnerskog nasilja, što pokazuje komparativno istraživanje provedeno u osam zemalja Europske unije (http://www.bleedinglove.eu/.../2016/04/Research-book-HR.pdf). Istraživanje je pokazalo da u Hrvatskoj transžene doživljavaju više ozbiljnijih oblika nasilja u usporedbi s drugim ženama, a postoje i ozbiljne institucionalne prepreke u postupku prijavljivanja. Zbog tog je razloga potrebno značajno unaprijediti postupak pravnog priznavanja roda tako da se on temelji isključivo na principu	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		samoodređenja te uvesti promjene u odnosu na zahtjeve za prihvat u skloništa za žrtve nasilja. Najzad, pokazalo se da LBT žene u značajno manjoj mjeri prijavljuju nasilje, što upućuje na visoku razinu nepovjerenja koje one imaju prema institucijama. Iz tog je razloga potrebno prakse institucija dodatno prilagoditi potrebama žrtava, senzibilizirati osobe koje rade sa žrtvama o specifičnim potrebama LGBTIQ osoba, podići razinu svijesti i općenito izmijeniti odgovor društva na pitanja obiteljskog nasilja i nasilja u vezama.	
41.	**Vladimir Marić**	Protivim se ratifikaciji "Istanbulske" konvencije - konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Slažem se sa svim navodima koja je navela udruga "U ime obitelji". To su: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. 2. Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 3. U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. S	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike

		poštovanjem, Vladimir Marić, mag. pol.	između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao

			agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti

			spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1).

			Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16), *Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i

			društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
42.	**Ivan Fitz**	Ne podržavam ratifikaciju Istanbulske konvencije jer: - hrvatski zakoni već sadrže sve potrebne instrumente za sprječavanje nasilja nad ženama; više bi se postiglo osvještivanjem kroz društvene kampanje i obrazovni sustav - Istambulska konvencija sadrži neznanstveni, nestručni i ideološki izraz "rod", neovisno o biološkom spolu Posljedice primjene Istambulske konvencije bili bi: - sportašima-biološkim muškarcima koji osjećaju da je njihov "rod" ženski, omogućilo bi se takmičenje u ženskoj konkurenciji - omogućavanje korištenja toaleta s obzirom na "rod": ukoliko se biološki muškarac osjeća kao žena, država mu mora omogućiti korištenje ženskih toaleta u državnim ustanovama i školama - uvođenje verbalnog delikta prema onima koji ne prihvaćaju takve misaone (a neprirodne) konstrukte, kao "rod" neovisan o spolu	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava

			žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618

			Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni

			identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije

			(Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12,

			32/13 i 34/16), *Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
43.	**Denis Semolić**	Podržavam ratifikaciju i hitnu i potpunu primjenu svih obaveza i načela Istanbulske konvencije https://radnickafronta.hr/citaonica/clanci/362-protiv-nasilja-nad-zenama-i-nasilja-u-obitelji-potpora-zahtjevu-za-hitnom-ratifikacijom-istanbulske-konvencije	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
44.	**Jelena Oršolić**	Podržavam ratifikaciju Istanbulske konvencije	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
45.	**Ana-Marija Biršić Glibo**	Protivim se Prijedlogu Zakona odnosno ratifikaciji Konvencije. Pojam "rod" biološki/znanstveno je neutemeljen. ("Rod" je tek ideja manjine!) Prihvaćanjem tog pojma odnosno njegovim uvođenjem u hrvatsko društvo i odgojno obrazovni sustav ugrožava se sloboda roditelja na odlučivanje o odgoju svoje djece, sloboda mišljenja, sloboda vjeroispovijesti, ugrožavaju se temeljne općeljudske i kršćanske vrijednosti koje su duboko utemeljene u hrvatskom narodu. Ova Konvencija nije u skladu s Ustavom RH.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji

			su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao

			društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je

			ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o

			ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o*

			akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
46.	**Nova ljevica**	Ratifikacija ove Konvencije hitno je i nužno potrebna! Konvencija prezicno propisuje načine kojima se štiti žena koja trpi nasilje te uvodi pojam "dijete svjedok" u kojem se štiti dijete koje je prisutno nasilju tj. izloženo nasilnom svakodnevnom ponašanju. Ovaj pojam dosad nije bio razrađen te se često događa da djeca slušaju i gledaju nasilje i da ih se ne štiti! Obiteljsko nasilje je u porastu, što je očiti znak da dosadašnji zakoni i rad institucija ni blizu nije dovoljan da se zaštiti ženu od nasilja. Nedostatak podrške civilnom sektoru koji se bavi problematikom, nedostatak smještaja za žene i djecu žrtve nasilja koji su na tajnim lokacijama, nedostatak besplatnih telefona na koje se žene mogu obratiti za pomoć u teškom osjećaju bezizlazne situacije, nedostatak edukacije za sve institucije koje se bave problematikom nasilja nad ženama i obiteljskim nasiljem,	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		sve to upućuje na potrebu što hitnije ratifikacije ove Konvencije, tj. njenu provedbu!	
47.	**Marko Milošević**	Podržavam ratifikaciju i hitnu i potpunu primjenu svih obaveza i načela Istanbulske konvencije Također prenosim i podržavam izjavu feminističkog kolektiva fAKTIV: Feministički kolektiv fAKTIV prati slučajeve nasilja prema ženama što uključuje i slučajeve ubojstava žena (femicida) koje se moglo spriječiti. Umjesto odgovornog postupanja državnih institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije.	
48.	**Marijana Miloš**	Ne podržavam ratifikaciju Istanbulske konvencije jer hrvatski zakoni već sadrže sve što se navodi u istoj konvenciji a tiče se sprječavanja nasilja nad ženama.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
49.	**Valentina Cikojević**	Ne podržavam ratifikaciju Istanbulske konvencije jer hrvatski zakoni već sadrže sve što se navodi u istoj konvenciji a tiče se sprječavanja nasilja nad ženama. Slažem se da bi trebalo poraditi na dosljednosti provođenja već postojećih hrvatskih zakona, a ne ratificirati konvenciju koja nam nije obvezujuća i koja sadrži neznanstveni, nestručni i ideološki izraz "rod". Paradoksalno, taj termin "roda" bi najviše štetila ženama. Primjerice, osoba koja je muškoga spola, a izjašnjava se kao žena bi se mogla natjecati u ženskim sportovima što je potpuno	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama

		neprirodno, nepravedno i apsurdno. Smatram da bi bilo licemjerno da Vlada RH ratificira ovu konvenciju, a znamo da se premijer Plenković jasno izjašnjavao da se protivi bilo kakvoj ideologiji.	koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. …

			Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina

			žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno

			ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine,

			br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
50.	**Sanja Ljubičić**	Protivim se donošenju zakona o potvrđivanju Istanbulske konvencije jer se preko njega želi nametnuti rodnu ideologiju koja svojim nastranim tumačenjem ugrožava obitelj i mlade. Sanja Ljubicic	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca.

			Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
51.	**Iva Tatić**	Sadržaj i duh ove Konvencije nešto je što bi svaki slobodnomisleći čovjek na ovome svijetu trebao u jednom dahu, bez ikakve zadrške i ograde prihvatiti: omogućavanje dodatne zaštite onima koji u našem društvu trpe najviše nasilja i kojima takva zaštita države stoga najviše i treba. Gotovo je nezamislivo da u današnje doba još uvijek postoje osobe koje su se spremne suprotstaviti tom krajnjem cilju, a (gotovo isključivo) zbog toga što se u Konvenciji spominje i relevantan je jedan pojam koji ne odgovara njihovom pogledu na svijet. Time se, zapravo, još više ističe potreba da se ovakva Konvencija donese (i provodi ono što u njoj piše!), jer ne prestajemo biti svjedoci globalnome procesu gdje jedna dobro organizirana skupina svoj sustav vrijednosti želi nametnuti baš svima. Ta se skupina pojavljuje globalno u različitim oblicima i vezana uz različite, uglavnom vjerske, pokrete, ali princip njihovog djelovanja je svugdje isti: svi bi trebali živjeti baš prema njihovim konzervativnim pravilima, i nikome se ne smiju dopuštati nikakve slobode koje izlaze izvan okvira tih njihovih vrijednosti. Toj skupini nitko na svijetu (uglavnom, sigurna sam da postoje iznimke koje bi mi rado pokazali) ne odriče pravo da svoj život uređuju po svojim pravilima, ali oni žele svima drugima uređivati živote. Uglavnom svima, a ponajviše upravo onim najranjivijim skupinama u društvu*. Tako su sada na redu, nakon mnogih drugih žrtava konzervativnog načina razmišljanja, one osobe čiji biološki spol nije u potpunosti u skladu s njihovim rodom, osobama koje su (prema svjetski dostupnim i lako provjerljivim statistikama) ponajviše žrtve bezumnog nasilja, osobe koje vjerojatno trebaju najveću zaštitu - ne samo od države, nego od cijelog društva u kojem žive. Kao društvo, kao socijalna i još uvijek, iako sve manje, sekularna država, moramo se oduprijeti takvim pokušajima nametanja stavova	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		jedne skupine kao jedinih ispravnih i prihvatljivih za cjelokupno društvo; moramo se nastaviti boriti za prava manjina, slabijih, onih kojima pomoć društva i države najviše i treba. Ali - to UOPĆE! nije poanta ove Konvencije. Ova Konvencija se, u svojoj srži, bavi smanjivanjem prihvaćenosti nasilja u društvu, i to je ono što nam stalno treba biti na pameti, da ona donosi smjernice i široke mehanizme kojima se nasilje nad slabijima može pokušati nadvladati. Stoga, palac gore za ratifikaciju i provođenje Konvencije, a palac dolje (sada i trajno) za sve one koji svoj sustav vrijednosti žele isključivo nametnuti ostatku društva. * - žene, naravno, nikad kroz povijest na svijetu nisu bile manjina, ali svakako su bile donedavno žrtve ograničenih prava i sloboda. Tim je još apsurdnije da se upravo pod ovom Konvenciju, koja ima za cilj smanjiti upravo posljedice takvih ograničenih prava i sloboda žena, pokušava ograničiti prava i slobode druge, značajno brojčano slabije, manjinske skupine.	
52.	**Goran Livaja**	Istanbulska konvencija uvodi u društvo i zloglasnu (protupri)rodnu ideologiju koja nije ništa drugo do li čisto nasilje - teror nad biologijom muškarca i žene te je kao takva nepoželjna, svakom razumnom krajnje neprihvatljiva jer je za obitelj, djecu, odnose među spolovima, natalitet i demografsku sliku, mladu i pučanstvom malobrojnu hrvatsku državu pogibeljna. Biologiju se mora poštivati i u društvene temelje ugrađivati, a zbog suprotstavljanja znanosti (biologiji) Istanbulsku konvenciju nikako ne bi smjeli ratificirati.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
53.	**Josip**	Prihvaćanje ove Konvencije neće spriječiti nasilje nad ženama, nego ga	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

	Vuković	uzrokovati. Istina, mnoge stavke su pohvalne, najčešće već i implementirane u pozitivnim propisima Republike Hrvatske, ali uvođenje pojma roda na mjesto spola imalo bi katastrofalne posljedice za žene i njihov svakodnevni život. Dakle, ne radi se o samo načelnom prihvaćanju ili odbijanju rodne ideologije nego svakodnevnim situacijama i stvaranju problema ondje gdje ih ranije nije bilo. Osnovna premisa da su svi ljudi jednaki i da su ljudi obaju spolova jednaki pogrešna je. Svi su ljudi jednako vrijedni i ljudi obaju spolova trebaju biti ravnopravni, no to ne znači da među njima ne postoje biološke i društvene razlike. Razlike treba prihvatiti i ravnopravnost temeljiti upravo na njima. Uzmimo na primjer hrvatski izborni zakon koji na listama traži zastupljenost kandidata obaju spolova. Ta je stavka uvedena zato što se tradicionalno više muškaraca nego žena bavilo politikom. Prihvati li se Konvencija i na njoj temeljen pojam roda koji se kroz život osobe može mijenjati, moguće su manipulacije s ovim zakonom. Tako se može ponovno dogoditi slučaj da su na listi samo muškarcu, od kojih se polovina izjasni da su ženskog roda. Na taj su način žene ponovno izostavljene s izbornih lista, samo zahvaljujući ovoj Konvenciji. Politikom, koliko god važna bila, bavi se relativno malen broj ljudi. Ono što će pogoditi svaku ženu i djevojčicu u Hrvatskoj bit će problemi sa svlačionicama i tuševima. Bilo da se radi o bazenskim svlačionicama i tuševima ili svlačionicama i tuševima školskih i drugih športskih objekata, one su ondje trenutno zaštićene od neželjene interakcije s muškarcima, vrebanja, promatranja i napada. Dopusti li se muškarcu da se izjasni kao osoba ženskog roda, omogućit će mu se ulazak u te prostoriji i stvoriti u najmanju ruku nelagoda korisnicama tih prostorija, a u krajnjim slučajevima moguće i kaznena djela usmjerena na žene koje su do sada imale sigurnost. Primjera je još mnogo i oni su stvarni, od športa, do vjerskih sloboda. Ono što piše u naslovu Konvencije odlično je. Ono što se skriva u sadržaju pogubno je i upravo u suprotnosti s naslovom i javno navedenim ciljem Konvencije. Odbijanje prijedloga stoga je nužno.	Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach

			Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i

			muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio

			sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne

			ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim

			ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Nadalje, odredbe o načinu promjene spola u Republici Hrvatskoj propisane su navedenim Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a kojim je propisano da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je navedenim Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14)
54.	**Paula Zore**	Republika Hrvatska je 2013. godine potpisala Istambulsku konvenciju s namjerom brze ratifikacije. S obzirom kako to do sada nismo učinili, ratifikacije iste će nam biti delegirano s više razine EU s obzirom da je Europska unija Konvenciju potpisala uz skorašnju ratifikaciju. Ratifikacija će potom biti nužna za sve članice EU koje to do sada nisu učinile. Istambulska konvencija kao dokument je usmjerena na očuvanje partnerskih i obiteljskih odnosa, slobodnih i zaštićenih od nasilja i na čuvanje zdravih socijalnih odnosa lišenih principa „tko je jači taj tlači“. Nasilje nad ženama i unutar obitelji se bazira na nejednakoj razini moći. Žene i djeca imaju značajno manje moći i utjecaja od muškaraca te su zbog toga žene i djeca u najvećem broju slučajeva žrtve obiteljskog nasilja. Prema pokazateljima PU Zagrebačke, svake godine između 14 000 i 22 000 osoba su žrtve nasilja u obitelji. Svi podaci su dostupni i provjerljivi na http://www.sigurnomjesto.hr/rad-na-prevenciji-i-suzbijanju-nasilja/statistika/. Argument koji se sreće u ovom javnom savjetovanju da je obiteljsko nasilje rijetko je netočan koliko i ignorantan. Isto tako je tijekom 2016. godine 17 žena i	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		djevojčica ubijeno od strane trenutnih i bivših partnera, supruga i(ili) muških bliskih članova obitelji (MUP, Statistički pokazatelji 2016.). Neki od podataka kojima se koriste neki od protivnica/ka ratifikacije Konvencije predstavljaju namjernu manipulaciju i nepoštivanje građanki/a kojima se obraćaju. Primjer takvog manipuliranja argumentima je navođenje Američkog udruženja pedijatrica/ara kao relevantnog izvora stručnih informacija. Američko udruženje pedijatara (American College of Pediatricians) je ove godine objavilo članak o štetnosti „rodne ideologije“ za djecu i mlade. Ovim argumentom se koriste članice/ovi organizacije U ime obitelji, kako u javnom prostoru tako i na formalnim sastancima vezanima uz proces ratifikacije Konvencije. Na zadnjoj javnoj raspravi o Nacrtu prijedloga iskaza za Nacrt prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji održanoj u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku 5. srpnja ove godine je navedeni članak predan predsjedavajućima sastanka kao relevantan argument protiv „rodne ideologije“ i ratifikacije Konvencije. Ono što nigdje nije navedeno su sljedeće činjenice. Američko udruženje pedijatrica/ara je građanska lobistička organizacija koja se sastoji od 500 članica/ova, od kojih svi nisu liječnice/i. Organizacija je osnovana 2002. godine, kad su se neki od članica/ova odvojili od Američke akademije pedijatrica/ara zbog neslaganja u mišljenjima, među ostalim vezanima uz homoseksualnu orijentaciju, rodnu disforiju te definiranje pojma roda i njegovog utjecaja na društvene i osobne odnose. Američka akademija pedijatrica/ara je nacionalno strukovno tijelo, osnovano 1938., koje broji 64 000 članica/ova. Američka akademija pedijatrica/ara djeluje u skladu s službenim medicinskim dijagnostičkim standardima te nacionalnim i međunarodnim pravnim ugovorima. Službena pozicija Američke akademije pedijatrica/ara o definiranju roda i utjecaja roda na društvene i osobne odnose je dijametralno suprotna poziciji Američkog udruženja pedijatrica/ara. Svi navedeni podaci su provjerljivi online. Definiranje „rodne ideologije“ kao „štetne prakse“ nije službena stručna pozicija profesionalne organizacije pedijatrica/ara već vrijednosna građanska pozicija skupine pedijatrica/ara. Nadalje, jedan od osnovnih argumenata protivnica/ka ratifikacije je namjerno sijanje straha i paranoje vezano uz pojam roda koji se prikazuje kao pojam kojem je osnovni cilj stvoriti namjernu konfuziju u „definiranju žena i muškaraca“ i kojim će se „između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na	

		temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno.“ Navedeni citat ponovno ukazuje na ozbiljno nepoštivanje građanki/a i odvođenje javne rasprave u apsurd što je direktna sabotaža i, ponovljeno, zamagljivanje stvarnih ciljeva i namjera. Organizacije koje se zalažu za odbacivanje Konvencije ili dijelova Konvencije, koriste kao argument, ponovno netočno interpretiran i zlonamjerno usmjeren, mali broj osoba (epidemiološki pokazatelji govore o jednoj osobi na 30 000 ljudi, što „preračunato“ na našu državu iznosi 140 osoba) kod kojih postoji „značajna neusuglašenost između roda koji osoba doživljava/pokazuje i dodijeljenog roda“ (DSM 5, 2013.) i koje će se tijekom svog života potencijalno odlučiti na zahtjevan i dugotrajan proces usuglašavanja doživljenog i dodijeljenog roda. Gore navedeno su primjeri lažnog, neinformiranog ili zlonamjernog argumentiranja kojima se koriste protivnice/i ratifikacije Konvencije u pokušaju da se razvije strah i nepovjerenje prema relevantnom dokumentu koji ima za cilj zaštititi žene, djecu i hrvatsko društvo u globalu od nasilja. Zašto se želi razviti strah i nepovjerenje prema Konvenciji? Jer bi se ratifikacijom značajno smanjile količine moći koje patrijarhalno društvo dodjeljuje muškarcima nauštrb žena. Ono što se često propušta uvidjeti, u pokušaju napada na feminističke organizacije, jest činjenica do koje je mjere društvo zasnovano na patrijarhalnim vrijednostima dugoročno štetno za sve svoje članice/ove. Dakle, ono što bi se uistinu intenzivnije počelo mijenjati ratifikacijom Konvencije jesu odnosi moći unutar našeg društva, gdje su žene kao rod u bitno lošijoj poziciji. Time bi se, među ostalim, smanjila količina rodno uvjetovanog nasilja u društvu. Navedena lošija društvena pozicija žena je vidljiva u neparticipaciji žena u donošenju političkih odluka, poziciji na tržištu rada, poziciji unutar obiteljskih odnosa... Primjera lošijeg položaja žena u društvu je velik broj. Jasna je motivacija osoba koje svoj utjecaj temelje na razlikama u moći, što je prema vrijednostima hrvatskog društva patrijarhalne zasada, na štetu žena i djevojčica. Odreći se pozicije moći kada se na nju nauči je izuzetno teško i jasno je da se protivljenjem ratifikaciji čuvaju osobne pozicije i interesi. No isto tako ne smijemo nastaviti perpetuirati ove loše odnose koji su na štetu za preko 50% hrvatskog stanovništva. Pohvaljujemo nastojanje naših državnih institucija i tijela koji će donijeti Zakon o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te time pozitivno utjecati na poboljšanje i unapređenje položaja žena i djevojčica u Hrvatskoj.	

55.	**Ivana Vojković**	U potpunosti podržavam ratifikaciju.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
56.	**Ivana Živković**	U potpunosti se slažem s komentarom Feminističkog kolektiva fAKTIV: Umjesto odgovornog postupanja državnih institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije.Umjesto odgovornog postupanja državnih institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se	

		od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije.	
57.	**Luka Kos**	Snažno podržavam ratifikaciju ove Konvencije budući da se njome značajno, barem na formalnoj razini, osnažuje postojeći zakonodavni okvir zaštite žena protiv nasilja. Sveobuhvatni i vrlo ambiciozni pristup koji će Republika Hrvatska zauzeti ratifikacijom i posljedičnim alociranjem resursa (pogotovo financijskih) smatram da će dati veliki polet osnaživanju žena da koriste postojeće pravne mehanizme radi zaštite sebe i svoje obitelji i osnaživanju postojećih institucija koje će s više financija i stručnosti te osviještenosti biti bolje osposobljeni za zaštitu žena od nasilja. Nerazumijevanje da je spol „ono što se nalazi među nogama“, a rod društvena konstrukcija koja određuje da će u klubu osoba koja izgleda kao žena biti puno više izloženiji sporadičnom i neželjnom diranju i da će osoba sa snažno izraženim ženskim karakteristikama biti u očima nasilnika manjevrijedno biće – takvo nerazumijevanje i aktivno protivljenje konceptu „roda“ samo perpetuira postojeće stanje nasilnog okruženja. Ovo je Konvencija koja pruža jaču i sustavniju ZAŠTITU PROTIV NASILJA i NASILNIKA. S gledište čiste ljubavi prema drugom čovjeku koliko je netko spreman zakinuti drugom pravo na adekvatnu zaštitu od nasilnika samo zbog koncepta „roda“ kojem se toliko protive, samo zbog toga što ne mogu razumijeti zašto se netko prema društvu izražava rodom koji nije sukladan spolu. Činjenica da ne razumijete nešto ne znači da to ne postoji. Trenutačno postoje osobe koje bivaju žrtvama nasilja s nedovoljno zaštite od strane države, a s otvorenim protivljenjem	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		samo omogućujete da takvi nasilnici prođu nekažnjeni, da takve osobe ne prijavljuju kaznena djela i prekršaje i da se o takvim temama više ne govori. Odlučno se protivim bilo kakvom nasilju i zahtijevam ratifikaciju ove Konvencije jer ovo društvo kojem pripadam zahtijeva bolje sutra u kojem će se svi moji članovi obitelji, prijatelji i prijateljice i poznanici osjećati dovoljno sigurno u sebe i u društvo da mogu bez prepreka ostvariti svoj život u punom obimu.	
58.	**Gordana Štampar**	Smatram da je ova Konvencija "trojanski konj" umotan u ružičasti papir. Zašto? Zato što, naizgled, podržava doista pozitivne odredbe, ne mogu se ne zapitati kako ih točno namjerava provoditi u praksi. U Poglavlju I, Članku 1. (SVRHA KONVENCIJE) navodi se - kao PRVA svrha - sljedeće: a. zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji. Ova se odredba, kako pokazuju primjeri iz prakse u zemljama koje su već donijele neke zakone koji se tiču nediskriminacije po pitanju tzv. rodnog identiteta (konkretno, dozvoljavanje ulaska muškarcima u ženske svlačionice, toalete i slične prostore namijenjene samo ženama radi diskrecije i to isključivo na temelju njihove izjave da se osjećaju ženama), jednostavno ne može provesti! Bilo koji muškarac može izjaviti da se osjeća kao žena i, kao takav, a prema ovoj Konvenciji, može ulaziti u ženske toalete i svlačionice te iskoristiti tu "privilegiju" da bi napastovao žene. Najnoviji primjer je muškarac koji je u Britaniji ušao u trgovački centar Target i tamo u ženskoj svlačionici snimao žene kako se presvlače. Pa zar je to zaštita??? Kao ženi, ni samoj mi ne bi bilo ugodno da se moram presvlačiti u prisustvu muškaraca, koliko god oni izjavljivali da se osjećaju kao - žene! Imam li pravo na takve osjećaje ili ću biti diskriminirana po tom pitanju zbog udovoljavanja željama jednom (malom) dijelu stanovništva - pa su time upitne sve divne i krasne odredbe ove Konvencije? Dakle, već time se osjećam ugroženom i smatram da je promoviranje i zaštićivanje takvog ponašanja psihičko nasilje nad svim ženama koje se u takvoj situaciji ne osjećaju ugodno! Koliko mi je poznato, u Hrvatskoj već postoje dobri zakoni za zaštitu žena, pa ratifikacija ove upitne Konvencije zapravo nije potrebna - osim ako joj je namjera da diskriminira određeni broj upravo - žena!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Republika Hrvatska je Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji potpisala dana 22. siječnja 2013. godine, čime je iskazala interes i pridružila se naporima međunarodne zajednice, poglavito državama članicama Vijeća Europe, kako bi se na ovom području učinili daljnji napori i još odlučnije formulirala odlučnost država u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Ujedno, iskazana je i trajna namjera u cilju poduzimanja mjera usmjerenih promicanju ravnopravnosti i suzbijanja svih oblika diskriminacije i nasilja nad ženama uključujući i nasilje u obitelji. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.

			Politika nulte tolerancije nasilja prema ženama jedna je od pet prioritetnih područja EU politike rodne ravnopravnosti. U „Strateškom planu za rodnu jednakost 2016 – 2019“ Europska komisija navodi da će: „Borba protiv rodno uvjetovanog nasilja te zaštita i podrška žrtava biti prioritet. Iskorjenjivanje nasilja zahtjeva izuzetne napore svih dionika, uključujući države članice, da unaprijede dostupnost, kvalitetu i pouzdanost statističkih podataka, unaprijede svijesti, potaknu promjenu stavova, sprječavaju nasilje, te osiguraju bolju podršku žrtvama i njihov pristup pravdi kao da i u potpunosti prenesu i provedu relevantno EU zakonodavstvo.“ Kao prvi među ključnim koracima pri ostvarivanju tog cilja Europska komisija ističe „Pristupanje Europske unije Konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) u opsegu EU nadležnosti i uzimajući u obzir pravni učinak pristupanja; potonju provedbu njenih odredbi i nastavak poticanja država članica u napretku ratifikacije“.
59.	**Slobodan Obrenović**	Prijedlog zakona uključuje pojam roda i uvodi rodnu ideologiju u zakonodastvo Republike Hrvatske. Upotreba pojma roda izvan lingvističkog konteksta nema znanstveno uporište. Upotreba toga pojma izvire iz pseudoznanosti. U upotrebu u kontekstu društvene manifestacije spolnih razlika kod ljudi uveo ga je John Money 1955. godine [1]. Money, poput njegovog učitelja Alfreda Kinseya, je poznat po “eksperimentima” u kojima je seksualno zlostavljao djecu [2]. U posljednje je vrijeme snažno nastojanje da znanstveno neutemeljeni pojam roda zamjeni znanstveno (biološki) utemeljeni pojam spola [1, 3]. Dio teksta ovoga zakona sluzi toj svrsi. Pojam spola znanstveno je utemeljen. Predstavlja biološku činjenicu. Kod ljudi spol je određen prisutnošću aktivnog SRY gena na Y kromosomu [4][5][6]. Aktivirani SRY gen proizvodi TDF factor, uzrokuje nastanak i razvitak testisa, te sprječava nastanak i razvitak jajnika i maternice.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao

		Nakon formacije testisa testosteron uzrokuje daljnji razvoj muških spolnih karakteristika. Ukoliko nema aktivnog SRY gena, kao sto je slučaj kod žena, koje posjeduju 23. par spolnih kromosoma XX, dolazi do aktivacije gena odgovornih za ženske spolne karakteristike i razvoja jajnika, te pojačanog lucenja estrogena. Prema tome, spol je jasna, znanstveno utemeljena biološka kategorija, koju je pomoću metoda sekvenciranja moguće nepogrješivo odrediti i u slučaju zdravih ljudi i u slučajevima genetskih i kromosomskih poremećaja. S druge strane, rod u kontekstu koji nije izravna posljedica spola (što čini pojam roda izlišnim) je pseudoznanstvena kategorija bez uporišta u činjenicama. Znanstvena istraživanja ne nalaze jasno biološko uporište transseksualnog poremećaja [7]. Prihvaćanje rodne ideologije ima brojne štetne posljedice, budući da sadrži prihvaćanje bolesti kao normalnoga stanja koje treba štititi i poticati. Prema izjavi američke pedijatarske udruge American College of Pediatrics prihvaćanje rodne ideologije predstavlja opasnost za djecu [8]. Jedna od posljedica rodne ideologije je i ulazak muškaraca, u ženske sportove. Transseksualni poremećaj je duševna bolest. RIječ je o poremećaju percepcije stvarnosti (deluziji). Ekvivalentan je ostalim poremećajima u kojima ljudi ne prihvaćaju stvarnost i smatraju da pripadaju nekoj životinjskj vrsti, da im je dob drukčija od biološke dobi, ili da im je drukčija visina, težina, rasa, ili struka. Tako prihvaćanje rodne ideologije vodi k translavovima, transtigrovima, transstarcima (kojima ce država morati osigurati imovinu), transdjeci (koje ce trebati uzdržavati) itd. Za sve je navedene slučajeve zajedničko poricanje bioloških činjenica koje su nepromjenjive. S obzirom da nametanje rodne ideologije implicira poricanje znanstvenih činjenica, te da ovaj zakon nameće rodnu ideologiju, potrebno ga je odbaciti ili promijeniti prije prihvaćanja, tako da se iz njega izbace sva spominjanja pojma roda. [1] Haig D. The inexorable rise of gender and the decline of sex: social change in academic titles, 1945-2001. Arch Sex Behav. 2004 Apr;33(2):87-96. [2] https://www.bitno.net/vijesti/procitajte-svjedocanstvo-muskarca-koji-je-promijenio-spol-i-pozalio/ [3] https://www.bitno.net/vjera/rodna-ideologija-prvo-zeli-unistiti-kategoriju-spola-potom-naciju-parlamentarnu-demokraciju/ [4] Tamarin, R.H.: Principles of Genetics, 7th edition, 2008. [5] Snustad, Simmons: Principles of Genetics, 6th edition, 2011. [6] https://ghr.nlm.nih.gov/gene/SRY [7] http://www.mygenes.co.nz/transsexuality.html [8] http://www.acpeds.org/the-college-speaks/position-statements/gender-ideology-harms-children	temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški

			i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog

			na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o

			ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o*

			akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.

60.	**Nikola Zdunić**	Podupirem ratifikaciju Istanbulske konvencije. Istanbulska konvencija predstavlja iskorak u borbi protiv nasilja nad ženama i korak ka većoj rodnoj i spolnoj ravnopravnosti. Ratfikacijom država napokon preuzima odgovornost i opravdava svoj legitimitet na način da se brine za građanke i građane i efikasno ih štiti od nasilja. Smatram i da se ratifikacijom ova vlada napokon čini odmak od klerikalnih desničarskih organizacija s uvezenom konzervativnom ideologijom koje potiču neravnopravnost građanki i građana.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
61.	**Iva Davorija**	Istanbulska konvencija predstavlja sveobuhvatan pravni okvir koji može znatno doprinijeti smanjenju svih vrsta nasilja protiv žena. Kako bi ženama bila omogućena zaštita od nasilja i odgovarajuće kažnjavanje počinitelja, konvencija mora biti potvrđena u potpunosti, odnosno bez stavljanja rezervi na pojedine članke. Protivnici Konvencije, a najčešće se radi o klerikalnim i anti-ljudsko pravaškim akterima, opiru se ostvarenju rodne ravnopravnost jer (neutemeljeno) vjeruju da će tako biti ugrožena tradicionalna obitelj pa u tu svrhu koriste izmišljeni pojam „rodne ideologije“. Ovaj pojam je pojam izmišljen od strane Katoličke crkve i njenih saveznika i pojavljuje se nakon UN-ove konferencije u Kairu 1994. i Pekingu 1995. kada je Katolička crkva doživjela međunarodno priznanje seksualnih i reproduktivnih prava kao ogromnu prepreku pa je tražila globalnu strategiju kojom bi spriječila daljnji napredak na tom području. Manipulirajući osnovnim pojmovima rodne teorije, njihov je cilj ne propitivati i ne mijenjati tradicionalne rodne uloge, odnosno održati i učvrstiti predrasude i različite obrasce ponašanja utemeljene na ideji inferiornosti ili superiornosti jednog od spolova ili na stereotipnim ulogama muškaraca i žena. Nils Muižnieks, Povjerenik za ljudska prava Vijeća Europe, istaknuo je da suština Istambulske konvencije je borba protiv neravnopravnosti, koja se zasniva na borbi protiv rodnih stereotipa i to kroz obrazovanje i jačanje svijesti kao oblika prevencije nasilja u obitelji a sve mjere predviđene konvencijom jačaju obiteljske temelje i veze sprečavanjem i borbom protiv glavnog razloga razaranja obitelji, a to je nasilje. Gospodin Muižnieks je u svom komentaru u srpnju 2017. specifično prozvao Republiku Hrvatsku zbog toga što se ženama krši pravo na autonomiju i prava u sustavu maternalne skrbi, a to uključuje sigurno okruženje gdje žene donose odluke o svojim tijelima i gdje su zaštićene od nasilja. Možemo službeno negirati postojanje problema u Hrvatskoj koliko god želimo, no na iste upozoravaju mnoge domaće kao i Europske i međunarodne institucije. Za kraj, smatram neprihvatljivim da je sustav e-savjetovanja postao prostor izražavanja	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim

		govora mržnje. Iskreno se nadam da će Ministarstvo u izvješću o savjetovanju prepoznati te odbiti komentare koje sadržavaju govor mržnje, posebice mržnje usmjerene prema ženama i stavove koji odišu diskriminacijom, jer takvi stavovi ne mogu pozitivno i konstruktivno doprinijeti donošenju kvalitetnih i socijalno pravednih zakona u Republici Hrvatskoj. Naglašavam kako je Republika Hrvatska sekularna država u kojoj su muškarci i žene jednakopravni te smatramo kako žene, kao punopravne državljanke, imaju pravo uživati zaštitu i svoja ljudska prava, neovisno o mizoginim strujama. Žene i djevojčice u Hrvatskoj zaslužuju živjeti u pozitivom okruženju koji će štiti njihovo ljudsko pravo na sigurnost i život bez nasilja.	iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
62.	**Valentina Vig**	Podržavam donošenje ovog zakona. Smatram da je krajnje vrijeme da Hrvatska postane sekularna država koja ne dozvoljava da joj se u zakone miješa bilo koja vjera. Potpisujem i komentar fAKTIV-a: Feministički kolektiv fAKTIV prati slučajeve nasilja prema ženama što uključuje i slučajeve ubojstava žena (femicida) koje se moglo spriječiti. Umjesto odgovornog postupanja državnih institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država. Istanbulska konvencija predstavlja	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije.	
63.	**Sanja Major**	Istanbulska konvencija predstavlja cjelovit pravni okvir koji omogućuje jasne mehanizme zaštite žena od svih oblika nasilja te mora biti potvrđena u izvornom obliku. Ravnopravnost muškaraca i žena temeljna je vrijednost i cilj Europske unije. U ocjeni stanja Prijedloga zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji i sam je predlagatelj istaknuo da se procjenjuje da Republika Hrvatska treba ratificirati Konvenciju. Vlada Republike Hrvatske nipošto ne smije podleći pritiscima konzervativnih i klerikalnih snaga koji se, pod izlikom protivljenja „rodnoj ideologiji“ ustvari protive zaštiti žena od svakog oblika nasilja. Svrha ove ratifikacije je, između ostalog, i kazneno progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, pridonijeti uklanjanju svih oblika diskriminacije žena te promicati pravu ravnopravnost žena i muškaraca. Republika Hrvatska se sada mora odrediti – ili je protiv nasilja nad ženama ili ga podržava. Sve je ideologija. Samo je pitanje za što se kao društvo želimo opredijeliti. Za zatvoreno, zadrto, opresivno, neravnopravno i netolerantno, gdje je ženama i dalje mjesto u kuhinji s	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		pregačom i minimalno troje djece jer nam je domovinska dužnost da se razmnožavamo ili za otvoreno, ravnopravno, zdravo društvo u kojem će svaki pojedinac i pojedinka biti sigurni i zaštićeni od svakog oblika nasilja i diskriminacije, gdje će svaka osoba moći uživati seksualne slobode, gdje će žene biti jednako plaćene kao i muškarci, gdje će žena samostalno i slobodno odlučivati o svojim seksualnim i reproduktivnim pravima, gdje će se rodna ravnopravnost početi smatrati temeljnom vrijednošću našeg društva, a ne nečime čime plašimo malu djecu i velike vjernike.	
64.	**Udruga Skribonauti**	U potpunosti podržavamo odavno potrebnu ratifikaciju Istambulske konvencije jer država ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama, ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške, nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno i ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je to dužna. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji upravo prvi korak kojim se to pokušava osigurati.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
65.	**Dijana Kocijan**	Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije!	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

66.	**Espi Tomičić**	Feministički kolektiv fAKTIV prati slučajeve nasilja prema ženama što uključuje i slučajeve ubojstava žena (femicida) koje se moglo spriječiti. Umjesto odgovornog postupanja državnih institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije. Espi Tomičić, članica feminističkog kolektiva fAKTIV	
67.	**Neda Žužul Vitez**	Podržavam ratifikaciju, pomozimo djeci koja trpe nasilje i neprijateljstvo u svojoj okolini. Njihove majke ne mogu same.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
68.	**Daniela Drandić**	Kao građanka Republike Hrvatske, podržavam donošenje ovog zakona. Svjedoci smo tome da u zadnjih 7 godina, u prosjeku svaki mjesec jednu ženu ubije muškarac. Također smo svjedoci tome da žene trpe nasilje u drugim okolnostima, pa čak i u rodilištima prije, za vrijeme i nakon porođaja. Vrijeme je da država i sve njene institucije preuzimaju odgovornost i počinju se ozbiljno baviti za zaštitom građanki Hrvatske od nasilja. U tom smislu, Istambulska konvencija predstavlja sveobuhvatan pravni okvir koji može znatno doprinijeti smanjenju svih vrsta nasilja protiv žena. Kako bi ženama bila omogućena zaštita od nasilja i odgovarajuće kažnjavanje počinitelja, konvencija mora biti potvrđena u potpunosti, odnosno bez stavljanja rezervi na pojedine članke. Nils Muižnieks, Povjerenik za ljudska prava Vijeća Europe, istaknuo je da suština Istambulske konvencije je borba protiv neravnopravnosti, koja se zasniva na borbi protiv rodnih stereotipa i to kroz obrazovanje i jačanje svijesti kao oblika prevencije nasilja u obitelji a sve mjere predviđene konvencijom jačaju obiteljske temelje i veze sprečavanjem i borbom protiv glavnog razloga razaranja obitelji, a to je nasilje. Gospodin Muižnieks je u svom komentaru u srpnju 2017. specifično prozvao Republiku Hrvatsku zbog toga što se ženama krši pravo na autonomiju i prava u sustavu maternalne skrbi, a to uključuje sigurno okruženje gdje žene donose odluke o svojim tijelima i gdje su zaštićene od nasilja. Možemo službeno negirati postojanje problema u Hrvatskoj koliko god želimo, no na iste upozoravaju mnoge domaće kao i Europske i međunarodne institucije. Za kraj, smatram neprihvatljivim da je sustav e-savjetovanja postao prostor izražavanja govora mržnje. Iskreno se nadam da će Ministarstvo u izvješću o savjetovanju	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete

		prepoznati te odbiti komentare koje sadržavaju govor mržnje, posebice mržnje usmjerene prema ženama i stavove koji odišu diskriminacijom, jer takvi stavovi ne mogu pozitivno i konstruktivno doprinijeti donošenju kvalitetnih i socijalno pravednih zakona u Republici Hrvatskoj. Žene i djevojčice u Hrvatskoj zaslužuju živjeti u pozitivom okruženju koji će štiti njihovo ljudsko pravo na sigurnost i život bez nasilja. Ne možemo više čekati.	sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
69.	**Vinko Mioč**	Protivim se ratificiranju ove Konvencije jer uvođenjem neznanstvenog i biološki neutemeljenog pojma "rod" otvara prostor za nove i trenutačno nepoznate oblike fizičkog, psihičkog i emocionalnog nasilja nad ženama i djecom! Umjesto bespotrebnog trošenja energije na rodno utemeljenu ideologiju, treba početi dosljedno primjenjivati pozitivne propise RH, kažnjavati nasilnike i osuđivati te poreznom politikom destimulirati medije koji promiču kulturu fizičkog i psihičkog nasilja - TV, film, literatura, stripovi, računalne igre itd.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca.

			Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene

			okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput

			prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili

			socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br.

			132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
70.	**Centar za građanske inicijative Poreč**	U potpunosti podržavamo potvrđivanje Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Slažemo se s komentarima CESI - Centra za edukaciju, savjetovanje i istraživanje i GONG-a. Protivnici Konvencije, a najčešće se radi o klerikalnim i anti-ljudsko pravaškim akterima, opiru se ostvarenju rodne ravnopravnost jer (neutemeljeno) vjeruju da će tako biti ugrožena tradicionalna obitelj pa u tu svrhu koriste izmišljeni pojam „rodne ideologije“. Ovaj pojam je pojam izmišljen od strane Katoličke crkve i njenih saveznika i pojavljuje se nakon UN-ove konferencije u Kairu 1994. i Pekingu 1995. kada je Katolička crkva doživjela međunarodno priznanje seksualnih i reproduktivnih prava kao ogromnu prepreku pa je tražila globalnu strategiju kojom bi spriječila daljnji napredak na tom području. Manipulirajući osnovnim pojmovima rodne teorije, njihov je cilj ne propitivati i ne mijenjati tradicionalne rodne uloge, odnosno održati i učvrstiti predrasude i različite obrasce ponašanja utemeljene na ideji inferiornosti ili superiornosti jednog od spolova ili na stereotipnim ulogama muškaraca i žena. Naglašavamo kako je Republika Hrvatska sekularna država u kojoj su muškarci i žene jednakopravni te smatramo kako žene, kao punopravne državljanke, imaju pravo uživati zaštitu i svoja ljudska prava, neovisno o mizoginim strujama.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
71.	**Tomislava Pribanić**	Podržavam donošenje ovog zakona. Smatram da je krajnje vrijeme da Hrvatska postane sekularna država koja ne dozvoljava da joj se u zakone miješa bilo koja vjera. Potpisujem i komentar fAKTIV-a: Feministički kolektiv fAKTIV prati	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		slučajeve nasilja prema ženama što uključuje i slučajeve ubojstava žena (femicida) koje se moglo spriječiti. Umjesto odgovornog postupanja državnih institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje	

		toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije.	
72.	**Ivan Vlašić**	Ne podržavam donošenje ovog zakona jer smatram da bi potvrđivanje ove konvencije imalo nesagledive negativne poslijedice, posebno prihvaćanje termina "rod" umjesto spola u zakonski sustav. Bog je stvorio muškarca i ženu sa svim njihovim vrlinama i manama, neshvatljivo mi je i protuprirodno da se muškarac probudi jedno jutro i odluči da će biti žensko (ili obrnuto) i da zakon stoji iza njega, to jednostavno nema veze s zdravim razumom. Donošenjem ovog zakona našoj djeci ostavili bi neprirodan sustav vrijednosti, i to samo zato jer nam se to nameće izvana. Smatram da naši zastupnici i vlada trebaju dobro promisliti o posljedicama ovog zakona i u interesu Hrvatskog naroda odbiti donošenje ovog zakona i ne odbiti i ne uvoditi u naš zakonodavni sustav, ovako sročenu konvenciju.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike

			između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao

			agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti

			spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog

			identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen

			na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Odredbe o načinu promjene spola u Republici Hrvatskoj propisane su navedenim Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a kojim je propisano da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je navedenim Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14).
73.	**Nataša Vajagić**	Podržavam donošenje ovog zakona. U državi u kojoj svaki mjesec najmanje jednu ženu ubije muškarac, ukoliko gledamo statistiku posljednjih 7 godina. Vrijeme je da država preuzme odgovornost i počne se ozbiljno baviti zaštitom života građanki. Potpisujem i komentar fAKTIV-a: Feministički kolektiv fAKTIV prati slučajeve nasilja prema ženama što uključuje i slučajeve ubojstava žena (femicida) koje se moglo spriječiti. Umjesto odgovornog postupanja državnih	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane,	

		kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije. Nataša Vajagić	
74.	**Igor Tomrlin**	Ovaj prijedlog zakona je klasični trojanski konj preko kojeg se ne želi spriječiti i suzbijati nasilje nad ženama i u obitelji već unijeti nered i konfuzija u naše društvo. Protiv sam bilo koje vrste nasilja a posebno prema najslabijima (ženama, djeci, starijim osobama), također snažno osuđujem bilo koju vrstu nasilja prema bilo kome na temelju vjerske, ideološke, svjetonazorske, političke, nacionalne, rasne, razlike u seksualnim preferencijama ili bilo čega drugoga. Svi trebaju poštovati slobodu drugoga čovjeka i pravo na izbor i nitko nema pravo bilo kome nametati bilo što. Ovim prijedlogom zakona nameće se većini hrvatskog stanovništva (većina se na referendumu izjasnila da brak vide kao zajednicu muškraca i žene) tzv. rodna ideologija i to nije u redu i može umjesto da smiri tenzije još ih i povećati! Smatram da država mora svim svojim građanima omogućiti da žive u uređenoj i gospodarski stabilnoj zemlji, gdje se cijeni rad i poštenje (a ne podobnost i "snalažljivost"), odakle mladi neće morati iseljavati, gdje se aktivno i učinkovito pomaže i štiti najugroženije a svima ostalima omogućuje da uspiju zbog svog znanja, iskustva, inovativnosti, poduzetnosti, itd. a ne političke pripadnosti i spremnosti na "kreativno" varanje države i drugih subjekata. Kada ljudi budu imali bolje uvjete za život i posao biti će manje stresa, nezadovoljstva, frustriranosti zbog koje se ćesto raspadaju brakovi i događa nasilje među članovima obitelji, iseljavanje u inozemstvo i slične po društvo štetne pojave. Počnite raditi u interesu cijelog naroda, sprečavati a ne poticati razne podjele i nemojte ratificirati Istanbulsku konvenciju samo zato jer su to druge zemlje napravile. Razmislite malo što to konkretno znači i mijenja u našem društvu pa procijenite da li se radi o nečemu što će nam donijeti više dobra ili više zla kao narodu i hoće li uopće imati utjecaja na rješavanje problema nasilja prema ženama i u obitelji.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok

			raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku

			Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni

			u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu

			dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i

			muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
75.	**Udruga za ljudska prava i građansku participaciju "PaRiter"**	U potpunosti podržavamo potvrđivanje Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Slažemo se s komentarima CESI - Centra za edukaciju, savjetovanje i istraživanje i GONG-a. Protivnici Konvencije, a najčešće se radi o klerikalnim i anti-ljudsko pravaškim akterima, opiru se ostvarenju rodne ravnopravnost jer (neutemeljeno) vjeruju da će tako biti ugrožena tradicionalna obitelj pa u tu svrhu koriste izmišljeni pojam „rodne ideologije“. Ovaj pojam je pojam izmišljen od strane Katoličke crkve i njenih saveznika i pojavljuje se nakon UN-ove konferencije u Kairu 1994. i Pekingu 1995. kada je Katolička crkva doživjela međunarodno priznanje seksualnih i reproduktivnih prava kao ogromnu prepreku pa je tražila globalnu strategiju kojom bi spriječila daljnji napredak na tom području. Manipulirajući osnovnim pojmovima rodne teorije, njihov je cilj ne propitivati i ne mijenjati tradicionalne rodne uloge, odnosno održati i učvrstiti predrasude i različite obrasce ponašanja utemeljene na ideji inferiornosti ili superiornosti jednog od spolova ili na stereotipnim ulogama muškaraca i žena. Naglašavamo kako je Republika Hrvatska sekularna država u kojoj su muškarci i žene jednakopravni te smatramo kako žene, kao punopravne državljanke, imaju pravo uživati zaštitu i svoja ljudska prava, neovisno o mizoginim strujama.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
76.	**Ana Štokalo**	Podržavam ratifikaciju Istanbulske konvencije kao oblik borbe protiv nasilja nad ženama i u obitelji općenito. Dodatni poriv za izražavanje mišljenja sam dobila nakon što sam letimično pregledala negativne komentare na ratifikaciju jer je očito da je u našem društvu potrebno još mnogo rada na osvješćivanju o rodnoj tematici i jačanju instrumenata zaštite prava svih ljudi i obitelji.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
77.	**jasna račić**	Podržavam ratifikaciju Istanbulske konvencije kao pokušaj uspostavljanje sveobuhvatnog pravnog okvira za suzbijanje rodno uvjetovnog nasilja. Hvatska je dužna činiti i mnogo više u borbi protiv nasilja nad ženama i u obitelji, al prvi korak svakako treba biti potvrda Istanulske konvencije. To su već napravile 24 europske zemlje: Švedska, Španjlska, Austrija, Italija, Albanija, Belgija, Danska, Francuska, Bosna i Hercegvina, Finska itd.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

78.	**Damir Mirenić**	Apsolutno sam protiv uvođenja Istanbulske konvencije. Kao profesionalni instruktor samoobrane bavim se edukacijom žena kako da reagiraju na nasilje prema njima. Uzet ću za primjer samo jednu stavku ove antiljudske konvencije u kojoj se otvara mogućnost da muškarac ulazi u prostor namijenjen isključivo ženama. Možete misliti što će se početi događati ako se otvore ta vrata. Tko može razumnom čovjeku objasniti da je ovo sprečavanje nasilja nad ženama. Kao što je gospodin dole niže rekao, ovo je nametanje bolesnih ideja od strane manjine većini ljudi u ovoj državi. Niti jedan čovjek zdravog razuma se neće sa ovime složiti. To je stvarno silovanje zdravog razuma, dragi Hrvati probudite se i borite za budućnost naše djece i ove predivne zemlje.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Republika Hrvatska je Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji potpisala dana 22. siječnja 2013. godine, čime je iskazala interes i pridružila se naporima međunarodne zajednice, poglavito državama članicama Vijeća Europe, kako bi se na ovom području učinili daljnji napori i još odlučnije formulirala odlučnost država u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Ujedno, iskazana je i trajna namjera u cilju poduzimanja mjera usmjerenih promicanju ravnopravnosti i suzbijanja svih oblika diskriminacije i nasilja nad ženama uključujući i nasilje u obitelji. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Politika nulte tolerancije nasilja prema ženama jedna je od pet prioritetnih područja EU politike rodne

			ravnopravnosti. U „Strateškom planu za rodnu jednakost 2016 – 2019“ Europska komisija navodi da će: „Borba protiv rodno uvjetovanog nasilja te zaštita i podrška žrtava biti prioritet. Iskorjenjivanje nasilja zahtjeva izuzetne napore svih dionika, uključujući države članice, da unaprijede dostupnost, kvalitetu i pouzdanost statističkih podataka, unaprijede svijesti, potaknu promjenu stavova, sprječavaju nasilje, te osiguraju bolju podršku žrtvama i njihov pristup pravdi kao da i u potpunosti prenesu i provedu relevantno EU zakonodavstvo.“ Kao prvi među ključnim koracima pri ostvarivanju tog cilja Europska komisija ističe „Pristupanje Europske unije Konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) u opsegu EU nadležnosti i uzimajući u obzir pravni učinak pristupanja; potonju provedbu njenih odredbi i nastavak poticanja država članica u napretku ratifikacije“. Odredbe o načinu promjene spola u Republici Hrvatskoj propisane su Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a kojim je propisano da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je Pravilnikom o načinu prikupljanja

			medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14).
79.	**Željka Kadić**	Poštovani, protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije i vrlo sam zabrinuta pokušajem uvodenja rodne ideologije u zakonodavni okvir RH putem Istanbulske konvencije. Posve sam sigurna da velika većina građana RH ne dijeli stavove koji se nameću rodnom ideologijom i pozivam nadležno resorno ministarstvo, nadležnu ministricu gospođu Nadu Murganić te predsjednika Vlade RH Andreja Plenkovića da sukladno stavovima velike većine njihovih birača zaustave ratifikacijski postupak Istanbulske konvencije. Razlozi za zaustavljanje ratifikacije Istanbulske konvencije su po mojem uvjerenju sljedeci: 1) Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi. 2) Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. 3) Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4) U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). 5) Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 6) Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu -	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni

		roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. U nadi da će Vlada RH usvojiti stav velike većine hrvatskog društva srdačno Vas pozdravljam.	koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira

			oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za

			ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj

			orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze

			država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
80.	**Krešimir Alinjak**	Protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije zato što je to još jedan pokušaj (ali ovaj puta podao) uvođenja rodne ideologije umotan u šareni papir borbe protiv nasilja nad ženama. Hrvatska je već na referendumu o obitelji pokazala što misli pa bi konačno bio i red da političari počnu slušati narod koji tobože predstavljaju, a ne s figom u džepu skupljati glasove i onda nakon izbora zaboraviti na obećanja u koja "vjeruju".	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje

			međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
81.	**Nikolina Jureković**	Apsolutno podržavam ratifikaciju Istanbulske konvencije. Smatram da je krajnje vrijeme da HS to učini.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
82.	**Miroslav Rovis**	Naravno ne klik-dva, nego malo više je potrebno i da se dođe do komentara: Vigilare 02.08.2017 23:02 (i sada dok je komentar još svjež --postavljen preko 7 sati prije postavljanja ovog komentara, ali između bjehu noćni sati, mrtvo-neaktivno doba dana, baš kao što je u godini srpanj politički mrtvo-neaktivno doba; hotimice odabran za vrieme razprave o ratificiranju Istanbulske Konvencije; kako planski, kako podlo!... I govorit će: bila je javna razprava... i grdit ću to spodobu kao politički pokojnik Andreas Jurić; koji, ma da je prietio, l.....e [govoritelju neistine], zar bi se šetao poslije toga po Hrvatskoj?! Ti sliediš Tuđmana!? Ti!? da slijediš Tuđmana!? Ma Tuđmana su ljudi grdili koliko su htjeli, nije ih radi toga zatvarao! Ne, vodio je zakonske procese protiv klevete kao protiv smrdljivog Feral Tribune-a, a ne bivše JNA, danas slatkorječive policajce --one koji su slali ljude poput Zvonimira Hodaka u susjednu Bileću na odsluženje vojnog roka... -- angažirati u represiji... Ispričavam se na digresiji... Ali je li ta žrtva političkog nasilja, Andreas Jurić, slobodna ili je još u zatvoru...) Ako pak želite doći do komentara U Ime Obitelji (ili, recimo Gong-a --koje osobno ne podupirem, ali podupirem demokratičnost), eh tu morate izvoditi klikovne akrobacije, a i poslužitelj ("server") sporo služi... Ili komentar Hrvatske Udruge Prosvjetnih Djelatnika... Ili nekih pojedinaca koji su doista dali stručne komentare jer je bjelodano da su sposobni intelektualci, premda svi nisu titule istaknuli... Ako li hoćete pročitati što su Grozd napisali, eh, tu morate jako tražiti i vrtiti... Vjerujem da je ovo, sučelje ("interface"), poslužitelj, skripte..., naslijeđeno od ranijih vlada... Kani li ova današnja desno-lijeva Vlada ovo ispraviti da svaki Hrvat (khm, khm: u smislu "Hrvatski čovjek") koji postavi svoj komentar u nekoj budućnosti na nekim budućim stranicama budućih nekih rasprava, dobije poveznicu da može prijateljima pokazati što je komentirao, na takav način da mu prijatelji mogu jednim klikom na poveznicu pročitati njegov, na te buduće stanice, postavljen komentar... A ne ovako, da se moramo svoje vlade sramiti... Pa u tom smislu predlažem udrugama koje podupirem: U Ime Obitelji, Vigilare, Grozd, za koje znam da imaju informatičke stručnjake, da iz ovih javnih	**NE PRIHVAĆA SE** Odgovor upućen drugim komentatorima**.** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

		podataka: komentari na stranice vlade su javni i nisu zaštićeni zakonom o autorskim pravima, a koje te javne podatke ja kanim, tehnički preuzete putem snimljenog mrežnog traga ("network trace") prilikom mog otvaranja, izvedenog u 2017-08-03 01:49 UT (vidi naziv datoteke pri dnu, sadrži: "170803_0149"; Universal Time je u ljeto dva sata manji nego CET), [priliko mog otvaranja] svih dosadašnjih stranica s komentarima, ovog puta nešto preciznije i u vidu istovrjemeno preuzete snimke zaslona ("screencast"); u snimci zaslona također je, nadam se, svaki komentar vidljiv, do u svako slovo... Pa u tom smislu predlažem informatičkim stručnjacima udruga U Ime Obitelji, Vigilare, Grozd (ili neka me kontaktira ako tko drugi želi i može sliejdeće učiniti) da iz ovih javnih podataka, raspoloživih iz mojih snimaka uz malo reverse-engineering-a --nadam se malo za njihove stručnjake; ta neki od istih su doista vješti: obuzdali su Milanovićeve računalne izborne manipulatore iz onog nekog ??PEN??-a, doista se ne mogu sjetiti naziva, ali iz te državne institucije gdje se obrađuju glasovi, tako da nisu mogli dalje manipulirati izbornim rezultatima, i doveli Plenkovića na vlast, još dok nas je bio sve obmanuo da je istinski domoljub, a ne polu-Hrvat polu-jugoslaven što taj veliki Pupavčev prijatelj iz dana u dan, svako malo pa ponovno dokazuje... Avaj, Karamarkov HDZ bio je, od istih, uspješno prjevaren za 5-10 mandata 2015, jako, jako ste tada nedostajali (Žurba Ludog Cara i Izborna Čudesa https://vimeo.com/145843953) -- ... Pa u tom smislu predlažem informatičkim stručnjacima prvenstveno gore navedenih udruga da iz ovih javnih podataka, ekstraktabilnih ("extractable") iz snimljenog mrežnog traga koji ću javno postaviti na: Croatian Government Electronic Public Discussions 1 https://www.croatiafidelis.hr/foss/cap/cap-170801-gov-hr-hide/gov-hr-hide-1.php (još nepostojeća stranica u trenutku ovog pisanja, postoji već stranica 0-ta: https://www.croatiafidelis.hr/foss/cap/cap-170801-gov-hr-hide/ koja je ranija analiza; stranica 1-va bit će, ako Bog da, kasnije tijekom dana postavljena) Postavit ću ovaj mrežni trag: 09627e362219779027e0b9c93c13400a51238dd2181b10cfa064eb0c6703ddd3 dump_170803_0149_gdO.pcap Predlažem da se svi komentari tako obrade, te naprave stranice koje će svakom sudioniku ove rasprave pružiti poveznicu na vlastiti komentar, te da tako sva ova rasprava bude pregledna za javnost, što ona ovakva kakva je sad na vladinim stranicama jednostavno nije. Ako bi se to napravilo, ne bi se de facto izgubili mnogi izvrsni komentari Hrvata koji su doista iz duše pisali. Sav taj pretežito dobar materijal je, zabušurenošću ovih stranica	

		uvelike zapravo slabo dostupan do nedostupan, na vladinim stranicama kakve sada jesu. Predlažem da se takva, pregledna, a ista ova, rasprava, postavi, najbolje je, negdje na stranice neke od tih udruga! (Ja, uz prevelik napor i vrijeme koje bi mi trebalo da to sam napravim, bojim se da nemam ni te snage ni tog vrjemena, a niti bih se osmjelio, bez vaše podpore, da sam to napravim na stranicama moje, pasivne radi ranije progona, Udruge Croatia Fidelis.) (žao mi je zbog djelomične kriptičnosti ovog komentara za prosječnog čitioca, no koristnost mog prijedloga bi se mogla znatna pokazati u budućnosti)	
83.	**Emilija Čapo**	Doista je lijepo vidjeti da se društvo u cijelini zauzima za one ranjive skupine društva, ali smatram da je potrebno krenuti od početka, prvo tražiti uzroke i razloge što je dovelo do nasilja. Samo kad znamo uzroke i razloge, možemo učiti svoju djecu gdje se skriva pravi problem. Kad je nasilje učinjeno, već je kasno i posljedice su za cijeli život nevinih. Mlade generacije treba učiti odgovornom ponašanju. Kako to učiniti: tako da ih se uči što su posljedice ne odgovornog ponašanja. Da vide i upoznaju patnje ljudi koji su to prošli, da dođu s njima u dodir, te iz toga razumiju u što će njih i ljude oko njih ne odgovorno ponašanje jednog dana odvesti. Naše je društvo stoljećima bilo na vjetrometini raznih prolaznih društvenih sustava, ali samo ga je jedan zakon obranio i sačuvao, taj je temelj cijele Europe, a ona ga se odriče. Stoga smatram da je ovaj zakon faličan i ne kreče od srži problema nasilja. Stoga, isti, ne podržavam i molim odgovorne da krenu u srž problema, a ne u polovičnost.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Čl. 11. Konvencije propisano je da će stranke poduzeti pružanje podrške istraživanjima u području svih oblika nasilja obuhvaćenih područjem primjene Konvencije kako bi se proučili njegovi ishodišni uzroci i učinci, učestalost i stope kažnjavanja, kao i djelotvornost mjera poduzetih za provedbu Konvencije.
84.	**Mladen Varga**	Poštovani, protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije i čudim se pokušaju uvođenja rodne ideologije u zakonodavni okvir RH putem Istanbulske konvencije. Već je hrvatski narod rekao NE rodnoj ideologiji putem referenduma o braku, obitelji. Pozivam nadležno ministarstvo i predsjednika Vlade RH Andreja Plenkovića da sukladno stavovima velike većine njihovih birača zaustave ratifikacijski postupak Istanbulske konvencije. Nasilje nad ženama i u obitelji je prisutno i to se svi slažemo, a spriječiti ga možemo samo dosljednim provođenjem dosadašnjih zakona i odluka.... puno propusta ima na nižim razinama	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao

			temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
85.	**Marija Rogošić**	Poštovani, protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije i vrlo sam zabrinuta pokušajem uvođenja rodne ideologije u zakonodavni okvir RH putem navedene konvencije. Razlozi za zaustavljanje ratifikacije Istanbulske konvencije su sljedeći: 1) Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi. 2) Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. 3) Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4) U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). 5) Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 6) Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene,

		građanskih prava. U nadi da Vlada RH neće ratificirati Istanbulsku konvenciju srdačno Vas pozdravljam.	koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje

			ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost

			spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1).

			Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti

			koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
86.	**Jelena Buklijaš Mušterić**	Poštovani, protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije i vrlo sam zabrinuta pokušajem uvođenja rodne ideologije u zakonodavni okvir RH putem Istanbulske konvencije. Posve sam sigurna da velika većina građana RH ne dijeli stavove koji se nameću rodnom ideologijom i pozivam nadležno resorno ministarstvo, nadležnu ministricu gospođu Nadu Murganić te predsjednika Vlade RH Andreja Plenkovicća da sukladno stavovima velike većine njihovih birača zaustave ratifikacijski postupak Istanbulske konvencije. Razlozi za zaustavljanje ratifikacije Istanbulske konvencije su po mojem uvjerenju sljedeći: 1) Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi. 2) Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. 3) Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava

		dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4) U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). 5) Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 6) Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. U nadi da će Vlada RH usvojiti stav velike većine hrvatskog društva srdačno Vas pozdravljam.	žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618

			Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni

			identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije

			(Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o*

			znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
87.	**Maja Maraš**	Apsurdna konvencija koja se ni u kojem slučaju ne smije ratificirati. Ovom konvencijom bi se omogućio ulazak rodne ideologije u HR zakone i društvo, a sve pod krinkom zaštite žena, najžalosnije što je istina potpuno suprotna jer	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti

		koncept roda omogućuje da žena postane bilo koja osoba po izboru tj. "osjećaju". I time dobije sva prava koja ima i žena.	nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni

			vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome

			jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne

			stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog

			identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Nadalje, odredbe o načinu promjene spola u

			Republici Hrvatskoj propisane su navedenim Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a kojim je propisano da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je navedenim Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14).
88.	**Nataša Mihoci**	Uistinu je žalosno da se životi žena, njihova ljudska prava i dostojanstvo ugrožavaju nesuvislim teorijama zavjere o uvođenju tzv. „rodne ideologije“ ratifikacijom Konvencije. Također je žalosno da je prostor za aktivnu participaciju građana, kao što je sustav e-savjetovanja, pretvoren u prostor za izražavanje krajnje mizoginih stavova. Negirati nasilje nad ženama u našem društvu, govoriti da je postojeći zakonski okvir dostatan, te da žene nisu ugrožene, predstavljaju uistinu ili neinformiranost ili mizoginiju. Kontradiktorno je također da se autori takvih stavova pozivaju na obitelj. Ne možemo govoriti o zaštiti obitelji ako ne zaštitimo žene od nasilja i svih oblika diskriminacije. To je preduvjet socijalne pravde, poštivanja prava, ravnopravnosti i različitosti u našem društvu, što je tekovina jedne velike zajednice kojoj smo pristupili 2013. godine. Vjerujem ipak, da Vlada Republike Hrvatske i Hrvatski sabor svoje politike neće temeljiti na mizoginim, nesuvislim teorijama zavjere, već upravo na vrijednostima utkanima u ovu Konvenciju. Vjerujem da društvo može napredovati jednako ako uviđa vlastite probleme i ako se hrabro s njima suočava, zbog čega ovu Konvenciju možemo shvatiti kao priliku da unaprijedimo načine borbe protiv nasilja nad ženama i zaštite ženskih prava. Podržavam prijedlog	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		Zakona.	
89.	**Stjepan Prpić**	Protivim se ratifikaciji ovog dokumenta jer je temeljen na neznanstvenom terminu "rod" koji je očito u ovaj dokument postavljen iz ideoloških razloga unatoč tome što bi se sve odrednice dokumenta mogle opisati kroz znanstveni termin "spol". Također, ratifikacija ovog dokumanta značila bi nametanje ideologije kojoj se, kao što je referendumom o ustavnoj definiciji braka pokazano, protivi većina stanovnika ove zemlje čime bi ih se u njihovim službama prisljavalo na djelovanje protiv vlastite savjesti i volje.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se

			temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost

			prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da

			se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orjentaciji. Također se Zakonom o životnom

			partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja,

			tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
90.	**Anto Malbašić**	Podržavam. Jer su jedino debili suglasni sa nasiljem. Pogotovu oni koji misle da žene zaslužuju da ih se pljusne. 2017 godina je! Dajte se koncentrirajte! Nije ovo crveni i crni, nisu vam ovo jebeni ustaše i partizani! To su vam majke i sestre! Ne budite debili! Želite li gledati svoje voljene u burkama za par godina? Alo!	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
91.	**Udruga "Djeca ljubavi"**	Apsolutno se zalažemo za ratificiranje Istanbulske konvenvcije. Govorimo u ime djece; u ime djece koja svakodnevno gledaju i trpe nasilje u svojim obiteljima, u ime djece čije su majke ubijene, u ime djece koja su gledala ubojstva svojih majki, u ime djece koja su ostala bez svojih majki, u ime djece koja su izgubile SVOJE živote zbog nasilja u obitelji. Nedavno su nas sve potresla stravična ubojstva u susjednoj nam Srbiji, oba su se dogodila ni manje ni više nego u Centru za socijalnu skrb. U prvom "otac" pred djecom ubija majku, u drugom opet "otac" golim rukama zadavi svoje rođeno dijete te naposljetku ubija i majku. U oba slučaja guralo se tim majkama „ravnopravno roditeljstvo“, inzistiralo se da djeca održavaju susrete i druženja sa nasilnikom. Zatim idemo malo u prostore lijepe naše, ubojstvo u SPLITU, ubio suprugu pa se objesio u crkvi 22.06.2017. Kako kažu susjedi INSTITUCIJE su zakazale i nisu na vrijeme reagirale. Tragedija se mogla spriječiti, ali nije. Zatim imamo obiteljsku tragediju u Dubravi 08.05.2017 gdje opet suprug ubija ženu pa sebe. Nitko ništa ne zna?? 20.07.2017 Novska, suprug policajac ubija suprugu, već duže vrijeme imali su nesuglasice, svježe rastavljeni...dali je moguće da nadležni to nisu znali ili se radnog kolegu štitilo?? 13.07.2015 okolica Karlovca, zatočio suprugu u kući, ubio je a onda pokušao ubiti i sebe. Samo dan prije taj isti čovjek je radi nasilja prespavao u pritvoru. ZAŠTO JE PUŠTEN? Dali se i ovdje tragedija mogla spriječiti? Sigurno jest ali uz dobro poznati rad naših institucija i njihovo ignoriranje i minimaliziranje nasilja, nije se reagiralo. Nakon deset minuta čula sam svađu. Mama je sklupčana ležala na podu, a on ju je udarao nogama. Otišao je u salon i vraćao se s puškom. Stajala sam na stepenicama i vrištala. Pitala sam ga: Što će ti puška? On je rekao: Makni se, i tebe ću! Ušao je kraj mene u kuću i čula sam pucanj. Potrčala sam i pomogla baki da ustane jer je ležala u dvorištu nakon što ju je tata gurnuo, a onda smo zajedno pobjegle u susjedstvo - ispričala je I. M., kćer ubijene majke. Ubio ju je s dva hica, treći je namijenio sebi, ali preživio je s teškim ozljedama lica. 24.07.2017 sin ubio majku i sakrio je u škrinju. Sin je živio	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		je sa ocem dakle otac ga je "ODGAJAO" kako,da ubija? 22.02.2017. ubijena K. Krupljan, slučaj koji je digao državu na noge barem u međusobnom opravdavanju suda i policije tko je zakazao. Trudna djevojka i njeno nerođeno dijete ubijeni su ubodima nožem u automobilu. Tri puta ju je napao, a četvrti puta ubio. Prethodno je već više puta ozlijedio žrtvu, te usmrtio pješaka automobilom. 09.11.2016.g. Suprugu je zatekao u primaćoj sobi, i nakon kraće rasprave u nju ispalio dva hica. Otišao je zatim u kuhinju i sam sebi presudio hicem u glavu. 01.09.2015. zbog razvoda smaknuo ženu i njene prijateljice, trostruki ubojica bivši policajac i specijalac. Za ta tri ubojstva dobio je 40 godina zatvora, no uz dobro ponašanje, naše milosrdno pravosuđe će ga pomilovati te mu omogućiti sasvim pristojan život. 10.03.2015.g. Usred noći, oko 1 sat iza ponoći, poslije svađe, nožem je sedam puta u prsni koš ubo i usmrtio suprugu, i to pred 3-godišnjom kćeri i svojom 8-godišnjom sestrom. B. Đ. uhićen je jučer rano ujutro zbog sumnje da je iz ljubomore nožem izmasakrirao suprugu u stanu u Teslići. Zatim imamo sljedeće: 1. U brakorazvodnoj parnici ubio je bivšu suprugu, njezinu odvjetnicu, sutkinju i ranio zapisničarku. 2. Vratio se sa robije pa nakon svađe u štali osam puta izbo nožem suprugu pa se objesio. 3. Izrešetao je vozilo u kojem su bili njegova supruga i I.H. Oboje ih je ubio. 4. Ispalio je supruzi dva metka u glavu dok je u naručju držala njihovog sina. 5. 25.6.07.2014 ubio suprugu i gosta u kafiću pa presudio sebi. 6. Hicem ubio suprugu dok je troje djece spavalo. Djeca su smještena na sigurno te će im trebati vremena i stručne pomoći zbog ružnih scena kojima su svjedočili....itd...Mogli bi nedogled izvlačiti i pisati o stravičnim ubojstvima ali tko će to pročitati, tko će išta poduzeti? Naši trenutni zakoni? Jednom nasilnik uvijek nasilnik. Oni su kao tempirana bomba, nikada ne znaš da li će i kada puknuti, a kada puknu, povratka nema. U našoj državi nasilje je nešto o čemu se ne priča a razlog tome je "ŠTO ĆE SELO REĆI" jer su obitelji patrijarhalne, žena mora šutjeti i trpjeti nasilje jer MORA sačuvati obitelj i brak. Brak koji je „svet“. Brak u kojem su zlostavljana i ona i djeca? Ako se kojim slučajem i požali policiji, državnom odvjetništvu, Prekršajnom sudu, Centru za socijalnu skrb ‚Pravobraniteljici za djecu, Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova, Ministarstvu socijalne politike i mladih, ostalim ministarstvima i ustanovama kojima je svrha „zaštiti žrtvu nasilja“, NEĆE dobiti OBEĆANU pomoć. Naime tek onda dolazi pravo nasilje, a to je SEKUNDARNO nasilje od strane institucija. CSS će vas uz prijetnje da će vam dijete završiti u domu doslovno izluditi, nakon toga će inzistirati na obradi (obično u posljednje vrijeme	

		isključivo u Poliklinici za zaštitu djece, u kojoj ta ista poliklinika iznosi već po izlizanoj „špranci“ nalaze da je majka emocionalni zlostavljač svog djeteta, manipulativne naravi…a u slučaju da dijete odbija ići ocu nasilniku žena se optužuje za otuđivanje djeteta). Pozivati će se na tzv. „ravnopravno roditeljstvo“ izjednačavajući time žrtvu i nasilnika te dovodeći dijete koje se odupire (ali koga to briga jer dijete MORA ići ocu) u nepovoljan i bezizlazan položaj izlaganja susretima i druženjima sa tatom koji je do jučer pred njegovim očima „prebijao“ njegovu mamu. Koliko još žena, tih tihih boraca mora umrijeti i pasti u zaborav ovog nemilosrdnog pravosuđa, koliko još djece treba završiti u domovima i udomiteljskim obiteljima kojima je svrha samo novac...koliko još krvi želite?? I sada kada se Republiku Hrvatsku konačno želi obvezati da STROGO zaštiti žrtve nasilja koje su nedvojbeno u 99 % slučajeva žene i to nitko ne može poreći i da sigurne kuće budu obveza države, pojavljuje se ovoliki OTPOR ratificiranju ove konvencije zbog pojma „rodne ideologije“. Ako je netko nasilan nije rješenje da prenoći u policiji dobije opomenu i dalje šeta slobodno. Ako žena ne uspije na sudu dokazati nasilje koje se događa unutar „četiri zida“, odmah dobiva „etiketu“ manipulatorice koja lažno prijavljuje nasilje. Nasilje je bolest koju treba iskorijeniti. I na kraju nemamo ništa protiv ravnopravnog roditeljstva ali imamo protiv istog tretmana prema žrtvi i nasilniku, imamo protiv toga da država vrši nasilje nad našom djecom prijeteći im domom ukoliko ne odu tati za praznike i slično, imamo protiv sekundarnog nasilja koje se vrši nad žrtvama nasilja, imamo protiv toga da nakon svakog krvavog pohoda „manijaka“, Republika Hrvatska „pere“ ruke, slegne ramenima i kaže "NISMO ZNALI" i nismo mogli ništa. Znali su i znaju puno, ali ne rade ništa. Gdje su ti zakoni koji su zaštitili sve ove ubijene žene? Gdje su ti zakoni koji su zaštitili ubijenu djecu? Gdje su ti zakoni koji su zaštitili djecu da ne gledaju ubojstva svojih majki, njihovo fizičko i psihičko zlostavljanje? Kakvi su to zakoni kada očigledni ubojica gdje je na licu mjesto ustanovljeno da je ubio svoju suprugu uz sve dokaze i svjedoke ima pravo na višegodišnje suđenje u kojem ocrnjuje i kleveće svoju ubijenu ženu? Njihova krv je upravo na našim trenutnim zakonima koji NE FUNKCIONIRAJU i na našim institucijama koje „peru“ ruke. Kako spavaš državo? Mi nikako, jer noćima bdijemo i gledamo lica naših anđela, jer ne znamo da li ih gledamo zadnji put. Da li je pojam „roda“ o kojemu se toliko raspravlja važniji od„ljudskog bića“, od ljudskog života i od ŽIVOTA DJETETA? Molimo Republiku Hrvatsku da ratificira Istanbulsku konvenciju.	

92.	**Vigilare**	Sažetak pravnog mišljenja pravnog tima Udruge Vigilare. I. DIO Rodnu ideologiju danas promiču kako pojedinci, tako i određene društvene skupine. Na zagovaranju i promicanju njezinih ideja svojski rade i međunarodne organizacije, od UN-a, preko VE do EU-a. Neizostavno je ukazati i na jedan od razloga lakoće puta do „porobljavanja“ masa i inficiranja istom. Naime, ista je zaogrnuta vrlo prihvatljivom, razumljivom i, u suvremenom svijetu toliko potrebnom, idejom promjene kruto tradicionalnog poimanja odnosa muža i žene, kako na polju bračnih i obiteljskih odnosa, tako i na području radnopravnih odnosa, kroz uklanjanje razlika u mogućnostima pristupa pojedinim sferama društvenog, gospodarskog, političkog, znanstvenog i inog života, nekada ekskluzive rezervirane isključivo za svijet muškaraca. Protiv takvih, zdravorazumski prihvatljivih i trenutkom društvene stvarnosti zadanih razloga, nitko ne bi imao ništa protiv. Međutim, svako lice ima i naličje. Ovdje naglasak treba staviti upravo na naličje. Isto odgovara rušilačkom pohodu na spol (ženu i muškarca), dalje, na brak (žene i muškarca), a samim tim i na obitelj. Ako ne dvojimo da je upravo obitelj temelj društva i da društva nema bez obitelji, onda rušilački pohod na istu poprima sasvim jasni značaj – kojemu se u današnje doba, na žalost, često pripisuju pompozni nazivi tipa „kulturne revolucije“. Rodna ideologija koja se prodaje gotovo za „prosvjetiteljsku; upakirana u omot na kojem su velikim slovima ispisane riječi: „priroda“; „sloboda“; „razum“ i „tolerancija“ gotovo da je lijepak za mnoge. Pogotovo onda ako se ne uspijeva razaznati da iza „prirode“ (biološke, spolne datosti, spola) stoji nasilje nad istom (rod kao društveni „konstrukt“), da iza „slobode“ i oslobađanja iz okova te i takve prirode, stoji trajno uzništvo, da umjesto „razuma“ koji bi trebao biti „u suglasju“ s prethodne dvije stavke, imamo patološko poimanje sebe i nijekanje vlastitog “ja“; a umjesto „tolerancije“ pojedinca spram vlastite prirodne, spolne datosti i pripadnosti, imamo krajnju „netoleranciju“ i od pojedinca i od onih koji ga sustavnom indoktrinacijom uvjeravaju kako je to isto društvo „netolerantno" spram njega, njegovih potreba i htijenja. Naravno, takvi pojedinci postaju oruđe u rukama onih koji, za ljude poput njih, ne gaje ni trunku empatije, ljubavi i razumijevanja, već ih koriste kao sredstvo u promicanju vlastitih rušilačkih ideja postojeće civilizacije, u nadi stvaranja nekog novog društvenog poretka, po njihovoj namisli i mjeri. Ali, svakako društvenog poretka u kojem obitelj više neće biti temeljna stanica društva. Ne samo što je rodna ideologija suprotna vjerskoj antropologiji, već je prije svega suprotna zdravom razumu. Shvaćanja o biološkoj,	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao

		endokrinološkoj i ne znam sve kakvoj li predestiniranosti takvih pojedinaca, teško je bezrezervno prihvatiti ako pratimo slučajeve iz prakse europskih i nacionalnih sudova iz kojih razaznajemo da pojedinci koji su živjeli desetke i više godina u braku, izrodili djecu, izraze potrebu u jedanaestoj godini braka postati osobe drugog spola, ostati u tom braku jer su im tako bolje zaštićena prava i interesi i što li sve ne? Pita li se međunarodna zajednica – gdje su u svemu tome „pogubljena“ prava djece, „najbolji interes djeteta“ kojeg ista u pojedinim dokumentima ističe kao svojevrsno „nadpravo“ a onda ga prigodno, potpuno zanemari? A kako i ne bi kad je upravo ona ta koja intrigira i potiče potrebu pojedinaca „za promjenom“, puna razumijevanja za njihovo poimanje pitanja „osobne sreće“ „ispunjenosti“, „ostvarenosti“ i sl., a zapravo, takvi pojedinci postaju tek sredstvo u njenim rukama za ostvarenje temeljito isplaniranog, konačnog nauma. Rodna ideologija nije i ne može biti znanost, to je, kako je lijepo jednom rekao Ivica Šola „ . . . neka vrsta ezoterije, čak i gnoze, u smislu prijezira prema biološkoj naravi, ideologija koja smjera k ozakonjenju raznih perverzija i odgojno-obrazovnom teroru nad djecom“. Živimo u vremenu kada se ljudi rado pozivaju na nužnost tolerancije, pa se s pravom pitamo zašto ne toleriraju, uvažavaju i poštuju stav da je kod onog „biti muško i žensko“ naglasak na „biti“ i upravo u duhu netolerancije spram naravne datosti, naravnog „biti“, gubeći se u bespućima zavodljivosti netolerancije, teže izboru, obliku i modelu, po sistemu „sam svoj majstor“? I onda, kada takvim nastojanjima, društvena zajednica stvori podjele u društvu, sveopći metež i trvenja, postaju od svih skupa, sretni jedino zagovaratelji, promicatelji sulude ideologije. Da to nije tako, zar bismo čitali i slušali o ljudima koji su promijenili spol i postali ono što su „željeli“ pa se nakon toga zatekli u još većem problemu iznalaženja načina kako se vratiti u svijet kojem su od rođenja pripadali. Istina je oduvijek bila i svjedok same sebe i onoga što je lažno, dakle, rodna teorija je osuđena na propast. „S njom se“ kako je jednom kazala B. Rosenkranz, austrijska političarka i zastupnica u Europskom parlamentu, „ne može živjeti. S njom se može samo umrijeti. Pitanje je hoćemo li se uspjeti pravovremeno osloboditi mreže tih zabluda? Jer najgore posljedice ostaju na jednom esencijalno važnom području, a to je pedagogija. Kakve sve posljedice ostaju na djetetu kojem je odmalena uzdrmana sigurnost u tako očitu datost vlastitog spola, a koja se dalje treba razvijati preuzimajući odgovarajuće forme ponašanja odraslih. Posljedice su i više nego katastrofalne. Ipak, u konkurenciji kultura koje sada postoje, ne može postojati	primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te

		kultura koja ide protiv Zakona Života. Pitanje je samo hoćemo li se na vrijeme osvijestiti ili ćemo dopustiti da nas rodna ideologija uništi“. Više optimizma glede ishoda rodne ideologije iznalazimo u stajalištu M. A. Peeters koja rodnu ideologiju uspoređuje s divom na glinenim nogama ili s kućom sagrađenom na pijesku. „Rodna ideologija apsolutizira individualnu slobodu, a zapravo je konformistička i hoće sve građane svijeta svrstati u svoje redukcionističke klišeje. Pravi se da je holistička i da uzima u obzir kompleksnost stvarnosti, a zapravo se zatvara u stereotipe koji isključuju stvarnost (ako postoji stereotipizirana kultura u kojoj je diskurs odvojen od stvarnosti, u kojoj ljudi više ne razmišljaju svojom glavom, onda je to upravo ona u kojoj živimo – naime postmodernost). Rodna ideologija nije sposobna dati odgovor na čežnje čovječanstva. Ona je, naprotiv, čovječanstvo uzela za taoca.“ Put do ljudi olakšava joj, barem za sada, i jezik, točnije mogućnosti koje pruža lingvistički inženjering kao moćno oruđe u rukama takve ideologije, a o čemu je u tekstu već bilo riječi. Ljudi olako prihvaćaju rodno ideologijsku terminologiju koja se uvlači često tiho, poput tàta, u sve pore života, kroz propise, medije, vrtićke programe, školsku literaturu, u obrazovni i zdravstveni sustav i sl. Izbjegava se koristiti sintagma „rodna ideologija“ jer ista bi barem za jedan dio javnosti predstavljala poziv na oprez ili barem generirala dvojbama i otvarala pitanja. Korisnije i učinkovitije je pozivati se na napore za ostvarenje ravnopravnosti spolova. Sveprisutna laž koja ubire plodove svoje kameleonske umješnosti. Duboko vjerujemo, samo za neko vrijeme. Ogulin, 2. kolovoza 2017. godine Udruga Vigilare – punomoćni odvjetnik mr. sc. Mario Vojvodić II. DIO Nalazimo se na povijesnoj prekretnici jer države stranke Istanbulske konvencije (dalje IK) ignoriraju osnovna načela međunarodne i europske zaštite temeljnih ljudskih prava i tako pristaju na buduće konflikte. Rodna perspektiva nije uobičajena neutralna zakonska reforma nego ideologijski opterećena politička strategija na čijem kraju stoji transformacija društva, odnosno nova kulturna revolucija. Dođe li do provedbe konvencije, trebamo se bojati da će mnoga temeljna prava koja danas poznajemo postati stvar prošlosti. Kada se radi o posebno važnim pitanjima ljudske egzistencije i identiteta, etičke, moralne i pravne konflikte ne treba izbjegavati, već stvar treba postati tema transparentne i otvorene javne rasprave. Spolni identitet sastavni je dio ljudskog identiteta te se uglavnom u svim nacionalnim ustavima i u Europskoj konvenciji o ljudskim pravima (EKLJP) štiti kao pravo na privatnost i intimu. Spolni identitet je sastavni i konstitutivni dio prava na brak i obitelj, vjersku slobodu, kao i prava	djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih

		roditelja na odgoj vlastite djece. Karakteristično za novu definiciju roda iz čl. 3 c IK, tj. za rodnu perspektivu jest da zadire u mnoga područja svakodnevnoga života i utječe na ljudska prava koja su pod posebnom zaštitom nacionalnih ustava i međunarodnih konvencija. Rodna perspektiva se sukobljava sa svakim pravom čije su dodirne točke muški ili ženski spolni identitet – i to se ne događa kao neželjena nuspojava, nego joj je cilj izazivati te sukobe. Na ustavnoj razini naziru se mogući sukobi s temeljnim pravom na privatnost i obiteljski život (čl. 8 EKLJP), pravom na brak (čl. 12 EKLJP), pravom roditelja na odgoj djece (čl. 2 EKLJP DP 1) i slobodom vjeroispovijesti (čl. 9 EKLJP). Koncept roda teško je definirati jer se radi o nejasnom i promjenljivom konceptu koji se neprestano mijenja i krije iza nejasne retorike. Međutim težište ovog teksta nije na objašnjavanju što rodna ideologija jest, nego primijetiti što ona sigurno nije. Jedina postojana i nepromjenljiva karakteristika rodne ideologije je da kritizira i dovodi u pitanje tradicionalne društvene strukture i načine razmišljanja i u konačnici promiče njihovu dekonstrukciju, znači njihovo ukidanje. Filozofska i ideološka referentna točka rodne perspektive (poznate i kao gender mainstream) jest feminizam, tj. svjetski pokret žena. Kritika podjele spolnog identiteta na muški i ženski i društveno preferirane heteroseksualnosti, na razne je načine zastupljena u feminizmu. Ne možemo se ovdje detaljno osvrnuti na sve oblike rodne perspektive, no svima njima je u biti sadržano s jedne strane neprestano odbacivanje biološki urođene spolnosti (muško i žensko) i, s druge strane, neprestano odbacivanje biološki urođene heteroseksualnosti. Jedna od najpoznatijih i najradikalnijih kritičarki podjele na dva prirodna spola je Simone de Beauvoir koja je skovala uzrečicu: „Ženom se ne rađa, ženom se postaje“, čime je htjela izraziti da čovjekov spol nije biološki određen, nego društveno konstruiran. Ovdje se također radi o socijalnom konstruktivizmu. Sljedeća kontroverzna feministička ikona je Judith Buttler koja u potpunosti odbacuje postojeći spolni identitet i poziva na njegovu dekonstrukciju da bi se napravilo mjesta za testiranje novih rodnih identiteta (Queer Theories). Nijedno od tih stajališta nije znanstveno održivo i ne može pribaviti nikakva empirijska ili prirodoznanstvena potvrđena referentna mišljenja. Jedini empirijski, tj. medicinski pokušaj rodne teorije da dokaže da je rod društveno-kulturni konstrukt, doživio je dramatični neuspjeh. U svojoj knjizi „Dječak koji je odrastao kao djevojčica“ John Calapinto priča spektakularnu, ali i dramatičnu životnu priču Brucea/Brende/Davida Reimera koji je kao dijete liječničkom	rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj

		greškom, nakon neuspješnog obrezanja, podvrgnut promjeni spola, i kojega je otad psihološki i lijekovima tretirao John Money, osporavani američki psiholog i pedagog. Money je obećao roditeljima djeteta da dječaka može učiniti djevojčicom. Psihološki i tretmani lijekovima trajali su godinama i nisu polučili nikakva uspjeha. Na kraju, tako zlostavljan, David Reimer je uslijed teških trauma 2004. godine oduzeo sebi život. Taj neuspjeli medicinski eksperiment još se i danas navodi kao dokaz teorije da je rod moguće kulturno uvjetovati. Europska politika ravnopravnosti spolova započela je krajem 70-ih godina s načelom jednakih plaća za muškarce i žene (ex Art. 119 UEZ), danas čl. 157 UFEU. Pravna praksa suda pravde Europske Unije je vodila korak po korak k optimizaciji i povećanju učinkovitosti politike ravnopravnosti spolova. Do tada se isključivo radilo samo o jednoj dimenziji politike tržišta rada. Nakon Svjetske konferencije o ženama u Pekingu 1995., na kojoj je prvi put kao temeljno načelo formuliran gender mainstreaming u vidu neobvezujućeg zakona (soft law), tadašnja Europska zajednica (EZ), odnosno kasnije Europska Unija (EU), preuzima rudimentarni koncept gender mainstreaminga, napuštajući tako razinu čiste politike tržišta rada i otvarajući se korak po korak društveno-političkim i društveno-kulturnim utjecajima (dijelom radikalnih) političkih zahtjeva svjetskog pokreta žena. Kroz usklađivanje EU koje stalno napreduje, miješalo se – na netransparentan i nedemokratičan način – sve više mjera politike tržišta rada koje u biti spadaju pod nadležnost EU, s pravno-političkim, tj. društveno-kulturnim mjerama koje su, u biti, izuzete iz nadležnosti EU. (Čl. 4 i 5 UEU u svezi s čl. 1, 2, 3 i 4 UFEU). Pravno-politička horizontalna klauzula koja je dopustila miješanje politike tržišta rada predstavlja čl. 8 UFEU Lisabonskog ugovora koji izlazi iz pravne politike ravnopravnosti spolova na tržištu rada i postavlja pravne temelje za rigorozne društveno-kulturne politike ravnopravnosti spolova u EU. Međutim, horizontalna klauzula u čl. 8 UFEU ne ustanovljuje kompetencije. Ne daje nikakvu samostalnu kompetenciju. Unija ovdje može djelovati samo unutar kompetencija koje joj već ionako pripadaju. Neovisno o napredovanju europske pravne politike usklađivanja, do sada još nije došlo do potpunog stapanja dimenzije politike tržišta rada i društveno-kulturne dimenzije. Potpuno stapanje dovelo bi u pitanje europsku pravnu raspodjelu kompetencija (čl. 2, 3 i 4 UFEU) i povrijedilo načela samostalnosti i supsidijarnosti (čl. 4 i 5 UEU). Koristeći gore navedene principe čl.8 i 12 EKLJP svakome građaninu daje pravo da svoje spolno samoopredjeljenje i identitet unese i u svoj brak te u svoju obitelj. Ovo	orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16), *Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze

		podrazumijeva i slobodnu odluku da se tradicionalni brak između muškarca i žene postavi kao temelj osobnog načina života. Obiteljskoj autonomiji na osobit način pripada dobrovoljna odluka življenja tradicionalnih podjela uloga u obitelji te zbog prava roditelja na odgoj vlastite djece i prenošenje te tradicije na vlastitu djecu. Prema čl. 2 Protokola br. 1 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda: „Nikome neće biti uskraćeno pravo na obrazovanje. U obavljanju svojih funkcija povezanih s odgojem i poučavanjem država će poštovati pravo roditelja da osiguraju odgoj i poučavanje u skladu sa svojim vjerskim i filozofskim uvjerenjima.“ U svom pravnom sadržaju navedeni članak štiti djecu od državne indoktrinacije. Objektivna je realnost i opće ljudsko pravo da velika većina ljudi i obitelji, odnosno roditelja, pri odgoju svoje djece prihvaća biološku razliku muško-žensko i posljedice koje takvo razlikovanje nosi po pitanju spolnog identiteta svoje djece, kao biološki unaprijed zadanu i objektivnu činjenicu. Roditelji nemaju nikakav razlog za sumnju u ovu biološku stvarnost, budući da je ona promatrana iz perspektive evolucijske biologije, conditio sine qua non za opstanak ljudstva, a također i što je razlog postojanja njihove djece. Stoga ne može postojati nikakav interes roditelja da se država u pogledu ovako osjetljive materije upliće u odgoj djeteta te na njih utječe na ideološkoj i psihičkoj razini. Posebna važnost obitelji ogleda se i kroz čl. 16. st. 3 ODLJP, budući da je tamo obitelj definirana kao: „...prirodna i temeljna društvena jedinica, i ima pravo na zaštitu društva i države“ te je izrijekom navedena pozitivna obveza države po ovom pitanju. Obitelj također štiti i čl. 17 Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima. Obitelj dodatno štiti i čl. 23. st. 1. koji obitelj kao prirodnu i temeljnu jedinicu društva stavlja pod posebnu zaštitu. Iako bi država prema ovom poimanju trebala biti dužna štititi područje intime i obitelji, države potpisnice Istanbulske konvencije kroz planiranu implementaciju rodne teorije nagrizaju zdrave obiteljske i društvene strukture jer se njezinom ratifikacijom kroz aktivne odgojne mjere obvezuju suprotstaviti tradicionalnim i vjerskim ulogama spolova te ljudima, a osobito školskoj djeci pružati sliku društva suprotnu postojećoj. Odgoj kroz rodnu perspektivu ne predstavlja neutralnu metodu odgoja kako bi se postigla ravnopravnost spolova, nego odgoj u teoriji i praksi političkog sukoba. Tako se pomoću rodne perspektive pokušava djecu i mlade izvan roditeljske kuće, preko školskog i kulturnog sustava odgojiti za buduću izmjenu temeljnih postulata društva, odnosno za kulturnu revoluciju. To jest velika opasnost za obitelj. U kontekstu rodne perspektive (čl. 3c, 7 12, 13 i 14 IK), svaka državna	država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Mjere sadržane u ovoj Konvenciji ne nalaze se ugrožavajućim u odnosu na pozitivne obveze u zaštiti prava priznatih *Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda* te drugim međunarodno pravnim instrumentima primjerice *Konvencijom Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), Deklaracijom o uklanjanju nasilja nad ženama, Pekinškom deklaracijom i Platformom za djelovanje*, *Preporukom 1450 (2000) o nasilju nad ženama u Europi, Preporukom Vijeća Europe Rec (2002)5 Odbora ministara zemljama članicama o zaštiti žena od nasilja, Preporuku 1582 (2002) o obiteljskom nasilju nad ženama, Rezolucijom 1247 (2001) o sakačenju ženskih genitalija, Rezolucijom 1582 (2002) o obiteljskom nasilju, Rezolucijom 1327 (2003) o takozvanim „zločinima iz časti“, Preporukom 1723 (2005) o prisilnim brakovima i dječjim brakovima, Preporukom 1759 (2006) o parlamentima ujedinjenima u borbi protiv obiteljskog nasilja nad ženama, Preporukom 1777 (2007) o seksualnim napadima povezanima s "drogama za silovanje", Preporukom 1817 (2007) o parlamentima ujedinjenima u borbi protiv obiteljskog nasilja nad ženama: srednjoročna procjena Kampanje, Preporukom 1847 (2008) o borbi protiv nasilja nad ženama: prema konvenciji Vijeća Europe, Rezolucijom 1654 (2009) o femicidu, Rezolucijom 1691 (2009) o silovanju žena uključujući i silovanje u braku, Preporukom 1873*

		mjera koja za cilj ima izazvati promjenu svijesti ili ponašanja u pogledu spolnosti kod pogođenih građana i školaraca, krši pravo na spolno samoopredjeljenje pogođenih školaraca i građana. Stoga države potpisnice Istanbulske konvencije i Europska unija ne mogu provoditi rodnopravne mjere po uzoru na Konvenciju, a da pri tome ne naruše relevantne slobode i ustavna prava građana. Frankfurt na Majni, 2. kolovoza 2017. godine Udruga Vigilare – odvjetnik Tomislav Čunović	*(2009) o seksualnom nasilju nad ženama u oružanim sukobima, Preporukom 1868 (2009) o djelovanju za borbu protiv rodno utemeljenih kršenja ljudskih prava, uključujući i otmicu žena i djevojčica, Preporukom 1861 (2009) o feminicidu, Preporukom 1881 (2009) o hitnoj potrebi za borbu protiv takozvanih 'zločina iz časti', Preporukom 1887 (2009) o silovanju žena, uključujući i silovanje u braku, Preporukom 1891 (2009) o ženama migrantima: posebno izloženima riziku od obiteljskog nasilja, Preporukom 1905 (2010) o djeci svjedocima obiteljskog nasilja, Preporukom 260(2009) o borbi protiv obiteljskog nasilja nad ženama te Rezolucijom 279(2009) o borbi protiv obiteljskog nasilja nad ženama Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Europe.* Nasilje nad ženama priznato je kao općenit problem te je svrha ove Konvencije zaštita žena od svih oblika nasilja kao i sprječavanje, procesurianje i uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Budući da podaci ukazuju na činjenicu da su žene žrtve u većem broju slučajeva nasilja uključujući i slučajeve nasilja u obitelji cilj je Konvencije zaštititi žene pri čemu se zaštita neće uskratiti bilo kojoj žrtvi nasilja u obitelji, primjerice muškarcu ili djetetu. Navedeno potvrđuje načelo opće zabrane diskrimacije i zlostavljanja, a što je sukladno i članku 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Stoga termin „rod" u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje

			obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Termin „rodno utemeljeno nasilje nad ženama“ korišten u ovoj Konvenciji podrazumijeva nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje neproporcionalno pogađa žene, odnosno podrazumijeva svaku štetu koja je počinjena protiv žene, a koja je uzrok i rezultat nejednakih odnosa moći na temelju razlika između žena i muškaraca koji vode do podređenog statusa žene i u privatnoj i u javnoj sferi. Korištenje izraza “rodno utemeljeno nasilje nad ženama” u ovoj Konvenciji razumije se kao ekvivalent izrazu “rodno utemeljeno nasilje” korištenog u Općoj preporuci br. 19 CEDAW Odbora o nasilju nad ženama (1992), Deklaraciji Opće skupštine Ujedinjenih naroda o uklanjanju nasilja nad ženama (1993) i Preporuci Rec(2002)5 Odbora ministara Vijeća Europe zemljama članicama o zaštiti žena od nasilja (2002). Ovaj izraz treba se razumjeti kao usmjeren na zaštitu žena od nasilja koje je rezultat rodnih stereotipa, a koje posebno uključuje žene.
93.	**Marinella Matejcic**	Istanbulska konvencija predstavlja sveobuhvatan pravni okvir koji može znatno doprinijeti smanjenju svih vrsta nasilja protiv žena. Kako bi ženama bila omogućena zaštita od nasilja i odgovarajuće kažnjavanje počinitelja, konvencija mora biti potvrđena u potpunosti, odnosno bez stavljanja rezervi na pojedine članke. Važnost Konvencije je i u tome što prepoznaje nasilje kao oblik povijesne nejednakosti muškaraca i žena i zato se govori o rodno-uvjetovanom nasilju. Kategorija roda koristi se u društvenim znanostima (jednako kao i kategorije rase, etniciteta, klase i sl.) kao važan „alat“ za kritičku analizu neravnopravnosti i diskriminacije. Razlikovanje kategorija „spola“ i „roda“ ukazuje na činjenicu da ljudi nisu samo biološka već i društvena bića. Stoga se kategorija ‘spola’ odnosi na tjelesne karakteristike koje ljude definiraju kao žene i muškarce ili interspolne	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama

		osobe, dok ‘rod’ podrazumijeva društveno konstruirane uloge, ponašanja, aktivnosti i atribute koje neko društvo smatra odgovarajućima za žene i muškarce. Protivnici Konvencije, a najčešće se radi o klerikalnim i anti-ljudsko pravaškim akterima, opiru se ostvarenju rodne ravnopravnost jer (neutemeljeno) vjeruju da će tako biti ugrožena tradicionalna obitelj pa u tu svrhu koriste izmišljeni pojam „rodne ideologije“. Ovaj pojam je pojam izmišljen od strane Katoličke crkve i njenih saveznika i pojavljuje se nakon UN-ove konferencije u Kairu 1994. i Pekingu 1995. kada je Katolička crkva doživjela međunarodno priznanje seksualnih i reproduktivnih prava kao ogromnu prepreku pa je tražila globalnu strategiju kojom bi spriječila daljnji napredak na tom području. Manipulirajući osnovnim pojmovima rodne teorije, njihov je cilj ne propitivati i ne mijenjati tradicionalne rodne uloge, odnosno održati i učvrstiti predrasude i različite obrasce ponašanja utemeljene na ideji inferiornosti ili superiornosti jednog od spolova ili na stereotipnim ulogama muškaraca i žena. Ideja da „svatko može izabrati svoj rod i biti muškarac ili žena“ predstavlja vještu manipulaciju i pokušaj derogiranja prava transrodnih osoba. Za većinu ljudi rodni identitet je u skladu s njihovim spolom, što bi, krajnje pojednostavljeno, značilo da osoba koja je rođena kao žensko, osjeća se kao žena i njen rodni identitet je ženski te nema potrebu i ne želi izabrati biti muškarac. Nije moguće osobu, bilo pritiskom ili bilo kakvim drugim utjecajem, „pomaknuti“ iz njezina identiteta jer se radi o duboko ukorijenjenom unutarnjem osjećaju pripadnosti. Društvo i okolina u kojoj živimo ne mijenja naš biološki spol. Osobe čiji biološki spol nije u skladu s njihovim rodnim identitetom su rođene kao takve i osjećaju da su u „pogrešnom tijelu“, odnosno kod njih postoji nesklad između njihovog rodnog identiteta i pripisanog (biološkog) spola, i tu govorimo o transrodnim osobama. Nadalje, „rodna ideologija“ koristi se i kao pojam za zastrašivanje i izazivanje osjećaja ugroženosti jer neokonzervativni i klerikalni društveni akteri žele promovirati u javnosti ideju da će Istanbulska konvencija ne samo negirati muškost i ženskost nego će ukinuti spolove, i nametnuti preodgoj djece, odnosno obrazovanje koje nije u skladu sa vjerskim i filozofskim uvjerenjima roditelja a sve to predstavlja zlonamjeran pokušaj plasiranja dezinformacija, netočnih i neznanstvenih tvrdnji te manipulaciju činjenicama. Kako ističe Povjerenik za ljudska prava Vijeća Europe, Nils Muižnieks, u suštini Istanbulske konvencije je borba protiv neravnopravnosti, koja se zasniva na borbi protiv rodnih stereotipa i to kroz obrazovanje i jačanje svijesti kao oblika prevencije nasilja u obitelji a sve mjere	kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.

		predviđene konvencijom jačaju obiteljske temelje i veze sprečavanjem i borbom protiv glavnog razloga razaranja obitelji, a to je nasilje.	
94.	**Ana Ećimović**	Navedena konvencija je u suprotnosti sa Ustavom Republike Hrvatske kojom se nameću građanima Republike Hrvatske određene kategorije neprihvatljive većini njezinih stanovnika! Radi se o konvenciji koja je u suprotnosti s Ustavom kao vrhunskim i najvišim zakonodavnim aktom u Republici Hrvatskoj. Definicija roda kako je navedena u Istanbulskoj konvenciji dovela bi do unošenja rodne ideologije u obrazovni sustav izmjenom kurikula, a izazvalo bi i ugroženost prava roditelja da samostalno odlučuju o odgoju svoje djece te slobode vjere zajamčene ustavom i međunarodnim dokumentima zbog nesnošljivosti prema vjerskim zajednicama izazvane naukom koji se razlikuje od rodne ideologije. Kao i većina građana, PROTIVIM se ratifikaciji ovog dokumenta i smatram da Republika Hrvatska ima već sada dobre zakonske instrumente koji su važni za ovo pitanje nasilja nad ženama. Jedino što Republika Hrvatska nema, a to su sposobne i organizirane institucije koje bi provodile iste zakonodavne akte.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
95.	**Miroslav Kota**	Vezano za javnu raspravu o Nacrtu prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, dostavljam svoje prijedloge. Premda je pretežni dio odredbi Istanbulske konvencije (Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji) koja bi stupila na snagu usvajanjem predloženog Zakona načelno prihvatljiv sa stajališta zaštite prava žena i sprečavanja njihova zlostavljanja, ipak zbog jedne odredbe i s tim povezane same konstrukcije Istanbulske konvencije ONA JE PROTIVNA HRVATSKOM JAVNOM PORETKU I NAŠEM NAČINU ŽIVOTA. Isto obrazlažem kako slijedi: Kad bi svrha Konvencije bila samo da uključuje zaštitu žena od svih oblika nasilja, zatim sprečavanje, progon i uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji; doprinos suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicanje pune ravnopravnosti žena	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao

		i muškaraca, uključujući i osnaživanje žena; izradu sveobuhvatnog okvira, politika i mjera za zaštitu i pomoć svim žrtvama nasilja nad ženama i nasilja u obitelji; promicanje međunarodne suradnje radi suzbijanja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji; pružanje potpore i pomoći organizacijama i tijelima nadležnim za provedbu zakona učinkovitom suradnjom radi usvajanja sveobuhvatnog pristupa suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, to bi bilo dobro. Međutim prijeporan je članak 3.c Istanbulske konvencije koji daje definiciju roda – koje ga razdvaja od biološkog spola te mu po sociološkim teorijama daje značenje koje prema prirodnim znanostima – biologiji i medicini nema niti može imati. Ratifikacija Istanbulske konvencije u okolnostima kad ju je potreban broj država (10) ratificirao proizvelo bi za posljedicu njeno stupanje na snagu, a time bi bila dana prilika širokom uvođenju pojma roda u hrvatski pravni sustav i društvo općenito. Način donošenja međunarodnih konvencija je uobičajeno takav, da tvorci dokumenta pokušavaju pridobiti što krug adresata – u ovom slučaju država na način da se predlažu odredbe koje neće nikoga konfrotirati odnosno takvog sadržaja oko kojeg se može očekivati bar minimalni konsensus za njihovo donošenje, potpisivanje pa onda i daljnju ratifikaciju te stupanje na snagu. Uobičajeno se države konzultiraju tijekom izrade akta radi usklađivanja njegovog teksta. Kako bi se neki akti ipak donijeli, premda se očekuje iz bilo kojeg razloga veće ili manje protivljenje njihovom sadržaju, to se riješava na način da međunarodni ugovori sukladno međunarodnom pravo uobičajeno sadržavaju mogućnost da se na pojedine kontroverzne odredbe samog ugovora mogu staviti rezerve odnosno država prilikom potpisavanja ugovora ili najkasnije prilikom njene ratifikacije izjavljuje da se ne smatra obvezna pojedinom odredbom tog ugovora te da nju ne obvezuje ili pojašnjava u kojem smjeru smatra da je obvezna tom odredbom. Takva mogućnost postoji i po samoj Istanbulskoj konvenciji. Ali sama Istanbulska konvencija ograničila je mogućnost ulaganja rezervi na njen sadržaj na način da nije moguće uložiti rezervu upravo na članak 3.c koji se odnosi na definiciju roda, kao ni na neke druge odredbe povezane s idejom roda – čl. 4.3. (rod, rodni identitet) i čl. 6. (rodno osjetljive politike i rodne perspektive). Time smatram da su autori Konvencije svjesno bili spremni žrtvovati zaštitu prava žena i sprečavanja nasilja nad njima, kako bi u Konvenciji podvalili proturanje genderističke propagande, pa i pod cijenu da države ne potpišu samu Konvenciju ili ju ne ratificiraju upravo zbog sadržaja spornog članka 3.c., kao i nekih drugih odredbi. Kako je međunarodno pravo koliko pravo toliko i politika,	temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški

		predlažem da predlagač povuče nacrt Zakona iz postupka i ne upućuje ga na daljnji postupak niti Vladi, kao niti Vlada na ratifikaciju u Sabor najmanje toliko dugo dok se ne izbriše kontroverzna odredba članka 3.c Istanbulske konvencije i dijelovi drugih spornih odredbi ili dok se izmjenama Istanbulske konvencije – članaka 78. i 79. ne dozvoli ulaganje rezervi na članak 3.c i druge sporne članke, te da o takvom stavu hrvatska diplomacija obavjesti sve druge države članice VE. Ukoliko isto ne bi bilo postignuto, predlažem da Vlada RH donese odluku kojom povlači potpis koji je jedna od prethodnih hrvatskih vlada stavila na Istanbulsku konvenciju odnosno otkaže Konvenciju u smislu njenog članka 80. i o tom svom činu obavijesti glavnog tajnika Vijeća Europe. Te da izjavi kako će ponovo pristupiti Istanbulskoj konvenciji nakon korekcije čl 3.c. odnosno nakon uvođenja mogućnosti ulaganja rezerve na njega. Konvencija je usvojena na sjednici Vijeća ministara Vijeća Europe 7. travnja 2011., a otvorena je za potpis država članica VE u Istanbulu 11. svibnja 2011. te je stoga poznata pod nazivom "Istanbulska konvencija". Riječ je o međunarodnom ugovoru kojim se države koje su ga ratificirale obvezuju na provedbu sadržaja ugovora. Potpisom na Konvenciju pojedina država omogućuje proces ratifikacije Konvencije u svojem nacionalnom parlamentu, koji odlučuje hoće li Konvenciju prihvatiti, čime će ona postati obvezujuća. Samim potpisom, tj. bez ratifikacije, pojedinu državu Konvencija ne obavezuje. Do danas je Istanbulsku konvenciju potpisalo 37 država članica VE, među kojima i Hrvatska 22. siječnja 2013, a ratificiralo ju je 18 država – Švedska, Španjolska, Portugal, Crna Gora, Srbija, Francuska, Poljska, Finska, Slovenija, Italija, Danska, BiH, Austrija, Andora, Monaco, Malta. Hrvatski sabor nije ratificirao Istanbulsku konvenciju. Ratifikacijom Andore kao desete države Konvencija je stupila na snagu 1. kolovoza 2014. godine, od kojeg trenutka se počela primjenjivati kao izvor prava za države koje su je ratificirale. Istanbulska konvencija prvi je međunarodni ugovor u povijesti Vijeća Europe u čijem sastavljanju ipak nisu sudjelovale države članice na koje će se jednom Konvencija odnositi, već ju je pripremala stručna skupina, a države su preko Vijeća ministara "samo" prihvatile finalni tekst. Na taj način je Konvencija pisana kabinetski bez usklađivanja prijedloga teksta između zainteresiranih država. Gotovo da nije ostavljen prostor za "javnu raspravu" među državama o samom sadržaju Konvencije. S obzirom da Konvencija ostavlja mali prostor za "rezerve" država koje ratificiraju Konvenciju – "rezerva" znači da država može prilikom ratifikacije odlučiti hoće li se na nju primjenjivati neke odredbe Konvencije i u	i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna." Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost" definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog

		kojem opsegu/značenju – države su donošenjem Konvencije stavljene pred izbor: uzmi ili ostavi. To se pokazuje posebno problematičnim jer Konvencija sadrži neke jako nejasne i štetne formulacije o kojima države članice Vijeća Europe gotovo da nisu mogle raspravljati te na njih ne mogu istaknuti rezerve. Tako Istanbulska konvencija po prvi puta u međunarodni ugovor uvodi i definira termin roda: "'rod' označava društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce" (čl. 3. c.) te nalaže da će "stranke osigurati provedbu odredaba ove Konvencije, a osobito mjera za zaštitu prava žrtava, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što su spol, rod, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, pripadnost nacionalnim manjinama, imovinsko stanje, rođenje, seksualna orijentacija, rodni identitet, dob…" (čl. 4.3.). Nadalje, Konvencija dodatno sadrži nejasan tekst i odredbe koje se mogu različito tumačiti te države koje su ratificirale Konvenciju mogu biti izložene pritiscima tzv. "međunarodno nadzornog mehanizama" GREVIO, koji nadzire provedbu Konvencije, pogotovo na području državnih javnih politika (školstvo, mediji, antidiskriminacijska politika…). Primjerice: "Stranke će poduzeti potrebne mjere za promicanje promjena u društvenim i kulturnim obrascima ponašanja žena i muškaraca s ciljem iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i svih drugih postupanja u praksi koja se temelje na ideji manje vrijednosti žena ili na stereotipnim ulogama žena i muškaraca." (čl. 12. 1) Stranke će osigurati da se kultura, običaji, vjera, tradicija ili takozvana "čast" neće smatrati opravdanjem za bilo koje djelo nasilja obuhvaćeno područjem primjene ove Konvencije. (čl 12. 5.) "Stranke će poduzeti, kada je to primjereno, potrebne korake kako bi nastavne materijale o pitanjima kao što su ravnopravnost žena i muškaraca, nestereotipne rodne uloge, uzajamno poštovanje, nenasilno rješavanje sukoba u osobnim odnosima, rodno utemeljeno nasilje nad ženama i pravo na osobni integritet, prilagođeno razvojnim sposobnostima učenika, uključile u redovni nastavni plan i program i na svim razinama obrazovanja. Stranke će poduzeti potrebne korake za promicanje načela iz stavka 1. kako u neformalnim obrazovnim okruženjima, tako i u sportskim te kulturnim okruženjima i okruženjima za slobodno vrijeme te u medijima." (čl. 14. 1-2. a prema Pojašnjavajućem izvješću uz Konvenciju to se odnosi i na vjerske obrazovne ustanove.) Ovdje su imajući u vidu čl. 3.c Konvencije naročito sporni dijelovi koji glase: nestereotipne rodne uloge … rodno utemeljeno … uključile u redovni nastavni plan i program i na svim razinama obrazovanja. Imajući to u	na ljude." Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o

		vidu želim naročito skrenuti pozornost da se pod egidom Vijeća Europa lakomisleno i nepromišljeno (ako ipak nije promišljeno) pokušava nametnuti ideologija državama članicama što predstavlja devicijaciju svojstvenu u modernoj civilizaciji samo totalitarističkim društvima, a ne slobodnim demokracijama. U sociologiji pojam rod (gender) uvela je Ann Oakley kako bi naznačila razliku između spola (sex) kao biološke podjele na muškarce i žene te roda (gender) kao usporedne i društveno nejednake podjele na ženskost (feminity) i muškost (masculinity), pri čemu je rod konstruiran na temelju biološkog spola. Biološke razlike pridonose razvoju rodnog identiteta koji se odnosi na osobni doživljaj pojedinca kao muškarca (male) ili žene (female), odnosno pokazuje psihološko gledište ili osobni doživljaj. Međutim pojam roda ne upućuje samo na individualni identitet, već i na kulturalne ideale i stereotipe o ženskosti i muškosti te na spolnu podjelu rada u institucijama i organizacijama. Rod se odnosi na skup kvaliteta, obilježja i ponašanja koja se društveno očekuju od muškaraca i žena. Na temelju tvrdnji da postoje istraživanja na području psihologije i sociologije koja potvrđuju postojanje razlika i podjela između muškaraca i žena koja ne proizlaze iz bioloških razlika već iz kulturalno iskonstruiranih, izvode se zaključci da su ideja o ženskosti i muškosti, relativne i promjenjive, pri čemu se treba nadati da takva istraživanja nisu bila naručena, a rezultati željeni. Na rodne uloge utječe niz čimbenika: izobrazba, ekonomski status, rasa, dob, etnicitet i dr. Budući su društveno određene, genderisti drže da se rodne uloge i očekivanja mijenjaju i prostorno i vremenski. Dio sociologa ukazuje da društvena kategorizacija pojedinaca kao muškaraca ili žena nije univezalna, tako su neka društva poznavala treći rod (spol) što su u nekim razdobljima povijesti npr. bili eunusi u Indiji, pri čemu je bilo riječ o kategoriji koja je označavala posredno stanje između muškaraca i žene, stanje odsutnosti spolnosti ili zaseban rod neovisan o muškim i ženskim rodnim ulogama. Tvrdi se da primjena tradicionalnih rodnih uloga vodi mnogim oblicima diferencijacije između muškaraca i žena. Istraživanja na strukturalnoj razini pokazala su nejednaku podjelu rada u kućanstvu i dikriminaciju pri zapošljavanju, pri čemu spol, a ne kvalifikacija i kompetencije pojedinca, presudno utječu na tip posla i mogućnosti napredovanja, što je vjerojatno točno. Pojam roda izazvao je mnoge polemike i terminološke nedoumice jer se često koristi za različite koncepte, uključujući spol i spolnost. Kada se pojam rod upotrebljava kao sinonim za spol, odnosi se na tip tijela koje smo dobili rođenjem, biološke uvjete bivanja muškarcem ili ženom, odnosno	ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o*

		anatomiju (vanjske i unutarnje spolne organe, sekundarni spolni razvoj u pubertetu). Jean Stockard i Miriam M. Johnson predložile su da se u raspravama o fizičkim razlikama između muškaraca i žena upotrebljava naziv spol i spolne skupine, a u raspravama o društvenim aranžmanima i očekivanom ponašanju nazivi rod i rodne uloge. Neki autori uvode razlikovanje spolne uloge kao muške, odnosno ženske uloge te rodne uloge kao načina na koji pojedinac prihvaća, razumijeva i ostvaruje svoju spolnu ulogu. Judith Butler ističe kako je rod fluidna varijabla koja se mijenja u različitim prilikama i tijekom vremena, a pritom se ne mora poklapati s biološkim značajkama osobe. Rod može biti izveden na tradicionalan način (u skladu s uvriježenim konceptima muškosti i ženskosti) i netradicionalan način (izmjena rodnih normi, multipli i miješani rodovi i identiteti), tj. osobni doživljaj pojedinca kao muškarca ili žene (rodni identitet) može, ali ne mora korespondirati s njegovim aktualnim biološkim spolom (transseksualizam). U sklopu rasprava o rodu javila se i struja prema kojoj se moderno društvo postupno okreće od tradicionalnih stereotipa prema konceptu androginosti kojim se opisuje životni stil u kojem ne postoji razlikovanje rodnih uloga, pa pojedinac može biti i muški (engl. masculine) i ženski (engl. feminine). U znanstvenim raspravama o rodu moguće je utvrditi postojanje dviju oprječnih struja mišljenja: sociološki konstrukcionizam, koji ustrajava na tom da je rod u potpunosti društveni proizvod, i esencijalizam, koji tvrdi kako je riječ o primarno biološkom proizvodu. U društvenim znanostima rod označuje društvenu, kulturnu i psihološku dimenziju, a spol se odnosi na biološku dimenziju što predstavlja zapravo dekonstrukciju čovjeka. Rodni studiji analiziraju i istražuju prirodu roda kao društvenog proizvoda. Feminističke interpretacije pokazuju na koji je način društveni život strukturiran rodom, odnosno pravilima koja utemeljuju različite tipove ponašanja prikladnih za žene i muškarce te upozoravaju na ugnjetavačko djelovanje takvih podjela na žene. Mnoge tvrde kako se žene rađaju kao pripadnice ženskoga spola, ali ženske/ženstvene postaju pod utjecajem kulture, odnosno interiorizacijom društveno kreiranih koncepata ženskosti. U patrijarhatu se razlike između muškaraca i žena različito vrjednuju, i to na način da se niža vrijednost pripisuje ženama, a viša muškarcima. Iz tih nerazmjera proizlaze asimetrični rodni odnosi na svim razinama društva. Razlikovanje roda i spola koje je uvela A. Oakley bilo je nepobitno do 1980-ih, ali poststrukturalne su feministice, pod utjecajem teorijskih smjerova koji su nastojali dekonstruirati rodne kategorije, htjele pokazati kako su one fikcije, a ne prirodne činjenice. Tako	*elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16), *Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče

		se npr. kategorija žene više ne poima kao fiksna i stabilna, već se upućuje na njezine promjene tijekom vremena, kulturalne varijetete i ovisnost o društvenom sklopu, što je suprotno esencijalističkim konceptualizacijama žene kao prirodne kategorije. Prema nekim je feminističkim teorijama rod kategorija dijelom određena spolom, neke tu postavku odbacuju ustrajući na društvenom konstruktivizmu roda, a neke upućuju na »lažnu jasnoću« distinkcije rod i spol. UKRATKO MOŽEMO REĆI DA U DJELU DRUŠTVENIH ZNANOSTI POJMOVI RODA, RODNE RAVNOPRAVNOSTI, RODNIH STEREOTIPA I TSL. NEODOLJIVO PODSJEĆAJU NA SOCIJALISTIČKI NOVOGOVOR ODNOSNO POJMOVE RADNIČKA KLASA, VLAST RADNIČKE KLASE, KAPITAL, EKSPROPRIJACIJA EKSPROPRIJATORA, KLASNA BORBA, DIKTATURA PROLETARIJATA, JEDINO ŠTO POZORNOST SA SFERE EKONOMIJE PRENOSE NA OSOBNE MEĐULJUDSKE ODNOSE UZIMAJUĆI ZA POLAZIŠTE EMOCIJE, OSOBITO LJUBAV, KOJA JE LIJEPA I POŽELJNA KAKVA GOD BILA. TO BI ZA CILJ IMALO PROMJENU IDENTITETA ČOVJEKA I METARMOFOZU LJUDSKE SVIJESTI KAO TAKVE. DAKLE NIJE PRIMJERENO TEORIJU KOJA SE POČINJE RAZVIJATI U DRUGOJ POLOVINI 20. STOLJEĆA, KOJA JE PRIJEPORNA I O KOJOJ NE POSTOJI KONSENSUS, UNOSITI U MEĐUNARODNI OBVEZUJUĆI DOKUMENT. O teorijama treba raspravljati na akademskoj razini, a ne ih nametati cijelom društvu kao svojevrsni masovni eksperiment čineći države socijalnim laboratorijima, a njihove građane milijunima pokusnih kunića. Definicija roda kako je navedena u Istanbulskoj konvenciji dovela bi do unošenja rodne ideologije u obrazovni sustav izmjenom kurikula, a izazvalo bi i ugroženost prava roditelja da samostalno odlučuju o odgoju svoje djece te slobode vjere zajamčene ustavom i međunarodnim dokumentima zbog nesnošljivosti prema vjerskim zajednicama izazvane naukom koji se razlikuje od rodne ideologije, posljedično s pojavom kampanja i programa u društvu kojima je cilj podizanje svijesti o konstruiranom rodu kao sociološkom izumu. Podsjećam samo da su prava roditelja da samostalno odlučuju o odgoju svoje djece uvedena nakon Drugog svjetskog rata upravo uslijed trauma njime prouzročenih i pokušaja preodgoja koje su nad građanima činili nacisti upravo prema i preko djece. Inače u Ustavu Republike Hrvatske ne postoji pojam roda, kao ni u ustavima drugih država a do sada nije postojao ni na međunarodnoj pravnoj razini, pa bi njegovo uvođenje kako je naznačeno u Istanbulskoj	o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.

		konvenciji kršilo druge međunarodne propise, ustave država, a time i ljudska prava. HRVATSKA TREBA STVORITI SVOJU VLASTITU POZICIJU I UMJESTO SLIJEPOG SLUŠANJA STRANIH CENTARA MOĆI SLUŠATI ZNANOST (OSOBITO PRIRODNU – BIOLOGIJU I MEDICINU) I ZDRAV RAZUM KOJI PREUDOZNANSTVENU TEORIJU O RODU (GENDERU) PROKAZUJU KAO PROBLEMATIČNU. Rodna teorija je zapravo izdanak kulturnog marksizma koji negira narav čovjeka tvrdeći da njegova antropološka datost uvjetovana biologijom i medicinom (spol) nije ujedno njegov istinski identitet. U HRVATSKOJ BI TREBALO POŠTIVATI TEMELJNA LJUDSKA PRAVA A NE SOCIJALNO EKSPERIMENTIRATI SA IZMIŠLJENIM NOVOTARIJAMA KOJIMA BI SE POKUŠALO GRUBO INDOKTRINIRATI DJECU I MLADE. Naime ratifikacija međunarodne konvencije i njena objava u Narodnim novinama učinila bi taj međunarodni ugovor jačim pravnim aktom od drugih hrvatskih zakona, no ne i od ustava. Pa bi se uvođenjem Istanbulske konvencije u hrvatski pravni sustav omogućilo zatiranje tradicije, kulture, vjere, morala i ostalih vrijednosti važnih za hrvatske građane i njihov način života, koji štite postojeći hrvatski propisi. Kako čl.3.c Istanbulske konvencije njezini autori ignoriraju biologiju te ne polaze od spola kao temeljne biološke datosti već u središte stavljaju pojam roda, time rod definiraju kao društveno oblikovanu ulogu, ponašanje, aktivnost i osobinu koja određeno društvo smatra prikladnim za žene i muškarce. Međutim rod je samo društveno konstruirana uloga koja je radikalno odvojena od bilo kakve tjelesne ili biološke osobine. Rod postaje po želji promjenjiv. Genderisti tvrde da su muška i ženska djeca biološki potpuno ista (!), po njima u stvari razlike nema i kada bi društvo bilo „slobodno“ svaka bi osoba mogla nesputano birati rod i biti istospolac, lezbijka, biseksulaac, transekusalac itd, a tih rodova ima teoretski neograničeni broj. Ta promjena bi se vjerojatno mogla raditi i više puta na dan – po želji. Opasnost genderizma je u drukčijoj strategiji od prethodnih totalitarističkih idelogija – pod prihvatljivom krinkom – u ovom slučaju zaštite od zlostavljanja žena i djece pokušava podvaliti kukavičje jaje nametanja rodne ideologije. U članku 14. kao što je spomenuto problematičan je i pojam „rodno uvjetovano nasilje“. Pitanje uzroka nasilja u jednom društvu ne može se svesti samo na tzv. rodnu uvjetovanost. Nasilje je multikauzalna pojava i postoji niz čimbenika koji ga uvjetuju – poput bioloških, sociooloških, antropoloških, socijalnih, socijalnih, psiholoških. To znači da se ne može cjelokupan fenomen nasilja svesti na nazivnik rodne uvjetovanosti. Riječ je o	

		simplifikaciji odnosno nedovoljnom poznavanju etiologije koja se odnosi na uzroke nasilja u društvu. Radi zaštite žena od nasilja iz Istambulske konvencije treba u hrvatsko zakonodavstvo preuzeti dobre dijelove i ugraditi ga ih u hrvatske zakone, a ne ratificirati Istanbulsku konvenciju, iz iznijetih razloga. Vezano naročito za očito dvojbeno pitanje rodne ideologije – (tzv. „gender“ ideologije pri čemu riječ „gender“ dolazi iz engleskog jezika i označava inače rod za imenice) ona ne predstavlja samo razbijanje stereotipa u smislu da postoje muška i ženska zanimanja, već i nešto što je zapravo zabrinjavajuće. Htio to netko ili nehtio, ljudi se rađaju biološki određeni spolom, ženskog su ili muškog spola. Tim biološkim određenjem čovjek je prirodno određen ili kao žena ili kao muškarac, drugim riječima spol mu određuje i rod; ono što je po spolu to je i po rodu. Tako je i u prirodi. No, nije tako u gender perspektivi. Propagatori gender perspektive smatraju da rod i spol treba odvojiti, jer je taj spoj zapravo društveni konstrukt, dakle nešto što su ljudi izmislili pa mogu smisliti i drukčije. Budući su za apologete rodne ideologije ideja spola i ideja roda dvije sasvim različite stvari, stvarna biološka razlika ne bi trebala više igrati ikakvu ulogu ni u određivanju nečijeg „roda“ niti u njegovoj spolnoj orijentaciji. Drugim riječima kada se dijete rodi ono ima biološki određen spol, ali nema nikakav rod. Rod se bira kasnije (a može ga i ne izabrati) jer odabir roda i odabir ne sada više spola već spolne orijentacije spada u područja (po njihovom shvaćanju) osobnih sloboda svakog ljudskog bića. Žene i muškarci, kao žene i muškarci u dosadašnjem smislu prestaju postojati (jer su oni samo društvene tvorevine), dakle „izumiru“. Sada svako od njih, i žensko i muško (do sada) može postojati u najmanje tri gender verzije: heteroseksualnoj, homoseksualnoj i biseksualnoj, s tendencijom proširenja – transeksualni, itd. Oni bi trebali biti društveno priznati i svi jednaki u svemu. Temeljne misli gender ideologije korijene imaju ako to i ne shvaćaju u marksističkoj utopiji o besklasnom društvu. Engels je pisao da je podjarmljivanje žene u braku početak i prauzor svih podjarmljivanja i iskorištavanja u ljudskom društvu. Drugim riječima prva se klasna podjela i prema tome prva nepravda uopće, bazira na spolu. Da bi se žena oslobodila podčinjenosti i bila jednaka, nije dovoljno muškarce lišiti njihovih privilegija nego se čovjek kao takav mora osloboditi „klase“ spola, tj. ljudsko se društvo mora osloboditi podijeljenosti na žene i muškarce. Sve se razlike koliko je god moguće trebaju ukloniti. Vjerojatno se željelo ženu osloboditi i uloge majke jer bi tek tada bila zaista slobodna. Gender ideologija preuzela je marksističku formulu da biti različit (po biološkim	

		oznakama) znači biti nejednak, a nejednakost je nepravda. Podsjetimo da su pojedine ideologije u povijesti gradile svoju viziju novog svijeta i novog čovjeka na ideji sukoba u ljudskom društvu: nacizam je kao svoju podlogu imao sukob rasa, marksizam sukob klasa, a sada rodna ideologija uvodi sukob rodova (spola u klasičnom smislu riječi). Inače do sada sva poznata biološka istraživanja nisu potvrdila da bi muškarac i žena bili različiti samo „po prirodi“ dakle anatomiji, već i po cijelom svom biću. Upravo zato rodna ideologija ne polazi od spola kao temeljne datosti već u središnje mjesto stavlja rod (gender). Rodu sada mijenja značenje u smislu da je on samo društveno konstruirana uloga koja je radikalno odvojena od tjelesnih odnosno bioloških osobina. S takvim „rodom“ tj. rodnim identitetom (koji je dakle stvar društvenog dogovora?!) može se činiti i ono što je sa spolom nemoguće (osim medicinskom operacijom). Rod postaje po želji promjenjiv i to koliko god puta pojedinac to u životu poželi. Kao da nitko nije čitao Andersenovo Carevo novo ruho. Nastavno to nadalje vodi brisanju riječi kao što su „majka“ i „otac“ jer su to stereotipi suprotni rodnoj ideologiji i umjesto njih bi se uveli pojmovi kao što su „roditelj prvi“ i „roditelj drugi“. Naravno da je sada uzrok tome što se pojavljuju zajednice života osoba istoga spola koje bi ujedno htjele biti i roditelji, pa ih smetaju riječi poput majka i otac u matičnim knjigama ili rodnim listovima. Očito je da je u tijeku nova kulturna revolucija koja pomoću rodne ideologije za cilj ima promijeniti srž ljudskog društva, bar onakvog kakvom ga na Zapadu poznaje europska judeo-kršćanska civlizacija. Po shvaćanju genderista čovjek bi trebao sam sebe drukčije shvaćati, razumjeti i dakako doživjeti. Ne mogu se sad ne prisjetiti znamenite 11. Marxove teze o Feuerbachu koja mi se ovdje čini sasvim primjerna, a koju netko izgleda pokušava ostvariti: "Filozofi su do sada svijet samo različito tumačili, a radi se o tome da se on izmijeni". Marx je bio mišljenja da su zakoni društvenog razvoja egzaktni kao i zakoni prirode, to jest da između spoznaje pravilnosti društvene strukture i spoznaje strukture atoma u svojoj biti, osim naravno pukog predmeta izučavanja, nema značajne razlike. Genderisti napuštaju doduše perspektivu razvoja proizvodnih odnosa i proizvodnih snaga dakle ekonomsku podlogu društvenog razvoja, već se koncentriraju na pitanja spola i roda, pa pokušavaju ustvrditi kako je čovjekova želja da bude netko drugi, a ne ono što zaista jest, dovoljna da im se objektivnom normom prizna subjektivna želja. Pri čemu bi svi drugi bili obvezni (u ime čega?) priznati takvom pojedincu da jest ono što nije (npr. žensko koje želi biti muško ili obrnuto) i prema njemu se kao takvom ponašati, odnosno praviti se	

		da osoba jest muško premda je očito žensko i prema tome podešavati dakle, mjenjati svoje ponašanje, a time onda mijenjati i svoju bit. Ovdje je primjetan novi oblik agresije na građane – preoblikovanje građana metamorfozom svijesti po potrebi primjenom i pravne prisile. Preoblikovati ljude i kontrolirati njihove misli željela su totalitarna društva. Europa zasad nije totalitarno društvo iako očito totalitarne tendencije u njoj postoje i jačaju pod krinkom zaštite „novih ljudskih prava“. Sociološka teorija koja je u funkciji toga želi se predstaviti jednako egzaktnom, ako ne i jačom od zakona prirode. Moguće će jednoga dana netko naći sociološko opravdanje da svi građani imaju pravo, a država obvezu da im to pravo omogući, biti milijunaši, pa će parlament donijeti zakon kojim će ministarstvo financija biti obvezno svakom građaninu isplatiti milijun bespovratno, s obrazloženjem da je to novo ljudsko pravo. Zašto ne? Ako muško može biti žensko jer tako želi zašto ne bi (a što god da je) ujedno bio i milijunaš. Ili će možda ta sredstva ipak biti isplaćena iz blagajne Vijeća Europe ili neke druge međunarodne institucije? Brisanje razlike među spolovima i zazivanje rodne ideologije polazište je za razaranje ideje braka i obitelji jer dirati u jezgru braka te u bogatstvo i važnost njegova sadržaja zasigurno vodi destrukciji i uništenju ne samo braka i obitelji, nego i društva budući je obitelj njegov nukleus. Rodna ideologija teži društvu bez razlike između spolova, čime se dokida sam antroploški temelj obitelji. Njome se biološki spol kao prirodna datost s jedne strane i društveno-kulturna uloga spola, koja se počinje nazivati rodom, pokušavaju odijeliti, s ciljem ukidanja svih razlika između muškaraca i žena, čime se ostvaruje denaturalizacija spolova. Dovoljno je htijenje, želja pojedinca da bude ono što hoće i kad hoće, a sve pod parolom prava na izbor, jednakost, nediskriminaciju. Živimo u vremenu olakog zaodijevanja ljudskih želja habitom ljudskih prava. Sučeljeni su prirodna danost i fiksnost spola u odnosu na društveno-kulturnu fluidnost i varijabilnost roda. Rušilačka snaga rodne ideologije počinje svoj zamah dobivati razvijajući se iz feminističkog pokreta. No teško da bi pravo da bi zadržalo svoj smisao i poslanje moglo otrpjeti svašta i ništa. Kod onih koji prihvaćaju biološku datost kao naravnu nema dvojbe o spolnom identitetu. Svi ostali pokušaji da se društvenim konstrukcijama izmjeni spolni identitet stvaraju nedefiniranost koje se pojašnjava nejasnoćama. To je teret kojim se pravo pretvara u svoju suprotnost. Protivno je našem način života da se riječ majka zamjeni nekom drugom riječi npr. trudna osoba kako se ne bi vrijeđali nečiji “rodni“ osjećaji, riječ otac isto tako, kao i suprug, supruga.	

		Protivno je našem načinu života da osobe jednog spola ulaze u toalete ili svlačionice drugog spola na bazi želje da su zapravo osobe drugog spola. Protivno je našem načinu života da bi za djecu navodili spol s kojim se ona najviše identificiraju, a ne onaj koji ona jesu. Sve suprotno od toga (navedenog) predstavlja podvalu i manipulaciju te pokušaj kulturološke dekonstrukcije onoga što žena i muškarac jesu. Ratifikacija Istanbulske konvencije takva kakva je mogla bi u Hrvatskoj upravo proizvesti opisane opasne posljedice i antagonizirati Vladu s pretežnim brojem njenih birača. Pitanje sprečavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji već su regulirani većim brojem domaćih zakona i strateških dokumenata među kojima valja istaknuti Zakon o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12), Zakon o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08), Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15), Prekršajni zakon (Narodne novine, br. 107/07, 39/13, 157/13 i 110/15), Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13 i 152/14), Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11), Zakon o zaštiti svjedoka (Narodne novine, br. 163/03 i 18/11), Zakon o policijskim poslovima i ovlastima (Narodne novine, br. 76/09 i 92/14), Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine , br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16 i 16/17), Obiteljski zakon (Narodne novine , br. 103/15), Nacionalnu strategiju za prava djece u RH od 2014. do 2020., Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja, Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djelom i mladima i druge. Pored toga Hrvatska je obvezna i međunarodnim ugovorima koje je do sada usvojila i koji nisu sporni glede svoga sadržaja. Kako je naposljetku Hrvatski sabor 2017.g. donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji („Narodne novine“ broj 70/17) smatram da su time u hrvatski pravni sustav ugrađene sve pozitivne vrednote Istanbulske konvencije te da ne postoje objektivni razlozi za njenu ratifikaciju. Tim Zakonom Republika Hrvatska je iskazala svoj interes i pridružila se naporima međunarodne zajednice, poglavito državama članicama Vijeća Europe i Europske unije, da na ovom području učine daljnji napor i još odlučnije formuliraju odlučnost država u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Taj Zakon predstavlja dobar pravni okvir potreban za učinkovitu prevenciju te progon i kažnjavanje počinitelja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, stoga je ratifikacija Istanbulske konvencije nepotrebna, a i protivna je politici ove hrvatske Vlade.	

96.	**Ivan Ečimović**	Ovaj prijedlog zakona je ravan izdaji Hrvatskog naroda i mogao bi imati dugoročne negativne i nesagledive posljedice. Osluhnite svoj narod, pogledajte što Hrvati misle, jer sasvim je jasno da je gotovo cijela Hrvatska protiv prihvaćanja ove ideološke izopačenosti. Protiv ratifikacije Istanbulske konvencije! Želim da moja obitelj i domovina bude i moralno i duhovno zdrava!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
97.	**Zlata Domović**	Smatram da Republika Hrvatska ima dobre zakonske regulative što se tiče sprječavanja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Važno ih je primjenjivati i to tako da se čovjeka-osobu, ženu i muškarca stavi u središte i da im se pomogne da se razumiju, poštuju i prihvaćaju. Dobrota je upisana u svakog čovjeka-ženu i muškarca te zakon treba biti samo okvir koji će pomoći da dobro raste, a zlo i nasilje se suzbije. Stoga, ne prihvaćam i protivim se ratifikaciji Istambulske konvencije kojom se pod krinkom zaštite žena podmeće rodna ideologija koja nema nikakvih temelja niti argumenata u znanosti, a pogotovo u antropologiji.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU,

			i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
98.	**Ana Lovreković**	Feministički kolektiv fAKTIV prati slučajeve nasilja prema ženama što uključuje i slučajeve ubojstava žena (femicida) koje se moglo spriječiti. Umjesto odgovornog postupanja državnih institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije. Ana Lovreković, članica feminističkog kolektiva fAKTIV	
99.	**Ankica Juričić**	Oštro se protivim donošenju ovog zakona, jer je neprihvatljiv i štetan. Neposredno je štetan zato što bi se njegovim donošenjem postigao suprotan učinak od proklamiranog - muškarci koji bi sami sebe proglasili ženama mogli bi po zakonu slobodno uznemiravati, ponižavati i maltretirati žene. Neprihvatljiv je stoga što se oslanja na Istambulsku konvenciju koja je nastala na ideološkoj, a ne na znanstvenoj osnovi - njome se u društvo pokušava nasilno uvesti rodna ideologija koja je u suprotnosti s pozitivnom znanošću. Nametanje bilo koje ideologije kao društvenog načela temelj je totalitarizama, takva iskustva smo već prošli i ne želimo ih opet. Naposljetku, na praktičnoj razini - razgradnja obitelji kao temelja društva i naroda neposredno ugrožava demografski potencijal i opstanak hrvatske države. Pozitivni zakoni i propisi u RH dovoljno su kvalitetan okvir za zaštitu žena i obitelji od nasilja. Ono što je problem u praksi jest njihova usklađenost i provedba u djelo, a to nema veze s rodnom ideologijom.	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao

			temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Odredbe o načinu promjene spola u Republici Hrvatskoj propisane su Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a kojim je propisano da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14)
100.	**Vinko Mioč**	Imam osjećaj da se ovdje ponavlja sve što je već navedeno u postojećim zakonima RH koji sadrže odredbe o sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Ovom novom konvencijom ne poboljšavaju se gotovo ništa ključne stvari postojećih zakona, samo se uvodi pojam roda (gender), umjesto pojma spola (sex). Spol je biološki zadana odrednica ljudske osobe, zabilježena u kromosomima svake osobe - bilo žene, bilo muškarca. Nasuprot tome, rod označava fluidni kontinuum između dvije krajnosti - muškarca i žene. To je kvaziznanstvena teorija i nedopustivo je da se u tako važnom dokumentu umjesto općepriznate i znanstveno utemeljene definicije spola, koristi neznanstvena i biološki neutemeljena definicija roda. Ovaj dokument imao bi dalekosežne posljedice, ne na smanjivanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, već kao	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski

		pravni presedan koji bi uveo pojam roda u pravne akte i tako uveo kaos u pravni sustav. Stoga pozivam da se ovaj dokument ne ratificira već da se izmijeni na način da se izbaci upotreba pojma rod i koristi samo pojam spol. U suprotnom, postići će se upravo suprotan efekt i otvorit će se prostor za nove oblike nasilja nad ženama, a posebice djecom u rodno-fluidnim obiteljima.	jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
101.	**Ivan Zelić**	Ovaj zakon je neprihvatljiv, zato što je ne samo nepotreban nego i štetan. Nepotreban je zato što je zaštita žena dovoljno zajamčena u zakonodavstvu Republike Hrvatske, nedavno je ta zakonska regulativa izmijenjena i dopunjena. Štetan je zato što bi se njegovim donošenjem postigao baš suprotan učinak od onoga koji je naveden u obrazloženju. Donošenjem ovog zakona dozvolilo bi uznemiravanje i maltretiranje žena koje u Hrvatskoj nikad nije bilo dozvoljeno, od kralja Zvonimira do dana današnjega. Toliko nedopustiv odnos prema ženama nije postojao ni za vrijeme turske okupacije. Muškarci koji bi sami sebe proglasili ženama mogli bi po zakonu slobodno uznemiravati, ponižavati i maltretirati žene. U odbacivanju ovog zakona treba imati na umu da se on temelji na potpuno i dokazano neznanstvenoj rodnoj teoriji. Treba također sagledati kolike je i kakve negativne posljedice za žene i djecu imalo donošenje istih ili sličnih zakonskih odredbi u drugim zemljama. O tome postoji bogato i vrlo zabrinjavajuće iskustvo u Europi i Americi.	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Odredbe o načinu promjene spola u Republici Hrvatskoj propisane su Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a kojim je propisano da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja

			nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14)
102.	**Miroslav Rovis**	Skoro sve, osim prijenosa komentara U Ime Obitelji od 30. srpnja je na engleskom, prikladno za čtioce također iz Europske Unije, te širom svieta. Podkrijepljeno tehničkom analizom (blage) cenzuriranost ove mrežne lokacije s koje ovo čitate: Croatian Government Electronic Public Discussions https://www.croatiafidelis.hr/foss/cap/cap-170801-gov-hr-hide/ Izlaganje mog gledišta počinje od: Gender in Croatia? https://www.croatiafidelis.hr/gov-hr/gender/ A, tko toliko razumije Engleski, neka ne propusti poveznice, te znanstvenu razpravu, koja je cijela javno dostupna sa New Atlantis stranica, Dr. Paul-a McHugh-a, sve priređeno za vas na: Gender in Croatia? 1 https://www.croatiafidelis.hr/gov-hr/gender/gender-1.php	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
103.	**Gordana Livaja**	Pod krinkom Istanbulske konvencije u društvo se uvodi rodna ideologija koja niječe same temelje biologije kao znanosti te je kao takva iznimno opasna i štetna jer ugrožava demografski potencijal, a samim time i budućnost mlade hrvatske države i njene nacije. Osobama koje niječu svoj spol određen njihovim genitalijama ne smije se dopustiti da svoj poremećaj i iz njega proizašle frustracije nameću cijelom društvu, a pogotove ne mladima. Radi zdravlja nacije i budućnosti države i društva obvezno odbaciti Istanbulsku konvenciju! Ne zaboravimo: „Uginula muha usmrdi mirisno ulje, a i malo ludosti jače je od mudrosti i časti.“	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama

			koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
104.	**Ivan Hranjec**	Protivim se ratifikaciji Istambulske deklaracije jer je utemeljena na ideološkim a ne znanstvenim temeljima. Za opću državu je važno da jednoznačno identificira svoje državljane a ne da se bavi njihovim samoodređenjima. Pojedinac može o sebi držati što mu drago no u to ne treba uplitati drzavu. Država mora biti vrijednosno neutralna.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
105.	**Ana Pećar**	Poštovani, odlučno se protivim ratifikaciji navedene Konvencije. Ono što je pozitivno u Konvenciji (sprječavanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji) već je uneseno u hrvatske zakone, te zbog toga nije potrebno ratificirati konvenciju. A	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti

		ostale stavke konvencije koje se odnose na obvezujuću definicju koncepta "rod" koji je neznanstven i koji pobija samu prirodu stvari. Zar trebamo dopustiti da se netko samo radi svog osjećaja preimenuje u žensko ili muško? I po tome dopusti npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice, natjecati se u ženskim sportovima.... Također Kovencijom se nameće koncept "roda" u obrazovanju kao jedine prihvaćanje ideologije iako je znastveno dokazano da je potpuno neutemeljena. Stoga se izjašnjavam PROTIV ratifikacije navedene Konvencije. (Da ne spominjemo izjave premijera Plenkovića prije izbora 2016. kad se javno izjasnio protiv nametanja bilo kakve pa i rodne ideologije, da bi sad došlo do ovoga... Sramota!)	nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva. Odredbe o načinu promjene spola u Republici Hrvatskoj propisane su Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a kojim je propisano da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u

			drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14 Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
106.	**Martina Švajghart**	Protivim se ratifikaciji Konvencije. Pitanje nasilja nad ženama važna je tema oko koje će se većina građana složiti da ga treba spriječiti i žrtvama pružiti odgovarajuću potporu i pomoć (kao i muškarcima jer spolovi su ravnopravni i jednako važni). Zakoni RH to i predviđaju te ih je potrebno učinkovitije provoditi i nadzirati rad odgovornih institucija te, po potrebi, dorađivati. U spomenutoj konvenciji problematično je to što se nameće ideologija prema kojoj pojedinac nije određen samo spolom već je i rodno orijentiran. Definicija roda nije jasno određena ali se navodi, što me najviše brine, da ćemo u školama učiti djecu o rodu a taj pojam nije znanstveno utemeljen niti prirodan. Država i njezini političari trebali bi više slušati glas građana koje predstavljaju a manje se pokušavati dodvoriti Europi prihvaćajući, pod krinkom dobroga, sumnjive ideologije.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i

			žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-

			ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira

			nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na

			jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12),

			Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja
107.	**Marijana Bijelić**	Sistemsko nasilje protiv žena uvjetovano je patrijarhalnim vrijednostima društva u kojem živimo, čemu svjedoče i brojni komentari u ovoj raspravi. Patrijarhalno društvo sustavno onemogućuje slobodan i samostalan život žena, ne priznaje ženu kao jednako vrijednu autonomnu osobu koja se ne ostvaruje u odnosu na muškarca, koja ima pravo na život bez muške kontrole i koja ima potpunu autonomiju odlučivanja o vlastitom životu, vlastitom tijelu i vlastitim reproduktivnim funkcijama bez uplitanja muškaraca i muških institucija u njezine odluke, a tu spadaju i religijske institucije kojima upravljaju isključivo muškarci. Zbog patrijarhalnosti našeg društva tradicionalni brak sa ženom u podređenom i zavisnom odnosu se idealizira, umjesto da se shvati problematičnost takvog okvira koji onemogućuje samostalnost, autonomiju i ravnopravnost žena.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		Muževima i očevima se priznaje pravo kontrole nad ženom i djecom, pravo na seksualnu, reproduktivnu i radnu eksploataciju žena, pa se u tom smislu indirektno potiče i tolerira nasilje nad (neposlušnim) ženama u svrhu njihove patrijarhalne kontrole. Idealizacija braka i priznavanje patrijarhalnog prava muškaraca na kontrolu žena i djece često je glavna prepreka za ostvarivanje prava na nenasilan život žena i djece, odnosno prava da žive bez nasilnog oca i supruga. Žrtve se još uvijek često prisiljavaju na kontakt s nasilnikom, a nasilnici nisu kažnjeni kao pravi zločinci jer se nasilje u obitelji i nasilje protiv žena ne tretira kao težak zločin kakav uistinu jest. Nasilje koje doživljavamo u našim domovima teže je od ostalih oblika nasilja zato jer bi dom svima trebao biti mjesto utočišta i sigurnosti. Nasilje i nesigurnost u vlastitom domu psihički i fizički razara žrtvu koja nema gdje pobjeći, odmoriti se i obnoviti svoje snage kako bi se mogla suočiti s nasiljem i izbaviti iz nasilničkog odnosa. Dugotrajnost nasilničkih veza i mogućnost razvoja stockolmskog sindroma, odnosno prilagođavanja zločincu i preuzimanja njegovog pogleda na događaje, dodatno umanjuje mogućnost žrtve da se izvuče iz nasilnog odnosa. Postojeći zakoni usmjereni na zaštitu žena od nasilja su nedostatni, zločin nasilja nad ženama se često tretira kao prekršaj ili kršenje javnog reda i mira zbog kojeg su kažnjeni i počinitelj i žrtva, dok samo postojanje novčane kazne znači da će žrtva sudjelovati u plaćanju iste budući da je imovina supružnika zajednička. Nasilje u obitelji i nasilje nad ženama treba biti tretirano kao ozbiljan zločin koji razara psihu žrtava, a nerijetko, nažalost, rezultira i trajnim invaliditetom i smrću žrtava, dok žrtve trebaju sustavnu podršku kako bi mogle izaći iz nasilničkog odnosa što je najčešće vrlo teško zbog same sistemske naravi ovog tipa zlostavljanja koje nerijetko prati socijalna izolacija, ekonomsko nasilje uvjetovano ekonomskom ovisnošću žena, te psihičko nasilje koje razara psihu žrtava, a postojeće patrijarhalne društvene norme koje osuđuju žrtvu i idealiziraju brak i tradicionalnu obitelj također uvjetuju ovaj problem, čine žene ranjivima na obiteljsko i partnersko nasilje i otežavaju im izlazak iz nasilnih odnosa. Broj ubijenih žena koje su prethodno prijavljivale nasilje pokazuje da postojeći pravni okvir ne funkcionira, odnosno da ne pruža pravovremenu zaštitu žrtava. Seksualno nasilje vrlo često nije prepoznato, pogotovo kad se radi o supružnicima ili o ljudima u vezi, u društvu još uvijek postoje predodžbe o tome da je muškarac ima pravo na seks bez obzira na pristanak supružnice ili partnerice, te da ima pravo i obavezu kontrolirati ženinu seksualnost, kažnjavati ženu za preljub i napuštanje. Silovanje se često tretira kao	

		blaže kazneno djelo spolnog odnosa bez pristanka. Spolni odnos bez pristanka bi trebao biti definicija silovanja. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatram da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije.	
108.	**Marijana Bijelić**	Postojeći zakoni usmjereni na zaštitu žena od nasilja su nedostatni, zločin nasilja nad ženama se često tretira kao prekršaj ili kršenje javnog reda i mira zbog kojeg su kažnjeni i počinitelj i žrtva, dok samo postojanje novčane kazne znači da će žrtva sudjelovati u plaćanju iste budući da je imovina supružnika zajednička. Nasilje u obitelji i nasilje nad ženama treba biti tretirano kao ozbiljan zločin koji razara psihu žrtava, a nerijetko, nažalost, rezultira i trajnim invaliditetom i smrću žrtava, dok žrtve trebaju sustavnu podršku kako bi mogle izaći iz nasilničkog odnosa što je najčešće vrlo teško zbog same sistemske naravi ovog tipa zlostavljanja koje nerijetko prati socijalna izolacija, ekonomsko nasilje uvjetovano ekonomskom ovisnošću žena, te psihičko nasilje koje razara psihu žrtava, a postojeće patrijarhalne društvene norme koje osuđuju žrtvu i idealiziraju brak i tradicionalnu obitelj također uvjetuju ovaj problem, čine žene ranjivima na obiteljsko i partnersko nasilje i otežavaju im izlazak iz nasilnih odnosa. Broj	**PRMLJENO NA ZNANJE**

		ubijenih žena koje su prethodno prijavljivale nasilje pokazuje da postojeći pravni okvir ne funkcionira, odnosno da ne pruža pravovremenu zaštitu žrtava. Seksualno nasilje vrlo često nije prepoznato, pogotovo kad se radi o supružnicima ili o ljudima u vezi, u društvu još uvijek postoje predodžbe o tome da je muškarac ima pravo na seks bez obzira na pristanak supružnice ili partnerice, te da ima pravo i obavezu kontrolirati ženinu seksualnost, kažnjavati ženu za preljub i napuštanje. Silovanje se često tretira kao blaže kazneno djelo spolnog odnosa bez pristanka. Spolni odnos bez pristanka bi trebao biti definicija silovanja. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvencija. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatram da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije.	
109.	**Pero Kukuljica**	Držim da je ovakva konvencija nepotrebna i molim sve one koji sudjeluju u uvrštavanju iste u hrvatsko društvo da iz ljubavi prema budućnosti naših potomaka i našeg društva odustanu od ove štetne i nametnute konvencije.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

110.	**Nevenko Badanjak**	Potvrđivanje konvencije vijeća Europe treba odbaciti jer će uvođenje u zakonsku regulativu pojma "rod" koji je izmišljotina znanstveno i prirodno neutemeljena, stvoriti pomutnju, ograničiti ljudske slobode: govora, izražavanja mišljenja, znanstvenih istraživanja, iskazivanja priziva savjesti, izražavanja vjeroispovjesti ; ograničiti ženska prava pravih žena proširujući ista na umišljene žene. U svakom slučaju dozvoljava se i potiče stvaranje kaosa i loših međuljudkih odnosa narušavanjem prirodnih zakona. Odgovornim političarima se to neće moći oprostiti jer dobro znaju što čine no to njih neće spriječiti jer ne poznaju Stvoritelja.	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Termini „rod“ i „rodni identitet“ već su sadržani u hrvatskom zakonodavstvu. Primjerice Zakon o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) u članku 5. propisuje da ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika

			diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim

			zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
111.	**Kristina Polić**	Poštovana ministrice Nado i ostali zaposlenici ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku! Započela bih svoj komentar jednim citatom: "Sve zlo je upalo u ljudsko neznanje i loše navike." sv. Ivan od Križa Čitajući	**PRIMLJENO NA ZANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti

		ovaj Prijedlog zakona dolazim do dijela koji kaže da je Istanbulska konvencija potrebna kako bi nastala " rodna ravnopravnost" i to "u cilju uklanjanja stereotipa o ulogama muškaraca i žena..." Riječ STEREOTIP u prijevodu znači PREDRASUDA. Znači li to da smo kao društvo došli do te točke "evolucije društvene svijesti" da tvrdimo da su ljudi koji vjeruju da su žensko jer su rođeni kao žensko i oni koji vjeruju da su muško jer su rođeni kao muško ljudi s predrasudama? RATIFIKACIJA znači da ako Vaše ministarstvo da svoj pristanak da Hrvatska bude vezana Međunarodnim ugovorom za Istanbulsku konvenciju (KONVENCIJA u prijevodu znači običaj ili tradicija, standard izgleda ili ponašanja) da će rodno ideološki odgoj postati standard ponašanja u Republici Hrvatskoj. Dakle, najveći problem ovog Ugovora je što oduzima pravo roditeljima na odlučivanje o odgoju i vrijednostima njihove djece, a nameće liberalni rodno ideološki odgoj svima. Isto tako ne pomaže u sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, jer rušeći moralne vrijednosti, stidljivost i dostojanstvo osobe potiče kaotične odnose u odnosu muškaraca i žena, te opasno narušava demografsku sliku naše domovine. Zbog svih ovih razloga sam protiv potpisivanja ovog Ugovora. Neka vas blagoslovi i daruje vam mudrost da razlučite dobro od zla i snage da učinite dobro Majka Božja od Kamenitih vrata.	nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja

112.	**Ana Marija Kunović**	PROTIVIM SE RATIFIKACIJI OVE KONVENCIJE IZ DOLJE NAVEDENIH RAZLOGA: Hrvatski zakoni već sadrže odredbe o sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, a 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije. Zato tražim brzu i učinkovitu provedbu postojećih zakona i djelotvornost institucija zaduženih za rješavanje ovih problema, a ne ratifikaciju Istanbulske konvencije. Ratifikacija Istanbulske konvencije je zbog svoje ideološke pozadine protivna Ustavu RH i imat će dalekosežne posljedice za sve građane RH. Želim da Vlada osigura brzo i učinkovito provođenje zakona koji će spriječiti nasilje nad ženama i djecom, a ne instrumentalizirati borbu protiv nasilja nad najranjivijim skupinama u svrhu nametanja ideologije. Istanbulska konvencija: - sadrži definiciju „roda“ kao društvenog konstrukta neovisnog o spolu koji nema znanstveno uporište niti je u znanosti oko istoga postignut konsenzus; - je utemeljena na istraživanju FRA koje RH svrstava među države s najnižom stopom „rodno“ utemeljenog nasilja; - temelji se na presumpciji da su „žene i djevojke izloženije većem riziku nasilja utemeljenog na rodu nego muškarci“ što nije potkrijepljeno pouzdanim objektivnim podacima; - usmjerena je na borbu i iskorjenjivanje „tradicije utemeljene na stereotipnim rodnim ulogama“ što dovodi do ugroze ustavnih vrednota poput čl. 62 Ustava RH u kojem je brak zajednica muškarca i žene. Također, ono može ugroziti slobodu mišljenja zajamčenu čl. 38. Ustava RH, slobodu vjeroispovijedi zajamčenu čl. 40. Ustava RH te onemogućiti roditeljima da samostalno odlučuju o odgoju svoje djece što je u skladu s čl. 64. Ustava, jer prihvaćanjem definicije roda ona postaje obvezujuća za RH i postoji mogućnost da se ista uvede primjerice u obrazovni sustav što će onemogućiti roditeljima da odgajaju djecu u skladu s vlastitim načelima; - nije u skladu s Ustavom RH i ne poštuje vrednote hrvatskog naroda. S obzirom na to da prema čl. 141. Ustava RH nema jače pravne samog Ustava a Istanbulska konvencija se njoj protiv istu se ne smije ratificirati.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.Termini „rod“ i „rodni identitet“ već su sadržani u hrvatskom zakonodavstvu. Primjerice Zakon o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) u članku 5. propisuje da ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te

			Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o*

			elektroničkim medijima (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
113.	**Valentina Vukoje**	Ne bismo trebali ratificirati ovu konvenciju jer je vrlo štetna za naše društvo. Hrvatska ima odlične zakone koji se odnose na nasilje nad ženama, nužno ih je dosljedno provoditi. Kao društvo moramo pomoći onima koji se suočavaju s nasiljem u obitelji. Ova Konvencija je štetna jer uvodi pojam "roda" koji omogućuju da se osoba koja ima problem s prihvaćenjem svog spola izjašnjava kao osoba drugog spola koji želi biti. To je veliki problem i pod krinkom zaštite žena uvodi se rodna ideologija u hrvatsko zakonodavstvo. Stop takvom nasilju!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju

			stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Termini „rod“ i „rodni identitet“ već su sadržani u hrvatskom zakonodavstvu. Primjerice Zakon o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) u članku 5. propisuje da ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se

			zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i*

			granama (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
114.	**Vedran Vrdoljak**	Ne vidim svrhu ovog prijedloga Zakona, potrebno se potruditi da se postojeći Zakoni implementiraju i sustavno provode te eventualno dodaju neke odredbe (nadzor Centara za socijalnu skrb (npr. slučaj maloljetne štićenice koja je sudjelovala u ubojstvu i prostituciji), policije, kontrolna tijela postupaka)). Svaki tjedan čitamo o ubijenom bračnom paru. Protiv sam uvođenja rodne ideologije pod krinkom Konvencije VE i tobožnjem sprečavanju nasilja nad ženama i u obitelji. Povući ovaj prijedlog Zakona.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog

			zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
115.	**Eva Kirchmayer Bilić**	Protiv sam ratifikacije Istanbulske konvencije - 'trojanskog konja' za nametanje opasne i štetne "rodne ideologije" hrvatskom društvu, te držim da je potrebito odbaciti ratifikaciju Istanbulske konvencije.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
116.	**Anto Vrdoljak**	Pretežni dio odredbi Istanbulske konvencije (Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji) sadrži poželjne i pozitivne odredbe sa stajališta zaštite prava žena i sprečavanja njihova zlostavljanja. No, S OBZIROM DA HRVATSKI ZAKONI VEĆ SADRŽE NAJSUVREMENIJE ODREDBE O SPREČAVANJU NASILJA NAD ŽENAMA I NASILJA U OBITELJI– 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je KOJI JE USKLAĐEN S POZITIVNIM ODREDBAMA ISTANBULSKE KONVENCIJE – KONVENCIJU NIJE	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU,

		POTREBNO RATIFICIRATI kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ovim ranjivim skupinama. S druge strane, konvencija po prvi puta kao međunarodni ugovor donosi obvezujući koncept "roda" u zamjenu za termin spol, a bazira se na teoriji koja se počinje razvijati u drugoj polovini 20. stoljeća, koja je prijeporna i o kojoj ne postoji konsensus. NEPRIMJERENO JE TEORIJE, ZNANSTVENO NEPOTVRĐENE, UNOSITI U MEĐUNARODNI OBVEZUJUĆI DOKUMENT. O teorijama treba raspravljati na akademskoj razini, a ne ih nametati cijelom društvu kao svojevrsni masovni eksperiment čineći države socijalnim laboratorijima, a njihove građane milijunima pokusnih kunića. Definicija roda kako je navedena u Istanbulskoj konvenciji dovela bi do unošenja rodne ideologije u obrazovni sustav izmjenom kurikula, a izazvalo bi i ugroženost prava roditelja da samostalno odlučuju o odgoju svoje djece te slobode vjere zajamčene ustavom i međunarodnim dokumentima zbog nesnošljivosti prema vjerskim zajednicama izazvane naukom koji se razlikuje od rodne ideologije, posljedično s pojavom kampanja i programa u društvu kojima je cilj podizanje svijesti o konstruiranom rodu kao sociološkom izumu. Podsjećam samo da su prava roditelja da samostalno odlučuju o odgoju svoje djece uvedena nakon Drugog svjetskog rata upravo uslijed trauma njime prouzročenih i pokušaja preodgoja koje su nad građanima činili nacisti upravo prema i preko djece. Zbog svega navedenog Istanbulska konvencija JE PROTIVNA HRVATSKOM JAVNOM PORETKU I HRVATSKOM NAČINU ŽIVOTA. Inače u Ustavu Republike Hrvatske ne postoji pojam roda, kao ni u ustavima drugih država a do sada nije postojao ni na međunarodnoj pravnoj razini, pa bi njegovo uvođenje kako je naznačeno u Istanbulskoj konvenciji kršilo druge međunarodne propise, ustave država, a time i ljudska prava. HRVATSKA TREBA STVORITI SVOJU VLASTITU POZICIJU I UMJESTO SLIJEPOG SLUŠANJA STRANIH CENTARA MOĆI, SLUŠATI ZNANOST (OSOBITO PRIRODNU – BIOLOGIJU I MEDICINU) I ZDRAV RAZUM KOJI PSEUDOZNANSTVENU TEORIJU O RODU (GENDERU) ROKAZUJE KAO PROBLEMATIČNU. U Hrvatskoj bi trebalo poštivati temeljna ljudska prava a ne socijalno eksperimentirati sa izmišljenim novotarijama kojima bi se pokušalo grubo indoktrinirati djecu i mlade. Zbog ovdje navedenih argumenata Istanbulska konvencija je prihvatljiva u odredbama koje štite prava žena i sprečavaju njihova zlostavljanja, ali nije nužna. Konvencija je POTPUNO NEPRIHVATLJIVA u dijelu odredbi koji uvode pseudoznanstvenu definiciju roda (članak 3.c), rodni	i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje

		identitet (čl. 4.3.), rodno osjetljive politike i rodne perspektive (čl. 6). Istanbulska konvencija ograničila je mogućnost ulaganja rezervi na njen sadržaj na način da nije moguće uložiti rezervu upravo na pobrojane sporne članke. Zbog toga predlažem da: 1. PREDLAGAČ POVUČE NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji iz postupka, DA GA NE UPUĆUJE DA DALJNJI POSTUPAK VLADI, KAO NITI VLADA NA RATIFIKACIJU U SABOR najmanje toliko dugo dok se ne izbriše kontroverzna odredba članka 3.c Istanbulske konvencije i dijelovi drugih spornih odredbi ili dok se izmjenama Istanbulske konvencije – članaka 78. i 79. ne dozvoli ulaganje rezervi na članak 3.c i druge sporne članke, te da o takvom stavu hrvatska diplomacija obavijesti sve druge države članice VE. 2. ukoliko isto ne bi bilo postignuto, predlažem da VLADA RH DONESE ODLUKU KOJOM POVLAČI POTPIS KOJI JE JEDNA OD PRETHODNIH VLADA STAVILA NA ISTANBULSKU KONVENCIJU, ODNOSNO OTKAŽE KONVENCIJU U SMISLU NJENOG ČLANKA 80. I O TOM SVOM ČINU OBAVIJESTI GLAVNOG TAJNIKA VIJEĆA EUROPE. Te da izjavi kako će ponovo pristupiti Istanbulskoj konvenciji nakon korekcije čl. 3.c. odnosno nakon uvođenja mogućnosti ulaganja rezerve na njega.	obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar

			već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda

			o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice

			Zakonu o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
117.	**Josipa Tukara Komljenović**	Feministički kolektiv fAKTIV prati slučajeve nasilja prema ženama što uključuje i slučajeve ubojstava žena (femicida) koje se moglo spriječiti. Umjesto odgovornog postupanja državnih institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane.	

		Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije. Josipa Tukara članica feminističkog kolektiva fAKTIV	
118.	**Dražen Klečina**	Žalosno da se pod krinkom novog zakona uvodi rodna ideologija. Iz prijedloga zakona izbacite sav tekst "rodno uvjetovano nasilje", "promoviranje rodne ravnopravnosti" i koristite termin "spolno uvjetovano nasilje" i "promoviranje spolne ravnopravnosti". U suprotnome navedite definiciju roda. Ne možete koristiti novi termin ukoliko niste na početku naveli njegovu definiciju u razumljivom obliku.	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
119.	**Darko Posarić**	Sve je već rečeno u komentarima: Hrvatska ima dobar zakon koji regulira ovo područje usklađen s EU direktivama. Unatoč tomu forsira se novi, izrazito štetan, protuprirodan i protuljudski zakon sa sasvim drugom namjerom. Stoga je ovaj	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i

		zakon ne samo ogromna sramota za predlagatelja, već i osobna odgovornost svakoga pojedinog zastupnika u Saboru. Tko god digne ruku za ovaj zakon protivnik je i neprijatelj hrvatskoga čovjeka, obitelji i temeljnih vrijednosti odgoja. Logike i zdravoga razuma da i ne govorim. Tako bi toga zastupnika trebalo javno prokazati, deklarirati i tretirati.	razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
120.	**Maja Naranča**	Predlažem povlačenje ovog Zakona iz procedure zbog zlouporabe pojma zaštite šena od nasilja, pod čijom se krinkom nameceć rodna ideologija te oduzima pravo roditeljima na odgoj vlastite djece. Istambulsku konvenciju smatram krajnje kapcioznim činom kojim se krše moja temeljna prava te kao roditelj i žena koju se ovim člancima zeli "zaštiti" dižem svoj glas protiv te se nadam da i u slučaju ratifikacije sporne konvencije nase nastojanje da zaštitimo svoju djecu na ovom neće stati!!!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje

			međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
121.	**Ivana Šlezak**	Temeljem svih pristiglih komentara i iznesenih argumenata koji se protive donošenju Zakona o potvrđivanju... , a s kojima se slažem, predlažem da se Prijedlog Zakona o potvrđivanju konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji povuče iz procedure.	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
122.	**Branka Martinović**	Temeljni problem je uvođenje rodne ideologije koja će, ratifikacijom ove konvencije, oduzeti pravo roditeljima na odlučivanje o odgoju i vrijednostima njihove djece jer će se nametnuti liberalni zdravstveni odgoj s obzirom da će morati biti usklađen s onim što konvencija govori, iako se 85% roditelja protiv takvom ZO. S obzirom da se slažem s citiranim komentarom udruge UiO, prenosim ga u cijelosti u nastavku. "Žene s djecom, pogotovo samohrane majke, i obitelji s više djece su najranjivije i najdiskriminiranije skupine u Republici Hrvatskoj. Nasilje, napose prema ženama i djeci, predstavlja kršenje dostojanstva osobe u najgorem smislu. Kako bi se spriječilo nasilje nad ženama i nasilje u obitelji smatramo da je potrebno prije svega dosljedno provoditi već postojeće mehanizme zaštite i sprečavanja nasilja, a sadržani su u Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji i Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji. S obzirom da hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji – 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje

		– Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ovim ranjivim skupinama. Potrebno je poduzeti sve mjere kako bi se već postojeći kvalitetni zakonski mehanizmi sprečavanja i zaštite žena od nasilja što učinkovitije provodili te je nužno raditi na poboljšanju kvalitete i osnaživanju kapaciteta institucija koje se bave sprečavanjem i zaštitom od nasilja. Istanbulska konvencija, dakle, ne donosi nikakav nov sadržaj koji bi doprinio suzbijanju nasilja nad ženama, a da taj već ne postoji u domaćem zakonodavstvu ili da ga se ne bi moglo regulirati domaćim zakonodavstvom. Ratifikacijom se ne bi ništa pozitivno promijenilo, Hrvatska bi imala iste obveze i zakone koje i sada ima. S druge strane, Istanbulska konvencija sadrži odredbe koje će dugoročno naškoditi ženama, odnosno doprinijeti pojavi nasilja nad ženama. Stoga predlažemo da se Istanbulska konvencija ne ratificira, već da se provode i poboljšaju postojeći mehanizmi sprečavanja nasilja nad ženama. Istanbulska konvencija po prvi puta kao međunarodni ugovor donosi obvezujući koncept "roda" u zamjenu za termin spol. Koncept i ideologija "roda" smjeraju uklanjanju javnih politika koje su namijenjene ženskom spolu, primjerice postojanju ženskih zahoda i svlačionica za žene, ženskih sportova, itd., a također bi obilježili obiteljsku politiku i obiteljsko zakonodavstvo (brak, obitelj, majčinstvo). Koncept i teoriju "roda" skovao je 50-ih godina prošlog stoljeća američki psiholog John Money kao sociološki termin koji označava društveni (spolni) identitet. Koncept roda tvrdi da muškarac nije nužno osoba muškog spola i da žena nije nužno osoba ženskog spola, nego da svatko može sam odrediti kojeg je identiteta bez obzira na svoj spol. Riječima Judith Butler, jedne od najpoznatijih teoretičarki "rodne teorije": "Rod nije ni kauzalan rezultat spola niti je fiksiran kao što je to spol. On je konstruirano stanje… radikalno neovisno o spolu… tvorevina koja slobodno pluta, a ima za posljedicu to da muškarac i muškost mogu značiti kako žensko, tako i muško tijelo, i da žena i ženskost mogu značiti kako muško, tako i žensko tijelo." (Butler, J. (1990) Gender trouble: Feminism and the subversion of identity, New York: Routledge, str. 6) Istanbulska konvencija eksplicitno pristaje na ovaj koncept roda kada u članku 53. Pojašnjavajućeg izvješća Konvencije, tumačeći odredbu čl. 3.c Konvencije o „rodu", navodi: „Određene skupine pojedinaca mogu doživjeti diskriminaciju i na temelju rodnog identiteta, što jednostavno rečeno znači da rod s kojim se poistovjećuju nije u skladu sa spolom koji im je dodijeljen pri rođenju. To uključuje kategorije pojedinaca kao što su transrodne ili transseksualne osobe, transvestiti i ostale skupine osoba koje ne odgovaraju	međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-

		onome što je društvo utvrdilo da pripada kategorijama 'muško' ili 'žensko'." Termin "rod", koji je neznanstven, nažalost se sve više koristi u službenoj upotrebi u zamjenu za spol te ga se imeplementira u javne politike. Njegova primjena ne ostaje samo na razini teorije, već ima konkretne štetne posljedice, najviše po žene. Sam je tvorac koncepta "roda", John Money, izjavio da je upotreba termina spol, rod, rodni identitet i rodna uloga u smislu "spol je što si biološki; rod je što si postao društveno; rodni identitet je tvoj osobni osjećaj ili uvjerenje u (svoju) muškost ili ženskost; i rodna uloga je kulturni stereotip onoga što je muško i žensko" "popularizirana i znanstveno iskrivljena upotreba". Smatramo neprimjerenim da se jedna pojedinačna teorija putem normativnog akta – međunarodne konvencije – nameće kao obvezujuća. Koliko je "rodna ideologija" te njeno provođenje u društvu štetno za žene jasno je iz nekoliko primjera: 1. Neravnopravnost žena u sportu. Muškarcima koji se izjašnjavaju kao žene bit će na temelju postavki rodne ideologije omogućeno natjecati se u sportovima u ženskoj konkurenciji te suvereno pobjeđivati, za što postoje brojni primjeri širom svijeta. (primjerice: http://www.wnd.com/2017/03/female-athletes-crushed-by-women-who-were-once-men/) 2. Korištenje ženskih i "rodno neutralnih" prostorija (zahod, garderoba i sl.) od strane muškaraca koji izjavljuju da su žene, kao i voajera, pervertita i pedofila, za što postoje brojni primjeri, čime se žene dovode u opasnost i neugodnu situaciju, kao npr.: A. U svibnju 2016. u Mesquiteu (New Mexico, SAD), žena je upravitelju dućana prijavila kako žensku garderobu koristi muškarac što je u njoj izazvalo neugodu i strah, na što joj je upravitelj odgovorio kako se taj muškarac "danas osjeća kao žena" te "neka pričeka dok on završi" ako joj to smeta. (http://dfw.cbslocal.com/2016/05/17/shopper-upset-man-allowed-to-use-womens-dressing-room-in-ross/) B. Sveučilište u Torontu našlo se 2015. godine u problemima nakon uvođenja tzv. "rodno neutralnih" zahoda te je uprava Sveučilišta morala "privremeno obustaviti politiku vezanu uz rodno neutralne zahode" zbog slučajeva voajerizma. (http://www.dailywire.com/news/330/university-toronto-dumps-transgender-bathrooms-pardes-seleh#exit-modal) C. Koristeći se Zakonom o "rodnom samoodređenju" prema kojemu je moguće osobi jednog spola identificirati se kao pripadnik drugog, muškarac iz Toronta predstavljao se kao žena te je seksualno napastovao više žena u skloništu za žene žrtve nasilja. (http://www.torontosun.com/2014/02/26/predator-who-claimed-to-be-	standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna." Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost" definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude." Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema

		transgender-declared-dangerous-offender) D. U studenom 1997. u gradu New Port Richey (Florida), "transrodna žena", a zapravo muškarac visok 1,90 m i težak 130 kg, inače majstor borilačkih vještina, udario je ženu, Cheryl Partsch, koja je dovela u pitanje njegovu prisutnost u ženskom zahodu. Žena je ostala bez pet zubi te je morala platiti 60,000 $ troškova liječenja. 3. Diskriminacija prema trudnicama i majkama te ženama koje se odlučuju posvetiti isključivo obitelji, s obzirom da "rodna ideologija" to smatra negativnim "rodnim ulogama" koje društvo nameće ženama, odnosno društvenim "stereotipima". Istanbulska konvencija je međunarodni ugovor koji ratifikacijom postaje obvezatan za države stranke te je po pravnoj snazi iznad zakona. Ratifikacijom iste u Hrvatskoj bi se uveo gore opisan koncept "rodne ideologije" te bi se širom otvorila vrata za nastavak znanstveno neutemeljenog društvenog inženjeringa kroz zakonodavstvo (Zakon o rodnom identitetu i sl.), kulturu (promoviranje agende "rodne ideologije" kroz kulturno-umjetničke aktivnosti), javne politike i obrazovanje ("rodno osjetljivo" i "rodno neutralno" obrazovanje) itd. Posljedica ratifikacije Istanbulske konvencije bila bi daljnje implementiranje te provođenje "rodne ideologije" u svim sferama društva (obrazovanje, kultura, zdravstvo, socijalna politika, zapošljavanje…) te njeno daljnje ozakonjivanje. Dodatno, ratifikacija Istanbulske konvencije te uvođenje "rodne ideologije" imalo bi značajne negativne posljedice i za društvo u cjelini, kao na primjer: 1. U službenu uporabu uveo bi se termin "rod" umjesto termina "spol". Prema konceptu "roda", za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet ("rod") kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin "rod" postupno zamijenio termin "spol" u službenoj upotrebi (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale; 2. Nametao bi se koncept "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno, što je nažalost slučaj u školskim politikama u zapadnim zemljama. Primjer toga dolazi iz američke savezne države Minnesota gdje je državni Odjel za obrazovanje donio smjernice za vrtiće i škole pod	osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima

		nazivom "Transgender Toolkit" s nizom mjera kako bi se prema djeci trebalo odnositi "rodno osjetljivo". Tako se na primjer, djecu ne smije oslovljavati s "dječak" i "djevojčica", već sa "scholar" (učenjak) jer se prema rodnoj ideologiji ne smije osloviti nekoga prema njegovom spolu, s obzirom da se ta osoba možda izjašnjava drugačije. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 3. Kršila bi se ljudska i građanska prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu – roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima…, što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda". Primjerice, prošle godine je Enrique Cabrera, župnik Naše Gospe od Enebrala u Colladu Villalba (Španjolska), izložen progonu od strane Socijalističke radničke partije Španjolske (PSOE), stranke Podemos i Ujedinjene ljevice, zato što je tijekom propovijedi branio katoličku doktrinu i osudio rodnu ideologiju te zakon o rodnom identitetu koji je Skupština u Madridu usvojila prije nekoliko mjesec. Osuda rodne ideologije prouzročila je ovom svećeniku pravi medijski progon, koji je dolazio i od strane samog Gradskog vijeća općine u kojoj je župnik. (https://narod.hr/eu/ljevicarske-stranke-progone-zupnika-propovijedao-rodne-ideologije) S druge strane, Istanbulska konvencija propušta ukazati na stvarne čimbenike i uzročnike nasilja te adresirati na probleme koji dovode do nasilja: alkoholizam, droga, psihičke bolesti, objektivizacija žene u medijima i sl. Umjesto toga, Istanbulska konvencija kao glavni problem ističe "rodno utemeljeno" nasilje prema ženama kao posljedicu "rodnih uloga" žena i muškaraca u društvu. Tako se problem nasilja nad ženama prebacuje u ideološku sferu što ni na koji način ne može doprinijeti kvalitetnoj i učinkovitoj zaštiti žena od nasilja, s obzirom da se ne suočava s konkretnim društvenim problemima koji do nasilja dovode. Nedopustivo je i apsurdno da se "rodna ideologija", koja zapravo šteti ženama te nema nikakve konkretne i pozitivne posljedice u svrhu zaštite žena od nasilja, već suprotno, nameće državama strankama kroz	korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti*

		međunarodni ugovor kojemu je navodni cilj zaštita žena od nasilja. Istanbulska konvencija koristi zaštitu žena od nasilja kao paravan za uvođenje neznanstvene i društveno opasne "rodne ideologije" u državama koje su je ratificirale. Stoga bi Republika Hrvatska, kao suverena članica međunarodne zajednice koja nema obvezu ratifikacije Istanbulske konvencije, u svrhu zaštite žena i društva u cjelini od opasnosti koje "rodna ideologija" kao sastavni dio Konvencije nosi sa sobom – trebala na temelju gore navedenih racionalnih argumenata odbaciti njenu ratifikaciju. U hrvatsko su zakonodavstvo već preuzeti pozitivni mehanizmi sprečavanja i zaštite od nasilja koje Konvencija nudi te nije potrebno niti poželjno ratificirati Konvenciju, budući da ona predstavlja sredstvo nametanja "rodne ideologije"."	(Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda" i „rodnog identiteta" već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod" u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
123.	**Velimir Hirš**	Nije sve što dolazi sa zapada i što je liberalno dobro i pametno. Shvatimo to! Budimo za promjenu svoji i imajmo stav! Političari, pitajte se što je normalno, a	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje

		što nije. Prirodu se ne može prevariti ili si muško ili si žensko, trećeg nema, nije bilo i neće biti. Izglasali vi zakon ili ne i dalje će postojati muškarci i žene. Sve ostalo je pitanje za medicinu.	zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
124.	**Marija Šimičić**	Borba protiv nasilja nad ženama od velike je važnosti, no na mala vrata se nameće pojam "roda" kao društvene dimenzije (koja je odvojena od spola). Navedeni pojam nema utemeljenja u znanosti i ne slažem se s nametanjem rodne ideologije unutar zakona koji je izrazito bitan i hitan za provesti.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
125.	**Dubravka Bunčić**	Protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije. Iako dokument ima pozitivnih odredbi u dijelu u kojem govori o zaštiti žena od nasilja ipak je šteta koja se nanosi otvaranjem vratiju rodnoj ideologiji neizmjerno veća. U zapadnom svijetu je nažalost na djelu širenje diktature relativizma do te mjere da se spolno razlikovanje muškarca i žene želi proglasiti društvenim konstruktom te se biranje spola prepustiti proizvoljnoj subjektivnoj odluci. Iako nigdje i nikada znanstveno nije potvrđena takva ili slična teza ipak se nasilno svima želi nametnuti nova ideologija razlikovanja spola i roda. „Rodni ideolozi zanemaruju i prikrivaju rezultate istraživanja mozga, medicinu i psihologiju koje pokazuju da postoji različit identitet muškaraca i žena u strukturi mozga, u hormonskom sustavu i psihološkoj strukturi, prikrivaju i informaciju da se ti poremećaji mogu liječiti. (Gabriele Kuby, Nova ideologija seksualnosti, Verbum, 2010.)“ Mnogobrojne	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju

		negativne posljedice uvođenja rodne ideologije u zapadnim zemljama poput Kanade dovoljna su škola da se oštro usprotivimo uvođenju iste u Hrvatskoj. Nametanje ovog ideološkog i neznanstvenog koncepta roda značio bi pravi totalitarizam u kojem bi se pod izlikom prava manjina (kojima su prava i onako zajamčena drugim zakonima) vršilo zlostavljanje većine drugačijeg svjetonazora (ponavljam, koncept roda je svjetonazorska, a ne znanstvena teza).	stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
126.	**Damir Sabljak**	Podržavam sve primjedbe udruge "U ime obitelji" i izjašnjavam se protiv inicijative za ratifikaciju Istambulske konvencije u Hrvatskom saboru. Prilažem dva dodatna argumenta: 1. Hrvati su na referendumu zaštitili instituciju braka 2013. kad je u Ustav Republike Hrvatske uključena odredba "Brak je životna zajednica žene i muškarca." U Istambulskoj konvenciji podmetnut koncept rodne ideologije, u slučaju ratifikacije, unio bi u Republiku Hrvatsku protuustavan pravni nered koji bi tada, uz imperativ poštivanja tako preuzete međunarodno-pravne obveze, omogućio političke i pravne pritiske za traženje prava na sklapanja isto-spolnih brakova u slučajevima kad bi se, pri zahtjevu za sklapanje braka, jedna od osoba istog spola izjasnila osobom suprotnog roda u odnosu na vlastiti spol. 2. Hrvatski predlagač Zakona o potvrđivanju Istambulske konvencije tvrdi: "Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći - Ovim Zakonom potvrđuje se Konvencija čime se šalje čvrsta politička poruka o predanosti RH borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja te stvara sinergija između djelovanja svih dionika čije aktivnosti su usmjerene ka borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja." Ovo je jedina posljedica ratifikacije koju predlagač Zakona navodi, čime u zabludu dovodi zastupnike Hrvatskog sabora koji bi trebali glasovati o Zakonu, budući da sugerira da polovica država članica EU, koje, kao niti Republika Hrvatska nisu ratificirale Istambulsku konvenciju (https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/210/signatures?p_auth=nYpFK2Sh) nisu predane "borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja", te nisu u stanju "stvoriti sinergiju između djelovanja svih dionika čije aktivnosti su usmjerene ka borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja" - ako ne pristupe ratifikaciji. "Čvrsta politička poruka o predanosti RH..." - kako to manipulativno nastoji sugerirati hrvatski predlagač Zakona citiranom birokratskom ispraznicom - ne šalje se ratifikacijom, nego potpisivanjem Konvencije, što je Republika Hrvatska već	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.):

		učinila. Ratifikacijom Konvencije preuzimaju se konkretne međunarodno-pravne obveze, što, uz Republiku Hrvatsku, radi svojih zasebnih nacionalnih razloga, nije učinila niti polovica država članica EU, uključujući države poput Njemačke i Ujedinjenog Kraljevstva. Ovom se prigodom valja prisjetiti da, primjerice, ratifikacija Protokola br. 12 Europske konvencije o ljudskim pravima, kojim se zabranjuje svaki oblik diskriminacije, nije bila bilo kakva formalna međunarodna obveza Republike Hrvatske, no zastupnici Hrvatskog sabora 2002. su preuzeli tu međunarodno-pravnu obvezu na Republiku Hrvatsku, otvorivši prostor za dodatne pritiske na Republiku Hrvatsku - poput pritiska za donošenje Zakona o zabrani diskriminacije, kojeg su zastupnici Hrvatskog sabora usvojili 2008. Protokol br.12 do danas nije ratificirala većina država članica EU (https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/177/signatures?p_auth=nYpFK2Sh) uključujući države poput Njemačke i Ujedinjenog Kraljevstva, što - nasuprot logici tumačenja hrvatskog predlagača Zakona o potvrđivanju Istambulske konvencije - ne znači da Njemačka i Ujedinjeno Kraljevstvo, kao i većina ostalih država EU, ne-ratifikacijom Protokola br. 12 "šalju čvrstu političku poruku o predanosti" svakom obliku diskriminacije, već znači da se te države zbog svojih nacionalnih razloga ne žele izložiti međunarodno-pravnim obvezama iz Protokola br. 12, baš kao što se iste države ne žele izložiti međunarodno-pravnim obvezama iz Istambulske konvencije. Zaključno: Manipulaciju predstavlja tvrdnja hrvatskog predlagača Zakona da će posljedica donošenja Zakona biti "slanje čvrste političke poruke o predanosti RH borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja...", budući da se ratifikacijom ne šalje politička poruka, nego se preuzimaju konkretne međunarodno-pravne obveze. Republika Hrvatska nije obvezna ratificirati Istambulsku konvenciju, koju, uostalom, nije ratificirala niti polovica država članica EU. Ratifikacija Istambulske konvencije bi, zbog uvođenja koncepta rodne ideologije u hrvatski pravni sustav, ugrožavala poštivanje ustavnog načela iz čl.62.:"Brak je životna zajednica žene i muškarca", jer bi omogućila podnošenje zahtjeva za sklapanje braka osoba istog spola koje tvrde da su suprotnih rodova. Stoga bi, prije eventualne ratifikacije Istambulske konvencije, Republika Hrvatska trebala promijeniti definiciju braka iz čl. 62. Ustava RH, kojom su se Hrvati na referendumu 2013. jasno svjetonazorski odredili i zaštitili vlastiti identitet od manipulacija - poput manipulacije s konceptom rodne ideologije podmetnutog u Istambulskoj konvenciji.	„Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“

			Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija.

			Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja,

			bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i

			društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
127.	**Ivan Kunović**	Istanbulska konvencija: sadrži definiciju „roda“ kao društvenog konstrukta neovisnog o spolu koji nema znanstveno uporište niti je u znanosti oko istoga postignut konsenzus; je utemeljena na istraživanju FRA koje RH svrstava među države s najnižom stopom „rodno“ utemeljenog nasilja; temelji se na presumpciji da su „žene i djevojke izloženije većem riziku nasilja utemeljenog na rodu nego muškarci“ što nije potkrijepljeno pouzdanim objektivnim podacima; usmjerena je na borbu i iskorjenjivanje „tradicije utemeljene na stereotipnim rodnim ulogama“ što dovodi do ugroze ustavnih vrednota poput čl. 62 Ustava RH u kojem je brak zajednica muškarca i žene. Također, ono može ugroziti slobodu mišljenja zajamčenu čl. 38. Ustava RH, slobodu vjeroispovijedi zajamčenu čl. 40. Ustava RH te onemogućiti roditeljima da samostalno odlučuju o odgoju svoje djece što je u skladu s čl. 64. Ustava, jer prihvaćanjem definicije roda ona postaje obvezujuća za RH i postoji mogućnost da se ista uvede primjerice u obrazovni sustav što će onemogućiti roditeljima da odgajaju djecu u skladu s vlastitim načelima; nije u skladu s Ustavom RH i ne poštuje vrednote hrvatskog naroda. S obzirom na to da	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje

		prema čl. 141. Ustava RH nema jače pravne samog Ustava a Istanbulska konvencija se njoj protiv istu se ne smije ratificirati.	međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili

			socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o životnom partnerstvu osoba istog spola* (Narodne novine, br. 92/14), *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i

			„rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
128.	**Marija Stojić**	Poštovani, ovom prevarom zapakiranom kao zaštita žena i djece se pokušava ugurati neprirodne i bolesne ideologije, kao što je rodna ideologija. Time je ovaj dokument neprihvatljiv. Posebno zato što je već stav hrvatskog naroda jasan što se tiće homoseksualaca i osoba zbunjenih svojim seksualnim opredjeljenjem.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama

			koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
129.	**Beata Halassy**	Pretežni dio odredbi Istanbulske konvencije (Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji) sadrži poželjne i pozitivne odredbe sa stajališta zaštite prava žena i sprečavanja njihova zlostavljanja. No, S OBZIROM DA HRVATSKI ZAKONI VEĆ SADRŽE NAJSUVREMENIJE ODREDBE O SPREČAVANJU NASILJA NAD ŽENAMA I NASILJA U OBITELJI– 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je KOJI JE USKLAĐEN S POZITIVNIM ODREDBAMA ISTANBULSKE KONVENCIJE – KONVENCIJU NIJE POTREBNO RATIFICIRATI kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ovim ranjivim skupinama. (treba provoditi postojeće zakone!). S druge strane, konvencija po prvi puta kao međunarodni ugovor donosi obvezujući koncept "roda" u zamjenu za termin spol, a bazira se na teoriji koja se počinje razvijati u drugoj polovini 20. stoljeća, koja je prijeporna i o kojoj ne postoji konsensus. NEPRIMJERENO JE TEORIJE, ZNANSTVENO NEPOTVRĐENE, UNOSITI U MEĐUNARODNI OBVEZUJUĆI DOKUMENT. O teorijama treba raspravljati na akademskoj razini, a ne ih nametati cijelom društvu kao svojevrsni masovni eksperiment čineći države socijalnim laboratorijima, a njihove građane milijunima pokusnih kunića. Definicija roda kako je navedena u Istanbulskoj konvenciji dovela bi do unošenja rodne ideologije u obrazovni sustav izmjenom kurikula, a izazvalo bi i ugroženost prava roditelja da samostalno odlučuju o odgoju svoje djece te slobode vjere zajamčene ustavom i međunarodnim dokumentima zbog nesnošljivosti prema vjerskim zajednicama izazvane naukom koji se razlikuje od rodne ideologije, posljedično s pojavom kampanja i programa u društvu kojima je cilj podizanje svijesti o konstruiranom rodu kao sociološkom izumu. Podsjećam samo da su prava roditelja da samostalno odlučuju o odgoju	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Republika Hrvatska je Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji potpisala dana 22. siječnja 2013. godine, čime je iskazala interes i pridružila se naporima međunarodne zajednice, poglavito državama članicama Vijeća Europe, kako bi se na ovom području učinili daljnji napori i još odlučnije formulirala odlučnost država u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Ujedno, iskazana je i trajna namjera u cilju poduzimanja mjera usmjerenih promicanju ravnopravnosti i suzbijanja svih oblika diskriminacije i nasilja nad ženama uključujući i nasilje u obitelji. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem zražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene

		svoje djece uvedena nakon Drugog svjetskog rata upravo uslijed trauma njime prouzročenih i pokušaja preodgoja koje su nad građanima činili nacisti upravo prema i preko djece. Zbog svega navedenog Istanbulska konvencija JE PROTIVNA HRVATSKOM JAVNOM PORETKU I HRVATSKOM NAČINU ŽIVOTA. Inače u Ustavu Republike Hrvatske ne postoji pojam roda, kao ni u ustavima drugih država a do sada nije postojao ni na međunarodnoj pravnoj razini, pa bi njegovo uvođenje kako je naznačeno u Istanbulskoj konvenciji kršilo druge međunarodne propise, ustave država, a time i ljudska prava. HRVATSKA TREBA STVORITI SVOJU VLASTITU POZICIJU I UMJESTO SLIJEPOG SLUŠANJA STRANIH CENTARA MOĆI, SLUŠATI ZNANOST (OSOBITO PRIRODNU – BIOLOGIJU I MEDICINU) I ZDRAV RAZUM KOJI PSEUDOZNANSTVENU TEORIJU O RODU (GENDERU) ROKAZUJE KAO PROBLEMATIČNU. U Hrvatskoj bi trebalo poštivati temeljna ljudska prava a ne socijalno eksperimentirati sa izmišljenim novotarijama kojima bi se pokušalo grubo indoktrinirati djecu i mlade. Zbog ovdje navedenih argumenata Istanbulska konvencija je prihvatljiva u odredbama koje štite prava žena i sprečavaju njihova zlostavljanja, ali nije nužna. Konvencija je POTPUNO NEPRIHVATLJIVA u dijelu odredbi koji uvode pseudoznanstvenu definiciju roda (članak 3.c), rodni identitet (čl. 4.3.), rodno osjetljive politike i rodne perspektive (čl. 6). Istanbulska konvencija ograničila je mogućnost ulaganja rezervi na njen sadržaj na način da nije moguće uložiti rezervu upravo na pobrojane sporne članke. Zbog toga predlažem da: 1. PREDLAGAČ POVUČE NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji iz postupka, DA GA NE UPUĆUJE DA DALJNJI POSTUPAK VLADI, KAO NITI VLADA NA RATIFIKACIJU U SABOR najmanje toliko dugo dok se ne izbriše kontroverzna odredba članka 3.c Istanbulske konvencije i dijelovi drugih spornih odredbi ili dok se izmjenama Istanbulske konvencije – članaka 78. i 79. ne dozvoli ulaganje rezervi na članak 3.c i druge sporne članke, te da o takvom stavu hrvatska diplomacija obavijesti sve druge države članice VE. 2. ukoliko isto ne bi bilo postignuto, predlažem da VLADA RH DONESE ODLUKU KOJOM POVLAČI POTPIS KOJI JE JEDNA OD PRETHODNIH VLADA STAVILA NA ISTANBULSKU KONVENCIJU, ODNOSNO OTKAŽE KONVENCIJU U SMISLU NJENOG ČLANKA 80. I O TOM SVOM ČINU OBAVIJESTI GLAVNOG TAJNIKA VIJEĆA EUROPE. Te da izjavi kako će ponovo pristupiti Istanbulskoj konvenciji nakon korekcije čl.	žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Politika nulte tolerancije nasilja prema ženama jedna je od pet prioritetnih područja EU politike rodne ravnopravnosti. U „Strateškom planu za rodnu jednakost 2016 – 2019“ Europska komisija navodi da će: „Borba protiv rodno uvjetovanog nasilja te zaštita i podrška žrtava biti prioritet. Iskorjenjivanje nasilja zahtjeva izuzetne napore svih dionika, uključujući države članice, da unaprijede dostupnost, kvalitetu i pouzdanost statističkih podataka, unaprijede svijesti, potaknu promjenu stavova, sprječavaju nasilje, te osiguraju bolju podršku žrtvama i njihov pristup pravdi kao da i u potpunosti prenesu i provedu relevantno EU zakonodavstvo.“ Kao prvi među ključnim koracima pri ostvarivanju tog cilja Europska komisija ističe „Pristupanje Europske unije Konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) u opsegu EU nadležnosti i uzimajući u obzir pravni učinak pristupanja; potonju provedbu njenih odredbi i nastavak poticanja država članica u napretku ratifikacije“. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za

		3.c. odnosno nakon uvođenja mogućnosti ulaganja rezerve na njega.	ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je

			konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje

			putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u

			sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen

			na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
130.	**Tomislav Miletić**	Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi, no Istanbulska konvencija donosi odredbe koji bi štetile ženama i društvu u cjelini: Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima,	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe

		medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava.	Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne

			ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.

			Odredbe o načinu promjene spola u Republici Hrvatskoj propisane su navedenim Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a kojim je propisano da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je navedenim Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14). Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
131.	**Suzana Knežević**	Poštovani, protivim se usvajanju ovakvog zakona iz dva razloga: 1. Obiteljsko nasilje, odnosno njegovo sprječavanje, odlično je već riješeno hrvatskim zakonom – ali, kao što je slučaj i s brojnim drugim našim zakonima – u praksi se on ne provodi dovoljno dobro. Zato mislim da nam ne treba još jedan propis (makar i	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

		međunarodni), već da treba raditi na dosljednom provođenju postojećeg zakona. 2. Na „mala vrata“ ovaj međunarodni propis pod krinkom plemenitoga cilja (zaštite od nasilja) uvodi u hrvatsko zakonodavstvo pojam „roda“ – a koji nije znanstveno utemeljen, nego je iznikao iz jedne od sociooloških teorija, tzv. rodne teorije (ili ideologije). Znanstveno nedokazanim teorijama nije mjesto u zakonodavstvu (u dokumentu koji postaje za sve građane obvezujuć), nego im je mjesto na sveučilištima i znanstvenim institutima – kako bi se i dalje proučavale, sve dok ne postignu veću dozu vjerodostojnosti od „teorije“. Opasno je u zakonodavstvo uvoditi nedorečene, još uvijek aktualne, i vrlo diskutabilne teme!	Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih

			sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br.

			153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
132.	**Elizabeta Ozretić**	Uvođenjem pojma roda otvaraju se vrata raznim manipulacijama koja će se negativno odraziti na već postojeći sustav i podložiti ga neželjenim promjenama.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama

			koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
133.	**Ivan Skočić**	Protiv toga sam da se pojam "spol" zamjeni s pojmom "rod" jer se na taj nacin ocito namece tzv. "Rodna ideologija". Čovjek se rađa kao muško ili žensko i to je njegovo obilježje.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je

			prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
134.	**Josip Piličić**	Žena kao majka je stup obitelji i društva. Obitelj (muškarac i žena i njihova biloška djeca) treba zaštiti. Protivim se istanbulskoj konvenciji i nametanju rodne ideologije. Ako muškarac želi biti žena onda je on bolestan i nema tu rasprave.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
135.	**Damira Brunac**	Feministički kolektiv fAKTIV prati slučajeve nasilja prema ženama što uključuje i slučajeve ubojstava žena (femicida) koje se moglo spriječiti. Umjesto odgovornog postupanja državnih institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije.	
136.	**Paula Zore**	Feministički kolektiv fAKTIV prati slučajeve nasilja prema ženama što uključuje i slučajeve ubojstava žena (femicida) koje se moglo spriječiti. Umjesto	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		odgovornog postupanja državnih institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih	

		prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije. Paula Zore, članica feminističkog kolektiva fAKTIV	
137.	**Milivoj Raboteg**	Kao i velika većina ovdje uključenih građana PROTIVIM se potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji! Razlog je što se kroz ovaj zakon ponovo pokušava uvesti i nametnuti rodna ideologija, hrvatskom društvu. Takva ideologija je u suprotnosti sa hrvatskim identitetom (kulturom, tradicijom, vrijednostima, vjerom i ne samo većinskog naroda...), protivna je prirodnim zakonima, nema uporište u znanosti, ali ni Hrvatskom Ustavu, iako predlagatelj zakona o ratifikaciji pokušava krivotvoriti članak 14 koji govori o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ovim zakonom službeno bi "rod" zamijenio "spol" i dovelo bi do diskriminacije svih onih koji taj koncept ne prihvaćaju, a ne bi zaštiltio žene. Upravo suprotno, država bi izložila žene i djevojke neugodnostima, čak i nasilju u prostorima koji su samo njima namijenjeni. Povećao bi se i broj silovanja, jer bi mnogi skloni tome koristeći rodnu ideologiju mogli ulaziti u prostorije namijenjene ženama i vršiti silovanja ili ih na drugi način seksualno uznemiravati. Sve ima svoje granice i sada je vrijeme da se reće STOP ideološkim torturama od strane Europe. Ako stvarno želi iskorijeniti nasilje nad ženama i obitelji, neka predlagatelj dosljedno primijeni postojeće zakone, a ne uvodi rodnu i nikakve drugu ideologiju! Zato pozivam sve Saborske zastupnike da odbace ovaj zakon, misleći na dobrobit hrvatskih građana, osobito onih najmlađih!!!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova

			koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod,

			odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
138.	**Đurđica Stojanac**	Protivim se ratificiranju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Protiv, protiv i opet protiv.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

			Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
139.	**Igor Polić**	Protivim se ratificiranju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji! Ne želim da se u Hrvatskoj uvodi rodna ideologija jer smatram da je protivna prirodnim zakonima i uvodi mogućnost nasilja upravo nad onima koje bi taj zakon trebao zaštiti.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.

140.	**Zagreb Pride**	Zagreb Pride podržava donošenje Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Žene, lezbijke, gejevi, biseksualne osobe, transrodne osobe, interspolne osobe, queer osobe i osobe drugih spolnih i rodnih identiteta, su u Hrvatskoj u velikoj mjeri izložene raznim oblicima nasilja i diskriminacije u svim sferama života. To potvrđuje komparativno istraživanje Agencije za fundamentalna prava Europske unije (FRA) iz 2014. godine (file:///C:/Users/Zagreb%20Pride/Downloads/fra-eu-lgbt-survey-main-results_tk3113640enc_1.pdf) i istraživanje Zagreb Pridea iz 2013. godine koje je pokazalo da je čak 73,6% ispitanih osoba doživjelo neki oblik nasilja zbog svoje spolne orijentacije, spolnog/rodnog identiteta i/ili rodnog izražavanja. LBTIQ žene i feminine osobe izložene su višestrukoj opresiji, jer trpe kumulativne efekte nasilja i diskriminacije na osnovi roda, kao i na osnovi rodnog identiteta, rodnog izražavanja, spolne orijentacije ili spolnih karakteristika. K tome, LBTIQ žene i feminine osobe u Hrvatskoj nisu nimalo zaštićene od nasilja u obitelji i međupartnerskog nasilja, što pokazuje komparativno istraživanje provedeno u osam zemalja Europske unije (http://www.bleedinglove.eu/wp-content/uploads/2016/04/Research-book-HR.pdf). Istraživanje je pokazalo da u Hrvatskoj transžene doživljavaju više ozbiljnijih oblika nasilja u usporedbi s drugim ženama, a postoje i ozbiljne institucionalne prepreke u postupku prijavljivanja. Zbog tog je razloga potrebno značajno unaprijediti postupak pravnog priznavanja roda tako da se on temelji isključivo na principu samoodređenja te uvesti promjene u odnosu na zahtjeve za prihvat u skloništa za žrtve nasilja. Najzad, pokazalo se da LBT žene u značajno manjoj mjeri prijavljuju nasilje, što upućuje na visoku razinu nepovjerenja koje one imaju prema institucijama. Iz tog je razloga potrebno prakse institucija dodatno prilagoditi potrebama žrtava, senzibilizirati osobe koje rade sa žrtvama o specifičnim potrebama LGBTIQ osoba, podići razinu svijesti i općenito izmijeniti odgovor društva na pitanja obiteljskog nasilja i nasilja u vezama. Smatramo da će potvrđivanje i sustavna primjena propisa Istanbulske konvencije doprinijeti sprječavanju nasilja protiv žena i LGBTIQ osoba kao posebno ranjivih skupina u Hrvatskom društvu, jer propisuje: 1) posebnu zaštitu osoba koje su žrtve višestruke diskriminacije, 2) edukaciju službenica_ka koje_i rade sa žrtvama, 3) redovite kampanje podizanja svijesti te 4) blisku suradnju institucija s organizacijama civilnoga društva. Potvrđivanje Istanbulske konvencije kao i primjena obveza i načela koje ona propisuje, nužni su i hitni koraci koje Hrvatska	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		mora poduzeti kako bi dosegla međunarodne standarde zaštite ljudskih prava za kojima značajno kaska.	
141.	**Božica Peremin**	Protivim se ratificiranju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji! Ne želim da se u Hrvatskoj uvodi rodna ideologija jer smatram da je protivna prirodnim zakonima i uvodi mogućnost nasilja upravo nad onima koje bi taj zakon trebao zaštiti.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
142.	**Antonija Marelja**	Izričito sam protiv ratifikacije Istanbulske konvencije! Provodite zakone koji su na snazi kako bi se spriječavalo nasilje nad ženama, a ne nametanje bilo kakve ideologije!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji

			su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
143.	**Iva**	Istanbulska konvencvija se mora ratificirati jer žrtve nasilja nemaju nikakvu zaštitu u RH. Da su žene zaštićene ne bi imali toliko ubojstava i takve stvari bi se sprječavale na vrijeme. Naši zakoni omogućuju nasilniku da nakon počinjenog nasilja već idući dan izađe iz pritvora i izvrši ubojstvo. Toliko o našim zakonima. A o tome da je neki izmišljeni termin "rodne ideologije" bitniji od ljudskog života ne želim ni komentirati. I to još dolazi od vjernika....	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
144.	**Jelena Tešija**	Feministički kolektiv fAKTIV prati slučajeve nasilja prema ženama što uključuje i slučajeve ubojstava žena (femicida) koje se moglo spriječiti. Umjesto odgovornog postupanja državnih institucija čija je zadaća spriječiti i kažnjavati nasilje prema ženama, na djelu trenutno imamo iznimno neodgovorno postupanje institucija koje ne samo da adekvatno ne sprječavaju i ne kažnjavaju nasilje prema ženama, već ga često i same čine i potiču. Na snazi imamo zakone koji su u ovom trenutku dovoljno ili relativno dobar instrument na papiru, no taj instrument nipošto se ne pokazuje dovoljnim. Drugim riječima, institucije države nečinjenjem i propustima zaobilaze i krše vlastite zakone i procedure. Ovdje ističemo neke od tih temeljnih propusta države: Država - ne čini sve što je dužna činiti kako bi spriječila nasilje prema ženama - ženama žrtvama nasilja ne osigurava adekvatan sustav podrške - slučajeve nasilja prema ženama ne istražuje temeljito - ne prepoznaje nasilje prema ženama kao institucionalizirano nasilje - nasilje prema ženama ne kažnjava adekvatno - ženama ne nadoknađuje štetu za pretrpljeno nasilje koje nije spriječila, iako je dužna to činiti - ne jamči neponavljanje ovog zločina, iako je dužna to jamčiti. Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije nasilja prema ženama imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštiti njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja. Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		država. Istanbulska konvencija predstavlja međunarodni ugovor i sveobuhvatan pravni okvir koji su države potpisnice dužne primjenjivati na sve oblike nasilja prema ženama i koji bi bio veliki doprinos u sprječavanju i zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja, stoga pozdravljamo ovaj prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije. Smjer preuzimanja odgovornosti nalaže i bitno načelo dužne pažnje koje je uvršteno u Konvenciju. To znači da se od država koje su ratificirale zahtijeva da organiziraju svoj odgovor na sve oblike nasilja koje pokriva opseg ove Konvencije na način koji omogućuje relevantnim vlastima da ustrajno spriječe, istraže, kazne i osiguraju nadoknadu štete za takva djela nasilja. Ako se to ne učini, država će biti odgovorna za djelo koje se inače pripisuje isključivo nedržavnom dioniku. Odnosno, ratifikacijom se država obvezuje poduzeti zakonske i druge mjere potrebne za korištenje dužne pažnje u sprečavanju, istraživanju, kažnjavanju i nadoknađivanju štete za djela nasilja koja pokriva opseg ove Konvencije, kao i osiguravanju zaštite žrtvama, a nečinjenje toga predstavlja kršenje i umanjivanje ili poništavanje ostvarivanja njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane. Smatramo da bi ratifikacijom Konvencije bio učinjen doslovno prvi korak kojim bi država pokazala odgovornost i volju u sprječavanju nasilja prema ženama. Stoga, ne zahtijevamo samo ratifikaciju već i hitnu, ustrajnu i odgovornu primjenu obveza i načela Konvencije. Jelena Tešija, članica feminističkog kolektiva fAKTIV	
145.	**Željka Marić**	Tematika ovoga zakona regulirana je već u pozitivnom zakonodavstvu RH, utemeljenom na Ustavu RH i drugim Zakonima i podzakonskim aktima, tako da ne možemo drugačije zaključiti, osim da se njime želi provući jedna ideologija koja je u suprotnosti s mentalitetom, kulturom, tradicijom, vrijednostima, a u krajnjem slučaju i s vjerom, ne samo većinskog naroda u RH. Izričito se protivim uvođenju pojma roda, kao kategorije koja determinira nasilne promjene i nametanje ideologije koja vodi u propast cijele civilizacije. Ako svaki narod ima pravo na samoodređenje, mora imati pravo i na izjašnajvanje o tako krupnim stvarima kao što je nametanje strane i neznanstveno utemeljene ideologije. A povrh svega ima pravo očekivati da ga demokratski izabrana vlast posluša.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji

			su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote

			ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i*

			pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
146.	**Vlado Mandić**	Oštro i jasno se PROTIVIM potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Potvrđivanje i prihvaćanje ove konvencije je u suprotnosti sa cijelim našim hrvatskim identitetom i načinom našeg življenja. Nije prihvatljivo da se na ovakav diktatorski način nameće ideologija, znanstveno neutemeljena, opće neprihvatljiva koja je čak i neustavna. Hrvatski narod nije zaslužio ovakvu torturu i nametanje, podvaljeno kroz zaštitu žena, Naže žene, majke, djevojke uživaju visoki stupanj zaštite, te ovim prijedlogom ne dobivaju ništa više. Naprotiv, na ovaj način ih se diskreditira, omalovažava i diskriminira njihova ljudska prava. Ovaj prijedlog zakona je ravan izdaji Hrvatskog naroda i mogao bi imati dugoročne negativne i nesagledive posljedice. Postoji vrijeme i mjesto kada za uvozne izopačenosti iz Europe treba reći dosta i STOP, a to je sada. Vrijeme je da i Hrvatska Vlada kaže NE pritiscima izvana. Dosta nam je nametanja ideologija i lijepo molim zakonodavca koji treba raditi u interesu svojih građana da prestane s tim ideološkim torturama i da prestane dijeliti svoj narod. Osluhnite malo svoj narod, pogledajte što Hrvati misle, jer sasvim je jasno da je gotovo cijela Hrvatska protiv prihvaćanja ove ideološke izopačenosti. Ovim zakonom se uvodi dugatrajni prijepor i podjela u narodu koja se više neće moći izbrisati.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava

			žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava..
147.	**Domagoj Dvojković**	Predlagatelj ovog zakona o ratifikaciji Istanbulske konvencije poziva se na Ustav Republike Hrvatske pa u točki II. "Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom te posljedice koje će donošenjem zakona proisteći" opisuje, tumači i namjerno iskrivljuje članak 14. Ustava pišući: "Ustav RH posebnu pozornost poklanja zaštiti ljudskih prava, suzbijanju diskriminacije i sprječavanju zlostavljanja. Prema članku 14. sve su osobe jednake pred zakonom te se svima jamči jednaka prava i slobode neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama, čime se, među ostalim, pokazuje visoki stupanj osviještenosti o nužnosti sprječavanja rodno uvjetovane diskriminacije". (kraj citata) Tako predlagatelj nedopustivo pokušava manipulirati Ustavom uvodeći pojam "roda" i ideja rodne ideologije (dženderizma) te ih prešutno preko ovog zakona, ratifikacijom međunarodnog ugovora, uvesti u hrvatsko zakonodavstvo kao obvezujuće. Ustav Republike Hrvatske ne poznaje pojam "roda". Citiram članak Ustava na koji se poziva predlagatelj: Članak 14. Svatko u Republici Hrvatskoj ima prava i slobode, neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama. Svi su pred zakonom jednaki. (kraj citata) Osim toga, u istoj točki II. gdje je dužan navesti posljedice primjene ovog zakona predlagatelj posljedice zapravo skriva. Citiram: "Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći Ovim Zakonom potvrđuje se Konvencija čime se šalje čvrsta politička poruka o predanosti RH borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja te stvara sinergija između djelovanja svih dionika čije aktivnosti su usmjerene ka borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja." (kraj citata) Stvarne posljedice prihvaćanja ovog zakona bile bi uvođenje pojma "roda" i rodne ideologije kao obvezujuće u hrvatskome pravnom sustavu. Da doista želi smanjiti nasilje nad ženama i obiteljsko nasilje predlagatelj bi se potrudio na dosljednijoj primjeni postojećih zakona koji sprječavaju nasilje. Protivim se donošenju ovog zakona! Pozivam i sve saborske zastupnike da, misleći na dobrobit građana, osobito onih malodobnih, budu protiv donošenja ovog zakona.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim,

			socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o*

			elektroničkim medijima (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
148.	**Nikola Buljan**	Žao mi je da se pod krinkom borbe za sprječavanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji pokušava progurati nešto što nije znanstveno utemeljeno. Na kraju krajeva nije potrebno biti znanstvenik da bi znao jesam li muško ili žensko....tu nema biranja. "Rodna ideologija" nije znanstveno utemeljena i kao takvu ju treba odbaciti.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca.

			Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
149.	**Kristina Iljkić**	Vidim da ljudi koji su iznijeli svoje mišljenje su jaako dobro educirani, i pišu svojim riječima. 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. 2. Država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima, Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 3. U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda" Premijer Plenković je samo dva mjeseca nakon izbora najavio ratifikaciju Istanbulske konvencije, s poštovanjem, Kristina Iljkić	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i

			tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
150.	**Ivan Karlić**	Poštovani! Ustav Republike Hrvatske ne poznaje kategoriju "rod" a u člancima 3, 14., 17. jasno govori o: ravnopravnosti spolova, slobodi neovisno o spolu, i nejednakosti s obzirom na spol. Navedena konvencija je u suprotnosti sa duhom i slovom Ustava Republike Hrvatske sa kojom se nameću građanima Republike Hrvatske određene kategorije neprihvatljive većini njezinih stanovnika! Dakle radi se o konvenciji koja je u suprotnosti s Ustavom kao vrhunskim i najvišim zakonodavnim aktom u Republici Hrvatskoj. Kao i ogromna većina ovdje uključenih građana, protivim se ratifikaciji ovog dokumenta i smatram da Republika Hrvatska ima već sada dobre zakonske instrumente koji su relevantni za ovo pitanje nasilja nad ženama. Jedino što Republika Hrvatska nema to je sposobne i organizirane institucije koje bi provodile iste zakonodavne akte.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje

			svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom

			partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim

			ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
151.	**Mislav Stjepan Žebec**	Jasno sam protiv onih dijelova Istanbulske konvencije koji uključuju konstrukt „rod“ i sve povezane konstrukte („rodna ravnopravnost“, „rodna diskriminacija“, „rodna perspektiva“, „rodno osjetljive politike“ i slično), a kako nije moguće izdvojiti te dijelove i glasovati samo za preostale dijelove te Konvencije, doslovce sam prisiljen biti protiv cijele Konvencije. Štoviše, kad uzmem u obzir da je navedeni „rodni sadržaj“ neopravdano pridružen borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji (koju respektiram i za koju smatram da je u RH problematična na razini provedbe, a ne na razini sadržaja i temeljnih načela postojećih propisa), zaključujem da su autori i zagovornici Konvencije odlučili s jednim vrijednim sadržajem brige za tzv. „slabiji spol“ i brige za obitelj (čiju potrebu u RH propisima treba propitati jer nisam siguran da može pomoći u provedbi već postojećih, relativno dobro koncipiranih zakona iz te domene), „progurati“ jedan znanstveno i društveno problematičan „rodni sadržaj“ – što procjenjujem perfidnom obmanom i zapravo se osjećam dužnim zagovarati djelovanje protiv Konvencije u cijelosti. U tom protivljenju Konvenciji postavljam dodatna pitanja: (1) zašto se ne radi na poboljšanju primjene postojećih propisa RH koji se bave borbom protiv nasilja prema ženama i u obitelji, te njihove primjene, već se nastoje uvesti međunarodni propisi čiji su pojedini sadržaji neusklađeni s kulturnim nasljeđem i vrijednosnim sustavom hrvatskog naroda, te stalno generiraju tenzije u hrvatskom društvu i društvenu klimu nezadovoljstva, a posredno i održivost društva? (2) zašto se prije uvođenja međunarodnih konvencija – koje sadrže dvojbene elemente - ne prezentiraju rezultati komparativnih studija dugoročnih efekata tih konvencija na sve aspekte održivosti nacionalne zajednice (u državama u kojima je konvencija uvedena, u odnosu na one u kojima nije uvedena)?	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
152.	**Ivana Plank**	Oštro se protivim ratifikaciji! Opetovano nam se nameće rodna ideologija koja nema nikakvo uporište u znanosti. Umjesto uvođenja novog (zakona) koji nema veze sa zaštitom žena i sprečavanja nasilja u obitelji već je samo maska, počnite provoditi Zakon koji već postoji u RH ali ga nitko ne provodi i počnite više raditi djelima , a ne papirima!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca.

			Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
153.	**Maja Pavić**	Protiv konvencije jer je u sukobu sa svim mojim moralnim naččelima. Ženama se uopće ne pomazže ovom konvencijom vec se narušava dostojanstvo žene.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
154.	**Sunčana Ded**	Protiv ratifikacije Istanbulske konvencije! Želim da moja obitelj i domovina bude i moralno i duhovno zdrava!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od

			svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
155.	**Željka Matijašić**	Protiv ratifikacije i nametanja štetne po društvo rodne ideologije! Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi, no Istanbulska konvencija donosi odredbe koji bi štetile ženama i društvu.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
156.	**Sanja**	Žestoko se protivim ratifikaciji Istanbulske konvencije. Njome se na podmukao	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

	Vučić-Djaković	način nameće opasna "rodna ideologija". Štetne posljedice takvog čina su nesagledive.	Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
157.	**Mirko Karačić**	Sa dubokim žaljenjem mogu reći da se uvođenje Istambulske konvencije u hrvatski pravni sustav pod krinkom borbe za ljudska prava i prava žena neprirodno uvodi rodna ideologija u naše zakone. Na sve načine se nastoji obezvrijediti sve one dobre tradicionalne vrijednosti koje su Hrvatska i hrvatski narod unijeli u Europsku zajednicu. Stoga sam izričito protiv predloženog Zakona o potvrđivanju konvencije VE o sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Nažalost, dosadašnjim vođenjem politike od strane predstavnika RH se iz EU u Hrvatsku uvozilo više negativnog, umjesto da se radilo na dobrobit Hrvata i građana RH tako da su se u Hrvatsku donosile pozitivne vrijednosti koje bez sumnje EU ima. Kao što je opće poznato i može se pronaći u kvalitetnim znanstvenim časopisima sve se više razotkrivaju štetne posljedice rodne ideologije u državama u kojima se ista provodi. Mirko Karačić, dr.med.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog

			zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
158.	**Mislav Vudjan**	Oštro se protivim ratifikaciji Istambulske konvencije. Sve pozitivne odredbe koje ona sadržava, a tiče se nasilja nad ženama u obitelji već su sadržane u postojećem hrvatskom zakonodavstvu.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
159.	**Darko Skokić**	Uvođenje ovog zakona je zapravo ponovljeni pokušaj uvođenja i nametanja rodne ideologije hrvatskom društvu. Sjetimo se slučaja Štulhofer/Kinsey prije nekoliko godina te argumentiranog izlaganja gospođe Judith Reisman o korijenima i posljedicama te ideologije.Hrvatsko društvo počiva na kršćanskim korijenima. Rodna ideologija je antiteza kršćanstvu i kao takvoj nema joj mjesta u hrvatskom društvu.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju

			stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
160.	**Ivan Perković**	Protiv ratifikacije Istanbulske konvencije!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
161.	**HRVATSKO KATOLIČKO DRUŠTVO PROSVJETNIH DJELATNIKA**	HKDPD protiv ratifikacije Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Naravno da nitko normalan ne može imati ništa protiv zaštite žena i djece od nasilja. Dapače, Hrvatsko katoličko društvo prosvjetnih djelatnika traži i podupire svaku pravnu i praktičnu zaštitu žrtava nasilja bilo koje vrste, zaštitu žena i djece posebno. No, ovdje se treba razlučiti takva hvalevrijedna inicijativa od onoga što se iza nje nastoji „progurati“ Konvencijom, a to je rodna ideologija, koja je pogubna i za pojedinca i za zajednicu, s posljedicama koje su potpuno suprotne svrsi i smislu Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku kao i zadacima što bi ih ono trebalo ostvarivati, a koji su objavljeni i na web stranicama Ministarstva. O čemu je riječ? U	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji

		Prijedlogu zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji piše da je jedan od ciljeva Konvencije promoviranje rodne ravnopravnosti. Što to znači? Zašto ne promoviranje spolne ravnopravnosti? U ovom se Prijedlogu riječ spol i rod nedosljedno koriste, razdvajaju, isprepliću i preklapaju, zamjenjuju, značenjski poistovjećuju i zamagljuju. Pored sintagmi kao što su: ravnopravnost spolova, nejednakost spolova, uočavamo ovakve izričaje: rodno osjetljiva politika, rodne perspektive, nestereotipne rodne uloge, rodno utemeljeno nasilje nad ženama. Svi ti izričaji pripadaju rodnoj ideologiji. Analizom uočavamo da se koristi riječ rod, rodni u smislu kakvog ne poznaje hrvatski jezik, u kojem riječ rod inače ima popriličan broj značenja.. Ovdje ćemo se osvrnuti na ono značenje koje nam je bitno za argumentaciju. Kategoriju roda koristimo u gramatici da bismo izrekli razliku između spolova: po prirodnom rodu (biću koje označuju) riječi su muškoga, ženskoga ili srednjega (spolno neutralnoga) roda. Jezik, dakle, preko gramatičke kategorije roda nastoji izreći prirodne razlike po spolu. Također su neki pojmovi vezani uz prokreaciju i biološku pripadnost bliskoznačni riječi rod: porod, potomstvo, vrsta, obitelj, obiteljska loza; soj; rodbina, srodnici; plod…pa i narod (kome se pripada), nacija, zavičaj, domovina ulaze u ovaj krug bliskih značenja. Pojam rod, kako se pojavljuje u Istanbulskoj konvenciji, umjetna je jezična konstrukcija nastala u okviru radikalnog feminizma s ciljem da se mijenjanjem pojmova i značenja riječi mijenja svijest i način razmišljanja ljudi, koji inače određene ideje po kriterijima zdravog razuma ne bi mogli prihvatiti. Tako su ideolozi LGBT pokreta i feminizma na protuznanstven način zaobišli činjenicu da prirodno, biološki postoje muški i ženski spol te jezičnim akrobacijama „ustanovili“ da je spol "društveni konstrukt i osnova diskriminacije i neravnopravnosti". Dakle, spol nije znanstvena činjenica (ma što će nam biologija?), nego, kako nas uče rodni studiji i ideolozi dženderizma (od en. gender = rod), društvena i zakonska klasifikacija bioloških karakteristika koja dijeli osobe na samo dvije kategorije na osnovu genitalija i reproduktivnih funkcija. Jedan od takvih dženderista, Amir Hodžić, piše: Zašto ne bi dekonstruirali i taj biološki imperativ koji označava genitalije kao muške ili ženske? Zašto prihvaćati mišljenje naučnika/ica koji bi željeli sve stvari lijepo i uredno posložiti u predvidljive dvojnosti? Smatramo da ne postoji razlog za podjelom ljudskih tijela na ženski i muški spol, osim da takve podjele odgovaraju ekonomskim potrebama heteroseksualnosti, tj. da ‘žena’ kao pojam postoji samo da učvrsti i utvrdi dvojni	su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote

		i suprotni odnos prema ‘muškarcu’ (Hodžić, A., Bijelić, N., i Cesar, S. (2003): Spol i rod pod povećalom. Priručnik o identitetima, seksualnosti i procesu socijalizacije. Zagreb: CESI, str. 81). Rješenje problema diskriminacije i neravnopravnosti vide dženderisti u ukidanju tog biološkog „koncepta“, kojeg drže pukim „kulturalnim programiranjem“, i u uvođenju koncepta "roda", koji se veže za seksualnu sklonost i spolno ponašanje. Cilj im je uvjeravanjem postići da ljudi prihvate rod kao "individualni konstrukt vlastitog identiteta“ bez obzira na spol, tj. ukinuti razliku muško – žensko. Teoretičari rodne ideologije ne mogu nijekati činjenicu da se ljudsko biće rađa spolno definirano, ali tvrde da je ono rodno neutralno te da se tek naknadno socijalizira u muškarca ili ženu – ili nešto treće. To treće ima beskrajno mnogo varijanti. Naime, po njima "rodnih identiteta" može biti onoliko koliko postoji varijanti seksualnih sklonosti (npr. muškarac, žena, homoseksualac, lezbijka, transvestit, biseksualac, transseksualac itd.). Tako već ima slučajeva da djetetu rođenom kao muško ili kao žensko, roditelji ne žele upisati spol, nego ostavljaju da se ono samo izjasni i odredi svoj „rodni identitet“ kad odraste. Dženderisti se zalažu za temeljit preustroj ljudskog društvom, takav u kojem bi se čovjek, nakon oslobođenja od dvojne (prirodne) podjele na "muško" i "žensko ", mogao sam „rodno“ definirati kako želi. S tim da bi taj rodni identitet mogao mijenjati kada želi jer nije uvjetovan ničim objektivnim, nego je potpuno subjektivan. Teže ukinuti biološku datost, a time potpuno promijeniti i uništiti brak i obitelj, spolnost i prokreaciju. Svoju želju i ne skrivaju, nego je javno obznanjuju: Gay aktivistica slična Mashi Gessen - Zdravstveni odgoj zdravstveniodgoj.com/news/gay-aktivistica-slicna-mashi-gessen Drugo lice homofobije dokumentarni film - YouTube https://www.youtube.com/watch?v=m-tO2hpyT2U Regionalni LGBT-aktivizam i suvremena ljevica // Dota, Dimitrijević ... https://www.youtube.com/watch?v=EcMO33Yhj7c) Jasno je da rodna ideologija nema veze sa zaštitom žena od nasilja, nego je u Konvenciju podvaljena; usmjerena je na ukidanje pojma žena i onoga što je neodvojivo od njega – majčinstva. I nije usmjerena protiv nasilja u obitelji, nego prema dokidanju obitelji i nasilju nad jezikom i umom. Stoga se ne bi trebala nalaziti ni u Konvenciji čiji je cilj sprečavanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, a niti u hrvatskom zakonodavstvu. Naime, jasno je da od ovog umjetno konstruiranog roda nema roda (poroda, ploda, potomstva, obitelji, naroda… demografije) ni svega onoga za što bi se trebalo skrbiti Ministarstvo za demografiju, obitelj,	ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i*

		mlade i socijalnu politiku. A kolike se opasnosti kriju iza ove pseudoznanosti, koja ulazi na sveučilišta preko rodnih studija, osobito ako se uzmu u obzir današnje tehnologije na tom području, bojimo se i zamisliti. U svjetlu ovih činjenica, možemo jasno sagledati što znače sintagme: rodno osjetljiva politika, rodne perspektive, nestereotipne rodne uloge. Protuznanstveni i proturazumski napad na čovjeka i istinu o njemu! Sve bi to ušlo ratifikacijom ove Istanbulske konvencije ZAKONSKI u naše pravosuđe, škole i život. (Prema čl.14 Konvencije koji govori o obrazovanju.) Ozakonili bismom pranje mozga kroz sustav i izbrisali svoju kulturu, običaje, vjeru, tradiciju i poimanje „časti“, tj. potpisali razaranje vlastitog identiteta jer Konvencija u čl.12 st.6 obvezuje stranke potpisnice da kulturu, običaje, vjeru i tradiciju, u mjeri u kojoj se razlikuju od načela Konvencije, trebaju podčiniti ciljevima Konvencije. Prije toga bi se morao promijeniti Ustav RH jer on u području ljudskih prava ne poznaje pojam roda, nego samo spola, što je i razumno i znanstveno i jezično ispravno te mi držimo da bi njegovo mijenjanje bilo protivno znanosti (biologiji, fiziologiji, antropologiji), volji naroda, a time i demokraciji. Ntko u Hrvatskoj nema pravo to učiniti. Europske zemlje koje su prihvatile ovu pseudoznanost preko svojih političkih elita i medija, izgubile su svoj identitet i trenutno izgubljeno lutaju u magli bez istinskih autoriteta (ljudi ili institucija koje uživaju opći ugled, čast, povjerenje), što je put u sveopće moralno i svako drugo rasulo. Nije nam jasno kako HDZ, stranka koja se sama definira kao demokršćanska, može uopće pomišljati ratificirati ovakvu podvalu. Ako je demokratska stranka, onda se od nje najprije očekuje poštivanje vlastitih članova i glasača, koji se nikako ne bi složili s ozakonjivanjem opasne rodne ideologije. Ako su kršćanska stranka, onda bi im poštivanje istine i razuma, naravnog zakona, znanosti i dobra zajednice i svakog čovjeka trebalo biti na prvom mjestu. Ova će Konvencija, prihvaćena zbog diktata moćnih lobija ili odbijena zbog podvale koju skriva, biti test za HDZ i otkrivanje još jednog vela na putu do istine. Hrvatsko katoličko društvo prosvjetnih djelatnika HKDPD protiv ratifikacije Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Naravno da nitko normalan ne može imati ništa protiv zaštite žena i djece od nasilja. Dapače, Hrvatsko katoličko društvo prosvjetnih djelatnika traži i podupire svaku pravnu i praktičnu zaštitu žrtava nasilja bilo koje vrste, zaštitu žena i djece posebno. No, ovdje se treba razlučiti takva hvalevrijedna inicijativa od onoga što se iza nje nastoji „progurati“ Konvencijom, a to je rodna ideologija, koja je pogubna i za pojedinca i za	*pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.

		zajednicu, s posljedicama koje su potpuno suprotne svrsi i smislu Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku kao i zadacima što bi ih ono trebalo ostvarivati, a koji su objavljeni i na web stranicama Ministarstva. O čemu je riječ? U Prijedlogu zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji piše da je jedan od ciljeva Konvencije promoviranje rodne ravnopravnosti. Što to znači? Zašto ne promoviranje spolne ravnopravnosti? U ovom se Prijedlogu riječ spol i rod nedosljedno koriste, razdvajaju, isprepliću i preklapaju, zamjenjuju, značenjski poistovjećuju i zamagljuju. Pored sintagmi kao što su: ravnopravnost spolova, nejednakost spolova, uočavamo ovakve izričaje: rodno osjetljiva politika, rodne perspektive, nestereotipne rodne uloge, rodno utemeljeno nasilje nad ženama. Svi ti izričaji pripadaju rodnoj ideologiji. Analizom uočavamo da se koristi riječ rod, rodni u smislu kakvog ne poznaje hrvatski jezik, u kojem riječ rod inače ima popriličan broj značenja.. Ovdje ćemo se osvrnuti na ono značenje koje nam je bitno za argumentaciju. Kategoriju roda koristimo u gramatici da bismo izrekli razliku između spolova: po prirodnom rodu (biću koje označuju) riječi su muškoga, ženskoga ili srednjega (spolno neutralnoga) roda. Jezik, dakle, preko gramatičke kategorije roda nastoji izreći prirodne razlike po spolu. Također su neki pojmovi vezani uz prokreaciju i biološku pripadnost bliskoznačni riječi rod: porod, potomstvo, vrsta, obitelj, obiteljska loza; soj; rodbina, srodnici; plod…pa i narod (kome se pripada), nacija, zavičaj, domovina ulaze u ovaj krug bliskih značenja. Pojam rod, kako se pojavljuje u Istanbulskoj konvenciji, umjetna je jezična konstrukcija nastala u okviru radikalnog feminizma s ciljem da se mijenjanjem pojmova i značenja riječi mijenja svijest i način razmišljanja ljudi, koji inače određene ideje po kriterijima zdravog razuma ne bi mogli prihvatiti. Tako su ideolozi LGBT pokreta i feminizma na protuznanstven način zaobišli činjenicu da prirodno, biološki postoje muški i ženski spol te jezičnim akrobacijama „ustanovili“ da je spol "društveni konstrukt i osnova diskriminacije i neravnopravnosti". Dakle, spol nije znanstvena činjenica (ma što će nam biologija?), nego, kako nas uče rodni studiji i ideolozi dženderizma (od en. gender = rod), društvena i zakonska klasifikacija bioloških karakteristika koja dijeli osobe na samo dvije kategorije na osnovu genitalija i reproduktivnih funkcija. Jedan od takvih dženderista, Amir Hodžić, piše: Zašto ne bi dekonstruirali i taj biološki imperativ koji označava genitalije kao muške ili ženske? Zašto prihvaćati mišljenje naučnika/ica koji bi željeli sve stvari lijepo i uredno posložiti u	

		predvidljive dvojnosti? Smatramo da ne postoji razlog za podjelom ljudskih tijela na ženski i muški spol, osim da takve podjele odgovaraju ekonomskim potrebama heteroseksualnosti, tj. da 'žena' kao pojam postoji samo da učvrsti i utvrdi dvojni i suprotni odnos prema 'muškarcu' (Hodžić, A., Bijelić, N., i Cesar, S. (2003): Spol i rod pod povećalom. Priručnik o identitetima, seksualnosti i procesu socijalizacije. Zagreb: CESI, str. 81). Rješenje problema diskriminacije i neravnopravnosti vide dženderisti u ukidanju tog biološkog „koncepta", kojeg drže pukim „kulturalnim programiranjem", i u uvođenju koncepta "roda", koji se veže za seksualnu sklonost i spolno ponašanje. Cilj im je uvjeravanjem postići da ljudi prihvate rod kao "individualni konstrukt vlastitog identiteta" bez obzira na spol, tj. ukinuti razliku muško – žensko. Teoretičari rodne ideologije ne mogu nijekati činjenicu da se ljudsko biće rađa spolno definirano, ali tvrde da je ono rodno neutralno te da se tek naknadno socijalizira u muškarca ili ženu – ili nešto treće. To treće ima beskrajno mnogo varijanti. Naime, po njima "rodnih identiteta" može biti onoliko koliko postoji varijanti seksualnih sklonosti (npr. muškarac, žena, homoseksualac, lezbijka, transvestit, biseksualac, transseksualac itd.). Tako već ima slučajeva da djetetu rođenom kao muško ili kao žensko, roditelji ne žele upisati spol, nego ostavljaju da se ono samo izjasni i odredi svoj „rodni identitet" kad odraste. Dženderisti se zalažu za temeljit preustroj ljudskog društvom, takav u kojem bi se čovjek, nakon oslobođenja od dvojne (prirodne) podjele na "muško" i "žensko ", mogao sam „rodno" definirati kako želi. S tim da bi taj rodni identitet mogao mijenjati kada želi jer nije uvjetovan ničim objektivnim, nego je potpuno subjektivan. Teže ukinuti biološku datost, a time potpuno promijeniti i uništiti brak i obitelj, spolnost i prokreaciju. Svoju želju i ne skrivaju, nego je javno obznanjuju: Gay aktivistica slična Mashi Gessen - Zdravstveni odgoj zdravstveniodgoj.com/news/gay-aktivistica-slicna-mashi-gessen Drugo lice homofobije dokumentarni film - YouTube https://www.youtube.com/watch?v=m-tO2hpyT2U Regionalni LGBT-aktivizam i suvremena ljevica // Dota, Dimitrijević ... https://www.youtube.com/watch?v=EcMO33Yhj7c) Jasno je da rodna ideologija nema veze sa zaštitom žena od nasilja, nego je u Konvenciju podvaljena; usmjerena je na ukidanje pojma žena i onoga što je neodvojivo od njega – majčinstva. I nije usmjerena protiv nasilja u obitelji, nego prema dokidanju obitelji i nasilju nad jezikom i umom. Stoga se ne bi trebala nalaziti ni u Konvenciji čiji je cilj sprečavanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, a niti u	

		hrvatskom zakonodavstvu. Naime, jasno je da od ovog umjetno konstruiranog roda nema roda (poroda, ploda, potomstva, obitelji, naroda… demografije) ni svega onoga za što bi se trebalo skrbiti Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. A kolike se opasnosti kriju iza ove pseudoznanosti, koja ulazi na sveučilišta preko rodnih studija, osobito ako se uzmu u obzir današnje tehnologije na tom području, bojimo se i zamisliti. U svjetlu ovih činjenica, možemo jasno sagledati što znače sintagme: rodno osjetljiva politika, rodne perspektive, nestereotipne rodne uloge. Protuznanstveni i proturazumski napad na čovjeka i istinu o njemu! Sve bi to ušlo ratifikacijom ove Istanbulske konvencije ZAKONSKI u naše pravosuđe, škole i život. (Prema čl.14 Konvencije koji govori o obrazovanju.) Ozakonili bismom pranje mozga kroz sustav i izbrisali svoju kulturu, običaje, vjeru, tradiciju i poimanje „časti“, tj. potpisali razaranje vlastitog identiteta jer Konvencija u čl.12 st.6 obvezuje stranke potpisnice da kulturu, običaje, vjeru i tradiciju, u mjeri u kojoj se razlikuju od načela Konvencije, trebaju podčiniti ciljevima Konvencije. Prije toga bi se morao promijeniti Ustav RH jer on u području ljudskih prava ne poznaje pojam roda, nego samo spola, što je i razumno i znanstveno i jezično ispravno te mi držimo da bi njegovo mijenjanje bilo protivno znanosti (biologiji, fiziologiji, antropologiji), volji naroda, a time i demokraciji. Ntko u Hrvatskoj nema pravo to učiniti. Europske zemlje koje su prihvatile ovu pseudoznanost preko svojih političkih elita i medija, izgubile su svoj identitet i trenutno izgubljeno lutaju u magli bez istinskih autoriteta (ljudi ili institucija koje uživaju opći ugled, čast, povjerenje), što je put u sveopće moralno i svako drugo rasulo. Nije nam jasno kako HDZ, stranka koja se sama definira kao demokršćanska, može uopće pomišljati ratificirati ovakvu podvalu. Ako je demokratska stranka, onda se od nje najprije očekuje poštivanje vlastitih članova i glasača, koji se nikako ne bi složili s ozakonjivanjem opasne rodne ideologije. Ako su kršćanska stranka, onda bi im poštivanje istine i razuma, naravnog zakona, znanosti i dobra zajednice i svakog čovjeka trebalo biti na prvom mjestu. Ova će Konvencija, prihvaćena zbog diktata moćnih lobija ili odbijena zbog podvale koju skriva, biti test za HDZ i otkrivanje još jednog vela na putu do istine. Hrvatsko katoličko društvo prosvjetnih djelatnika	
162.	**Kristina Vrban**	PROTIVIM se ratifikaciji Istanbulske konvencije, jer pod krinkom sprečavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji uvodi rodnu ideologiju u obrazovni sustav izmjenom kurikula (cijela rodna ideologija unosi u zakone i	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i

		obrazovanje znanstveno nepotvrđene teze), ograničuje mene kao roditelja u odgoju i odlučivanju o obrazovanju moje djece u skladu s mojim vjerskim i drugim uvjerenjima (postaje mi ugrožena sloboda vjeroispovijesti, kao i doslovno mijenjaje svijesti moje djece putem škole, medija, raznih kampanja i programa, putem sporta i kulture). Ova Konvencija se direktno i indirektno upliće u državne izborne procese, potiče donošenje zakona kojima se slabi ili potpuno ukida zaštita obitelji, braka, života, temeljnih sloboda, ohrabruje ljude da djeluje protivno odredbama Ustava RH, da krše "kulturne, vjerske, društvene ili tradicionalne norme ili običaje prikladnog ponašanja" bez odgovornosti za ta djela. U članku 12 piše da će se poduzeti potrebne mjere "s ciljem iskorjenjivanja predrasuda (ok predrasude nisu dobre treba ih mijenjati), OBIČAJA, TRADICIJA...." Pa narod bez svoje tradicije, bez prošlosti više nije narod, njega više nema. Također se ne mogu oteti dojmu koji ovaj Zakon ostavlja nakon čitanja. Osim što se u samo jednoj rečenici spominje da i muškarci mogu biti žrtve obiteljskog nasilja, oni su defininitvno ovim zakonom diskriminirani. Našim postojećim zakonima u RH protiv nasilja nad ženama samo treba promijeniti rupe u zakonu, malo ih doraditi i vjerujem da bi bili puno kvalitetniji i upotrebljivi u praksi bez da nas ucjenjuju izvana.	razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nenameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
163.	**Ivana Josipović**	NE ratifikaciji Istanbulske konvencije! Ovaj prijedlog je velika podvala pod krinkom borbe protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti

			nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
164.	**Valentina Zorica Josipović**	NE ŽELIM RATIFIKACIJU ISTANBULSKE KONVENCIJE! Umjesto borbe protiv nasilja trebali bi spriječiti nasilje nad ženama, muškarcima i nasilje u obiteljima. Znanstveno je dokazano zašto čovjek postaje nasilan. Dokazano je, ako čovjek u djetinjstvu nije doživio nježnost, ljubav, zanimanje za njega, razgovor i prisutnost nekoga kome može pričati onda se u čovjeku stvara agresivnost, grubost, protest i strah. Hrvatskoj treba zakon gdje će se omogućiti da majke i očevi mogu biti ljubav i sigurnost svome djetetu. Hrvatska i Europa treba zakon gdje će svaki čovjek biti zaštićen od toga da postane nasilan. A to je moguće samo ako vratimo svakom čovjeku od početka (tj. od začeća) dostojanstvo. Svakom čovjeku treba omogućiti da razvija svoje prirodne potencijale. Podržimo obitelji da šire povjerenje i ljubav pa će biti manje nasilja. Vrijednost hrvatskog naroda su zdrave obitelji koji čine zdravo društvo!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
165.	**Miroslav**	Ratifikacija takvog dokumenta se kosi direktno sa Ustavom RH! Ograničava	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

	Vlašić	roditeljsku ulogu u odgoju svoje djece, diskriminira muškarce, uvodi pojmove i ideologije koje nisu znanstvene te uvodi pomutnju u HR društvo.	Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
166.	**Željko Tropčić**	Protiv ratifikacije Istanbulske konvencije i nametanja pojma "roda", suprotne moralnim shvaćanjima velikog dijela hrvatskog naroda. Počnite već jednom raditi u interesu hrvatskog naroda, a ne svjetskih centara moći i njihovih izopačenih ideja.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog

			zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
167.	**Petar Vidić**	Sociološki gledano „Rod može biti izveden na tradicionalan način (u skladu s uvriježenim konceptima muškosti i ženskosti) i netradicionalan način (izmjena rodnih normi, multipli i miješani rodovi i identiteti), tj. osobni doživljaj pojedinca kao muškarca ili žene (rodni identitet) može, ali ne mora korespondirati s njegovim aktualnim biol. spolom (transseksualizam).“ (http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=53130) Zašto u zakonodavstvo uvodimo pojam „rod“ i čiji je to interes (ja osobno ne poznajem niti jednu osobu kojoj je to u interesu)? Zar ravnopravnost između žena i muškaraca nije osigurana kroz: Zakon o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17), Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 137/09, 14/10, 60/10), Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15) i Zakon o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12)? Potrebno je osigurati sredstva za provođenje predviđenih mjera iz navedenih zakona. Slažem se sa inicijativom udruge „U ime obitelji“ te tražim da se odbaci ratifikacija Istanbulske konvencije koja uvodi pojam „ROD“.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike

			između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao

			agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio

			hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog

			stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti

			koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
168.	**Marijana Babić**	Nametanje pojma roda u opreci je sa svim znanstvenim, medicinskim, biološkim, psihološkim i sociološkim saznanjima o ljudskom fizičkom i psihičkom razvoju, kao i o ljudskoj osobnosti. Smjesta prekinite ovu bespotrebnu raspravu i odustanite od te potpuno neznanstvene i totalitarističke metode nametanja ideoloških termina!! S poštovanjem, Marijana Babić	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
169.	**Cmilja Jurišić**	NE ratifikaciji Istanbulske konvencije!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i

			promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
170.	**Davor-Grgić Ivanković**	NE želim ratifikaciju Istanbulske konvencije zato sto se njome nameće štetna rodna ideologija državama EU i cijelom svijetu.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
171.	**Andro Bojanić**	NE Istanbulskoj Konvenciji!! Problematika nasilja nad ženama je već regulirana zakonima u RH i ne treba nam "trojanski konj" rodne ideologije, uobličen u ruho Istanbulske Konvencije, da bi regulirali tu tematiku. Pogotovo što se, pod izgovorom zaštite žena, traži da se sve institucije koje osporavaju sadržaj Konvencije, trebaju podčinit načelima Konvencije. Drugim riječima, tko se ne	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od

		slaže sa načelima rodne ideologije, morat će ih prihvatit. Pa kakvo je to društvo kojem težimo i o kakvoj je tu slobodi zapravo riječ, kad se pokušava prisiliti narod da klekne pred neznanstvenom teorijom rodnog identiteta kao da je najuzvišenija istina? Kako se štiti ženu sa dokumentom koji briše biološku, naravnu granicu između muškaraca i žena? Kako štitimo žene i muškarce dokumentom koji od njihovog spola/identiteta radi varijablu, a zdrav razum nam govori da je to prirodna datost? Ispada da je žena najsigurnija jedino ako ima mogućnost da postane muško i obratno... Žena je nositeljica života i kao takva je prekrasna i nezamjenjiva i ima posebnu ulogu i ta uloga nije ni podređena, ni šovinistička, nego je uzvišena i samo žena ima snagu i osobine da je iznese. Ženu trebamo čuvati i štititi od nasilja i diskriminacije, a ne nagrđivat njezin identitet lažnim ponudama dekadentnih i obijesnih zapadnih umova koji ne poštuju ništa šta nadilazi njihovu razinu spoznaje i koji bi napravili društvenu lobotomiju cijelom čovječanstvu, da bi se oni i njihovi glasni i malobrojni istomišljenici mogli osjetit prihvaćeno i kao da nemaju problem. Put prihvaćanja nije lobotomija drugih, nego rad na sebi... NE rodnoj ideologiji, NE Istanbulskoj Konvenciji	svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
172.	**Anita Buličić**	Ne želim ratifikaciju Istanbulske konvencije zato sšto se njome nameće štetna neznanstvena rodna ideologija državama EU.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje

			međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
173.	**Mario Junaković**	NE NE ratifikaciji istanbulske konv. To je ulaz na mala vrata za zakon o promjeni roda. I na kraju kad to tog zakona dođe o promjeni roda neka mi netko kaže. Ako muškarac promjeni spol u žensko, dali onda može i odabrati ginekologa ili se npr. natjecati u ženskoj vaterpolskoj ligi ili s Blankom skakati u vis.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Odredbe o načinu promjene spola u Republici Hrvatskoj propisane su Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a kojim je propisano da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu

			propisan je Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14).
174.	**Mario Debeljak**	Odlučno NE ratifikaciji Istanbulske konvencije. Sprečavanje i borba protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji samo je smokvin list za uvođenje rodne ideologije. No gdje se nalazi ta rodna ideologija? Kako se kaže "otrov se čuva u malim bočicama" ili "vrag je u detaljima". Odvojenost spola i roda, vidljiva i u čl.4 st.3., za posljedicu ima stvaranje uvjerenja da se ljudsko biće rađa kao neutralno biće koje kasnije može odabrati hoće li biti muškarac ili žena ili neki drugi od brojnih „rodova“. Prihvaćanje te definicije zahtijeva identifikaciju s određenim dogmama rodne teorije koje nemaju svoje znanstveno uporište (dapače dokazano su neznanstvene), a nemaju niti veze s borbom protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Zatim u u čl. 14. koristi se i sintagma o „nestereotipnim rodnim ulogama“. Zašto je to opasno? Zato jer nameće neznanstveni termin rod putem međunarodnog ugovora. Zato jer je "rod" ideološki koncept koji tvrdi da se svaka osoba može izjasniti kao muško i žensko bez obzira na spol. Zato jer Kada se koncept “roda” primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. “zakona o rodnom identitetu”, država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? Uvođenja termina "rod" u službenu upotrebu umjesto termina "spol" te dolazimo do propagiranja rodne ideologije. Zatim uvođenje koncepta "roda" u obrazovanje. Te ideološko nametanje koncepta "roda" svima koji se ne slažu sa tim. U upitniku udruge Viligare HDZ-e se protivi “nametanju bilo kakve, pa i rodne ideologije”. Također bi bilo vrijeme da se osvježi pojam vjerodostojno. Postoje još neki članci za istaknuti. Konvencija u čl.12 st.5 obvezuje stranke potpisnice da kulturu, običaje, vjeru i tradiciju, u mjeri u kojoj se razlikuju od načela Konvencije, trebaju podčiniti ciljevima Konvencije. Konvencija u samom svom tekstu (čl.78) zabranjuje rezerve na sve članke Konvencije, osim u nekoliko manjih iznimaka. I za kraj ne postoji nikakva prisila da se ona mora uvesti, a nasilje nad ženama i	**PRIMLJENO ZA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike

		nasilje u obitelji može riješavati kroz druge pravne alate	između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao

			agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio

			hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog

			stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti

			koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Odredbe o načinu promjene spola u Republici Hrvatskoj propisane su navedenim Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a kojim je propisano da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je navedenim Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14)
175.	**Romana Đuka - Alemani**	Zaštita od nasilja općenito, pa tako i nad ženama unesena je, kako u Ustav RH, tako i u druge pozitivne pravne akte. Ovaj Nacrt prijedloga tzv Istanbulske konvencije uvođenjem pojma „rod“ izravno remeti ravnopravnost svih - navedenu na početku Ustava, a i u postojeći Zakon o sprečavanju nasilja u obitelji, jer redefinira pojmove spol, žena, muškarac, obitelj. Time unosi nered u psihološki , te duhovni i vjerski identitet pojedinca i zajednice, ugrožava slobodu savjesti i vjeroispovijesti. Oštro sam protiv ratifikacije Nacrta prijedloga zakona koji bi na ovakav način unio nesagledive promjene sustava javnog priopćavanja, zdravstvenog sustava, javnog djelovanja uopće, a da ne govorim odgojno-	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca.

		obrazovnog sustava, te time naročito ugrozio pravo roditelja na odgoj i obrazovanje vlastite djece. Očekujem od premijera Vlade RH da drži do svoje riječi u predizbornoj kampanji kojom se jasno očitovao protiv nametanja rodne ideologije, računajući tako na glasove velike većine birača ove zemlje, koje se na ovakav način – tražeći da se izjasne u kompliciranoj proceduri e-savjetovanja usred godišnjih odmora - izigrava.	Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
176.	**CitizenGO**	7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije. Hrvatskoj nije potrebna ratifikacija Istanbulske konvencije već učinkovita provedba postojećih zakona. CitizenGO i više od 4 000 naših članova koji su potpisali peticiju http://citizengo.org/hr/fm/40096-ne-idoloskoj-konvenciji-vijeca-europe protive se ratifikaciji konvencije i traže hitno i učinkovito provođenje Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije. Ratifikacija Istanbulske konvencije je zbog svoje ideološke pozadine protivna Ustavu RH i imati će dalekosežne posljedice za sve građane RH. Stoga Vas pozivam da poštujete Ustav i volju građana RH. Istanbulska konvencija: • sadrži definiciju „roda“ kao društvenog konstrukta neovisnog o spolu koji nema znanstveno uporište niti je u znanosti oko istoga postignut konsenzus; • je utemeljena na istraživanju FRA koje RH svrstava među države s najnižom stopom „rodno“ utemeljnog nasilja; • temelji se na presupciji da su „žene i djevojke izloženije većem riziku nasilja utemeljenog na rodu nego muškarci“ što nije pokrepljeno pouzdanim objektivnim podacima; • usmjerena je na borbu i iskorjenjivanje „tradicije utemeljene na stereotipnim rodnim ulogama“ što dovodi do ugroze ustavnih vrednota poput čl. 62 Ustava RH u kojem je brak zajednica muškarca i žene. Također, ono može ugroziti slobodu mišljenja zajamčenu čl. 38. Ustava RH, slobodu vjeroispovijedi zajamčenu čl. 40. Ustava RH te onemogućiti roditeljima da samostalno odlučuju o odgoju svoje djece što je u skladu s čl. 64. Ustava, jer prihvaćanjem definicije roda ona postaje obvezujuća za RH i postoji mogućnost da se ista uvede primjerice u obrazovni sustav što će onemogućiti roditeljima da odgajaju djecu u skladu s vlastitim načelima; • nije u	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je

		skladu s Ustavom RH i ne poštuje vrednote hrvatskog naroda. S obzirom da prema čl. 141. Ustava RH nema jaču pravnu snagu od temeljnog akta RH Ustava i nije u skladu s njime Istanbulsku konvenciju se ne smije ratifcirati. Hrvatski građani žele sprječavanje nasilja nad ženama, a ne rodnu ideologiju. Stoga pozivamo na učinkovito i brzo provođenje zakona koji štite žene i sprečavaju nasilje nad ženama i nasilje u obitelji a od Vlade i premjera tražimo da NE ratifikaciju Istanbulsku konvenciju.	definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i

			ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru

			bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se

			pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u*

			drugom rodnom identitetu (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
177.	**Dražen Novak**	Apsolutno se protivim nametanju rodne ideologije. Naime, hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji - 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije, što znači da Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. S druge strane, ratifikacija Istanbulske konvencije imala bi sljedeće negativne posljedice na Republiku Hrvatsku: 1. Nametanje neznanstvenog termina “rod” putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta “rod”, koji je	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU,

		ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet (“rod”) - biti muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin “rod” umjesto termina “spol”. Prema konceptu “roda”, za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet (“rod”) kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin “rod” postupno zamijenio termin “spol” iz službene upotrebe (npr. “ravnopravnost spolova” bi postala “ravnopravnost rodova” / “rodna ravnopravnost”), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta “roda” najviše bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina “rod” u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. “zakone o rodnom identitetu” koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu...) običnom izjavom da živi u drugom “rodnom identitetu”. Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu “ženom” jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta “roda” u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta “roda” u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept “roda”. Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept “roda” bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim	i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje

		radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda".	obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna." Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost" definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar

			već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i

			političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu*

			(Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Odredbe o načinu promjene spola u Republici Hrvatskoj propisane su navedenim Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a kojim je propisano da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u

			maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je navedenim Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14). Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
178.	**Lada Kordić**	Protivim se ratifikaciji konvencije radi uvodjenja pojma rod umjesto spol kao i izraza rodna ravnopravnost umjesto ravnopravnost spolova.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja

			rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se

			pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u*

			drugom rodnom identitetu (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
179.	**Kristijan Illich**	Protivim se nametanje neznanstvenog termina “rod” putem međunarodnog ugovora.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.

180.	**Karlo Prpić**	Smatram da Republika Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi, a Istanbulska konvencija donosi odredbe koji bi štetile ženama i društvu u cjelini. U nastavku navodim neke štetne odredbe koje je jako dobro istaknula Udruga U ime obitelji: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. 2. Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 3. U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao

			primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te

			djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih

			rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br.

			92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.

			Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
181.	**Ivan Mateković**	Protiv sam uvođena rodne ideologije tj. potpisivanja Istanbulske konvencije jer za to ne postoji niti jedan znanstveni i racionalni razlog.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
182.	**Lovre Perković**	U potpunosti sam protiv ratifikacije ove konvencije iz više razloga. Smatram da Republika Hrvatska već ima donešene najsuvremenije zakone o spriječavanju nasilja nad ženama, samo ih treba provoditi dosljedno. Također sam protiv jer se	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i

		po ovoj konvenciji građanima RH nameće neznanstveni i ideološki termin "rod". Oštro se protivim potvrđivanju i donošenju ove konvencije jer ona krši ljudska i građanska prava onih koji ne prihvaćaju navedeni termin i koncept "roda", a takvi su većina u RH.	razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
183.	**Lino Zonjić**	Smatram da Republika Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi, a Istanbulska konvencija donosi odredbe koji bi štetile ženama i društvu u cjelini. U nastavku navodim neke štetne odredbe koje je jako dobro istaknula Udruga U ime obitelji: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. 2. Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 3. U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo

		ravnopravnost"). 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava.	istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u

			pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice,

			svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije

			(Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12,

			32/13 i 34/16), *Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
184.	**Krešimir Hublin**	Postoje dva (BIOLOŠKA) spola: muški i ženski. Da bi društvo u cjelini uspjelo u svojem „preživljavanju“ i razvoju, ta dva biološka aspekta čovjekova bića treba s posebnom pažnjom prihvaćati i cijeniti. Logično je da s biološkom raznolikošću dolaze i razlike u potrebama, ponašanju i djelovanju ljudskog bića, pa stoga ne treba zazirati od prepoznatih (ili uvriježenih) oblika ponašanja muškog ili ženskog ljudskog bića. (Naravno, ovdje mislim o dobrohotnom/etičnom ponašanju između	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti

		ljudi!) Ta dva različitija oblika ljudskog ponašanja, mišljenja ili djelovanja nisu na štetu jednakosti, već naprotiv, to je na ljudsko obogaćivanje pojedinaca, ali i društva u cjelini. I nadalje, poštivanjem različitosti mi ćemo dobiti na „jednakosti“ ljudi, a ne tako da ljudima poništavamo njihove očite biološke „posebnosti“! Budući da su ljudska bića rođena kao muško ili žensko, s tim društvo treba priznati i prihvatiti dva praktična aspekta pristupa čovjeku kao muškom ili ženskom biću, odnosno prilagoditi usluge u državi/društvu da se ljudskom biću, rođenom kao muškarcu ili ženi: - omogućava ostvarivanje zdravstvene skrbi s obzirom da li je netko muške ili ženske BIOLOŠKE građe (anatomije, psihologije…), - omogućavanje obrazovanja i odgoja koji ljudskom biću pružaju istine o BIOLOŠKOJ različitosti i posebnostima (potrebama) muškaraca i žena - omogućava ostvarivanje BIOLOŠKE potrebe za PRIRODNOM suradnjom sa supružnikom (drugog spola) u podizanju potomstva - omogućava pravo na biološke roditelje, što je dokazano najbolji preduvjet za rast i razvoj pojedinca unutar obitelji, itd. Upravo naglašavanjem činjenice da postoji muški i ženski spol, te da se s jednakim poštovanjem mora uvažavati muške i ženske potrebe, mi zapravo štitimo i osobe ženskog spola. Uvođenjem „rodova“, mi zapravo gubimo iz vida pravo stanje stvari (prirodnu raspodjelu na muško i žensko), a uvodimo „rodne uloge“ koje ni na koji znanstveni (biološki, medicinski, psihološki itd.) način nisu opravdane, a time mogu i štetiti ljudskom društvu u budućnosti. Zapravo, uvođenjem rodnih uloga zadire se u intimu svakog pojedinca jer se želi „javno“ znati tko je kojeg „roda“ (ili spolnog uvjerenja/opredjeljenja). Društvo treba prihvaćati znanstveno dokazane činjenice, a ne u ime „slobode“ mišljenja uvoditi kao ravnopravne svakakve ideje/poluistine/neistine u društvo koje bi svi ljudi trebali jednako cijeniti i prihvaćati. Nametanje ideologija u povijesti se pokazalo kao loše i štetno za ljudski rod. Društvo zato treba s posebnim poštovanjem i potporom gledati na brak između muškarca i žene budući da je to očito biološko opredjeljenje koje omogućava razvoj novih naraštaja. Na sve pojedince društvo treba gledati s poštovanjem, no to ne znači da svi imaju pravo da se i njihovo mišljenje nameće kao općevrijedna istina. Ljudima koji žele živjeti „drukčije“ treba poštivati pravo na samoodređenje, no ne i pravo da svoje stanje nameću kao jednakovrijedno društveno stanje. Ono što je očito, biološki i znanstveno prihvaćeno, a to je da ljudsko biće biva rođeno (i biološki predodređeno) kao muško ili žensko – to treba biti temeljem izgradnje društva, to treba biti idealom, jer jedino	nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na

		prihvaćanjem istine, tj. naših bioloških odrednica možemo se ostvariti kao društvo s budućnošću.	hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna

			jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila

			međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod,

			odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14).Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
185.	**Ivan Karamatić**	U potpunosti sam protiv ratifikacije Istanbulske konvencije. Ona nije obvezna i smatram kako na nju ne bi trebali pristati. To je jedna čista nebuloza koja nam nije potrebna. "Željezo se željezom oštri, a čovjek oštri lice bližnjega svoga."Tako je i s ljudima; da bi bio muškarac trebaš biti s muškarcima, izložen istome čemu	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

		su oni izloženi te uz to biološki i spolno biti muškarac, a ne rodno (po isti način i sa ženama). Danas-sutra na osnovu takvih stvari ćemo mi ili naša djeca i unučad imati priliku gledati kako isti ti ljudi, kojima dajemo za pravo uvođenje pojma roda umjesto spola, tražiti ista "prava" za pse, mačke... To su nebuloze, molim vas... Iz svakodnevnog života se lako da zaključiti da gluposti padaju na pamet najviše ljudima koji su besposleni (a takvih imamo masu u našoj RH) ili ljudima koji opravdavaju svoju situaciju i kojima to ujedno ima smisla (povrijeđeni su od strane društva, nisu prihvaćeni itd.-uglavnom to su rane koje teško zacijeljuju). Takvim ljudima ne treba davati za pravo uvođenje nekog pojma "roda" na nacionalnoj razini da bi se oni zavaravali da su prihvaćeni, iako su i dalje nezadovoljni i većinom nesretni. To nije izlaz niti rješenje problema, to je još jedan veći problem kojeg se nećemo moći otarasiti jer jedanput kad se konvencija ratificira nije moguće obustaviti njeno provođenje. Dapače, bit ćemo vezani međunarodnim ugovorom.	Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
186.	**Davorin Marković**	Apsolutno protiv!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
187.	**Stanko Šarić**	Protivim se ratifikaciji "Istambulske konvencije" zato što smatram kako pozitivni hrvatski zakoni na zadovoljavajući način uređuju područje koje se želi dodatno	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje

		urediti potpisom navedene konvencije. Razlog više je i predizborno obećanje vladajuće stranke i premijera koji sada licemjerno mijenjaju svoja obećanja i žele potisati "Istambulsku konvenciju"!	zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
188.	**Ivan Poljak**	Narode moj, kada ste već ovce, onda znajte tko je vaš pastir, i kome će te vjerovati… Isus Krist je vaš pastir, i jedino Njemu dozvolite da vas vodi…	**NE PRIHVAĆA SE** Iznesene primjedbe nisu predmet razmatranja ovog Nacrta zakona.
189.	**Joško Listeš**	PROTIV! Mislim da je dosta više nametanja tih ideološki obojanih novotarija u svrhu zatupljivanja ljudi i odvraćanja pažnje sa stvarnih problema ove zemlje. Isto tako ta liberano-nebogobojazna manjina na sve načine i otvoreno i zakamuflirano pokušava progurati svoje ljudskom moralu protivne ideje. Rodna ideologija je zadnje što treba našem društvu i potpuno je krivi put za približavanje "zapadnim vrijednostima". Ovakvi nasrtaji na zdrav razum i stoljećima usvojene vrijednosti samo pokazuje sluganski odnos naše vlasti prema dekadentnoj upravi izumiruće Evropske unije umjesto da brani i podržava volju svojih građana. Prava žene, djece i bilo kojeg pojedinca ne mogu se urediti i riješiti brisanjem pojma "žena i muškarac".	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja

			rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
190.	**Damir Vučić**	Oštro se protivim uvođenju rodne ideologije u hrvatske zakone jer je rodna ideologija štetna, protivi se prirodnim zakonima, zavodi i zbunjuje mlade koji još traže svoj identitet, služi kao sredstvo ukidanja prava na slobodu govora i slobodu vjeroispovijesti te će zakoni temeljeni na rodnoj idelogiji biti štetni za Hrvatsku i njezine građane. Smatram da postojeći zakoni dovoljno dobro štite ljudska prava i žena i manjina. Zbog svega toga, molim i zahtijevam od Vlade da se odupre pritiscima izvana i da poštuje interes birača ali i da održi obećanje dano svima nama javno. Nevjerojatno je da se unatoč volje birača ponašate suprotno interesima svih nas kojima nameće te volju tuđinaca. Damir Vučić	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
191.	**Slavko Bošnjak**	Protivim se uvođenju rodne ideologije na bilo koji način u hrvatsko društvo i Hrvatsku Državu. Prežalosno je da se političari koji sjede u Hrvatskom Državnom Saboru nazivaju predstavnicima Hrvatskih građana i istovremeno se svim sredstvima bore protiv istih na ovakav perfidan, podao i pokvaren način, bilo im u njihovoj kući ono što žele HRVATSKOM NARODU i HRVATSKIM GRAĐANIMA. Svako narušavanje obiteljskih tradicijih vrijednosti je namjerno smjerno zlonamjerno djelovanje protiv Hrvatskog naroda i građana koji žive u Hrvatskoj Državi i bore se protiv njene Neovisnosti i opstojnosti općenito. Svako dobro svim dobronamjernim ljudima na Svijetu!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca.

			Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
192.	**Petar Zečević**	Snažno se protivim uvođenju rodne ideologije u hrvatske zakone jer je rodna ideologija štetna, protivi se prirodnim zakonima, zavodi i zbunjuje mlade koji još traže svoj identitet, služi kao sredstvo ukidanja prava na slobodu govora i slobodu vjeroispovijesti te će zakoni temeljeni na rodnoj idelogiji biti štetni za Hrvatsku i njezine građane. Smatram da postojeći zakoni dovoljno dobro štite ljudska prava i žena i manjina. Zbog svega toga, molim i zahtijevam od Vlade da se odupre pritiscima međunarodnih lobija koji nameću rodnu ideologiju.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
193.	**Ivan Sunara**	Definitivno protiv ikakvih zakona koji će narušiti tradicionalne vrijednosti obitelji kao temelja društva jučer, danas i sutra. Protiv ratifikacije Istambulskog sporazuma i protiv rodne ideologije koja ruši temelje društva rušenjem bitka obitelji, a to je muškarac, žena i djeca. Rod ili spol samo izgleda isto no po	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

		rođenju sam spol koji jesam.	Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
194.	**Antun Vidić**	Žalosno je da se o ovome uopće ne govori u našim medijima na kritičan način i da se ne pojavljuje nikakav novinar koji bi istražio što se to podmeće pod prizmom "borbe protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji". Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje treba dosljedno provoditi, no Istanbulska konvencija donosi odredbe koje nam na skrivena vrata podmeću (po prvi put obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? Što je s kršenjem ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda"? Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava

		radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Zbog toga svega pozivam da se o ovome otvoreno (bez kamufliranja) progovori u medijima kako bi narod bio upućen što uopće sa sobom donosi rodna ideologija i kakav utjecaj na društvo ostvaruje.	žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618

			Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja,

			bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i

			društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
195.	**Marko Šimović**	Ovo nema smisla. Znači da sve vrijednosti koje smo imali ne znače ništa i da smo do sada krivo mislili? Užas!	**NE PRIHVAĆA SE** Iznesene primjedbe nisu predmet razmatranja ovog Nacrta zakona.
196.	**Miroslav Rovis**	########## ___ HTV ____ ########## ___ Nova TV ___ ########## ___ RTL ___ ########## izviestite konačno javnost u podpunosti o ovoj razpravi! Danas je ponedjeljak, 31. srpnja. U četvrtak, 3. kolovoza, je posljednji dan razprave. Računat vam se može samo udarni termin u večernjim viestima, koje široka populacija gleda. Najmanje nekoliko minuta, nikakve sekundice do minutica. Pozvati u viesti naravno: Udruga u Ime Obitelji, te druga strana/strane, te predstavnik/ci vlade. Sve drugo je cenzura. Što još čekate?	**NE PRIHVAĆA SE** Iznesene primjedbe nisu predmet razmatranja ovog Nacrta zakona.
197.	**Nevenko Šimunić**	Teško je još nešto dodati na prethodni komentar UIO, tamo je sve rečeno, ratifikacija te konvencije je potpuno nepotrebna s obzirom na činjenicu da su praktično sve odredbe već ugrađene u domaće zakonodavstvo. Naravno, ako se uoči da se može više učiniti za ravnopravnost spolova, to treba i napraviti, no ova konvencija podvaljuje kukavičje jaje u vidu pravnog pojma "rod" koji relativizira biološke činjenice i uvodi kaos u društvo, a posljedica sigurno neće biti poboljšanje prava i položaja žena u društvu. Osim toga, ratifikacija konvencije znači davanje punomoći nekakvom tijelu (tzv. "GREVIO") da prati i intervenira u domaće zakonodavstvo, da određuje što je u skladu sa konvencijom, a što nije, da određuje kurikul po kojem će se raditi u školama itd. Hrvatska NIJE dužna potpisati ovu konvenciju, a sadašnji premijer je obećao da neće uvesti rodnu ideologiju pa očekujem da svoje predizborno obećanje i izvrši.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog

			zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“

			https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“

			Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i

			pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom*

			stupnju (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14).Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
198.	**Udruga U ime obitelji**	Žene s djecom, pogotovo samohrane majke, i obitelji s više djece su najranjivije i najdiskriminiranije skupine u Republici Hrvatskoj. Nasilje, napose prema ženama i djeci, predstavlja kršenje dostojanstva osobe u najgorem smislu. Kako bi se spriječilo nasilje nad ženama i nasilje u obitelji smatramo da je potrebno prije svega dosljedno provoditi već postojeće mehanizme zaštite i sprečavanja nasilja, a sadržani su u Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji i Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji. S obzirom da hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji – 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije - Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ovim ranjivim skupinama. Potrebno je poduzeti sve mjere kako bi se već postojeći kvalitetni zakonski	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao

		mehanizmi sprečavanja i zaštite žena od nasilja što učinkovitije provodili te je nužno raditi na poboljšanju kvalitete i osnaživanju kapaciteta institucija koje se bave sprečavanjem i zaštitom od nasilja. Istanbulska konvencija, dakle, ne donosi nikakav nov sadržaj koji bi doprinio suzbijanju nasilja nad ženama, a da taj već ne postoji u domaćem zakonodavstvu ili da ga se ne bi moglo regulirati domaćim zakonodavstvom. Ratifikacijom se ne bi ništa pozitivno promijenilo, Hrvatska bi imala iste obveze i zakone koje i sada ima. S druge strane, Istanbulska konvencija sadrži odredbe koje će dugoročno naškoditi ženama, odnosno doprinijeti pojavi nasilja nad ženama. Stoga predlažemo da se Istanbulska konvencija ne ratificira, već da se provode i poboljšaju postojeći mehanizmi sprečavanja nasilja nad ženama. Istanbulska konvencija po prvi puta kao međunarodni ugovor donosi obvezujući koncept "roda" u zamjenu za termin spol. Koncept i ideologija "roda" smjeraju uklanjanju javnih politika koje su namijenjene ženskom spolu, primjerice postojanju ženskih zahoda i svlačionica za žene, ženskih sportova, itd., a također bi obilježili obiteljsku politiku i obiteljsko zakonodavstvo (brak, obitelj, majčinstvo). Koncept i teoriju "roda" skovao je 50-ih godina prošlog stoljeća američki psiholog John Money kao sociološki termin koji označava društveni (spolni) identitet. Koncept roda tvrdi da muškarac nije nužno osoba muškog spola i da žena nije nužno osoba ženskog spola, nego da svatko može sam odrediti kojeg je identiteta bez obzira na svoj spol. Riječima Judith Butler, jedne od najpoznatijih teoretičarki "rodne teorije": "Rod nije ni kauzalan rezultat spola niti je fiksiran kao što je to spol. On je konstruirano stanje… radikalno neovisno o spolu… tvorevina koja slobodno pluta, a ima za posljedicu to da muškarac i muškost mogu značiti kako žensko, tako i muško tijelo, i da žena i ženskost mogu značiti kako muško, tako i žensko tijelo." (Butler, J. (1990) Gender trouble: Feminism and the subversion of identity, New York: Routledge, str. 6) Istanbulska konvencija eksplicitno pristaje na ovaj koncept roda kada u članku 53. Pojašnjavajućeg izvješća Konvencije, tumačeći odredbu čl. 3.c Konvencije o „rodu", navodi: „Određene skupine pojedinaca mogu doživjeti diskriminaciju i na temelju rodnog identiteta, što jednostavno rečeno znači da rod s kojim se poistovjećuju nije u skladu sa spolom koji im je dodijeljen pri rođenju. To uključuje kategorije pojedinaca kao što su transrodne ili transseksualne osobe, transvestiti i ostale skupine osoba koje ne odgovaraju onome što je društvo utvrdilo da pripada kategorijama 'muško' ili 'žensko'." Termin "rod", koji je neznanstven, nažalost se sve više koristi u službenoj upotrebi u zamjenu za spol te	temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški

		ga se imeplementira u javne politike. Njegova primjena ne ostaje samo na razini teorije, već ima konkretne štetne posljedice, najviše po žene. Sam je tvorac koncepta "roda", John Money, izjavio da je upotreba termina spol, rod, rodni identitet i rodna uloga u smislu "spol je što si biološki; rod je što si postao društveno; rodni identitet je tvoj osobni osjećaj ili uvjerenje u (svoju) muškost ili ženskost; i rodna uloga je kulturni stereotip onoga što je muško i žensko" "popularizirana i znanstveno iskrivljena upotreba". Smatramo neprimjerenim da se jedna pojedinačna teorija putem normativnog akta - međunarodne konvencije - nameće kao obvezujuća. Koliko je "rodna ideologija" te njeno provođenje u društvu štetno za žene jasno je iz nekoliko primjera: 1. Neravnopravnost žena u sportu. Muškarcima koji se izjašnjavaju kao žene bit će na temelju postavki rodne ideologije omogućeno natjecati se u sportovima u ženskoj konkurenciji te suvereno pobjeđivati, za što postoje brojni primjeri širom svijeta. (primjerice: http://www.wnd.com/2017/03/female-athletes-crushed-by-women-who-were-once-men/) 2. Korištenje ženskih i "rodno neutralnih" prostorija (zahod, garderoba i sl.) od strane muškaraca koji izjavljuju da su žene, kao i voajera, pervertita i pedofila, za što postoje brojni primjeri, čime se žene dovode u opasnost i neugodnu situaciju, kao npr.: U svibnju 2016. u Mesquiteu (New Mexico, SAD), žena je upravitelju dućana prijavila kako žensku garderobu koristi muškarac što je u njoj izazvalo neugodu i strah, na što joj je upravitelj odgovorio kako se taj muškarac "danas osjeća kao žena" te "neka pričeka dok on završi" ako joj to smeta. (http://dfw.cbslocal.com/2016/05/17/shopper-upset-man-allowed-to-use-womens-dressing-room-in-ross/) Sveučilište u Torontu našlo se 2015. godine u problemima nakon uvođenja tzv. "rodno neutralnih" zahoda te je uprava Sveučilišta morala "privremeno obustaviti politiku vezanu uz rodno neutralne zahode" zbog slučajeva voajerizma. (http://www.dailywire.com/news/330/university-toronto-dumps-transgender-bathrooms-pardes-seleh#exit-modal) Koristeći se Zakonom o "rodnom samoodređenju" prema kojemu je moguće osobi jednog spola identificirati se kao pripadnik drugog, muškarac iz Toronta predstavljao se kao žena te je seksualno napastovao više žena u skloništu za žene žrtve nasilja. (http://www.torontosun.com/2014/02/26/predator-who-claimed-to-be-transgender-declared-dangerous-offender) U studenom 1997. u gradu New Port Richey (Florida), "transrodna žena", a zapravo muškarac visok 1,90 m i težak 130 kg, inače majstor borilačkih vještina, udario je ženu, Cheryl Partsch, koja je	i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna." Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost" definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao

		dovela u pitanje njegovu prisutnost u ženskom zahodu. Žena je ostala bez pet zubi te je morala platiti 60,000 $ troškova liječenja. 3. Diskriminacija prema trudnicama i majkama te ženama koje se odlučuju posvetiti isključivo obitelji, s obzirom da "rodna ideologija" to smatra negativnim "rodnim ulogama" koje društvo nameće ženama, odnosno društvenim "stereotipima". Istanbulska konvencija je međunarodni ugovor koji ratifikacijom postaje obvezatan za države stranke te je po pravnoj snazi iznad zakona. Ratifikacijom iste u Hrvatskoj bi se uveo gore opisan koncept "rodne ideologije" te bi se širom otvorila vrata za nastavak znanstveno neutemeljenog društvenog inženjeringa kroz zakonodavstvo (Zakon o rodnom identitetu i sl.), kulturu (promoviranje agende "rodne ideologije" kroz kulturno-umjetničke aktivnosti), javne politike i obrazovanje ("rodno osjetljivo" i "rodno neutralno" obrazovanje) itd. Posljedica ratifikacije Istanbulske konvencije bila bi daljnje implementiranje te provođenje "rodne ideologije" u svim sferama društva (obrazovanje, kultura, zdravstvo, socijalna politika, zapošljavanje…) te njeno daljnje ozakonjivanje. Dodatno, ratifikacija Istanbulske konvencije te uvođenje "rodne ideologije" imalo bi značajne negativne posljedice i za društvo u cjelini, kao na primjer: 1. U službenu uporabu uveo bi se termin "rod" umjesto termina "spol". Prema konceptu "roda", za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet ("rod") kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin "rod" postupno zamijenio termin "spol" u službenoj upotrebi (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale; 2. Nametao bi se koncept "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno, što je nažalost slučaj u školskim politikama u zapadnim zemljama. Primjer toga dolazi iz američke savezne države Minnesota gdje je državni Odjel za obrazovanje donio smjernice za vrtiće i škole pod nazivom "Transgender Toolkit" s nizom mjera kako bi se prema djeci trebalo odnositi "rodno osjetljivo". Tako se na primjer, djecu ne smije oslovljavati s "dječak" i "djevojčica", već sa "scholar" (učenjak) jer se prema rodnoj ideologiji	preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude." Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih

		ne smije osloviti nekoga prema njegovom spolu, s obzirom da se ta osoba možda izjašnjava drugačije. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 3. Kršila bi se ljudska i građanska prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu – roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima…, što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda". Primjerice, prošle godine je Enrique Cabrera, župnik Naše Gospe od Enebrala u Colladu Villalba (Španjolska), izložen progonu od strane Socijalističke radničke partije Španjolske (PSOE), stranke Podemos i Ujedinjene ljevice, zato što je tijekom propovijedi branio katoličku doktrinu i osudio rodnu ideologiju te zakon o rodnom identitetu koji je Skupština u Madridu usvojila prije nekoliko mjesec. Osuda rodne ideologije prouzročila je ovom svećeniku pravi medijski progon, koji je dolazio i od strane samog Gradskog vijeća općine u kojoj je župnik. (https://narod.hr/eu/ljevicarske-stranke-progone-zupnika-propovijedao-rodne-ideologije) S druge strane, Istanbulska konvencija propušta ukazati na stvarne čimbenike i uzročnike nasilja te adresirati na probleme koji dovode do nasilja: alkoholizam, droga, psihičke bolesti, objektivizacija žene u medijima i sl. Umjesto toga, Istanbulska konvencija kao glavni problem ističe "rodno utemeljeno" nasilje prema ženama kao posljedicu "rodnih uloga" žena i muškaraca u društvu. Tako se problem nasilja nad ženama prebacuje u ideološku sferu što ni na koji način ne može doprinijeti kvalitetnoj i učinkovitoj zaštiti žena od nasilja, s obzirom da se ne suočava s konkretnim društvenim problemima koji do nasilja dovode. Nedopustivo je i apsurdno da se "rodna ideologija", koja zapravo šteti ženama te nema nikakve konkretne i pozitivne posljedice u svrhu zaštite žena od nasilja, već suprotno, nameće državama strankama kroz međunarodni ugovor kojemu je navodni cilj zaštita žena od nasilja. Istanbulska konvencija koristi zaštitu žena od nasilja kao paravan za uvođenje neznanstvene i društveno opasne "rodne ideologije" u državama koje su je ratificirale. Stoga bi	sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br.

		Republika Hrvatska, kao suverena članica međunarodne zajednice koja nema obvezu ratifikacije Istanbulske konvencije, u svrhu zaštite žena i društva u cjelini od opasnosti koje "rodna ideologija" kao sastavni dio Konvencije nosi sa sobom - trebala na temelju gore navedenih racionalnih argumenata odbaciti njenu ratifikaciju. U hrvatsko su zakonodavstvo već preuzeti pozitivni mehanizmi sprečavanja i zaštite od nasilja koje Konvencija nudi te nije potrebno niti poželjno ratificirati Konvenciju, budući da ona predstavlja sredstvo nametanja "rodne ideologije". Tražimo da HDZ i premijer Plenković ispoštuju svoje predizborno obećanje, a to je da se protive "nametanju bilo kakve, pa i rodne ideologije" (http://vigilare.org/wp-content/uploads/2016/09/ODGOVORI-svi_Upitnik-za-politicke-stranke_izv.-parlamentarni-izbori-2016..pdf) i odbace ratifikaciju Konvencije.	153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16), *Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda" i „rodnog identiteta" već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod" u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog

			gradiva.
199.	**Boris Klem-Momić**	U cijeloj ovoj maloj raspravi zaboravlja se na najvažniju stvar. A to je kako spriječiti očigledno odnarođenu Vladu i saborske zastupnike da ovaj štetni dokument ratificiraju i tako ga nametnu hrvatskom narodu i svim hrvatskim građanima kao zakonsku obvezu. Jer lamentirati o tzv. "rodnoj ideologiji" je, kad imalo promislimo, potpuno besmisleno. Besmisleno je jer je ona sama jedna kolosalna besmislica. Izmišljena doslovno iz ničega. Bez ikakvih osnova i utemeljenosti u realnosti. Obična kula u zraku. A mi smo sad svi došli u situaciju da o njoj raspravljamo kao o nečem ozbiljnom i stvarnom. Pa zaboga, ako ja zaključim da moj stvarni identitet nije onaj koji piše na osobnoj karti, nego da sam ja ustvari Napoleon Bonaparte traumatično zarobljen u tijelu običnog hrvatskog gađanina hoće li me zato netko preseliti u Versailles i dati mi 600.000 vojnika da napadnem Rusiju? Ili će me smjestiti u nekakvu ustanovu zatvorenog tipa i podvrgnuti me odgovarajućim terapijama. Ali ako izjavim da sam, unatoč svemu vidljivom, žena zarobljena u tijelu muškarca, onda će, prema odredbama Istanbulske konvencije i brojnih zakona i propisa koji iz nje proizlaze i koji se širom svijeta usvajaju, meni biti omogućeno da idem u isti ili pak "rodno neutralni" WC sa vašom 9-godišnjom unukom, da se na takmičenju u kick boxingu borim protiv vaše kćeri, a na prijemnom za KIF bi za mene trebale važiti ženske norme pa ću se plasirati ispred vašeg sina iako je on u svim elementima bolji od mene. I nitko mi ništa ne može. Ne moram čak ni bradu obrijati, jer ja ne priznajem "rodne stereotipe" i osjećam se kao žena. Toliko je smislena rodna ideologija i konvencija koju ju gura. I ne samo to. Nego je jedan takav potpuno nonsens sada ovom konvencijom uz pomoć nevjerojatnih logičkih vratolomija koje vrijeđaju ne samo znanost, nego i sam zdrav razum i ljudsku inteligenciju pa i moral, povezan sa problematikom nasilja prema ženama i nasilja u obitelji. U isti neprobavljivi logički ćušpajz strpano je nasilje prema ženama (ali ne i ono prema muškarcima koji su daleko češće žrtve nasilja), obiteljsko nasilje, nekakva nedefinirana prava "transrodnih osoba" i homoseksualaca (zasad, a tko zna koga još ne u skoroj budućnosti) pa čak i pitanja imigranata. Kakve zaboga veze imaju ta pitanja jedno s drugima? S druge strane ova konvencija ne donosi apsolutno ništa novo što bi zaista pomoglo u prevenciji i spriječavanju obiteljskog nasilja i nasilja nad ženama. Baš ništa. Žene, stvarne žrtve nasilnika su i dalje prepuštene same sebi, a službe reagiraju tek kad je već kasno i tragedije se dogode. Najveće dostignuće u zaštiti tih žena su poluprivatni zatvori zvani "sigurne kuće" koje	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.

		vode kojekakve opskurne feminističke udruge. I o kojima javnost ništa ne zna. Tko zaista zna što se u tim kućama događa, kako tamo žive te žene i njihova djeca. Kakav tretman tamo imaju, što rade i kako se prema njima ophodi. Naročito prema muškoj djeci. Žene i djeca se zatvaraju, a nasilnici i dalje normalno i slobodno šeću. I to je vrhunsko dostignuće koje Istanbulska konvencija predlaže na zaštiti žena - žrtava nasilja. Na stranu što to "rješenje" postoji već dugi niz godina i nije zamijećeno da je imalo pomoglo smanjivanju ili rješavanju ovog problema. Ali zato istanbulska konvencija nudi bezbrojne mogućnosti manipuliranja i zloupotrebe. Ne bavi se ona pitanjima zaštite od lažnih prijava ili smišljeno isprovociranog nasilja. Jer brojni su slučajevi lažnih prijava ili stalnog provociranja partnera na nasilje kako bi se kroz status žrtve ostvarili ciljevi, osobito prilikom brakorazvodnih parnica, ali i u pitanjima karijere, napredovanja na poslu, pa i čiste osvete. Moramo biti svjesni da se gotovo svaka zakonska odredba može u određenim okolnostima zloupotrijebiti. I da ju nikad neće zloupotrebljavati prava, istinska žrtva. Ali hoće kriminalci, manipulatori i smutljivci. A kad je zakonski dokument prepun rupa, nedefiniranosti i nedorečenosti, kao što je to Istanbulska konvencija takve mogućnosti zloupotrebe su bezgranične. Nama trebaju zakoni i mjere koji će zaista efikasnije pomoći žrtvama nasilja, ali još važnije, prevenirati takve stvari kroz edukaciju i savjetovanja. Svi ljudi, pa tako i žene i djeca moraju biti educirani o tome kako se postaviti prema nasilju kad se s njim susretnu da sami ne bi postali žrtve. A ne kako da stečeni status žrtve koriste za zloupotrebu i ostvarivanje nekih svojih ciljeva koje zakonski ne bi mogli ostvariti. Potrebni su nam također visoko educirani ljudi, ali i kvalitetni postupci i tehnologije u socijalnim službama, policiji i sudstvu kako bi se mogla što pouzdanije utvrditi istina i okolnosti u vezi nasilja i obiteljskog nasilja. Jednako onog koje se već dogodilo, kao i onog koje bi se moglo dogoditi, a moglo bi se na vrijeme prepoznati i prevenirati. Potrebne su jasne i pravedne zakonske odredbe koje bi na odgovarajući način sankcionirale sve oblike nasilja, ovisno o okolnostima, ali i pokušaje manipulacije i zloupotrebe. A što od toga nudi Istanbulska konvencija? Ništa. Ali zato nudi štetnu ideološku indoktrinaciju, pa čak i djece od najranije dobi. I zato je osnovno pitanje, na koji način mi kao građani možemo spriječiti naše političke "elite" u njihovom naumu da nam potajno i "na mala vrata" nametnu ovaj štetočinski dokument.	
200.	**Mare Đapić**	Sprječavanje i borba protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji su hvalevrijedni	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		i goruća potreba. Među ciljevima Istambulske konvencije kao jedna točka navodi se i "promoviranje rodne ravnopravnosti" a u 14. članku koje obrađuje pitanje obrazovanja stoji da će potpisnice poduzeti "potrebne korake kako bi nastavne materijale ... uključile u redovni plan i program i na svim razinama obrazovanja. Očito je, dakle, promoviranje rodne ideologije koja Niječe naravnu razliku i uzajamnost između muškarca i žene. To je promoviranje ideologije koja zamišlja DRUŠTVO BEZ RAZLIKA IZMEĐU SPOLOVA, ČIME DOKIDA SAM ANTROPOLOŠKI TEMELJ OBITELJI. Obrazovnim nacrtima i zakonodavnim usmjerenjima promiče poimanje osobne samosvjesti i osjećajne bliskosti, koji su korjenito odcijepljeni od bioloških razlika između muškarca i žene. Zabrinjava činjenica da se rodna ideologija želi nametnuti kao jednoumlje koje određuje također kako treba odgajati djecu. Ne smije se zaboraviti da biološki spol (sex) i društveno - kulturna uloga spola (gender) mogu se razlučiti, ali ne i odijeliti. Jedno je imati razumijevanja za ljudsku slabost i složenost života, a nešto sasvim drugo prihvaćati ideologije koje pokušavaju odijeliti nerazdvojne vidove stvarnosti. Ne želimo se igrati Stvoritelja. Stvaranje je prije nas i primamo ga kao dar. Istodobno, pozvani smo čuvati naše čovječanstvo, a to znači prije svega prihvatiti ga i poštovati takvo kakvo je stvoreno. Sprječavanje i borba protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji su hvalevrijedni i gruća potreba. To prihvatiti iz Istambulske konvencije i staviti u nacrte prijedloga zakona je prihvatljivo i poželjno. Nije poželjno teoriju o kojoj ne postoji konsenzus, nametati cijelome društvu. O rodnoj teoriji može se razgovarati na akademskoj razini a ne - pa ni na suptilan način - nametati jednoumlje i jedan novi totalitarizam. Pozdrav - don Ante Delić	Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
201.	**Marija Friedrich**	Poštovani, U ovom dokumentu se pogrešno uzima u obzir terminologija rodne ideologije koja ne samo da nije znanstveno dokazana, nego je i znanstveno pobijena na više razina. Kao što ste i sami naglasili, Ustav RH u čl. 14. ističe da su sve osobe jednake pred zakonom te se svima jamče jednaka prava i slobode neovisno o njegovoj rasi, boji kože spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju. Dakle, naš Ustav govori o spolnoj, a ne izmišljenoj rodnoj jednakosti pred zakonom. Ako već ovdje želite inzistirati na pogrešnim terminima, onda ste nam barem dužni objasniti razliku između: 1. svaka je osoba jednaka pred zakonom neovisno o njenom spolu i 2. svaka je osoba jednaka pred zakonom neovisno o njenom rodu Naime, Svjetska zdravstvena organizacija ističe pet dimenzija čovjeka (fizičku, psihičku, kognitivnu, duhovnu i društvenu) te da je	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja

		potrebno za čovjekovo zdravlje osigurati blagostanje svake te dimenzije. Tako i čovjekova spolnost poznaje svaku tu dimenziju i svaku trebamo uzeti u obzir. U suprotnome diskriminiramo ljudsku osobu. Ne možemo izolirano uzimati u obzir društvenu dimenziju čovjeka, a zanemariti fizičku. Tj. možemo, ali time diskriminiramo čovjeka. A to se upravo ovdje čini, dajući toj izoliranoj društvenoj dimenziji posebno ime – rod. Ako zagovaramo holistički pristup čovjeku i njegovu zdravlju, potrebno je govoriti o spolu kao integriranoj stvarnosti koja u sebi sadrži svih pet dimenzija čovjeka (fizičku, psihičku, kognitivnu, duhovnu i društvenu) Osim toga, oba pojma, spol i rod, uzimaju se u dokumentu proizvoljno. Dobiva se dojam da se ovdje namjerno stvara pojmovna zbrka. Tu zbrku je potrebno ukloniti tako da se ostane na pojmu spol. Rod je gramatička oznaka. Također kod nas imamo Pravobraniteljicu za ravnopravnost spolova. Uvođenjem pojma rod, diskriminira se i žene i muškarce. Naime, prema definiciji Konvencije „rod označava društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnim za žene i muškarce“. Kasnije, Konvencija više ne podrazumijeva navodni rod kao društveno oblikovanu ulogu, nego kao samoodređenje svakog pojedinca, a temelj tog samoodređenja je trenutni osjećaj. Taj trenutni osjećaj može biti prisutan i kod psihički oboljelih osoba što će rezultirati ozbiljnim ugrožavanjem sigurnosti, osobito nas žena. Molim vas da objasnite razliku između: 1. Spolno utemeljeno nasilje 2. Rodno utemeljeno nasilje Ako „rodno utemeljeno nasilje označava nasilje na ženu zbog toga što je žena“, što onda označava spolno utemeljeno nasilje? Ponovo je ovdje pogrešno nametnut pojam rod, jer pojam spol izvrsno opisuje takvu vrst nasilja. Zar i sama logika ne govori da se pravobraniteljica za ravnopravnost spolova treba baviti ukidanjem spolno utemeljenog nasilja? Molim da mi odgovorite i na sljedeće pitanje: Prema ovoj Konvenciji, ako neki muškarac izjavi da je on žena i želi koristiti javni WC u kojemu sam ja i druge žene, imamo li mi pravo zaštititi svoju intimu ili on ima pravo na svoje samoodređenje? Ako se mi, žene, u nekim segmentima svog života (ili prostorima koje koristimo) osjećamo nesigurno radi određenih odredbi ove Konvencije, onda te odredbe treba odbaciti jer nas one diskriminiraju. U čl. 4, st. 2 navodi se da „stranke osuđuju sve oblike diskriminacije žena i poduzimaju, bez odgode, potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi je spriječile, a osobito (…) ukidanjem zakona i praksi koji diskriminiraju žene“. Dakle, kako bismo spriječili diskriminaciju žena, potrebno je bez odgode odbaciti rodnu ideologiju sa svim njenim neznanstvenim	rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki

		postavkama, uključujući i jezične manipulacije. Također, iz čl. 4, st. 3 treba maknuti pojmove rodni identitet i seksualna orijentacija. Naime, još uvijek nije dokazano da je svaka seksualna orijentacija prirodna i za određeno društvo korisna. Netko može prema svojoj seksualnoj orijentaciji bit pedofil, nekrofil ili zoofil. Osobito je opasan čl. 4, st. 4. zato jer „posebne mjere“ koje ova Konvencija želi uvesti, mogu u praksi zaista uzrokovati određenu diskriminaciju žena. Naime, ako nas žene ne želite diskriminirati u odnosu na muškarce dajući nam posebne prostorije za svlačionice, tuševe i WC-e, u praksi nas zapravo diskriminirate jer mi želimo posebne prostorije za intimu i higijenu. U čl. 14 se ponovo krivo navodi rodno utemeljeno nasilje. Također se navodi potreba uklanjanja stereotipa o društvenim muškim i ženskim ulogama, a upravo se definicija samog „roda“ temelji na takvom stereotipu?! („Rod je društveno oblikovana uloga (…) koje određeno društvo smatra prikladnim za žene i muškarce“). Čl. 17 je izvrstan ako će se on u praksi i provoditi. Naime, svaki pornografski sadržaj duboko vrijeđa dostojanstvo svake žene. Zato takve sadržaje treba bez odgode ukloniti iz javnih medija. Čl. 39. Ovdje je potrebno dobro informirati ženu, ne samo što je pobačaj, nego i koji su sve abortivni učinci onih sredstava koje se inače nazivaju kontracepcijom (kao što je spirala, kontracepcijska tableta ili tableta za dan poslije). Da bi žena mogla donijeti slobodnu i informiranu odluku treba joj omogućiti uvid u najnovije znanstvene činjenice o nastanku nove biološke jedinke, u ovom slučaju čovjeka. Također joj je potrebno omogućiti zaštitu kao i određenu materijalnu skrb ako ne želi pobaciti svoje dijete, a okolina ili obitelj je na to prisiljavaju. Takvih je trenutno 75% žena u Hrvatskoj (75% žena koje su pobacile navelo je razlog pobačaja socijalni ili ekonomski pritisak). Te su žene bile diskriminirane samo zato jer su željele roditi svoje dijete. Čl. 60. Molim vas da objasnite razliku između: 1. Zahtjevi za azil utemeljeni na spolu i 2. Zahtjevi za azil utemeljeni na rodu Čl. 66. Što znači kratica GREVIO? U ovom članku se spominje i rodna ravnoteža i spolna ravnopravnost. Molim vas da obrazložite razliku između spolne i rodne ravnopravnosti kao i između spolne i rodne ravnoteže. Naime, ako govorimo o rodnoj ravnoteži, znači da u spomenutom odboru mogu biti mahom svi muškarci. Dovoljno je da njih petorica izjavi da se osjećaju kao žene. Opet su na ovaj način diskriminirane upravo žene. Još jedna napomena za ravnopravnost i osnaživanje žena: trebalo bi također osvješćivati čitavo društvo o vrijednosti ženinog rada kod kuće te ga primjereno i financijski podupirati. Mnoge žene bi rado radile pola	koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao

		radnog vremena na poslu, tako da im se u drugu polovicu računa onaj rad kod kuće i da im teče cijeli staž i da primaju cijelu plaću. U cijelom dokumentu nisam vidjela da se želi vrednovati ženin rad kod kuće. A tu bi mogućnost trebalo ponuditi prvenstveno iz dva razloga: 1. Mnoge žene vole raditi kućanske poslove i osiguravati ugodan dom za svoju obitelj, a osjećamo da smo zakinute jer nam se to ne vrednuje financijski. Često idemo na posao zato što moramo prehraniti obitelj, a rado bismo doprinosile ovom društvu i s manje rada izvan kuće, a više unutar obitelji. 2. To bi pomoglo i u demografskoj politici za našu domovinu S poštovanjem, Marija Friedrich	preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih

			sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br.

			153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja Nadalje, odredbe o načinu promjene spola u Republici Hrvatskoj propisane su navedenim Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a kojim je propisano da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno

			medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je navedenim Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14).
202.	**Jelena Lučić**	Ovaj Zakon je trojanski konj i ne donosi nikakvu dodatnu zaštitu ženama. Upravo suprotno jer se pod maskom ravnopravnosti spolova uvodi rodna ideologija i sl. Plenkoviću i ostali igrači, budite razumni i ne stavljajte potpis na ovaj Zakon.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
203.	**Boris Klem-Momić**	Gospodine Rovis, radi se o "komentaru" koji je uz puno truda i napora uspio sastaviti trust mozgova CESI-ja. Feminističko-ljevičarski portal pod nazivom Vox feminae na svojoj stranici (link - https://voxfeminae.net/vijestice-list/hrvatska/item/11775-javna-rasprava-o-istanbulskoj-konvenciji-klonovi-napadaju) poziva članove i simpatizere (odnosno članice i simpatizerke) da se i oni uključe svojim komentarima kako bi se osigurao "prostor pluralizma". A ako	**NE PRIHVAĆA SE** Predmetni komentar predstavlja odgovor drugom komentatoru

		njihovi čitatelji i čitateljice nisu sigurni zašto bi se trebali uključili Vox feminae prenosi nekoliko komentara mrskih "obiteljaša" kako ih oni nazivaju koji bi, tako se barem nadaju drugarice iz Vox feminae, trebali imati motivirajući učinak i potaknuti sljedbenice i sljedbenike njihovog malog ali drčnog kulta na sudjelovanje. Ali kako ni sami očigledno nemaju baš preveliko povjerenje u svoje argumente, a izgleda i inteligenciju svojih čitateljica Vox feminae doslovno piše slijedeće: "Ako baš nikako nemate inspiracije, možete se poslužiti komentarom Centra za edukaciju, savjetovanje i istraživanje (CESI)*, koji donosimo u nastavku:". I iza toga slijedi ovaj već toliko puta ovdje ponovljen "komentar". Dakle, drage čitateljice i čitatelji Vox feminae, drage feministice, podržavatelji i podržavateljice rodne ideologije i Istanbulske konvencije uključite se u raspravu. Ne morate ništa znati o temi. Ne treba vam mozak i razmišljanje Ne morate o tome imati nikakvo svoje mišljenje. Mi ćemo vam reći vaše mišljenje. Vi ga samo poslušno, kao pačići mali prekopirajte i ponovite. I na taj način "sudjelujte u raspravi". Zato se ne morate ništa čuditi gospodine Rovis jer na taj "sjevernokorejski" način funkcionira mentalni sklop ljudi iz raznih "progresivnih" organizacija i medija koje, iako su jel'te,"nevladine" jako dobro žive od novca kojima ih upravo Vlada iz proračuna obilato financira. Nadam se također da je gospođa lektorica s Vox feminae zadovoljna mojom "specifićnom Upotrjebom Hrvatskoga jezik-a".	
204.	**Miroslav Rovis**	Dakle i na 3-ćoj i 4-toj stranici još po jednom isti, _doslovce_ isti tekst, u početnom svom dijelu -- dakle dosad 5 puta ponovljeno--: "Istanbulska konvencija predstavlja sveobuhvatan pravni okvir"... se može naći, Sanda Malbaša 17.07.2017 14:43 i Anamarija Tkalčec 17.07.2017 14:10 ... Dakle još dvije polaznice istog tečaja, možda virtualne (ili alias kojim se netko poslužio, s dopuštenjem ili bez), što li, kojoj/im osobi/osobama je valjda savjetovano, ili je to njihovo obsesivno razpoloženje, da ovdje dociraju. Ja sam mogao prievesti dio znanstevnog rada Dr. Paula Hugh-a, ali sam, vidi moj prvi komentar niže, smatrao da Hrvatski intelektualci (i/ili intelektualci u Hrvatskoj) sami mogu razumjeti, još jednom (to je u svietu najčitanije o predmetu rodne ideologije unatrag skoro godinu dana): http://www.thenewatlantis.com/publications/number-50-fall-2016 (dr. Paul McHugh)	**NE PRIHVAĆA SE** Predmetni komentar predstavlja odgovor drugom komentatoru
205.	**Miroslav Rovis**	Citiram: "Istanbulska konvencija predstavlja sveobuhvatan pravni okvir..." na trenutačno najnovijoj jednom, a na istoj predhodnoj stranici dva put, se može naći, uz dodatan obilan tekst, vjerovatno zalijepljeno... Na/pre-pisaše na tim	**NE PRIHVAĆA SE** Predmetni komentar predstavlja odgovor drugom

		stranicama isto: Marina Bura, Maja Bubalo, te CESI "ne"-vladina udruga... Molba: Stavite poveznicu i prestanite usmećivati raspravu nabreklim/napuhanim tekstovima... Ovako naivnom izgleda da vas je više... Ja sam stvaran čovjek, muškarac, i ne vodim "ne-" nego doista ne-vladinu udrugu, u pasivnom stanju radi ranijeg političkog progona: https://www.CroatiaFidelis.hr	komentatoru
206.	**Boris Klem-Momić**	Hoćemo li ikada doživjeti od strane podržavatelja tzv. Istanbulske konvencije barem pokušaj suvislog argumentiranja njihovih stavova? Hoćemo li, prije nego što svi poumiremo od starosti doživjeti da netko od njih navede nešto što bi barem ličilo na razlog zbog kojeg nam ova konvencija treba? Hoće li netko od njih barem pokušati argumentirano odgovoriti na slijedeća pitanja: 1. Što to istanbulska konvencija novog donosi u zaštiti žena od nasilja i diskriminacije i spriječavanju obiteljskog nasilja, a da sve to nije već regulirano hrvatskim zakonima? 2. Na koji način je protuprirodna i antiznanstvena "rodna ideologija" uopće povezana s problematikom nasilja protiv žena ili nasilja u obitelji i na koji konkretan način njeno implementiranje može pomoći žrtvama nasilja? 3. Zbog čega i u čijem interesu se hrvatskom narodu koji je na referendumu o braku jasno odbacio rodnu ideologiju sada ona nameće "na mala vrata" pod maskom nekakve navodne borbe protiv nasilja? 4. Zašto se problem nasilja i diskriminacije ograničava samo na žene kao žrtve? Zar muškarci - žrtve nasilja ne zaslućuju istu takvu zaštitu? Ili djeca? Zašto se o tome ne sastavljaju konvencije? 5. Kakve veze sa zaštitom žena od nasilja imaju prava tzv. "transrodnih osoba". I koja su to prava koja su tim "transrodnim osobama, homseksualcima i ostalim pripadnicima LGBT pokreta uskraćena. Koja su to uostalom posebna prava koja bi oni kako izgleda trebali imati, a ostali građani ne? 6. Gdje se u Istanbulskoj konvencije konkretno i eksplicitno definiraju svi pojavni oblici nasilja kojima bi se trebala baviti? Ponavljam - konkretno i eksplicitno. 7. Koje mjere za pomoć žrtvama nasilja Istanbulska konvencija predlaže, a da se one već ne primjenjuju u Hrvatskoj i drugim zemljama članicama? 8. Zašto se ovako važno i dalekosežno pitanje ne raspravlja javno u medijima, nego se gura na marginu, kao što je i ova rasprava za koju zna možda nekoliko desetaka ljudi u Hrvatskoj i koja je organitzirana usred ljeta kad su ljudi na godišnjim odmorima i slabo prate politička događanja? Da li se to odnarođene političarske "elite", "građanskoudrugaška" scena i njihovi inozemni sponzori boje javnog sučeljavanja argumentata sa svojim oponentima? 9. Na koji način će ratificiranje Istanbulske konvenciji pomoći ublažavanju i zaustaljvanju sveopćeg demografskog, ali i	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Temeljem postavljenih pitanja želimo istaknuti da je nasilje nad ženama priznato kao općenit problem te je svrha ove Konvencije zaštita žena od svih oblika nasilja kao i sprječavanje, procesurianje i uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Budući da relevantni statistički podaci ukazuju na činjenicu da su žene žrtve u većem broju slučajeva nasilja uključujući i slučajeve nasilja u obitelji cilj je Konvencije zaštititi žene pri čemu se zaštita neće uskratiti bilo kojoj žrtvi nasilja u obitelji, primjerice muškarcu ili djetetu, a što je definirano u čl. 3. b. i 3. e. Konvencije. Navedeno potvrđuje načelo opće zabrane diskrimacije i zlostavljanja, a što je

		kulturološkog i moralnog propadanja hrvatskog naroda. Ili su ciljevi onih koji ju pokušavaju ovako polutajno progurati neki sasvim drugi?	sukladno i članku 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Dodatno prava djeteta štite se i Konvencijom o pravima djeteta koje je Republika Hrvatska stranka od 8. listopada 1991. godine.
207.	**Marina Bura**	Istanbulska konvencija predstavlja sveobuhvatan pravni okvir koji može znatno doprinijeti smanjenju svih vrsta nasilja protiv žena. Kako bi ženama bila omogućena zaštita od nasilja i odgovarajuće kažnjavanje počinitelja, konvencija mora biti potvrđena u potpunosti, odnosno bez stavljanja rezervi na pojedine članke. Važnost Konvencije je i u tome što prepoznaje nasilje kao oblik povijesne nejednakosti muškaraca i žena i zato se govori o rodno-uvjetovanom nasilju. Kategorija roda koristi se u društvenim znanostima (jednako kao i kategorije rase, etniciteta, klase i sl.) kao važan „alat“ za kritičku analizu neravnopravnosti i diskriminacije. Razlikovanje kategorija „spola“ i „roda“ ukazuje na činjenicu da ljudi nisu samo biološka već i društvena bića. Stoga se kategorija ‘spola’ odnosi na tjelesne spolne karakteristike koje se u društvu i medicini određuju i pripisuju kao muške ili ženske, dok ‘rod’ podrazumijeva društveno konstruirane uloge, ponašanja, aktivnosti i atribute koje neko društvo smatra odgovarajućima za žene i muškarce. Protivnici Konvencije, a najčešće se radi o klerikalnim i anti-ljudsko pravaškim akterima, opiru se ostvarenju rodne ravnopravnosti jer (neutemeljeno) vjeruju da će tako biti ugrožena tradicionalna obitelj pa u tu svrhu koriste izmišljeni pojam „rodne ideologije“. Ovaj pojam je pojam izmišljen od strane Katoličke crkve i njenih saveznika i pojavljuje se nakon UN-ove konferencije u Kairu 1994. i Pekingu 1995. kada je Katolička crkva doživjela međunarodno priznanje seksualnih i reproduktivnih prava kao ogromnu prepreku pa je tražila globalnu strategiju kojom bi spriječila daljnji napredak na tom području. Manipulirajući osnovnim pojmovima rodne teorije, njihov je cilj ne propitivati i ne mijenjati tradicionalne rodne uloge, odnosno održati i učvrstiti predrasude i različite obrasce ponašanja utemeljene na ideji inferiornosti ili superiornosti jednog od spolova ili na stereotipnim ulogama muškaraca i žena. Ideja da „svatko može izabrati svoj rod i biti muškarac ili žena“ predstavlja vještu manipulaciju i pokušaj derogiranja prava transrodnih osoba. Za osobe čiji se rodni identitet razlikuje od očekivanog za spol koji im je pripisan, kažemo da su transrodne. Pretpostavlja se da se za većinu ljudi rodni identitet podudara s očekivanim za spol koji im je pripisan, što bi, krajnje pojednostavljeno, značilo da osoba koja je	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po

		rođena kao žensko, osjeća se kao žena i njen rodni identitet je ženski te nema potrebu i ne želi "izabrati" biti muškarac. Nije moguće osobu, bilo pritiskom ili bilo kakvim drugim utjecajem, „pomaknuti" iz njezina identiteta jer se radi o duboko ukorijenjenom unutarnjem osjećaju sebe. Nadalje, „rodna ideologija" koristi se i kao pojam za zastrašivanje i izazivanje osjećaja ugroženosti jer neokonzervativni i klerikalni društveni akteri žele promovirati u javnosti ideju da će Istanbulska konvencija ne samo negirati muškost i ženskost nego će ukinuti spolove, i nametnuti preodgoj djece, odnosno obrazovanje koje nije u skladu sa vjerskim i filozofskim uvjerenjima roditelja a sve to predstavlja zlonamjeran pokušaj plasiranja dezinformacija, netočnih i neznanstvenih tvrdnji te manipulaciju činjenicama. Kako ističe Povjerenik za ljudska prava Vijeća Europe, Nils Muižnieks, u suštini Istanbulske konvencije je borba protiv neravnopravnosti, koja se zasniva na borbi protiv rodnih stereotipa i to kroz obrazovanje i jačanje svijesti kao oblika prevencije nasilja u obitelji a sve mjere predviđene konvencijom jačaju obiteljske temelje i veze sprečavanjem i borbom protiv glavnog razloga razaranja obitelji, a to je nasilje.	isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
208.	**Miroslav Rovis**	Rodnu ideologiju hoće vlada štovanog Plenkoviće (u nekoj mjeri kradljivca glasova birača), i to gotovo bez prave javne razprave! Ma je li bilo i jednom na HTV-u, RTL-u ili Novoj TV (koji su dužni javnost informirati, jer su nacionalni daljovidnički mediji). I jednom? Naravno, mislim na udarne termine, uz poziv Udrugama Vigilare i U Ime Obitelji da komentiraju, uz Babe, te takve ostale... I u jednom udarnom terminu? Nametnuti ono što danas, zahvaljujući Trumpu, SAD ukidaju, a ponajbolji svjetskog glasa psihijatri i pedijatri razobličuju kao štetno... Pogledati: http://www.thenewatlantis.com/publications/number-50-fall-2016 (dr. Paul McHugh) te: https://www.acpeds.org/ American College of Pediatricians i, žalost onih koji su išli putom promjenom spola: http://www.sexchangeregret.com/ O takvim nakaradama se ovdje radi... Preporučujem i: https://agendaeurope.wordpress.com/2017/07/20/eu-commission-to-subject-all-its-staff-to-lgbt-awareness-training/ (prijevod: Europska Komisija kani podvrći čitavo osoblje treningu LGBT-svijestnosti) tek da se zna u što nas Plenkovićev HDZ vodi (ne bi bilo tako s Karamarkovim HDZ-om)!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar upućen medijskim kućama, ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje

			međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
209.	**GONG**	GONG podržava komentar Ženske sobe, te ističe potrebu da se Istanbulska konvencija čim prije ratificira kako bi se mogli primijeniti mehanizmi u cilju zaštite žena od nasilja. Na ovaj način će se RH odmaknuti od isključivo deklarativne pozicije i napokon pokazati spremnost na stvarnu borbu protiv nasilja.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
210.	**Nikola Blažević**	Pozivam "Žensku sobu" da mi objasni koji to trenutno važeći propisi RH dopuštaju diskriminaciju (osim tzv. pozitivne diskriminacije) žena i djece odnosno koji to propisi dopuštaju nasilje u obitelji.	**NE PRIHVAĆA SE** Pitanje upućeno drugom komentatoru
211.	**Boris Klem-Momić**	Tzv. Ženska soba, jednako kao i CESI i ostale feminističke udruge na državnom proračunu po običaju pokušavaju izmanipulirati javnost podacima o obiteljskom nasilju. Selektivno i djelomično iznošenje podataka, preuveličavanje stvarnih brojki, prešućivanje djela podataka, "interpretacije" i slično su već odavno viđene i pročitane metode djelovanja feminističkih udruga. Ali to je i razumljivo jer samo stalnim podgrijavanjem atmosfere, izmišljanjem novih i novih navodnih ugroza i sijanjem nepovjerenja i straha između muškaraca i žena osiguravaju sebi smisao postojanja i stabilne i stalne prihode od državnog i lokalnih proračuna, kao i od inozemnih sponzora. Kako se u istanbulskoj konvenciji našlo mjesta i za njih i njihovo djelovanje (a time i dalje financiranje) očekivano je bilo da će ju oni svesrdno podržati. Kada se iznose podaci o broju ubijenih žena oni su kao i u ovom slučaju redovno uvećani, a isto tako se sugerira da su sve te žene žrtve muških nasilnika što naravno nije slučaj. Prešućuje se i da su između 65 i 80% od ukupnog broja žrtava ubojstva muškarci i ne postoji nešto kao spolno pa tako ni "rodno" uvjetovano ubojstvo ili nasilje. Nijedna žena nije ubijena zato jer je žena, nego su razlozi sasvim prozaični. Od ljubavnih svađa i ljubomore do razloga financijske prirode i po tome se ubojstva žena ne razlikuju od ubojstva muškaraca. Također se prešućuje broj lažnih prijava za obiteljsko nasilje. O tome se istina, iz svima jasnih razloga ne iznose službeni podaci, ali taj broj se kreće od 50 pa do 90 posto svih prijava. Prijave protiv muškaraca zbog obiteljskog nasilja i zlostavljanja djece se uostalom postale najpouzdanije sredstvo kojim žene u slučaju brakorazvodnih parnica sa sigurnošću postižu sve zadane ciljeve, a muževi i očevi lišavaju svega - od imovine do skrbništva nad djecom. Također gospođama iz Ženske sobe treba reći da nikoga ne može impresionirati njihovo	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar upućen drugom komentatoru, ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava

		citiranje "mišljenja" raznih američkih cehovskih plaćeničkih udruženja koji svoje "pravorijeke" donose preglasavanjem i u skladu sa tim tko više plati ili što je u tom trenutku politički korektno i oportuno, a ne u skladu sa znanstvenim spoznajama. Stoga je za nas potpuno irelevantno što o nečem misli američko udruženje ovih ili onih. Nadalje EU, iako je ratificirala Konvenciju ne može "delegirati" odnosno prisiliti pojedine zemlje da ju one ratificiraju. Ona će istina, kako joj je to u posljednje vrijeme i običaj pokušati svim neoravnim i neformalnim sredstvima - ucjenama, iznudama, političkim i ekonomskim pritiscima prisiliti zemlje članice na poslušnost. Ali odluka je i dalje na zemljama članicama. I na kraju glede tog spolnog ili izmišljenog "rodnog" identiteta. Tu je sve kristalno jasno. Ukoliko ljudsko biće ima prisutan Y kromosom, radi se o muškarcu, ako ga nema u pitanju je žena. Svi drugi novokomponirani "identiteti" su samo malformacije i poremećaji, bilo genetski, bilo hormonalni, fiziološki ili jednostavno psihički. Ali svi oni su i dalje samo muškarci ili žene.	
212.	**Ivana Čuvalo**	NE rodnoj ideologiji! Sramota je da se tako nešto skriva pod 'borbi protiv nasilja nad ženama i obitelji'. Nemojte iskoristiti nas žene i majke da uništavate hrvatsku obitelj.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
213.	**Ženska**	Republika Hrvatska je 2013. godine potpisala Istambulsku konvenciju s	

	soba	namjerom brze ratifikacije. S obzirom kako to do sada nismo učinili, ratifikacije iste će nam biti delegirano s više razine EU s obzirom da je Europska unija Konvenciju potpisala uz skorašnju ratifikaciju. Ratifikacija će potom biti nužna za sve članice EU koje to do sada nisu učinile. Istambulska konvencija kao dokument je usmjerena na očuvanje partnerskih i obiteljskih odnosa, slobodnih i zaštićenih od nasilja i na čuvanje zdravih socijalnih odnosa lišenih principa „tko je jači taj tlači“. Nasilje nad ženama i unutar obitelji se bazira na nejednakoj razini moći. Žene i djeca imaju značajno manje moći i utjecaja od muškaraca te su zbog toga žene i djeca u najvećem broju slučajeva žrtve obiteljskog nasilja. Prema pokazateljima PU Zagrebačke, svake godine između 14 000 i 22 000 osoba su žrtve nasilja u obitelji. Svi podaci su dostupni i provjerljivi na http://www.sigurnomjesto.hr/rad-na-prevenciji-i-suzbijanju-nasilja/statistika/. Argument koji se sreće u ovom javnom savjetovanju da je obiteljsko nasilje rijetko je netočan koliko i ignorantan. Isto tako je tijekom 2016. godine 17 žena i djevojčica ubijeno od strane trenutnih i bivših partnera, supruga i(ili) muških bliskih članova obitelji (MUP, Statistički pokazatelji 2016.). Neki od podataka kojima se koriste neki od protivnica/ka ratifikacije Konvencije predstavljaju namjernu manipulaciju i nepoštivanje građanki/a kojima se obraćaju. Primjer takvog manipuliranja argumentima je navođenje Američkog udruženja pedijatrica/ara kao relevantnog izvora stručnih informacija. Američko udruženje pedijatara (American College of Pediatricians) je ove godine objavilo članak o štetnosti „rodne ideologije“ za djecu i mlade. Ovim argumentom se koriste članice/ovi organizacije U ime obitelji, kako u javnom prostoru tako i na formalnim sastancima vezanima uz proces ratifikacije Konvencije. Na zadnjoj javnoj raspravi o Nacrtu prijedloga iskaza za Nacrt prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji održanoj u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku 5. srpnja ove godine je navedeni članak predan predsjedavajućima sastanka kao relevantan argument protiv „rodne ideologije“ i ratifikacije Konvencije. Ono što nigdje nije navedeno su sljedeće činjenice. Američko udruženje pedijatrica/ara je građanska lobistička organizacija koja se sastoji od 500 članica/ova, od kojih svi nisu liječnice/i. Organizacija je osnovana 2002. godine, kad su se neki od članica/ova odvojili od Američke akademije pedijatrica/ara zbog neslaganja u mišljenjima, među ostalim vezanima uz homoseksualnu orijentaciju, rodnu disforiju te definiranje pojma roda i njegovog	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		utjecaja na društvene i osobne odnose. Američka akademija pedijatrica/ara je nacionalno strukovno tijelo, osnovano 1938., koje broji 64 000 članica/ova. Američka akademija pedijatrica/ara djeluje u skladu s službenim medicinskim dijagnostičkim standardima te nacionalnim i međunarodnim pravnim ugovorima. Službena pozicija Američke akademije pedijatrica/ara o definiranju roda i utjecaja roda na društvene i osobne odnose je dijametralno suprotna poziciji Američkog udruženja pedijatrica/ara. Svi navedeni podaci su provjerljivi online. Definiranje „rodne ideologije“ kao „štetne prakse“ nije službena stručna pozicija profesionalne organizacije pedijatrica/ara već vrijednosna građanska pozicija skupine pedijatrica/ara. Nadalje, jedan od osnovnih argumenata protivnica/ka ratifikacije je namjerno sijanje straha i paranoje vezano uz pojam roda koji se prikazuje kao pojam kojem je osnovni cilj stvoriti namjernu konfuziju u „definiranju žena i muškaraca“ i kojim će se „između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno.“ Navedeni citat ponovno ukazuje na ozbiljno nepoštivanje građanki/a i odvođenje javne rasprave u apsurd što je direktna sabotaža i, ponovljeno, zamagljivanje stvarnih ciljeva i namjera. Organizacije koje se zalažu za odbacivanje Konvencije ili dijelova Konvencije, koriste kao argument, ponovno netočno interpretiran i zlonamjerno usmjeren, mali broj osoba (epidemiološki pokazatelji govore o jednoj osobi na 30 000 ljudi, što „preračunato“ na našu državu iznosi 140 osoba) kod kojih postoji „značajna neusuglašenost između roda koji osoba doživljava/pokazuje i dodijeljenog roda“ (DSM 5, 2013.) i koje će se tijekom svog života potencijalno odlučiti na zahtjevan i dugotrajan proces usuglašavanja doživljenog i dodijeljenog roda. Gore navedeno su primjeri lažnog, neinformiranog ili zlonamjernog argumentiranja kojima se koriste protivnice/i ratifikacije Konvencije u pokušaju da se razvije strah i nepovjerenje prema relevantnom dokumentu koji ima za cilj zaštititi žene, djecu i hrvatsko društvo u globalu od nasilja. Zašto se želi razviti strah i nepovjerenje prema Konvenciji? Jer bi se ratifikacijom značajno smanjile količine moći koje patrijarhalno društvo dodjeljuje muškarcima nauštrb žena. Ono što se često propušta uvidjeti, u pokušaju napada na feminističke organizacije, jest činjenica do koje je mjere društvo zasnovano na patrijarhalnim vrijednostima dugoročno štetno za sve svoje članice/ove. Dakle, ono što bi se uistinu intenzivnije počelo mijenjati ratifikacijom Konvencije jesu odnosi moći unutar	

		našeg društva, gdje su žene kao rod u bitno lošijoj poziciji. Time bi se, među ostalim, smanjila količina rodno uvjetovanog nasilja u društvu. Navedena lošija društvena pozicija žena je vidljiva u neparticipaciji žena u donošenju političkih odluka, poziciji na tržištu rada, poziciji unutar obiteljskih odnosa... Primjera lošijeg položaja žena u društvu je velik broj. Jasna je motivacija osoba koje svoj utjecaj temelje na razlikama u moći, što je prema vrijednostima hrvatskog društva patrijarhalne zasada, na štetu žena i djevojčica. Odreći se pozicije moći kada se na nju nauči je izuzetno teško i jasno je da se protivljenjem ratifikaciji čuvaju osobne pozicije i interesi. No isto tako ne smijemo nastaviti perpetuirati ove loše odnose koji su na štetu za preko 50% hrvatskog stanovništva. Pohvaljujemo nastojanje naših državnih institucija i tijela koji će donijeti Zakon o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te time pozitivno utjecati na poboljšanje i unapređenje položaja žena i djevojčica u Hrvatskoj.	
214.	**Kristina Jurković**	U POTPUNOSTI SE SLAŽEM SA PRIGOVORIMA PRIJEDLOGU ZAKONA KOJE JE UPUTILA UDRUGA "U IME OBITELJI" TE IH U POTPUNOSTI PROSLIJEĐUJEM Hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji - 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije, što znači da Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. S druge strane, ratifikacija Istanbulske konvencije imala bi sljedeće negativne posljedice na Republiku Hrvatsku: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet ("rod") - biti muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin "rod" umjesto termina "spol". Prema konceptu "roda", za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet ("rod") kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin "rod" postupno zamijenio termin "spol" iz službene upotrebe (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je

		Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta "roda" najviše bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina "rod" u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. "zakone o rodnom identitetu" koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu...) običnom izjavom da živi u drugom "rodnom identitetu". Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu "ženom" jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda".	definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i

			ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru

			bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se

			pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u*

			drugom rodnom identitetu (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
215.	**Sandra Palaich**	Ovo je klasični Trojanski konj: lijepo upakirana ideja (pa tko može biti protiv spriječavanja nasilja prema ženama?!), a u kojoj se zapravo krije razorna totalitaristička rodna ideologija. Zar zaista želimo uvesti u naše zakonodavstvo tu kanceroznu i destruktivnu ideologiju koja negira sve biološke, antropološke i društvene istine o ljudskim bićima i njihovoj spolnosti? Prestanimo se ulizivati Europi i pozovimo na red političare koji su se u predizbornim kampanjama znali izjasniti protiv rodne ideologije, a sad ju se spremaju podmuklo uvesti u naše društvo. Jasno i glasno NE ovoj "konvenciji"!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i

			promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
216.	**Ivan Marković**	Vlast koja želi biti "moderna", "napredna" i "kooperativna", bilo dobrovoljno ili pod prtiskom izvana, svim silama nastojat će progurati taj Zakon bez obzira na posljedice. A one su nesagledive jer, zbog nametanja rodne ideologije i razornih posljedica što će ih ona imati na obitelj i društvo, taj će Zakon, uz ostale propise i već stvorenom društvenom klimom, biti izravno u službi promicanja kulture smrti i na veliku štetu njegovanja kulture života. Veliko je pitanje koliko su sadašnja hrvatska zakonodavna i izvršna vlast uopće toga svjesne. Nemojno biti licemnjerni te prijetvorno okretati glavu od nepobitne činjenice da među hrvatskim političarama ima poprilično profesionalno potkapacitiranih i moralno insuficijentnih ljudi koji nemaju ni nekih posebnih znanja, ni čvrsta karaktera, ni vlastita stajališta doslovce ni o čemu, nego se ponašaju i djeluju onako kako im naređuju stranačka vodstva koja, zbog posljedica višedesetljetne negativne selekcije, u mnogim slučajevima nisu ništa drukčija a kamoli bolja od većine stranačkog članstva. Ukratko, naš "političarski materijal" nije bogzna što (čast izmimkama). Isto je tako pitanje koliko je hrvatska vlast doista slobodna dok donosi odluke i izglasava zakone, a koliko je obvezna raditi po diktatu bruxelleskih birokrata. Ako je rjieč o drugom slučaju, taj će Zakon biti donesen bez obzira na sve primjedbe što će ih na prijedlog zakonskog teksta dati građani. Bilo kako bilo, jedno je sigurno: kad god se koja ideologija nastoji nametnuti silom, tada stvari obvezatno završe katastrofalno. Dvadeseto stoljeće ostalo je zapamćeno po instucionlnom nametanju fašističke, nacističke i komunističke ideologije, koje su za sobom ostavile jezovitu bilancu u obliku stotina milijuna mrtvih i velike duhovne pustoši u dušama onih koji su uspjeli preživjeti fašistički,	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.

		nacistički ili komunistički ideološki teror. Današnji neoliberalizam, u čijem se sklopu rodila ta nakaza od rodne ideologije, doduše je puno suptilniji, ali zato i podmukliji te ništa manje opasniji od ideoloških pošasti koje su harale u 20. stoljeću, jer više se ne ubija iz ideološjih razloga, nego se nastoiji zarobiti i otupiti ljudski um te zatrovati i osakatiti ljudska duša, kako bi se ljudi pretvorili u zombije i robote. Naime, što je čovjek drugo nego zombi ako, između ostaloga, ne zna ni to je li se rodio kao muško ili žensko, pa ga netko "rodno prosvijećen" mora uputiti u to? Onaj tko pristane na takvo "rodno upućivanje" pristajat će i na razna druga "upućivanja", a upravo to je cilj zakulisnih vladara ovoga svijeta kako bi lakše vladali dezorijentiranim i poslušnim masama. Tko to ne shvaća taj ne razumije ništa. Na žalost, takvih ima i među domaćim političarima. Slaba nam je utjeha to što neoliberalno ludilo a s njim i nametanje rodne ideologije neće potrajati dovijeka. Otrijeznit će se duhovno pusta i prazna Europa od neoliberalne opijenosti i omamljenosti kad-tad, ali šteta koja će dotle biti učinjena neće se moći ničim popraviti. Mora li Hrvatska, barem bez malo otpora, po načelu "kako svi Turci tako i mali Mujo", sudjelovati u uništavanju najvećih ljudskih vrijednosti kao što su brak i obitelj i općenito moral, kao i u promicanju kulture smrti? Bilo bi dobro znati što o Istanbulskoj konvenciji misle, na primjer, Mađari i Poljaci?	
217.	**Karmela Šegvić**	Kovencija se u PRVOM REDU bori protiv femicida i svakog oblika nasilja. Dana 21.7.2017. još jedna žena UBIJENA je u Hrvatskoj od strane bivšeg partnera, nasilnika i alkoholičara! Prijavljivano nasilje se godinama ne rješava i uglavnom završi ovako! Konvencija između ostalog obvezuje državu za osnivanje skloništa sa tajnom adresom (sramotno ih malo ima u državi), besplatnih telefona na koje se može zatražiti pomoć ili pravni savjet . Uvodi pojam "djeca svjedoci" što je izuzetno važno jer štiti djecu koja su ne samo aktivni svjedoci nasilja, već i onu koja su izložena vriskovima i drugim zvukovima nasilja dok se skrivaju u blizini ili su izložena dugotrajnim posljedicama takvog nasilja. U konvenciji je JEDINA POTPUNA DEFINICIJA nasilja nad ženama. Nasilje nad ženama smatra se kršenjem ljudskih prava i oblikom diskriminacije žena i označava sva djela rodno utemeljenog nasilja koja imaju za posljedicu ili će vjerojatno imati za posljedicu tjelesnu, seksualnu, psihičku ili ekonomsku štetu ili patnju žena, uključujući prijetnje takvim djelima, prisilu ili namjerno oduzimanje slobode, bilo da se pojavljuju u javnom ili privatnom životu. Bitan naglasak je i na javni život jer se nasilje nad ženama redovito odvija u poslovnom životu žene! Znate li koliko žena	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		MORA nositi duboki dekolte na posao?? Inače će izgubiti posao. To je samo jedan primjer, u moru primjera, direktnog seksualnog zlostavljanja!	
218.	**Rankica Benc**	Dobra vijest za sve članice EU odnosno njihove građane i građanke: EU je potpisala Konvenciju. Iako smatram da religija nema mjesta u zakonodavnim postupcima sekularne republike, pa niti u e-savjetovanjima o toj proceduri, slobodna sam napomenuti da vjerujem da besmrtna duša nema putovnicu s upisanim generalijama te da se Konvencija ne protivi niti na koji način nauku Katoličke crkve. Dapače nas je Godina milosrđa trebala potaknuti da i osobno želimo što skoriju ratifikaciju i oživotvorenje mjera protiv nasilja svih vrsta i u našoj Domovini, bez obzira na to tko je žrtva nasilja.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
219.	**Božo Đuderija**	Poštovani, sam prijedlog zakona o potvrđivanju konvencije je štetan, jer se njime nameće pod krinkom ravnopravnosti spolova i zaštite žena i obitelji od nasilja, podmeće rodna ideologija koja potpuno protivna naravnom zakonu, jer čovjek se rađa kao muško ili žensko, svi ostali termini se smatraju fizičkim poremećajima - tako da rodna ideologija je u korjenu iskrivljena i potpuno nerazumna. Svaki oblik nasilja u obitelji, nasilja nad ženama, mobing na radnom mjestu, seksistički i šovinistički izražaji i slično se treba osuditi bez premca, te da takva osuda i pedagoški učinak na ostale, kao što bi svaka kazna trebala imati takav učinak. Upravo neki sadržaji konvencije su sporni i neznanstveni, kako navodi Udruga grozd "Znanstvena neutemeljenost i pravna neodređenost Istanbulske konvencije odnosi se na sljedeće: 1. Istanbulska konvencija po prvi puta u međunarodnom ugovoru definira termin „roda“ koji se u tekstu spominje u 24 navrata. Ta definicija roda tvrdi da je „rod“ društveni konstrukt i varijabla koja je neovisna o spolu, o biološkoj stvarnosti. Odvojenost spola i roda, vidljiva i u čl.4 st.3., za posljedicu ima stvaranje uvjerenja da se ljudsko biće rađa kao neutralno biće koje kasnije može odabrati hoće li biti muškarac ili žena ili neki drugi od brojnih „rodova“. Prihvaćanje te definicije zahtijeva identifikaciju s određenim dogmama rodne teorije koje nemaju svoje znanstveno uporište (dapače dokazano su neznanstvene), a nemaju niti veze s borbom protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Važno je naglasiti da definicije rodne teorije nemaju niti uporište unutar pravnog poretka Republike Hrvatske. Ustav RH ne poznaje pojam „roda“ niti diskriminaciju na temelju „roda“, te onda niti nižerangirani zakoni ne bi smjeli baratati terminima poput „rodno utemeljenog nasilja“, „rodne diskriminacije“ i sl. U Hrvatskoj postoji konsenzus o osudi svakog nasilja nad ženama, a ratifikacija Konvencije uzrokovala bi potpuno nepotrebnu krizu unutar hrvatskog pravnog	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.Slijedom ostalog dijela komentara želimo istaknuti da termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju

		sustava i hrvatskog društvenog tkiva. Pravni kaos bi započeo već tumačenjem samog pojma „žene“ – misli li se na žene po spolu ili na žene po „rodu“? Bi li, primjerice, prema Konvenciji, zabrana ulaska u ženski WC osobi koja je po spolu muško, a po „rodu“ žensko predstavljala nasilje i diskriminaciju te osobe? Može li osoba proizvoljnim definiranjem vlastitog „roda“ izbjeći vojnu obvezu? Itd, itd. Takvih apsurdnih situacija već ima mnogo u zemljama koje su u zakonodavstvo uvele rodnu ideologiju. Budući da ne postoji znanstveno niti razumsko objašnjenje za potrebu uvođenja pojma „roda“, zagovornici rodne teorije i sami se zapletu u logičke i jezične zavrzlame. Primjerice, u sklopu eSavjetovanja u ožujku 2017. o Nacionalnoj strategiji zaštite od nasilja u obitelji, na tvrdnju naše udruge GROZD da bi pojam „roda“ u strategiji svugdje trebalo zamijeniti pojmom „spola“, dobili smo objašnjenje od 800 (!) riječi nabacano od citata iz rodne literature, te „odbijenicu“ bez pravog argumenta. (v. ovdje: https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=4641) Nezamislivo je kako bi takva objašnjenja izgledala u pravnom sustavu! 2. Konvencija traži borbu i iskorjenjivanje bilo koje „tradicije temeljene na stereotipnim rodnim ulogama“. Konvencija ne definira koje su to stereotipne rodne uloge, a različite zemlje i različite društvene skupine vrlo široko tumače stereotipne rodne uloge, do te mjere da neke od njih i temeljne obiteljske uloge poput majčinstva i očinstva nazivaju nepoželjnim stereotipnim rodnim ulogama, te umjesto majke i oca inzistiraju na pojmovima „roditelj 1“ i „roditelj 2“. Također, muško-ženska slika čovječanstva i braka koja je podržana od strane svjetskih kultura i svih velikih religija, ratifikacijom Konvencije bi mogla biti stigmatizirana kao "tradicija na temelju stereotipnih rodnih uloga“. S obzirom da Konvencija u čl.14 predviđa da stranke potpisnice uključe pitanje „nestereotipnih rodnih uloga“ u redovni nastavni plan i program i to na svim razinama obrazovanja, ratifikacija ove Konvencije otvara opasnost da se u našem školstvu djeci nameće ideologija i sužava prostor pluralizma. Na taj način Konvencija ugrožava i pravo roditelja da budu primarni odgojitelji svoje djece jer, jednom kad se Konvencija ratificira, nametnuta teorija o odvojenosti spola i roda postaje obvezujuća. Konvencija u čl.12 st.5 obvezuje stranke potpisnice da kulturu, običaje, vjeru i tradiciju, u mjeri u kojoj se razlikuju od načela Konvencije, trebaju podčiniti ciljevima Konvencije. 3. Konvencija u samom svom tekstu (čl.78) zabranjuje rezerve na sve članke Konvencije, osim u nekoliko manjih iznimaka. Tako, nažalost, zbog navedenih loših posljedica koje bi neki njeni dijelovi mogli donijeti hrvatskom društvu i	prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Termin „rodno utemeljeno nasilje nad ženama“ korišten u ovoj Konvenciji podrazumijeva nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje neproporcionalno pogađa žene, odnosno podrazumijeva svaku štetu koja je počinjena protiv žene, a koja je uzrok i rezultat nejednakih odnosa moći na temelju razlika između žena i muškaraca koji vode do podređenog statusa žene i u privatnoj i u javnoj sferi. Korištenje izraza “rodno utemeljeno nasilje nad ženama” u ovoj Konvenciji razumije se kao ekvivalent izrazu “rodno utemeljeno nasilje” korištenog u Općoj preporuci br. 19 CEDAW Odbora o nasilju nad ženama (1992), Deklaraciji Opće skupštine Ujedinjenih naroda o uklanjanju nasilja nad ženama (1993) i Preporuci Rec(2002)5 Odbora ministara Vijeća Europe zemljama članicama o zaštiti žena od nasilja (2002). Ovaj izraz treba se razumjeti kao usmjeren na zaštitu žena od nasilja koje je rezultat rodnih stereotipa, a koje posebno uključuje žene. Slijedom komentara vezanog uz obrazovanje željeli bismo navesti da se Konvencija člankom 14. ističe potrebu za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost

		pravnom poretku RH, nije moguće iskoristiti odnosno ratificirati dobre dijelove Konvencije stavljajući rezerve na sporne dijelove." Sama konvencija veoma loše je prošla u susjednim EU državama kako navodi udruga grozd "sudeći prema javnim raspravama vođenima u državama članicama Vijeća Europe, razlog zbog kojeg su u ovih šest godina (Istanbulska konvencija sastavljena je 11. svibnja 2011. u Istanbulu) Konvenciju ratificirale svega 22 zemlje od ukupno 47 zemalja članica Vijeća Europe. Ona je prvi međunarodni ugovor u povijesti Vijeća Europe u čijem sastavljanju nisu sudjelovale države članice na koje će se jednom Konvencija odnositi, već ju je pripremala radna skupina, a države su preko Vijeća ministara mogle finalni tekst samo prihvatiti ili ne (po principu „uzmi ili ostavi“). Ostavljena je vrlo uska mogućnost za tzv. „rezerve“ od strane pojedinih država." S ovom konvecijom lobiji pokušavaju implementirati rodnu ideologiju pod krinkom spolne ravnopravnosti - sama povijest razvoj rodne ideologije možete pronaći u nastavku teksta autorice Lidije Paris "U poznatoj Orwellovoj antiutopiji 1984. koja oslikava totalitarno društvo u dalekoj budućnosti kakvo još nije postojalo na zemlji ljudi pričaju nametnutim Novogovorom. Taj je jezik izmišljen od strane totalitarne države kako bi se lakše kontrolirale misli i emocije ljudi. Izbacivanjem određenih riječi iz upotrebe ono što one predstavljaju postaje zabranjeno, a novostvoreni termini diktiraju nove emocije, uvjetuju ispravno ponašanje i obuzdavaju razmišljanje i propitivanje. U novom tekstu o rodnoj ideologiji Lidija Paris upravo objašnjava kako je tekao proces jezične manipulacije slijedom kojeg je spol zamijenjen s riječi rod, a spolna ravnopravnost s rodnom jednakosti. Većina možda neće primjetiti da je došlo do neke bitne razlike, budući da se radi o istoznačnicama i bliskoznačnicama, ali razlika je ogromna, što ćemo vidjeti na konkretnim primjerima kako se rodna ideologija razvija u praksi, posebice u vrtićima koje ponekad financira EU. Vrlo smo blizu toga da se počnu izdvajati milijuni poreznog novca na edukativne kampanje u vrtićima, školama i staračkim domovima kako bi se djeca, odrasli, čak i djedovi i bake, naučili primjerenom ponašanju – da se djeci ne kupuju rodno stereotipne igračke i odjeća te da ih se odgaja rodno neutralno ili rodno konfuzno. Spolna ravnopravnost ili rodna jednakost? Primjećujemo da se u javnosti sve manje čuje riječ spol koju sve više zamjenjuje riječ rod. Došlo je do pomaka: novi nam izraz ulazi u uši, na njega se navikavamo, možda ga već i počinjemo koristiti. Više se ne govori o spolnoj ravnopravnosti nego o rodnoj jednakosti. Je li sadržaj isti? Ne. To je jezična manipulacija koja ima za cilj nametanje jedne	prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva. Vezano uz prijedlog izmjena i dopuna odredaba Konvencije, slobodni ste iskazati svoje konkretne prijedloge za izmjene i dopune o kojima će se raspravljati i koje će se razmatrati sukladno za to predviđenim procedurama.

		nove ideologije koja teži za stvaranjem društva u kojemu ne postoje muškarci i žene nego samo ljudi. Rodna teorija ne priznaje dva biološka spola, nego nudi različite rodove i mnoštvo spolnih odnosno rodnih identiteta: heteroseksualni, homoseksualni, biseksualni, transseksualni, transrodni itd… Spolna ravnopravnost podrazumijeva komplementarnost, međusobno nadopunjavanje između žena i muškaraca uz poštivanje dostojanstva koje proizlazi iz razlika, dok rodna jednakost podrazumijeva brisanje svih razlika, sve dok u našem mentalnom sklopu svi ne postanu samo ljudi različitih „seksualnih orijentacija“, a u administraciji više ne bude rubrika u koje se upisuje ženski ili muški spol. Zbunjivanje uz pomoć novoga jezika Rodna se rasprava zaoštrila 1990. po izlasku knjige Gender Trouble (Rodno zbunjivanje) autorice Judith Butler, profesorice retorike i književnosti u SAD. Ona razmišlja o tome „kako se najbolje može poremetiti spolne kategorije koje podržavaju spolnu hijerarhiju i prisilnu heteroseksualnost“ i kaže da riječima treba dati novo značenje, da treba stvoriti novi jezik zato što naš pristup materiji, pa i anatomskom tijelu, ide preko jezika. Politički cilj treba biti davanje novog značenja jeziku i izrazima, da bi se tako na nov način odredio pristup stvarnosti. Pojam rod (gender) od UN-ove svjetske konferencije o ženama u Pekingu 1995., razlikuje društveni od biološkog spola. Kriterij određivanja nije objektivno razlikovanje, nego subjektivna odluka. U temeljna ljudska prava trebala bi, po tome, spadati i sloboda biranja vlastitoga spola i vlastite seksualne orijentacije, kao i sloboda odlučivanja želi li on/ona/ono biti muško ili žensko, homoseksualac, biseksualac, transseksualac ili tko zna što. Zahvaljujući pritisku rodnih teoretičara na međunarodne institucije, rodna je ideologija u velikoj mjeri postala i službenom politikom zapadnih zemalja i Europske unije. Rodna uravnilovka već od najmanjih nogu Muškarci i žene navodno se ne rađaju kao muškarci i žene, nego se to od njih „napravi“ zahvaljujući ulogama koje vide u javnosti ili zbog odgoja koji primaju u obitelji i u vrtićima. Zato se djecu od najmanjih nogu treba odgajati na nov način. U vrtiću Egalia u Stockholmu u Švedskoj djeci se ne dopušta koristiti muške i ženske zamjenice on i ona. „Rodno osviješteni“ pedagozi u švedski su jezik uveli nov izraz, neutralnu zamjenicu hen, kojom se obilježavaju svi likovi iz slikovnica, bili oni dječaci ili djevojčice. Na satu plesa, odgojiteljice i dječacima i djevojčicama oblače suknjice i sugeriraju dječacima da se u haljinicama zapravo osjećaju jako dobro. Takva bi pedagogija djeci trebala pomoći da sama i bez izvanjskog pritiska odluče kojega su spola i kojega su roda? U bečkom vrtiću Fun&Care-	

		Kindergarten dječaci se moraju igrati s lutkama, lakirati si nokte i isprobavati haljine za princeze. Djevojčice moraju učiti graditi nebodere. Hamburški Der Spiegel izvještava da se u nekim udrugama u Njemačkoj dječake uporno uvjerava da zapravo uopće nisu dječaci, nego da su samo tako odgojeni. Takvo preodgajanje, koje se doista događa, odvija se u ustanovama za rad s mladima i djecom koje financira Europska unija. U tekstu Vaterlose, kinderlose Gesellschaft (Društvo bez očeva i djece) Stephan Baier piše o britanskoj inicijativi Pinkstinks (ružičasto smrdi) koja se okomila na ružičaste darove za djevojčice jer su navodno seksistički: „Ružičasto je 'pasivno', dakle preprjeka za karijeru. S tipičnim ženskim igračkama, djevojčice se fiksiraju na ciljeve kao što su biti princeza ili medicinska sestra, dok se dječacima (napose kroz 'snažnu i izazovnu plavu boju') otvara cijela lepeza velikih karijera: liječnik, policajac, vatrogasac, pirat, vozač na automobilskim utrkama, akcijski heroj. Pod dojmom tih argumenata čak je i Bridget Prentice, britanska državna tajnica u ministarstvu pravosuđa, upozorila neka se djevojčicama ne kupuje previše ružičastih predmeta! Istovremeno se priključila bojkotiranju jednog velikog britanskog proizvođača igračaka. Sljedeći korak bi mogao biti to, da se izdvoje milijuni poreznog novca za edukativne kampanje u vrtićima, školama i staračkim domovima zbog baka i djedova koji unucima kupuju takve darove. Na kraju bi se moglo dogoditi da oni roditelji, koji kod kupovanja darova prave razliku između želja dječaka i djevojčica, budu prisilno zatvoreni u psihijatrijske bolnice. Tko misli da je ovo satira, ne zna što je rodna ideologija“, kaže Baier. Rodna revolucija u Austriji najviše je napredovala na sveučilištu: u Linzu svi studenti moraju položiti ispit iz Rodnih studija. Feministice su počele svoju borbu prilagođavajući svoje ponašanje muškom modelu. Sada rade na tome da muškarci postanu ženskasti. Dječake treba odviknuti od tradicionalno muških osobina kao što su potreba za kretanjem, natjecanje, težnja za postizanjem učinka, nezavisnost. Američka filozofkinja Christiana Hoff Sommers, koja samu sebe smatra kritičkom feministicom, kaže: „Kada bi Tom Sawyer i Huckleberry Finn živjeli danas, kod njih bi se dijagnosticirao sindrom deficitarne pozornosti i smirivalo bi ih se Ritalinom“. Činjenice pobijaju rodnu teoriju OECD (Organizacija za ekonomsku suradnju i razvitak) provodi proučavanja o uspjehu u obrazovanju učenika pri kraju osnovne škole. Rezultat toga proučavanja je izvještaj PISA koji pobija rodnu teoriju i dokazuje ono, što učitelji i roditelji znaju iz svakodnevnog iskustva: na primjer da dječacima teže ide računanje ili da djevojčicama bolje ide	

		čitanje, i tako dalje. Zagovaratelji rodne uravnilovke rezultate ovih istraživanja smatraju skandaloznima. U najliberalnijim zemljama sjeverne Europe kao što su Švedska ili Norveška, žene radije studiraju sociologiju nego fiziku i radije postaju medicinske sestre nego da postavljaju keramičke pločice, dok u tradicionalnim zemljama kao što je Indija žene češće biraju studij tehničkih znanosti. Taj „rodni paradoks“ nije teško objasniti: U siromašnim zemljama, ekonomski pritisak određuje izbor zanimanja, pa žene koje žele napredovati često biraju lukrativna zanimanja kao što je informatika. U imućnim zemljama kao što je Norveška, žene imaju veće mogućnosti slijediti vlastite želje u izboru zanimanja, pa se umjesto za programiranje strojeva odlučuju biti učiteljica ili liječnica, gdje mogu biti u kontaktu s ljudima. Poremećeni umovi Pojam gender (rod) dolazi iz seksualne psihologije. Proizlazi iz težnje da se jezično izrazi bolan osjećaj nekih ljudi da su zarobljeni u pogrješnom tijelu. Iz toga se razvila ideja emocionalnog ili metafizičkog spola odnosno roda koji je neovisan o biološkom spolu. Tu je temeljnu ideju preuzeo homoseksualni pokret, a rodnu su teoriju razvile i razradile uglavnom feministice, od kojih su mnoge lezbijke. Američki liječnik John Money bio je jedan od prvih koji su pokušali znanstveno dokazati da je spol nešto naučeno. U svojim istraživanjima nije ustuknuo ni pred čime: 1967. je dvogodišnjeg dječaka Brucea Riemera podvrgnuo „promjeni spola“. Ubrzo se pokazalo da se stvarnost ne želi podvrgnuti Moneyevoj teoriji: već u ranom djetinjstvu, Brenda (bivši Bruce) je trgala sa sebe žensku odjeću i izbjegavala ženske igračke. Kada je sa 14 godina saznala da je na svijet došla kao dječak, poduzela je sve da bi poništila tu „promjenu spola“. Brenda/Bruce završila je/završio je tragično: U proljeće 2004., izvršila je/izvršio je samoubojstvo… Moneyeve nazore već su odavno pobile prirodne znanosti, napose istraživanje mozga. Moneyeva Gender Identity Clinic (Klinika za rodni identitet) u Johns-Hopkins bolnici u Baltimoreu zatvorena je 1979. Dekonstrukcija spola, nacije i demokracije Prijelaz s rodne teorije na nametanje rodne ideologije bio je konspirativan, događao se pod maskom i trajao je godinama. Sada, kada praksa pokazuje pravo lice dženderizma, o ovim se temama sve više raspravlja u javnosti, a građani masovno prosvjeduju na ulicama. Zanimljivo je da promicatelji rodne ideologije poriču čak i samo postojanje rodne teorije, a kada se nađu suočeni s činjenicama, svoje intelektualne protivnike nazivaju fašistoidnim reakcionarima koji se bore protiv imaginarne opasnosti. Na djelu je dekonstrukcija spola, ali ne samo to. Paralelno se događa dekonstrukcija	

		nacionalnog identiteta i dekonstrukcija parlamentarne demokracije. Na mjesto spola nameće se rod, naciju se dijabolizira i uzvisuje se multikulturalizam, a parlamentarnu demokraciju pokušava se zamijeniti participativnom demokracijom u kojoj međunarodne nevladine udruge i tehnokrati, odnosno „eksperti“ koji izlaze iz tko zna čijih šešira, imaju udjela u vlasti kao jednakopravni partneri država i vlada. Prate ih multinacionalni koncerni, koji iz toga izvlače svoju korist. To je globalan fenomen. To se događa u svim starim članicama EU, počelo je u novim članicama, a pokušava se nametnuti i zemljama u razvoju. Da bi se države i nacije tome mogle oduprijeti, moraju najprije znati što se uopće događa. Povijesno se klatno stalno njiše… Kulturu slijepe poslušnosti i bespogovornog izvršavanja dužnosti zamijenila je kultura individualne slobode i proizvoljnih novokomponiranih ljudskih prava, no čini se da je klatno došlo do svoje krajnje točke i da se počinje vraćati unatrag. Hoće li doći do ravnoteže u kojoj svatko nalazi svoje pravo mjesto?" tekst preuzet sa http://zdravstveniodgoj.com/news/rodna-ideologija-pod-krinkom-spolne-ravnopravnosti Kao zaključak prenosim od udruge Grozd - Stoga predlažemo da se iz Konvencije izdvoje oni dijelovi koji mogu u Republici Hrvatskoj unaprijediti borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te da se prema tim člancima Konvencije unaprijede hrvatski zakoni i propisi. Također predlažemo pokretanje postupka izmjena i dopuna odredaba Konvencije, što je predviđeno čl.72, kako bi se Konvencija oslobodila sadržaja koji nemaju veze s borbom protiv nasilja nad ženama, a nameću spornu ideologiju. Ponavljamo da većina članica Vijeća Europe nije ratificirala Konvenciju, iako je prošlo već 6 godina od njezinog donošenja. Većina tih zemalja, a i neke od onih koje su Konvenciju ratificirale, navode kao problematične iste one članke koji su navedeni u ovom tekstu. Te bi zemlje podržale pokretanje postupka izmjena i dopuna. Vlada RH u ovom sazivu, kao i vodeća stranka u njoj – Hrvatska demokratska zajednica jasno su se opredijelile za razvoj Republike Hrvatske kao demokratske pluralne države te se usprotivile nametanju bilo kakve, pa i rodne ideologije. Zbog svega iznesenog očekujemo i predlažemo Saboru RH da ovu Konvenciju u ovom obliku nikako ne ratificira. Ratifikaciju ove Konvencije podržat ćemo tek nakon donošenja navedenih izmjena i dopuna. Tada ćemo imati dokument koji će biti općeprihvaćen i kao takav učinkovit. Na taj način Republika Hrvatska može pokazati svoju predanost učinkovitoj borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji." Nedopustimo rodnu ideologiju da nam uđe na mala vrata, jer to otvara	

		vrata da netko tko je muškarac da promjeni "rod" da je sada žena, što mu dopušta ulazak u ženske sanitarne čvorove, svačionice i slično, što otvara vrata spolnom nasilju u svim oblicima, gdje ni sama djeca neće moći biti sigurna. Odbacite predmetnu konvenciju	
220.	**Nikola Blažević**	Da li mi netko može ukazati na zakonski (ili bilo kakav drugi) propis kojim je dopušteno nasilje nad drugim osobama ? Da li mi netko može ukazati na zakonski (ili bilo kakav drugi) propis koji dopušta neravnopravan tretman žena? Naime iz cijele ove rasprave ovdje proizlazi da sadašnji zakoni dopuštaju nasilje (poglavito nad ženama) i neravnopravnost pa je potrebno ratificirati ovu konvenciju kako bi nasilje i neravnopravnost bili zabranjeni. Koliko ja znam nasilje i diskriminacija nisu dopušteni niti trenutnim zakonskim propisima u RH pa nije potrebno prihvaćanje bilo kakvih dodatnih propisa u tom smislu, a naročito ne nekakvih konvencija čiji je smisao u potpunosti upitan.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već su izneseni stavovi i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava
221.	**CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje**	Istanbulska konvencija predstavlja sveobuhvatan pravni okvir koji može znatno doprinijeti smanjenju svih vrsta nasilja protiv žena. Kako bi ženama bila omogućena zaštita od nasilja i odgovarajuće kažnjavanje počinitelja, konvencija mora biti potvrđena u potpunosti, odnosno bez stavljanja rezervi na pojedine članke. Važnost Konvencije je i u tome što prepoznaje nasilje kao oblik povijesne nejednakosti muškaraca i žena i zato se govori o rodno-uvjetovanom nasilju. Kategorija roda koristi se u društvenim znanostima (jednako kao i kategorije rase, etniciteta, klase i sl.) kao važan „alat“ za kritičku analizu neravnopravnosti i diskriminacije. Razlikovanje kategorija „spola“ i „roda“ ukazuje na činjenicu da ljudi nisu samo biološka već i društvena bića. Stoga se kategorija ‘spola’ odnosi na tjelesne karakteristike koje ljude definiraju kao žene i muškarce ili interspolne osobe, dok ‘rod’ podrazumijeva društveno konstruirane uloge, ponašanja, aktivnosti i atribute koje neko društvo smatra odgovarajućima za žene i muškarce. Protivnici Konvencije, a najčešće se radi o klerikalnim i anti-ljudsko pravaškim akterima, opiru se ostvarenju rodne ravnopravnost jer (neutemeljeno) vjeruju da će tako biti ugrožena tradicionalna obitelj pa u tu svrhu koriste izmišljeni pojam „rodne ideologije“. Ovaj pojam je pojam izmišljen od strane Katoličke crkve i njenih saveznika i pojavljuje se nakon UN-ove konferencije u Kairu 1994. i Pekingu 1995. kada je Katolička crkva doživjela međunarodno priznanje seksualnih i reproduktivnih prava kao ogromnu prepreku pa je tražila globalnu strategiju kojom bi spriječila daljnji napredak na tom području. Manipulirajući	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete

		osnovnim pojmovima rodne teorije, njihov je cilj ne propitivati i ne mijenjati tradicionalne rodne uloge, odnosno održati i učvrstiti predrasude i različite obrasce ponašanja utemeljene na ideji inferiornosti ili superiornosti jednog od spolova ili na stereotipnim ulogama muškaraca i žena. Ideja da „svatko može izabrati svoj rod i biti muškarac ili žena“ predstavlja vještu manipulaciju i pokušaj derogiranja prava transrodnih osoba. Za većinu ljudi rodni identitet je u skladu s njihovim spolom, što bi, krajnje pojednostavljeno, značilo da osoba koja je rođena kao žensko, osjeća se kao žena i njen rodni identitet je ženski te nema potrebu i ne želi izabrati biti muškarac. Nije moguće osobu, bilo pritiskom ili bilo kakvim drugim utjecajem, „pomaknuti“ iz njezina identiteta jer se radi o duboko ukorijenjenom unutarnjem osjećaju pripadnosti. Društvo i okolina u kojoj živimo ne mijenja naš biološki spol. Osobe čiji biološki spol nije u skladu s njihovim rodnim identitetom su rođene kao takve i osjećaju da su u „pogrešnom tijelu“, odnosno kod njih postoji nesklad između njihovog rodnog identiteta i pripisanog (biološkog) spola, i tu govorimo o transrodnim osobama. Nadalje, „rodna ideologija“ koristi se i kao pojam za zastrašivanje i izazivanje osjećaja ugroženosti jer neokonzervativni i klerikalni društveni akteri žele promovirati u javnosti ideju da će Istanbulska konvencija ne samo negirati muškost i ženskost nego će ukinuti spolove, i nametnuti preodgoj djece, odnosno obrazovanje koje nije u skladu sa vjerskim i filozofskim uvjerenjima roditelja a sve to predstavlja zlonamjeran pokušaj plasiranja dezinformacija, netočnih i neznanstvenih tvrdnji te manipulaciju činjenicama. Kako ističe Povjerenik za ljudska prava Vijeća Europe, Nils Muižnieks, u suštini Istanbulske konvencije je borba protiv neravnopravnosti, koja se zasniva na borbi protiv rodnih stereotipa i to kroz obrazovanje i jačanje svijesti kao oblika prevencije nasilja u obitelji a sve mjere predviđene konvencijom jačaju obiteljske temelje i veze sprečavanjem i borbom protiv glavnog razloga razaranja obitelji, a to je nasilje.	sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
222.	**Boris Klem-Momić**	Korisnici CESI, Ana Marija Tkalčec, Sanja Malbaša i sada Maja Bubalo su postavile potpuno isti tekst. Četiri puta jedan te isti tekst. Copy paste od riječi do riječi. Kakva je svrha toga? Da li se na rodnim studijama uče takve taktike i načini rasprave? Papagajskim ponavljanjem jednog te istog u nadi da će bilo kakva bedastoća, ako se dovoljno puta ponovi postati prihvaćena? I još nešto. Puni naziv tzv. Istanbulske konvencije je Konvencija Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Ali u ovom četiri puta ponovljenom tekstu se navodi izjava izvjesnog briselskog aparatčika	**NE PRIHVAĆA SE** Odgovor upućen drugim komentatorima i ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i

		imenom Nils Muižnieks koja kaže, citiram: "u suštini Istanbulske konvencije je borba protiv neravnopravnosti, koja se zasniva na borbi protiv rodnih stereotipa i to kroz obrazovanje i jačanje svijesti kao oblika prevencije nasilja u obitelji a sve mjere predviđene konvencijom jačaju obiteljske temelje i veze sprečavanjem i borbom protiv glavnog razloga razaranja obitelji, a to je nasilje." Dakle po njegovoj izjavi u suštini konvencije nije nikakva, kako naziv dokumenta kaže borba protiv nasilja nego borba protiv tzuv. "rodnih stereotipa" odnosno prirodnih i biološki uvjetovanih uloga muškaraca i žena u društvu. Pri tome se ti tuv. "rodni stereotipi" lažno i bez ikakvih argumenata prikazuju kao glavni uzrok nasilja u obitelji. Pa se protiv njih treba boriti kroz obrazovanje. Drugim riječima treba kroz obrazovni sustav nametati našoj djeci neznanstvena, protupritodna i štetna rodna ideologija. Spomenuti Nils Muižnieks također iznosi lažnu tvrdnju da je nasilje glavni razlog razaranja obitelji. Obiteljsko nasilje istina razara obitelji, ali ono je uglavnom vrlo rijetka pojava što se vrlo lako može provjeriti u službenim statistikama. A glavni razlog razaranja obitelji je kriza braka koja je uzrokovana upravo ponajviše napuštanjem tradicionalnih, odnosno prirodnih uloga muškaraca i žena u društvu. Dakle upravo ono za što se ovaj feminističko-genderistički pamflet zvani Istanbulska konvencija zalaže i što nam pokušava silom naturiti kao jedini oblik društveno prihvatljivog ponašanja. Na djelu je vrlo prozirna zamjena teza koju je lako uočiti. Ali ne u slučajevima kad se propagandi pamfletići samo ponavljaju kao mantre do besvijesti bez imalo razumijevanja onog što je napisano.	promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
223.	**Maja Bubalo**	Istanbulska konvencija predstavlja sveobuhvatan pravni okvir koji može znatno doprinijeti smanjenju svih vrsta nasilja protiv žena. Kako bi ženama bila omogućena zaštita od nasilja i odgovarajuće kažnjavanje počinitelja, konvencija mora biti potvrđena u potpunosti, odnosno bez stavljanja rezervi na pojedine članke. Važnost Konvencije je i u tome što prepoznaje nasilje kao oblik povijesne nejednakosti muškaraca i žena i zato se govori o rodno-uvjetovanom nasilju. Kategorija roda koristi se u društvenim znanostima (jednako kao i kategorije rase, etniciteta, klase i sl.) kao važan „alat“ za kritičku analizu neravnopravnosti i diskriminacije. Razlikovanje kategorija „spola“ i „roda“ ukazuje na činjenicu da ljudi nisu samo biološka već i društvena bića. Stoga se kategorija ‘spola’ odnosi na biološke karakteristike koje ljude definiraju kao žene i muškarce, dok ‘rod’ podrazumijeva društveno konstruirane uloge, ponašanja, aktivnosti i atribute koje neko društvo smatra odgovarajućima za žene i muškarce. Protivnici Konvencije, a	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su

		najčešće se radi o klerikalnim i anti-ljudsko pravaškim akterima, opiru se ostvarenju rodne ravnopravnost jer (neutemeljeno) vjeruju da će tako biti ugrožena tradicionalna obitelj pa u tu svrhu koriste izmišljeni pojam „rodne ideologije“. Ovaj pojam je pojam izmišljen od strane Katoličke crkve i njenih saveznika i pojavljuje se nakon UN-ove konferencije u Kairu 1994. i Pekingu 1995. kada je Katolička crkva doživjela međunarodno priznanje seksualnih i reproduktivnih prava kao ogromnu prepreku pa je tražila globalnu strategiju kojom bi spriječila daljnji napredak na tom području. Manipulirajući osnovnim pojmovima rodne teorije, njihov je cilj ne propitivati i ne mijenjati tradicionalne rodne uloge, odnosno održati i učvrstiti predrasude i različite obrasce ponašanja utemeljene na ideji inferiornosti ili superiornosti jednog od spolova ili na stereotipnim ulogama muškaraca i žena. Ideja da „svatko može izabrati svoj rod i biti muškarac ili žena“ predstavlja vještu manipulaciju i pokušaj derogiranja prava transrodnih i transeksualnih osoba. Za većinu ljudi rodni identitet je u skladu s njihovim biološkim spolom, što bi, krajnje pojednostavljeno, značilo da osoba koja je rođena kao žensko, osjeća se kao žena i njen rodni identitet je ženski te nema potrebu i ne želi izabrati biti muškarac. Nije moguće osobu, bilo pritiskom ili bilo kakvim drugim utjecajem, „pomaknuti“ iz njezina identiteta jer se radi o duboko ukorijenjenom unutarnjem osjećaju pripadnosti. Društvo i okolina u kojoj živimo ne mijenja naš biološki spol. Osobe čiji biološki spol nije u skladu s njihovim rodnim identitetom su rođene kao takve i osjećaju da su u „pogrešnom tijelu“, odnosno kod njih postoji nesklad između njihovog rodnog identiteta i pripisanog (biološkog) spola, i tu govorimo o transrodnim i transeksualnim osobama. Nadalje, „rodna ideologija“ koristi se i kao pojam za zastrašivanje i izazivanje osjećaja ugroženosti jer neokonzervativni i klerikalni društveni akteri žele promovirati u javnosti ideju da će Istanbulska konvencija ne samo negirati muškost i ženskost nego će ukinuti spolove, i nametnuti preodgoj djece, odnosno obrazovanje koje nije u skladu sa vjerskim i filozofskim uvjerenjima roditelja a sve to predstavlja zlonamjeran pokušaj plasiranja dezinformacija, netočnih i neznanstvenih tvrdnji te manipulaciju činjenicama. Kako ističe Povjerenik za ljudska prava Vijeća Europe, Nils Muižnieks, u suštini Istanbulske konvencije je borba protiv neravnopravnosti, koja se zasniva na borbi protiv rodnih stereotipa i to kroz obrazovanje i jačanje svijesti kao oblika prevencije nasilja u obitelji a sve mjere predviđene konvencijom jačaju obiteljske temelje i veze sprečavanjem i borbom protiv glavnog razloga razaranja obitelji, a to je nasilje.	državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.

224.	**Boris Klem-Momić**	Evo primjera kako se rodna ideologija koristi neznanjem ljudi za nametanje svojih besmislica. Gospođi Kralj i ostalima za informaciju treba objasniti slijedeće: Sindromi koje navodi (XXY, XXX, XYY kombinacija kromosoma) su genetski poremećaji, koji utječu na organizam, pa i same spolne funkcije, ali ljudi koji ih imaju itekako spadaju u kategorije muškaraca ili žena. Sindrom trostrukog X kromosoma (XXX) pogađa žene i one koje ga imaju su i dalje žene uglavnom potpuno funkcionalne i sposobne i rađati, a problemi koje imaju su sasvim druge prirode - naprimjer teškoće pri učenju ili problemi s bubrezima i još neki. Ali one nisu ništa manje žene od svih ostalih. Klinefelterov sindrom ili višak jednog X kromosoma (47,XXY) pogađa muškarce i najčešća mu je posljedica sterilnost, ali osim toga to su uglavnom sasvim normalni muškarci i mnogi koji pate od tog sindroma uopće toga nisu svjesni. Ostale posljedice tog sindroma mogu, ali ne moraju biti manjak koordinacije, sklonost debljanju, viši rast, ali slabiji mišići, nešto izraženije grudi i manje genitalije. No i dalje su to muškarci. Nikakva posebna kategorija. XYY sindrom također pogađa muškarce. u otprilike 1 od 1000 slučajeva. Ljudi s ovim sindromom uglavnom nemaju nikakvih drugih posljedica osim ponekad izrazito visokog rasta (preko 2,10 m) dok im je psihički razvoj normalan i inteligencija u skladu s općim prosjekom iako neki znaju imati teškoća s učenjem. Seksualne funkcije i ponašanje su im potpuno normalne, kao i razina testosterona. I bilo bi dobro kad bi gospođa razmislila o jednoj stvari. Kako sama piše, citiram "Svako ljudsko biće ima pravo biti zaštićeno od nasilja, bez obzira na spol, rod ili seksualnu orijentaciju". Pa ako svako ljudsko biće ima pravo na zaštitu, zašto toliko zagovara konvenciju koja se fokusira isključivo na nasilje nad ženama i njihovu zaštitu. Gdje je nestalo pravo na zaštitu od nasilja onih ljudskih bića koja nisu žene? I na kraju gospođo Kralj tko je ovdje od komentatora igdje doveo u pitanje potrebu da svako ljudsko biće bude jednako zaštićeno od nasilja? To čine jedino oni koji podržavaju ovu jednostranu i diskriminatorsku konvenciju.	**NE PRIHVAĆA SE** Odgovor je upućen drugom komentatoru.
225.	**Ana-Katarina Kralj**	Većina ljudi nije svjesna da postoje i ljudi s XXY, XXX, XYY kromosomima koji ne spadaju ni u kategoriju muškaraca niti u kategoriju žena, te je samim time nužno odvojiti kategoriju spola od kategorije roda.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga.
226.	**Ana-Katarina Kralj**	Slažem se sa prijedlogom Zakona o provedbi Europske konvencije o borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Svako ljudsko biće ima pravo biti zaštićeno od nasilja, bez obzira na spol, rod ili seksualnu orijentaciju. Iako neki od drugih	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		komentatora misle drugačije, obzirom da to opravdavaju svojim osobnim vjerovanjima koja nemaju podlogu u Ustavu i zakonima Republike Hrvatske, mislim da takvim prigovorima nema mjesta u raspravi o provedbi zakona. Za razliku od toga, pravo na zaštitu od nasilja i diskriminacije ima podlogu u zakonima Republike Hrvatske te stoga ne vidim nikakvu prepreku u ratificiranju Konvencije vijeća Europe.	
227.	**Igor Zovak**	S obzirom da Konvencija u čl.14 predviđa da stranke potpisnice uključe pitanje „nestereotipnih rodnih uloga“ u redovni nastavni plan i program i to na svim razinama obrazovanja, ratifikacija ove Konvencije otvara opasnost da se u našem školstvu djeci nameće ideologija i sužava prostor pluralizma. Na taj način Konvencija ugrožava i pravo roditelja da budu primarni odgojitelji svoje djece jer, jednom kad se Konvencija ratificira, nametnuta teorija o odvojenosti spola i roda postaje obvezujuća. Vlada RH u ovom sazivu te vodeća stranka u njoj – Hrvatska demokratska zajednica jasno su se opredijelile za razvoj Republike Hrvatske kao demokratske pluralne države te se usprotivile nametanju bilo kakve, pa i rodne ideologije. Zbog svega iznesenog očekujem od Sabora RH da ovu Konvenciju u ovom obliku nikako ne ratificira. !!! STOP NAMETANJU NEZNANSTVENIH I PROTUPRIRODNIH IDEOLOGIJA !!!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja

			mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
228.	**Miroslav Popović**	Nije li licemjerno, na ovaj način uvoditi u Zakon nešto čemu je narod na referendumu rekao "Ne" tj. Članak 14. i 60.?! Neovisno o konkretno ovoj temi, tako će bit sa svim zakonima, o čemu god se narod izjasni referendumom. Vlada ovim ruši temelj demokracije RH. Ovo je doslovan izvadak naslova članka 60. iz ovog prijedloga zakona -- "Članak 60. – Zahtjevi za azil utemeljeni na rodu". Kakve veze naslov ovog članka 60, ima sa borbom protiv nasilja nad ženama koja se ističe u glavnom naslovu prijedloga zakona. Kakve veze sa ženama ima Članak 14. koji je srušen nedavnim referendumom koji je organizirala udruga U ime obitelji, jer se narod izjasnio da ne želi da se dijecu u osnovnim i srednjim školama uči o posebnom filozofskom pojmu "nestereotipnih rodnih uloga". Nije li licemjerno, na ovaj način to uvoditi u Zakon?! Ovo je veoma nejasan i nerazrađen zakon koji pod okriljem borbe protiv nasilja nad ženama obuhvaća i muškarce i mnogo osjetljivih društvenih tema koje nemaju veze sa borbe protiv nasilja nad ženama. Kao takav, zakon se mora revidirati, analizirati preklapanja sa postojećim zakonima o ljudskim pravima i pravima spolova ženskih i muških i voditi posebnu raspravu po svim onim pitanjima koja izlaze izvan okvira borbe protiv nasilja nad ženama što je ono glavno istaknuto u naslovu prijedloga ovog zakona. Uvođenje zakona koji se dotiču "rodno utemeljenog nasilja" (ne može se smatrati definiranim u Člankom 3., jer to nije definicija, to je cirkularna definicija koju objašnjavam dolje) bilo nad ženama ili muškarcima, mora ići pod posebnim zakonom koji u naslovu prijedloga zakona mora isticati pojam "rodno utemeljeno nasilje" i dodatno, takav prijednog zakona se mora usvajati referendumom, jer se takav pokušaj uvođenja zakona već jednom srušio voljom naroda na raferendumu. Bilo bi neozbiljno uvoditi takve zakone na temelju metode elektroničke rasprave koja je dostupna manjem skupu građana koji su diskriminirani na temelju elektroničke pismenosti. Istaknuti problemi uvođenja "rodne" ideologije u zakone mora se medijski najaviti i oglašavati prema propisima provođenja referenduma kako bi imalo dovoljan odjek u narodu gdje se ne bi diskriminiralo stanovništvo Republike Hrvatske. Članak 3. - sam početak zakona i definicija je cirkularna i ne definira atribut "rodno" po točki d) koja glasi - “rodno utemeljeno nasilje nad ženama” označava nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nerazmjerno pogađa žene. U toj definiciji nema uopće objašnjenja rodnog nasilja	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Nasilje nad ženama priznato je kao općenit problem te je svrha ove Konvencije zaštita žena od svih oblika nasilja kao i sprječavanje, procesurianje i uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Budući da podaci ukazuju na činjenicu da su žene žrtve u većem broju slučajeva nasilja uključujući i slučajeve nasilja u obitelji cilj je Konvencije zaštititi žene pri čemu se zaštita neće uskratiti bilo kojoj žrtvi nasilja u obitelji, primjerice muškarcu ili djetetu. Navedeno potvrđuje načelo opće zabrane diskrimacije i zlostavljanja, a što je sukladno i članku 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih

		nad ženama, "rod" se u objašnjenju ni ne spominnje, pa onda nema potrebu isticati ga i treba izmijeniti pojam "rodno utemeljeno nasilje nad ženama" u pojam "nasilje nad ženama" koji je sasvim jasan i ne treba ga objašnjavati. No onda je upitan pojam pod točkom c) koji uvodi pojam "rod", s obzirom da se ne koristi nigdje u točki d) i nije jasno što znači "rodno utemeljeno nasilje" i kakve veze ima s borbom protiv nasilja nad ženama. Razvidno je da po točki c) može imati veze i sa borbom protiv nasilja nad muškarcima, pa onda treba to ići pod posebnim zakonom, a ne pod okriljem borbe i zaštite od nasilja nad ženama.	prava i temeljnih sloboda. Stoga termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Termin „rodno utemeljeno nasilje nad ženama“ korišten u ovoj Konvenciji podrazumijeva nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje neproporcionalno pogađa žene, odnosno podrazumijeva svaku štetu koja je počinjena protiv žene, a koja je uzrok i rezultat nejednakih odnosa moći na temelju razlika između žena i muškaraca koji vode do podređenog statusa žene i u privatnoj i u javnoj sferi. Korištenje izraza “rodno utemeljeno nasilje nad ženama” u ovoj Konvenciji razumije se kao ekvivalent izrazu “rodno utemeljeno nasilje” korištenog u Općoj preporuci br. 19 CEDAW Odbora o nasilju nad ženama (1992), Deklaraciji Opće skupštine Ujedinjenih naroda o uklanjanju nasilja nad ženama (1993) i Preporuci Rec(2002)5 Odbora ministara Vijeća Europe zemljama članicama o zaštiti žena od nasilja (2002). Ovaj izraz treba se razumjeti kao usmjeren na zaštitu žena od nasilja koje je rezultat rodnih stereotipa, a koje posebno uključuje žene. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i

			tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva. Nadalje, vezano uz članak 60. Konvencije – Zahtjevi za azil utemeljeni na rodu ističemo da je već važećim Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (Narodne novine, br. 70/15) osigurava odgovarajuća potpora tražiteljima s obzirom na njihove osobne okolnosti, među ostalim, dob, spol, spolno opredjeljenje, rodni identitet, invalidnost, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja. Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
229.	**Lina Gonan**	Apsolutno je nužno da država ratificira konvenciju, inače nema govora o socijalnoj pravdi za žene. Ako država nema namjeru poduzeti sve da bi zaštitila žene, onda ih time stavlja u poziciju građanki drugog reda, čime dovodi u pitanje	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		samu demokraciju.	
230.	**Boris Klem-Momić**	Drago mi je da su se u raspravu uključili i podržavatelji rodne ideologije i ratificiranja istanbulske konvencije jer se na taj način bolje nego ikako drugačije može vidjeti sama besmislenost feministično-rodne "arguemntacije" jednako kao i njihov dvostruki moral i licemjerje. Imamo tako tvrdnju, citiram: "Kategorija roda koristi se u društvenim znanostima (jednako kao i kategorije rase, etniciteta, klase i sl.) kao važan „alat“ za kritičku analizu neravnopravnosti i diskriminacije. Razlikovanje kategorija „spola“ i „roda“ ukazuje na činjenicu da ljudi nisu samo biološka već i društvena bića.". Ta je tvrdnja potpuna neistina. Kategorija tzv. "roda" se ne koristi niti se ikad koristila u društvenim znanostima su smislu kao što su se koristili spol, rasa, etnicitet, klasa ili slično. Jedino gdje se ta kategorija koristi je novokomponirana feministično-genderistička kvaziznanost koja se "izučava" na raznoraznim "rodnim studijima". Čak ni u radovima Alfreda Kinsleya i njegovih sljedbenika, zatim filozofa Frankfurtske škole ili feminističkih intelektualki drugog vala poput Glorie Steinem i Betty Friedan, dakle pokreta i ljudi na koje se voli pozivati današnji feminizam i genderizam nema govora o nikakvim društveno uvjetovanim "rodovima". Taj pojam i koncept je izmišljen od lezbijsko-feminističkih krugova iz kasnijih osamdesetih i proširio se tek sa uspostavom bliskih odnosa i intenzivne suradnje feminističkog i LGBT pokreta, da bi se sada ta besmislica silom zakona pokušavala nametnuti kao realnost i dogma koja se ne smije dovoditi u pitanje. Štoviše ovom konvencijom se direktno povezuje s borbom protiv nasilja nad ženama iako jedno s drugim nema apsolutno nikakve veze, a svi protivnici tog nasilja nad zdravim razumom se nazivaju, kako to ovdje čini i CESI, "klerikalnim i antiljudskopravaškim akterima". Znači ako misliš svojom glavom i ne prihvaćaš svaku bedastoću koju ti oni serviraju ti si protiv ljudskih prava. Tolerantno i demokratski nema što. Nadalje možemo pročitati da, opet citiram: "Ideja da „svatko može izabrati svoj rod i biti muškarac ili žena“ predstavlja vještu manipulaciju i pokušaj derogiranja prava transrodnih i transeksualnih osoba." Dakle ti antiljudskopravaški elementi manipuliraju? Nije istina da svatko može izabrati svoj "rod" kažu. Ali već rečenicu dvije dalje stoji citiram: " Osobe čiji biološki spol nije u skladu s njihovim rodnim identitetom su rođene kao takve i osjećaju da su u „pogrešnom tijelu“. I što uz svu potporu feministično genderističkih krugova čine takve osobe? Pokušavaju mijenjati spol hormonalnim terapijama, kirurški, administrativno. Od muškaraca postaju žene i obrnuto. Dakle mijenjaju spol. I	**NE PRIHVAĆA SE** Odgovor je upućen drugom komentatoru i ne donosi donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

		svatko tko smatra da mu biološki spol nije u skladu s njihovim "rodnim identitetom" to može. Pa tko onda ovdje manipulira i laže? Nadalje spominju se u kontekstu "roda" transrodnost i transseksualnost kao pojmovi ravnopravni prirodno određenim spolovima muškarca i žene. Dame i gospodo, transrodnost i transeksualnost su psihički poremećaji. Kao takvi se još i danas treiraju. Transrodne i transseksualne osobe su ili muškarci ili žene s poremećjima u vlastitoj psihi, a ne nekakvi posebni identiteti spolno različiti od muškaraca ili žena. Jednako kao što su homoseksualci isto tako ili muškarci ili žene koji se od ostalih pripadnika njihovog spola razlikuje samo po objektu svoje seksualne požude. Jednako kao i pedofili, zoofili ili nekrofili. Nitko od njih nije nekakvog trećeg spola pa ni "roda". Čak i hermafroditi u čitavom prirodnom svijetu imaju ili karakteristike dva jedino postojeća spola - muškog i ženskog ili mijenjaju spol. Opet iz muškog u žensko i obrnuto. Nema treće opcije. Ne postoji. Postoje samo dva spola i eventualno prirodne prilagodne ili znatno češće anomalije u izvršavanju spolnih funkcija. A sada se te anomalije pokušavaju nametnuti kao pojave normalne, ravnopravne i jednako prihvatljive kao i normalno i prirodno funkcioniranje spolnosti i odnosa među spolovima. I konačno imamo tvrdnju: "Važnost Konvencije je i u tome što prepoznaje nasilje kao oblik povijesne nejednakosti muškaraca i žena i zato se govori o rodno-uvjetovanom nasilju." Ovo je zaista nonsens nad nonsensima. Nasilje je prirodni i sastavni dio praktično svakog živog bića. Prisutno je u svim aspektima života i u bezbrojnim oblicima. Počinioci i žrtve nasilja su svi. Muškarci. žene, djeca, lavovi, bivoli, ptice, kukci... Nasilje je dio prirode. A nasilje je u muško-ženskim odnosima prije svega dvostrano, a zatim daleko rjeđe nego u odnosima recimo između samih muškaraca. Pa u samih žena jer su recimo lezbijske veze u prosjeku desetak puta nasilnije od muško-ženskih veza. A žene su uvijek bile, a i danas su neusporedivo zaštićenije i rjeđe izložene nasilju nego muškarci. I muškarci su uvijek, kroz cijelu povijest, a i danas su znatno češće prema ženama bili zaštitnički raspoloženo nego nasilni. Daleko su češći primjeri gdje su se muškarci izlagali opasnostima pa i žrtvovali svoje živote da bi zaštitili žene i djecu nego oni gdje su prema njima bili nasilni. Ali i dalje ne posustaju objede i prikazivanje svih muškaraca kao stvarnih ili potencijalnih nasilnika i svih žena kao nevinih žrtava od kojih ih evo država sredstvima prisile treba štititi. Dokle više tako?	
231.	**Majda Rubić**	Odlučno sam za PRODULJENJE ROKA potvrđivanju tzv. Istanbulske konvencije, te aktivirati rezerve iz čl. 78. Prema članku 3. podstavak c "rod" se	**NE PRIHVAĆA SE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od

		potpuno nejasno definira kao: društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. Ali što to jest treba raspraviti!! Također, u istom članku podstavak d "rodno utemeljeno nasilje nad ženama" označava: nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nerazmjerno pogađa žene. Nikada nisam čula da je neka žena napadnuta zato što je žena. Hrvatska je aktivno uključena u razvoj institucionalnih mehanizama, donošenje zakonskih i pod zakonskih akata za ukloniti stereotipe o ulogama muškaraca i žena te u zaštiti ravnopravnosti spolova i zabranu diskriminacije u svim životnim područjima. Istanbulska konvencija promovira rodnu ravnopravnost, rodnu ideologiju koja se postavlja iznad one koja je biološka. Rod se u dokumentima ne spominje već spol što je i prihvatljivo tradicijama u Hrvatskoj. Pa gotovo polovica svih država koje su članica Vijeća Europe još uvijek nisu prihvatili u svoja zakonodavstva ovu Istanbulsku konvenciju! Zašto žuriti i unijeti nemir među mlade, prosvjetne radnike i možebitni razdor u obiteljima? Ta i Ustav RH jamči u članku 14. jednakost pred zakonom temeljem spola, a rod niti ne spominje.	svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja .Termin „rodno utemeljeno nasilje nad ženama“ korišten u ovoj Konvenciji podrazumijeva nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje neproporcionalno pogađa žene, odnosno podrazumijeva svaku štetu koja je počinjena protiv žene, a koja je uzrok i rezultat nejednakih odnosa moći na temelju razlika između žena i muškaraca koji vode do podređenog statusa žene i u privatnoj i u javnoj sferi. Korištenje izraza “rodno utemeljeno nasilje nad ženama” u ovoj Konvenciji razumije se

			kao ekvivalent izrazu "rodno utemeljeno nasilje" korištenog u Općoj preporuci br. 19 CEDAW Odbora o nasilju nad ženama (1992), Deklaraciji Opće skupštine Ujedinjenih naroda o uklanjanju nasilja nad ženama (1993) i Preporuci Rec(2002)5 Odbora ministara Vijeća Europe zemljama članicama o zaštiti žena od nasilja (2002). Ovaj izraz treba se razumjeti kao usmjeren na zaštitu žena od nasilja koje je rezultat rodnih stereotipa, a koje posebno uključuje žene. Vezano uz traženje aktivacije rezerva iz čl. 78 Konvencije ističemo da je Nacrtom prijedloga Zakona predviđena izjava rezrve na članak 30. st. 2. Konvencije. Sukladno Planu normativnih aktivnosti za 2017. godinu, Zakon o potvrđivanju Konvencije predviđen je za upućivanje u proceduru donošenja u 4. kvartalu 2017. godine.
232.	**Fabiana Cini**	Odlučno NE ratifikaciji Istanbulske konvencije, jer Istanbulskom konvencijom se rodna ideologija uvodi u hrvatsko zakonodavstvo, obrazovni sustav, nameće se cijelom hrvatskom društvu.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.

			Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje

			rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno

			pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod.

			Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i*

			granama (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
233.	**Nina Očko**	Ratifikacija Konvencije Vijeća Europe od strane Republike Hrvatske važan je čimbenik unapređenja sustava zaštite žena od svih oblika nasilja u Republici Hrvatskoj, budući da donosi standarde zaštite koji su zajednički svim zemljama koje su istu već potpisale i ratificirale. Usprkos rezervi, stavljenoj na članak koji se odnosni na plaćanje odštete žrtvama obiteljskog nasilja, a prema kojoj bi država odštetu plaćala samo onim žrtvama koje imaju pravo na naknadu štete po Zakonu o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela (a ne puno šire kao što to predviđa Istanbulska konvencija), Prijedlog zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji donosi elemente koji će u velikoj mjeri doprinijeti prevenciji i zaštiti žena od obiteljskog nasilja kao i svake druge vrste nasilja.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
234.	**Sanda Malbaša**	Istanbulska konvencija predstavlja sveobuhvatan pravni okvir koji može znatno doprinijeti smanjenju svih vrsta nasilja protiv žena. Kako bi ženama bila omogućena zaštita od nasilja i odgovarajuće kažnjavanje počinitelja, konvencija	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih

		mora biti potvrđena u potpunosti, odnosno bez stavljanja rezervi na pojedine članke. Podržavam ratifikaciju Konvencije u njezinom izvornom obliku. Kako ističe Povjerenik za ljudska prava Vijeća Europe, Nils Muižnieks, u suštini Istanbulske konvencije je borba protiv neravnopravnosti, koja se zasniva na borbi protiv rodnih stereotipa i to kroz obrazovanje i jačanje svijesti kao oblika prevencije nasilja u obitelji a sve mjere predviđene konvencijom jačaju obiteljske temelje i veze sprečavanjem i borbom protiv glavnog razloga razaranja obitelji, a to je nasilje. Protivnici Konvencije, a najčešće se radi o klerikalnim i anti-ljudsko pravaškim akterima, opiru se ostvarenju rodne ravnopravnost jer (neutemeljeno) vjeruju da će tako biti ugrožena tradicionalna obitelj pa u tu svrhu koriste izmišljeni pojam „rodne ideologije“. Manipulirajući osnovnim pojmovima rodne teorije, njihov je cilj ne propitivati i ne mijenjati tradicionalne rodne uloge, odnosno održati i učvrstiti predrasude i različite obrasce ponašanja utemeljene na ideji inferiornosti ili superiornosti jednog od spolova ili na stereotipnim ulogama muškaraca i žena. „Rodna ideologija“ koristi se kao pojam za zastrašivanje i izazivanje osjećaja ugroženosti jer neokonzervativni i klerikalni društveni akteri žele promovirati u javnosti ideju da će Istanbulska konvencija ne samo negirati muškost i ženskost nego će ukinuti spolove, i nametnuti preodgoj djece, odnosno obrazovanje koje nije u skladu sa vjerskim i filozofskim uvjerenjima roditelja a sve to predstavlja zlonamjeran pokušaj plasiranja dezinformacija, netočnih i neznanstvenih tvrdnji te manipulaciju činjenicama. Kako ističe Povjerenik za ljudska prava Vijeća Europe, Nils Muižnieks, u suštini Istanbulske konvencije je borba protiv neravnopravnosti, koja se zasniva na borbi protiv rodnih stereotipa i to kroz obrazovanje i jačanje svijesti kao oblika prevencije nasilja u obitelji a sve mjere predviđene konvencijom jačaju obiteljske temelje i veze sprečavanjem i borbom protiv glavnog razloga razaranja obitelji, a to je nasilje.	djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
235.	**Duje Katušić**	Ratifikacija konvencije je ne samo nepotrebna nego i štetna. Hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji - 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije, što znači da Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i

		nad ženama i nasilja u obitelji. S druge strane, ratifikacija Istanbulske konvencije imala bi sljedeće negativne posljedice na Republiku Hrvatsku: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet ("rod") - biti muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin "rod" umjesto termina "spol". Prema konceptu "roda", za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet ("rod") kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin "rod" postupno zamijenio termin "spol" iz službene upotrebe (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta "roda" najviše bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina "rod" u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. "zakone o rodnom identitetu" koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu...) običnom izjavom da živi u drugom "rodnom identitetu". Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu "ženom" jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog	promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje

		odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda".	na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna." Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost" definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti

			kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske

			zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim

			zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i

			tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
236.	**Anamarija Tkalčec**	Istanbulska konvencija predstavlja sveobuhvatan pravni okvir koji može znatno doprinijeti smanjenju svih vrsta nasilja protiv žena. Kako bi ženama bila omogućena zaštita od nasilja i odgovarajuće kažnjavanje počinitelja, konvencija mora biti potvrđena u potpunosti, odnosno bez stavljanja rezervi na pojedine članke. Važnost Konvencije je i u tome što prepoznaje nasilje kao oblik povijesne nejednakosti muškaraca i žena i zato se govori o rodno-uvjetovanom nasilju. Kategorija roda koristi se u društvenim znanostima (jednako kao i kategorije rase, etniciteta, klase i sl.) kao važan „alat“ za kritičku analizu neravnopravnosti i diskriminacije. Razlikovanje kategorija „spola“ i „roda“ ukazuje na činjenicu da ljudi nisu samo biološka već i društvena bića. Stoga se kategorija ‘spola’ odnosi na biološke karakteristike koje ljude definiraju kao žene i muškarce, dok ‘rod’ podrazumijeva društveno konstruirane uloge, ponašanja, aktivnosti i atribute koje neko društvo smatra odgovarajućima za žene i muškarce. Protivnici Konvencije, a najčešće se radi o klerikalnim i anti-ljudsko pravaškim akterima, opiru se ostvarenju rodne ravnopravnost jer (neutemeljeno) vjeruju da će tako biti ugrožena tradicionalna obitelj pa u tu svrhu koriste izmišljeni pojam „rodne ideologije“. Ovaj pojam je pojam izmišljen od strane Katoličke crkve i njenih saveznika i pojavljuje se nakon UN-ove konferencije u Kairu 1994. i Pekingu 1995. kada je Katolička crkva doživjela međunarodno priznanje seksualnih i reproduktivnih prava kao ogromnu prepreku pa je tražila globalnu strategiju kojom bi spriječila daljnji napredak na tom području. Manipulirajući osnovnim pojmovima rodne teorije, njihov je cilj ne propitivati i ne mijenjati tradicionalne rodne uloge, odnosno održati i učvrstiti predrasude i različite obrasce ponašanja utemeljene na ideji inferiornosti ili superiornosti jednog od spolova ili na stereotipnim ulogama muškaraca i žena. Ideja da „svatko može izabrati svoj rod i biti muškarac ili žena“ predstavlja vještu manipulaciju i pokušaj derogiranja prava transrodnih i transeksualnih osoba. Za većinu ljudi rodni identitet je u skladu s njihovim biološkim spolom, što bi, krajnje pojednostavljeno, značilo da osoba	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH.

		koja je rođena kao žensko, osjeća se kao žena i njen rodni identitet je ženski te nema potrebu i ne želi izabrati biti muškarac. Nije moguće osobu, bilo pritiskom ili bilo kakvim drugim utjecajem, „pomaknuti“ iz njezina identiteta jer se radi o duboko ukorijenjenom unutarnjem osjećaju pripadnosti. Društvo i okolina u kojoj živimo ne mijenja naš biološki spol. Osobe čiji biološki spol nije u skladu s njihovim rodnim identitetom su rođene kao takve i osjećaju da su u „pogrešnom tijelu“, odnosno kod njih postoji nesklad između njihovog rodnog identiteta i pripisanog (biološkog) spola, i tu govorimo o transrodnim i transeksualnim osobama. Nadalje, „rodna ideologija“ koristi se i kao pojam za zastrašivanje i izazivanje osjećaja ugroženosti jer neokonzervativni i klerikalni društveni akteri žele promovirati u javnosti ideju da će Istanbulska konvencija ne samo negirati muškost i ženskost nego će ukinuti spolove, i nametnuti preodgoj djece, odnosno obrazovanje koje nije u skladu sa vjerskim i filozofskim uvjerenjima roditelja a sve to predstavlja zlonamjeran pokušaj plasiranja dezinformacija, netočnih i neznanstvenih tvrdnji te manipulaciju činjenicama. Kako ističe Povjerenik za ljudska prava Vijeća Europe, Nils Muižnieks, u suštini Istanbulske konvencije je borba protiv neravnopravnosti, koja se zasniva na borbi protiv rodnih stereotipa i to kroz obrazovanje i jačanje svijesti kao oblika prevencije nasilja u obitelji a sve mjere predviđene konvencijom jačaju obiteljske temelje i veze sprečavanjem i borbom protiv glavnog razloga razaranja obitelji, a to je nasilje.	Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
237.	**Toma Vuković**	Protiv sam potpisivanja ove Konvencije. Samostalna smo država i trebamo biti svoji, graditi budućnost na kršćanskim korjenima, a ne da nam razni vanjski lobiji 'rodne' ideologije nameću svoju ideologiju. Bog je stvorio muško i žensko, a nikakav 'rod'. Ako je prema popisu više od 80% katolika, kako je moguće da se ovakav zakon uopće predloži? Kome služi Vlada, samoj sebi, Hrvatskom narodu ili vanjskim neprijateljima koji žele potkopati kršćanske temelje Hrvatskog naroda i povijest? Kome se to Hrvatska mora stalno dodvoravati? Budimo svoji i držimo se svojih korjena, a ne liberalizma. Vlast govori o demografiji i pronatalitetnoj politici, a ne žele ukinuti zakon kojim se ubijaju nerođena djeca. Bože sačuvaj nas od onih koji su kao trska koju vjetar ljulja.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao

			temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
238.	**Karlo Granić**	Ovo samo dokazuje da su oni koji nas vode lašci (HDZ), a oni prijašnji to otvoreno zagovaraju. Koji su gori? Ne znam. Znam samo da jesu i da žele biti služinčad i jedni i drugi. Ja bih se usudio reći da Hrvatska kao neovisna država već odavno ne postoji, a kreditni rejting, fondovi kojima se razmahuje i pusti projekti kojima nam obećavaju "bolju" budućnost su samo rezultat reciprociteta naše poslušnosti i implementacije nakaradnih zakona.	**NE PRIHVAĆA SE** Iznesene primjedbe nisu predmet razmatranja prijedloga zakona.
239.	**Jadranka Brozović**	Ne slažem se da potvrđivanjem ove Konvencije, Hrvatska prizna postojanje roda - a ne spola definiranog samim rođenjem.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
240.	**Jelka Barba**	Dosta je podmetanja i nametanja ideologija pod krinkom ljudskih prava, borbi protiv nasilja.....Nasilnici se prikazuju kao žrtve, oni koji uništavaju Božje ili prirodne zakone. Odlučno NE ovakvim konvencijama koje će služiti za kažnjavanje protivnika rodne ideologije.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od

			svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
241.	**Svjetlana Živković**	U potpunosti se slažem sa većinom komentara na ovu temu, te sam i ja mišljenja da nam ratifikacija ove konvencije uopće ne donosi nikakve koristi po pitanju zakonske zaštite žena od nasilja, ne nudi nikakve korisne metode sprječavanja istog u praksi, a da nam na mala vrata donosi isto ono protiv čega se borimo i u onom spornom kurikulumu i radi čega smo potpisivali peticiju za to da brak ostane brak, naime rodnu ideologiju.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.

242.	**Tin Ivković**	Hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji - 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije, što znači da Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. S druge strane, ratifikacija Istanbulske konvencije imala bi sljedeće negativne posljedice na Republiku Hrvatsku: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet ("rod") - biti muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin "rod" umjesto termina "spol". Prema konceptu "roda", za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet ("rod") kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin "rod" postupno zamijenio termin "spol" iz službene upotrebe (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta "roda" najviše bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina "rod" u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. "zakone o rodnom identitetu" koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu...) običnom izjavom da živi u drugom "rodnom identitetu". Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu "ženom" jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao

		zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda".	primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna." Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost" definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te

			djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih

			rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br.

			92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.

			Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
243.	**Mare Đapić**	Sve u vezi nasilja nad ženama postoji i u našem zakonu. U Istambulskoj konvenciji nema ničega novoga osim nametanja roda. Izbacite riječ "rod" iz konvencije. Inače konvencija je napisana izrazito feministički. Kao da ne postoji nasilje nad muškarcima koje je dokazano sve više i sve češće. Kome se oni mogu obratiti? Uporno nas se bombardira sa ravnopravnošću spolova, a onda dođe jedna ovako feminizirana direktiva sa tendencijom uvođenja i roda. Kad smo već kod žena i njihovih prava i zaštite žena, lijepo će biti da se u Hrvatskoj zabrani rad nedjeljom, gdje u trgovinama rade u velikoj većini baš žene, ili povećanje dnevnice rada nedjeljom bar 50%. Ova konvencija sama po sebi je dobrodošla, ali suvišna jer sve o zaštiti žena već imamo i u našem zakonu, osim ovog uvođenja roda na mala vrata što može dovesti do brojnih zloporaba u našem društvu : školstvo. odgoj i obrazovanje. Ne želim inplementaciju ove i ovakve Istambulske konvencije.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Nasilje nad ženama priznato je kao općenit problem te je svrha ove Konvencije zaštita žena od svih oblika nasilja kao i sprječavanje, procesurianje i uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Budući da podaci ukazuju na činjenicu da su žene žrtve u većem broju slučajeva nasilja uključujući i slučajeve nasilja u obitelji cilj je Konvencije zaštititi žene pri čemu se zaštita neće uskratiti bilo kojoj žrtvi nasilja u obitelji, primjerice muškarcu ili djetetu. Navedeno potvrđuje načelo opće zabrane diskrimacije i zlostavljanja, a što je sukladno i članku 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno i domaće zakonodavstvo, primjerice zakon o zaštiti od nasilja u obitelji i Kazneni zakon jednako štiti sve žrtve nasilja uključujući i muškarce. Slijedom prijedloga o izbacivanju termina „rod“ iz Konvencije ističemo da je Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke

			Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
244.	**Boris Klem-Momić**	I udruga U ime obitelji čiji rad izuzetno cijenim i komentatori ovdje uporno naglašavaju nasilno guranje tzv. "rodne ideologije kao jedini problem istanbulske konvencije i propuštaju naglasiti drugu veliku pošast koju ova konvencija natura, a to je radikalni feminizam skriven pod maskom borbe protiv nasilja nad ženama. Zaboravlja se pritom da sama rodna ideologija, odnosno genderizam nije pala s neba nego je direktni proizvod radikalnog feminizma. Te dvije ideologije je nemoguće promatrati odvojeno jer su organski povezane. I kao takve služe kao temelj za nametanje kao normalnih, čak i poželjnih čitavog niza drugih pojava poput homoseksualizma, a u posljednje vrijeme na zapadu i pedofilije. A sve u svrhu rušenja prirodnog odnosa između muškaraca i žena i obitelji kao osnovne ćelije društva. Dovoljno je samo pročitati što u toj konvenciji piše. U uvodu spominju nekakvi navodni podaci o zlostavljanim ženama iz neimenovanih izvora pod pokroviteljstvom UN-a. Kada znamo da ta "istraživanja" uglavnom provode feminističke udruge (za Hrvatsku UN najčešće koristi rezultate "istraživanja" Ženske mreže). O relevantnosti i objektivnosti takvih "istraživanja" ne vrijedi ni govoriti. Raspravlja se o pojmovima koji uopće nisu jasno definirani i čiji se pravi razmjeri uopće ne znaju. Sve se temelji na "tumačenjima" i neprovjeljivim "podacima" iz nepoznatih izvora. To naravno otvara bezbrojne mogućnosti za manipulacije i zloupotrebe. A međunarodne konvencije obvezujuće za zemlje članice služe kao dodatno sredstvo za zastrašivanje ili ušutkavanje svih koji se sa tim ideologijama ne slažu. Ako malo pročitamo što u istanbulskoj konvenciji piše, vidimo da je to sve riješeno zakonima europskih zemalja, pa i Hrvatske.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava

		Diskriminacija po bilo kojoj osnovi je zabranjena našim Ustavom. Nasilje nad ženama i obiteljsko nasilje je isto kriminalizirano. Ništa tu novog konvencija ne donosi. Ne predlaže nijednu konkretnu mjeru koja bi žrtvama diskriminacije ili nasilja zaista pomogla. Ali zato u obilju teksta, koji je vjerojatno malo tko u Hrvatskoj pročitao podvaljuje raznorazne novokomponirane oblike "zlostavljanja" među koje se svrstava i najnormalnije i najprirodnije ponašanje poput bezazlenih šala, flertanja pa čak i pokušaj uspostavljanja kontakta sa ženom koja vam se sviđa. Praktično ne postoji nijedan oblik komunikacije između muškarca i žene koji se po odredbama ove konvencije ne može kriminalizirati i kazneno goniti. Nijedan. A da bi se razmjeri tog nasilja naglasili, u ovoj, naglasimo to - europskoj konvenciji, navode idjela koja su potpuno strana europskoj kulturi poput sakaćenja ženskih spolnih organa ili tzv. ubojstva iz časti. Običaji koji u Europi nikada nisu ni postojali ili su odavno nestali, karakteriziraju neke druge kulture i s našom nemaju nikakve veze. Ali svejedno mogu dobro poslužiti kao još jedna izlika za nametanje, odnosno ozakonjivanje "poželjnih" ideologija poput feminizma i genderizma. Naravno, kao i u svakom drugom feminističkom pamfletu obavezno je u kontekstu "diskriminiranosti" spomenuti i pripadnike LGBT pokreta - najbližeg saveznika feminizma. Neću ovdje uopće pisati o pojmu "roda". Taj pojam ne samo da je neznanstven, nego je jedna potpuno besmislena izmišljotina. To nije drugo nego silovanje zdravog razuma, logike i ljudske inteligencije i nevjerojatno mi je da uopće danas raspravljamo o stvarima koje su ne samo znanstveno potvrđene nego i čisto zdravorazumske i svima očigledne. Zastrađujuće orvelijanski nas se pokušava uvjeriti da nije istina ono što vidimo, čujemo, živimo, nego je istina ono što nam neka ideologija kaže. I ne samo da nas se pokušava uvjeriti, nego nas se pokušava sredstvima zakonske, dakle državne prisile natjerati da to povjerujemo. U ime "tolerancije" se svako neslaganje sa nametanim ideologijama proglašava nazadnošću, "govorom mržnje", fašizmom, seksizmom ili nekim drugim "izmom" ili "fobijom". Zamislimo da jednom bude donesena konvencija po kojoj će se proglasiti da nebo nije plavo, iako svi vidimo da jeste, nego maslinasto zeleno. I svatko tko se usudi reći da je ipak plavo biti će kazneno gonjen. Besmisleno, je li? Ali tvrditi da ne postoje dva spola, nego da sada umjesto njih imamo tko zna koliko "rodova" izgleda više nije. Štoviše, to je nešto u što po sili zakona moramo vjerovati.	
245.	**Anto Šimić**	nemoj te zloupotrebljavati zakon na štetu obitelji i proturati što nije s zakonom prirode	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje

			zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
246.	**Saša Agejev**	Potpuno podržavam argumente udruge U ime obitelji koje se mnogi komentatori ovdje već podržali i kopirali cjelokupni tekst argumentacije pa nema potrebe da ga ovdje ponavljam. Molim zakonodavce da konačno počnu uvažavati identitet i vrijednosti naroda Republike Hrvatske te da skroje zakone po mjeri vrijednosti hrvatskog naroda koje su tradicionalne i konzervativne.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
247.	**Marina Duplančić**	Protiv sam ovoga Prijedloga zakona. U hrvatskom društvu već postoji konsenzus o osudi nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, te postoje zakonski dokumenti koji to reguliraju, a Istanbulska konvencija ne može biti općeprihvaćena jer su u nju ubačeni neznanstveni i ideološki pojmovi (poput pojma "rod") koji bi mogli stvoriti kaos i široki prostor za manipulaciju i proizvoljna tumačenja.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
248.	**Jerko Duplančić**	Sram vas bilo! Pokušavate pod krinkom brige za žrtve nasilja kroz ovaj prijedlog zakona progurati zlo rodne ideologije. Jeste li svjesni da ratifikacijom istanbulske konvencije izravno radite PROTIV vlastitog naroda i da TEŠKO kršite Ustav Republike Hrvatske! Sram vas bilo sto puta!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
249.	**Alojz Čekolj**	PROTIV SAM PRIJEDLOGA ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE VIJEĆA EUROPE O SP REČAVANJU I BORBI PROTIV NASILJA NAD	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od

		ŽENAMA I NASILJA U OBITELJI!!! Hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji - 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije, što znači da Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. S druge strane, ratifikacija Istanbulske konvencije imala bi sljedeće negativne posljedice na Republiku Hrvatsku: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet ("rod") - biti muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin "rod" umjesto termina "spol". Prema konceptu "roda", za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet ("rod") kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin "rod" postupno zamijenio termin "spol" iz službene upotrebe (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta "roda" najviše bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina "rod" u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. "zakone o rodnom identitetu" koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu...) običnom izjavom da živi u drugom "rodnom identitetu". Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu "ženom" jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne	svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na

		ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda". S poštovanjem,Abby.	muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna." Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost" definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i

			muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Ujedno, prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti

			primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog

			partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije –

			Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
250.	**Kristijan Gerbic**	Premijer Plenković i HDZ nemaju pravo zloporabiti glasove i povjerenje svojih birača koji su kršćani i na osnovu njihovih glasova mijenjati predizborne stavove. Prema riječima premijera Plenkovića da se "protivi nametanju bilo kakve, pa i rodne ideologije" ne bi smjelo doći do ratificiranja Istambulskog sporazuma, a pogotovo ne bi smjelo doći do sprovedbe rodne ideologije. Budući da premijer ne razumije vjerske razloge protiv ovih zala, ipak dobro razumije da je ratifikacija Istambulskog sporazuma podrška kulturi smrti koja vodi uništenju obitelji, novim ubojstvima nerođenih i daljnjem demografskom pustošenju hrvatskog naroda. Pa unatoč tome čini sve da bi to ostvario. Kao građanin Hrvatske protivim se ratifikaciji Istambulskog sporazuma i uvođenju rodne ideologije u bilo kojem obliku u naše društvo. Potpuno stojim iza inicijative udruge "U ime obitelji" da se kaže NE ovoj ratifikaciji i rodnoj ideologiji, te njihove prigovore navodim kao svoje: "Hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji - 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije, što znači da Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. S druge strane, ratifikacija Istanbulske konvencije imala bi sljedeće negativne posljedice na Republiku Hrvatsku: 1. Nametanje neznanstvenog termina “rod” putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta “rod”, koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet (“rod”) - biti muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca.

		nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin "rod" umjesto termina "spol". Prema konceptu "roda", za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet ("rod") kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin "rod" postupno zamijenio termin "spol" iz službene upotrebe (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta "roda" najviše bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina "rod" u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. "zakone o rodnom identitetu" koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu...) običnom izjavom da živi u drugom "rodnom identitetu". Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu "ženom" jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i	Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene

		vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta “roda”."	okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput

			prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere,

			političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u

			zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
251.	**Stella Gabrić**	Želja mi je upoznati ljude sa "klopkama" , ciljevima Rodne ideologije koja se prema meni i istomišljenicima ne bi smjelo olako shvatiti. Kosi se i sa demokršćanskim vrijednostima do kojih držimo. O čemu se tu ukratko radi: Razlikovanje Spola i Roda dugujemo Seksualnoj Revoluciji, koju je započeo Alfred Kinsey 50-ih godina 20. stoljeća. Šezdesete godine 20. stoljeća obilježila je ta Seksualna Revolucija. No ona još nije gotova! To je Revolucija-Koja-Traje! Tako iz tog vremena baštinimo razlikovanje Spola i Roda (na kojemu su isprva inzistirali upravo predvodnici Revolucije). Do tada, Rod uopće nije postojao kao koncept. Kao koncept postojao je samo Spol. Ukratko, i ugrubo, Spol je Tijelo, a Rod je Ponašanje Zato LGBTIQ-ovci o Rodu govore kao o "Društvenom Konstruktu". Osobine Roda nisu nužno univerzalne. Nema nijednog valjanog	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar obuhvaća iznošnje vlastitih stavova i razmišljanja i ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga.

		razloga da odbacimo razlikovanje Spola i Roda kod Čovjeka. Spol je stvar Prirode, Rod je stvar Društva. A Čovjek je dijelom biće Prirode, a dijelom biće Društva. LGBTIQ, forsirajući Rod, hoće da potisnemo i zaboravimo Spol. Transrodnost je nešto sasvim drugo (iako Queer, i njegov prirepak ORaH, zdušno rade na tomu da se pojmovi zamute). Transrodnost polazi od pretpostavke da je Rod, budući da je Društveni Konstrukt, proizvoljan. (Ponovimo. Rod nije proizvoljan, nego se temelji na Spolu, i potvrđuje Spol.). Ali, što kaže Queer. Po Queeru, Prvo, Rod je posve proizvoljan. Drugo, ne postoje samo 2 Roda (Muškarac, Žena), nego bezbroj. Treće, (Stvarni) Rod osobe jest onaj Rod koji pojedina osoba sebi pripisuje (tojest, ono što netko sam o sebi kaže.). Jedna od omiljenih metoda Queera je zamućivanje i namjerno slučajno brkanje pojmova. Ali mi na to ne nasjedamo. LGBTIQ-ideologija je opasna. Homoseksualnost nije isto što i homoseksualna osoba. Homoseksualna osoba nije isto što i LGBTIQ-aktivist. Homoseksualci u Republici Hrvatskoj imaju ista prava kao i heteroseksualci. Po pitanju Braka, homoseksualci i heteroseksualci imaju posve ista prava. Queer je oblik totalitarne politike, kojoj je cilj brisanje identiteta iza čega se krije još mnoštvo loših pojava za brak i obitelj. I ugrozu.	
252.	**Stella Gabrić**	Rod ne postoji, zato što je Rod Društveni Konstrukt (a ne stvar Prirode, Biologije, Gena). Hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji – 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije, što znači da Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. S druge strane, ratifikacija Istanbulske konvencije imala bi sljedeće negativne posljedice na Republiku Hrvatsku: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet ("rod") – biti muškarac ili žena – bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin "rod" umjesto termina "spol". Prema konceptu "roda", za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet ("rod") kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin "rod" postupno zamijenio termin "spol" iz	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo

		službene upotrebe (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta "roda" najviše bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina "rod" u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. "zakone o rodnom identitetu" koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu…) običnom izjavom da živi u drugom "rodnom identitetu". Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu "ženom" jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu – roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima…, što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda".	istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u

			pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice,

			svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije

			(Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12,

			32/13 i 34/16), *Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
253.	**Ivana Ašprijan**	U javnom predizbornom obećanju Andrej Plenković je rekao da se “protivi nametanju bilo kakve, pa i rodne ideologije” stoga mi nikako nije jasno kako bi ova vlada mogla pogaziti svoj stav kojim je pobijedila na izborima i stav HDZ inače koji se uvijek protivio ikakvoj 'rodnoj' ideologiji. Apsolutno se protivim riječi 'rod' umjesto 'spol' te očekujem da HDZ ne skrene sa svog temeljnog određenja po tom pitanju. Lp	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti

			nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava
254.	**Ivanka Ljubić**	Pojam "rod" je znanstveno nedokazan i time neprihvatljiv. Smatram izuzetno štetnim uvođenje takvog pojma u naš ustav. Posebno je opasna indoktrinacija djece u obrazovnim ustanovama koja bi time uslijedila. Osim toga ne vidim da je to uopće vezano za temu nasilja nad ženama i u obitelji. Žena je žena, muškarac je muškarac i određeni su spolom, Sve ostalo pripada kategoriji: MANJINA. Potpuno se slažem sa primjedbama udruge "U IME OBITELJI" koji glase: 1. Nametanje neznanstvenog termina “rod” putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta “rod”, koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet (“rod”) - biti muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin “rod” umjesto termina “spol”. Prema konceptu “roda”, za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet (“rod”) kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin “rod” postupno zamijenio termin “spol” iz službene upotrebe (npr. “ravnopravnost spolova” bi postala “ravnopravnost rodova” / “rodna ravnopravnost”), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta “roda” najviše bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina “rod” u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je

		posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. "zakone o rodnom identitetu" koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu...) običnom izjavom da živi u drugom "rodnom identitetu". Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu "ženom" jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda".	definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i

			ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru

			bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se

			pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16), *Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u*

			drugom rodnom identitetu (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
255.	**Boris Klem-Momić**	Nametanje izmišljenog pojma "rod" i tzv. rodne ideologije samo jedan segment problema koji istanbulska konvencija kreira doslovno iz ničega. Cijeli dokument je vrlo brižljivo kreiran kao oruđe prvenstveno namijenjeno demontaži osnovne ćelije ljudskog društva - obitelji. On ne samo da podmeće besmislenu izmišljotinu kao što je pojam roda umjesto spola, nego je već u samom svom naslovu, a i sadržaju diskriminirajući i smišljen u svrhu stvaranja podjela i sukoba u društvu. Zbog čega bi inače izdvajao samo problem nasilja nad ženama. Nasilje je nasilje, a njegove žrtve su uostalom mnogo češće muškarci nego žene. Štoviše, čak i kada se govori o obiteljskom nasilju ono se praktično izjednačava sa nasiljem	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Nasilje nad ženama priznato je kao općenit problem te je svrha ove Konvencije zaštita žena od svih oblika nasilja kao i sprječavanje, procesurianje i uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Budući da podaci ukazuju na činjenicu da su žene

		muškaraca nad ženama dok se svi ostali, nimalo rijetki oblici obiteljskog nasilja, uključujući i ono nad djecom jednostavno zanemaruju. Ovaj dokument je u svojoj osnovi diskriminatoran jer na određen način privilegira žene dok zanemaruje sve druge žrtve nasilja pa tako i onog obiteljskog. Ali ne privilegira ih s namjerom da onim ženama koje su stvarno žrtve pomaže. Nijedna točka ove konvencije ne donosi nikakvo konkretno rješenje koje bi ženama žrtvama nasilja zaista pomoglo. Stvarno i konkretno pomoći ženama-žrtvama nasilja nije ni cilj istanbulske konvencije. Cilj je stvoriti zakonski alat pomoću kojeg će raznorazni plaćenici - tzv. aktivisti i aktivistice iz feminističkih i LGBT udruga moći zloupotrebljavati kako bi izazivali i stalno održavali sukobe, napetost, frustracije i zbunjenost kod stanovništva, osobito mlađih ljudi Jer čim jedna grupacija u stanovništvu osjeća da je diskriminirana u odnosu na neku drugu, to neminovno dovodi do konflikta. Ženama se ovim dokumentom sugerira da su muškarci odreda opasni nasilnici od kojih ih eto država mora zaštititi, a muškarci se s pravom pitaju zbog čega se samo njih apostrofira kao nasilnike i zašto se ne bavi svim oblicima nasilja i svim žrtvama bez obzira na spol. A sve je to zato jer održavanje stalne napetosti i nepovjerenja između spolova, kao i dodatno "mućenje vode" orvelijanskim ozakonjivanjem brojnih novoizmišljenih "rodova" i "rodnih identiteta" neminovno dovodi do krize obitelji, osjećaja ugroženosti, kidanja društvenih veza među ljudima, nestanka uzajamne povezanosti i solidarnosti i na kraju raspada čitavog društvenog sustava i kao krajnju posljedicu bezglave mase frustriranih, zbunjenih, sebičnih, međusobno nepovjerljivih, pa i sukobljenih usamljenika bez identiteta. Takvima je onda vrlo lako upravljati, manipulirati i iskorištavati ih bez obzira na njihovu brojnost ili malobrojnost vladajućih elita.	žrtve u većem broju slučajeva nasilja uključujući i slučajeve nasilja u obitelji cilj je Konvencije zaštititi žene pri čemu se zaštita neće uskratiti bilo kojoj žrtvi nasilja u obitelji, primjerice muškarcu ili djetetu. Navedeno potvrđuje načelo opće zabrane diskrimacije i zlostavljanja, a što je sukladno i članku 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno i domaće zakonodavstvo, primjerice zakon o zaštiti od nasilja u obitelji i Kazneni zakon jednako štiti sve žrtve nasilja uključujući i muškarce.
256.	**Antonio Tompić**	Medicinski je vrlo lako dokazati spol čovjekov. Muško i žensko. No, ako se počnemo igrati "rodnom idelogijom", možemo li predsjednika Vlade RH početi zvati "Andreja" i mora li se Andreja oblačiti kao žensko ili će dolaziti na sjednice Vlade obučena kao žensko, ali će se i dalje nazivati muškim imenom "Andrej"? Mislim, gdje su vam granice, gospodo? Igrate se nečim što nema zdrave pameti. Idete za zapadom, a zapad trune i raspada se. Nisam za rodnu ideologiju, jer svaka ideologija po sebi - nosi posljedice, katastrofalne! Samo dok ljudi to shvate, uništit ćemo svijet koji znamo i kakav bi nam trebao biti dovoljan.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
257.	**Marijana Briševac**	Ne srljajte kao guske u maglu! Rodna teorija zapravo predstavlja bježanje od prirodnog poretka stvarnosti, pokušavajući ga istovremeno potpuno izokrenuti.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje

		Rodna ideologija je iskrivljavanje istine, i možete ju u svakom trenutku uhvatiti u proturječnosti. Spol je objektivna karakteristika osobe (koja se može utvrditi medicinskim pregledom, ali je i opće prepoznatljiva), a rod je subjektivna karakteristika. Dali smo vam glas, nemojte voditi svoj narod tamo gdje mu nije mjesto, otvorite oči, pokažite zdrav razum, ne prihvaćajte laži! Budimo zauvijek ta jedna država/narod koja će uvijek podržavati istinu, pa makar nitko ne stao uz nas (a zapravo, puno je i drugih država koje ne prihvaćaju rodnu ideologiju!)!	zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
258.	**Teo Trostmann**	Ravnopravnost žena i obiteljsko nasilje su ozbiljne teme koje se mogu dopunama hrvatskih zakona i boljom usklađenošću sudstva, policije i zakonodvca znatno usavršiti. Jasno,postoje i primjeri pozitivne diskriminacije kada hrvatski sudovi daju značajnu prednost ženi kod dodjele djece, i tu bi trebalo stvar preispitati temeljito. Potpisivanje Istanbulske konvencije je štetno jer se radi o pravno nedorečenom dokumentu koji uvodi u celofanu rodno spolnu teoriju koju znanost nije potvrdila, a također ni praksa. Mislim da bismo mogli biti pametni poput Putina pa vidjeti (tj. pričekati) kakve plodove daje praksa kod zemalja koje su takve i slične zakone usvojile. Mislim da Hrvatska ima prečega posla od nametanja ideologije marginalnih skupina, koje svoja prava znaju zaštititi, ali nemaju osnove nametanja većini svoje devijacije, bila urođena ili stječena. Govorimo radije o zaštiti Obitelji, djece, staraca, radnika, seljaka, strateških resursa...	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava
259.	**Igor Juha**	"Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih." kaže Bog. Vi kažete, mi bi podmuklo i skriveno htjeli u hrvatski zakon ubaciti rodnu ideologiju, promjenom terminologije, promjenom značenja riječi muško i žensko. I onda bi još htjeli da se preodgoji sve one koji eto još uvijek ne misle ovako kako bi vi željeli da misle. A čiji ste vi preodgojitelji? Čiji je to nauk? Onaj ko misli onako kako Bog zapovijeda, neće se postidjet, jer Njegovo ostaje dovijeka, a vaše će propast, samo da i vi ne propadnete sa tim što propada. Manite se toga otrova i ne trujte ni sebe ni nas, ni naš narod, ni državu, ni zakone.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

		Bog vas blagoslovio, i obasjao licem svojim.	
260.	**Mišo Đeko**	Ovaj prijedlog je neprihvatljiv jer uvodi rodnu ideologiju i pojam "rod" kao zamjenu za "spol". S obzirom da se u nazivu radi o nasilju nad ženama, dobije se dojam da se ovakva rodna ideologija pokušava progurati ispod, neopaženo ili prikriveno. Smatram da je ovo podao pothvat i stoga ne može biti pozitivan.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava
261.	**Silvio Španjić**	OVO SU PRIGOVORI PRIJEDLOGU ZAKONA UPUĆENI OD UDRUGE "U IME OBITELJI", S NJIMA SE SLAŽEM, TE IH U POTPUNOSTI PROSLIJEĐUJEM: 1. Nametanje neznanstvenog termina “rod” putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta “rod”, koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet (“rod”) - biti muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin “rod” umjesto termina “spol”. Prema konceptu “roda”, za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet (“rod”) kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin “rod” postupno zamijenio termin “spol” iz službene upotrebe (npr. “ravnopravnost spolova” bi postala “ravnopravnost	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i

		rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta "roda" najviše bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina "rod" u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. "zakone o rodnom identitetu" koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu...) običnom izjavom da živi u drugom "rodnom identitetu". Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu "ženom" jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda".	žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-

			ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira

			nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez

			obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12),

			Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
262.	**Željko**	Donošenje mnoštva propisa na više razina od lokalne do nacionalne i	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

	Mršić	međunarodne dovodi do nemogućnosti praćenja i primjene od strane prosječnog čovjeka te time dovodi do zabune i mogućnosti manipulacije i proizvoljnog tumačenja. Što se pokušava više regulirati sva pitanja koja se mogu otvoriti, to je slabija pravna zaštita. Dovoljno je utvrditi pravna načela i držati se takvih načela i razumno ih primjenjivati. Nepotrebni su propisi kojima se reguliraju do pojedinosti pitanja zaštite pojedinih skupina, jer se individualizacijom može doći do potrebe pravne zaštite svakog pojedinog slučaja. Zato je dovoljno utvrditi načelo nepovrjedivosti svake osobe. To načelo mora biti u ravnoteži s načelom ograničenja volje svake osobe kojom bi bili dovedeno u pitanje sloboda i život drugih osoba. Iznimke se rješavaju pojedinim sudskih odlukama koje onda postaju pravilo u analognim slučajevima. Uvijek je u pitanju primjena načela odnosno kvaliteta osoba koje to primjenjuju, a ne sam propis. Cijeli prijedlog propisa je u kontradikciji i nizu nelogičnosti. Ako je rod pitanje proizvoljnog tumačenja pojedinca odnosno njegova subjektivnog i promjenjivog stanja, onda ne postoji jedno konačno stanje i opredjeljenje čovjeka, odnosno ono je cijelo vrijeme relativno pošto čovjek nije niti svjestan svoga stanja u određenom razdoblju života prema takvom tumačenju pa onda takvo određenje nema nikakvog smisla. Ako je relativno određenje ženskog i muškog spola odnosno roda i u toj mjeri promjenjivo, onda je u konačnici svejedno da li je netko muškog ili ženskog spola ili roda. Ako je to svejedno, čemu posebna zaštita žena?! To je potpuni pravni nonsens. Kako će se primjenivati odredbe na osobe koje ne znaju što su i kako se osjećaju odnosno da li one mogu po potrebi reći da su se u određenom momentu osjećale kao žene?! Bojim se da zlonamjerni i manipulativni utjecajni krugovi u međunarodnim okvirima koji ne žele dobro nikome, zlorabe naivne i dobronamjerne osobe (a to je velika većina po običaju!) za svoje ciljeve koji su suprotni onome što proklamiraju i stvarno ne štite osobe koje su navedene, već ih odvode u još teži položaj. Dodatno je negativno u svemu ovome što svako isticanje problema pojedinih osoba na ovaj način još više zbunjuje mnoge druge ljude i dovodi u sumnju oko osobnog identiteta. Sumnja u vlastiti identitet stvara nesigurne osobe koje ne mogu donositi odluke i time se stvara negativno ozračje u cijelom društvu koje je i onako katastrofalno u hrvatskom društvu.	Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava
263.	**Vinko Kojundžija**	Zakon treba preraditi tako da se temelji na "spol"-u osobe, a ne na "rod"-u; Jer "spol" je objektivna karakteristika osobe (koja se može utvrditi medicinskim pregledom, ali je i opće prepoznatljiva), a "rod" je subjektivna karakteristika. Iznimno rijetko može se zbog bolesti dogoditi da se "spol" ne može utvrditi - to je	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

		onda kategorija "neutvrđen spol" koja se također može uvesti u zakonski tekst. Ali nikako se ne bi smjelo koristiti pojam "rod" - jer taj pojam podrazumijeva između ostalog, i to da se osoba muškog spola izjasni kao osoba "ženskog" rod-a, i kao takva onda ulazi u ženske WC-e, svlačionice, itd. i time lakše dolazi u poziciju da vrši nasilje (verbalno ili fizičko) nad ženama.	Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
264.	**Karlo Jurišić**	Poštovani, htio sam reći ja se slažem sa većinom ljudi kažem da je Istanbulska konvencija neprihvatljiva sa razlogom i nije u sklopu katoličke vjere - zato ne dozvoljamo taj zakon, jer ne želimo biti dio liberalnog zapada, jer smo mi Katolički zapad koji prihvaća muško - ženski spol, brak između muškarca i žene, Bibliju to je pravilniji zakon - što se nas katolika tiče mi smo protiv Istanbulske konvencije, jer je nakardni zakon, nama Katolicima je neprihvatljiv u potpunosti.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
265.	**Ivan Mlikota**	Koji je razlog da komentar koji sam upisao 11.07.2017 12:31 nije vidljiv, a glasi ; "Podržavam udrugu Grozd koja argumentirano i vrlo jasno iznosi sve štetno što donosi Istanbulska konvencija po hrvatski narod! Pitam se zašto naša vlada na ovaj način radi protiv mene i moje obitelji i krši vlastita predizborna obećanja. Opet smo prevareni ...." ??	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Za odgovor se potrebno obratiti administratoru sustava.
266.	**Domagoj Šarić**	U društvu postoji vrlo jak i nedvosmislen konsenzus oko suzbijanja bilo kakve vrste nasilja - ono što, već toliko dugo, koči ratifikaciju ove konvencije, ne samo u RH, jest notorna činjenica da se taj konsenzus kroz tzv. Istanbulsku konvenciju pokušava zlorabiti - ukoliko nije moguće (a nikome to još nije uspjelo) demonstrirati na koji način uvođenje neznanstvenih i ideološki kontroverznih pojmova poput 'roda', 'seksualne orijentacije', 'rodnog identiteta', itd... pomaže, u bilo kojem smislu, naslovnoj namjeri ovog zakona (sprečavanje nasilja nad	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji

		ženama) onda se postavlja pitanje zašto je zakonodavcu kao i (nekim) tzv. ljudskopravaškim udrugama važnija protuznanstvena postmoderna ideologija od stvarnih ljudskih prava, problema i života....? Vrlo jednostavno - maknite đenderizam iz zakona i stvar će proći i više nego glatko, bez ikakvih 'javnih rasprava' uz opće odobravanje...	Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
267.	**Stevo Horvat**	Iskorjenjivanje bilo koje „tradicije temeljene na stereotipnim rodnim ulogama“! Što to doslovno znači? Svaki zakon, uredbu...pa tako i ovu konvenciju, u kojima se želi progurati (nametnuti) pojam "rod", "rodni", a vezano za pojam obitelji, treba ne samo odbaciti nego žestoko osuditi jer, gospodo, neke tradicije traju vjekovima i na njima počiva i budućnost čovječanstva. Palac dolje za ovakve prijedloge, nacrte zakona i sl.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
268.	**Darko Biljan**	Konvencija iza plemenitih ciljeva nameće rodnu ideologiju tako da bi to unijelo mnoštvo problema i negativnosti i nikako se ne smije prihvatiti. Konvencija sadrži i nejasan tekst i odredbe koje se mogu različito tumačiti te države koje su ratificirale Konvenciju mogu biti izložene pritiscima tzv. “međunarodno nadzornog mehanizama” GREVIO, koji nadzire provedbu Konvencije, pogotovo na području državnih javnih politika (školstvo, mediji, antidiskriminacijska politika…). Umjesto da se problem nasilja riješava u okviru povratka i jačanja tradicionalnih vrijednosti: obitelji, kulture, vjere, nacije ide se suprotnom smjeru, na autodestruktivni put. Konvencija ide za tim da se smišljeno potkopavaju naše vrijednosti, brišu kulturne veze, vjera i tradicija, koje nas čine onim što jesmo. Time se relativiziraju sve tradicionalne vrijednosti i nameće diktatura raznoraznih prava na izbor i svjesno potiru temelji zapadne civilizacije. Konvenciju bi trebalo temeljito popraviti, ali u nju je ugrađeno da se to ne može činiti.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
269.	**Luka Magdalenić**	Ako bi u Republici Hrvatskoj ovakav zakon bio donesen, vjerojatno bi, od strane pojedinaca, skupina te udruga, bio rabljen protiv zdravog razuma. Budući da se	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje

		žene prirodno razlikuju od muškaraca, kao i muškarci od žena, sasvim je normalno da se društveno prihvaćena uloga žene razlikuje od društveno prihvaćene uloge muškarca. Dakle, "stereotipne uloge" žena i muškaraca ne bi se trebale označavati kao nešto samo po sebi negativno, upravo stoga što je prirodno da postoje. U tom se svijetlu posebno zabrinjavajućim čini "Članak 12. - Opće obveze" koji kaže da će stranke poduzeti potrebne mjere s ciljem iskorjenjivanja običaja i tradicija koje se temelje na stereotipnim ulogama žena i muškaraca. Ja bih rekao da hrvatski zakon ima obvezu zaštititi hrvatske običaje i tradiciju kao nacionalno i kulturno blago, a ne dopustiti da se oni iskorjenjuju s ciljem poništavanja prirodne različitosti spolova, te pripadajućih društveno prihvaćenih uloga koje te različitosti podrazumijevaju. Bitno je da hrvatski ustavni i zakonski okvir jamči zaštitu ljudskih prava svake osobe, bez obzira na spol, kao što i čini. Hrvatski zakonski okvir ne poznaje termin "rod", a budući da se doista radi o ideološkom, a ne znanstvenom pojmu, mislim da je najbolje da tako i ostane.	zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Vezano uz pojam „rod“ ističemo da isti već čini dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili

			socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske.

			Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
270.	**Rina Kralj-Brassard**	Snažno se protivim svakom obliku nasilja pa tako i nasilju usmjerenu protiv žena i nasilju u obitelji. Na žalost, konvencija otvara široku mogućnost uvođenja rodne ideologije zaobilazeći nacionalno zakonodavstvo i koristeći se pritom snagom međunarodnog ugovora. Smatram da ovu Konvenciju ne treba podržati, a da njen sadržaj koji se tiče sprečavanja nasilja i borbe protiv svekolikog nasilja, pa tako i onog usmjerenog prema ženama i nasilja u obitelji, hrvatsko zakonodavstvo već poznaje. Hrvatski zakoni, koje donose izabrani predstavnici, su dovoljni za zaštitu svih građana.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava
271.	**Berislav Curić**	Poštovani, već i šturim pregledom osnovnih crta Konvencije primjećujem enorman potencijal za zlouporabu u korist pojedinaca ili vladajućih, a na štetu obitelji, pogotovo savjesnih građana i vjernika koji čine veliku većinu stanovništva RH. Sprječavanje nasilja jednog dijela stanovništva nije opravdanje za vršenje nasilja nad drugim dijelom stanovništva, što ova Konvencija upravo	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

		omogućuje i potiče. Temeljne vrijednosti hrvatskog naroda su kršćanske vrijednosti (stare dvije tisuće godina na kojima je izgrađena cijela zapadna civilizacija), s kojima ova Konvencija dolazi u sukob i mijenja što se mijenjati ne smije.	
272.	**Damir Vadas**	i ovo...pored svih zakona sada se potpisuje ovo? čemu to zapravo služi? Ne valjaju zakoni ili eto samo se pomodno ponašamo gdje potpisuju svi potpisujemo i mi?	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
273.	**Damir Vadas**	ispada da su muški automatski krivi za sve...a uvođenje "rodne" ideologije mi odmah mirisi na treći spol....koji bi tu kao sve trebao rješiti.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava
274.	**Viktorija Gracin**	.	**NE PRIHVAĆA SE** Nije unesen komentar.
275.	**Glas roditelja za djecu -**	Udruga Glas roditelja za djecu – GROZD Primjedbe na Prijedlog zakona o potvrđivanju tzv. Istanbulske konvencije Nasilje nad ženama i nasilje u obitelji krajnje su nečovječne i potpuno neprihvatljive pojave. U hrvatskom društvu	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva.

	GROZD	postoji konsenzus o osudi nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, što je predmet Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (u daljnjem tekstu Istanbulska konvencija). Sve političke opcije i svi svjetonazori u Hrvatskoj se protive nasilju nad ženama i nasilju u obitelji. Zakonski dokumenti koji to reguliraju trebali bi također biti općeprihvaćeni da bi bili učinkoviti. Nažalost, Istanbulska konvencija, iako u njoj ima kvalitetnih dijelova, ne može biti općeprihvaćena niti učinkovito primjenjiva jer su u nju ubačeni neznanstveni i ideološki pojmovi koji bi u zakonskoj regulativi mogli stvoriti kaos i široki prostor za manipulaciju i proizvoljna tumačenja. Upravo to je, sudeći prema javnim raspravama vođenima u državama članicama Vijeća Europe, razlog zbog kojeg su u ovih šest godina (Istanbulska konvencija sastavljena je 11. svibnja 2011. u Istanbulu) Konvenciju ratificirale svega 22 zemlje od ukupno 47 zemalja članica Vijeća Europe. Ona je prvi međunarodni ugovor u povijesti Vijeća Europe u čijem sastavljanju nisu sudjelovale države članice na koje će se jednom Konvencija odnositi, već ju je pripremala radna skupina, a države su preko Vijeća ministara mogle finalni tekst samo prihvatiti ili ne (po principu „uzmi ili ostavi“). Ostavljena je vrlo uska mogućnost za tzv. „rezerve“ od strane pojedinih država. Znanstvena neutemeljenost i pravna neodređenost Istanbulske konvencije odnosi se na sljedeće: 1. Istanbulska konvencija po prvi puta u međunarodnom ugovoru definira termin „roda“ koji se u tekstu spominje u 24 navrata. Ta definicija roda tvrdi da je „rod“ društveni konstrukt i varijabla koja je neovisna o spolu, o biološkoj stvarnosti. Odvojenost spola i roda, vidljiva i u čl.4 st.3., za posljedicu ima stvaranje uvjerenja da se ljudsko biće rađa kao neutralno biće koje kasnije može odabrati hoće li biti muškarac ili žena ili neki drugi od brojnih „rodova“. Prihvaćanje te definicije zahtijeva identifikaciju s određenim dogmama rodne teorije koje nemaju svoje znanstveno uporište (dapače dokazano su neznanstvene), a nemaju niti veze s borbom protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Važno je naglasiti da definicije rodne teorije nemaju niti uporište unutar pravnog poretka Republike Hrvatske. Ustav RH ne poznaje pojam „roda“ niti diskriminaciju na temelju „roda“, te onda niti nižerangirani zakoni ne bi smjeli baratati terminima poput „rodno utemeljenog nasilja“, „rodne diskriminacije“ i sl. U Hrvatskoj postoji konsenzus o osudi svakog nasilja nad ženama, a ratifikacija Konvencije uzrokovala bi potpuno nepotrebnu krizu unutar hrvatskog pravnog sustava i hrvatskog društvenog tkiva. Pravni kaos bi započeo već tumačenjem samog	Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog

		pojma „žene“ – misli li se na žene po spolu ili na žene po „rodu“? Bi li, primjerice, prema Konvenciji, zabrana ulaska u ženski WC osobi koja je po spolu muško, a po „rodu“ žensko predstavljala nasilje i diskriminaciju te osobe? Može li osoba proizvoljnim definiranjem vlastitog „roda“ izbjeći vojnu obvezu? Itd, itd. Takvih apsurdnih situacija već ima mnogo u zemljama koje su u zakonodavstvo uvele rodnu ideologiju. Budući da ne postoji znanstveno niti razumsko objašnjenje za potrebu uvođenja pojma „roda“, zagovornici rodne teorije i sami se zapletu u logičke i jezične zavrzlame. Primjerice, u sklopu eSavjetovanja u ožujku 2017. o Nacionalnoj strategiji zaštite od nasilja u obitelji, na tvrdnju naše udruge GROZD da bi pojam „roda“ u strategiji svugdje trebalo zamijeniti pojmom „spola“, dobili smo objašnjenje od 800 (!) riječi nabacano od citata iz rodne literature, te „odbijenicu“ bez pravog argumenta. (v. ovdje: https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=4641) Nezamislivo je kako bi takva objašnjenja izgledala u pravnom sustavu! 2. Konvencija traži borbu i iskorjenjivanje bilo koje „tradicije temeljene na stereotipnim rodnim ulogama“. Konvencija ne definira koje su to stereotipne rodne uloge, a različite zemlje i različite društvene skupine vrlo široko tumače stereotipne rodne uloge, do te mjere da neke od njih i temeljne obiteljske uloge poput majčinstva i očinstva nazivaju nepoželjnim stereotipnim rodnim ulogama, te umjesto majke i oca inzistiraju na pojmovima „roditelj 1“ i „roditelj 2“. Također, muško-ženska slika čovječanstva i braka koja je podržana od strane svjetskih kultura i svih velikih religija, ratifikacijom Konvencije bi mogla biti stigmatizirana kao "tradicija na temelju stereotipnih rodnih uloga“. S obzirom da Konvencija u čl.14 predviđa da stranke potpisnice uključe pitanje „nestereotipnih rodnih uloga“ u redovni nastavni plan i program i to na svim razinama obrazovanja, ratifikacija ove Konvencije otvara opasnost da se u našem školstvu djeci nameće ideologija i sužava prostor pluralizma. Na taj način Konvencija ugrožava i pravo roditelja da budu primarni odgojitelji svoje djece jer, jednom kad se Konvencija ratificira, nametnuta teorija o odvojenosti spola i roda postaje obvezujuća. Konvencija u čl.12 st.5 obvezuje stranke potpisnice da kulturu, običaje, vjeru i tradiciju, u mjeri u kojoj se razlikuju od načela Konvencije, trebaju podčiniti ciljevima Konvencije. 3. Konvencija u samom svom tekstu (čl.78) zabranjuje rezerve na sve članke Konvencije, osim u nekoliko manjih iznimaka. Tako, nažalost, zbog navedenih loših posljedica koje bi neki njeni dijelovi mogli donijeti hrvatskom društvu i pravnom poretku RH, nije moguće iskoristiti odnosno ratificirati dobre dijelove	identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16), *Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i

		Konvencije stavljajući rezerve na sporne dijelove. Stoga predlažemo da se iz Konvencije izdvoje oni dijelovi koji mogu u Republici Hrvatskoj unaprijediti borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te da se prema tim člancima Konvencije unaprijede hrvatski zakoni i propisi. Također predlažemo pokretanje postupka izmjena i dopuna odredaba Konvencije, što je predviđeno čl.72, kako bi se Konvencija oslobodila sadržaja koji nemaju veze s borbom protiv nasilja nad ženama, a nameću spornu ideologiju. Ponavljamo da većina članica Vijeća Europe nije ratificirala Konvenciju, iako je prošlo već 6 godina od njezinog donošenja. Većina tih zemalja, a i neke od onih koje su Konvenciju ratificirale, navode kao problematične iste one članke koji su navedeni u ovom tekstu. Te bi zemlje podržale pokretanje postupka izmjena i dopuna. Vlada RH u ovom sazivu, kao i vodeća stranka u njoj – Hrvatska demokratska zajednica jasno su se opredijelile za razvoj Republike Hrvatske kao demokratske pluralne države te se usprotivile nametanju bilo kakve, pa i rodne ideologije. Zbog svega iznesenog očekujemo i predlažemo Saboru RH da ovu Konvenciju u ovom obliku nikako ne ratificira. Ratifikaciju ove Konvencije podržat ćemo tek nakon donošenja navedenih izmjena i dopuna. Tada ćemo imati dokument koji će biti općeprihvaćen i kao takav učinkovit. Na taj način Republika Hrvatska može pokazati svoju predanost učinkovitoj borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.	muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva. Vezano uz prijedlog izmjena i dopuna odredaba Konvencije, slobodni ste iskazati svoje konkretne prijedloge za izmjene i dopune o kojima će se raspravljati i koje će se razmatrati sukladno za to predviđenim procedurama.
276.	**Željko Mihoković**	Kao prvo većina zakona je diskriminirajuća u odnosu na muškarce. Kao drugo najveći dio žena iskorištava zakone protiv muškaraca i muškarcima se uskraćuje pravo roditeljstva, istjeruju se iz svojih vlasništva zabranom pristupa, djeca ostaju zanemarena, a žene gledaju samo novac kroz alimentaciju. Tako da ti svi zakoni koji se nazivaju sprječavanje nasilja nad ženama, u samom startu impliciraju da su muškarci nasilnici, a to je protivno i Ustavu RH kao i Zakonu protiv diskriminacije i Obiteljskom zakonu.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošenje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
277.	**Suzana Đipalo**	Posštovani, protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije iz sljedećih razloga: - Hrvatska već ima najsuvremenije zakone o sprječavanju nasilja nad ženama koje	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od

		treba dosljedno provoditi. - Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da se svaka osoba može izjasniti je li muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. - Kada se koncept "roda" primijeni na zakonodavstvo, kako su to učinile Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) putem tzv. "zakona o rodnom identitetu", država dopušta npr. muškarcu koji se izjašnjava kao žena ulaziti u ženske zahode, svlačionice i skloništa te se natjecati u ženskim sportovima jer ga u osobnim dokumentima (osobnoj iskaznici, rodnom listu…) navodi onako kako se on izjašnjava - ženom. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? - U službenu uporabu se uvodi termin "rod" umjesto termina "spol" (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"). - Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju, čime se može, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. - Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. S postovanjem.	svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o

			ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o*

			akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.

278.	**Verica Rekić**	Dobar sam dio svoga djetinjstva provela u atmosferi obiteljskoga nasilja i na svojoj sam koži osjetila kakve destruktivne posljedice takvo okruženje može imati na dijete u razvoju. Zbog toga u potpunosti podržavam donošenje Zakona o potvrđivanju Konvencije koja će nastojati zaštititi žene i djecu te im pružiti potporu kao ugroženim skupinama u našemu društvu. Svaka civilizirana, zrela i za empatiju sposobna osoba trebala bi bez zadrške podržati ovakva nastojanja koja će našu zemlju učiniti boljim i sigurnijim mjestom za život.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
279.	**Udruga za ljudska prava i građansku participaciju u "PaRiter"**	U potpunosti se slažemo sa stavom GONGA i podupiremo ratifikaciju Konvencije i donošenje ovog Zakona. U Konvenciji rod „označava društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnim za žene i muškarce“ te takva definicija nije nikakva novost. Zabrana diskriminacije na temelju spola, rodnog identiteta kao i seksualne orijentacije već je propisana hrvatskim zakonima. Tako čl. 1. st. 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije zabranjuje diskriminaciju na temelju rodnog identiteta. Pojam rodnog identiteta prisutan je i u Kaznenom zakonu iz 2011. godine (stupio na snagu 1.1.2013.). Zločin iz mržnje je svako kazneno djelo počinjeno zbog, između ostaloga, „spola, spolnog opredjeljenja ili rodnog identiteta druge osobe.“ Rodno uvjetovano nasilje tj. pozivanje na nasilje inkriminirano je i kroz tzv. govor mržnje iz čl. 325. Kaznenog zakona – javno poticanje na nasilje ili mržnju prema skupini ljudi ili pripadniku skupine zbog njihovog spola, spolnog opredjeljenja, rodnog identiteta ili kakvih drugih osobina. Dakle, očito je kako pojmovi roda, rodnog identiteta, pa onda i rodno uvjetovanog nasilja i rodne diskriminacije nisu nepoznati u hrvatskom pravnom sustavu, niti bi ratifikacija Istanbulske konvencije u tom smislu predstavljala osobitu novost. Također, čl. 14 Ustava RH članak 14. određuje da svaki čovjek i građanin u Republici Hrvatskoj ima sva prava i slobode, neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama. U sintagmi „i drugim osobinama“ jasna je ustavna odredba da su svi pred zakonom jednaki. Udruge za ljudska prava i za zaštitu žena od nasilja koje nemaju vjerski predznak podržale su definiciju roda iz Konvencije i ponovno istaknule da je Republika Hrvatska već potpisala Konvenciju i da sada nije trenutak za vraćanje na temeljne pojmove već da Konvenciju treba ratificirati i implementirati kako bi se konkretnim mehanizmima koje predviđa zaštitilo žene od nasilja. Primjena	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		mehanizama predviđenih konvencijom zaštitila bi žene koje su u međuvremenu ubijene, stoga je potrebno žurno provesti ratifikaciju.	
280.	**Ivan Karlić**	Poštovani, Ustav Republike Hrvatske ne poznaje kategoriju "roda" i u člancima koji govore o sličnoj temi ravnopravnosti, slobode i jednakosti (članci 3,14,17) isključivo koristi termin spol. Stoga je navedena kovencija u suprotnosti i sa duhom i sa slovom Ustava RH. U sintagmi "druge osobine" iz članka 14. Ustava o kojima govori udruga GONG se nemože pronaći kategorija roda budući da članak počinja sa "svatko" (čl 14. Svatko u Republici Hrvatskoj ima prava i slobode, neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama. Svi su pred zakonom jednaki.) Dakle članak se odnosi na žive ljude ili fizičke osobe (svatko), a ne i na nežive stvari (svašta). A rod je ISKLJUČIVO jezična kategorija koja se podjednako odnosi na (svatko i svašta) bića, stvari i pojave (muški, ženski i srednji) koja ne postoji u Ustavu RH uopće, a ni posebno kad se govori o naravi. osobinama i pravima čovjeka. u člancima 4,14,17.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i

			uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br.

			132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
281.	**Joškoi Listeš**	Mislim da je dosta više nametanja tih ideološki obojanih novotarija u svrhu zatupljivanja ljudi i odvraćanja pažnje sa stvarnih problema ove zemlje. Isto tako ta liberano-nebogobojazna manjina na sve načine i otvoreno i zakamuflirano pokušava progurati svoje ljudskom moralu protivne ideje. Rodna ideologija je zadnje što treba našem društvu i potpuno je krivi put za približavanje "zapadnim vrijednostima". Ovakvi nasrtaji na zdrav razum i stoljećima usvojene vrijednosti samo pokazuje sluganski odnos naše vlasti prema dekadentnoj upravi izumiruće Evropske unije umjesto da brani i podržava volju svojih građana. Prava žene, djece i bilo kojeg pojedinca ne mogu se urediti i riješiti brisanjem pojma "žena i muškarac".	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
282.	**GONG**	U Konvenciji rod „označava društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnim za žene i muškarce“ te takva	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		definicija nije nikakva novost. Zabrana diskriminacije na temelju spola, rodnog identiteta kao i seksualne orijentacije već je propisana hrvatskim zakonima. Tako čl. 1. st. 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije zabranjuje diskriminaciju na temelju rodnog identiteta. Pojam rodnog identiteta prisutan je i u Kaznenom zakonu iz 2011. godine (stupio na snagu 1.1.2013.). Zločin iz mržnje je svako kazneno djelo počinjeno zbog, između ostaloga, „spola, spolnog opredjeljenja ili rodnog identiteta druge osobe.“ Rodno uvjetovano nasilje tj. pozivanje na nasilje inkriminirano je i kroz tzv. govor mržnje iz čl. 325. Kaznenog zakona – javno poticanje na nasilje ili mržnju prema skupini ljudi ili pripadniku skupine zbog njihovog spola, spolnog opredjeljenja, rodnog identiteta ili kakvih drugih osobina. Dakle, očito je kako pojmovi roda, rodnog identiteta, pa onda i rodno uvjetovanog nasilja i rodne diskriminacije nisu nepoznati u hrvatskom pravnom sustavu, niti bi ratifikacija Istanbulske konvencije u tom smislu predstavljala osobitu novost. Također, čl. 14 Ustava RH članak 14. određuje da svaki čovjek i građanin u Republici Hrvatskoj ima sva prava i slobode, neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama. U sintagmi „i drugim osobinama“ jasna je ustavna odredba da su svi pred zakonom jednaki. Udruge za ljudska prava i za zaštitu žena od nasilja koje nemaju vjerski predznak podržale su definiciju roda iz Konvencije i ponovno istaknule da je Republika Hrvatska već potpisala Konvenciju i da sada nije trenutak za vraćanje na temeljne pojmove već da Konvenciju treba ratificirati i implementirati kako bi se konkretnim mehanizmima koje predviđa zaštitilo žene od nasilja. Primjena mehanizama predviđenih konvencijom zaštitila bi žene koje su u međuvremenu ubijene, stoga je potrebno žurno provesti ratifikaciju.	
283.	**Ivan Zidarević**	Podržavam donošenje Zakona.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
284.	**Jelena Čutura**	Osnova: Usuglasiti prijedlog s Ustavom RH, kao i sa svom znanstvenom spoznajom => spol, spolna jednakost i ostale izvedenice riječi "spol" poznaje Ustav RH, kao i znanstvena spoznaja. "Rod" je proizvod jedne ideologije koja nema mjesta u hrvatskom zakonodavstvu jer se kosi sa znanstvenom spoznajom i sa Ustavom RH.	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova

			prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
285.	**Hrvatska udruga Benedikt**	U „Ocjeni stanja“ resorno ministarstvo daje temeljiti pregled međunarodnih konvencija i hrvatskih zakona u materiji zaštita žena od nasilja i sprječavanja nasilja u obitelji. Dio koji bi sadržavao argumente zašto bi Republika Hrvatska trebala ratifikacijom učiniti odredbe Istanbulske konvencije dijelom svojega unutarnjeg pravnog poretka (čl. 141. Ustava RH) je međutim izrazito kratak i vrijedi ga ovdje u cijelosti citirati: „Potpisivanjem Konvencije RH je iskazala interes i pridružila se naporima međunarodne zajednice, poglavito državama članicama VE i EU, kako bi se na ovom području učinili daljnji napori i još jasnije formulirala odlučnost država u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Ujedno, iskazana je i trajna namjera u cilju poduzimanja mjera usmjerenih promicanju rodne ravnopravnosti i suzbijanja svih oblika diskriminacije i nasilja nad ženama uključujući i nasilje u obitelji. Iako je zakonodavstvo u RH u najvećoj mjeri usklađeno s odredbama Konvencije, njenim potvrđivanjem stvaraju se daljnje pravne pretpostavke za dosljednu i učinkovitiju primjenu domaćeg zakonodavstva i same Konvencije.“ Ovo, međutim, ne bi mogli biti dostatni razlozi: značajne dokumente ovakve vrste države koje imaju samopouzdanja i samopoštovanja ne ratificiraju samo stoga što je to moderno ili stoga što su to učinile neke druge zemlje. Tako, eto, možemo vidjeti da Velika Britanija, Njemačka i Švicarska (i druge europske zemlje) vrlo pažljivo odvaguju hoće li Istanbulsku konvenciju učiniti dijelom svojih unutarnjih pravnih poredaka – i nisu specijalno impresionirane time što su konvenciju ratificirale Albanija, Norveška i Francuska. Naprosto, svaka zemlja treba odvagnuti svoje razloge – pa tako i Hrvatska. Zapravo, primjenom pravila logike moramo prepoznati da resorno ministarstvo čak i ne daje razloge za ratifikaciju Konvencije. U pravnom smislu – govoriti da jedan ozbiljni međunarodni pravni instrument valja učiniti	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete

		integralnim dijelom unutarnjeg pravnog poretka države „kako bi se na ovom području učinili daljnji napori i još jasnije formulirala odlučnost država u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji“ predstavlja potpunu besmislicu. Ako nešto valja deklarirati, onda se donose deklaracije. Zakoni se donose (a ovdje pred sobom imamo prijedlog Zakona o potvrđivanju konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji) kako bi se uredili socijalni odnosi u važnim pitanjima naznačenima Ustavom Republike Hrvatske. Pritom, ovaj bi konkretni zakon doista i utjecao na društvene odnose u Republici Hrvatskoj – i to tako da se njime dodatno pojačaju svjetonazorske podjele u društvu. Tako proizlazi da se predlaže donijeti jedan novi zakon koji već i u fazi javne rasprave izaziva kulturalne prijepore – a da resorno ministarstvo ne uspijeva osmisliti bolji argument nego „trebamo deklarirati da smo odlučni“; pri čemu je valjda Hrvatska odlučnija od Islanda (koji Konvenciju nije ratificirao), ali neodlučnija od Bosne i Hercegovine (koja ju je ratificirala pred tri godine). Da se u ovom komentaru ne interpretira argumentacija resornog ministarstva krivo, vidljivo je iz dijela gdje se pokušava objasniti „Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći“. I taj dio je jako kratak, pa ga je prikladno citirati u cijelosti: „Ovim Zakonom potvrđuje se Konvencija čime se šalje čvrsta politička poruka o predanosti RH borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja te stvara sinergija između djelovanja svih dionika čije aktivnosti su usmjerene ka borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja.“ Stoga zaključno: takvo obrazlaganje resornog ministarstva je posve nedostatno, logički posve promašeno i ustavnom smislu posve protusistemsko. A i netočno – naime glavna posljedica koja će donošenjem zakona proisteći jest jačanje političkih/idejnih podjela u hrvatskom društvu, koje su već i do sada prešle zdravu mjeru. S druge strane, valja opaziti ono što opaža i samo resorno ministarstvo: tekst Istanbulske konvencije ne predviđa na području zaštite prava žena i zaštite od obiteljskog načina ništa što bi iziskivalo promjenu makar i jednog već donesenog zakona. Ratificiranje Istanbulske konvencije – kratko i jasno – ne bi ženama i žrtvama obiteljskog nasilja u Republici Hrvatskoj donijela ništa novoga, i ništa boljega od onoga što već imaju. Jedinu stvar koja bi mogla biti od pomoći žrvama nasilja – naime određivanje naknade štete žrtvama nasilja na teret Države, sukladno čl. 30. st. 2. Konvencije – Hrvatska predloženim Zakonom odbija preuzeti, rezervacijom iz čl. 3. Zakona o potvrđivanju.	sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
286.	**Dorijana**	Protivim se ratifikaciji istambulske konvencije zbog otvaranja vrata rodnoj	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

	Ujčić	ideologiji koja je veliko i podmuklo zlo cijelom čovječanstvu. Hrvatska ima već svoje zakone i ne trebamo prihvaćati takva nametanja od strane Europe.	Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
287.	**Mladen Matijaca**	Hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji - 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije, što znači da Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. U prvom poglavlju, članku 3. definira se pojam "rod", gdje svatko sebe može proglasiti muškarcem ili ženom. Ova činjenica je izrazito opasna jer se muškarci pod "maskom" osobe ženskog spola mogu uvlačiti u prostore rezervirane isključivo za žene što može rezultirati daleko gorim nasiljem nego što je do sada bilo moguće. Također će se događati velika zbrka i neravnopravnost u sportskim natjecanjima za žene na koje će se moći prijavljivati muškarci koji su odlučili promijeniti spol u ženski. Mislim da će ratifikacija ove Konvencije značajno naštetiti ženama i izložiti ih poniženjima, povečati mogućnosti za seksualna i druga zlostavljanja. U članku 4. se koriste termini poput roda, seksualne orijentacije, rodni identitet, koji nemaju svoje znanstveno utemeljenje te ne vidim kako se takvo nešto može uključiti u pozitivne zakone RH. Protiv sam ratifikacije Istambulske konvencije jer jer je potpuno nepotrebna, dapače izrazito štetna za djevojke i žene u našoj Domovini.	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje

			međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz navod da svatko sebe može proglastiti nuškarcem ili ženom ističeno da Zakon o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a propisuje da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14). Nadalje, pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena,

			Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine,

			br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
288.	**Anotnio Josipović**	NE PRIHVAČAM RATIFIKACIJU ISTANBULSKE KONVENCIJE U HRVATSKOM DRŽAVNOM SABORU	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
289.	**Matko Marušić**	Poštovani Predsjedniče Vlade RH g. Plenkoviću, poštovani saborski zastupnici, molim vas da nikako ne prihvatite ratifikaciju Istanbulske konvencije. Kratko i	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje

		jasno: nakon prihvaćanja, ljudi koji promiču istospolne brakove će tražiti da se oni dopuste i u Hrvatskoj. To će tražiti promjenu Ustava, i to referendumom, jer se mora promijeniti ustavna definicija braka koja je donijeta referendumom. Referendum se pak mora nametnuti, a to će izazvati nemire do razine uličnih sukoba. Upozoravam vas da bi takav ishod pao na vašu savjet i da je njegovo izbjegavanje VAŠA odgovornost. Želim da hrvatska javnost to zna za slučaj da se Republika Hrvatska tako dovede u ružno, štetno i opasno stanje. Matko Marušić	zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Hrvatski pravni sustav poznaje istospolnu zajednicu kao životnu zajednicu dviju osoba istog spola, odnosno zajednicu obiteljskog života dviju osoba istog spola prema Zakonu o istospolnim zajednicama (Narodne novine, br. 116/03) i Zakonu o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine br. 92/14). Navedeni zakoni doneseni su u uvjetima poštovanja odredbi Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10 i 05/14)
290.	**Vedran Podolski**	Istanbulskom konvencijom se, pod krinkom zaštite žena – rodna ideologija uvodi se u hrvatsko zakonodavstvo, obrazovni sustav, nameće se cijelom hrvatskom društvu. Hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji - 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije, što znači da Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. S druge strane, ratifikacija Istanbulske konvencije imala bi sljedeće negativne posljedice na Republiku Hrvatsku: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet ("rod") - biti muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin "rod" umjesto termina "spol". Prema konceptu "roda", za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet ("rod") kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin "rod" postupno zamijenio termin "spol" iz službene upotrebe (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta "roda" najviše	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima

		bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina "rod" u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. "zakone o rodnom identitetu" koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu...) običnom izjavom da živi u drugom "rodnom identitetu". Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu "ženom" jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda".	se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i

			žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko,

			seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote

			ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i*

			pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
291.	**Miroslav Vlašić**	Pojam ROD zamjeniti u cijelom tekstu sa SPOL kao biološko dokazani koncept (XX, XY)	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i

			europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
292.	**Petar Marija Radelj**	Protiv nasilja nad naravi, ženom i obitelji - očitovanje u javnu raspravu o potvrđivanju Istanbulske konvencije 1. Ozbiljni nedostatci radnoga materijala za raspravu Ne postoje postupkovne pretpostavke za valjani zakonodavni postupak na temelju Prijedloga zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/Slicing/GetDocx/5638, Istanbulske konvencije, 210. ugovora Vijeća Europe) koji je Ministarstvo demografije dalo u javnu raspravu od 3. srpnja do 3. kolovoza 2017. Naime, na početku dokumenta koji je predmet internetskoga savjetovanja nositelj izrade propisa ističe kako je ustavna osnova za donošenje zakona članak 140. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske prema obrojčenju iz pročišćenoga teksta u Narodnim novinama, br. 85/10, tj. članak 133. stavak 1. Ustava prema izvornom obrojčenju i pročišćenom tekstu koji je objavio Ustavni sud (https://www.usud.hr/sites/default/files/dokumenti/Redakcijski_prociscen_tekst_Ustava_Republike_Hrvatske_Ustavni_sud_Republike_Hrvatske_15._sijecnja_2014_.pdf). U svakom slučaju ustavna odredba koju je nositelj izrade propisa naveo kao mjerodavnu glasi: „Hrvatski sabor potvrđuje [1.] međunarodne ugovore koji traže donošenje ili izmjenu zakona, [2.] međunarodne ugovore vojne i političke naravi i [3.] međunarodne ugovore koji financijski obvezuju Republiku Hrvatsku.“ Nositelj izrade propisa nigdje nije naveo u koju od tri navedene kategorije pripada Istanbulska konvencija. Stoga ocjena postojećega stanja, osnovna pitanja koja se trebaju urediti predloženim zakonom kao i jasne posljedice koje će donošenjem zakona proisteći, nigdje nisu navedene. Prema tome javna rasprava nema elemente potpune, točne i pravodobne informacije javnosti. Njome se jednostavno prešućuju bitni sadržaji i posljedice. Dosljedno,	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Vezano uz primjedbu/komentar o ustavnoj osnovi za donošenje zakona, odnosno članak 140. Ustava Republike Hrvatske isitčemo da se, prema uobičajenoj praksi u izradi i donošenju zakona, u okviru dijela Zakona pod nazivom „Ustavna osnova“ ne definira kategorija međunarodnog ugovora koji se preonosi u pravni poredak Republike Hrvatske već se samo poziva na određeni članak Ustava Republike Hrvatske. Primjeri zakona o potvrđivanju međuanrodnih ugovora postupni su na web stranici Hrvatskog sabora, www.sabor.hr. Nadalje, vezano uz dio komentara o sadržaju zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora, odnosno o djelovima predmetnog zakona propisanim čl. 16 Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, br. 28/96) ističemo da Nacrt prijedloga Zakona koji je upućen na javnu raspravu sadrži sve bitne elemente navedene u čl. 16. st. 2. točke 1.-5., a ostali djelovi, odnosno mišljenja nadlženih tijela, prikupljaju se u daljnjem tijeku postupka izrade Zakona. Navedeno se odnosi na iznose finacijskih sredstava koje utvrđuje svako državno tijelo nadležno za provođenje odredaba Konvencije, sukladno svom djelokrugu rada i

		ne postoji uvjeti za vođenje suvisle rasprave. To potvrđuju i komentari pristigli u javnu raspravu koja se pretvorila u sučeljavanje uvjerenja, a ne argumenata. Jednostavno, dokument koji je dan u javnu raspravu nema odgovore na ključna pitanja, ne potiče društveni dijalog ni preklapajuće suglasje. Stoga javnu raspravu treba ponoviti na temelju valjane, zakonite, iskrene i iscrpne radne podloge. 2. Sabor ne može potvrditi Istanbulsku konvenciju kao ugovor koji traži promjenu zakonodavstva Ako bi Istanbulska konvencija služila kao poluga za promjenu internoga zakonodavstva, valja reći da je njezino potvrđivanje ustavnopravno nemoguće i neprihvatljivo bez prethodnoga očitovanja Ustavnoga suda o tom je li sadržaj te konvencije sukladan s Ustavom. Ustavni sud, kao što je poznato, nema ovlast ocjenjivati suglasnost s Ustavom međunarodnih ugovora nakon što su potvrđeni i stupe na snagu, pa je jedini način da ocijeni njihovu sukladnost s hrvatskim ustavnopravnim poretkom da se o tom očituje prethodno, prije potvrđivanja međunarodnoga ugovora, kako bi zakonodavac znao da je njegovo donošenje u skladu s Ustavom. U suprotnom bi potvrdi takva međunarodnoga ugovora trebalo pristupiti kao prethodnom postupku za promjenu Ustava. Naime, Istanbulska konvencija u pravni poredak unosi pojam „roda“ i člankom 3. točkom c) određuje ga – u netočnom prijevodu s engleskoga – kao „društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce“. Time Istanbulska konvencija niječe naravni, biološki, genetički, citogenetički, ustavni i tradicionalni binarni pojam spola, prema kojem ljudsko biće može biti muško ili žensko, muškarac ili žena, i prema kojem je ta razlika zadana, određena, nepromjenjiva, znanstveno provjerljiva i od časa stjecanja pravne osobnosti lako utvrdiva iz krvne pretrage, postojanjem ili nepostojanjem Y-kromosoma u profilu deoksiribonukleinske kiseline svakoga čovjeka; neovisna o kasnijim društveno oblikovanim ulogama, ponašanjima, djelovanjima i atributima koje neko društvo smatra prikladnim za pripadnike pojedinoga spola. Na to treba reći da „rod“ nije ustavna kategorija, ni vrjednota ustavnoga poretka, ni temelj za tumačenje Ustava, sukladno članku 3. Ustava. Zagovornici potvrđivanja Istanbulske konvencije u Hrvatskom saboru prešućuju da traže njezinu potvrdu kako bi mogli tražiti usklađivanje Ustava s tom konvencijom. Naime, po naravi stvari Ustav je iznad svake konvencije; on je akt i organizam koji uspostavlja državu, naciju i pravni poredak i u tom je smislu neprihvatljivo i neprimjereno podmetati Istanbulsku konvenciju kao oblik ideologizacije društva, nastavka podjela u njemu, nametanja dženderizma	nadležnostima, a suglasnost na predložena financijska sredstva daje nadležno Ministarstvo financija. Vezano uz dio komentara o uvođenju termina „roda“ u hrvatsko zakonodavstvo želimo istaknuti da se definicija spola odnosi na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-

		(https://www.vjeraidjela.com/kurikulna-reforma-ni-legitimna-ni-legalna/#_ftn3) i sekularizma (https://www.vjeraidjela.com/kurikulna-reforma-ni-legitimna-ni-legalna/#_ftn2). Pojam „roda“ ne pripada u temeljna ljudska prava i slobode, jer ih odredba članka 14. stavka 1. Ustava poimenično utvrđuje i priznaje svakomu u Republici Hrvatskoj neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi i društvenom položaju. Pojam „roda“ tu nije uvršten. Stoga se pojam „roda“ ne može legalno ni legitimno uvući u pravni poredak, da bi ga se predstavljalo ili nametalo kao temeljnu vrjednotu ili ljudsko pravo. Isto tako, pojam „roda“ ne pripada u zaštićene odlike osoba s obzirom na koje se člankom 17. stavkom 2. Ustava ne dopušta nejednakost. Te su osobine u Ustavu taksativno i zaokruženo navedene: rasa, boja kože, spol, jezik, vjera, nacionalno ili socijalno podrijetlo. Taj je popis zatvoren. Zagovornici potvrde Istanbulske konvencije ne mogu pomoću nje napraviti ustavni prevrat, podmetati ili nametati kao da je pojam „roda“ konstitucionaliziran. Konačno, pojam „roda“ ne može se svrstati pod ustavno jamstvo štovanja i zaštite osobnoga života, dostojanstva, ugleda i časti iz članka 35. Ustava, zato jer ustavotvorac nije prihvatio njegovo postojanje, doseg i pseudoznanstvene teorije kojima se taj konstrukt danas nameće. Iz navedenoga je očito da Hrvatski sabor ne može potvrditi Istanbulsku konvenciju kao međunarodni ugovor koji traži donošenje ili izmjenu zakona, jer bi Istanbulska konvencija tražila promjenu samoga Ustava. Njezina ratifikacija bila bi in fraudem legis. Ako je svrha Istanbulske konvencije zaštita žena od nasilja i zaštita od kućnoga nasilja, nije jasno koji bi se zakoni u domaćem pravu nakon te potvrde trebali mijenjati, kad je ta materija već razrađena kaznenim, prekršajnim i obiteljskim pravom. Iz materijala ponuđena u javnu raspravu ne vidi se zbog čega bi potvrda Istanbulske konvencije bila potrebna hrvatskomu pravnomu poretku, pokraj odredaba Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (Narodne novine, broj 137/09, 14/10 i 60/10), Prekršajnoga zakona (Narodne novine, broj 107/07, 39/13, 157/13, 110/15 i 70/17: članci 35/2, 45/7, 109.c/1/2, 130/3, 134/1/3, 135/1, 184/4) i Kaznenoga zakona (Narodne novine, broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15: članak 74. udaljenje iz zajedničkoga kućanstva, čl. 179.a nasilje u obitelji i drugih) 3. Sabor ne može potvrditi Istanbulsku konvenciju kao ugovor vojne i političke naravi Nositelj izrade zakona za potvrdu Istanbulske konvencije je Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike, a ne Ministarstvo obrane ili Ministarstvo vanjskih ili europskih poslova. Da se Istanbulska konvencija smatra	ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira

		međunarodnim ugovorom vojne ili političke naravi, ta bi središnja tijela državne vlasti stajala iza inicijative i internetskoga savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. A ne stoje. Sabor ne smije ratificirati Istanbulsku konvenciju po toj osnovi, jer po svojoj naravi ona bjelodano nije međunarodni ugovor vojne naravi. Ne smije je potvrditi na tom temelju, jer po svojem sadržaju Istanbulska konvencija nije politički, nego pravni akt. Ona se jednostavno ne tiče međunarodnih političkih i vojnih odnosa. Stoga je krajnje neozbiljna i za žrtve nasilja uvrjedljiva i ponižavajuća lapidarna tvrdnja nositelja izrade propisa: „Ovim Zakonom potvrđuje se Konvencija čime se šalje čvrsta politička poruka o predanosti RH borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja te stvara sinergija između djelovanja svih dionika čije aktivnosti su usmjerene ka borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja“ (odlomak: „Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći“). Žrtvama nasilja nad ženama i žrtvama kućnoga nasilja ne treba „čvrsta politička poruka“, nego konkretno djelovanje da se spriječe i suzbiju pojave nasilja. Potvrdom Istanbulske konvencije ne će ojačati ni rad centara za socijalnu skrb, ni obiteljskih centara, ni policije, ni državnoga odvjetništva ni sudstva u prilog sprječavanja i suzbijanja nasilja i zaštite i zadovoljštine žrtava nasilja. Žrtvama nasilja i nasilnicima ne koristi nikakva „politička poruka“ ni „sinergija između djelovanja“, nego poučenost, mar i predanost službenika i dužnosnika kojima je posao iskorjenjivanje nasilja i liječenje njegovih posljedica. Po svojoj naravi konvencija je višestrani međunarodni ugovor i kao takva mora biti pravno sredstvo (instrument, alat), a ne deklaracija ili rezolucija. Navedena rečenica potvrđuje da nositelj izrade propisa to nije shvatio, jer potvrdu Istanbulske konvencije doživljava kao „slanje čvrste političke poruke“ i „stvaranje sinergije između djelovanja svih dionika“. To je suprotno srži potvrđivanja bilo koje konvencije. Svrha potvrde međunarodnoga ugovora jest njegovo stupanje na snagu i susljedna primjena, postupanje po njegovim odredbama i izgradnja vladavine prava u kojoj takav ugovor zauzima mjesto iznad svih domaćih zakona, a ne „slanje političke poruke“ ni „stvaranje sinergije između djelovanja svih dionika“. Zagovornici potvrde Istanbulske konvencije ovim su razotkrili svoje nepravne, nelegalne, nelegitimne ciljeve. Potvrđuju da su njihovi ciljevi u biti politički i ideološki, a ne državnički, pravni, socijalni ili viktimološki osjetljivi. Izostankom konkretnoga zakonskoga okvira koji bi trebao biti plod potvrde međunarodnoga ugovora potvrđuje se da ta konvencija u hrvatskom pravnom poretku nije potrebna, jer je unutarnjim	nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez

		zakonodavstvom već uređena materija zaštite od nasilja nad ženama i od kućnoga nasilja. 4. Sabor ne može potvrditi Istanbulsku konvenciju kao ugovor koji financijski obvezuju Republiku Hrvatsku Na temelju radnoga materijala i očitovanja zainteresirane javnosti Hrvatski sabor ne može potvrditi Istanbulsku konvenciju, jer članak 191. stavak 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13) obvezuje da prijedlog zakona obuhvaća podatke o financijskim sredstvima potrebnim za provođenje zakona i o načinu osiguranja tih sredstava te druge okolnosti od važnosti za pitanja koja se uređuju zakonom, a u tekstu danu na javnu raspravu toga nema. Namjesto toga, pod naslovom „Ocjena i izvori potrebnih sredstava za provođenje zakona“ nositelj izrade prijedloga zakona ne spominje ni jednu potrebnu kunu troška, nego zamagljuje činjenice ovim riječima: „Za provedbu ovoga Zakona u razdoblju do 2020. godine osiguravaju se financijska sredstva u Državnom proračunu RH na pozicijama središnjih tijela državne uprave nadležnim za poslove zaštite djece, obitelji, pravosuđa, unutarnjih poslova, obrazovanja i zdravstva te državnim tijelima nadležnim za obavljanje poslova u vezi s ostvarivanjem ravnopravnosti spolova i zaštitu ljudskih prava, sukladno njihovom postojećem djelokrugu rada i nadležnostima.“ Ako je riječ o „postojećem djelokrugu rada i nadležnostima“, onda potvrda Istanbulske konvencije nije potrebna, opravdana ni svrhovita. Budući da je u javnoj raspravi prešućeno da je riječ o međunarodnom ugovoru koji financijski obvezuje Republiku Hrvatsku, nije primjenjiv ni taj dio ustavne odredbe zbog koje bi Hrvatski sabor trebao ili mogao potvrditi međunarodni ugovor o kojem je riječ. 5. Nesvrhovitost pravnih instituta za proklamirani cilj Istanbulska konvencija uspostavlja institute: „rodne perspektive“, „rodni identitet“, „rodno osjetljive politike“, „rodno osjetljive smjernice“, „rodno osjetljivi postupci“, „rodno osjetljivo tumačenje“, „rodno utemeljeno nasilje“ i „rodno uvjetovana diskriminacija“, koji su posve strani hrvatskomu ustavnopravnomu poretku i hrvatskoj tradiciji. Oni ne mogu biti u pomoći u sprječavanju nasilja nad ženama, kućnoga nasilja i suzbijanju tih nasilja. 6. Nejasna uloga Ministarstva demografije, obitelji, mladih i socijalne politike Prva je svrha Istanbulske konvencije, kako stoji u njezinu naslovu: sprječavanje nasilja nad ženama (preventing… violence against women; la prévention… contre la violence à l’égard des femmes), a Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike nije središnje tijelo državne uprave koje bi trebalo protežirati sprječavanja nasilja samo nad ženama, nego podjednako i nad muškarcima. Po	obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o*

		logici stvari i zakonskim odredbama borba protiv nasilja u djelokrugu je Ministarstva unutarnjih poslova, njegovo sankcioniranje i slanje poruka o društvenoj neprihvatljivosti u djelokrugu je Ministarstva pravosuđa i sudbene vlasti, a liječenje žrtava u djelokrugu je sustava kojim ravna Ministarstvo zdravstva. Druga je svrha Istanbulske konvencije, kako stoji u njezinu naslovu: sprječavanje kućnoga nasilja (preventing… domestic violence; la prévention… contre… la violence domestique), a Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike nije središnje tijelo državne uprave koje bi se trebalo baviti unutarnjim poslovima po čijim kućama, nego promicati demografsku, obiteljsku, odgojnu i socijalnu politiku. Treća je svrha Istanbulske konvencije, kako stoji u njezinu naslovu: suzbijanje ili borba protiv nasilja nad ženama i kućnoga nasilja (combating violence against women and domestic violence; la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique). Borbeno djelovanje po naravi stvari pripada sustavu sile, represije (policija, vojska, sudstvo), gdje se primjenjuje argument snage ili sile. Nasuprot tomu, plemenita zadaća Ministarstva demografije, obitelji, mladih i socijalne politike trebala bi biti promicanje snage ili sile argumenata za opstanak, ostanak i razvoj hrvatskoga pučanstva, naroda, od obitelji kao temeljne prokreacijske društvene jedinice društva i životne zajednice muškarca, žene i ljudskoga potomstva, preko poticanja mladih i mjera uspostave i unaprjeđenja socijalne države. Stoga nije moguće razaznati valjanu ulogu Ministarstva demografije, obitelji, mladih i socijalne politike kao nositelja izrade zakona kojemu je svrha prevencija i suzbijanje nasilja, a koji nije u službi demografije ni obitelji. 7. Čim se zapravo bavi Ministarstvo demografije i obitelji? Kraj tolikoga iseljavanja živućega hrvatskoga stanovništva, kraj tolikoga izumiranja mnogih hrvatskih krajeva, kraj tolikih poteškoća koje suvremeni način život nameće održanju obitelji na okupu, kraj tolikih egzistencijalnih problema mladeži i kraj neuspostavljene učinkovite socijalne politike, postavlja se pitanje čemu služi i čim se zapravo bavi Ministarstvo demografije i obitelji: nametanjem rodne ideologije!?! Dobna i demografska slika zemlje je katastrofalna, obiteljske prilike vape za pomoći, a ministarstvu kojemu bi to bio posao, predlaže zakon koji je depopulacijski i vrlo prijeporaqn u smislu nacionalne i političke sigurnosti. Promicanje rodne ideologije vodi izumiranju naroda i namjernomu slabljenju nacionalnih interesa. Vrijedi podsjetiti da to Ministarstvo nije uspostavljeno ni osnovano iz početka u jesen 2016., kad je registrirano, nego je središnje tijelo državne uprave, koje se u	*akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda" i „rodnog identiteta" već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod" u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Dio komentara o nazivu, ustrojstvu, djelokrugu rada i nadležnostima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku nije predmet razmatranja ovog Nacrta zakona. Vezano uz dio komentara o usklađenosti hrvatskog prijevoda Konvencije i izvornika na engleskom jeziku ističemo da je Republika Hrvatska predmetnu Konvenciju potpisala dana 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije.

		prvoj polovini ovoga desetljeća dokazalo svojom protuobiteljskom politikom, preimenovano u: „Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku“. To i takvo službeno ime pokazatelj je da s tim ministarstvom od početka stvari nisu na svojem mjestu. U otvorenom pismu od 3. siječnja 2012. tadašnjemu predsjedniku Vlade tadašnja ravnateljica Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje istaknula je: „S obzirom na to da je model imenovanja ministarstava Ministarstvo + djelatnost kojom se ono bavi označena imenicom u genitivu dosljedno proveden u imenima svih hrvatskih ministarstava (npr. Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo financija, Ministarstvo pravosuđa) i da je taj sustav potvrđen već dulje vrijeme te da nije u suprotnosti ni s jednim od pravila hrvatske standardnojezične sintakse, smatramo da ga ne treba mijenjati. Ne treba ga nikako mijenjati ni zbog toga što je u imenima nekih drugih institucija (instituta, zavoda i sl.) i njihovih dijelova (odjela, katedra i sl.) u kojima se uglavnom ističe predmet njihova bavljenja, uobičajena uporaba prijedloga za“ (https://hr.wikisource.org/wiki/Otvoreno_pismo_IHJJ_predsjedniku_Vlade_Republike_Hrvatske_Zoranu_Milanovi%C4%87u) Od sadašnjih 20 ministarstava njih 19 ima ime u genitivu, samo ovo ima u akuzativu. Takvo je imenovanje suprotno ustaljenoj hrvatskoj predaji i nesukladno članku 12. stavku 1. Ustava, jer nije dio hrvatskoga standardnoga jezika. Sveza u akuzativu („za…“) u ovom je slučaju nepotrebna, neustaljena i nejasna. Prijedlog „za“ s izrazom u akuzativu označava svrhu ili usmjerenost, kao da je ministarstvo naknadnom namjenom određeno demografiji, obitelji, mladima i socijalnoj politici (kao: priča za laku noć, roba za otpis, koš za smeće), a ne da je poslužitelj (što izvorno znači ministrare, služiti) sustava ili cjeline koju opslužuje, prati i podupire. Od 20 ministarstava, njih 12 kao svoj djelokrug ima po jednu imenicu u genitivu, njih pet po dvije imenica, dva po tri, a ovo jedino ima čak četiri: demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Taj i takav broj riječi u nazivu nepotreban je, neopravdan i pokazatelj je svaštarenja. Ministarstvo treba imati što kraći naziv kao identifikaciju. Poželjno je da to bude samo jedna jedina riječ. Ključna riječ koja objedinjuje socijalnu politiku, mlade i demografiju jest obitelj. Obitelj je poluga demografskoga napretka, institucija koja najbolje provodi socijalnu politiku i koja se najbolje skrbi o mladeži. Svaki segment kojim se poneko ministarstvo bavi ne mora biti naznačeno u njegovu imenu. Primjerice, odgoj, dječji vrtići, šumarstvo ili vodno gospodarstvo predmet su skrbi pojedinih središnjih tijela državne uprave, ali nisu naznačeni u njihovim imena. Nezahvalno je i nekorektno navoditi u imenu	Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.

		„socijalnu politiku“ ne razlikujući je od „socijalne skrbi“. Stoga se čini najprikladnije, najpamtljivije i najjednostavnije nazvati ga Ministarstvom obitelji. No, prije toga bi valjalo osigurati da će ono i djelovati u korist obitelji. Predloženom potvrde Istanbulske konvencije to ne čini. 8. Kršenje odredaba Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora Dosadašnji postupak radi potvrđivanja Istanbulske konvencije sadržava teška kršenja članka 16., 18. i 19. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96). Povrjeda članka 18. toga zakona očituje se u opisanoj neodređenosti ustavne osnove, zašto bi zapravo Hrvatski sabor trebao potvrditi predloženi međunarodni ugovor. Povrjeda članka 16. stavka 2. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora pokazuje se u činjenici da u javnoj raspravi javnost ostala prikraćena za većinu obvezatnih elemenata prijedloga za potvrđivanje međunarodnoga ugovora. Nositelj izrade propisa morao je upotpuniti i osigurati da, sukladno prisilnopravnoj zakonskoj odredbi: „Prijedlog za potvrđivanje međunarodnoga ugovora sadržava: [1.] ustavnu osnovu, [2.] ocjenu stanja i cilj koji se donošenjem akta želi postići, [3.] osnovna pitanja koja se predlažu urediti aktom, [4.] ocjenu sredstava potrebnih za provođenje akta, [5.] akt o potvrđivanju s obrazloženjem, uključujući tekst međunarodnog ugovora na hrvatskom jeziku i na jednom od jezika izvornika ako to nije hrvatski, [6.] obrazloženje ako se predlaže donošenje akta po hitnom postupku, [7.] mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske, [8.] mišljenje Ministarstva financija, [9.] mišljenje Ministarstva pravosuđa, [10.] druga mišljenja prema ocjeni predlagatelja.“ Pod „drugim mišljenjima“ držim nužnim drugo mišljenje o prijevodu međunarodnoga ugovora, jer predloženi tekst na hrvatskom u nizu važnih detalja ne odgovara ni engleskom (http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008482e) ni francuskom izvorniku Istanbulske konvencije (http://www.coe.int/fr/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680084840). Napominjem i da je jedini ovlašteni provoditelj javne rasprave o potvrđivanju međunarodnih ugovora, sukladno članku 16. stavku 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, a ne Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike. Navedena odredba, naime, propisuje: „Postupak za potvrđivanje međunarodnog ugovora pokreće Vlada Republike Hrvatske na poticaj Ministarstva vanjskih poslova.“ 9. Zaključci Predlažem da Vlada osnuje	

		radnu skupinu koja će, • u duhu prestanka razdiranja nacionalnoga korpusa i društva prijepornih temama i ideologijskim svađama, • uvažavajući široki interes za ovom temom i njezinu složenost, • nastojeći oko politike nacionalnoga zajedništva i pomirenja, • poštujući hrvatske vrjednote i tradiciju, a) vrjednovati javnu raspravu održanu od 3. srpnja do 3. kolovoza 2017. b) postupiti sukladno Ustavu, Ustavnomu zakonu o Ustavnom sudu, Bečkoj konvenciji o pravu međunarodnih ugovora, Zakonu o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, Poslovniku Vlade RH i Poslovniku Hrvatskoga sabora, poštujući odredbe Jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila, Zakona o pravu na pristup informacijama i Zakona o procjeni učinaka propisa, c) osobito razmotriti mogućnost stavljanja i priopćavanja pridržaja (rezervi), sukladno člancima 19.–23. Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 16/93), članku 2. točki 14. i članku 17. podstavku a) Zakonu o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora i odredbama same Istanbulske konvencije koja to člankom 78. stavcima 2. i 3. dopušta u odnosu na odredbe članka 30. stavka 2., -članaka 33. i 34., članka 44. stavka 1.e, 3. i 4., članka 55. stavka 1. u pogledu članka 35., članka 58. u pogledu članaka 37., 38. i 39. te članka 59., kao što je to već učinila Poljska, ali i: Andora, Austrija, Belgija, Cipar, Češka, Danska, Finska, Francuska, Gruzija, Latvija, Litva, Malta, Monako, Nizozemska, Norveška, Njemačka, Rumunjska, Srbija, Slovenija, Španjolska i Švedska. U slučaju izostanka potrebnoga suglasja, odluku o potvrdi Istanbulske konvencije, zbog njezinih širokih implikacija, treba prepustiti državnom referendumu. U Zagrebu, 3. kolovoza 2017. Petar Marija Radelj http://www.vjeraidjela.com/protiv-nasilja-nad-naravi-zenom-i-obitelji	
293.	**Maša Cek**	Pozdravljam nastojanja da se sadržaj konvencije provede u našoj državi, pogotovo uzimajući u obzir neadekvatnost postojećih zakona.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
294.	**Sandra Tica**	Izričito sam protiv ratifikacije ove konvencije koja pod krinkom zaštite žena nameće pojam roda koji je protivan zdravom razumu i nema nikakav znanstveni temelj te se pojedincu dopušta da odluči želi li se svrstati pod jedan od više različitih rodova, kao primjerice u Australiji gdje ih postoji više od 20!? Van svake pameti. Norveška vlada je povukla više od 50 mil.eura koji su išli za tzv. rodni institut kad je shvatila o kakvoj se obmani radi. Mislim da bi ratifikacija dovela do enormnih posljedica za hrvatsko društvo u cjelini. Smatram da su postojeći zakoni dovoljni da se zaštite svi ljudi, a posebno žene te da je naša vlada dovoljno mudra da shvati o čemu se ovdje radi i da će uvažiti glas hrvatskog	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca.

		naroda koji ne želi odstupati od svojih istinskih tradicionalnih i konzervativnih vrijednosti samo kako bi se dodvorio "modernoj i naprednoj" Europi.	Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
295.	**Marija Ćurić**	Slažem se da komentarom Ženske sobe, te ističem potrebu da se Istanbulska konvencija čim prije ratificira kako bi se mogli primijeniti mehanizmi u cilju zaštite žena od nasilja. Na ovaj način će se RH odmaknuti od isključivo deklarativne pozicije i napokon pokazati spremnost na stvarnu borbu protiv nasilja. DA ISTANBULSKOJ KONVENCIJI! DA boljoj zaštiti žena od nasilja!	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
296.	**Ivan Blažević**	Ne razumijem što znači "rodno uvjetovana diskriminacija" i ne bih potpisao nešto što ne razumijem.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
297.	**Silvana Bampa Listeš**	protiv ovakvoga zakona koji podmeće rodnu ideologiju	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog

			zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
298.	**Ivana Pudić**	Poštovani, U članku 3. c. Konvencije je definiran koncept roda i kao takav po prvi puta unesen u obvezujući međunarodni dokument. Na temelju rodne teorije se donose zakoni o tzv. "rodnom samoodređenju", putem kojih bilo tko može promijeniti svoj spol u osobnim dokumentima jednostavnom izjavom "o životu u drugom rodnom identitetu" kod nadležnog tijela. Kroz Istanbulsku konvenciju se "rodna teorija" najaktivnije provodi u sustavu odgoja i obrazovanja jer članak 12 Konvencije kao obvezu države traži promjenu ponašanja građana i uklanjanje različitih stereotipa. To je jasno vidljivo iz izvješća Republike Austrije skupini zaduženoj za nadzor implementacije Istanbulske konvencije, u kojem se kao mjera implementacije Konvencije navodi uvođenje "rodno osjetljive pedagogije" u dječje vrtiće grada Beča. Cilj je takve pedagogije od djece ukloniti sve ono što "rodna teorija" smatra "stereotipom", primjerice da se dječaci igraju s autićima, a djevojčice s lutkama, da je plava boja za dječake, a ružičasta za djevojčice, ili da se dječacima govori da su "snažni", a djevojčicama da su "nježne" – pogrešno smatrajući da to dovodi do diskriminatornog i agresivnog ponašanja. Ovakve ideološke odredbe ne doprinose sprečavanju nasilja nad ženama.	**NE PRIHVAĆA SE** Vezano uz navod da svatko sebe može proglastiti nuškarcem ili ženom ističemo da Zakon o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), člankom 9.a propisuje da se promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove. Način prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu propisan je Pravilnikom o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine, br. 132/14). Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.

299.	**Ninoslav Tomljanović**	U POTPUNOSTI SE SLAŽEM SA PRIGOVORIMA PRIJEDLOGU ZAKONA KOJE JE UPUTILA UDRUGA "U IME OBITELJI" TE IH U POTPUNOSTI PROSLIJEĐUJEM Hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji - 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije, što znači da Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. S druge strane, ratifikacija Istanbulske konvencije imala bi sljedeće negativne posljedice na Republiku Hrvatsku: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet ("rod") - biti muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin "rod" umjesto termina "spol". Prema konceptu "roda", za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet ("rod") kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin "rod" postupno zamijenio termin "spol" iz službene upotrebe (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta "roda" najviše bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina "rod" u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. "zakone o rodnom identitetu" koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu...) običnom izjavom da živi u drugom "rodnom identitetu". Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu "ženom" jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni

		unošenju koncepta “roda” u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept “roda”. Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept “roda” bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta “roda”.	koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi“, u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira

			oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim

			područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim,

			spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja,

			tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
300.	**Hrvoje Pilić**	Međunarodni pravni instrumenti vezani za područje ljudskih prava govore o potrebi osiguravanja potpune ravnopravnosti muškaraca i žena .... MeđunaRODNI pravni instrumenti i jesu stvaran problem jer pod krinkom diskriminacije žele uvesti nešto što jednostavno ne postoji. Postoji muško i žensko oduvijek i sada oni žele nama nešto nametnuti! Nije li to diskriminacija? Nije li isto diskriminacija što nameću pobačaj afričkim zemljama i uvjetuju humanitarnu pomoć u hrani sa tim pitanjem? Nama ne treba nikakav rod jer postoji muž i žena, a onda i život koji se stvara iz ljubavi. Jadan je već zapad sa svojom kulturom smrti i takav zapad nama ne treba. Ionako imamo demografskih problema i ne treba nam nekakav ROD nego odgovorna Hrvatska politika koja će poticati život i raditit na dobrobit svih građana. Ne trebaju nam izmišljotine zapada jer sve je jasno: MUŠKO+ŽENSKO=ŽIVOT. Apeliram i molim vladajuće da ne ratificiraju ovu konvenciju jer ne donosi nikakvu korist. Hvala...	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Riječi „međunarodni pravni instrumenti“ ne odnose se na pojam roda već na pojam međudržavnih pravnih instirumenata.
301.	**Sonja Panković**	U POTPUNOSTI SE SLAŽEM SA PRIGOVORIMA PRIJEDLOGU ZAKONA KOJE JE UPUTILA UDRUGA "U IME OBITELJI" TE IH U POTPUNOSTI PROSLIJEĐUJEM Hrvatski zakoni već sadrže najsuvremenije odredbe o sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji - 7. srpnja 2017. Sabor je donio novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, koji je usklađen s pozitivnim odredbama Istanbulske konvencije, što znači da Konvenciju nije neophodno ratificirati kako bi se doprinijelo suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti

		S druge strane, ratifikacija Istanbulske konvencije imala bi sljedeće negativne posljedice na Republiku Hrvatsku: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet ("rod") - biti muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin "rod" umjesto termina "spol". Prema konceptu "roda", za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet ("rod") kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin "rod" postupno zamijenio termin "spol" iz službene upotrebe (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta "roda" najviše bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina "rod" u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. "zakone o rodnom identitetu" koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu...) običnom izjavom da živi u drugom "rodnom identitetu". Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu "ženom" jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv	suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol" i „rod" želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na

		kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda".	hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna." Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost" definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna

			jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini “časti”; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod“ i „rodni identitet“ već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila

			međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod,

			odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i

			tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
302.	**Krešimir Dželalija**	OVO SU PRIGOVORI PRIJEDLOGU ZAKONA UPUĆENI OD UDRUGE "U IME OBITELJI", S NJIMA SE SLAŽEM, TE IH U POTPUNOSTI PROSLIJEĐUJEM: 1. Nametanje neznanstvenog termina "rod" putem međunarodnog ugovora. Istanbulska konvencija po prvi put donosi obvezujuću definiciju koncepta "rod", koji je ideološki, neznastven, skovan 1950-ih godina te tvrdi da svaka osoba može izabrati svoj društveni spolni identitet ("rod") - biti muškarac ili žena - bez obzira na svoj stvaran spol. Ne postoji niti jedan opravdani razlog da se cijelom hrvatskom društvu putem normativnog akta nameće jedan neznanstven koncept koji time postaje službeni i obvezujući za sve. 2. U službenu uporabu uvodi se termin "rod" umjesto termina "spol". Prema konceptu "roda", za društvo spol više nema nikakvu važnost, već samo društveni (spolni) identitet ("rod") kojim se osoba deklarira. Zato bi ratifikacijom Istanbulske konvencije termin "rod" postupno zamijenio termin "spol" iz službene upotrebe (npr. "ravnopravnost spolova" bi postala "ravnopravnost rodova" / "rodna ravnopravnost"), kako je to vidljivo iz izvješća o provedbi Konvencije u državama koje su je ratificirale. 3. Primjena koncepta "roda" najviše bi štetila ženama. Unošenje koncepta i termina "rod" u društvo ne ostaje samo u sferi teorije i jezika, već ima svoje konkretne posljedice na javne politike, koje štete najviše ženama. Argentina (2013.), Danska (2014.), Irska (2015.), Malta (2015.), Norveška (2016.) i Belgija (24. 5. 2017.) donijele su tzv. "zakone o rodnom identitetu" koji omogućuju da osoba kod nadležnog tijela može promijeniti svoj spol u dokumentima (osobnoj iskaznici, putovnici, rodnom listu...) običnom izjavom da živi u drugom "rodnom identitetu". Na temelju takvih zakona država, primjerice, priznaje neku osobu "ženom" jer se ona tako deklarira, iako je zapravo muškog spola, i ta osoba stoga ima zakonsko pravo ulaziti u ženske wc-e i svlačionice te se natjecati u ženskim sportovima. Kakva je to politika koja kaže da želi zaštiti žene od nasilja, a izlaže djevojke i žene	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca.

		neugodnostima u prostorima i okruženjima koja su namijenjena samo njima? 4. Nametanje koncepta "roda" u obrazovanju. Istanbulska konvencija smjera unošenju koncepta "roda" u školske kurikule (čl. 14.), čime se preodgaja djecu i mlade u postavkama rodne ideologije. Uvođenjem rodne ideologije u školski sustav može se, između ostalog, unijeti zabuna kod djece o njihovom spolnom identitetu, a promjenu spola u dokumentima na temelju obične izjave ili trenutnog raspoloženja – prikazivalo bi se kao nešto prihvatljivo ili čak poželjno. Rodnu ideologiju je u obrazovni sustav Hrvatske pokušao uvesti SDP-ov ministar Jovanović nestručnim i ideološki obojenim kurikulom zdravstvenog odgoja protiv kojeg se pobunio velik broj roditelja i profesora. 5. Kršenje ljudskih i građanskih prava onih koji ne prihvaćaju koncept "roda". Ratifikacijom Istanbulske konvencije koncept "roda" bio bi nametnut onima koji se s njime ne slažu - roditeljima, znanstvenicima, nastavnicima, odgajateljima, socijalnim radnicima, medicinarima..., što bi dovelo do kršenja njihovih ljudskih i građanskih prava. Primjerice, ratifikacija Konvencije dovela bi do ograničavanja prava roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju vlastite djece u skladu s vlastitim filozofskim i vjerskim uvjerenjima te do ugroženosti slobode savjesti i izražavanja mišljenja i vjeroispovijedi onih koji se na temelju svojeg vjerskog ili filozofskog uvjerenja protive postavkama koncepta "roda".	Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott: 2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol." https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618 Također u publikaciji Vijeća Europe „Uvođenje rodno osjetljivog proračuna: provedba u praksi", u pojmovniku se na str. 66 definira pojam roda: „Odnosi se na društvene razlike između muškaraca i žena. Rod označuje društvene, kulturalne, političke i ekonomske odnose između žena i muškaraca. Rodni se odnosi razlikuju od mjesta do mjesta i mijenjaju se tijekom vremena kao reakcija na promijenjene

			okolnosti. S druge strane, spol označuje biološku razliku između žena i muškaraca, koja je konstantna.“ Europski institut za rodnu jednakost (EIRJ), kao agencija Europske unije zadužena za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i za podršku Europskoj komisiji pri razvoju politika rodne ravnopravnosti, pojam „rodna jednakost“ definira oslanjajući se na prihvaćenu definiciju Ujedinjenih Naroda: „Rodna jednakost odnosi se na jednakost prava, odgovornosti i prilika žena i muškaraca te djevojčica i dječaka. Jednakost ne zahtijeva da žene i muškarci postanu istovjetni već da prava žena i muškaraca, njihove obveze i prilike ne ovise o tome jesu li rođeni u ženskom ili muškom spolu. Rodna jednakost uključuje da će interesi, potrebe i prioriteti kako žena tako i muškaraca biti jednako razmatrani, priznajući na taj način raznolikost različitih skupina žena i muškaraca. Rodna jednakost nije ženska stvar već bi trebala interesirati i u potpunosti uključivat muškarce i žene. Jednakost žena i muškaraca je ujedno poimana i kao pitanje ljudskih prava i kao preduvjet i indikator održivog razvoja usredotočenog na ljude.“ Nadalje, Europska komisija u svojim aktima definira nasilje nad ženama kao „Nasilje usmjereno prema osobi zbog *roda* te osobe (uključujući rodni identitet/izričaj) odnosno nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda. Žene i djevojčice, svih dobi i porijekla najviše su pogođene rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može biti fizičko, seksualno i psihološko te uključuje: nasilje u okviru bliskih odnosa; seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni nasrtaj, uznemiravanje, uhođenje; ropstvo; ponižavajuće prakse poput

			prisilnih brakova, sakaćenje ženskih genitalija i tzv. zločini "časti"; kibernetičko nasilje i uznemiravanje putem informatičkih tehnologija. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Prema članku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08) ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, dok je člankom 4. propisano da se odredbe Zakona ne smiju tumačiti niti primjenjivati na način koji bi ograničio ili umanjio sadržaj jamstava o ravnopravnosti spolova koja izviru iz općih pravila međunarodnog prava, pravne stečevine Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Ugovorima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ujedno, člankom 43. Zakona o ravnopravnosti spolova propisano je da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose na jednak način na muški i ženski rod. Nadalje, Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere,

			političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u

			zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva.
303.	**Domagoj Kušanić**	Mene zanima na koji način se osigurava život bez diskriminacije mušakrcima i ženam donošenjem ovakvog Zakona? Iskustva zapadnih zemalja pokazuju negativne učinke ovakvih i sličnih zakona koji omogućavaju muškarcima da se rodno deklariraju kao žene i samim time im se omogućava pristup u prostore rezerevirane samo za žene, kao i natjecanje u ženskim sportovima gdje će neminovno imati bolji rezultat nego žene koje su to samim rođenjem.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
304.	**Mirjana Anđić**	U II. dijelu "Ocjena stanja", stavak 1., izmijeniti "budući da pravo na jednakost predstavlja ljudsko pravo" i umjesto toga dodati "budući da pravo na jednakost u dostojanstvu i pravima predstavlja temeljno ljudsko pravo i osnovu socijalne pravde". Ne postoji "pravo na jednakost" kao takvo! Važno se držati Opće deklaracije o ljudskim pravima UN gdje se kaže da se "sva ljudska bića rađaju slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima". Stoga osim "prava na pravnu	**DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA** U daljnjem postupku izrade Prijedloga zakona dopunit će se stavak 1. II. dijela Ocjena stanja na način kako je predloženo.

		jednakost" (jednaka primjena pravnih normi za muškarca i ženi), "prava na političku jednakost" (jednako pravo muškaraca i žena da sudjeluju u vlasti), "pravo na socijalnu jednakost" (jednaku mogućnost muškaraca i žena u natjecanju za položaj u društvu) te "prava na ekonomsku jednakost" (jednaku plaću za isto obavljeni posao i za muškarca i za ženu) U II. dijelu "Ocjena stanja", stavak 4. umjesto "promoviranje rodne ravnopravnosti" unijeti "promoviranje spolne ravnopravnosti" jer je "rodna ravnopravnost" nejasan pojam koji se ne može kao takav unositi u zakonsku regulativu RH dok znanost i struka nemaju jasan stav (definiciju) što zapravo znači "rodna ravnopravnost" i tko je sve zapravo obuhvaćen pojmom "roda".	
305.	**Anto Iličić**	Umjesto predloženog teksta "pokazuje visoki stupanj osviještenosti o nužnosti sprječavanja rodno uvjetovane diskriminacije" upisati tekst: "pokazuje visoki stupanj osviještenosti o nužnosti sprječavanja spolno uvjetovane diskriminacije", razlog: postojanje roda nije znanstvena kategorija, već ideološka, a postojanje spola je znanstvena kategorija.	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
306.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "Ujedno, iskazana je i trajna namjera u cilju poduzimanja mjera usmjerenih promicanju rodne ravnopravnosti i suzbijanja svih oblika diskriminacije i nasilja nad ženama uključujući i nasilje u obitelji." s ispravnom formulacijom: "Ujedno, iskazana je i trajna namjera u cilju poduzimanja mjera usmjerenih promicanju spolne ravnopravnosti i suzbijanja svih oblika diskriminacije i nasilja nad ženama uključujući i nasilje u obitelji.", s obzirom da rod nije znanstvena kategorija, već ideološka, a spol jest znanstvena kategorija.	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
307.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "Cilj Konvencije, koja se skraćeno zove i Istanbulskom konvencijom, jest prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, zatim pridonijeti suzbijanju svih oblika nasilja i diskriminacije, promoviranje rodne ravnopravnosti, razvoj sveobuhvatnih okvira, politika i mjera za zaštitu i pomoć žrtvama svih oblika nasilja nad ženama (uključujući i obiteljsko), te pružanje podrške i pomoći organizacijama i institucijama u uspostavljanju učinkovite suradnje i usvajanja sveobuhvatnog pristupa u suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji." s ispravnom formulacijom: "Cilj Konvencije, koja se skraćeno zove i Istanbulskom konvencijom, jest prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, zatim pridonijeti suzbijanju svih oblika nasilja i diskriminacije, promoviranje spolne ravnopravnosti, razvoj sveobuhvatnih okvira, politika i mjera za zaštitu i pomoć	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

		žrtvama svih oblika nasilja nad ženama (uključujući i obiteljsko), te pružanje podrške i pomoći organizacijama i institucijama u uspostavljanju učinkovite suradnje i usvajanja sveobuhvatnog pristupa u suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.", s obzirom da rod nije znanstvena kategorija, već ideološka, a spol jest znanstvena kategorija.	
308.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "Prema članku 14. sve su osobe jednake pred zakonom te se svima jamči jednaka prava i slobode neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama, čime se, među ostalim, pokazuje visoki stupanj osviještenosti o nužnosti sprječavanja rodno uvjetovane diskriminacije." s ispravnom formulacijom: "Prema članku 14. sve su osobe jednake pred zakonom te se svima jamči jednaka prava i slobode neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama, čime se, među ostalim, pokazuje visoki stupanj osviještenosti o nužnosti sprječavanja spolno uvjetovane diskriminacije.", s obzirom da rod nije znanstvena kategorija (već ideološka), a spol jest znanstvena kategorija.	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
309.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti frazu "pokazuje visoki stupanj osviještenosti o nužnosti sprječavanja rodno uvjetovane diskriminacije" sa ispravnom frazom: "pokazuje visoki stupanj osviještenosti o nužnosti sprječavanja spolno uvjetovane diskriminacije", s obzirom da postojanje roda nije znanstvena kategorija, već ideološka (određenih interesnih skupina), a postojanje spola je znanstvena kategorija.	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
310.	**Josip Rakonca**	Već u samoj preambuli te Konvencije se u potpunosti otkriva njen mizandrijski karakter jer se muškarci kao pojedinci i kao skupina generalno optužuju da su kroz CIJELU POVIJEST namjerno i ciljano ponižavali, zlostavljali i ograničavali žene. Kad se krene u pisanje Konvencije s takvim nakaradnim stavom feminizma trećeg vala, bez ikakvog pokušaja da se na znanstveni način valoriziraju povijest i okolnosti oba spola, što uopće reći o cijeloj konvenciji? Već sad je svakome jasno tko imalo razmišlja da bi usvajanje ovog pogubnog dokumenta svelo muškarce na drugorazredni položaj, na kmetove koji u društvenom i pravnom poretku nemaju skoro nikakva prava, jedina im je dužnost da služe feudalnom ženskom sloju kao gospodaricama. U Saboru su većina zastupnika muškarci, nije mi jasno kako bi itko od njih mogao dići ruku za ovakav dokument. Pa nacistički nirnberški zakoni su kamilica za ovo! U krajnjem slučaju Konvencija je u direktnoj koliziji sa svim	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Nasilje nad ženama priznato je kao općenit problem te je svrha ove Konvencije zaštita žena od svih oblika nasilja kao i sprječavanje, procesurianje i uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Budući da relevantni statistički podaci ukazuju na činjenicu da su žene žrtve u većem broju slučajeva nasilja uključujući i slučajeve nasilja u obitelji cilj je Konvencije zaštititi žene pri čemu se zaštita neće

		dokumentima o ljudskim pravima, a i s hrvatskim Ustavom. O njoj se ne bi trebalo raspravljati nego je istog trena odbaciti.	uskratiti bilo kojoj žrtvi nasilja u obitelji, primjerice muškarcu ili djetetu, a što je definirano u čl. 3. b. i 3. e. Konvencije. Navedeno potvrđuje načelo opće zabrane diskrimacije i zlostavljanja, a što je sukladno i članku 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.
311.	**Danijel Vrbanc**	U cijelom nacrtu Prijedloga zakona nije spomenuta rodna ravnopravnost. Spominje se uglavnom nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, dok se ne spominje promoviranje rodne ravnopravnosti. Dakle, u Prijedlogu zakona se ne spominje da će se potvrđivanjem konvencije, ujedno stati na stranu ideološkog pojma rodne ravnopravnosti. Dakle, potrvrđivanjem Konvencije, Hrvatska priznaje postojanje roda - a ne spola definiranog samim rođenjem. Zaključak: Prijedlog zakona nije dobar jer ne podastire sve elemente Konvencije koja bi se trebala potvrditi (ratificirati) u Saboru.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
312.	**Josip Zubac**	Zašto uvrštavati neznanstveni, subjektivni i debelo ideološki obojen i sporan (čak bih se i usudio reći opovrgnut) termin "rod" koju ne prepoznaje hrvatsko zakonodavstvo i nema nikakvo uporište u zakonski prijedlog niti se tiče ravnopravnosti spolova. Termin rod nema nikakvo valjano znanstveno uporište i kao takvoga ga treba izbjegavati u svim zakonskim aktima. Na kraju krajeva ako u zakonu imamo termin koji nije jasno definiran i svatko ga tumači na svoj način sami zakon postaje ovisan o subjektivnim kriterijima, a ne objektivnim. Uvođenjem pojma roda samo se stvara konfuzija i kaos i uvodi se na mala vrata rodna ideologija.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
313.	**Mate Kosor**	Polaganje izjave da RH zadržava prava u pogledu članka 30., stavka 2. Konvencije tiče se obeštećenja u slučaju teških tjelesnih ozljeda ili oštećenja zdravlja, u mjeri u kojoj ta šteta nije pokrivena iz drugih izvora, poput počinitelja. Smatram licemjernim podržati Konvenciju uz izbjegavanje financijske pomoći žrtvama nasilja. Smatram potrebnim izraditi procjenu broja slučajeva koji nisu pokriveni trenutnim zakonom, izmijeniti postojeći Zakon o novčanoj naknadi za žrtve kaznenih djela i prihvatiti spomenuti članak konvencije bez ulaganje spomenute izjave.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su

			državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
314.	**Tomislav Marić**	Nametanje rodne ideologije umjesto spolne diskriminacije.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
315.	**Jana Kujundžić**	Već je i vrijeme da RH ozbiljno pokaže da se nasilje nad ženama neće tolerirati, a potvrđivanje ove konvencije upravo je korak u tom smjeru (2016. godine ubijeno je 16 žena od strane bivših ili sadašnjih partnera). Protivnici ovog zakona nemaju nikakvih argumenata osim spominjanja izmišljenog termina "rodne ideologije" kojim se služe vjerske radikalne organizacije kojima je u cilju održati status quo i koji ne mare za ženska ljudska prava kao ni prava marginaliziranih skupina u društvu. Svaki oblik nasilja nad ženama je neprihvatljiv, a postojeći mehanizmi nažalost nisu adekvatni za borbu protiv ovog javnozdravstvenog problema te je prihvaćanje ovog nacrta prijeko potrebno.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
316.	**Ivan Ubrekić**	U ovom članku donositelji zakona javno priznaju zašto se zakon donosi: radi slanja političke poruke! Donositelji zakona u Republici Hrvatskoj nemaju mandat donošenjem zakona slati naokolo slati političke poruke već raditi za dobro svih državljana Republike Hrvatske! S obzirom da je razlog donošenja Zakona u	**NE PRIHVAĆA SE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

		raskoraku s pravnim temeljima ove države te zbog činjenice da se nasilje u obitelji i nad ženama sprječava i kažnjava već postojećom legislativom smatram da ovaj nacrt treba biti odbijen.	
317.	**Ivan Zidarević**	Podela na čoveka* i ženu* ovim Zakonom će biti anulirana, barem u pravnom kontekstu. Nasilje nad ženama je sveprisutno, u svim kulturama, te je neophodno odozdo*, ali i institucionalno raditi na promeni paradigme.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
318.	**Domagoj Kušanić**	Potvrđivanjem Istanbulske kovencije samo otvarate novi prostor za dodatno nasilje nad ženama. Primjer: muškarac se opredijeli rodno da je žena i vrši nasilje nad ženom (namjerno nisam napisao drugom ženom) i tu više ne govorimo o nasilju muškarca nad ženom u odnosu jači spol vrši nasilje nad slabijim spolom, već je to nasilje žene nad ženom, što nije isto.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
319.	**Josip Rakonca**	Zakonima se ne šalju "čvrste političke poruke" nego se uređuju interesna pitanja na dobrobit SVIH građana. Sintagma u navodnicima smrdi na ideologiju, kao što i je, a svaka ideologija pretočena u zakon je čisto nasilje, u ovom slučaju prema muškarcima.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
320.	**Marinella Matejcic**	Žene su punopravne članice društva i stoga imaju pravo na život i tjelesnu autonomiju. Država je servis SVIH građana i građanki te financijska opterećenja države u svrhu sigurnosti žena ne bi trebala biti problem.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
321.	**Josip Rakonca**	Određene troškove? Ti troškovi će biti preveliki i katastrofalni jer skoro nema područja života koje neće transformirati, a sve to treba platiti. Trebat će platiti preodgoj represivnih organa, nadzorne takozvane nevladine organizacije, određena državna i JLS tijela koja će trebati osnovati, kao i financijska pomoć ženama kojima je ovaj zakon namijenjen. Kad se sve zbroji, radi se o OGROMNIM sredstvima. Ipak, najveću cijenu će platiti muškarci.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
322.	**Jovana Čutulj Mahulja**	Konvencija predstavlja prvi pravno obvezujući međunarodni instrument koji će služiti kao pravni okvir za zaštitu žena od svih oblika nasilja, sprečavanje, progon i uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji i zato ju je potrebno ratificirati!!!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
323.	**Nataša**	Podržavam prijedlog Zakona o potvrđivanju Istambulske konvencije, jer će	

	Mihoci	takvim zakonom Republika Hrvatska nedvosmisleno potvrditi da pripada i doprinosi temeljnim vrijednosima Europske unije, među kojima su ravnopravnost žena i muškaraca, zaštita ljudskih prava i borba protiv nasilja nad ženama iznimno važni ciljevi. Svoju će privrženost tim temeljnim vrijednostima Europske unije Hrvatska dokazati i razvojem mehanizama sprječavanja nasilja nad ženama u društvenoj praksi, zbog čega je ratifikacija Konvencije tek prvi korak niza aktivnosti koje je potrebno provesti kako bi se žene zaštitile od nasilja i diskriminacije. Konačno, vrijednosti utkane u ovu Konvenciju ne predstavljaju samo zaštitu žena, već i zaštitu prava djece i zaštitu obitelji u najširem smislu. Sukladno tome, Konvencija i njezina ustrajna i odgovorna primjena su neporeciva potreba u našem društvu.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
324.	**Suzana Džeko**	Sramotno je i žalosno kako se pod krinkom zaštite prava žena pomuklo uvodi i uvlači rodna ideologija. PROTIV ratifikacije Istanbulske konvencije!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
325.	**Ivan Mlikota**	Podržavam udrugu Grozd koja argumentirano i vrlo jasno iznosi sve štetno što donosi Istanbulska konvencija po hrvatski narod! Pitam se zašto naša vlada na ovaj način radi protiv mene i moje obitelji i krši vlastita predizborna obećanja. Opet smo prevareni ..... i opet pred nikim nemaju nikakvu odgovornost. Sramota	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.

		velika!!!!	
326.	**Kristina Polić**	Poštovana ministrice Nado i ostali zaposlenici ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku! Započela bih svoj komentar jednim citatom: "Sve zlo je upalo u ljudsko neznanje i loše navike." sv. Ivan od Križa Čitajući ovaj Prijedlog zakona dolazim do dijela koji kaže da je Istanbulska konvencija potrebna kako bi nastala "rodna ravnopravnost" i to " u cilju uklanjanja stereotipa o ulogama muškaraca i žena..." Riječ STEREOTIP u prijevodu znači PREDRASUDA. Znači li to da smo kao društvo došli do te točke "evolucije društvene svijesti" da tvrdimo da su ljudi koji vjeruju da su žensko jer su rođeni kao žensko i oni koji vjeruju da su muško jer su rođeni kao muško ljudi s predrasudama? RATIFIKACIJA znači da ako Vaše ministarstvo da svoj pristanak da Hrvatska bude vezana Međunarodnim ugovorom za Istanbulsku konvenciju (KONVENCIJA u prijevodu znači običaj ili tradicija, standard izgleda ili ponašanja) da će rodno ideološki odgoj postati standard ponašanja u Republici Hrvatskoj. Dakle, najveći problem ovog Ugovora je što oduzima pravo roditeljima na odlučivanje o odgoju i vrijednostima njihove djece, a nameće liberalni rodno ideološki odgoj svima. Isto tako ne pomaže u sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, jer rušeći moralne vrijednosti, stidljivost i dostojanstvo osobe potiče kaotične odnose u odnosu muškaraca i žena, te opasno narušava demografsku sliku naše domovine. Zbog svih ovih razloga sam protiv potpisivanja ovog Ugovora. Neka vas blagoslovi i daruje vam mudrost da razlučite dobro od zla i snage da učinite dobro Majka Božja od Kamenitih vrata.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
327.	**Hrvatska udruga Benedikt**	U članku 3.c i članku 4. Konvencije koju se predlaže prihvatiti u unutarnji pravni poredak Republike Hrvatske sadržane su definicije kakve hrvatskoj pravnoj terminologiji nisu do sada bile poznate, i kakve nisu postojale u hrvatskim zakonima: čl. 3.c: „c. "rod" označava društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce;" čl. 4. toč. 3.: „Stranke će osigurati provedbu odredaba ove Konvencije, a osobito mjera za zaštitu prava žrtava, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što su spol, rod, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, pripadnost nacionalnim manjinama, imovinsko stanje, rođenje, seksualna orijentacija, rodni identitet, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, bračno stanje, migrantski, izbjeglički ili drugi status." Tu vidimo da se termini „spol" i „rod" koriste kao pojmovi koji označavaju različite	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga. Pojmovi „rod" i „rodni identitet" već čime dio hrvatskog zakonodavstva. Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) osigurava se zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere,

		pojavnosti. Međutim su u hrvatskoj (i ne samo hrvatskoj) pravnoj terminologiji termini „spol“ i „rod“ bili korišteni kao sinonimi – usp. primjerice čl. 43. Zakona o ravnopravnosti spolova iz 2008. godine i čl. 5. Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola iz 2014. godine. U rječnicima hrvatskog jezika, nisu filolozi do danas uopće uočili da bi se riječ „rôd“ (koja se koristi s desetak značenja – od naziva za obiteljsku lozu, do jedinice za klasifikaciju biljaka i životinja u biologiji) uopće i koristila na ovakav način kako ga predlaže Istanbulska konvencija. Tako je uostalom i u engleskom jeziku na gore citiranim mjestima Istanbulske konvencije koristi riječ „gender“: na engleskom govornom području ta se riječ koristi sa značenjem kakvoga se predlaže u Konvenciji – gotovo isključivo u pisanju publicista i autora sa sveučilišta koji su predani feminističkom i LGBT aktivizmu. I doista je širenje takve upotrebe termina plod LGBT aktivizma, koji je u upotrebu uveden sukladno prijedlogu francusko – američke filozofkinje i LGBT aktivistice Monique Wittig iz rada „The Trojan Horse“ objavljenoga u časopisu „Feminist Issues“ 1984. (Vol 4/2, str. 45-49): u tom i kasnijim svojim djelima, ta autorica predlaže korištenje termina „rod“ kao „riječi – trojanskog konja“ kojim će se dekonstruirati pojam „spola“ i posljedično izvršiti subverziju protiv čitave arhitekture društvenih odnosa koji su vezani uz spol. Najuglednija među autorima koji su prihvatili takav poticaj svakako je bila američka filozofkinja Judith Butler, koja mu je dala maksimalni kulturalni prostor na području LGBT aktivizma i suvremenog feminizma putem svoje zapažene knjige „Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity“ iz 1990. godine. Kao i kod svake druge subverzije, postoje oni kojima će na srcu biti da čuvaju stvarnost koja se subverzijom nastoji narušiti: jedan od takvih društvenih aktera je Katolička Crkva, koja u Katekizmu Katoličke Crkve sv. Ivana Pavla II. iz 1994. godine – koji predstavlja službeno izlaganje sadržaja katoličke vjere – u toč. 2333. jasno iznosi: „2333 Svatko, muško i žensko, treba da prepozna i prihvati svoj spolni identitet. Fizička, moralna i duhovna razlika i komplementarnost usmjerene su prema dobrima braka i razvoju obiteljskog života. Sklad bračnog para i društva dijelom ovisi od načina na koji su življeni komplementarnost, obostrana potreba i potpora između spolova." U Kompendiju socijalnog nauka crkve iz 2004. god – koji predstavlja službeno izlaganje socijalnog nauka Katoličke Crkve – se u toč. 224. još nedvosmislenije govori: „Suočeni s teorijama koje smatraju rodni identitet za puki kulturni i socijalni proizvod interakcije između zajednice i pojedinca, neovisno o osobnom spolnom	političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije (čl.1). Ujedno, propisuju se i kazne za povredu dostojanstva na temelju razlike u, među ostalim, spolu, rodnom identitetu ili izražavanju ili spolnoj orijentaciji. Također se Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, br. 92/14) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne ili neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Osim navedenih zakona termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o ravnopravnosti spolova* (Narodne novine, br. 82/08), *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)*, Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu* (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su

		identitet i bez ikakvog odnosa prema istinskom smislu spolnosti, Crkva ne prestaje ponavljati svoje učenje: 'Svatko, muškarac i žena, treba priznati i prihvatiti svoj spolni identitet. Fizičke, moralne i duhovne razlike i komplementarnosti su orijentirane prema dobrima braka i prema rascvatu u obiteljskom životu. Harmonija para i društva dijelom ovisi o načinu na koji se komplementarnosti, potrebe i uzajamna podrška između spolova žive' (KKC 2333). Sukladno toj perspektivi, pozitivni zakoni moraju biti sukladni prirodnom pravu, prema kojemu je spolni identitet nužan, jer predstavlja objektivni uvjet za formiranje para u braku." Katolički vjerski nauk ne predstavlja dio ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske, ali je svakako značajan onom (većinskom) dijelu stanovništva RH koji je katoličke vjeroispovijesti. Donositi u Republici Hrvatske zakone koje će većina stanovništva smatrati ofenzivnim po svoj svjetonazor naprosto nije prihvatljivo: vladavina zakona i demokracija podrazumijevaju socijalni konsenzus. Zakone svojem stanovništvu nameću autoritarni režimi – te takva postupanja Hrvatskim vlastima nikako ne bi smjela biti ni uzor, niti cilj. Makar je predmet Istanbulske Konvencije zaštita žena i sprječavanje obiteljskog nasilja (v. čl. 1., te čl. 3. toč. a. i b., čl. 18. st. 3.), odredbom čl. 14. se domet konvencije na području obrazovanja „kolateralno" širi na pitanje osoba s manjinskim seksualnim orijentacijama: Članak 14. – Obrazovanje 1. Stranke će poduzeti, kada je to primjereno, potrebne korake kako bi nastavne materijale o pitanjima kao što su ravnopravnost žena i muškaraca, nestereotipne rodne uloge, uzajamno poštovanje, nenasilno rješavanje sukoba u osobnim odnosima, rodno utemeljeno nasilje nad ženama i pravo na osobni integritet, prilagođeno razvojnim sposobnostima učenika, uključile u redovni nastavni plan i program i na svim razinama obrazovanja. Obzirom da je u hrvatskoj javnosti oko pitanja Kurikuluma zdravstvenog odgoja – dakle propisa nižeg pravnog značaja, kojega donosi jedan ministar – nastala baš oko ovih pitanja znatna podjela, naprosto je neprihvatljivo da se tu društvenu podjelu pokušava „razriješiti" prihvaćanjem zakona kojim se želi u unutarnje poretke zemalja vrlo raznolikog kulturalnog nasljeđa (od Turske do Islanda) propisati obveza (kakve?) edukacije o „nesteorotipnim rodnim ulogama". Pri tome, iz same Konvencije uopće ne proizlazi jasnim je li „nesteorotipna" primjerice odluka žene da stupi u ulogu vojnika/vojnikinje (što zapravo u današnjoj Hrvatskoj uopće i nije nesteorotipno, nego posve uobičajeno), ili odgovor na pitanje što bi značio termin „nesteorotipno" u jednom općem pravnom aktu koji ratifikacijom dobiva	pojmovi „roda" i „rodnog identiteta" već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod" u kontekstu ove Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja. Vezano uz komentar na članak 14. Konvencije – Obrazovanje željeli bismo navesti da se ovim člankom ističe potreba za izradom nastavnih materijala koji promiču kulturu nenasilja i tolerancije. Pri tome se ne nameće obveza uvođenja rodne ideologije u nastavne planove već se daje mogućnost državama strankama da same odluče o prikladnosti materijala dobi i intelektualnom statusu učenika te oblicima i vrsti školovanja što predstavlja mogućnost prilagođavanja u određivanju nastavnog gradiva. Nadalje, budući da se u komentaru navodi da se Zakonom o potvrđivanju Konvencije ne pokušava objasniti značaj odredbi Konvnecije ističemo da su postupak prihvaćanja međunarodnih ugovora te elementi koje akti o potvrđivanju međunarodnog ugovora moraju imati propisani Zakonom o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, br. 28/96).

		snagu iznad „običnih“ hrvatskih zakona (čl. 141. Ustava RH) ipak trebamo naći u odredbi čl. 4. toč. 3. Konvencije: „Stranke će osigurati provedbu odredaba ove Konvencije, a osobito mjera za zaštitu prava žrtava, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što su spol, rod, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, pripadnost nacionalnim manjinama, imovinsko stanje, rođenje, seksualna orijentacija, rodni identitet, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, bračno stanje, migrantski, izbjeglički ili drugi status.“ Ukoliko nismo danas u stanju jasno iskazati što točno želi propisati čl. 14. Konvencije – a vidimo da resorno ministarstvo uz Prijedlog zakona čak i ne pokušava objasniti značaj odredbi Konvencije –ovakav „nedokučivi“ sadržaj naprosto ne možemo prihvatiti kao sastavni dio unutarnjeg pravnog poretka RH; napose imajući u vidu da bi sukladno čl. 141. Ustava RH Konvencija nakon njene ratifikacije imala pravnu snagu veću od „običnih hrvatskih“ zakona. Jednostavno, nije prihvatljivo u pravni poredak uvoditi nejasne propise, osobito ukoliko u njihovoj primjeni možemo prognozirati ozbiljna društvena protivljenja i nesuglasja.	
328.	**Ivan Bilić**	Riječ rod postoji dugo u hrvatskom jeziku s jasnim značenjima. Ovo uzdizanje tog pokušaja prijevoda engleskog originala gender na legislativni pijedestal samo unosi zbrku i disfunkcionalnost u gorući problem zaštite članova obitelji od nasilja koje se može odvijati neovisno o spolu, dobi i obiteljskim ulogama. Riječ rod u ovom izmijenjenom značenju opravdano koristi sociolozima, antropolozima i članovima raznih supkulturnih skupina koji time po svojoj želji mogu dodatno obogatiti opise velike raznolikosti među ljudima koja je oduvijek postojala i bila predmetom mojeg uvažavanja i poštovanja. Ako se ovom ratifikacijom taj termin na mala ili malo veća vrata uvede u hrvatsku legislativu nikoga se neće prisiliti da postane tolerantniji. Samo će se povećati zbrka. I eto nam sutra gendera-"roda" i u Ustavu.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Vezano uz definiciju pojmova „spol“ i „rod“ želimo istaknuti slijedeće: Definicija spola odnosi se na obilježja prema kojima se biološki razlikuju žene i muškarci, dok je definicija roda određena sustavom društvenih uloga i očekivanja, odnosno načinom na koji neko društvo definira položaj žena i muškaraca. Sukladno Pojmovniku rodne terminologije prema standardima Europske unije (u izdanju Ureda za ravnopravnost spolova, 2008.): „Koncept roda se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca, razlike koje su naučene, koje se mijenjaju s vremenom i koje imaju širok raspon varijacija unutar jedne kulture i između kultura. Rod se definira i kao društveno-kulturalni koncept kojim se pridaje značenje razlici spolova, kao tvorbeni element društvenih odnosa koji se temelje na uočenim razlikama između spolova te kao primarni način označavanja odnosa moći (Wallach Scott:

			2003). Kulturno uvjetovana rodna podjela na muško i žensko, naime, nije binarno simetrična ni vrijednosno neutralna, već je uspostavljena na hijerarhijskom načelu i kao takva povratno djeluje na društvene odnose spolova u određenoj zajednici. … Spolom se smatraju biološke značajke koje obilježavaju ljudska bića kao žene i muškarce. U društvenim se znanostima spol definira kao društvena i zakonska klasifikacija bioloških značajki koje osobe dijele na samo dvije kategorije, na muški i ženski spol.“ https://ravnopravnost.gov.hr/arhiva/biblioteka-ureda/pojmovnik-rodne-terminologije-prema-standardima-europske-unije/1618. Nadalje, termini rod, odnosno rodni identitet sadržani su i u drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjerice *Zakonu o ravnopravnosti spolova* (Narodne novine br. 82/08), *Zakonu o suzbijanju diskriminacije* (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12), *Zakonu o životnom partnerstvu osoba istog spola* (Narodne novine, br. 92/14), *Zakonu o državnim maticama* (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13), *Zakonu o volonterstvu* (Narodne novine br. 58/07), *Zakonu o elektroničkim medijima* (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), *Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12), *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* (Narodne novine, br. 70/15), *Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, br. 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16), *Pravilniku o načinu prikupljanja*

			medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (Narodne novine br. 132/14). Nastavno na navedeno, vidljivo je da su pojmovi „roda“ i „rodnog identiteta“ već sadržani u zakonodavstvu Republike Hrvatske. Termin „rod“ u kontekstu Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
329.	**Nataša Mihoci**	Poštovani, smatram neprihvatljivim da je sustav e-savjetovanja postao prostor izražavanja krajnje mizoginih stavova i govora mržnje. Iskreno se nadam da će Ministarstvo u izvješću o savjetovanju znati prepoznati takve komentare. Reakcije na Preambulu Konvencije u kojoj se govori o sustavnom silovanju i seksualnom nasilju tijekom oružanih sukoba uključuju takve neprihvatljive tvrdnje prema kojima „su u ratnim sukobima primarne žrtve muškarci, a ne žene“. Sustavno silovanje i seksualno nasilje tijekom oružanih sukoba izuzetno su traumatični za čitavu društvenu zajednicu iz koje ženske žrtve pripadaju, a trauma silovanih žena je neopisiva, nenadoknadiva i nezacjeljiva, stoga je nedopustivo negirati takve žrtve. Nadalje, pri navodu da su žene i djevojčice izložene većem riziku rodno utemeljenog nasilja nego muškarci, u reakcijama i komentarima navodi se kako to nije dokazano. Upravo su takvi stavovi izraz ideologije, a ne pojam roda, i to one ideologije koja je spremna nasilje nad ženama prešutjeti i time doprinijeti reprodukciji nasilja. Stoga očekujem da Ministarstvo pri izradi izvješća odbije komentare koji sadrže govor mržnje, stavove koji odišu diskriminacijom, mizoginijom, jer takvi stavovi ne mogu pozitivno i konstruktivno doprinijeti donošenju kvalitetnih i socijalno pravednih zakona u Republici Hrvatskoj.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

330.	**Josip Ećimović**	Prije svega protivim se potvrđivanju ove konvencije i donošenju zakona u svrhu navedenog. Smatram da je hrvatskom društvu potrebno određenje u pogledu ovako važnih tema - nisam suglasan sa time da se ovako bitni propisi koji utječu na samo poimanje čovjeka kao pojedinca donose na mala vrata. Ukoliko RH kao demokratska država većinom smatra da je rodna ideologija i slično sasvim prihvatljiva, onda neka se takvi propisi donose. Mislim da rodna ideologija uopće ima samo jedan zadatak koji je vrlo jasan - ubijanje identiteta žene i identiteta muškarca, dok se navedeno ne radi javno već pod krinkom zaštite žena od diskriminacije. Ni u kojem smislu ne podržavam diskriminaciju nad ženama ili nad bilo kime, no ovakve metode me podsjećaju na okupaciju Poljske radi zaštite Nijemaca. Nadam se i molim da osobe koje su nadležne za ovakve propise imaju 5 minuta da pitaju svoju savjest što učiniti. Hvala Vam	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava.
331.	**Ivan Kunović**	U Članku 4, Stavak 3 navedeno je: "Stranke će osigurati provedbu odredaba ove Konvencije, a osobito mjera za zaštitu prava žrtava, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što su spol, rod, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, pripadnost nacionalnim manjinama, imovinsko stanje, rođenje, seksualna orijentacija, rodni identitet, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, bračno stanje, migrantski, izbjeglički ili drugi status." U ovom se stavku, kao i kroz veći dio prijedloga Zakona o potvrđivanju konvencije, razlikuju pojmovi "rod" i "spol" što upućuje na uvođenje rodne ideologije u hrvatski Zakon. Takva ideologija nije potvrđena znanošću, nerazumna je, subjektivna, a njen izvor je svakako loš, subjektivno i objektivno. Nefiltriranje ovakvog zakona od jedne parazitske ideologije koja napada sva zdrava društva osobno smatram nedopustivim jer će utjecati na sve daljnje zakone i buduće generacije. Stoga smatram ovaj prijedlog Zakona neprihvatljivim.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao

			temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Termin „rod“ u kontekstu Konvencije, temeljen na muškom i ženskom spolu, pojašnjava da postoje i društveno konstruirane uloge, ponašanja, i aktivnosti koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce. U cilju prevladavanja rodnih uloga, članak 12. stavak 1. Konvencije određuje obveze država u cilju iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.
332.	**Željko Lenić**	Odlučno se protivim ratifikaciji Istambulske konvencije. Smatram kako je Hrvatsko društvo osiguralo iznimno visok stupanj pravne zaštite žena, kako Ustavom, tako i Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji i drugim. Smatram kako je štetno i nepotrebno ratificirati spomenutu konvenciju jer ona ne doprinosi zaštiti žena u Hrvatskoj, već pod takvom krinkom uvodi štetne pojmove u naš sustav, poput "roda" umjesto spola. Nadalje, žene i muškarci su biološki, fizički i psihološki različiti, no jednakopravni. Istambulska konvencija pri tome ne donosi zaštitu onim muškarcima koji su žrtve jednakih vrsta nasilja, nego ih ignorira, što je diskriminirajući tretman.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava. Nasilje nad ženama priznato je kao općenit problem te je svrha ove Konvencije zaštita žena od svih oblika nasilja kao i sprječavanje, procesurianje i

			uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Budući da relevantni statistički podaci ukazuju na činjenicu da su žene žrtve u većem broju slučajeva nasilja uključujući i slučajeve nasilja u obitelji cilj je Konvencije zaštititi žene pri čemu se zaštita neće uskratiti bilo kojoj žrtvi nasilja u obitelji, primjerice muškarcu ili djetetu, a što je definirano u čl. 3. b. i 3. e. Konvencije. Navedeno potvrđuje načelo opće zabrane diskrimacije i zlostavljanja, a što je sukladno i članku 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.
333.	**Ivan Ubrekić**	Komentar definicije: članka 3. stavka c: pojam rod nije znanstveno utemeljen pojam. Uloge, ponašanje, aktivnosti i osobine muškaraca i žena nisu društveno oblikovane! To je činjenica koja se znanstveno ne može oboriti.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
334.	**Petar Tomašić**	Protivim se uvođenju pojma "rod" u hrvatsko zakonodavstvo. Zakon koji uvodi takvu terminologiju iza koje stoji rodna ideologija više šteti hrvatskom društvu nego koristi. Imamo već kvalitetnu zaštitu žena na temelju nacionalnog zakonodavstva i domova za žene i djecu, ratifikacija Konvencije je nepotrebna i štetna.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava

335.	**Mario Kalić**	Protivim se ratifikaciji Istanbulske konvencije i nametanju "rodne ideologije", te smatram da ona nema što raditi u našem društvu, niti bi nam donijela išta dobroga. Nadam se da imamo dovoljno razboritih, pametnih i domoljubnih pojedinaca da sami možemo zaštiti one koji to trebaju, a ne samo pokorno slušati i potvrđivati ono što nam šalju centri moći...	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava
336.	**Miroslav Vlašić**	c. "rod" označava društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce; Uvodite pojmove koji su protuprirodni i van svake znanstvene logike. ROD nije drustven koncept vec je vezan za bioloski SPOL. BIOLOSKI SPOL je utkan u naš DNK (XX ,XY), a ne u naše osjećaje. Isto tako pitao bih tvorce ovog "zakona" jel isti obuhvaća muškarce ili taj zakon se bude tek pisao nakon ovoga? Smatram da je tekst ovog zakona nepotreban i diskriminacijski prema muškarcima Kao sto je vec netko primjetio i ja se pitam, jeli i jedna osoba napadnuta, maltretirana iz razloga samo što je žena ili muškarac ?	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Nasilje nad ženama priznato je kao općenit problem te je svrha ove Konvencije zaštita žena od svih oblika nasilja kao i sprječavanje, procesurianje i uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Budući da relevantni statistički podaci ukazuju na činjenicu da su žene žrtve u većem broju slučajeva nasilja uključujući i slučajeve nasilja u obitelji cilj je Konvencije zaštititi žene pri čemu se zaštita neće uskratiti bilo kojoj žrtvi nasilja u obitelji, primjerice muškarcu ili djetetu, a što je definirano u čl. 3. b. i 3. e. Konvencije. Navedeno potvrđuje načelo opće

			zabrane diskrimacije i zlostavljanja, a što je sukladno i članku 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.
337.	**Jelena Čutura**	Članak 12. – Opće obveze 1. Stranke će poduzeti potrebne mjere za promicanje promjena u društvenim i kulturnim obrascima ponašanja žena i muškaraca s ciljem iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i svih drugih postupanja u praksi koja se temelje na ideji manje vrijednosti žena ili na stereotipnim ulogama žena i muškaraca." potrebno zamijeniti ispravnom formulacijom: "Članak 12. – Opće obveze 1. Stranke će poduzeti potrebne mjere za promicanje promjena u društvenim i kulturnim obrascima ponašanja žena i muškaraca s ciljem iskorjenjivanja predrasuda, običaja, tradicija i svih drugih postupanja u praksi koja se temelje na ideji manje vrijednosti žena.", budući da je dio formulacije koji je potrebno izbaciti, tj. ovaj dio: "ili na stereotipnim ulogama žena i muškaraca" jest znanstveno neutemeljena formulacija koja se kosi sa stvarnošću jer, naime, muškarac i žena imaju jednaku vrijednost, ali su biološki i psihološki različiti.	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
338.	**Mario Kljusurić**	Pojam rodno utemeljeno nasilje će dovest vrlo veliku zbrku u zakonodavstvo, jer rodna opredjeljenost se definira kao opredjeljenje bez obzira na urođenu stvarnu spol, stoga po toj definiciji su žene i oni muškarci koji se izjašnjavaju kao žene...koje li zbrke i tko je uopće žena po prijedlogu ovog zakona?!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
339.	**Roko Milković**	Konstrukcija: iz članka 3, stavak c. “rod” označava društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce unosi oprečnost između čovjekova spola kao spola i društvene dimenzije spola, nazivajući je “rodom”, jer pretpostavlja da su spol i njegova društvena dimenzija dvije odvojene i nepovezane stvarnosti, za što nema utemeljenja u realnosti ni u znanosti, već proizlazi iz ideologije – rodne ideologije.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
340.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "2. GREVIO će se sastojati od najmanje 10 članova i najviše 15 članova, uzimajući u obzir rodnu i geografsku ravnotežu, kao i multidisciplinarno stručno znanje." s ispravnom formulacijom: "2. GREVIO će se sastojati od	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi

		najmanje 10 članova i najviše 15 članova, uzimajući u obzir spolnu i geografsku ravnotežu, kao i multidisciplinarno stručno znanje.", s obzirom da "rod" nije znanstvena kategorija, već ideološka, a spol jest znanstvena kategorija.	protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
341.	**Anto Iličić**	Umjesto predloženog teksta "2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere, u skladu s temeljnim načelima ljudskih prava i uzimajući u obzir rodno razumijevanje nasilja, kako bi osigurale učinkovitu istragu i progon kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom." upisati tekst: "2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere, u skladu s temeljnim načelima ljudskih prava i uzimajući u obzir spolno razumijevanje nasilja, kako bi osigurale učinkovitu istragu i progon kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom.", razlog: prethodno ukazao na činjenicu da postojanje roda nije znanstvena kategorija, već ideološka, a postojanje spola je znanstvena kategorija.	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
342.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: " Članak 60. – Zahtjevi za azil utemeljeni na rodu 1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da se rodno	**NE PRIHVAĆA SE**

		utemeljeno nasilje nad ženama može priznati kao oblik proganjanja u smislu članka 1 A (2) Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine, te kao oblik teške povrede koja zahtijeva supsidijarnu zaštitu. 2. Stranke će osigurati da se rodno osjetljivo tumačenje prida svakoj od osnova iz Konvencije te da se, kad se utvrdi da postoji mogućnost progona po jednoj ili više tih osnova, podnositeljima zahtjeva dodijeli status izbjeglice u skladu s primjenjivim odgovarajućim mehanizmima. 3. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi razvile rodno osjetljive postupke prihvata i usluge za potporu tražiteljima azila, kao i rodno osjetljive smjernice i postupke za azil, uključujući i utvrđivanje statusa izbjeglice te zahtjev za međunarodnu zaštitu.", s ispravnom formulacijom: " Članak 60. – Zahtjevi za azil utemeljeni na spolu 1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale da se spolno utemeljeno nasilje nad ženama može priznati kao oblik proganjanja u smislu članka 1 A (2) Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine, te kao oblik teške povrede koja zahtijeva supsidijarnu zaštitu. 2. Stranke će osigurati da se spolno osjetljivo tumačenje prida svakoj od osnova iz Konvencije te da se, kad se utvrdi da postoji mogućnost progona po jednoj ili više tih osnova, podnositeljima zahtjeva dodijeli status izbjeglice u skladu s primjenjivim odgovarajućim mehanizmima. 3. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi razvile spolno osjetljive postupke prihvata i usluge za potporu tražiteljima azila, kao i spolno osjetljive smjernice i postupke za azil, uključujući i utvrđivanje statusa izbjeglice te zahtjev za međunarodnu zaštitu.", s obzirom da "rod" nije znanstvena kategorija, već ideološka, a spol jest znanstvena kategorija.	Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
343.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere, u skladu s temeljnim načelima ljudskih prava i uzimajući u obzir rodno razumijevanje nasilja, kako bi osigurale učinkovitu istragu i progon kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom." s ispravnom formulacijom: "2. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere, u skladu s temeljnim načelima ljudskih prava i uzimajući u obzir spolno razumijevanje nasilja, kako bi osigurale učinkovitu istragu i progon kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom.", s obzirom da "rod" nije znanstvena kategorija, već ideološka, a spol jest znanstvena kategorija.	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je

			prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
344.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "Članak 39. – Prisilni pobačaj i prisilna sterilizacija Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale inkriminiranje sljedećih namjernih ponašanja: a. obavljanje pobačaja na ženi bez njezinoga prethodnog i informiranog pristanka; b. obavljanje operacije kojoj je svrha ili posljedica prekid sposobnosti žene za prirodnu reprodukciju bez njezinoga prethodnog i informiranog pristanka ili razumijevanja postupka." s sveobuhvatnijom formulacijom: "Članak 39. – Prisilni pobačaj i prisilna sterilizacija 1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurale inkriminiranje sljedećih namjernih ponašanja: a. obavljanje pobačaja na ženi bez njezinoga prethodnog i informiranog pristanka; b. obavljanje operacije kojoj je svrha ili posljedica prekid sposobnosti žene za prirodnu reprodukciju bez njezinoga prethodnog i informiranog pristanka ili razumijevanja postupka. 2. Stranke će poduzeti potrebne korake za promicanje potpunih i točnih informacija iz stavka 1. u bolnicama, specijalističkim ginekološkim ordinacijama, drugim zdravstvenim ustanovama te u obrazovnim institucijama sukladno psihološkom i biološkom razvoju djece, srednjoškolskim i visokoškolskim obrazovnim ustanovama, kao i u medijima."	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
345.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "3. Stranke će osigurati da mjere poduzete u skladu s ovim poglavljem: - budu utemeljene na razumijevanju rodno utemeljenog nasilja nad ženama i nasilja u obitelji i da su usredotočene na ljudska prava i sigurnost žrtve;" s ispravnom formulacijom: "3. Stranke će osigurati da mjere poduzete u skladu s ovim poglavljem: - budu utemeljene na razumijevanju spolno utemeljenog nasilja nad ženama i nasilja u obitelji i da su usredotočene na ljudska prava i sigurnost žrtve;",s obzirom da "rod" nije znanstvena kategorija, već ideološka, a spol jest znanstvena kategorija.	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je

			prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
346.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "Članak 14. – Obrazovanje 1. Stranke će poduzeti, kada je to primjereno, potrebne korake kako bi nastavne materijale o pitanjima kao što su ravnopravnost žena i muškaraca, nestereotipne rodne uloge, uzajamno poštovanje, nenasilno rješavanje sukoba u osobnim odnosima, rodno utemeljeno nasilje nad ženama i pravo na osobni integritet, prilagođeno razvojnim sposobnostima učenika, uključile u redovni nastavni plan i program i na svim razinama obrazovanja. 2. Stranke će poduzeti potrebne korake za promicanje načela iz stavka 1. kako u neformalnim obrazovnim okruženjima, tako i u sportskim te kulturnim okruženjima i okruženjima za slobodno vrijeme te u medijima." s ispravnom formulacijom: "Članak 14. – Obrazovanje 1. Stranke će poduzeti, kada je to primjereno, potrebne korake kako bi nastavne materijale o pitanjima kao što su ravnopravnost žena i muškaraca, prirodne datosti i obilježja spola, nestereotipne spolne uloge, uzajamno poštovanje, nenasilno rješavanje sukoba u osobnim odnosima, spolno utemeljeno nasilje nad ženama i pravo na osobni integritet, prilagođeno razvojnim sposobnostima učenika, uključile u redovni nastavni plan i program i na svim razinama obrazovanja. 2. Stranke će poduzeti potrebne korake za promicanje načela iz stavka 1. kako u neformalnim obrazovnim okruženjima, tako i u sportskim te kulturnim okruženjima i okruženjima za slobodno vrijeme te u medijima.", s obzirom da "rod" nije znanstvena kategorija, već ideološka, a spol jest znanstvena kategorija. Obrazovanje je potrebno dati o punoj slici, a ne samo o fragmentu, tj. ne samo o nestereotipnim rodnim ulogama, već o prirodnoj datosti o obilježjima spola, znanstvenoj spoznaji o spolu, a onda i o nestereotipnim spolnim ulogama.	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
347.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "Članak 6. – Rodno osjetljive politike Stranke će uključiti rodne perspektive u provedbu i procjenu učinka odredaba ove Konvencije te promicati učinkovitu provedbu politika ravnopravnosti žena i muškaraca te osnaživanje žena." s ispravnom formulacijom: "Članak 6. – Spolno osjetljive politike Stranke će uključiti spolne perspektive u provedbu i procjenu učinka odredaba ove Konvencije te promicati učinkovitu provedbu politika ravnopravnosti žena i	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je

		muškaraca te osnaživanje žena.", s obzirom da "rod" nije znanstvena kategorija, već ideološka, a spol jest znanstvena kategorija.	prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je iurađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
348.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "Članak 4. – Temeljna prava, ravnopravnost i nediskriminacija 1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne i druge mjere za promicanje i zaštitu prava svih, a osobito žena, na život bez nasilja u javnoj i u privatnoj sferi. 2. Stranke osuđuju sve oblike diskriminacije žena i poduzimaju, bez odgode, potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi je spriječile, a osobito: - uvrštenjem u svoje nacionalne ustave ili drugo odgovarajuće zakonodavstvo načelo ravnopravnosti žena i muškaraca te osiguravanje praktičnog ostvarenja tog načela; - zabranom diskriminacije žena, uključujući i uz primjenu sankcija, kad je to primjereno; - ukidanjem zakona i praksi koji diskriminiraju žene. 3. Stranke će osigurati provedbu odredaba ove Konvencije, a osobito mjera za zaštitu prava žrtava, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što su spol, rod, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, pripadnost nacionalnim manjinama, imovinsko stanje, rođenje, seksualna orijentacija, rodni identitet, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, bračno stanje, migrantski, izbjeglički ili drugi status. 4. Posebne mjere koje su potrebne za sprečavanje i zaštitu žena od rodno utemeljenog nasilja neće se smatrati diskriminacijom u smislu ove Konvencije." s ispravnom formulacijom: "Članak 4. – Temeljna prava, ravnopravnost i nediskriminacija 1. Stranke će poduzeti potrebne zakonodavne i druge mjere za promicanje i zaštitu prava svih, a osobito žena, na život bez nasilja u javnoj i u privatnoj sferi. 2. Stranke osuđuju sve oblike diskriminacije žena i poduzimaju, bez odgode, potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi je spriječile, a osobito: - uvrštenjem u svoje nacionalne ustave ili drugo odgovarajuće zakonodavstvo načelo ravnopravnosti žena i	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.

		muškaraca te osiguravanje praktičnog ostvarenja tog načela; - zabranom diskriminacije žena, uključujući i uz primjenu sankcija, kad je to primjereno; - ukidanjem zakona i praksi koji diskriminiraju žene. 3. Stranke će osigurati provedbu odredaba ove Konvencije, a osobito mjera za zaštitu prava žrtava, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što su spol, rod, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, pripadnost nacionalnim manjinama, imovinsko stanje, rođenje, seksualna orijentacija, spolni identitet, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, bračno stanje, migrantski, izbjeglički ili drugi status. 4. Posebne mjere koje su potrebne za sprečavanje i zaštitu žena od spolno utemeljenog nasilja neće se smatrati diskriminacijom u smislu ove Konvencije.", s obzirom da rod nije znanstvena kategorija, već ideološka, a spol jest znanstvena kategorija.	
349.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "Članak 2. – Područje primjene Konvencije 1. Ova Konvencija primjenjivat će se na sve oblike nasilja nad ženama, uključujući i nasilje u obitelji, koje nerazmjerno pogađa žene. 2. Potiču se stranke da primjenjuju ovu Konvenciju na sve žrtve nasilja u obitelji. U primjeni odredaba ove Konvencije stranke će posvetiti posebnu pozornost ženama žrtvama rodno utemeljenog nasilja. 3. Ova Konvencija primjenjivat će se u vrijeme mira i u slučajevima oružanih sukoba. Članak 3. – Definicije U svrhu ove Konvencije: a. "nasilje nad ženama" smatra se kršenjem ljudskih prava i oblikom diskriminacije žena i označava sva djela rodno utemeljenog nasilja koja imaju za posljedicu ili će vjerojatno imati za posljedicu tjelesnu, seksualnu, psihičku ili ekonomsku štetu ili patnju žena, uključujući prijetnje takvim djelima, prisilu ili namjerno oduzimanje slobode, bilo da se pojavljuju u javnom ili privatnom životu; b."nasilje u obitelji" označava sva djela tjelesnog, seksualnog, psihičkog ili ekonomskog nasilja koja se događaju u obitelji ili kućanstvu ili između bivših ili sadašnjih bračnih drugova ili partnera, neovisno o tome dijeli li počinitelj ili je dijelio isto prebivalište sa žrtvom; c. "rod" označava društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce; d. "rodno utemeljeno nasilje nad ženama" označava nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nerazmjerno pogađa žene; e. "žrtva" označava svaku fizičku osobu koja je izložena ponašanju navedenom u točkama a. i b.; f."žene" uključuje i djevojčice mlađe od 18 godina." s ispravnom formulacijom: "Članak 2. – Područje primjene Konvencije 1. Ova Konvencija primjenjivat će se na sve oblike nasilja nad ženama, uključujući i nasilje u obitelji, koje nerazmjerno pogađa žene.	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender" preveden kao „rod".

		2. Potiču se stranke da primjenjuju ovu Konvenciju na sve žrtve nasilja u obitelji. U primjeni odredaba ove Konvencije stranke će posvetiti posebnu pozornost ženama žrtvama spolno utemeljenog nasilja. 3. Ova Konvencija primjenjivat će se u vrijeme mira i u slučajevima oružanih sukoba. Članak 3. – Definicije U svrhu ove Konvencije: a. "nasilje nad ženama" smatra se kršenjem ljudskih prava i oblikom diskriminacije žena i označava sva djela spolno utemeljenog nasilja koja imaju za posljedicu ili će vjerojatno imati za posljedicu tjelesnu, seksualnu, psihičku ili ekonomsku štetu ili patnju žena, uključujući prijetnje takvim djelima, prisilu ili namjerno oduzimanje slobode, bilo da se pojavljuju u javnom ili privatnom životu; b."nasilje u obitelji" označava sva djela tjelesnog, seksualnog, psihičkog ili ekonomskog nasilja koja se događaju u obitelji ili kućanstvu ili između bivših ili sadašnjih bračnih drugova ili partnera, neovisno o tome dijeli li počinitelj ili je dijelio isto prebivalište sa žrtvom; c. "spol" označava društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce; d. "spolno utemeljeno nasilje nad ženama" označava nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nerazmjerno pogađa žene; e. "žrtva" označava svaku fizičku osobu koja je izložena ponašanju navedenom u točkama a. i b.; f."žene" uključuje i djevojčice mlađe od 18 godina.", s obzirom da rod nije znanstvena kategorija, a spol jest znanstvena kategorija.	
350.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "Članak 2. – Područje primjene Konvencije 1. Ova Konvencija primjenjivat će se na sve oblike nasilja nad ženama, uključujući i nasilje u obitelji, koje nerazmjerno pogađa žene. 2. Potiču se stranke da primjenjuju ovu Konvenciju na sve žrtve nasilja u obitelji. U primjeni odredaba ove Konvencije stranke će posvetiti posebnu pozornost ženama žrtvama rodno utemeljenog nasilja. 3. Ova Konvencija primjenjivat će se u vrijeme mira i u slučajevima oružanih sukoba. Članak 3. – Definicije U svrhu ove Konvencije: a. "nasilje nad ženama" smatra se kršenjem ljudskih prava i oblikom diskriminacije žena i označava sva djela rodno utemeljenog nasilja koja imaju za posljedicu ili će vjerojatno imati za posljedicu tjelesnu, seksualnu, psihičku ili ekonomsku štetu ili patnju žena, uključujući prijetnje takvim djelima, prisilu ili namjerno oduzimanje slobode, bilo da se pojavljuju u javnom ili privatnom životu; b."nasilje u obitelji" označava sva djela tjelesnog, seksualnog, psihičkog ili ekonomskog nasilja koja se događaju u obitelji ili kućanstvu ili između bivših ili sadašnjih bračnih drugova ili partnera, neovisno o tome dijeli li počinitelj ili je dijelio isto prebivalište sa	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja

		žrtvom; c. “rod” označava društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce; d. “rodno utemeljeno nasilje nad ženama” označava nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nerazmjerno pogađa žene; e. “žrtva” označava svaku fizičku osobu koja je izložena ponašanju navedenom u točkama a. i b.; f.“žene” uključuje i djevojčice mlađe od 18 godina." s ispravnom formulacijom: "Članak 2. – Područje primjene Konvencije 1. Ova Konvencija primjenjivat će se na sve oblike nasilja nad ženama, uključujući i nasilje u obitelji, koje nerazmjerno pogađa žene. 2. Potiču se stranke da primjenjuju ovu Konvenciju na sve žrtve nasilja u obitelji. U primjeni odredaba ove Konvencije stranke će posvetiti posebnu pozornost ženama žrtvama spolno utemeljenog nasilja. 3. Ova Konvencija primjenjivat će se u vrijeme mira i u slučajevima oružanih sukoba. Članak 3. – Definicije U svrhu ove Konvencije: a. “nasilje nad ženama” smatra se kršenjem ljudskih prava i oblikom diskriminacije žena i označava sva djela spolno utemeljenog nasilja koja imaju za posljedicu ili će vjerojatno imati za posljedicu tjelesnu, seksualnu, psihičku ili ekonomsku štetu ili patnju žena, uključujući prijetnje takvim djelima, prisilu ili namjerno oduzimanje slobode, bilo da se pojavljuju u javnom ili privatnom životu; b.“nasilje u obitelji” označava sva djela tjelesnog, seksualnog, psihičkog ili ekonomskog nasilja koja se događaju u obitelji ili kućanstvu ili između bivših ili sadašnjih bračnih drugova ili partnera, neovisno o tome dijeli li počinitelj ili je dijelio isto prebivalište sa žrtvom; c. “spol” označava društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce; d. “spolno utemeljeno nasilje nad ženama” označava nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nerazmjerno pogađa žene; e. “žrtva” označava svaku fizičku osobu koja je izložena ponašanju navedenom u točkama a. i b.; f.“žene” uključuje i djevojčice mlađe od 18 godina.", s obzirom da rod nije znanstvena kategorija, a spol jest znanstvena kategorija.	Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
351.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "prepoznajući stalna kršenja ljudskih prava tijekom oružanih sukoba koja pogađaju civilno stanovništvo, posebno žene u obliku široko rasprostranjenog ili sustavnog silovanja i seksualnog nasilja te mogućnost porasta rodno utemeljenog nasilja tijekom i nakon sukoba; prepoznajući da su žene i djevojčice izložene većem riziku rodno utemeljenog nasilja nego muškarci;" s ispravonom formulacijom: "prepoznajući stalna kršenja ljudskih prava tijekom oružanih sukoba koja pogađaju civilno stanovništvo, posebno žene u obliku	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije.

		široko rasprostranjenog ili sustavnog silovanja i seksualnog nasilja te mogućnost porasta spolno utemeljenog nasilja tijekom i nakon sukoba; prepoznajući da su žene i djevojčice izložene većem riziku spolno utemeljenog nasilja nego muškarci;", s obzirom da rod nije znanstvena kategorija, a spol jest znanstvena kategorija.	Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
352.	**Jelena Čutura**	Zamijeniti: "prepoznajući strukturalnu narav nasilja nad ženama kao rodno utemeljenog nasilja" s ispravnom formulacijom: "prepoznajući strukturalnu narav nasilja nad ženama kao spolno utemeljenog nasilja", s obzirom da postojanje roda nije znanstvena kategorija, a postojanje spola jest znanstvena kategrija.	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
353.	**Karmela Šegvić**	Konvencija je odlično prevedena i to je to. Njena bit je prenesena u nacrt zakona. Ono što mene najviše muči je sama njena provedba. Potrebno je donijeti uz nju i pod zakonske akte da se konkretno reguliraju situacije i ponašanja u konkretnim situacijama samih institucija kao što su policija (prvi su na koje žrtva naiđe), CZSS, državno odvjetništvo, i na kraju sudovi. Potrebno je educirati ljude u praksi u institucijama što sama Konvencija jest. Statistika, a što ima jače od	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		zakona samog broja, pokazuje koliko je problem nasilja nad ženama raširen u svim sferama. Prema tome ovdje se ne radi o nikakvoj diskriminaciji muškaraca, nego o problemu koji je potrebno pod hitno riješiti. Recimo ekonomsko nasilje u nas je potpuno nevidljivo! Potrebno je educirati institucije što ono jest i kako se s tim nositi, u skladu s Konvencijom.	
354.	**Josip Rakonca**	Kakva je priroda ovog dokumenta se vidi u ovoj smiješnoj izjavi: "prepoznajući stalna kršenja ljudskih prava tijekom oružanih sukoba koja pogađaju civilno stanovništvo, posebno žene u obliku široko rasprostranjenog ili sustavnog silovanja i seksualnog nasilja te mogućnost porasta rodno utemeljenog nasilja tijekom i nakon sukoba;" U ratnim sukobima su muškarci primarne žrtve, nikako žene.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
355.	**Josip Rakonca**	"prepoznajući da je nasilje nad ženama manifestacija povijesno nejednakih odnosa moći između žena i muškaraca, koji su doveli do dominacije nad ženama i diskriminacije žena od strane muškaraca i do sprečavanja punog napretka žena; prepoznajući strukturalnu narav nasilja nad ženama kao rodno utemeljenog nasilja, te da je nasilje nad ženama jedan od ključnih socijalnih mehanizama kojim se žene prisilno stavlja u podređeni položaj u odnosu na muškarce;" Nemam riječi na ovo, kako već prije rekoh. Muškarci su optuženi, osuđeni bez obrane, a Konvencija i ovaj zakon su izvršenje presude. Nek visi Pedro!	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
356.	**Darja Galović**	Granica slobode izražavanja i neovisnosti u medijima mora biti jasnije određena. Nejasna je granica kada sloboda izražavanja dovodi do govora mržnje. Mnogi se pozivaju na slobodu izražavanja i istovremeno javno objavljuju vlastito "mišljenje" o ženama koje je očigledno govor mržnje. Dakle, i sloboda izražavanja negdje mora imati svoju granicu, koja bi trebala biti jasno određena.	**PRIMLJENO NA ZNANJE**
357.	**Josip Zubac**	Što je to rod? Zašto se mješaju kruške i jabuke? Rod je ideološki konstrukt dok je spol ono objektivno čega se zakon treba držati. Spol je lako odredit i treba postojati spolna ravnopravnost no rodna ravnopravnost je besmislica jer sam rod nema nikakvog utemeljenja u znanosti.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
358.	**Ženska mreža Hrvatske**	Ženska mreža Hrvatske pozdravlja postupak ratifikacije Konvencije VE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji čime RH preuzima odgovornost da će odredbe Konvencije na odgovarajući način ugraditi u naš pravni sustav tj. obveza je države stranke uskladiti unutrašnje zakonodavstvo s odredbama Konvencije te poduzeti i druge odgovarajuće mjere za njezinu primjenu u RH. Smatramo da nema razloga za stavljanjem rezerve na odredbu koja propisuje odgovornost države za naknadom štete žrtvama koje su pretrpjele	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog

		teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja u mjeri u kojoj ta šteta nije pokrivena iz drugih izvora. Naime, pravo na naknadu štete tj. kompenzaciju od strane države i pravo na korištenje pravnih mehanizama jedno je od najznačajnijih prava žrtve kaznenog djela koje predstavlja cjelokupan koncept plaćanja naknade žrtvi, bez obzira na izvor plaćanja ili mehanizme koji se koriste ili tipove gubitaka koje treba nadoknaditi, a koji mogu biti imovinski (financijski ili novčani gubitci, medicinski, bolnički i pogrebni troškovi, gubitak budućih zarada i povlastica vezanih za zaposlene, neisplaćene plaće,kao i troškovi za štetu nanesenu imovini) i/ili neimovinski (svaki drugi nenovčani gubitak uključujući duševnu patnju, bol, neugodnosti, gubitak životne radosti, gubitak društvenog života, gubitak partnera ili partnerice itd.). Temeljna svrha tog prava je brza i efikasna reparacija posljedica nasilja koje su žrtve preživjele kao i obeštećenje posredne žrtve u slučaju da je smrt posljedica nasilja neposredne žrtve. Iako pitanje kompenzacije žrtava kaznenih djela uređuje nekoliko značajnih međunarodnih dokumenata (UN Deklaracija osnovnih pravnih principa za žrtve kaznenih djela i zlouporabe moći, Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda, Europska konvencije o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja, Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i dopunskog Protokola za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, naročito ženama i djecom (Palermo protokol) kao i Konvencija Vijeća Evrope o suzbijanju trgovine ljudima) važno je istaknuti da neki međunarodn dokumenti nisu pravno obvezujući po svojoj prirodi (Deklaracija osnovnih pravnih principa za žrtve kaznenih djela i zlouporabe moći), dok neki, poput primjerice Europske konvencije o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja koja jest pravno obvezujuća i koju je RH potpisala još 2007., ali kako do danas nije ratificirana ista nije dio unutrašnjeg pravnog poretka RH. Također je važno istaknuti i to da niti jedan od međunarodno pravnih instrumenata koji definiraju pravo žrtava kaznenih djela sa elementima nasilja na kompenzaciju, a kojih je RH stranka, nema u fokusu da je počinjeni zločin usmjeren na ženu zato što je žena ili da nerazmjerno pogađa žene (uključujući djevojčice), točnije premise na kojima su nastali ti međunarodno pravni dokumenti polaze od hipotetske pretpostavke jednakih šansi svih da budu žrtve kaznenih djela čime se zločinu muškog nasilja protiv žena pripisuje neutemeljena neutralnost i time prikriva tko su to nerazmjerno žrtve određenih kaznenih djela, a tko su to nerazmjerno počinitelji određenih kaznenih djela. Navedeno, je najvidljivije na primjeru kaznenih djela protiv spolne slobode, no navedena	uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.

		analogija je prisutna i u drugim područjima materijalnog kaznenog prava. Unatoč tome što je odgovornost države za naknadom štete žrtvama kaznenih djela načelno normirana nacionalnim zakonodavstvom, važno je naglasiti da je ostvarivanje tih prava praćeno kako materijalnim i procesnim ograničenjima tako i drugim preprekama koje u realnom životu nerijetko imaju za posljedicu nemogućnost supstancijalnog ostvarivanja deklarativnih prava za one žrtve koje su uopće obuhvaćene pravnom normom, a nisu sve. U tom smislu važno je podsjetiti i na preporuke Odbora ministara Vijeća Europe (R(85)11, R(87)21, R(97)13 i R (2006)8 inzistiraju na potrebi uvažavanja potreba žrtve i pružanja adekvatnih informacija, zaštite i podrške, a kojima je posebno naglašena obaveza upoznavanja žrtve sa pravnim i administrativnim mehanizmima za naknadom štete, pri čemu počinitelji kaznenih djela moraju, što je moguće prije, nadoknaditi štetu prouzrokovanu žrtvi, a u slučaju da se od počinitelja ne može dobiti naknada štete, odgovornost je države da osigura financijsko obeštećenje. Državama se sugerira da ustanove sheme obeštećenja za žrtve kaznenih djela učinjenih na njihovoj teritoriju neovisno od nacionalnosti žrtve. Naknada štete treba biti isplaćena bez nepotrebnog odlaganja, u pravičnom i odgovarajućem iznosu. Ova kompenzacija treba biti osigurana za tretman i rehabilitaciju uslijed pretrpljenih fizičkih i psihičkih povreda. Preporuka sugerira da kompenzacija odnosno usluge i mjere predviđene za žrtve namjernih kaznenih djela, ne trebaju zavisit od toga da li je počinitelj kaznenog djela identificiran, uhićen, gonjen ili osuđen. Pitanje kompenzacije u građanskom, odnosno kaznenom postupku neraskidivo je povezano sa rizikom od sekundarne viktimizacije i za žrtve predstavlja zastrašujuće iskustvo koje može trajati jako dugo. Uz to, dokazivanje štete podnošenjem dokaza o prošloj i tekućoj viktimizaciji, kao i naziv i definicije nekih kategorija štete, kao što je "gubitak dostojanstva", mogu retraumatizirati žrtvu. Posljedice izostanka učinkovitog pravnog sredstva za ostvarivanje jednog od temeljnih prava žrtvi kaznenih djela, koja se ogledaju primarno kroz stjecanje statusa, kao nužnog preduvjeta naknade štete radi pretrpljene teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja, dobro ilustrira iskustvo žena koje su preživjele seksualno nasilje u ratu. Naime, za razliku od većeg broja zakona koji su doneseni neposredno po prestanku rata, a kojima su regulirani brojni statusi HRVI (porezne i druge olakšice, privilegije i favoriziranje u vidu ostvarivanja u prvom redu trajnih materijalnih prava putem visokih vojnih mirovina radno sposobnim muškarcima, stambeno zbrinjavanje zajedno sa ostalim članovima obitelji	

		darovanjem nekretnine ili kupoprodajom nekretnine po ekstremno niskim cijenama koje ne odgovaraju tržišnoj vrijednosti, a iz čijeg stjecanja prava vlasništva su žene temeljem bračnog statusa, eksplicitno isključene [„Imovina stečena na temelju statusa ratnog vojnog invalida Domovinskog rata, ne može se smatrati imovinom stečenom u braku i kao takva ne može predstavljati bračnu stečevinu stranka“. – Odluka Vrhovnog suda RH, br. Rev 1365/2008-2, od 10. veljače 2010.]; za razliku od toga, Zakon o pravima žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu NN 64/15 donesen je s odmakom od 20 godina nakon preživljenog ratnog zločina protiv žena i s obzirom na vrijeme donošenja njegovi učinci (uključujući kompenzaciju žrtava) su u osnovi reducirani na relativno mali broj žrtava (one žene koje su žive i koje ispunjavaju restriktivne zakonske uvjete). U dvije godine primjene Zakona, Ministarstvo branitelja je zaprimio 185 zahtjeva što okvirno predstavlja 7-8% procijenjenog broja žena koje su preživjele seksualno nasilje u ratu [http://www.hr.undp.org/content/dam/croatia/docs/Research%20and%20publications/socialinclusion/UNDP-HR-ISTRA%C5%BDIVANJE-SOS-2014.pdf] . Iz navedenih razloga, smatramo da je preuzimanje odgovornosti za prihvatom konvencijskih odredbi u punom opsegu, bez rezervi nužan i realno provediv postupak u praksi. Stoga predlažemo povlačenje rezerve koju je RH u skladu s člankom 78. stavkom. 2. Konvencije stavila na primjenu odredbe navedene u članku 30. stavku 2. Konvencije na način da se se briše članak 3. Nacrta prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Također tražimo hitno usklađivanje svih prijedloga zakona i nacionalnih politika koji se tiču nasilja nad ženama, prije svega Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji sa odredbama ove Konvencije.	
359.	**Ženska udruga IZVOR**	Ženska udruga „IZVOR“ pozdravlja postupak ratifikacije Konvencije VE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji čime RH preuzima odgovornost da će odredbe Konvencije na odgovarajući način ugraditi u naš pravni sustav tj. obveza je države stranke uskladiti unutrašnje zakonodavstvo s odredbama Konvencije te poduzeti i druge odgovarajuće mjere za njezinu primjenu u RH. Smatramo da nema razloga za stavljanjem rezerve na odredbu koja propisuje odgovornost države za naknadom štete žrtvama koje su pretrpjele teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja u mjeri u kojoj ta šteta nije pokrivena iz drugih izvora. Naime, pravo na naknadu štete tj. kompenzaciju od strane države	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih

		i pravo na korištenje pravnih mehanizama jedno je od najznačajnijih prava žrtve kaznenog djela koje predstavlja cjelokupan koncept plaćanja naknade žrtvi, bez obzira na izvor plaćanja ili mehanizme koji se koriste ili tipove gubitaka koje treba nadoknaditi, a koji mogu biti imovinski (financijski ili novčani gubitci, medicinski, bolnički i pogrebni troškovi, gubitak budućih zarada i povlastica vezanih za zaposlene, neisplaćene plaće,kao i troškovi za štetu nanesenu imovini) i/ili neimovinski (svaki drugi nenovčani gubitak uključujući duševnu patnju, bol, neugodnosti, gubitak životne radosti, gubitak društvenog života, gubitak partnera ili partnerice itd.). Temeljna svrha tog prava je brza i efikasna reparacija posljedica nasilja koje su žrtve preživjele kao i obeštećenje posredne žrtve u slučaju da je smrt posljedica nasilja neposredne žrtve. Iako pitanje kompenzacije žrtava kaznenih djela uređuje nekoliko značajnih međunarodnih dokumenata (UN Deklaracija osnovnih pravnih principa za žrtve kaznenih djela i zlouporabe moći, Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda, Europska konvencije o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja, Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i dopunskog Protokola za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, naročito ženama i djecom (Palermo protokol) kao i Konvencija Vijeća Evrope o suzbijanju trgovine ljudima) važno je istaknuti da neki međunarodn dokumenti nisu pravno obvezujući po svojoj prirodi (Deklaracija osnovnih pravnih principa za žrtve kaznenih djela i zlouporabe moći), dok neki, poput primjerice Europske konvencije o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja koja jest pravno obvezujuća i koju je RH potpisala još 2007., ali kako do danas nije ratificirana ista nije dio unutrašnjeg pravnog poretka RH. Također je važno istaknuti i to da niti jedan od međunarodno pravnih instrumenata koji definiraju pravo žrtava kaznenih djela sa elementima nasilja na kompenzaciju, a kojih je RH stranka, nema u fokusu da je počinjeni zločin usmjeren na ženu zato što je žena ili da nerazmjerno pogađa žene (uključujući djevojčice), točnije premise na kojima su nastali ti međunarodno pravni dokumenti polaze od hipotetske pretpostavke jednakih šansi svih da budu žrtve kaznenih djela čime se zločinu muškog nasilja protiv žena pripisuje neutemeljena neutralnost i time prikriva tko su to nerazmjerno žrtve određenih kaznenih djela, a tko su to nerazmjerno počinitelji određenih kaznenih djela. Navedeno, je najvidljivije na primjeru kaznenih djela protiv spolne slobode, no navedena analogija je prisutna i u drugim područjima materijalnog kaznenog prava. Unatoč tome što je odgovornost države za naknadom štete žrtvama kaznenih djela	pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.

		načelno normirana nacionalnim zakonodavstvom, važno je naglasiti da je ostvarivanje tih prava praćeno kako materijalnim i procesnim ograničenjima tako i drugim preprekama koje u realnom životu nerijetko imaju za posljedicu nemogućnost supstancijalnog ostvarivanja deklarativnih prava za one žrtve koje su uopće obuhvaćene pravnom normom, a nisu sve. U tom smislu važno je podsjetiti i na preporuke Odbora ministara Vijeća Europe (R(85)11, R(87)21, R(97)13 i R (2006)8 inzistiraju na potrebi uvažavanja potreba žrtve i pružanja adekvatnih informacija, zaštite i podrške, a kojima je posebno naglašena obaveza upoznavanja žrtve sa pravnim i administrativnim mehanizmima za naknadom štete, pri čemu počinitelji kaznenih djela moraju, što je moguće prije, nadoknaditi štetu prouzrokovanu žrtvi, a u slučaju da se od počinitelja ne može dobiti naknada štete, odgovornost je države da osigura financijsko obeštećenje. Državama se sugerira da ustanove sheme obeštećenja za žrtve kaznenih djela učinjenih na njihovoj teritoriju neovisno od nacionalnosti žrtve. Naknada štete treba biti isplaćena bez nepotrebnog odlaganja, u pravičnom i odgovarajućem iznosu. Ova kompenzacija treba biti osigurana za tretman i rehabilitaciju uslijed pretrpljenih fizičkih i psihičkih povreda. Preporuka sugerira da kompenzacija odnosno usluge i mjere predviđene za žrtve namjernih kaznenih djela, ne trebaju zavisit od toga da li je počinitelj kaznenog djela identificiran, uhićen, gonjen ili osuđen. Pitanje kompenzacije u građanskom, odnosno kaznenom postupku neraskidivo je povezano sa rizikom od sekundarne viktimizacije i za žrtve predstavlja zastrašujuće iskustvo koje može trajati jako dugo. Uz to, dokazivanje štete podnošenjem dokaza o prošloj i tekućoj viktimizaciji, kao i naziv i definicije nekih kategorija štete, kao što je "gubitak dostojanstva", mogu retraumatizirati žrtvu. Posljedice izostanka učinkovitog pravnog sredstva za ostvarivanje jednog od temeljnih prava žrtvi kaznenih djela, koja se ogledaju primarno kroz stjecanje statusa, kao nužnog preduvjeta naknade štete radi pretrpljene teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja, dobro ilustrira iskustvo žena koje su preživjele seksualno nasilje u ratu. Naime, za razliku od većeg broja zakona koji su doneseni neposredno po prestanku rata, a kojima su regulirani brojni statusi HRVI (porezne i druge olakšice, privilegije i favoriziranje u vidu ostvarivanja u prvom redu trajnih materijalnih prava putem visokih vojnih mirovina radno sposobnim muškarcima, stambeno zbrinjavanje zajedno sa ostalim članovima obitelji darovanjem nekretnine ili kupoprodajom nekretnine po ekstremno niskim cijenama koje ne odgovaraju tržišnoj vrijednosti, a iz čijeg stjecanja prava	

		vlasništva su žene temeljem bračnog statusa, eksplicitno isključene [„Imovina stečena na temelju statusa ratnog vojnog invalida Domovinskog rata, ne može se smatrati imovinom stečenom u braku i kao takva ne može predstavljati bračnu stečevinu stranka“. – Odluka Vrhovnog suda RH, br. Rev 1365/2008-2, od 10. veljače 2010.]; za razliku od toga, Zakon o pravima žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu NN 64/15 donesen je s odmakom od 20 godina nakon preživljenog ratnog zločina protiv žena i s obzirom na vrijeme donošenja njegovi učinci (uključujući kompenzaciju žrtava) su u osnovi reducirani na relativno mali broj žrtava (one žene koje su žive i koje ispunjavaju restriktivne zakonske uvjete). U dvije godine primjene Zakona, Ministarstvo branitelja je zaprimio 185 zahtjeva što okvirno predstavlja 7-8% procijenjenog broja žena koje su preživjele seksualno nasilje u ratu [http://www.hr.undp.org/content/dam/croatia/docs/Research%20and%20publications/socialinclusion/UNDP-HR-ISTRA%C5%BDIVANJE-SOS-2014.pdf] . Iz navedenih razloga, smatramo da je preuzimanje odgovornosti za prihvatom konvencijskih odredbi u punom opsegu, bez rezervi nužan i realno provediv postupak u praksi. Stoga predlažemo povlačenje rezerve koju je RH u skladu s člankom 78. stavkom. 2. Konvencije stavila na primjenu odredbe navedene u članku 30. stavku 2. Konvencije na način da se se briše članak 3. Nacrta prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.	
360.	**Lezbijska grupa Kontra**	Lezbijska grupa Kontra pozdravlja ratifikaciju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Tražimo da se briše članak 3. Nacrta prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, odnosno rezerva koja se tiče odredbe o odgovornosti države za naknadu štete žrtvama koje su pretrpjele teške tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja u mjeri u kojoj ta šteta nije pokrivena iz drugih izvora. Pravo na naknadu štete tj. kompenzaciju od strane države i pravo na korištenje pravnih mehanizama jedno je od najznačajnijih prava žrtve kaznenog djela koje predstavlja cjelokupan koncept plaćanja naknade žrtvi, bez obzira na izvor plaćanja ili mehanizme koji se koriste ili tipove gubitaka koje treba nadoknaditi, a koji mogu biti imovinski (financijski ili novčani gubitci, medicinski, bolnički i pogrebni troškovi, gubitak budućih zarada i povlastica vezanih za zaposlene, neisplaćene plaće,kao i troškovi za štetu nanesenu imovini) i/ili neimovinski (svaki drugi nenovčani gubitak uključujući	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11) poznaje četiri vrste novčanih naknada uključujući troškove liječenja, izgubljenu zaradu, gubitak zakonskog uzdržavanja te uobičajene pogrebne troškove, a sve uz ispunjenje određenih daljnjih zakonskih pretpostavki i uvjeta. Iako se odredbe Konvencije odnose na državljane svih država potpisnica Konvencije, a to nisu nužno samo države članice EU, Zakon o novčanoj naknadi štete žrtvama kaznenih djela daje pravo samo žrtvama koje su

		duševnu patnju, bol, neugodnosti, gubitak životne radosti, gubitak društvenog života, gubitak partnera ili partnerice itd.). Temeljna svrha tog prava je brza i efikasna reparacija posljedica nasilja koje su žrtve preživjele kao i obeštećenje posredne žrtve u slučaju da je smrt posljedica nasilja neposredne žrtve. Također tražimo hitno usklađivanje svih prijedloga zakona i nacionalnih politika koji se tiču nasilja nad ženama, prije svega Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji sa odredbama ove Konvencije.	državljani RH ili imaju prebivalište u RH i koje su državljani države članice EU ili imaju prebivalište u državi članici EU, a to pravo se uz ostale pretpostavke daje samo ako je kazneno djelo nasilja s namjerom počinjeno na našem teritoriju. državnom području Republike Hrvatske. Sukladno svemu navedenom predmetni Zakon u sadašnjoj formi ne zadovoljava u potpunosti zahtjevima Konvencije i samim time ne može biti temelj isplate naknade štete sukladno čl. 30. st. 2. Dodatno, ne postoji procjena o broju štetnih događaja, pa tako ni nastaloj šteti koju bi RH trebala nadoknaditi, međutim obzirom na učestale medijske informacije o obiteljskom nasilju za pretpostaviti je da bi se radilo o značajnim iznosima koje bi morala nadoknaditi RH. Sukladno članku 79. Konvencije Ministarstvo će po isteku 5 godina od davanja ove rezerve razmotriti zadržava li ju, mijenja ili povlači.
361.	**Hrvatska udruga Benedikt**	Rezervacijom iz čl. 3. Zakona Hrvatska odbija primiti u svoj unutarnji pravni poredak jedinu odredbu Konvencije, koja bi predstavljala napredak u odnosu na prava koja žene i žrtve nasilja u obitelji već imaju prema do sada važećim hrvatskim zakonima. Obzirom da kod takve odredbe ne bi bilo potrebe da se u hrvatskim zakonima baš ništa mijenja – proizlazi da nema baš nikakvog razloga da se odredbe konvencije unose u unutarnji pravni poredak Republike Hrvatske. Proizlazi, zapravo da je jedini cilj ratificiranja Konvencije – pripomoći namjernom stvaranju pravno-lingvističkih nejasnoća s pojmovima „rod“ i „spol“ – tj. riječima Judith Butler i Monique Wittig kao autora strategije u 1980.-im godinama novoosmišljenje strategije primjene tih riječi – društvena subverzija s namjerom da se dekonstruira arhitektura odnosa među spolovima.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta.
362.	**Josip Rakonca**	Neprecizan članak, npr. odnosi li se samo na žene ili i na muškarce? Što znači ova rečenica: "To ne sprečava stranke da zatraže povrat dodijeljene naknade od počinitelja, sve dok se pridaje dužna pažnja sigurnosti žrtve." Znači li ako žrtve dobiju sredstva od države da mogu tražiti sredstva i od počinitelja? Što ako dobiju	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Članak 30. u stavku 1. definira da će stranke poduzeti potrebne zakonodavne i druge mjere da bi osigurale žrtvama pravo traženja naknade…

		u oba slučaja? Precizirati detaljno uvjete i postupke ako se ovaj (a i drugi slučajevi) dogode.	Prema članku 3. e. žrtva je svaka fizička osoba koja je izložena ponašanju navedenom u točkama a. i b. Slijedom navedenih članaka svaka žrtva bez obzira je li muškarac ili žena ima pravo na traženje naknade. Nadalje, čl. 30. stavak 2. utvrđuje zamjensku obvezu države da nadoknadi štetu. U Republici Hrvatskoj naknada štete žrtvama već je propisana Zakonom o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela (Narodne novine, br. 80/08 i 27/11).
363.	**Katarina Mlinarević**	Poštovani sugrađani odgovorni za ovaj nacrt, molim Vas da izmijenite nacrt i razbistrite ga od svih prijedloga "roda" i inačica vezanih za rodnu ideologiju koje se ovime pokušavaju ugurati u legislativu da bi tako postale oslonac budućih deformacija legislacije, koji dobru inicijativu protiv nasilja nad žrtvama (bilo kojeg od dva spola) obezvrijeđuju do kraja, služeći se ovim nacrtom - i svim drugim u koje se pokušavaju "prošvercati"- kao Petrijevom zdjelicom za nastavak egoističnog i povlaštenog skretanja sa važnih tema na rodnu ideologiju. Apsolutno se protivim ovom ideologiziranom nacrtu prijedloga.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava
364.	**Jana Kujundžić**	Protivnike/ice ovog prijedloga najviše muči pojam roda kojeg odbaciju bez razumijevanja o čemu on zapravo govori, a bezrezervno prihvaćaju izmišljeni pojam "rodne ideologije" koji je izmišljen od strane vjerskih desničarskih organizacija. Najjednostavnije objašnjenje nudi CESI: " Kategorija roda koristi se u društvenim znanostima (jednako kao i kategorije rase, etniciteta, klase i sl.) kao	**PRIMLJENO NA ZNANJE**

		važan „alat“ za kritičku analizu neravnopravnosti i diskriminacije. Razlikovanje kategorija „spola“ i „roda“ ukazuje na činjenicu da ljudi nisu samo biološka već i društvena bića. Stoga se kategorija ‘spola’ odnosi na tjelesne spolne karakteristike koje se u društvu i medicini određuju i pripisuju kao muške ili ženske, dok ‘rod’ podrazumijeva društveno konstruirane uloge, ponašanja, aktivnosti i atribute koje neko društvo smatra odgovarajućima za žene i muškarce." Apeliram na Vladu RH i sve nadležne institucije da poštuju ustavom zajamčenu sekularnost države pri odlučivanju o ovom zakonu i da ne dopuste radikalnim vjerskim organizacijama da ugrožavaju prava žena i marginaliziranih skupina u društvu na život bez nasilja.	
365.	**Berislav Bulat**	U dijelovima u kojima se diskriminira između pojmova "spol" i "rod" (npr. čl 4. točka 3.), potrebno je, u skladu s čl 14. važećeg Ustava RH, izbaciti pojam "rod" kao neustavnu kategoriju. Obrazloženje: Istanbulska konvencija je prvi međunarodni dokument koji razlikuje pojmove „roda“ i „spola“ (čl.4. st.3.). Konvencija unosi podjelu između čovjekova spola kao spola i društvene dimenzije spola, nazivajući je “rodom”, jer pretpostavlja da su spol i njegova društvena dimenzija dvije odvojene i nepovezane stvarnosti, za što nema utemeljenja u realnosti ni u znanosti, PA NITI U USTAVU REPUBLIKE HRVATSKE KOJA ZBOG TOGA NE SMIJE RATIFICIRATI KONVENCIJU U OVAKVOM OBLIKU. Borba protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji od temeljne je važnosti i ne smije se instrumentalizirati u svrhu nametanja ikakve ideologije, u ovom slučaju tzv. rodne ideologije.	**NE PRIHVAĆA SE** Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Republika Hrvatska potpisala je 22. siječnja 2013. godine temeljem Odluke Vlade RH u okviru koje je prihvaćen i prijevod teksta Konvencije. Sukladno mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova prijevod Konvencije treba odgovorati onoj inačici teksta prijevoda na hrvatski jezik koja je utvrđena u postupcima u okviru EU institucija. Slijedom navedenoga ističemo da je prijevod Konvencije na hrvatski jezik ugrađen u Zakon usklađen s inačicom prijevoda teksta Konvencije koja je izrađena za potrebe potpisivanja Konvencije u ime EU dana 13. lipnja 2017. godine, a u kojem je termin „gender“ preveden kao „rod“.
366.	**Zdravko Bošnjak**	Predlažem da se iz Konvencije izdvoje oni dijelovi koji mogu u Republici Hrvatskoj unaprijediti borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te da se prema tim člancima Konvencije unaprijede hrvatski zakoni i propisi. Također predlažem pokretanje postupka izmjena i dopuna odredaba Konvencije, što je predviđeno čl.72, kako bi se Konvencija oslobodila sadržaja koji nemaju veze s borbom protiv nasilja nad ženama, a nameću spornu ideologiju. Ponavljam da većina članica Vijeća Europe nije ratificirala Konvenciju, iako je prošlo već 6	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar obuhvaća iznošnje vlastitih stavova i razmišljanja. Vezano uz prijedlog izmjena i dopuna odredaba Konvencije, slobodni ste iskazati svoje konkretne prijedloge za izmjene i dopune o kojima će se raspravljati i koje će se razmatrati sukladno za to

		godina od njezinog donošenja. Većina tih zemalja, a i neke od onih koje su Konvenciju ratificirale, navode kao problematične iste one članke koji su navedeni u ovom tekstu. Te bi zemlje podržale pokretanje postupka izmjena i dopuna. Vlada RH u ovom sazivu, kao i vodeća stranka u njoj – Hrvatska demokratska zajednica jasno su se opredijelile za razvoj Republike Hrvatske kao demokratske pluralne države te se usprotivile nametanju bilo kakve, pa i rodne ideologije. Zbog svega iznesenog očekujem i predlažem Saboru RH da ovu Konvenciju u ovom obliku nikako ne ratificira. Ratifikaciju ove Konvencije podržat ću tek nakon donošenja navedenih izmjena i dopuna. Tada ću imati dokument koji će biti općeprihvaćen i kao takav učinkovit. Na taj način Republika Hrvatska može pokazati svoju predanost učinkovitoj borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.	predviđenim procedurama.
367.	**Ana-Marija Kireta Puškarić**	Definitivno NISAM za ratifiklaciju ovog dokumenta i uopće ne znam kako je netko mogao to predložit. Pitam se gdje ti ljudi žive i da li su svjesni svojih korjena i vrijednosti ljudi koji su ih odgojili. Sramota! Majka sam dvoje predivne djece i ovakvo što da moram njima predočiti bila bi me iskreno sramota! Uvođenje neznanstvenih ideologija je nepotrebno i štetno. Hrvatski ustav i zakoni već imaju čitav niz mjera za zaštitu žena (svih) koji se moraju dosljedno provoditi.	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava
368.	**Mirko Karačić**	Sa dubokim žaljenjem mogu reći da se uvođenje Istambulske konvencije u hrvatski pravni sustav pod krinkom borbe za ljudska prava i prava žena neprirodno uvodi rodna ideologija u naše zakone. Na sve načine se nastoji	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova

		obezvrijediti sve one dobre tradicionalne vrijednosti koje su Hrvatska i hrvatski narod unijeli u Europsku zajednicu. Stoga sam izričito protiv predloženog Zakona o potvrđivanju konvencije VE o sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Nažalost, dosadašnjim vođenjem politike od strane predstavnika RH se iz EU u Hrvatsku uvozilo više negativnog, umjesto da se radilo na dobrobit Hrvata i građana RH tako da su se u Hrvatsku donosile pozitivne vrijednosti koje bez sumnje EU ima. Kao što je opće poznato i može se pronaći u kvalitetnim znanstvenim časopisima sve se više razotkrivaju štetne posljedice rodne ideologije u državama u kojima se ista provodi. Mirko Karačić, dr.med.	i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava
369.	**Vlasta Morović**	Rodna ravnopravnost je ideološki pojam ljudima teško razumljiv. Rod je povezanost po krvi. To je tradicionalna definicija. Tradicionalno i konzervativno je sigurno/provjereno. Mijenjati takvu važnu stvar jer je to trend u svijetu nije naročito mudro. Također smatram da se govorom o novom značenju roda i spola zbunjuju djeca koja bi trebala imati bezbrižno djetinjstvo. Naglasila bih da djetinjstvo ne bi trebalo biti seksualizirano po uzoru ono što provode svjetske/europske velesile, a uvođenjem termina roda upravo to se čini. Svjetske i europske velesile imaju razloge zašto to uvode, a mali narod kao što je Hrvatska treba pričekati i vidjeti koje dobro je to njima donijelo. Znači, u čitavom Prijedlogu zakona se ne spominje da će se potvrđivanjem konvencije prihvatiti ideološki pojam rodne ravnopravnosti te je na neki način Prijedlog Konvencije obmana naroda. Većina naroda i ne zna o čemu se radi i što znači Istanbulska konvencija. Shvatit će tek kad bude po sili zakona morao učiti i govori ono što je usvojeno. Zaključak: Prijedlog zakona nije dobar jer ne spominje sve elemente Konvencije. Konvencija bi se trebala potvrditi u Saboru. Iako ni saborska rasprava nije dovoljna. Rasprava bi se trebala voditi otvoreno na nacionalnom nivou tako da posljednji čovjek u državi zna o čemu se radi. To je neposredna i prava demokracija. A ne ovako ispod stola da jedva znaš kako se uključiti u	**PRIMLJENO NA ZNANJE** Komentar ne donosi prijedloge za poboljšanje zakonskog prijedloga već obuhvaća iznošnje stavova i razmišljanja bez obrazloženog uporišta. Svrha Konvencije je prvenstveno zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji i pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca. Stoga se potvrđivanjem RH pridružuje državama koje su Konvenciju već potpisale, među njima i EU, i potvrdile, te izražava podrška Konvenciji u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizma koji su njom predviđeni, a ne kao pokušaj uvođenja rodne ideologije. Konvencija se treba shvatiti kao temelj za nadogradnju postojećeg nacionalnog zakonodavstva kojima se štite žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji, za unaprjeđenje

		raspravu i gdje upisati komentar koji ima vrlo sitna slova koja je teško pročitati. A moram izraziti sumnju da će ovi naši komentari biti uzeti u obzir.	međunarodne suradnje u području zaštite prava žrtava nasilja te učinkovitiju pomoć i zaštitu žrtava
370.	**Josip Rakonca**	Ovo je cijeli zakon? Konvencija predlaže cijeli niz mjera, postupaka, državnih i nedržavnih tijela koja će djelovati kao "pomoć" ženama, a stvarno na veliku štetu muškaraca, a predlagatelj uopće te mjere u zakonskom prijedlogu nije ni razmotrio ni razradio kako se traži u samoj Konvenciji. Čak i kad bih bio za ovu Konvenciju, kao što nisam, zakon je skandalozno manjkav, nedetaljan i neprecizan koji će u primjeni zahtijevati već "čuvena" tumačenja. Dobro napisani zakoni ne trebuju tumačenja, sami po sebi su nedvosmisleni i jasni. Pravno, ustavno, sa stajališta ljudskih prava i spolne ravnopravnosti, užasno loše napravljen posao. Povucite ovaj prijedlog zakona na vrijeme, da se ne sramotite, a na dobrobit svih muškaraca RH.	**NE PRIHVAĆA SE** Nasilje nad ženama priznato je kao općenit problem te je svrha ove Konvencije zaštita žena od svih oblika nasilja kao i sprječavanje, procesurianje i uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Budući da podaci ukazuju na činjenicu da su žene žrtve u većem broju slučajeva nasilja uključujući i slučajeve nasilja u obitelji cilj je Konvencije zaštititi žene pri čemu se zaštita neće uskratiti bilo kojoj žrtvi nasilja u obitelji, primjerice muškarcu ili djetetu. Navedeno potvrđuje načelo opće zabrane diskrimacije i zlostavljanja, a što je sukladno i članku 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Vezano uz dio komentara koji se odnosi na razmatranje i razradu mjera i postupaka državnih i nedržavnih tijela ističemo da Zakon o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, br. 28/96) propisuje način sklapanja te dijelove akta o potvrđivanju međunarodnog ugovora.

Izradile Tajana Krstonošić

mr. Sandra Batlak

Suglasna: Kristina Gerber Sertić

Za objavu na Središnjem državnom portalu e-savjetovanje odobrila:

Ministrica

Nada Murganić

Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence

Convention du Conseil de l'Europe sur la prévention et la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other signatories hereto,

Recalling the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (ETS No. 5, 1950) and its Protocols, the European Social Charter (ETS No. 35, 1961, revised in 1996, ETS No. 163), the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings (CETS No. 197, 2005) and the Council of Europe Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse (CETS No. 201, 2007);

Recalling the following recommendations of the Committee of Ministers to member States of the Council of Europe: Recommendation Rec(2002)5 on the protection of women against violence, Recommendation CM/Rec(2007)17 on gender equality standards and mechanisms, Recommendation CM/Rec(2010)10 on the role of women and men in conflict prevention and resolution and in peace building, and other relevant recommendations;

Taking account of the growing body of case law of the European Court of Human Rights which sets important standards in the field of violence against women;

Having regard to the International Covenant on Civil and Political Rights (1966), the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (1966), the United Nations Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women ("CEDAW", 1979) and its Optional Protocol (1999) as well as General Recommendation No. 19 of the CEDAW Committee on violence against women, the United Nations Convention on the Rights of the Child (1989) and its Optional Protocols (2000) and the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities (2006);

Having regard to the Rome Statute of the International Criminal Court (2002);

Recalling the basic principles of international humanitarian law, and especially the Geneva Convention (IV) relative to the Protection of Civilian Persons in Time of War (1949) and the Additional Protocols I and II (1977) thereto;

Condemning all forms of violence against women and domestic violence;

Recognising that the realisation of *de jure* and *de facto* equality between women and men is a key element in the prevention of violence against women;

Recognising that violence against women is a manifestation of historically unequal power relations between women and men, which have led to domination over, and discrimination against, women by men and to the prevention of the full advancement of women;

Recognising the structural nature of violence against women as gender-based violence, and that violence against women is one of the crucial social mechanisms by which women are forced into a subordinate position compared with men;

Recognising, with grave concern, that women and girls are often exposed to serious forms of violence such as domestic violence, sexual harassment, rape, forced marriage, crimes committed in the name of so-called "honour" and genital mutilation, which constitute a serious violation of the human rights of women and girls and a major obstacle to the achievement of equality between women and men;

Recognising the ongoing human rights violations during armed conflicts that affect the civilian population, especially women in the form of widespread or systematic rape and sexual violence and the potential for increased gender-based violence both during and after conflicts;

Recognising that women and girls are exposed to a higher risk of gender-based violence than men;

Recognising that domestic violence affects women disproportionately, and that men may also be victims of domestic violence;

Recognising that children are victims of domestic violence, including as witnesses of violence in the family;

Aspiring to create a Europe free from violence against women and domestic violence,

Have agreed as follows:

Chapter I – Purposes, definitions, equality and non-discrimination, general obligations

Article 1 – Purposes of the Convention

1 The purposes of this Convention are to:

a protect women against all forms of violence, and prevent, prosecute and eliminate violence against women and domestic violence;

b contribute to the elimination of all forms of discrimination against women and promote substantive equality between women and men, including by empowering women;

c design a comprehensive framework, policies and measures for the protection of and assistance to all victims of violence against women and domestic violence;

d promote international co-operation with a view to eliminating violence against women and domestic violence;

e provide support and assistance to organisations and law enforcement agencies to effectively co-operate in order to adopt an integrated approach to eliminating violence against women and domestic violence.

2 In order to ensure effective implementation of its provisions by the Parties, this Convention establishes a specific monitoring mechanism.

Article 2 – Scope of the Convention

1 This Convention shall apply to all forms of violence against women, including domestic violence, which affects women disproportionately.

2 Parties are encouraged to apply this Convention to all victims of domestic violence. Parties shall pay particular attention to women victims of gender-based violence in implementing the provisions of this Convention.

3 This Convention shall apply in times of peace and in situations of armed conflict.

Article 3 – Definitions

For the purpose of this Convention:

a "violence against women" is understood as a violation of human rights and a form of discrimination against women and shall mean all acts of gender-based violence that result in, or are likely to result in, physical, sexual, psychological or economic harm or suffering to women, including threats of such acts, coercion or arbitrary deprivation of liberty, whether occurring in public or in private life;

b "domestic violence" shall mean all acts of physical, sexual, psychological or economic violence that occur within the family or domestic unit or between former or current spouses or partners, whether or not the perpetrator shares or has shared the same residence with the victim;

c "gender" shall mean the socially constructed roles, behaviours, activities and attributes that a given society considers appropriate for women and men;

d "gender-based violence against women" shall mean violence that is directed against a woman because she is a woman or that affects women disproportionately;

e "victim" shall mean any natural person who is subject to the conduct specified in points a and b;

f "women" includes girls under the age of 18.

Article 4 – Fundamental rights, equality and non-discrimination

1 Parties shall take the necessary legislative and other measures to promote and protect the right for everyone, particularly women, to live free from violence in both the public and the private sphere.

2 Parties condemn all forms of discrimination against women and take, without delay, the necessary legislative and other measures to prevent it, in particular by:

- embodying in their national constitutions or other appropriate legislation the principle of equality between women and men and ensuring the practical realisation of this principle;
- prohibiting discrimination against women, including through the use of sanctions, where appropriate;
- abolishing laws and practices which discriminate against women.

3 The implementation of the provisions of this Convention by the Parties, in particular measures to protect the rights of victims, shall be secured without discrimination on any ground such as sex, gender, race, colour, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth, sexual orientation, gender identity, age, state of health, disability, marital status, migrant or refugee status, or other status.

4 Special measures that are necessary to prevent and protect women from gender-based violence shall not be considered discrimination under the terms of this Convention.

Article 5 – State obligations and due diligence

1 Parties shall refrain from engaging in any act of violence against women and ensure that State authorities, officials, agents, institutions and other actors acting on behalf of the State act in conformity with this obligation.

2 Parties shall take the necessary legislative and other measures to exercise due diligence to prevent, investigate, punish and provide reparation for acts of violence covered by the scope of this Convention that are perpetrated by non-State actors.

Article 6 – Gender-sensitive policies

Parties shall undertake to include a gender perspective in the implementation and evaluation of the impact of the provisions of this Convention and to promote and effectively implement policies of equality between women and men and the empowerment of women.

Chapter II – Integrated policies and data collection

Article 7 – Comprehensive and co-ordinated policies

1 Parties shall take the necessary legislative and other measures to adopt and implement State-wide effective, comprehensive and co-ordinated policies encompassing all relevant measures to prevent and combat all forms of violence covered by the scope of this Convention and offer a holistic response to violence against women.

2 Parties shall ensure that policies referred to in paragraph 1 place the rights of the victim at the centre of all measures and are implemented by way of effective co-operation among all relevant agencies, institutions and organisations.

3 Measures taken pursuant to this article shall involve, where appropriate, all relevant actors, such as government agencies, the national, regional and local parliaments and authorities, national human rights institutions and civil society organisations.

Article 8 – Financial resources

Parties shall allocate appropriate financial and human resources for the adequate implementation of integrated policies, measures and programmes to prevent and combat all forms of violence covered by the scope of this Convention, including those carried out by non-governmental organisations and civil society.

Article 9 – Non-governmental organisations and civil society

Parties shall recognise, encourage and support, at all levels, the work of relevant non-governmental organisations and of civil society active in combating violence against women and establish effective co-operation with these organisations.

Article 10 – Co-ordinating body

1 Parties shall designate or establish one or more official bodies responsible for the co-ordination, implementation, monitoring and evaluation of policies and measures to prevent and combat all forms of violence covered by this Convention. These bodies shall co-ordinate the collection of data as referred to in Article 11, analyse and disseminate its results.

2 Parties shall ensure that the bodies designated or established pursuant to this article receive information of a general nature on measures taken pursuant to Chapter VIII.

3 Parties shall ensure that the bodies designated or established pursuant to this article shall have the capacity to communicate directly and foster relations with their counterparts in other Parties.

Article 11 – Data collection and research

1 For the purpose of the implementation of this Convention, Parties shall undertake to:

a collect disaggregated relevant statistical data at regular intervals on cases of all forms of violence covered by the scope of this Convention;

b support research in the field of all forms of violence covered by the scope of this Convention in order to study its root causes and effects, incidences and conviction rates, as well as the efficacy of measures taken to implement this Convention.

2 Parties shall endeavour to conduct population-based surveys at regular intervals to assess the prevalence of and trends in all forms of violence covered by the scope of this Convention.

3 Parties shall provide the group of experts, as referred to in Article 66 of this Convention, with the information collected pursuant to this article in order to stimulate international co-operation and enable international benchmarking.

4 Parties shall ensure that the information collected pursuant to this article is available to the public.

Chapter III – Prevention

Article 12 – General obligations

1 Parties shall take the necessary measures to promote changes in the social and cultural patterns of behaviour of women and men with a view to eradicating prejudices, customs, traditions and all other practices which are based on the idea of the inferiority of women or on stereotyped roles for women and men.

2 Parties shall take the necessary legislative and other measures to prevent all forms of violence covered by the scope of this Convention by any natural or legal person.

3 Any measures taken pursuant to this chapter shall take into account and address the specific needs of persons made vulnerable by particular circumstances and shall place the human rights of all victims at their centre.

4 Parties shall take the necessary measures to encourage all members of society, especially men and boys, to contribute actively to preventing all forms of violence covered by the scope of this Convention.

5 Parties shall ensure that culture, custom, religion, tradition or so-called "honour" shall not be considered as justification for any acts of violence covered by the scope of this Convention.

6 Parties shall take the necessary measures to promote programmes and activities for the empowerment of women.

Article 13 – Awareness-raising

1 Parties shall promote or conduct, on a regular basis and at all levels, awareness-raising campaigns or programmes, including in co-operation with national human rights institutions and equality bodies, civil society and non-governmental organisations, especially women's organisations, where appropriate, to increase awareness and understanding among the general public of the different manifestations of all forms of violence covered by the scope of this Convention, their consequences on children and the need to prevent such violence.

2 Parties shall ensure the wide dissemination among the general public of information on measures available to prevent acts of violence covered by the scope of this Convention.

Article 14 – Education

1 Parties shall take, where appropriate, the necessary steps to include teaching material on issues such as equality between women and men, non-stereotyped gender roles, mutual respect, non-violent conflict resolution in interpersonal relationships, gender-based violence against women and the right to personal integrity, adapted to the evolving capacity of learners, in formal curricula and at all levels of education.

2 Parties shall take the necessary steps to promote the principles referred to in paragraph 1 in informal educational facilities, as well as in sports, cultural and leisure facilities and the media.

Article 15 – Training of professionals

1 Parties shall provide or strengthen appropriate training for the relevant professionals dealing with victims or perpetrators of all acts of violence covered by the scope of this Convention, on the prevention and detection of such violence, equality between women and men, the needs and rights of victims, as well as on how to prevent secondary victimisation.

2 Parties shall encourage that the training referred to in paragraph 1 includes training on co-ordinated multi-agency co-operation to allow for a comprehensive and appropriate handling of referrals in cases of violence covered by the scope of this Convention.

Article 16 – Preventive intervention and treatment programmes

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to set up or support programmes aimed at teaching perpetrators of domestic violence to adopt non-violent behaviour in interpersonal relationships with a view to preventing further violence and changing violent behavioural patterns.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to set up or support treatment programmes aimed at preventing perpetrators, in particular sex offenders, from re-offending.

3 In taking the measures referred to in paragraphs 1 and 2, Parties shall ensure that the safety of, support for and the human rights of victims are of primary concern and that, where appropriate, these programmes are set up and implemented in close co-ordination with specialist support services for victims.

Article 17 – Participation of the private sector and the media

1 Parties shall encourage the private sector, the information and communication technology sector and the media, with due respect for freedom of expression and their independence, to participate in the elaboration and implementation of policies and to set guidelines and self-regulatory standards to prevent violence against women and to enhance respect for their dignity.

2 Parties shall develop and promote, in co-operation with private sector actors, skills among children, parents and educators on how to deal with the information and communications environment that provides access to degrading content of a sexual or violent nature which might be harmful.

Chapter IV – Protection and support

Article 18 – General obligations

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to protect all victims from any further acts of violence.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures, in accordance with internal law, to ensure that there are appropriate mechanisms to provide for effective co-operation between all relevant state agencies, including the judiciary, public prosecutors, law enforcement agencies, local and regional authorities as well as non-governmental organisations and other relevant organisations and entities, in protecting and supporting victims and witnesses of all forms of violence covered by the scope of this Convention, including by referring to general and specialist support services as detailed in Articles 20 and 22 of this Convention.

3 Parties shall ensure that measures taken pursuant to this chapter shall:

- be based on a gendered understanding of violence against women and domestic violence and shall focus on the human rights and safety of the victim;
- be based on an integrated approach which takes into account the relationship between victims, perpetrators, children and their wider social environment;
- aim at avoiding secondary victimisation;
- aim at the empowerment and economic independence of women victims of violence;
- allow, where appropriate, for a range of protection and support services to be located on the same premises;
- address the specific needs of vulnerable persons, including child victims, and be made available to them.

4 The provision of services shall not depend on the victim's willingness to press charges or testify against any perpetrator.

5 Parties shall take the appropriate measures to provide consular and other protection and support to their nationals and other victims entitled to such protection in accordance with their obligations under international law.

Article 19 – Information

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims receive adequate and timely information on available support services and legal measures in a language they understand.

Article 20 – General support services

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims have access to services facilitating their recovery from violence. These measures should include, when necessary, services such as legal and psychological counselling, financial assistance, housing, education, training and assistance in finding employment.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims have access to health care and social services and that services are adequately resourced and professionals are trained to assist victims and refer them to the appropriate services.

Article 21 – Assistance in individual/collective complaints

Parties shall ensure that victims have information on and access to applicable regional and international individual/collective complaints mechanisms. Parties shall promote the provision of sensitive and knowledgeable assistance to victims in presenting any such complaints.

Article 22 – Specialist support services

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide or arrange for, in an adequate geographical distribution, immediate, short- and long-term specialist support services to any victim subjected to any of the acts of violence covered by the scope of this Convention.

2 Parties shall provide or arrange for specialist women's support services to all women victims of violence and their children.

Article 23 – Shelters

Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide for the setting-up of appropriate, easily accessible shelters in sufficient numbers to provide safe accommodation for and to reach out pro-actively to victims, especially women and their children.

Article 24 – Telephone helplines

Parties shall take the necessary legislative or other measures to set up state-wide round-the-clock (24/7) telephone helplines free of charge to provide advice to callers, confidentially or with due regard for their anonymity, in relation to all forms of violence covered by the scope of this Convention.

Article 25 – Support for victims of sexual violence

Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide for the setting up of appropriate, easily accessible rape crisis or sexual violence referral centres for victims in sufficient numbers to provide for medical and forensic examination, trauma support and counselling for victims.

Article 26 – Protection and support for child witnesses

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that in the provision of protection and support services to victims, due account is taken of the rights and needs of child witnesses of all forms of violence covered by the scope of this Convention.

2 Measures taken pursuant to this article shall include age-appropriate psychosocial counselling for child witnesses of all forms of violence covered by the scope of this Convention and shall give due regard to the best interests of the child.

Article 27 – Reporting

Parties shall take the necessary measures to encourage any person witness to the commission of acts of violence covered by the scope of this Convention or who has reasonable grounds to believe that such an act may be committed, or that further acts of violence are to be expected, to report this to the competent organisations or authorities.

Article 28 – Reporting by professionals

Parties shall take the necessary measures to ensure that the confidentiality rules imposed by internal law on certain professionals do not constitute an obstacle to the possibility, under appropriate conditions, of their reporting to the competent organisations or authorities if they have reasonable grounds to believe that a serious act of violence covered by the scope of this Convention, has been committed and further serious acts of violence are to be expected.

Chapter V – Substantive law

Article 29 – Civil lawsuits and remedies

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide victims with adequate civil remedies against the perpetrator.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide victims, in accordance with the general principles of international law, with adequate civil remedies against State authorities that have failed in their duty to take the necessary preventive or protective measures within the scope of their powers.

Article 30 – Compensation

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims have the right to claim compensation from perpetrators for any of the offences established in accordance with this Convention.

2 Adequate State compensation shall be awarded to those who have sustained serious bodily injury or impairment of health, to the extent that the damage is not covered by other sources such as the perpetrator, insurance or State-funded health and social provisions. This does not preclude Parties from claiming regress for compensation awarded from the perpetrator, as long as due regard is paid to the victim's safety.

3 Measures taken pursuant to paragraph 2 shall ensure the granting of compensation within a reasonable time.

Article 31 – Custody, visitation rights and safety

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that, in the determination of custody and visitation rights of children, incidents of violence covered by the scope of this Convention are taken into account.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the exercise of any visitation or custody rights does not jeopardise the rights and safety of the victim or children.

Article 32 – Civil consequences of forced marriages

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that marriages concluded under force may be voidable, annulled or dissolved without undue financial or administrative burden placed on the victim.

Article 33 – Psychological violence

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the intentional conduct of seriously impairing a person's psychological integrity through coercion or threats is criminalised.

Article 34 – Stalking

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the intentional conduct of repeatedly engaging in threatening conduct directed at another person, causing her or him to fear for her or his safety, is criminalised.

Article 35 – Physical violence

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the intentional conduct of committing acts of physical violence against another person is criminalised.

Article 36 – Sexual violence, including rape

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following intentional conducts are criminalised:

a engaging in non-consensual vaginal, anal or oral penetration of a sexual nature of the body of another person with any bodily part or object;

b engaging in other non-consensual acts of a sexual nature with a person;

c causing another person to engage in non-consensual acts of a sexual nature with a third person.

2 Consent must be given voluntarily as the result of the person's free will assessed in the context of the surrounding circumstances.

3 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the provisions of paragraph 1 also apply to acts committed against former or current spouses or partners as recognised by internal law.

Article 37 – Forced marriage

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the intentional conduct of forcing an adult or a child to enter into a marriage is criminalised.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the intentional conduct of luring an adult or a child to the territory of a Party or State other than the one she or he resides in with the purpose of forcing this adult or child to enter into a marriage is criminalised.

Article 38 – Female genital mutilation

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following intentional conducts are criminalised:

a excising, infibulating or performing any other mutilation to the whole or any part of a woman's labia majora, labia minora or clitoris;

b coercing or procuring a woman to undergo any of the acts listed in point a;

c inciting, coercing or procuring a girl to undergo any of the acts listed in point a.

Article 39 – Forced abortion and forced sterilisation

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following intentional conducts are criminalised:

a performing an abortion on a woman without her prior and informed consent;

b performing surgery which has the purpose or effect of terminating a woman's capacity to naturally reproduce without her prior and informed consent or understanding of the procedure.

Article 40 – Sexual harassment

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that any form of unwanted verbal, non-verbal or physical conduct of a sexual nature with the purpose or effect of violating the dignity of a person, in particular when creating an intimidating, hostile, degrading, humiliating or offensive environment, is subject to criminal or other legal sanction.

Article 41 – Aiding or abetting and attempt

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to establish as an offence, when committed intentionally, aiding or abetting the commission of the offences established in accordance with Articles 33, 34, 35, 36, 37, 38.a and 39 of this Convention.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to establish as offences, when committed intentionally, attempts to commit the offences established in accordance with Articles 35, 36, 37, 38.a and 39 of this Convention.

Article 42 – Unacceptable justifications for crimes, including crimes committed in the name of so-called "honour"

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that, in criminal proceedings initiated following the commission of any of the acts of violence covered by the scope of this Convention, culture, custom, religion, tradition or so-called "honour" shall not be regarded as justification for such acts. This covers, in particular, claims that the victim has transgressed cultural, religious, social or traditional norms or customs of appropriate behaviour.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that incitement by any person of a child to commit any of the acts referred to in paragraph 1 shall not diminish the criminal liability of that person for the acts committed.

Article 43 – Application of criminal offences

The offences established in accordance with this Convention shall apply irrespective of the nature of the relationship between victim and perpetrator.

Article 44 – Jurisdiction

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to establish jurisdiction over any offence established in accordance with this Convention, when the offence is committed:

a in their territory; or
b on board a ship flying their flag; or
c on board an aircraft registered under their laws; or
d by one of their nationals; or
e by a person who has her or his habitual residence in their territory.

2 Parties shall endeavour to take the necessary legislative or other measures to establish jurisdiction over any offence established in accordance with this Convention where the offence is committed against one of their nationals or a person who has her or his habitual residence in their territory.

3 For the prosecution of the offences established in accordance with Articles 36, 37, 38 and 39 of this Convention, Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that their jurisdiction is not subordinated to the condition that the acts are criminalised in the territory where they were committed.

4 For the prosecution of the offences established in accordance with Articles 36, 37, 38 and 39 of this Convention, Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that their jurisdiction as regards points d and e of paragraph 1 is not subordinated to the condition that the prosecution can only be initiated following the reporting by the victim of the offence or the laying of information by the State of the place where the offence was committed.

5 Parties shall take the necessary legislative or other measures to establish jurisdiction over the offences established in accordance with this Convention, in cases where an alleged perpetrator is present on their territory and they do not extradite her or him to another Party, solely on the basis of her or his nationality.

6 When more than one Party claims jurisdiction over an alleged offence established in accordance with this Convention, the Parties involved shall, where appropriate, consult each other with a view to determining the most appropriate jurisdiction for prosecution.

7 Without prejudice to the general rules of international law, this Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised by a Party in accordance with its internal law.

Article 45 – Sanctions and measures

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the offences established in accordance with this Convention are punishable by effective, proportionate and dissuasive sanctions, taking into account their seriousness. These sanctions shall include, where appropriate, sentences involving the deprivation of liberty which can give rise to extradition.

2 Parties may adopt other measures in relation to perpetrators, such as:

- monitoring or supervision of convicted persons;
- withdrawal of parental rights, if the best interests of the child, which may include the safety of the victim, cannot be guaranteed in any other way.

Article 46 – Aggravating circumstances

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the following circumstances, insofar as they do not already form part of the constituent elements of the offence, may, in conformity with the relevant provisions of internal law, be taken into consideration as aggravating circumstances in the determination of the sentence in relation to the offences established in accordance with this Convention:

a the offence was committed against a former or current spouse or partner as recognised by internal law, by a member of the family, a person cohabiting with the victim or a person having abused her or his authority;

b the offence, or related offences, were committed repeatedly;

c the offence was committed against a person made vulnerable by particular circumstances;

d the offence was committed against or in the presence of a child;

e the offence was committed by two or more people acting together;

f the offence was preceded or accompanied by extreme levels of violence;

g the offence was committed with the use or threat of a weapon;

h the offence resulted in severe physical or psychological harm for the victim;

i the perpetrator had previously been convicted of offences of a similar nature.

Article 47 – Sentences passed by another Party

Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide for the possibility of taking into account final sentences passed by another Party in relation to the offences established in accordance with this Convention when determining the sentence.

Article 48 – Prohibition of mandatory alternative dispute resolution processes or sentencing

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to prohibit mandatory alternative dispute resolution processes, including mediation and conciliation, in relation to all forms of violence covered by the scope of this Convention.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that if the payment of a fine is ordered, due account shall be taken of the ability of the perpetrator to assume his or her financial obligations towards the victim.

Chapter VI – Investigation, prosecution, procedural law and protective measures

Article 49 – General obligations

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that investigations and judicial proceedings in relation to all forms of violence covered by the scope of this Convention are carried out without undue delay while taking into consideration the rights of the victim during all stages of the criminal proceedings.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures, in conformity with the fundamental principles of human rights and having regard to the gendered understanding of violence, to ensure the effective investigation and prosecution of offences established in accordance with this Convention.

Article 50 – Immediate response, prevention and protection

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the responsible law enforcement agencies respond to all forms of violence covered by the scope of this Convention promptly and appropriately by offering adequate and immediate protection to victims.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the responsible law enforcement agencies engage promptly and appropriately in the prevention and protection against all forms of violence covered by the scope of this Convention, including the employment of preventive operational measures and the collection of evidence.

Article 51 – Risk assessment and risk management

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that an assessment of the lethality risk, the seriousness of the situation and the risk of repeated violence is carried out by all relevant authorities in order to manage the risk and if necessary to provide co-ordinated safety and support.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the assessment referred to in paragraph 1 duly takes into account, at all stages of the investigation and application of protective measures, the fact that perpetrators of acts of violence covered by the scope of this Convention possess or have access to firearms.

Article 52 – Emergency barring orders

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the competent authorities are granted the power to order, in situations of immediate danger, a perpetrator of domestic violence to vacate the residence of the victim or person at risk for a sufficient period of time and to prohibit the perpetrator from entering the residence of or contacting the victim or person at risk. Measures taken pursuant to this article shall give priority to the safety of victims or persons at risk.

Article 53 – Restraining or protection orders

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that appropriate restraining or protection orders are available to victims of all forms of violence covered by the scope of this Convention.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that the restraining or protection orders referred to in paragraph 1 are:

- available for immediate protection and without undue financial or administrative burdens placed on the victim;
- issued for a specified period or until modified or discharged;
- where necessary, issued on an *ex parte* basis which has immediate effect;
- available irrespective of, or in addition to, other legal proceedings;
- allowed to be introduced in subsequent legal proceedings.

3 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that breaches of restraining or protection orders issued pursuant to paragraph 1 shall be subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or other legal sanctions.

Article 54 – Investigations and evidence

Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that, in any civil or criminal proceedings, evidence relating to the sexual history and conduct of the victim shall be permitted only when it is relevant and necessary.

Article 55 – *Ex parte* and *ex officio* proceedings

1 Parties shall ensure that investigations into or prosecution of offences established in accordance with Articles 35, 36, 37, 38 and 39 of this Convention shall not be wholly dependant upon a report or complaint filed by a victim if the offence was committed in whole or in part

on its territory, and that the proceedings may continue even if the victim withdraws her or his statement or complaint.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure, in accordance with the conditions provided for by their internal law, the possibility for governmental and non-governmental organisations and domestic violence counsellors to assist and/or support victims, at their request, during investigations and judicial proceedings concerning the offences established in accordance with this Convention.

Article 56 – Measures of protection

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to protect the rights and interests of victims, including their special needs as witnesses, at all stages of investigations and judicial proceedings, in particular by:

a providing for their protection, as well as that of their families and witnesses, from intimidation, retaliation and repeat victimisation;

b ensuring that victims are informed, at least in cases where the victims and the family might be in danger, when the perpetrator escapes or is released temporarily or definitively;

c informing them, under the conditions provided for by internal law, of their rights and the services at their disposal and the follow-up given to their complaint, the charges, the general progress of the investigation or proceedings, and their role therein, as well as the outcome of their case;

d enabling victims, in a manner consistent with the procedural rules of internal law, to be heard, to supply evidence and have their views, needs and concerns presented, directly or through an intermediary, and considered;

e providing victims with appropriate support services so that their rights and interests are duly presented and taken into account;

f ensuring that measures may be adopted to protect the privacy and the image of the victim;

g ensuring that contact between victims and perpetrators within court and law enforcement agency premises is avoided where possible;

h providing victims with independent and competent interpreters when victims are parties to proceedings or when they are supplying evidence;

i enabling victims to testify, according to the rules provided by their internal law, in the courtroom without being present or at least without the presence of the alleged perpetrator, notably through the use of appropriate communication technologies, where available.

2 A child victim and child witness of violence against women and domestic violence shall be afforded, where appropriate, special protection measures taking into account the best interests of the child.

Article 57 – Legal aid

Parties shall provide for the right to legal assistance and to free legal aid for victims under the conditions provided by their internal law.

Article 58 – Statute of limitation

Parties shall take the necessary legislative and other measures to ensure that the statute of limitation for initiating any legal proceedings with regard to the offences established in accordance with Articles 36, 37, 38 and 39 of this Convention, shall continue for a period of time that is sufficient and commensurate with the gravity of the offence in question, to allow for the efficient initiation of proceedings after the victim has reached the age of majority.

Chapter VII – Migration and asylum

Article 59 – Residence status

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims whose residence status depends on that of the spouse or partner as recognised by internal law, in the event of the dissolution of the marriage or the relationship, are granted in the event of particularly difficult circumstances, upon application, an autonomous residence permit irrespective of the duration of the marriage or the relationship. The conditions relating to the granting and duration of the autonomous residence permit are established by internal law.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims may obtain the suspension of expulsion proceedings initiated in relation to a residence status dependent on that of the spouse or partner as recognised by internal law to enable them to apply for an autonomous residence permit.

3 Parties shall issue a renewable residence permit to victims in one of the two following situations, or in both:

a where the competent authority considers that their stay is necessary owing to their personal situation;

b where the competent authority considers that their stay is necessary for the purpose of their co-operation with the competent authorities in investigation or criminal proceedings.

4 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims of forced marriage brought into another country for the purpose of the marriage and who, as a result, have lost their residence status in the country where they habitually reside, may regain this status.

Article 60 – Gender-based asylum claims

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that gender-based violence against women may be recognised as a form of persecution within the meaning of Article 1, A (2), of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and as a form of serious harm giving rise to complementary/subsidiary protection.

2 Parties shall ensure that a gender-sensitive interpretation is given to each of the Convention grounds and that where it is established that the persecution feared is for one or more of these grounds, applicants shall be granted refugee status according to the applicable relevant instruments.

3 Parties shall take the necessary legislative or other measures to develop gender-sensitive reception procedures and support services for asylum-seekers as well as gender guidelines and

gender-sensitive asylum procedures, including refugee status determination and application for international protection.

Article 61 – Non-refoulement

1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to respect the principle of non-refoulement in accordance with existing obligations under international law.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims of violence against women who are in need of protection, regardless of their status or residence, shall not be returned under any circumstances to any country where their life would be at risk or where they might be subjected to torture or inhuman or degrading treatment or punishment.

Chapter VIII – International co-operation

Article 62 – General principles

1 Parties shall co-operate with each other, in accordance with the provisions of this Convention, and through the application of relevant international and regional instruments on co-operation in civil and criminal matters, arrangements agreed on the basis of uniform or reciprocal legislation and internal laws, to the widest extent possible, for the purpose of:

a preventing, combating and prosecuting all forms of violence covered by the scope of this Convention;

b protecting and providing assistance to victims;

c investigations or proceedings concerning the offences established in accordance with this Convention;

d enforcing relevant civil and criminal judgments issued by the judicial authorities of Parties, including protection orders.

2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to ensure that victims of an offence established in accordance with this Convention and committed in the territory of a Party other than the one where they reside may make a complaint before the competent authorities of their State of residence.

3 If a Party that makes mutual legal assistance in criminal matters, extradition or enforcement of civil or criminal judgments imposed by another Party to this Convention conditional on the existence of a treaty receives a request for such legal co-operation from a Party with which it has not concluded such a treaty, it may consider this Convention to be the legal basis for mutual legal assistance in criminal matters, extradition or enforcement of civil or criminal judgments imposed by the other Party in respect of the offences established in accordance with this Convention.

4 Parties shall endeavour to integrate, where appropriate, the prevention and the fight against violence against women and domestic violence in assistance programmes for development provided for the benefit of third States, including by entering into bilateral and multilateral agreements with third States with a view to facilitating the protection of victims in accordance with Article 18, paragraph 5.

Article 63 – Measures relating to persons at risk

When a Party, on the basis of the information at its disposal, has reasonable grounds to believe that a person is at immediate risk of being subjected to any of the acts of violence referred to in Articles 36, 37, 38 and 39 of this Convention on the territory of another Party, the Party that has the information is encouraged to transmit it without delay to the latter for the purpose of ensuring that appropriate protection measures are taken. Where applicable, this information shall include details on existing protection provisions for the benefit of the person at risk.

Article 64 – Information

1 The requested Party shall promptly inform the requesting Party of the final result of the action taken under this chapter. The requested Party shall also promptly inform the requesting Party of any circumstances which render impossible the carrying out of the action sought or are likely to delay it significantly.

2 A Party may, within the limits of its internal law, without prior request, forward to another Party information obtained within the framework of its own investigations when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving Party in preventing criminal offences established in accordance with this Convention or in initiating or carrying out investigations or proceedings concerning such criminal offences or that it might lead to a request for co-operation by that Party under this chapter.

3 A Party receiving any information in accordance with paragraph 2 shall submit such information to its competent authorities in order that proceedings may be taken if they are considered appropriate, or that this information may be taken into account in relevant civil and criminal proceedings.

Article 65 – Data Protection

Personal data shall be stored and used pursuant to the obligations undertaken by the Parties under the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data (ETS No. 108).

Chapter IX – Monitoring mechanism

Article 66 – Group of experts on action against violence against women and domestic violence

1 The Group of experts on action against violence against women and domestic violence (hereinafter referred to as "GREVIO") shall monitor the implementation of this Convention by the Parties.

2 GREVIO shall be composed of a minimum of 10 members and a maximum of 15 members, taking into account a gender and geographical balance, as well as multidisciplinary expertise. Its members shall be elected by the Committee of the Parties from among candidates nominated by the Parties for a term of office of four years, renewable once, and chosen from among nationals of the Parties.

3 The initial election of 10 members shall be held within a period of one year following the entry into force of this Convention. The election of five additional members shall be held following the 25th ratification or accession.

4 The election of the members of GREVIO shall be based on the following principles:

a they shall be chosen according to a transparent procedure from among persons of high moral character, known for their recognised competence in the fields of human rights, gender equality, violence against women and domestic violence, or assistance to and protection of victims, or having demonstrated professional experience in the areas covered by this Convention;

b no two members of GREVIO may be nationals of the same State;

c they should represent the main legal systems;

d they should represent relevant actors and agencies in the field of violence against women and domestic violence;

e they shall sit in their individual capacity and shall be independent and impartial in the exercise of their functions, and shall be available to carry out their duties in an effective manner.

5 The election procedure of the members of GREVIO shall be determined by the Committee of Ministers of the Council of Europe, after consulting with and obtaining the unanimous consent of the Parties, within a period of six months following the entry into force of this Convention.

6 GREVIO shall adopt its own rules of procedure.

7 Members of GREVIO, and other members of delegations carrying out the country visits as set forth in Article 68, paragraphs 9 and 14, shall enjoy the privileges and immunities established in the appendix to this Convention.

Article 67 – Committee of the Parties

1 The Committee of the Parties shall be composed of the representatives of the Parties to the Convention.

2 The Committee of the Parties shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe. Its first meeting shall be held within a period of one year following the entry into force of this Convention in order to elect the members of GREVIO. It shall subsequently meet whenever one third of the Parties, the President of the Committee of the Parties or the Secretary General so requests.

3 The Committee of the Parties shall adopt its own rules of procedure.

Article 68 – Procedure

1 Parties shall submit to the Secretary General of the Council of Europe, based on a questionnaire prepared by GREVIO, a report on legislative and other measures giving effect to the provisions of this Convention, for consideration by GREVIO.

2 GREVIO shall consider the report submitted in accordance with paragraph 1 with the representatives of the Party concerned.

3 Subsequent evaluation procedures shall be divided into rounds, the length of which is determined by GREVIO. At the beginning of each round GREVIO shall select the specific provisions on which the evaluation procedure shall be based and send out a questionnaire.

4 GREVIO shall define the appropriate means to carry out this monitoring procedure. It may in particular adopt a questionnaire for each evaluation round, which shall serve as a basis for the evaluation procedure of the implementation by the Parties. This questionnaire shall be addressed to all Parties. Parties shall respond to this questionnaire, as well as to any other request of information from GREVIO.

5 GREVIO may receive information on the implementation of the Convention from non-governmental organisations and civil society, as well as from national institutions for the protection of human rights.

6 GREVIO shall take due consideration of the existing information available from other regional and international instruments and bodies in areas falling within the scope of this Convention.

7 When adopting a questionnaire for each evaluation round, GREVIO shall take due consideration of the existing data collection and research in the Parties as referred to in Article 11 of this Convention.

8 GREVIO may receive information on the implementation of the Convention from the Council of Europe Commissioner for Human Rights, the Parliamentary Assembly and relevant specialised bodies of the Council of Europe, as well as those established under other international instruments. Complaints presented to these bodies and their outcome will be made available to GREVIO.

9 GREVIO may subsidiarily organise, in co-operation with the national authorities and with the assistance of independent national experts, country visits, if the information gained is insufficient or in cases provided for in paragraph 14. During these visits, GREVIO may be assisted by specialists in specific fields.

10 GREVIO shall prepare a draft report containing its analysis concerning the implementation of the provisions on which the evaluation is based, as well as its suggestions and proposals concerning the way in which the Party concerned may deal with the problems which have been identified. The draft report shall be transmitted for comments to the Party which undergoes the evaluation. Its comments shall be taken into account by GREVIO when adopting its report.

11 On the basis of all the information received and the comments by the Parties, GREVIO shall adopt its report and conclusions concerning the measures taken by the Party concerned to implement the provisions of this Convention. This report and the conclusions shall be sent to the Party concerned and to the Committee of the Parties. The report and conclusions of GREVIO shall be made public as from their adoption, together with eventual comments by the Party concerned.

12 Without prejudice to the procedure of paragraphs 1 to 8, the Committee of the Parties may adopt, on the basis of the report and conclusions of GREVIO, recommendations addressed to this Party (a) concerning the measures to be taken to implement the conclusions of GREVIO, if necessary setting a date for submitting information on their implementation, and (b) aiming at promoting co-operation with that Party for the proper implementation of this Convention.

13 If GREVIO receives reliable information indicating a situation where problems require immediate attention to prevent or limit the scale or number of serious violations of the Convention, it may request the urgent submission of a special report concerning measures taken to prevent a serious, massive or persistent pattern of violence against women.

14 Taking into account the information submitted by the Party concerned, as well as any other reliable information available to it, GREVIO may designate one or more of its members to conduct an inquiry and to report urgently to GREVIO. Where warranted and with the consent of the Party, the inquiry may include a visit to its territory.

15 After examining the findings of the inquiry referred to in paragraph 14, GREVIO shall transmit these findings to the Party concerned and, where appropriate, to the Committee of the Parties and the Committee of Ministers of the Council of Europe together with any comments and recommendations.

Article 69 – General recommendations

GREVIO may adopt, where appropriate, general recommendations on the implementation of this Convention.

Article 70 – Parliamentary involvement in monitoring

1 National parliaments shall be invited to participate in the monitoring of the measures taken for the implementation of this Convention.

2 Parties shall submit the reports of GREVIO to their national parliaments.

3 The Parliamentary Assembly of the Council of Europe shall be invited to regularly take stock of the implementation of this Convention.

Chapter X – Relationship with other international instruments

Article 71 – Relationship with other international instruments

1 This Convention shall not affect obligations arising from other international instruments to which Parties to this Convention are Parties or shall become Parties and which contain provisions on matters governed by this Convention.

2 The Parties to this Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it.

Chapter XI – Amendments to the Convention

Article 72 – Amendments

1 Any proposal for an amendment to this Convention presented by a Party shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by her or him to the member States of the Council of Europe, any signatory, any Party, the European Union, any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 75, and any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 76.

2 The Committee of Ministers of the Council of Europe shall consider the proposed amendment and, after having consulted the Parties to this Convention that are not members of the Council of Europe, may adopt the amendment by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe.

3 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 2 shall be forwarded to the Parties for acceptance.

4 Any amendment adopted in accordance with paragraph 2 shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General of their acceptance.

Chapter XII – Final clauses

Article 73 – Effects of this Convention

The provisions of this Convention shall not prejudice the provisions of internal law and binding international instruments which are already in force or may come into force, under which more favourable rights are or would be accorded to persons in preventing and combating violence against women and domestic violence.

Article 74 – Dispute settlement

1 The Parties to any dispute which may arise concerning the application or interpretation of the provisions of this Convention shall first seek to resolve it by means of negotiation, conciliation, arbitration or by any other methods of peaceful settlement accepted by mutual agreement between them.

2 The Committee of Ministers of the Council of Europe may establish procedures of settlement to be available for use by the Parties in dispute if they should so agree.

Article 75 – Signature and entry into force

1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the non-member States which have participated in its elaboration and the European Union.

2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which 10 signatories, including at least eight member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2.

4 In respect of any State referred to in paragraph 1 or the European Union, which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 76 – Accession to the Convention

1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, after consultation of the Parties to this Convention and obtaining their unanimous consent, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe, and by unanimous vote of the representatives of the Parties entitled to sit on the Committee of Ministers.

2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 77 – Territorial application

1 Any State or the European Union may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 78 – Reservations

1 No reservation may be made in respect of any provision of this Convention, with the exceptions provided for in paragraphs 2 and 3.

2 Any State or the European Union may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply or to apply only in specific cases or conditions the provisions laid down in:

- Article 30, paragraph 2;
- Article 44, paragraphs 1.e, 3 and 4;
- Article 55, paragraph 1 in respect of Article 35 regarding minor offences;
- Article 58 in respect of Articles 37, 38 and 39;
- Article 59.

3 Any State or the European Union may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right to provide

for non-criminal sanctions, instead of criminal sanctions, for the behaviours referred to in Articles 33 and 34.

4 Any Party may wholly or partly withdraw a reservation by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe. This declaration shall become effective as from its date of receipt by the Secretary General.

Article 79 – Validity and review of reservations

1 Reservations referred to in Article 78, paragraphs 2 and 3, shall be valid for a period of five years from the day of the entry into force of this Convention in respect of the Party concerned. However, such reservations may be renewed for periods of the same duration.

2 Eighteen months before the date of expiry of the reservation, the Secretariat General of the Council of Europe shall give notice of that expiry to the Party concerned. No later than three months before the expiry, the Party shall notify the Secretary General that it is upholding, amending or withdrawing its reservation. In the absence of a notification by the Party concerned, the Secretariat General shall inform that Party that its reservation is considered to have been extended automatically for a period of six months. Failure by the Party concerned to notify its intention to uphold or modify its reservation before the expiry of that period shall cause the reservation to lapse.

3 If a Party makes a reservation in conformity with Article 78, paragraphs 2 and 3, it shall provide, before its renewal or upon request, an explanation to GREVIO, on the grounds justifying its continuance.

Article 80 – Denunciation

1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 81 – Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the non-member States which have participated in its elaboration, any signatory, any Party, the European Union, and any State invited to accede to this Convention of:

a any signature;

b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 75 and 76;

d any amendment adopted in accordance with Article 72 and the date on which such an amendment enters into force;

e any reservation and withdrawal of reservation made in pursuance of Article 78;

f any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 80;

g any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Istanbul, this 11th day of May 2011, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Union and to any State invited to accede to this Convention.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

Fait à Istanbul, le 11 mai 2011, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe, aux Etats non membres ayant participé à l'élaboration de la présente Convention, à l'Union européenne et à tout Etat invité à adhérer à la présente Convention.

Appendix – Privileges and immunities (Article 66)

1 This appendix shall apply to the members of GREVIO mentioned in Article 66 of the Convention, as well as to other members of the country visit delegations. For the purpose of this appendix, the term "other members of the country visit delegations" shall include the independent national experts and the specialists mentioned in Article 68, paragraph 9, of the Convention, staff members of the Council of Europe and interpreters employed by the Council of Europe accompanying GREVIO during its country visits.

2 The members of GREVIO and the other members of the country visit delegations shall, while exercising their functions relating to the preparation and the carrying out of country visits, as well as the follow-up thereto, and travelling in connection with those functions, enjoy the following privileges and immunities:

a immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage, and immunity from legal process of every kind in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity;

b exemption from any restrictions on their freedom of movement on exit from and return to their country of residence, and entry into and exit from the country in which they exercise their functions, and from alien registration in the country which they are visiting or through which they are passing in the exercise of their functions.

3 In the course of journeys undertaken in the exercise of their functions, the members of GREVIO and the other members of the country visit delegations shall, in the matter of customs and exchange control, be accorded the same facilities as those accorded to representatives of foreign governments on temporary official duty.

4 The documents relating to the evaluation of the implementation of the Convention carried by members of GREVIO and other members of the country visit delegations shall be inviolable insofar as they concern the activity of GREVIO. No stoppage or censorship shall be applied to the official correspondence of GREVIO or to official communications of members of GREVIO and other members of the country visit delegations.

5 In order to secure for the members of GREVIO and the other members of the country visit delegations complete freedom of speech and complete independence in the discharge of their duties, the immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts done by them in discharging their duties shall continue to be accorded, notwithstanding that the persons concerned are no longer engaged in the discharge of such duties.

6 Privileges and immunities are granted to the persons mentioned in paragraph 1 of this appendix in order to safeguard the independent exercise of their functions in the interests of GREVIO and not for their personal benefit. The waiver of immunities of the persons mentioned in paragraph 1 of this appendix shall be made by the Secretary General of the Council of Europe in any case where, in his or her opinion, the immunity would impede the course of justice and where it can be waived without prejudice to the interests of GREVIO.

Certified a true copy of the sole original document, in English and in French, deposited in the archives of the Council of Europe.

Copie certifiée conforme à l'exemplaire original unique en langues française et anglaise, déposé dans les archives du Conseil de l'Europe.

Strasbourg,

The Director of Legal Advice
and Public International Law (Jurisconsult)
of the Council of Europe,

Le Directeur du Conseil Juridique et
du Droit International Public (Jurisconsulte)
du Conseil de l'Europe,

Manuel LEZERTUA